

Michael Crichton

Jurassic Park

MOTTO:

"Reptilele sunt respingătoare din pricina răcelii corpului lor, a culorii lor morbide, a scheletului cartilaginos, a atingerii lor dezgustătoare a înfățișării fioroase, a privirii amenințătoare, a mirosului lor pătrunzător, a țipătului găjâit, diavolesc, a plăcerii lor de a viețui în putreziciune și a veninului lor neiertător. De aceea, poate, Creatorul nu și-a dat frâu liber strădaniei de a zămisli prea numeroase astfel de făpturi..."

LINNAEUS, 1797

"Nu se poate construi inginerește o nouă formă de viață"
ERWIN CHARCGAFF, 1972

INTRODUCERE

Incidentul InGen

Ultimele decenii ale secolului XX stau mărturie pentru aviditatea științei de a acumula venituri nebănuite de pe urma unei acțiuni de proporții uluitoare: comercializarea cu orice preț și cât mai rapid a produselor inginerești genetice. În scurtă vreme, această activitate s-a extins într-atât (dar s-au aflat așa de puține despre ea?!), încât amploarea și dimensiunile sale sunt greu de bănuir.

Se pare că biotehnologia ar putea într-adevăr să deschidă părțile celei mai mari revoluții din istoria omenirii. La sfârșitul acestui deceniu, se prevede că realizările sale vor lăsa cu mult

în urmă energia atomică și computerele, cu toate aplicațiile respective, ce deocamdată ne folosesc nouă atât de mult, în viața de zi cu zi. După părerea unui observator, "biotehnologia va transforma fiecare aspect al vieții omenești: îngrijirea medicală, mâncarea noastră, problemele de sănătate, modul de a ne petrece timpul liber, ba chiar și trupurile noastre. Nimic nu va mai fi ca până acum. Pur și simplu va schimba cu totul fața planetei acesteia".

Însă revoluția biotehnologică diferă în trei puncte esențiale de transformările științifice tradiționale.

În primul rând, prin promovarea sa la scară largă, America a intrat în epoca atomică prin strădania unui singur institut de cercetări, cel de la Los Alamos. În era computerelor a ajuns prin eforturile câtorva zeci de companii.

Dar în domeniul biotehnologiei se fac astăzi cercetări în mai mult de două mii de laboratoare, numai în America. Cinci sute de corporații cheltuie câte cinci miliarde de dolari pe an pentru această tehnologie.

În al doilea rând, mare parte din aceste cercetări asidue, sunt făcute de nesăbuiți sau veleitari. Scopuri precum mutațiile genetice operate pe păstrăvul auriu pentru a spori vizibilitatea acestuia în apă, sau obținerea de copaci cu trunchiuri pătrate în vederea prelucrării mai ușoare, ori injectarea de celule aromate pentru ca pielea celor dornici de asta, să aibă în permanență mireasma parfumului favorit, pot părea doar simple glume, însă de fapt, lucrurile nu stau deloc așa. Adevărul este că aplicațiile biotehnologiei în ramurile tradiționale ale industriei supuse capriciilor modei (precum cosmetica)sau pentru facilitarea altor activități, fac obiectul unor preocupări tot mai intense pentru detectarea efectelor nebanuite ale acestei noi și puternice tehnologii.

O a treia problemă este faptul că toată această muncă de cercetare este *nesupravegheată*. *Nimeni nu o controlează efectiv!* Nici o lege federală nu îi impune anumite norme. Nu există o politică susținută pentru acest domeniu, nici în America și nici altundeva în lume. Și datorită faptului că

produsele biotehnologizate se pot afla în cele mai vaste sfere de activitate, de la medicamente până la îngrășăminte și zăpadă artificială, o politică inteligentă, prudentă, atotcuprinzătoare, este și foarte greu de promovat.

Însă cel mai îngrijorător este faptul că nu există nici un factor de control nici chiar în rândurile savanților. Este de reținut că, aproape fiecare om de știință din domeniul bioingineriei genetice este în același timp implicat și în comercializarea produselor acesteia. Nu se poate afla deci nici un observator obiectiv. Fiecare își urmărește interesele.

Comercializarea realizărilor biologiei moleculare este cel mai uimitor eveniment din punct de vedere etic, din toată istoria științei mondiale, iar amploarea pe care a luat-o s-a programat cu o viteză fără precedent. De patru sute de ani, încă de la Galileo Galilei, știința a fost considerată o modalitate de cercetare liberă și inofensivă a creațiilor naturii. Dintotdeauna, învățații au nesocotit, prin știința lor, hotarele strâmte ale țărilor, ținându-se departe de interesele efemere ale politicii și chiar de războaie întregi. Tot timpul, cărturarii s-au răsculat numai studiului pe ascuns și chiar s-au simțit jigniți de ideea de a obține patente pentru descoperirile lor, căci considerau că ei lucrează în folosul întregii omeniri. Și, într-adevăr, multe generații la rând, descoperirile savanților au fost încununete cu acea aură a dezinteresului material.

Când, în anul 1953, doi tineri cercetători englezi, James Watson și Francis Crick, au descifrat structura ADN-ului, munca lor rodnică a fost declarată drept un mare triumf al spiritului uman, al năzuinței de secole a tuturor minților luminate, de a înțelege universul prin prisma științei. Și, bineînțeles, se prevedea că și această descoperire avea să fie trecută în seama folosului omenirii.

Ceea ce însă nu s-a întâmplat. Treizeci de ani mai târziu, aproape toți colegii de breaslă ai lui Watson și Crick erau angajați în activități cu totul diferite celor bănuite la început.

Studiul în domeniul geneticii moleculare devenise dintr-odată o afacere prosperă, ce promitea multe miliarde de dolari, iar originile acestor tranzacții propriu-zise nu au putut fi detectate înainte de 1953, dar s-au descoperit dovezi de necontestat ale existenței lor în aprilie 1976.

Aceasta este perioada în care a avut loc o vestită întâlnire de afaceri, în cadrul căreia Robert Swanson, un întreprinzător fără scrupule, a luat legătura cu Herbert Boyer, recunoscut profesor de biochimie la Universitatea din California. Cei doi au convenit să înființeze o societate comercială care să valorifice produsele obținute în urma aplicațiilor tehnicii genetice a lui Boyer. Această nouă companie, *Genentech*, a ajuns curând cea mai mare și mai prosperă întreprindere de profil.

Și, dintr-odată, parcă toată lumea a început să-și dorească să se îmbogățească prin această metodă. Înființarea de noi astfel de societăți era anunțată în presă aproape săptămânal, iar oamenii de știință se zoreau care mai de care să își ofere serviciile în domeniul cercetării genetice. Prin 1986, cel puțin trei sute șazeci și doi de cercetători, inclusiv șazeci și patru de la Academia Națională erau trecuți deja pe statele de plată ale firmelor biotehnice, cu funcții de consilieri științifici. Iar numărul celor care dețineau poziții-cheie sau posturi de răspundere era chiar cu mult mai impresionant.

Este însă absolut necesar să specificăm condițiile în care a apărut această schimbare radicală a atitudinii cercetătorilor.

În trecut, învățații, în detașarea lor, priveau munca de cercetare într-un sens vădit elitist. Goana după profit o socoteau dincolo de orice interes intelectual, deci potrivită numai băcanilor ambițioși. Chiar și în zilele noastre, în laboratoarele unor companii prestigioase, precum Bell sau IBM, cercetările în folosul industriei erau efectuate de specialiști care nu putuseră obține în nici un fel vreo funcție în mediul universitar. Așa că atitudinea savanților de carieră a fost de la bun început declarat critică în ceea ce îi privea pe

practicieni, precum și față de aplicațiile în domeniul industrial, în general. Acest conflict de lungă durată îi scotea deci pe universitarii recunoscuți de toată lumea, din sfera molipsitoare a intereselor industriale și financiare. Și ori de câte ori se isca vreo discuție având ca temă probleme tehnologice, savanții cei lipsiți de porniri materialiste dezbăteau subiectul la cele mai înalte nivele.

Însă această stare de lucruri nu mai este actuală. Pentru că în prezent numai câțiva specialiști în biologie moleculară, și tot atât de puțin numeroase institute de cercetare, încă nu s-au integrat propriu-zis în această zonă comercială. Dar, oricum, e limpede că s-au dus vremurile de demult. Cercetările în domeniul geneticii continuă și încă într-un ritm mai susținut decât oricând. Atâta doar că totul se face în cel mai mare secret, în grabă și, evident, pentru profit.

În aceste condiții propice, era aproape inevitabil ca o companie de viitor precum *Internațional Genetic Technology, Inc.*, din Palo Alto, să nu se impună în scurt timp. Tot atât de puțin surprinzător este și faptul că în acele momente de răscruce pentru genetica mondială, rezultatele cercetărilor nu aveau să se facă publice, cu nici un preț. La urma urmei, experimentele de la *InGen* erau făcute în taină; incidentul care va fi relatat în continuare s-a petrecut în cel mai îndepărtat ținut al Americii Centrale și, în plus, nici măcar douăzeci de oameni nu au fost de față în momentele acelea. Iar dintre acești martori, doar câțiva au supraviețuit întâmplărilor.

Chiar și după ce totul a ieșit la suprafață, iar companiei *International Genetic Technologies* i-a fost întocmit un dosar penal pe baza articolului 11 din normele de protecție a mediului înconjurător, la Tribunalul din San Francisco, pe data de 5 octombrie 1989, procedura în cauză a reținut uimitor de puțin atenția presei. Căci părea totuși un fapt destul de puțin bătător la ochi: *InGen* era cea de-a treia mică societate americană pe profil bioenergetic care dădea faliment

în anul acela și, cea de-a șaptea începând din 1986. Doar câteva documente juridice au fost puse la dispoziția publicității, de altfel lucru firesc, devreme ce creditorul era un consorțiu de investitori japonezi, printre care se regăseau nume precum *Hamaguri* și *Densaka*, corporații renumite pentru abilitatea cu care țineau în umbră toate detaliile importante. În plus, pentru a evita declarațiile și implicațiile nedorite, Daniel Ross, de la biroul de avocatură *Cowan, Swain and Ross*, care pleda pentru *InGen*, a reprezentat totodată în fața instanței și investitorii japonezi. Iar raportul destul de straniu al vice-consulului american din Costa Rica a fost citit completului de judecată în spatele ușilor închise. Astfel încât nu mai pare deloc surprinzător faptul că, în decurs de o lună, conflictul de la *InGen* a fost aplanat și mușamalizat, spre liniștea tuturor celor interesați.

Părțile direct implicate în acele evenimente, inclusiv distinsa pleiadă de savanți care aveau rolul de consilieri științifici, au semnat deopotrivă un acord prin care se angajau să nu dea publicității amănunte, așa că nimeni nu mai avea cum să deschidă subiectul în cauză însă cea mai mare parte din cei care fuseseră de față când se petrecuse incidentul de la *InGen* nu s-au numărat printre semnatori și s-au dovedit ulterior deosebit de dornici să povestească ciudatele întâmplări care aveau să culmineze cu ultimele două zile ale lunii august 1989, ce au tulburat liniștea unei îndepărtate Insule situată undeva, la vest de țărmul Republicii Costa Rica.

PROLOG: MUȘCĂTURA FIAREI ÎNARIPATE

Ploaia tropicală se abătea cu furie peste ținut, răpăind neostoită în acoperișul de tablă ondulată al dispensarului, uruind pe burlanele de metal și năpustindu-se apoi pe pământ, în torente. Roberta Carter oftă și privi afară, pe

fereastră. De acolo, din clădire, abia reușea să deslușească plaja sau oceanul, înveșmântate în fuioare dese de ceață. Locurile acelea nu păreau să fie întocmai cum se așteptase ea atunci când sosise în micul sat de pescari, Bahía Anasco (aflat pe coasta de vest a statului Costa Rica), ca să petreacă două luni încheiate, ca medic detașat temporar. Bobbie Carter crezuse că o să se poată bucura de soare și de odihnă binemeritată, după doi ani istovitori de stagiatură la secția de urgențe a spitalului *Michael Reese* din Chicago.

Se afla deja de trei săptămâni la Bahía Anasco: Și în fiecare zi plouase cumplit.

În rest, totul părea minunat. Îi plăcea nespus sătucul acela rupt de lume și o încânta prietenia cu care o întâmpinau băștinașii. În plus, Costa Rica era într-adevăr printre primele douăzeci de țări ale lumii în ceea ce privea buna funcționare a sistemului medical și chiar și în acel colț îndepărtat, dispensarul era perfect întreținut de personalul de serviciu și aprovizionat cu tot ce era necesar. Asistentul ei, Manuel Aragon; era un tip inteligent și foarte bine pregătit din punct de vedere profesional. Așa că Bobbie avea ocazia să practice medicina în aceleași condiții care i se oferiseră și la Chicago.

Dar ploaia aceea?! Of, ploaia aceea monotonă, nesfârșită?!

Din cabinetul de consultații, de alături, Manuel își iți deodată capul pe ușa încăperii unde stătea ea.

— Ia ascultă și tu, o atenționează el.

— Crede-mă pe cuvânt, aud și singură, îl cam repezi Bobbie.

— Nu, nu ploaia. Ascultă cu atenție!

Și atunci percepu și ea un zgomot înăbușit de ropote nestăvilite. Da, da, se auzea într-adevăr un păcănit ce părea că sporește tot mai mult și se apropie până ce, se desluși clar: era zumzetul ritmic al unui elicopter.

Doar nu pot să zboare pe o vreme ca asta?! se gândi ea, uluită.

Însă sunetul acela familiar crescuse în intensitate până când silueta aeronavei se desprinsese cu totul din vălul de ceață, care acoperea oceanul, se roti în văzduh, apoi se întoarse pe dată. Bobbie îl zări după aceea legănându-se câteva clipe prin aer, deasupra apei, chiar în apropierea bărcilor de pescuit. În sfârșit, încetini deasupra docului de lemn șubred și o luă iarăși către plajă.

După toate aparențele, căuta un loc de aterizare.

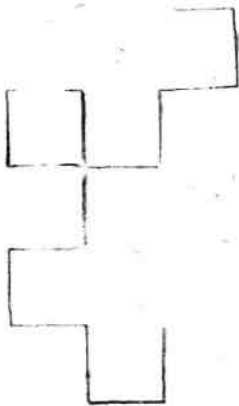
Era un elicopter încăpător, masiv, Sikorsky, pe al cărui fuselaj se vedea o dungă albastră, ce scotea în evidență inscripția: *InGen Construction*. Era numele unei companii de construcții civile, care se părea că intenționa să amenajeze o nouă stațiune turistică, undeva, pe o insulă îndepărtată de țărm. Respectivul obiectiv se zvonea că ar fi fost nemaivăzut de ciudat și foarte complicat. O mulțime de localnici erau deja angajați acolo, căci respectiva construcție începuse de mai bine de doi ani. Bobbie parcă își imagina cam despre ce anume putea fi vorba: neîndoielnic era una dintre acele uriașe stațiuni balneo-climaterice tipic americane, cu bazine de înot spațioase și terenuri de tenis cât vedeai cu ochii, unde clienții se puteau distra după voia inimii și beau daiquiri cât poșteau, fără să mai aibă pe moment nici un fel de legătură cu restul țării.

Doctorița se întrebă însă ce anume ar fi putut apărea atât de urgent pe insula aceea, de se încumetase echipajul să o pornească la drum pe un asemenea potop. Prin hubloul cabinei, zări cum se contura silueta pilotului, în vreme ce aeronava se lăsa ușor pe nisipul ud al plajei. Câțiva bărbați în uniforme săriră de îndată din elicopter și dădură în lături ușile mobile. Bobbie Carter mai auzi apoi câteva chemări în spaniolă, iar Manuel îi făcu semn cu cotul.

Noii sosiți strigau după un doctor.

PRIMA ITERAȚIE

"În prima parte a curbei fractale, se găsesc câteva indicii relevate de substratul structurii matematice. "

IAN MALCOM

Doi oameni de culoare, membri ai echipajului, aduseră spre ea un trup inert, în vreme ce un alb se răstea de zor, dându-le ordine. Acesta din urmă purta un impermeabil galben. Șuvițe de păr roșcat se ițeau de sub cozorocul șepcii sale de baseball, cu blazonul echipei Mets.

— Nu-i nici un doctor pe-aici? strigă el către Bobbie, în vreme ce aceasta alerga spre ei.

— Eu sunt doctorul Carter, îi răspunse.

Ploaia se năpustea cu mânie, răpăind fără oprire peste capul și umerii femeii. Roșcovanul o privi încruntat. Roberta Carter era îmbrăcată în pantaloni scurți și purta o bonetă pe creștet. Peste umăr își aruncase stetoscopul, aproape ruginit din pricina aerului sărat.

— Ed Regis, se recomandă noul venit. Am adus cu noi un om grav bolnav, doamnă doctor.

— Păi, atunci mai bine l-ați duce la San José, spuse ea.

San José era capitala aceluia ținut și se afla doar la douăzeci de minute de zbor de acolo.

— L-am fi dus noi, dar nu putem survola munții pe vremea asta. Așa că trebuie să-l îngrijiți dumneavoastră, aici.

Bobbie se alătură celor care îl duceau pe rănit în incinta clinicii. Era doar un băiețandru, nu avea mai mult de optsprezece ani. Ridicând cu grijă cămașa îmbibată de sânge a suferindului, doctorița observă o tăietură cumplită pe umărul acestuia și o alta pe picior.

— Dar ce s-a întâmplat cu el?

— Accident de muncă, strigă Ed. A căzut. O cupă de excavator a trecut chiar peste el.

Rănitul era palid, tremura din toate încheieturile și își pierduse cunoștința.

Manuel îi întâmpină lângă ușa cea verde de la intrarea clinicii, făcându-le semn cu mâna. Noii veniți îl transportară pe suferind într-acolo și îl așezară apoi pe masa din mijlocul cabinetului de consultații. Manuel începu să pregătească o injecție intravenoasă, iar Bobbie aprinse lampa de control și se aplecă peste trupul inert, să examineze rănila. Și își dădu seama pe dată că nu arătau deloc îmbucurător. În mod aproape sigur, adolescentul era sortit morții.

O tăietură adâncă, supurând întruna, se întindea de la umărul bolnavului și până la piept. La capăt, carnea părea sfâșiata crunt. Iar clavicula era sfărâmată. Oasele albicioase se vedeau distinct. A doua tăietură străpunsese mușchiul masiv al coapsei, îndeajuns de adânc ca să se poată vedea cu ochiul liber cum pulsa artera femurală dezvelită. Prima impresie a doctoriței a fost că nu erau doar simple despicături, ci pur și simplu urme de sfâșiere.

— Povestește-mi cum de a căpătat minunile astea, insistă ea.

— Eu n-am văzut, răspunse Ed. Dar ceilalți spun că au fost de față când cupa excavatorului l-a târât.

— Te întreb pentru că par mai degrabă niște mușcături cumplite, zise Bobbie Carter cercetând cu atenție rănila.

Ca majoritatea medicilor care lucraseră la spitalele de urgențe. Își aducea aminte în amănunțime de mai toate cazurile cu care avusese de a face, chiar după ani de zile. De două ori până atunci văzuse oameni mușcați de animale

feroce. Primul fusese un băiețel de numai doi ani, pe care îl atacase un câine rottweiler. Cel de-al doilea fusese un bețiv, asistentul unui dresor de la circ, pe care îl încolțise un tigru bengal. Și amândouă mușcăturile semănau. Iar în cazul băiatului adus de pe insulă părea fără doar și poate că acesta fusese victima unui animal.

— Mușcat?!, se miră Ed. Nu, nu, nici vorbă. Crede-mă, a fost târât de o cupă de excavator.

Ed își umezi buzele arse în timp ce spuse toate acestea. Nu era deloc în apele lui, ca și cum ar fi avut conștiința încărcată cu vreo faptă necugetată. Doctorița se întreabă curioasă ce anume o fi avut de ascuns. Dacă pe șantierul acela angajaseră băștinași necalificați pentru meseriile respective, probabil că aveau parte de astfel de accidente mai tot timpul.

— Să îi dezinfectez rănilor? o întreabă Manuel.

— Da, încuviință Bobbie. Dar după ce îl imobilizezi.

Se aplecă mai mult deasupra băiatului, examinând tăieturile în profunzime, cu vârfurile degetelor. Dacă ar fi trecut peste el cupa excavatorului, în despicăturile acelea ar fi intrat o grămadă de țărână. Atâta doar că acolo nu se vedea nici urmă de țărână, ci doar o spumă vâscoasă, lipicioasă. Iar carnea aceea spintecată avea un miros ciudat, de putreziciune. O miasmă de mortăciune și descompunere. Doctorița Bobbie Carter nu mai întâlnise niciodată un astfel de miros straniu.

— Și cam cât timp e de când s-a petrecut asta?

— Vreo oră.

Femeia observă din nou cât de nervos era Ed Regis. Părea un tip cu temperament coleric, nervos. Și nici nu prea arăta a supraveghetor de șantier. Ci mai degrabă a funcționar de birou. În mod clar, era depășit de acele împrejurări deosebite.

Bobbie Carter își întoarse iarăși privirea către băiatul rănit. Nu credea mai deloc că ceea ce vedea ea atunci erau leziuni produse de vreo mașinărie. Și nici nu prezentau șanse de a fi vindecate ca atare. Nu exista acolo nici un grăunte de pământ măcar și nici un fel de simptom de strivire, Traumele

mecanice — de orice fel ar fi fost ele — produse de mașină sau în vreun accident de fabrică, aproape întotdeauna vedeau semnalmente de zdrobire? Însă acolo nici urmă de așa ceva în schimb, pielea suferindului era zdrențuită, sfâșiată de-a lungul umărului și a coapsei.

Adevărul era că părea pur și simplu mușcat groaznic de cine știe ce animal. Pe de altă parte, pe tot restul corpului nu se observa nici o altă zgârietură măcar, lucru foarte curios în cazul în care fusese într-adevăr atacat de vreo fiară. Doctorița se uită din nou la capul băiatului, la brațele lui, la mâini...

Da, *la mâini?!...*

Când dădu cu ochii de palmele băiatului, simți un fior rece pe șira spinării. Amândouă mâinile acestuia erau pline de tăieturi scurte, iar pe încheieturi și antebrațe se zăreau clar vânătăi. Bobbie lucrase destulă vreme la Chicago, ca să știe al naibii de bine ce însemna asta.

— În regulă, spuse ea. Așteptați afară.

— De ce? se neliniști Ed.

În mod vizibil, nu îi plăcea defel ceea ce auzise.

— Vrei să îl ajut cumva sau nu?! se înfurie femeia și, împingându-l de la spate, îi trânti ușa în nas.

Nu prea pricepea ea ce se petrecea acolo, dar oricum nu îi surâdea deloc. Manuel părea că șovăie.

— Să îl dezinfectez mai departe? întrebă el încurcat.

— Da, răspunse doctorița.

Luă micul ei aparat de fotografiat Olympus și făcu de îndată câteva fotografii ale rănilor, din diverse unghiuri, ca să le prindă cât mai bine în imagine.

Parcă ar fi într-adevăr mușcături, gândea ea.

Deodată băiatul gemu, iar doctorița lăsă aparatul de fotografiat deoparte și se apleca deasupra lui. Buzele suferindului se mișcă, lăsând să se întrevadă limba îngrozitor de umflată,

— *Raptor^{1}*, bâigui el. *Lo sa raptor ^{2}...*

Auzind acestea, Manuel încremeni de spaimă câteva clipe, apoi se dădu îndărăt câțiva pași, tremurând.

— Dar ce-a vrut să spună? se interesă Bobbie.

Manuel clătină din cap, speriat.

— Nu știu, doamnă doctor. "Lo sa raptor" — *no es español*^[3]...

— Nu? se miră ea, căci i se păruse că sună spaniolește. Oricum, tu dezinfectează-i mai departe rănille.

— Nu, doamnă doctor, se împotrivi asistentul, strâmbând din nas. Miroase rău.

Și își făcu cruce.

Bobbie se uită din nou la spuma aceea lipicioasă mânjită peste tăieturi. Luă puțină pe vârful degetelor și o frământă. Parcă ar fi fost salivă...

Buzele rănitului se mișcară din nou, cu greutate.

— Raptor, îngăimă el.

Cu voce înfricoșată, Manuel șopti:

— L-a mușcat.

— Ce l-a mușcat? sări doctorița.

— Prădătorul.

— Ce-i acela un prădător?

— *Hupia*.

Roberta Carter se încruntă. Cei din Costa Rica nu erau exagerat de superstițioși, dar auzise de *hupia* de mai multe ori, de la săteni. Și ei numeau astfel de ființe fantastice, un soi de stafii ce bântuiau prin nopți, vampiri însetați de sânge și fără de chip, care răpeau de obicei copiii. După poveștile din bătrâni, *hupia* trăiseră în vremurile de demult prin partea muntoasă a țării, dar acum populau insulele de pe lângă țărm.

Manuel se depărtă de trupul muribundului, făcându-și cruce și murmurând întruna:

— Nu-i deloc normal, mirosul ăsta. Este miasmă de *hupia*.

Bobbie tocmai voia să îi ordone să se apuce de treabă, când rănitul deschise ochii și se ridică în capul oaselor. Manuel țipă îngrozit. Băiatul bolborosea și își sucea capul în toate părțile, rotindu-și ochii larg deschiși, până ce dintr-odată începu să vomeze numai sânge. Apoi intră imediat în

convulsii, trupul i se zbătea nestăvilit, iar doctorița se repezi să îl sprijine, însă el se cutremură atât de tare, încât căzu grămadă pe podele. Prinse iarăși să verse. Peste tot erau numai băltoace de sânge. Ed deschise ușa, îngrijorat:

— Da' ce mama dracului se-ntâmplă aici?

Apoi zări petele de pe podea și se întoarse, ducând mâna la gură, îngrețoșat. Bobbie tocmai se căznea să descleșteze fălcile băiatului cu o baghetă, chiar dacă acum știa sigur că totul era în zadar. Scuturat de un ultim spasm, muribundul se destinse apoi dintr-odată și rămase nemișcat.

Se aplecă din nou asupra rănitului, ca să îi facă respirație artificială, dar Manuel o înșfăcă zdravăn de umăr și o trase cu putere înapoi.

— Nu, o avertiză el. *Hupia* poate să treacă din el în tine.

— Manuel, pentru numele lui Dumnezeu...

— *Nu*, scrâșni el, privind-o încrâncenat. Nici vorbă. Tu nu poți pricepe lucrurile astea.

Bobbie se uită la cadavrul de pe jos și își dădu seama că oricum nu mai putea face nimic. Nu mai avea cum să îl învie. Manuel îi strigă pe cei de afară, iar ei intrară în cameră și luară corpul inert. Apăru și Ed, care își ștergea întruna gura cu dosul palmei, murmurând:

— N-am nici o îndoială că ați făcut tot ce v-a stat în puteri.

Apoi doctorița îi zări pe străini întorcându-se cu mortul către elicopter și într-un sfârșit, dispărând în zare, într-un duruit asurzitor.

— Mai bine așa, bâigui Manuel.

Femeia nu își putea șterge din minte imaginea mâinilor sfâșiate ale băiatului. Fuseseră tăiate și lovite grozav, ca în orice caz tipic de apărare. Era absolut sigură că nu murise în accident de construcții. Fusesse atacat și ridicase brațele să se ferească de agresor.

— Cam pe unde se află insula asta, de unde-au venit ei? se interesă.

— Undeva, pe întinsul oceanului. La vreo sută optzeci — două sute de kilometri de mal.

— Destul de departe pentru o stațiune balneoclimaterică, își dădu ea cu părerea.

Manuel privi îndelung în urma elicopterului.

— Sper să nu se mai întoarcă niciodată.

Asta e, își spuse Roberta Carter, măcar am fotografiile. Însă când se întoarse spre masa de operație, observă că aparatul ei de fotografiat dispăruse ca prin farmec.

În acea seară, târziu, ploaia se opri. Singură, în camera ei din clădirea aflată în spatele clinicii, Bobbie frunzărea micul dicționar jerpelit, de limbă spaniolă. Băiatul pronunțase cuvântul "raptor", și, în ciuda spuselor lui Manuel, ea bănuia că este un cuvânt spaniol. În orice caz, îl găsi în dicționarul de buzunar. Și însemna "răpitor" sau "prădător".

Ceea ce o puse pe gânduri. Căci sensul cuvântului era suspect de apropiat de ce numeau localnicii "hupia". Bineînțeles că ea nu credea defel în astfel de superstiții. Și, în mod cert, nici o stafie sau ce o fi fost, nu ar fi sfâșiat în halul acela mâinile băiatului. Oare ce anume încercase bietul copil să îi tot zică?

Din încăperea alăturată se, auziră țipete de durere. Pentru una dintre sătencele căreia îi sosise sorocul să nască, începuseră chinurile. Elena Morales, moașa de prin partea locului o aștepta pe doctoriță. Bobbie intră în dispensar și îi făcu semn moașei să iasă puțin până afară.

— Elena!

— Si, doamnă doctor.

— Știi ce înseamnă *raptor*?

Elena era o femeie de vreo șaiszeci de ani, căruntă, robustă, trecută prin viață și isteată, pe care nu păreau să o sperie prea multe lucruri. Însă auzind acestea, în noaptea adâncă și înstelată, se încruntă a teamă și repetă:

— Raptor?

— Da. Cunoști cuvântul ăsta?

— Și, încuviință Elena. Înseamnă... o făptură care vine pe întuneric și ia cu ea un copil.

— E un fel de hoț de copii? insistă doctorița.

— Da.

— Un *hupia*?

Dintr-odată, cealaltă păru că se schimbă la față.

— Nu roștiți cuvântul ăsta, doamnă doctor.

— De ce nu?

— Nu vorbiți de *hupia* acum, stăruie Elena cu hotărâre, arătând cu capul în direcția de unde se auzeau țipetele femeii care năștea. Nu-i înțelept să ziceți cuvântul acesta acum.

— Dar spune-mi doar: un prădător își mușcă și își sfâșie victimele?

— Să muște și să sfâșie?! rămase Elena cu gura căscată. Nu, doamnă doctor. Nici vorbă de așa ceva. *Prădătorul* este cel care fură doar nou-născuți.

Părea foarte îngrijorată de cele ce discutau și era nerăbdătoare să pună capăt conversației. Așa că o porni înapoi, către dispensar.

— O să vă chem când este pregătită femeia, doamnă doctor. Cred că oricum, peste vreo oră, două.

Bobbie privi către stelele aurite și ascultă foșnetul liniștitor al valurilor ce mângâiau țărmurile. Prin întuneric, desluși totuși umbrele prelungi ale bărcilor de pescuit ancorate la cheu. Totul părea atât de tăcut, de împăcat, încât se simți stânjenită că tocmai adusese vorba despre vampiri și copii furați.

Se întoarse în camera ei, aducându-și iar aminte că Manuel își susținuse părerea, iar cuvântul acela nu era spaniol. Stârnită de curiozitate, Roberta Carter se uită în micul dicționar englez pe care îl adusese cu ea și, spre marea ei surpriză, găsi și acolo cuvântul: *raptor* — substantiv (derivat din cuvântul *raptor* — răpitor; în franceză — *raptus*) — *pasăre de pradă*.

APROAPE CA ÎN PARADIS

Mike Bowman fluiera vesel în timp ce conducea mașina (Land Rover) pe șoseaua ce străbătea Rezervația Biologică Cabo Blanco, situată în vestul statului Costa Rica. Era o dimineață frumoasă de iulie, iar drumul ce se așternea înaintea părea că trece printr-un ținut fabulos, căci șerpuia pe după un pînten de munte, dându-le prilejul să admire de la înălțime jungla misterioasă și oceanul Pacific. După câte anunțau ghidurile turistice, Cabo Blanco era tărâmul aproape necunoscut de om, un loc de început de lume. Ajungând aici, Bowman avu impresia că, în sfârșit, avea să aibă și el parte de o vacanță pe cinste.

Era un tip de treizeci și șase de ani, lucra într-o centrală industrială de stat din Dallas și venise în Costa Rica împreună cu soția și fiica lui, pentru a petrece două săptămâni de concediu tihnit. Excursia în sine, fusese de fapt ideea nevestei lui. Săptămâni de-a rândul Ellen îl pisălogise îngrozitor cu tot soiul de povești despre minunatele parcuri naturale din Costa Rica. Și, bineînțeles, întotdeauna adăuga cât de grozav ar fi fost să le poată vizita și Tina. După care, când ajunseseră aici, se dovedise că Ellen stabilise de fapt o consultație la un chirurg estetician din San José. Pentru prima dată de când acceptase capriciile ei, Mike Bowman fusese înștiințat despre cât de reușite și ieftine erau operațiile estetice în Costa Rica, și asta încă la toate clinicile luxoase, particulare, din San José.

Firește, se certaseră cumplit. El simțise că Ellen îl mințea cu nerușinare, ceea ce era foarte adevărat. Așa că pusese piciorul în prag și îi tăiase cheful de orice operație estetică. Oricum, era de-a dreptul ridicol! Ellen nu avea decât treizeci de ani și era o femeie frumoasă. Păi, fir-ar să fie, nu erau nici zece ani de când fusese aleasă Regina Viitoarelor Gospodine, la balul din ultimul an de școală, la Rice. Însă Ellen prea că devine din ce în ce mai nesigură și mai îngrijorată. Iar în anii

din urmă, cea mai mare problemă a ei se dovedea a fi îmbătrânirea.

Și de aici porneau toate năstrușniciile care îi treceau prin tărtăcuță.

Mașina intră într-o băltoacă, improșcând cu noroi în toate părțile.

— Mike, ești sigur că ăsta-i drumul?, întrebă Ellen. N-am mai dat cu ochii de nici un om pe-aci, de vreo câteva ore.

— Acum un sfert de oră era în spatele nostru o mașină, îi aminti el. Una albastră, mai știi?

— Dacă o luam pe celălalt drum...

— Iubito, doar tu cât ținut morțiș să te duc pe o plajă pustie și exact într-acolo te și îndrepti în momentul ăsta.

Ea clătină din cap, neîncrezătoare.

— Sper că ai dreptate.

— Da, tati, și eu sper că ai dreptate, se băgă în vorbă Christina, fetița lor, care ședea pe bancheta din spate.

Împlinise deja șase ani.

— Crede-mă, pe cuvânt.

Câteva minute, conduse mai departe, tăcut.

— Dar e chiar frumos, așa-i?, întrebă el în cele din urmă. Ia uitați-vă în jur. E minunat.

— Mda, făcu Tina.

Ellen scoase din poșetă o pudrieră și se uită în oglinjoară, trecând puful catifelat pe sub ochi. Oftă adânc, apoi puse pudriera la loc.

Drumul părea că începe să coboare, iar Mike Bowman își concentrează toată atenția asupra volanului. Deodată, o siluetă micuță, întunecată, traversă în goană, drept prin fața lor.

— Ia uite! Ia uite!, țipă Tina, încântată.

Dar animalul se mistuise în junglă.

— Ce-o fi fost?, întrebă Ellen Vreo maimuță?

— Poate vreo maimuță zburătoare, își dădu Bowman cu părerea.

— S-o trec pe listă? interveni Tina, luând un creion.

Ținea un carnetel în care notase toate animalele văzute în excursie, ca să scrie o compunere pentru orele de curs.

— Nu știu, îi răspunse taică-său, încurcat.

Tina se uită repede în atlasul ei cu poze.

— Nu, eu una nu cred c-a fost maimuță zburătoare. Mai degrabă o altă specie de maimuță urlătoare.

Dăduseră peste mai multe exemplare dintr-acelea, în excursie.

— Hei, ia auziți aici, rosti iarăși, mai înseninată. După câte scrie aici, "plăjile de la Cabo Blanco sunt populate cu numeroase animale sălbatice, inclusiv maimuțe urlătoare, maimuțe cu fața albă, leneși cu trei degete și coatimundis. " Crezi că o să întâlnim și noi vreun leneș cu trei degete, tati?

— Mai mult ca sigur.

— Zău?!

— Păi, nu trebuie decât să te uiți în oglindă.

— Ei, tată, ce să-ți spun, ce poantă bună?!, se îmbufnă fata.

Drumul cobora mai departe prin junglă, spre ocean.

Mike Bowman se simțea ca un adevărat erou când reuși, într-un târziu, să ajungă pe plajă, care era mai degrabă un golf de două mile lungime, în formă de semilună, acoperit de nisip alb, fin, și complet pustiu. Parcă mașina la umbra unor palmieri ce mărgineau plaja și scoase din portbagaj coșulețele cu mâncare. Ellen își puse costumul de baie și începu să se tânguie:

— Pe cuvântul meu de onoare, habar n-am ce să mai fac ca să dau jos osânda asta de pe mine.

— Iubito, arăți nemaipomenit, crede-mă.

Adevărul era că i se părea chiar prea slabă, dar învățase pe pielea lui că nu trebuia cu nici un chip să sufle o vorbă despre asta.

Tina o luase deja la goană pe țărm.

— Nu uita că trebuie să te dai cu cremă de plajă, strigă Ellen în urma ei.

— Mai târziu, răspunse Tina peste umăr, fără să se oprească. Mă duc să văd dacă nu găsesc vreun leneș cu trei degete pe-aici.

Ellen Bowman privi împrejur, mai întâi de-a lungul întinderii de nisip, apoi către desiş.

— Iubito, pe-aici nimic nu mişcă, pe cel puțin câțiva kilometri.

— Da' nu-s nici șerpi?

— Pentru numele lui Dumnezeu!, făcu el. Cine a mai auzit să fie șerpi pe plajă?

— Păi, ar putea să...

— Iubito, o opri el cu hotărâre. Uite ce-i, șerpilor au sânge rece. Sunt reptile. Nu își pot regla nicicum temperatura corpului. Iar nisipul ăsta e încins la peste patruj'de grade. Dacă ar nimeri vreun șarpe în el, s-ar coace ca în cuptor. Crede-mă pe cuvânt. Nu e nici urmă de șarpe pe plajă.

Se uită după fiica lor, care alerga de rupea pământul, încât abia se mai vedea ca o pată întunecată.

— Las-o să se ducă unde vrea. Să se distreze cât poștește.

O prinse tandru pe soția lui cu mâna pe după mijloc.

Tina fugi până ce istovi cu totul, iar atunci se aruncă în nisip și se rostogoli plină de încântare până la apa caldă, liniștită. Oceanul părea o imensă oglindă. Șezu astfel câțeva vreme, ținându-și răsuflarea, după care aruncă o privire spre părinții ei, să vadă cât de departe ajunsese.

Maică-sa îi făcea semn cu mâna, să se întoarcă. Tina flutură și ea palma mică, cu voioșie, prefăcându-se însă că nu pricepe ce i se cere. De fapt, nu voia cu nici un chip să se ungă cu crema aceea de plajă. Și nici nu avea chef să se ducă într-acolo, ca să o audă pe maică-sa discutând despre cure de slăbire. Tot ce își dorea atunci era să rămână unde era și, eventual, să dea peste vreun leneș.

Tina văzuse un astfel de animal cu două zile în urmă, la grădina zoologică din San José. Parcă ar fi fost o păpușă

Muppetts, care nu ar fi făcut rău nici unei muște. În orice caz, era clar că nu se putea mișca prea repede. Ea una l-ar fi întrecut numaidecât.

O auzi însă iarăși pe mama ei strigând-o, așa că se hotărî să iasă din bătaia soarelui și din apă, și să se retragă la umbra copacilor. În partea aceea a plajii, crengile palmierilor atârnavu mult peste rădăcinile cioturoase și încâlcite ale mangrovelor, care zădărniceau orice încercare de a pătrunde în junglă. Tina se așeză pe nisip și prinse să lovească plictisită cu piciorul frunzele uscate. Observă o mulțime de urme de păsări. Costa Rica era renumită pentru mulțimea și varietatea păsărilor întâlnite acolo. În ghidurile turistice scria că în acel ținut se aflau de trei ori mai multe păsări decât în toată America și Canada la un loc.

Unele dintre urmele păsărilor tripalmate erau mărunte și atât de slab întipărite în nisip, încât aproape că nu se vedeau. Altele însă erau late și bine înfipite în praful albicios. Tina tocmai se uita într-o doară la mulțimea de urme, când deodată auzi un ciripit, apoi un foșnet în desișul de mangrove.

Oare leneșii ciripesc și ei? Nu prea îi venea să creadă, dar nu avea cum să știe prea sigur. Sunetul acela probabil că îl iscase vreo pasăre de apă. Așteptă în liniște, fără să se miște, apoi auzi din nou foșnetul și, în sfârșit, observă ce anume îl provocase. La câțiva metri de ea, o șopârlă ieși dintre rădăcinile de mangrove și o privi țință.

Tina își ținu răsuflarea. Încă un animal pe lista ei! Șopârla ședea pe picioarele din spate, bălăbănindu-și coada groasă și uitându-se curioasă la fată. În poziția aceea, părea înaltă de aproape o jumătate de metru și era de culoare verde-închis, cu dungi maronii de-a lungul spinării. Piciorușele din față, subțiri, se terminau cu gheruțe tipice de șopârlă, care se mișcau neconținut în aer. În timp ce o privea pe fetiță, animalul își suceea capul într-o parte și într-alta.

Tina își spuse că era chiar drăgălașă. Părea un soi de salamandră uriașă. Ridică și ea mâna și mișcă degetele prin

aer.

Dar șopârla nu se sperie. Veni spre fată, mergând doar pe picioarele din spate. Nu era cu mult mai mare decât un pui de găină și, întocmai ca un pui, își clătina capul în timp ce se deplasa. Tina se gândi că ar fi putut avea un minunat tovarăș de joacă.

Băgă de seamă că șopârla lăsa urme ca acelea de pasăre. Acum ajunsese chiar lângă ea. Fata rămase nemișcată, ca să nu o înspăimânte. Era destul de uimită că animalul se apropiase atât de mult, dar apoi își aminti că se afla totuși într-o rezervație naturală. Toate animalele de acolo priceuseră probabil că erau apărute. Și poate că șopârla aceea era chiar îmblânzită. Poate că se aștepta chiar să primească vreo bucățică de mâncare. Dar, din păcate, fetița nu avea nimic la ea. Încetișor, Tina întinse mâna deschisă, să îi arate că nu are nimic de mâncare.

Șopârla rămase locului, se uită la ea când dintr-o parte, când din cealaltă, apoi chirăi.

— Îmi pare rău, zise fata. Dar n-am nimic să-ți dau...

Și dintr-odată, fără pic de teamă, șopârla sări spre palma întinsă a fetei. Tina simți gheruțele animalului zgâriind-o, și se miră la culme de cât de grea era sălbăticiunea. Pur și simplu îi trase mâna până la pământ.

După care începu să se cațere cu repeziciune pe brațul fetei, către fața ei.

***

— Nu aș fi vrut altceva decât să o pot vedea, se tângui Ellen Bowman, privind de-a lungul plajei, cu ochii mijiți din pricina luminii crude. Atât mi-aș fi dorit. *Să o pot vedea.*

— Sunt sigur că n-a pățit nimic, o liniști Mike în timp ce scotea coșul cu mâncare pe care îl pregătiseră cei de la hotel.

Găsi înăuntru un pui fript și deloc îmbietor și un soi de pateuri cu carne. Oricum Ellen nu avea să guste nimic din ce era acolo.

— Nu crezi că a ieșit de pe plajă?, întrebă iarăși soția lui.
— Nu, iubito. Nu cred.
— Mă simt atât de *izolată* aici, oftă Ellen.
— Păi, eu aveam impresia că tocmai asta visai și tu.
— Așa e.
— Și-atunci care-i necazul?
— Aș fi vrut totuși să o văd, asta-i tot, se îmbufnă și mai tare Ellen.

După câteva clipe, din josul plajei, briza purtă spre ei vocea Tinei. Fata țipa cât o țineau puterile.

PUNTARENAS

— Cred că acum se simte destul de bine, spuse doctorul Cruz, lăsând folia de plastic a cortului de oxigen pe lângă patul Tinei care dormea.

Mike Bowman stătea lângă pat, aproape de fiica lui. Se gândea că probabil doctorul Cruz era destul de priceput. Vorbea grozav de bine englezește — rezultatul anilor de instruire petrecuți la dispensarele din orașele London și Baltimore. Doctorul Cruz părea că e foarte îndemânatic, iar *Clinica Santa María*, din Puntarenas, era modernă, impecabil de curată și renumită pentru personalul său calificat. Dar chiar și așa, Mike Bowman era foarte nervos. Nu prea avea motive de bucurie, dat fiind faptul că fiica lui se afla într-o stare foarte critică, și erau atât de departe de casă.

Când ajunsese Mike la fetiță, ea țipa ca din gura de șarpe, scoasă din minți de spaimă și durere. Tot brațul stâng era plin de sânge și acoperit cu o mulțime de mușcături mărunte, de mărimea unei amprente obișnuite. Peste carnea însângerată se prelingeau șuvițe dintr-un lichid lipicios, parcă ar fi fost balele unui animal.

O dusesese înapoi pe plajă. Îndată brațul rănit al fetiței începuse să se înroșească și să se umfle. Mike nu avea să uite

așa ușor raidul nebunesc pe care îl trăise, grăbindu-se să ajungă iar în lumea civilizată, accelerând în disperare, derapând și patinând pe noroiul drum de întoarcere ce străbătea o mulțime de dealuri, în timp ce Christina urla înnebunită de teamă și durere, iar mâna parcă i se dospea și se rumenea ca o pâine uitată în cuptor. Cu mult timp înainte de a depăși granițele rezervației naturale, umflătura aceea începuse să se întindă spre gâtul micuței, care se sufoca tot mai des...

— Dar o să se facă bine acum?, întrebă Ellen uitându-se prin folia de plastic a cortului de oxigen.

— Așa cred, zise doctorul Cruz. I-am mai injectat o doză de steroizi, iar acum respiră mai liniștit. Și puteți observa și dumneavoastră că edema aceea de pe braț s-a micșorat simțitor.

— Dar cu mușcăturile acelea..., începu Mike Bowman.

— N-am identificat încă animalul respectiv, se scuză doctorul, Eu unul nici n-am mai văzut mușcături ca astea până acum. Dar vă puteți da seama și singur că dispar văzând cu ochii. Din fericire, mi-a venit ideea să le fotografiez, pentru a anexa pozele la referințele pe care le voi scrie pe marginea cazului. Și i-am spălat brațul ca să pot recolta câteva probe de salivă dintr-aceea ciudată — o eprubetă o dau aici, în spital, la analiză, cealaltă la laboratorul din San José, iar o a treia o vom conserva pentru orice eventualitate. Nu cumva aveți vreun desen al fetei?

— Ba da, se repezi Mike.

Îi întinse doctorului schița pe care o desenase Tina, pentru a o prezenta autorităților în drept, care o întrebaseră despre animalul cu pricina.

— Și asta-i lighioana care a mușcat-o?, se miră doctorul Cruz, uitându-se cu atenție la desen.

— Da, răspunse Mike Bowman. Zicea că era o șopârlă verde, de mărimea unui pui sau a unei ciori.

— N-am știință despre un asemenea soi de șopârlă, mărturisi doctorul. Dar văd că a desenat-o stând pe picioarele

din spate...

— Așa-i, încuviință Mike Bowman. Chiar a spus clar că ședea pe picioarele din spate.

— Doctorul Cruz se încruntă. Rămase câteva clipe tăcut, cu privirea ațintită asupra schiței,

— Nu sunt specialist în așa ceva. Însă l-am rugat pe doctorul Guitierrez să ne facă o vizită aici. Este cercetător principal la *Reserva Biologica de Carara*, care se află dincolo de golf. Poate că el o să reușească să recunoască animalul ăsta.

— Dar nu e nimeni de la Cabo Blanco, cu care să discutăm?, se interesă Mike Bowman. Doar acolo a fost fata rănită.

— Din nefericire, nu, răspunse doctorul Cruz. La Cabo Blanco nu există un personal angajat permanent și nici un biolog n-a mai lucrat acolo de câțeva vreme. Probabil că dumneavoastră ați fost primii care v-ați aventurat pe plaja aceea după cine știe câte luni. Dar sunt sigur că o să vă convingeți că doctorul Guitierrez este foarte bine pregătit în domeniu.

Marty Guitierrez era un tip bărbos, îmbrăcat în pantaloni scurți, kaki, și bluză la fel. Surpriza cea mare a fost că și el era tot american. Și când i-a fost prezentat familiei Bowman, li se adresă cu un plăcut și molcom accent sudist:

— Bună ziua, doamnă Bowman. Bună ziua, domnule Bowman... Sunt încântat să vă cunosc.

După care le explică pe îndelete că venise de la Yale, ca biolog practician și lucrase în Costa Rica în ultimii cinci ani. Marty Guitierrez îi făcu Tinei un consult complet; îi ridică ușurel brațul, îi cercetă în amănunțime fiecare mușcătură, folosindu-se de o mică lanternă, apoi le măsoară cu o ruletă de buzunar. După câțeva vreme, Guitierrez se îndepărtă de fetiță, clătinând tăcut, din cap, de parcă ar fi înțeles ceva numai pentru el. După aceea cercetă fotografiile umflăturilor,

întrebă câte ceva despre analizele salivei, dar doctorul Cruz îi răspunde că se aflau încă la laborator.

Într-un târziu, biologul se întoarce către Mike Bowman și soția lui, care așteptau nerăbdători.

— Cred că Tina se va face bine. Numai că aș dori să mă lămuresc în privința unor mici detalii, zise cercetătorul luând notițe. Fiica d-voastră spune că a fost mușcată de o șopârlă verde, de aproximativ treizeci de centimetri înălțime și care a ieșit(mergând pe picioarele din spate) dintr-un desiș de mangrove?

— Chiar așa.

— Și șopârla asta a scos vreun sunet, vreun țipăt, ceva?

— Tina povestește că ar fi chirăit cumva sau ai fi chițăit...

— Ca un șoarece?

— Da.

— Ei bine, în cazul ăsta știu despre ce anume este vorba, conchise Guitierrez.

Le explică apoi că, dintre șase mii de specii de șopârle câte există pe lume, numai douăsprezece se pot deplasa doar pe picioarele dindărăt. Iar dintre acestea, numai patru specii se puteau întâlni în America Latină. Și, luând în considerare culoarea aceleia care o atacase pe Christina Bowman, respectiva șopârlă nu putea face parte decât dintre acele patru rare specii.

— Așa că sunt sigur că era o *Basiliscus amoratus*, adică basilisc vărgat, care se găsește în Costa Rica și Honduras. Când stau pe picioarele din spate, reptilele de soiul ăsta pot atinge în jur de treizeci de centimetri.

— Și sunt veninoase?

— Nu, doamnă Bowman. Nici vorbă.

Guitierrez le spuse că umflarea brațului Tinei nu era decât urmare a unei alergii.

— După câte se scrie prin statistici, cam paisprezece la sută din oameni sunt deosebit de alergici la reptile, iar fiica dumneavoastră pare a fi la fel.

— Dar țipa îngrozitor, se plângea de dureri cumplite!

— Probabil că așa și era, conveni Guitierrez. Saliva reptilelor conține serotonin, substanță care produce dureri grozave.

Se întoarse către doctorul Cruz.

— Când ați tratat-o cu antihistamine i s-a micșorat pulsul?

— Da, răspunsul Cruz. Aproape pe loc.

— Da, e clar, din pricina serotoninului. Nici o îndoială.

Însă Ellen Bowman rămăsese îngrijorată.

— Bine. bine, dar de ce să o muște o șopârlă așa din senin?

— Mușcăturile de șopârle sunt destul de des întâlnite, zise Guitierrez. Îngrijitorii de animale se aleg cu așa ceva mai tot timpul. Ba chiar într-una din zilele trecute am auzit că o șopârlă a mușcat un nou-născut care ședea în pătuț. S-a întâmplat pe undeva, prin Amaloya, cam la șaizeci de mile distanță de unde ați fost dumneavoastră. Așa că, vedeți, nu e singurul caz. Deși nu prea înțeleg de ce fiica dumneavoastră a fost atât de crunt rănită. Ce făcea ea în clipele acelea?

— Nimic. Spune că stătea liniștită, pentru că nu voia să sperie lighioana aia.

— Stătea liniștită..., repetă biologul ca pentru el.

Se încruntă, îngândurat, și clătină din cap, fără să se dumirească.

— Ei bine... în situația asta nu prea cred că ne putem da seama ce s-a petrecut acolo de fapt. Animalele sălbatice au un comportament imprevizibil.

— Dar ce ziceți despre saliva aceea ca o spumă de pe brațul ei? se repezi Ellen. Mă tot gândesc că rabia...

— A, nu, nu..., se împotrivi doctorul Guitierrez. Reptilele nu sunt purtătoare de rabie, doamnă Bowman. Fiica dumneavoastră a avut de suferit de pe urma unei reacții alergice la mușcătura șopârlei-basilisc. Nu poate fi nimic mai grav, liniștiți-vă.

Atunci Mike Bowman îi arătă schița Tinei. Guitierrez încuviință din cap.

— Îmi dau seama după desenul ăsta că e vorba de o șopârlă-basilisc, declară el. Bineînțeles, cu câteva mici corecturi de rigoare. Gâtul este mult mai lung decât în realitate, iar picioarele din față le-a desenat doar cu trei degete în loc de cinci. Coada este prea groasă și prea ridicată. Dar în rest, este aproape întocmai genul de reptilă despre care v-am povestit până acum.

— Dar Tina a spus clar că dihania asta avea gâtul lung, insistă Ellen Bowman. Și a mai spus, tot cu gura ei, că avea trei degete la picioare.

— Iar Tina are spirit de observație, întări soțul femeii.

— Sunt sigur de asta, zâmbi Guitierrez. Dar îmi susțin afirmația în continuare. Fiica dumneavoastră a fost mușcată de un *basilisc amoratus* și suferă de o reacție herpetologică puternică. În mod normal, după un tratament de douăsprezece ore, totul trece. Așa că mâine dimineată ar trebui să se simtă bine.

Printre angajații modernului laborator de la subsolul clinicii Santa María, se zvonise deja că doctorul Guitierrez identificase animalul care o mușcase pe micuța americană. Nu era decât un inofensiv basilisc. Drept pentru care, imediat, analizele salivei animalului au fost sistate, chiar dacă la probele preliminare se putuse observa o încărcătură extrem de puternică de proteine de origine biologică încă necunoscută. Dar asistentul de gardă era ocupat până peste cap, așa că puse mostrele de salivă pe raftul de rezervă al congelatorului.

A doua zi dimineată, cel din tura respectivă cercetă conținutul sertarelor, bifând în același timp și numele pacienților externați. Aflând că *Bowman, Christina L.* era programată pentru externare chiar în acea zi, aruncă probele de salivă. În ultimul moment, îi atrase atenția plăcuța roșie, care marca analizele ce trebuiau trimise laboratorului de la universitatea din San José. Așa că scoase eprubeta din coșul

de gunoi și o pregăti pentru a o duce acolo unde îi era destinația.

— Hai, ce mai aștepti? Mulțumește-i domnului doctor Cruz, zise Ellen Bowman și o împinse pe Tina spre medic.

— Vă mulțumesc, domnule doctor Cruz, spuse Christina. Mă simt mult mai bine acum.

Se apropie și strânse mâna doctorului. Apoi remarcă:

— Azi purtați altă cămașă...

Câteva clipe, doctorul Cruz rămase perplex, apoi zâmbi.

— Așa-i, Tina. Când sunt de gardă noaptea la spital, îmi schimb dimineața cămașa.

— Nu și cravata?

— Nu, doar cămașa.

Ellen Bowman interveni:

— Doar v-a spus Mike că are spirit de observație.

— E clar că a avut dreptate.

Doctorul Cruz surâse și strânse și el mâna fetei, cu un aer foarte serios.

— Sper că te bucuri măcar de restul vacanței tale în Costa Rica, Tina.

— Așa o să fac.

Familia Bowman tocmai se pregătea să plece, când doctorul Cruz se mai interesă:

— Ia mai spune-mi, Tina, îți aduci bine aminte de șopârla aceea care te-a atacat?

— Mda..., făcu fetița, fără chef.

— Și mai știi cum avea picioarele?

— Mda...

— Avea cumva degete?

— Da.

— Și câte anume?

— Trei, răspunse ea categoric.

— Dar cum de ești atât de sigură?

— Pentru că m-am uitat la ea. Și în plus, am observat că toate păsările lasă pe plajă urme dintr-astea, cu trei gheruțe.

Ridică mâna, cu cele trei degete de la mijloc răsfirate.

— Iar șopârla a lăsat aceleași urme de nisip, adăugă ea.

— Cum adică? Șopârla lăsa urme de pasăre pe nisip?!

— Îhî. Și mergea tot ca o pasăre. Își sălta așa, capul, când în sus, când în jos...

Făcu și ea câțiva pași, dând din cap așa cum văzuse că făcea animalul.

După ce familia Bowman plecă, doctorul Cruz se hotărî să ia legătura cu centrul de cercetare biologică, pentru a-i relata lui Gutierrez cele aflate.

— Trebuie să recunosc că tot ce povestește fetița este ieșit din comun, conchise Guitierrez. Am făcut și eu câteva cercetări. Și nu mai sunt chiar atât de sigur că a fost mușcată de un basilisc. Ba aș spune că nu mai sunt sigur chiar deloc.

— Atunci ce ar putea fi?

— Păi, ce să zic eu? se amărî Guitierrez. Mai bine să nu facem speculații gratuite dinainte. Apropo, nu cumva ai mai auzit de vreun alt caz dintr-ăsta, de vreun om mușcat de șopârle, pe-acolo, la spital?

— Nu, de ce?

— Dacă auzi, prietene, să mă anunți și pe mine neapărat.

PLAJA

Marty Guitierrez ședea pe plajă și privea gânditor spre soarele de amiază ce începuse să coboare în drumul lui prin ceruri, iar într-un târziu să se împrășteie, orbitor, peste oglinda golfului, lăsându-și ultimele raze să odihnească sub trunchiurile palmierilor, până ajunseră la el, printre mangrovele ce mărgineau plaja Cabo Blanco. După câte își dădea el seama, era în apropierea locului unde micuța americană stătuse cu două zile în urmă.

Cu toate că, așa cum spusese și soților Bowman, mușcăturile de șopârlă erau des întâlnite, Guitierrez nu mai auzise niciodată în cariera lui, ca vreun basilisc să fi mușcat pe cineva. Și tot atât de sigur era că nu auzise nici de vreo persoană care să fi fost spitalizată din pricina mușcăturilor de șopârlă. În plus, radiografiile rănilor de pe brațul Tinei dovedeau că mușcăturile respective erau puțin cam mari ca să fie ale unei șopârle-basilisc oarecare. Când se întorsese la centrul de cercetări de la Carara, se dusesse personal la biblioteca de specialitate, să se convingă, dar nu găsisese nici o referire măcar, la cazurile de agresiune ale basiliscului. După care verificase și listele de pe *International BioSciences Service*, un computer conectat la marile centre științifice din America. Dar tot nu dăduse peste vreo știre despre mușcăturile de basilisc sau spitalizări în urma rănilor provocate de șopârle.

Atunci dăduse telefon medicului de gardă de la Amaloya, care îi confirmase faptul că un sugar de nouă zile, care dormea în pătuțul lui, fusese mușcat de picior de către un animal despre care bunica bebelușului — singura persoană care văzuse ce se petrecuse — spunea că ar fi fost o șopârlă. După care piciorul copilului se umflase îngrozitor, iar acesta murise curând după aceea. Bunica micuțului descrisese șopârla ucigașă ca fiind verde și cu dungi maronii pe spinare. Mușcase copilul de mai multe ori, înainte ca femeia să o sperie și să o gonească.

— Ciudat, mormăise Guitierrez.

— Ba deloc. Întocmai ca în toate celelalte cazuri, replicase medicul.

Și adăugase toate celelalte incidente de care auzise el: un copil din Vásquez (satul din apropierea coastei) fusese și el mușcat în timp ce dormea; un altul pășise la fel în Puerta Sotrero. Toate accidentele respective se petrecuseră în decursul ultimelor două luni. Și toate victimele fuseseră copii care dormeau sau nou-născuți.

O astfel de informație îl puse pe Guitierrez pe gânduri. Bănuia că era vorba de o nouă specie de șopârle, încă necunoscută. Se părea însă că așa ceva nu se întâmpla decât în Costa Rica. Întinzându-se numai pe o sută douăzeci și unu de kilometri în punctul ei cel mai strâmt, țara întreagă era chiar mai mică decât statul Maine. Cu toate acestea, pe arealul limitat, Costa Rica era vestită pentru diversitatea habitatelor biologice: faleze care dădeau și spre Pacific și spre Atlantic, patru lanțuri muntoase diferite, incluzând piscuri de peste trei mii de metri și vulcani activi, păduri de foioase, păduri de pini, zone de vegetație de climă temperată, ținuturi mlăștinoase și deșerturi aride. O asemenea varietate ecologică era însoțită și de o uluitoare gamă de plante și animale. Costa Rica era populată de un număr de păsări de trei ori mai mare decât cel întâlnit în toată America de Nord. Se găseau acolo mai mult de o mie de specii de orhidee. Și mai mult de cinci mii de specii de insecte.

Specii noi erau descoperite aproape tot timpul și într-un ritm tot mai susținut în ultimii ani, însă dintr-o cauză destul de îngrijorătoare: țara suferea de pe urma despăduririlor masive care smulgea animalelor junglei însuși mediul lor de viață, așa că erau silite să se mute în alte zone și, uneori, să își schimbe chiar și comportamentul.

Așa că apariția unei noi specii de șopârle era perfect posibilă. Însă dincolo de curiozitatea de a cunoaște o nouă specie, rămânea pericolul de a apărea și noi boli. Șopârlele erau purtătoare de afecțiuni virale, unele dintre ele putând fi transmise chiar și omului. Cea mai gravă dintre ele era encefalita sauriană centrală, CSE, care provoca somn maladiv oamenilor și cailor. Guitierrez presimțea că era deosebit de important pentru toată lumea să găsească acest nou soi de șopârlă, chiar dacă numai pentru testele epidemiologice.

Stând astfel pe plajă, contempla soarele ce asfințea liniștit și oftă, îngândurat. Poate că Tina Bowman văzuse un animal necunoscut, dar tot atât de bine se putea să se fi înșelat. Însă în mod clar, biologul Marty Guitierrez nu se înșelase defel. În

acea dimineată, devreme, își luase pistolul cu aer comprimat, îl încărcase cu cartușe tranchilizante, apoi o pornise pe plajă, plin de speranță. Însă pierduse ziua în zadar. Curând avea să fie nevoit să se urce în mașină și să plece de acolo. Nu voia să conducă pe drumurile acelea prin beznă.

Se ridică în picioare și o luă în susul plajei. La oarecare distanță, zări silueta întunecată a unei maimuțe urlătoare, mergând de-a lungul lizierei de mangrove cu rădăcinile înfundate în noroi. Biologul se îndreptă într-acolo, trecând prin apă. Dacă se afla prin preajmă o maimuță urlătoare, însemna că puteau să mai fie și altele prin frunzișul de deasupra, iar antropoidele din specia aceea aveau obiceiul să urineze pe intruși.

Dar maimuța aceea părea a fi singură și se deplasa încet, oprindu-se adeseori și șezând pe vine. Avea ceva în gură. Și pe măsură ce Guitierrez se apropia, își dădu seama că mânca o șopârlă. Chiar și de la depărtare, biologul observă dungile cafenii de pe spinarea reptilei. Coada și picioarele din față se bălăngăneau, scăpate dintre fălcile maimuței.

Omul se aruncă la pământ și ochi. Maimuța urlătoare, obișnuită cu modul de viață netulburat, din rezervație, doar îl privi curioasă. Nu fugi nici chiar când primul cartuș îi trecu pe lângă ureche, fără să o atingă. Dar când al doilea glonte o nimeri în pulpă, chirăi furioasă și speriată în același timp azvârli cât colo resturile reptilei și se mistui în desişul junglei.

Guitierrez se ridică în picioare și porni spre cadavrul abandonat. Nu avea de ce să îi poarte de grijă maimuței, pentru că doza tranchilizantă era atât de slabă, încât nu avea să îi producă nici o reacție nedorită, poate numai câteva minute de amețeli. Însă se gândea deja ce anume trebuia să facă în continuare cu noua lui găselniță. El însuși avea să scrie un raport preliminar despre animalul în cauză, dar rămășițele acestuia avea să le trimită în Statele Unite, pentru a încerca o ultimă posibilitate de identificare. Dar cui să le trimită? Cel mai vestit cercetător în domeniu era profesorul emerit Edward H. Simpson, specialist în zoologie, de la

Universitatea Columbia, din New York. Era un bătrânel elegant, cu părul alb, îngrijit pieptănat, recunoscut drept cea mai mare somitate mondială în materie își spunea Marty Guitierrez, avea să își trimită de clasificare a șopârlelor. Probabil că până la urmă, își spunea Marty Guitierrez, avea să își trimită achiziția la New York, la doctorul Simpson.

NEW YORK

Doctorul Richard Stone, șeful Laboratorului de Boli Tropicale al Centrului Universitar Columbia remarcă de multe ori că numele instituției în sine crea impresia că aceasta era cu mult mai mare decât în realitate. În primii ani ai secolului XX, când laboratorul ocupa în întregime al patrulea etaj al Institutului de Cercetări Biomedicale, adevărate cohorte de tehnicieni se străduiau să înlăture pericolul frigurilor galbene, malariei și holerei. Dar succesele obținute în medicină de atunci — precum și vestitele laboratoare de la Nairobi și Sao Paulo — întrecuseră cu mult faima de care se bucurase odată Laboratorul Universității Columbia. Devenit de-acum abia o infimă parte din ce fusese, nu mai era deservit decât de doi tehnicieni cu normă întreagă, iar principala preocupare a acestora era depistarea maladiilor pe care new york-ezii le contractau în călătoriile lor prin diverse părți ale lumii. Astfel încât atmosfera de netulburată rutină a laboratorului nu era deloc potrivită cu ceea ce venise chiar în dimineața respectivă.

— Mda, ce să-ți zic. foarte drăguță chestie, spuse asistenta după ce descifră eticheta explicativă. Resturi de șopârlă costaricană neidentificată, parțial masticată (strâmbă din nas, dezgustată). Am impresia că vă este destinată domnule doctor Stone.

Richard Stone străbătu încăperea, brusc interesat de noua ciudățenie.

— Nu cumva ăsta-i materialul trimis de la laboratorul lui Ed Simpson?

— Ba da, răspunse colaboratoarea lui. Dar nu prea pricep eu de ce ne-au trimis *nouă* lighioana asta?!

— A sunat secretara iui, o lămuri Stone. Zice că Simpson e plecat într-o expediție prin Borneo, pe toată vacanța de vară, și în plus, se pare că șopârla asta este transmițătoare de boli, așa că a apelat la noi să studiem cazul. Deci, să ne apucăm de treabă...

Cilindrul alb, de plastic, era de mărimea unei cutii de lapte de doi litri și jumătate. Avea încuietore de metal și capac deșurubabil. I se aplicase o etichetă pe care scria "Recipient Universal pentru Specimene Biologice" și avea imprimate încă vreo câteva indicații și informații în patru limbi. La contraindicații se specifica foarte clar că trebuie interzisă deschiderea cilindrului de către autoritățile vamale prea curioase.

După toate aparențele, prescripțiile respective fuseseră respectate. Richard Stone cercetă recipientul în lumina puternică a lămpii de lucru și observă că sigiliile erau încă neatinse. Apoi aprinse reflectoarele speciale și își puse mănuși de plastic și o mască pe față. La urma urmei, laboratorul pentru care lucra el descoperise nu de mult specimene contaminate cu febră cabalină venezueleană, encefalită japoneză B, virusul Kyasanur, virusul Langat și Mayaro. Gândindu-se la toate acestea, deșurubă capacul ambalajului.

Se auzi îndată fâșâitul gazului eliberat, apoi o șuviță subțire de fum albicios se ridică dinăuntru. Cilindrul de plastic se răci bocnă. În recipient găsi o pungă de plastic închisă ermetic la gură, care conținea o materie verzuie. Stone întinse pe masă o folie chirurgicală și răsturnă conținutul pungii. O bucată de carne congelată se lovi de masă cu un pocnet surd.

— Mda, făcu tehniciana. Pare mâncată...

— Păi așa și este, întări Stone. Atunci ce or mai vrea de la noi?

Tehniciana consultă actele anexate.

— Șopârlele din soiul ăsta au mușcat copiii de prin partea locului. Apelează la noi pentru identificarea animalului și ne cer părerea despre posibilele boli pe care le-ar putea transmite.

Îi arată lui Stone schița unei șopârle desenată de un copil și semnată în susul foii "Tina".

— Unul dintre copii i-a făcut un desen...

Cercetătorul privi schița.

— În mod clar, nu putem stabili specia, conchise Stone. Dar putem în schimb să stabilim ce boli transmite, și încă destul de ușor, dacă o să facem analiza sângelui de pe rămășițele astea. Cum îi zice dihaniei?

— "*Basiliscus amoratus* cu trei degete — anomalie genetică", citi colaboratoarea lui.

Înainte de ora prânzului, analizele de laborator au stabilit că sângele șopârlei nu prezenta simptome de reacție la antigen viral sau bacterial. Nici la testele de toxicitate nu se remarcaseră componenți prea deosebiți, dar se găsisse o singură asemănare certă: sângele așa-zisului basilisc reacționa (destul de puțin) la veninul cobrei regale indiene. Însă astfel de caracteristici împrumutate de la o specie la alta erau destul de des întâlnite la reptile, așa încât doctorul Stone nici nu se gândi măcar să treacă această observație în faxul pe care asistenta lui îl trimise doctorului Martin Guitierrez chiar în aceeași seară.

Nimeni nu își mai bătu capul cu identificarea șopârlei din acel moment. Putea doar să aștepte întoarcerea doctorului Simpson, nu?! Iar el nu reveni în țară timp de mai multe săptămâni, așa că secretara lui îi rugă pe cei de la Laboratorul de Boli Tropicale să se ocupe ei de conservarea rămășițelor respective, până la întoarcerea specialistului.

Doctorul Stone puse resturile animalului înapoi în punga ermetică și apoi le înghesui pe undeva, prin congelatorul laboratorului.

Martin Guitierrez citi faxul venit de la Centrul Medical Columbia — Laboratorul de Boli Tropicale. Mesajul era foarte scurt:

SUBIECT: *Basiliscus amoratus* cu anomalii genetice (preluat de la cabinetul doctorului Simpson).

MATERIALE: segment posterior, ? parțial digerat.

METODE DE LUCRU: Raze X, microscop, analize imunologice RTX pentru boli virale, parazite și bacteriene.

REZULTATE: Nici o probă histologică sau imunologică de transmitere a vreunei boli la om, la această mostră de *Basiliscus amoratus*.

(Semnătură)

Richard A. Stone, director

Pe baza acestor observații, Guitierrez ajunse la două concluzii. Potrivit celei dintâi, supoziția sa conform căreia șopârla era *Basiliscus amoratus* se adeverise, fiind confirmată de savanții de la Universitatea Columbia. A doua presupunere era că, (nefiind transmițătoare de boli periculoase pentru om) acele cazuri semnalate în Costa Rica erau excepții și, deci, nu însemnau o primejdie pentru zona în cauză. Ba dimpotrivă, originalele sale explicații pentru fenomenul respectiv se dovedeau corecte: speciile de șopârle fuseseră silite să părăsească pădurile și să se mute într-un alt mediu de viață, așa că, inevitabil, intraseră în contact cu locuitorii satelor. Guitierrez era absolut sigur că în câteva săptămâni șopârlele aveau să se liniștească, iar momentele de agresivitate să înceteze odată pentru totdeauna.

Ploaia tropicală năvălea cu furie, răpăind asurzitor în acoperișul clinicii de la Bahía Anasco. Era aproape de miezul

noptii; curentul electric fusese întrerupt din pricina furtunii, așa că moașa Elena Morales era nevoită să lucreze la lumina lanternei. Deodată, auzi un soi de ciripit sau de chițait. Crezând că era vreun șobolan, puse repede pe fruntea lehuzei o compresă și intră în camera alăturată, să vadă ce face noul-născut. Când atinse clanța cu mâna, auzi iarăși zgomotul acela și se mai calmă. În mod clar, era numai o pasăre care se lovea de geamuri, încercând să se adăpostească de ploaie. În Costa Rica, oamenii credeau că atunci când o înaripată venea să vegheze un nou-născut, era semn de mare noroc.

Deschise încetișor ușa. Micuțul fusese așezat într-un coșuleț de răchită, înfoltit într-un scutec deschis la culoare, care îi lăsa doar fața descoperită. De jur-împrejurul lui, pe marginea coșului, trei șopârle verzi ședeau pe vine, ca niște balauri în miniatură. Când o văzură pe Elena, își ridicară capetele, privind-o curioase, dar nu se speriară. La lumina lanternei, moașa zări sângele ce li se prelingea de pe boturi. Chițâind scurt, una dintre reptile se aplecă iarăși și, cu o mișcare iute a capului, mai rupse o halcă însângărată din trupul copilului.

Elena se năpusti într-acolo urlând îngrozitor, iar șopârlele se mistuiră în întuneric. Dar mai înainte de a ajunge la coșuleț, băgă de seamă în ce hal arăta ceea ce fusese nu cu mult timp în urmă fața copilului, și pricepu că acesta era deja mort. Reptilele pieriră în noaptea ploioasă, chițâind și scâncind, lăsând în urma lor doar urme cu câte trei gheare, precum cele ale păsărilor.

APARENȚELE ÎNȘEALĂ

Mai târziu, când se mai potoli, Elena Morales se hotărî să nu povestească despre atacul șopârlelor ucigașe. În ciuda groazei pe care o încercase la vederea masacrului, începu să își pună problema dacă nu cumva avea să fie sancționată

pentru că lăsase copilul nepăzit. Așa că îi spuse lehuzei că nou-născutul murise asfixiat, iar în raportul trimis la San José specifică că băiețelul sucombuse în urma unei afecțiuni des întâlnită în perioada infantilă: Sindromul decesului infantil la naștere (SIDS). Era o cauză încă nedepistată, dar foarte adesea apărută în rândurile bebelușilor. Așa că raportul ei nu provocă nici o nedumerire și a fost acceptat ca atare.

La laboratorul din San José, unde se analizau probele de salivă recoltate de pe brațul Tinei Bowman se descoperiră niște indicii deosebite. Mai întâi, faptul că exista, conform așteptărilor, o mare doză de serotonin. Dar la testele proteinelor salivare se remarcă un fapt mai mult decât îngrijorător: o masă moleculară de 1. 980. 000, adică una dintre cele mai puternice proteine cunoscute vreodată. Activitatea biologică era încă în stadiu de cercetare, dar părea a fi vorba de otravă neurotoxică, asemănătoare cu aceea a veninului de cobră, deși era mai primitivă ca structură.

Tot aici se detectară urme de gamma-amino methionine hydrolase. Dat fiind faptul că această enzimă era specifică intervențiilor ingineriei genetice și nu se putea găsi în nici un caz la animalele sălbatice, laboranții presupuseră că era vorba de un proces de contaminare a probelor în cadrul laboratorului, așa că nu raportară această observație doctorului Cruz, specialistul de la Puntarenas.

Resturile șopârlei rămăseseră și ele aruncate undeva, prin congelatorul Universității Columbia, așteptând întoarcerea doctorului Simpson, care nu avea să revină mai curând de o lună de zile. Astfel încât se părea că nu avea să mai intervină nimic neobișnuit în cazul reptilelor ucigașe, dacă într-o bună zi, o asistentă, Alice Levin, nu ar fi intrat în laboratorul Departamentului de Boli Tropicale și, văzând desenul Tinei Bowman nu ar fi exclamat:

— Ei, al cui copilaș a făcut schița asta de dinozaur?

— Poftim?! rosti răspicat Richard Stone, întorcându-se uluit spre ea.

— Dinozaurul ăsta. Ce, nu-i dinozaur? Puștii mei mângălesc dintr-ăștia toată vremea...

— Asta-o o șopârlă ca toate celelalte, răspunse Stone. Din Costa Rica. O fetiță care a trecut prin partea locului a desenat-o.

— A, nu, se împotrivi Alice Levin clătinând din cap a neîncredere. Păi uitați-vă și dumneavoastră! Are capul mare, gâtul lung, stă pe picioarele dinapoi, are și coada groasă. Ce mai, e un dinozaur, fără doar și poate!

— N-are cum să fie. Nu măsoară decât treizeci de centimetri?!...

— Așa deci! Păi, pe vremea aia or fi fost și dinozauri mai mărunței, nu? stăruie Alice. Cei mai prichindei erau chiar sub treizeci de centimetri, credeți-mă pe cuvânt. Eu știu bine lucrurile astea. Am doi flăcăiași. Sunt expertă. Nu știu cum le zice animalelor astea... tinozauri sau naiba știe cum?! Au niște nume imposibile. Dacă ai mai mult de zece ani, nu-ți mai intră în cap nici cu forcepsul.

— Am totuși impresia că nu îți dai seama despre ce e vorba, în realitate..., insistă Richard Stone. ăsta-i un desen făcut după un animal care trăiește în zilele noastre. Ni s-a trimis chiar și un fragment din respectivul exemplar. E prin frigider.

Stone se ridică de la locul lui și scoase punga cu rămășițele basiliscului.

Alice Levin se uită cu atenție la piciorul și coada mortăciunii congelate și înălță nedumerită din umeri. Nu atinse însă resturile.

— Nu știu ce să mai spun, mărturisi ea. Dar mie-mi seamănă a dinozaur.

Stone clătină din cap.

— Imposibil.

— De ce? întrebă asistenta. O fi vreo rămășiță sau fosilă, cum îi mai zicăștia.

Richard Stone dădea din cap, neîncrezător. Alice era lipsită de pregătirea de specialitate. Nu era decât o laborantă care lucra la secția de bacteriologie, din capătul coridorului.

Și, în plus, avea și o imaginație grozav de bogată. Stone își aduse aminte de vremea când era obsedată de faptul că (?) ar fi fost urmărită zi și noapte de un infirmier de la secția de chirurgie.

— Știi, spuse Alice Levin, dacă ăsta e chiar *un dinozaur*, ascultă aici la mine, Richard, că ar fi bomba secolului!...

— Dar nu-i dinozaur.

— A verificat cineva chestia asta?

— Nu, răspunse Stone, sâcâit.

— Ei, atunci ia halca asta și du-o la Muzeul de Științe Naturale sau pe la vreo instituție dintr-asta, pricepută. Zău că ar fi cazul să te convingi.

— M-aș lega la cap, când nu mă doare.

— Vrei să mă duc eu în locul tău? insistă femeia.

— Nu, o repezi Richard Stone. Nici vorbă de asta.

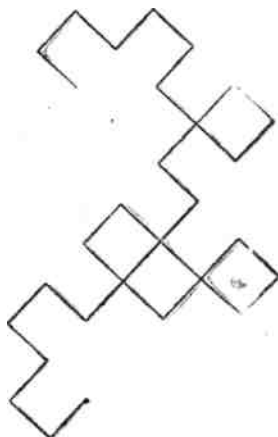
— Adică n-ai de gând să faci nimic?

— Chiar așa.

Puse iarăși punga în congelator și trânti enervat ușa.

— Nu-i dinozaur, e șopârlă. Și, la urma urmei, orice ar fi, o să aștepte frumușel până se întoarce doctorul Simpson de la Borneo, ca să o identifice precis. Și cu asta basta, Alice, dragă. Lighioana asta nu pleacă nicăieri de-aici.

A DOUA ITERAȚIE

"În etapele următoare ale determinării curbei fractale, pot apărea schimbări neașteptate. "

IAN MALCOLM

La țărmul mării Inland

Alan Grant se ghemui la pământ, aproape să cadă de-a bușilea. Afară erau cel puțin cincizeci de grade. Genunchii îl dureau cumplit, chiar dacă pantalonii lui de lucru aveau apărători pentru genunchi. Praful înecăcios, alcalin, îi ardea gâtleejul. Șiroaie de sudoare i se scurgeau de pe frunte drept în țărâna uscată. Dar Grant nici nu dădea vreun pic de atenție acelor neplăceri. Se concentra doar asupra gropii pătrate de vreo treizeci de centimetri, ce se deschidea chiar în fața lui.

Lucrând grijuliu, cu o dălțiță stomatologică și cu o pensulă cu păr de cămilă, scoase la iveală fragmentul subțiratic, în formă de L, care fusese cândva o falcă. Avea numai trei centimetri lungime și era de grosimea degetului său mic. Dinții păreau un șir de ace mici, ascuțite, și erau de aceeași formă obișnuită, de cârlige de undiță. Așchii de oase se descopereau pe măsură ce el săpa mai departe. Grant se opri câteva momente, pentru a întări fosila cu ciment dentar, înainte de a o dezveli în întregime. Nu era nici o îndoială că era o porțiune din maxilarul unui pui de dinozaur carnivor, care murise în urmă cu vreo șaptezeci și opt de milioane de ani, la vârsta de vreo două luni. Dacă avea un dram de noroc, Alan Grant avea să găsească și restul scheletului păstrat destul de bine. Și dacă se întâmpla așa, atunci însemna că era descoperitorul primului schelet de pui carnivor...

— Hei, Alan!

Bărbatul își ridică privirea, stânjenit de văpaia orbitoare. Își scoase ochelarii de soare și își șterse fruntea cu dosul palmei.

Se afla pe colina unui deal erodat de vremuri, undeva, în ținuturile aride de dincolo de Snakewater, din statul Montana. Sub pânza azurie a cerului nemărginit se zăreau, cât vedeai cu ochii, coame tocite, kilometri întregi de piatră colțuroasă și stearpă. Nu se ițea pe acolo nici măcar un singur copac sau vreun tufiș. Nimic altceva în afară de stâncă golașă, soare arzător și vânturi tânguitoare.

Vizitatorii ținutului acela deșertic spuneau că este obsedant de pustiu, dar atunci când Alan Grant sosise acolo și privise pentru întâia dată locurile, simțise cu totul altceva. Pentru că acel țărâm fantomatic era ceea ce rămăsese dintr-o altă lume, total diferită de cea actuală, dar care dispăruse în urmă cu optzeci de milioane de ani. Cu ochii minții sale, Grant parcă se vedea chiar și pe el undeva, prin desișurile mlăștinoase ce mărgineau țărmurile unei imense mări interioare. Acea întindere de apă măsura în jur de șaisprezece mii de kilometri, acoperind toată suprafața de la Munții Stâncoși, înălțați nu de multă vreme, și până la Munții Appalachi. Ceea ce însemna că odată, tot Vestul Americii fusese fund de mare.

În timpurile acelea, fuioare subțiratic de nori rățăceau pe ceruri, întunecate însă de fumul gros al vulcanilor ce se întâlneau pretutindeni. Atmosfera însăși era mai densă, mai bogată în bioxid de carbon. Plantele creșteau cu mare repeziciune pe țărmuri. Pe atunci nu existau pești care să populeze apele, dar se aflau în schimb moluște și melci. Pterozaurii plonjau în căutarea algelor ce își întindeau frunzele la suprafață. Câțiva dinozauri carnivori colindau uscatul, în căutarea prăzii, stârnind palmierii înalți. Dincolo de capătul malului, se zărea o mică insulă, cam de un hectar lungime. Împodobită cu o vegetație luxuriantă, această insulă era în fapt un adevărat sanctuar apărat, unde turme mari de dinozauri ierbivori cu cap de ornitorinc își depuneau ouăle laolaltă, în cuiburi, și își creșteau puii ce chirăiau pretutindeni, jucăuși.

În următoarele milioane de ani, marele lac cu unde verzui și fund alcalin pierduse tot mai mult din adâncime, iar într-un târziu dispăruse cu desăvârșire. Țarinile descoperite se încovoiaseră și crăpaseră sub arșița neiertătoare, iar insula de dincolo de țărm, cu tot cu ouăle dinozaurilor, se prefăcuse treptat în acel deal erodat din statul Montana, unde Alan Grant tocmai săpa.

— Hei, Alan!

Cel strigat se ridică în picioare. Era un bărbat lat în spate, bărbos, în vârstă de vreo patruzeci de ani. Auzi zumzăitul generatorului portabil și țacănitul îndepărtat al pickamerului ce sfărâma roca trainică de pe dealul învecinat. Văzu apoi pe tinerii săi colaboratori robotind în jurul mașinăriei și dând deoparte bucăți mari de piatră, după ce le cercetau în amănunțime, să vadă dacă nu cumva conțin fosile. La poalele dealului, se zăreau moțurile celor șase corturi ale taberei, prelatele fluturânde ale cortului unde adunau materialele și camioneta pe care o foloseau drept laborator ambulant. Și, în sfârșit, dădu cu ochii și de Ellie, care îi făcea semn cu mâna, de la umbra laboratorului improvizat.

— Avem oaspeți! îl anunță ea și îi arată undeva, spre răsărit.

Grant observă și el norul de praf ce se apropia, apoi limuzina Ford, albastră, hurducându-se prin hârtoape. Se uită la ceas: ajungeau chiar la timp. De pe culmea învecinată, puștii urmăreau scena cu mare interes. Nu prea avuseseră parte de vizitatori pe la Snakewaters și, în plus, discutaseră o grămadă de vreme despre ce anume ar fi voit oare un avocat de la Agenția de Protecție a Mediului Înconjurător, care dorea să stea de vorbă cu Alan Grant.

Însă Grant știa foarte bine că paleontologia, știința care se ocupa cu studierea vieții din alte ere geologice, luase în ultimii ani o amploare uluitoare, datorită descoperirilor lumii contemporane. Pentru că această lume modernă se schimba pe zi ce trece, așa că se impuneau niște întrebări de mare gravitate, legate de evoluția vremii, de despăduririle masive,

de încălzirea vizibilă a climei sau despre stratul de ozon; întrebări care păreau că își găsesc răspunsul cel puțin într-o anumită măsură, în informațiile culese despre alte timpuri. Informații pe care paleontologii le puteau oferi. Iar el fusese chemat în calitate de expert de două ori în ultimii ani.

Așa că o porni în întâmpinarea mașinii.

Noul venit începu să tușească, înecat de praful albicios, apoi trânti cu putere portiera.

— Sunt Bob Morris, de la Agenția de Protecție a Mediului Înconjurător, se prezentă el, întinzând mâna prietenește. Lucrez pentru reprezentanța de la San Francisco.

Grant se recomandă și el, apoi observă:

— Nu prea vă priește arșița asta. Vreți cumva o bere?

— Sfinte Cristoase, cum să nu?!

Morris se apropia de treizeci de ani și purta cămașă scrobită, cravată și pantaloni de costum sobru, de afaceri. Ducea în mână o valiză. Pantofii lui ciocați, cu flecuri de metal, tocăneau pe piatra grunțuoasă, în timp ce se îndreptau către camion.

— Când am trecut de creasta dealului și am dat cu ochii de astea, am crezut că am nimerit într-o rezervație de indieni, spuse el arătând către corturi.

— A, nu, zise Grant. Nu reprezintă altceva decât cel mai bun mod de a locui prin locurile astea.

Îi explică apoi că în 1978, în primul an când se apucase de săpături, veniseră pe Coasta de Nord cu niște corturi octogonale, care se părea că sunt cele mai avantajoase pentru așa ceva. Dar toate zburaseră în bătaia vântului. Încercaseră apoi cu alt tip de corturi, însă cu același rezultat. Într-un târziu se gândiseră să instaleze acele *tipis*, care de altfel erau mult mai confortabile, mult mai încăpătoare și mult mai stabile.

— Astea sunt *tipis* folosite de tribul Picioarelor Negre, adică se sprijină pe patru pari, îl lămuri Grant. Cele ale

neamului sioux sunt construite cu ajutorul a trei stâlpi. Dar cum ținutul ăsta era cândva stăpânit de Picioarele Negre, ne-am gândit...

— Mda, mda, îl aprobă Morris. Mai nimerit decât atât nici că se putea.

Privi împrejur, la peisajul pustiit și se interesă:

— De când stați pe-aici?

— Păi, de vreo șai'j' de lăzi, răspunse paleologul.

Cum Morris nu pricepu nimic, îi explică pe îndelete:

— Unitatea de măsură a timpului pentru noi este lada de bere. În iunie ne-am apucat de treabă cu o sută de lăzi de bere. Și am ras până acum vreo șaizeci.

— Șai'j' trei, mai precis, îi anunță Ellie când ajunseră la camion.

Grant se amuză în sinea lui văzându-l pe Morris cum se holbează la colaboratoarea lui. Ellie purta pantaloni de doc scurți, și o cămașă de lucru înnodată sub sâni. Avea douăzeci și patru de ani și se bronzase ca o negresă. Părul blond îl purta legat la spate.

— Ellie ne susține moralul, zâmbi Grant, prezentând-o avocatului. E foarte pricepută în meseria ei.

— Și anume? întrebă Morris.

— Paleobotanica, răspunse chiar Ellie. Și mai fac și muncă de teren, pentru școală.

Deschise ușile camionului și intrară.

Sistemul de aer condiționat abia reușea să mențină în jur de douăzeci și cinci de grade înăuntru, dar oricum părea aproape răcoare față de urgia amiezei. Se aflau acolo o serie de mese lungi, de lemn, pe care erau întinse fosile subțirele, curățate cu grijă, clasificate și etichetate. Mai încolo se vedeau vase de ceramică și niște gamele. Pretutindeni persista un miros de oțet.

Morris se uită la oasele descoperite.

— Eu aveam impresia că dinozaurii ăștia au fost niște lighioane grozav de mari, mărturisi el.

— Păi, chiar așa este, îl lămuri Ellie. Dar ceea ce vezi dumneata aici sunt rămășițele puilor de dinozauri. Snakewater este un punct foarte important pentru paleontologie pentru că, în primul rând, aici s-a găsit cel mai mare număr de cuiburi de dinozauri. Un singur cuib fusese scos la lumină undeva, prin deșertul Gobi. Iar noi am descoperit douăsprezece cuiburi de dinozauri de specii deferite, care conțineau și ouă și fosile de pui.

În timp ce Grant se duse spre frigider, ea îi arătă avocatului câteva băițe cu acid acetic, folosite pentru a dizolva resturile de rocă de pe oseminte.

— Parcă ar fi schelete de pui, observă Morris uitându-se în vasele de ceramică.

— Da, așa e, îl aprobă Ellie. Seamănă foarte mult cu păsările.

— Dar astea ce sunt? întrebă Morris arătând spre hublourile rulotei unde se aflau câteva grămăjoare de oase mari, disperate, învelite în folii de plastic.

— Sunt respinse, îl lămuri Ellie. Când le-am dezgropat noi s-au sfărâmat de tot. Înainte nu trebuia decât să le scoatem și gata, dar acum trebuie să fie cât mai complete, pentru că le trimitem să le facă teste genetice.

— Teste genetice?! se miră Morris.

— A sosit comanda, glumi Grant, înmânându-i o cutie de bere avocatului, iar alta lui Ellie.

Femeia o deschise imediat și începu să bea cu sete, dându-și gâtul delicat pe spate. Morris rămase iarăși cu gura căscată.

— Noi nu suntem prea conformiști, pe-aici, o scuză paleontologul. Vreți să discutăm în biroul meu?

— Bineînțeles, răspunse categoric Morris.

Grant îl conduse în spatele camionului, unde se afla o canapea hărtănită, un scaun desfundat și o masă ruptă la un capăt. El se lăsă să cadă pe canapea, stârnind o mulțime de scârțaituri și un nor de praf înecăcios. Se așeză confortabil,

suindu-și picioarele pe masă și îi făcu semn lui Morris să stea pe scaun.

— Simțiți-vă ca acasă.

Alan Grant era profesor de paleontologie la Universitatea din Denver și era considerat unul dintre cei mai buni specialiști în domeniu, dar niciodată nu se simțise în apele lui atunci când era nevoit să respecte rigidele convenționalisme ale societății. El însuși se credea un cercetător practician înăscut și știa foarte bine că în paleontologie munca de teren era cea mai importantă parte, căci descopereai totul prin proprie strădanie. Așa că nu prea îi stăteau la suflet academicienii, custozii de muzee, adică toți aceia pe care îi numea el *Vânătorii de dinozauri prin ceașca de ceai*. Ba chiar se străduise din toate puterile să nu intre și el în rândurile zaharisiților acelora, atât prin îmbrăcăminte, cât și prin comportament, încât ajunsese să își țină cursurile într-o costumație foarte comodă: în blugi și în adidași.

Acum îl urmărea amuzat pe Morris, care mai întâi șterse grijuliu scaunul de praf, apoi se așeză. După care deschise geanta diplomat, frunzări printre hârtoagele lui și aruncă o privire scurtă înspre celălalt capăt al camionului, unde Ellie apucase să scociorască prin acid cu niște pensete, ca să scoată niște oscioare. Părea însă că nu dă nici o atenție celor doi bărbați.

— Probabil că vă întrebați de ce mă aflu aici.

Grant încuviință din cap.

— E drum lung până în pustietatea asta, domnule Morris.

— Ei bine, să trecem atunci direct la subiect, încep Morris. Vedeți dumneavoastră, domnule Grant, asociația noastră are niște nelămuriri cu privire la activitatea *Fundației Hammond*. Mi se pare că primiți sprijin financiar din partea acestei instituții.

— Mda, treij' de mii de dolari pe an, aprobă Grant. Bilanț pe ultimii cinci ani.

— Și ce anume știți dumneavoastră despre fundație? îl chestionă Morris.

Grant ridică nedumerit din umeri.

— *Fundația Hammond* este una dintre cele mai importante surse de venit pentru cercetările științifice în domeniul paleontologiei. Subvenționează cercetările din toate părțile lumii, inclusiv câteva șantiere de lucru pentru dezgroparea fosilelor de dinozauri. Am impresia că îl sprijină și pe Bob Kerry cu săpăturile lui pe undeva, dincolo de Tyrrell, prin Alberta, și pe John Weller în Alaska. Și probabil că mai sunt și alții.

— Aveți cumva idee de ce *Fundația Hammond* este atât de interesată să ajute cercetările pentru găsirea fosilelor de dinozauri?

— Păi sigur că da. Pentru că bătrânul John Hammond are și el un stol de păsăruici prin tărtăcuță, în ce privește dinozaurii.

— L-ați întâlnit vreodată pe Hammond?

Grant înălță iarăși din umeri, sâcâit.

— O dată sau de două ori, nu mai țin minte. Mai vine pe aici și dă câte o raită. E cam pirpiriu tipul. Și trăznit, ca mai toți ăștia cu bani. Dar întotdeauna părea foarte entuziast. De ce?

— Ei bine, aflați atunci că *Fundația Hammond* e o organizație foarte ciudată, se pronunță Morris.

Scoase o copie xerox a hărții lumii, pe care se zăreau niște semne făcute cu roșu și i-o înmână lui Grant.

— Astea sunt locurile unde fundația a finanțat săpături anul trecut. Nu vi se pare nimic suspect? Montana, Alaska, Canada, Suedia... Toate așezările respective sunt în partea de nord. Nici una măcar nu trece sub paralela patruzeci și cinci.

Avocatul mai scoase câteva hărți.

— Și asta se întâmplă an de an. Săpăturile paleontologice din sud, ca de pildă din Utah sau Colorado sau Mexic, nu au fost finanțate niciodată măcar. *Fundația Hammond* nu subvenționează decât șantierele din zonele cu climă rece. Am vrea să aflăm și noi de ce anume.

Grant răsfoi hărțile la iuțeală. Dacă era adevărat că fundația aceea nu sprijinea decât șantierelor din zonele nordice, atunci chiar că era ciudată intenția lui Hammond, pentru că în general, unii dintre cei mai pricepuți cercetători paleontologi lucrau în zonele cu climă caldă și...

— Și mai există vreo câteva ghicitori în toată enigma, îl anunță Morris. Ca de pildă: ce legătură au dinozaurii cu rășina?

— Rășină?!

— Da. E vorba chiar de acea substanță solidă, galbenă, formată prin scurgerea și uscarea sevei rășinoaselor...

— Eu știu foarte bine ce este rășina. Dar de ce întrebați?

— Pentru că de-a lungul ultimilor cinci ani, Hammond a achiziționat cantități uriașe de rășină din America, Europa și Asia, inclusiv câteva bucăți de valoare și calitate celor expuse în orice muzeu de specialitate. Fundația asta a cheltuit șaptesprezece milioane de dolari pe această rășină. Iar acum este în posesia celui mai mare depozit particular din lume.

— Nu pricep o iotă, mărturisi Grant.

— Nimeni nu pricepe o iotă din toate astea, îl liniște Morris. După câte ne putem noi da seama, totul pare fără cap și coadă. La urma urmei, rășina este foarte ușor de produs pe cale sintetică. Nu are nici un fel de valoare comercială sau bancară. Deci nu are nici un rost să te apuci să umpli pământul cu ea. Dar asta a făcut Hammond. și încă vreme de mulți ani de zile.

— Auzi, rășină, zise Grant clătinând din cap, nedumerit.

— Și ce părere aveți despre insula lui din Costa Rica? continuă Morris. Cu zece ani în urmă, *Fundația Hammond* a închiriat de la autoritățile costaricane o întreagă insulă. Cu scopul declarat de a construi o rezervație biologică.

— Habar n-aveam de asta, șopti Grant, încruntându-se.

— Eu însă nu am reușit să aflu nimic mai mult decât atât, oftă avocatul. Insula asta se află la o sută optzeci de kilometri de țărm. În partea de vest. E foarte stâncoasă și e situată într-

un punct unde puterea curentului și a vântului, stârnește o ceață care persistă permanent. De aceea i se spune "Insula înnoirată", Isla Nublar. După toate aparențele, costaricanii au rămas foarte surprinși că există cineva pe lumea asta, care vrea să aibă o astfel de insulă.

Morris caută iarăși prin geanta diplomat.

— Am ținut să amintesc despre asta pentru că dumneata, după câte scrie în rapoartele astea, ai fost plătit pe post de consultant științific în privința insulei respective.

— Ei, nu zău?! se burzului Grant.

Morris îi întinse o hârtie. Era o copie xerox a unui cec eliberat în martie 1984, de către firma InGen, domiciliată în Farallon Road, Palo Alto, California. Îi era destinat lui Alan Grant, care primea astfel suma de douăsprezece mii de dolari. În colțul de jos al paginii, scria **SERVICIUL DE CONSULTANȚA— COSTA RICA — HIPERSPAȚIU JUVENIL.**

— A, da, îmi amintesc, recunosc paleontologul. Și mie mi s-a părut al dracului de aiurea, dar oricum, îmi aduc aminte. Și, în orice caz, nu avea nimic de a face cu naiba știe ce insulă.

Alan Grant găsisese primul cuib cu ouă de dinozaur în statul Montana, în 1979, apoi mai descoperise încă două în următorii doi ani, dar nu ajunsese să publice nimic despre cercetările lui până în 1983. Notele lui, împreună cu presupunerile despre existența unei turme de zece mii de dinozauri, strămoși ai ornitorincilor, (cu cap de rață) care ar fi trăit pe o insulă aflată la oarecare distanță de țărmul unei vaste mări interioare; animale care și-ar fi construit cuiburi comune, în noroi, și ar fi crescut puii laolaltă, îl făcuseră pe Alan Grant celebru peste noapte. Noțiunea de instinct matern descoperită la gigancii dinozauri — și schițele cu drăgălașii pui ai acestora scoțând boticurile din ouă, făcuseră înconjurul lumii. Grant fusese asediat pur și simplu, de cereri pentru acordarea interviurilor, cursuri sau publicarea cărților. După obiceiul lui însă, acesta refuzase totul, de la bun început, pentru că nu își dorea nimic altceva decât să își

continue săpăturile. Dar în acele zile de nebunie, de pe la mijlocul lui 1980, fusese contactat de corporația InGen, care îi oferea un post de consultant.

— Ați mai auzit de InGen înainte de asta? îl întreabă Morris.

— Nu.

— Și cum ați luat legătura cu ei?

— Prin telefon. M-a sunat unul, Gennaro sau Gennino, cam așa ceva...

Morris încuviință din cap.

— Donald Gennaro, îi reaminti el. El este consilierul juridic al companiei InGen.

— Mda, în orice caz, ăsta nu voia decât să știe câte ceva despre hrana dinozaurilor. Și mi-a oferit niște parale ca să scriu asta pe hârtie, pentru el.

Paleontologul dădu berea pe gât, apoi se așeză cutia pe podele.

— Gennaro era în mod clar interesat de obiceiurile puilor de dinozaur. A puilor și a tinerilor dinozauri. Ce anume mâncau ei?! Cred că în mintea lui avea impresia că eu trebuie să știu toate astea.

— Și cunoașteți asemenea date?

— Nu! Chiar deloc. I-am spus și lui același lucru. Am găsit o grămadă de schelete, dar avem doar o brumă de informații despre dieta lor. Însă Gennaro mi-a zis că el știe că nu am publicat nimic despre toate astea și că el voia tot ceea ce descoperisem noi. Și mi-a oferit o sumă fantastic Cincizeci de mii de dolari.

Morris scoase la iveală un mic magnetofon și l puse pe capătul mesei.

— Nu, nici vorbă.

— Aveți ceva împotrivă?

— Deci, Gennaro v-a telefonat în 1984. Ce anume s-a întâmplat atunci?

— Păi, vedeți și dumneavoastră cum lucrăm noi aici. Cincizeci de mii de dolari ne erau de ajuns pentru două veri

întregi de săpături pe brânci. I-am spus atunci că o să fac tot ce îmi stă în puteri.

— Așa că ați fost de acord să scrieți referatul acela pentru el.

— Da.

— Despre hrănirea tinerilor dinozauri?

— Da.

— V-ați întâlnit vreodată cu Gennaro?

— Nu. Am vorbit numai la telefon.

— Gennaro a spus de ce anume dorea aceste informații?

— Da, răspunse Grant. Avea de gând să înființeze un muzeu pentru copii și voia să expună niște mulaje de dinozauri, surprinși în mediul lor ambiant. Mai zicea că angajase un număr de academicieni pe post de consultanți, și mi-a dat câteva nume. Unii erau paleontologi, ca și mine, apoi mai era un matematician din Texas, Ian Malcolm, și niște ecologiști. Un sistem de analiști. Numai oameni de valoare.

— Deci, ați acceptat postul de consultant?...

— Da, am acceptat să îi trimit câte un rezumat al rezultatelor muncii noastre. Ce anume am descoperit despre obiceiurile hadrozaurilor cu cap de ornitorinc, pe care îi dezgropaserăm.

— Și ce fel de informații i-ați trimis? îl chestionă Morris.

— Păi, de tot soiul. Despre comportamentul lor în timpul clocitului, despre ierarhia lor în cadrul grupurilor respective, despre modul de hrănire, despre comportamentul lor social. Despre tot, ce mai?!

— Și cum a reacționat Gennaro?

— A sunat tot timpul, să fie la curent cu fiecare pas al nostru. Uneori îl apuca și pe la miezul nopții. "Dar nu mâncau dinozaurii și asta? Dar cealaltă? Dar oare nu se putea hrăni și cu mai știu eu ce? Oare expoziția lui putea cuprinde și acest aspect?" Eu unul n-am înțeles niciodată de ce naiba era așa obsedat. Adică, eu însumi cred că dinozaurii sunt foarte importanți, dar nu *chiar atâ*t de importanți pentru un om din zilele noastre. Pentru că au murit de vreo șaizeci și

cinci de milioane de ani. Deci, vă dați și dumneavoastră seama, putea să aștepte și el cu telefoanele alea până a doua zi dimineată, nu?

— Mda, cam așa, răspunse Morris. Și în privința celor cincizeci de mii de dolari?

Grant clătină din cap, plictisit.

— Într-o bună zi m-am săturat până peste cap de Gennaro și i-am spus că am terminat orice afacere împreună. Așa că am stabilit amândoi că douăsprezece mii de dolari ar fi suficienți pentru ceea ce îi oferisem eu până atunci. Dar asta cred că s-a întâmplat pe la mijlocul anului 1985.

Morris mângâie ceva pe carnețelul lui.

— Și InGen? Nu ați mai luat niciodată legătura cu ei?

— Nu înainte de 1985.

— Dar când a început *Fundația Hammond* să vă finanțeze lucrările?

— Ar trebui să mă uit prin hârtoagele mele, ca să fiu sigur, răspunse Alan Grant. Oricum, tot cam pe-atunci. Prin optzeci și ceva...

— Și știți că Hammond este numai un multimilionar îndrăgostit de dinozauri.

— Da.

Avocatul mai scrisese ceva pe hârtie.

— Uitați ce e, se enervă Grant. Dacă EPA asta, asociația asta a dumneavoastră e atât de îngrijorată în privința lui John Hammond și a activităților lui suspecte — cu șantierele alea de descoperit fosile de dinozauri prin nord, cu achizițiile de rășină, cu insula lui din Costa Rica — de ce nu îl întrebați chiar pe el?

— Pentru că în momentul ăsta nu avem cum, mărturisi Morris.

— Și de ce, mă rog? se interesă paleontologul.

— Pentru simplul motiv că nu avem nici o probă a încălcării legii, recunosc Morris. Dar eu, personal, sunt pe deplin încredințat că John Hammond nu ține seama de nici un fel de lege.

— Mai întâi, am fost sesizat de Biroul de Transferuri de Tehnologie, începu Morris să povestească: Această instituție — prescurtată OTT — se ocupă de încărcăturile de tehnologie americană, care pot prezenta interes militar. Și mi-au telefonat pentru a mă informa că InGen posedă două suprafețe de teren pe unde se puteau face transferuri de tehnologie ilegale. În primul rând, InGen încărcase trei Cray XMP-uri pentru Costa Rica. InGen a motivat că acest transfer se producea în cadrul activității corporației respective și că nu aveau de gând în nici un caz să le revândă. Dar oricum nimeni de la OTT nu și-ar fi închipuit sub nici o formă de ce anume ar fi avut cineva nevoie de atâta putere computerizată în Costa Rica.

— "Trei Cray XMP", repetă Grant. Ce naiba sunt astea, computere, ori ce?

Morris încuviință din cap.

— Supercomputere cu o bază de date incalculabilă. Ca să vă dau numai o idee despre asta, vă pot spune că trei Cray-uri la un loc înseamnă mai multă putere computerizată decât a oricărei alte companii particulare din America. Iar InGen trimite mașinăriile astea tocmai în Costa Rica. Normal că apare întrebarea: de ce?

— Eu unul sunt total pe dinafară, recunosc Grant. *De ce?*

— Nimeni nu poate ști. Iar trimiterea celorlalte Hoods-uri este chiar mai îngrijorătoare. Hoods sunt decodoare automate de secvențe genetice, computere care pot lucra singure cu coduri genetice. Și sunt atât de noi și sofisticate, încât nici n-au fost puse pe listele tehnologiei de valoare, cu circuit, restrâns. Dar orice laborator genetic de pe lumea asta și-ar dori așa ceva. Bineînțeles, dacă și-ar putea permite să dea o jumătate de milion de dolari pe bucată.

— Și, după câte se pare, InGen a trimis *douăzeci și patru* de computere Hoods pentru insula din Costa Rica. Din nou, conducerea companiei a motivat că este vorba de un transfer în cadrul activității interne, și nu de un export. Așa că OTT

nu prea putea face mare lucru. Pentru că ei nu sunt împuterniciți oficial să cerceteze folosirea tehnologiei scoase din țară. Însă era clar că InGen intenționa să construiască una dintre cele mai puternice baze de inginerie genetică din lume, într-o obscură țară din America Centrală. O țară care nu îi impune nici o restricție legală. Genul acesta de fundații s-au mai întâlnit până acum.

Deja se descoperiseră destule companii americane specializate în bioinginerie, care se mutaseră într-alte părți ale lumii, pentru a nu fi cu nimic stânjenite de regulamente stricte sau legi severe. Cel mai notoriu caz fusese operarea genetică a virusului rabiei, experiment realizat de firma Biosyn.

În 1986, *Genetic Biosyn Corporation* din Cupertino făcea teste pentru obținerea unui vaccin antirabic prin mutații genetice, la o fermă din Chile. Nu au raportat guvernului chilian acest experiment, și nici nu au avertizat muncitorii care lucrau acolo. Pur și simplu au început să facă testele.

Vaccinul în sine consta în injectarea virusului rabic activ, dar modificat genetic pentru a deveni nonvirulent. Atâta doar că non-virulența lui nu fusese verificată defel. Cei de la Biosyn nici nu știau dacă virusul acela mai putea provoca rabia sau nu. Ba, chiar mai grav decât atât, fusese transformat genetic. În mod normal, nu este posibilă contaminarea bolii decât în urma mușcăturii unui animal deja infestat. Dar specialiștii de la Biosyn schimbaseră structura genetică a virusului rabic, în așa fel încât să treacă prin alveolele pulmonare, astfel încât boala se putea contracta de-acum numai prin simpla inspirație. Funcționarii de la Biosyn aduseseră apoi mostrele de viruși activi în Chile, purtând recipientele într-o geantă de voiaj oarecare, și folosindu-se de serviciile unei linii aeriene comerciale.

Morris îi povestește apoi că de atunci încolo tot timpul se întrebase ce s-ar fi putut întâmpla dacă acea capsulă s-ar fi desfăcut în timpul călătoriei. Fără doar și poate toți cei aflați atunci în avion s-ar fi molipsit de rabie.

Era de-a dreptul strigătoare la cer atâta inconștiență. Părea opera unor psihopați. Era un caz de iresponsabilitate criminală. Însă împotriva firmei Biosyn nu se luase nici un fel de măsură. Muncitorii de la ferma chiliană, care își riscaseră viața cu atâta nepăsare erau doar niște bieți țărani ignoranți; guvernul țării era preocupat în primul rând de criza economică, iar autoritățile americane nu dispuneau de o jurisdicție specială în acest sens. Așa că Lewis Dodgson, geneticianul care răspundea de respectivul experiment a rămas în același post de la Biosyn. Iar firma respectivă a continuat să se lanseze în acțiuni nesăbuite ca și înainte. Alte companii americane s-au grăbit de îndată să își găsească loc de desfășurare a activității în țările cu grad de civilizație scăzut și care nu aveau prea multă știință despre realizările sofisticate ale ingineriei genetice. Țări care priveau ingineria genetică la fel ca pe oricare altă tehnologie de înaltă ținută, astfel încât primeau oferte cu bunăvoință, necunoscând pericolul la care își expuneau popoarele de bunăvoie.

— Așa că am început să investigăm cazul InGen, sfârși Morris. Cam în urmă cu trei ani.

— Și până acum ce ați descoperit de fapt? se interesă Grant.

— Nu prea multe, recunosc Morris. Când mă voi întoarce la San Francisco, probabil că vom fi nevoiți să clasăm dosarul. Și, de altfel, cred că am cam terminat și pe-aici.

Începu să își strângă hârtiile și să le pună la loc în geanta diplomat.

— Apropo, ce naiba înseamnă "hiperspațiu juvenil"?

— A, nu-i decât o etichetă aiurită pentru referatul ăla al meu, zise paleontologul. "Hiperspațiu" este un termen pentru spațiul multidimensional — ca un ticăit de ceas care se aude în trei părți deodată. Când trebuie să ții seama de toate aspectele comportamentale ale unui animal, adică de modul în care se mișcă, mănâncă sau doarme, poți să îți reprezinți în minte acea ființă proiectând-o într-un plan multidimensional. Unii paleontologi susțin ipoteza conform

căreia modul de comportare al unui animal apare în strânsă legătură cu un hiperspațiu ecologic. "Hiperspațiu juvenil" nu este decât o noțiune referitoare la modul de viață al tinerilor dinozauri, dacă vreți să sune cât mai pretențios posibil.

În capătul celălalt al rulotei, sună telefonul.

Ellie răspunse.

— Acum se află într-o ședință. Puteți să reveniți mai târziu?

Morris închise geanta diplomat și se ridică în picioare.

— Mulțumesc pentru informații și pentru bere.

— Ei, lăsați, nu-i cazul, îl potoli Grant.

Îl însoți apoi pe avocat până la ieșirea din rulotă.

Acolo Morris se întoarse spre cercetător și îi zise:

— Nu v-a cerut Hammond niciodată vreo mostră din fosilele descoperite de dumneavoastră? Oase, ouă sau mai știu eu ce?

— Nu, răspunse categoric Grant.

— Domnișoara Sattler a afirmat că faceți totuși teste genetice aici...

— A, nu, nu tocmai, se eschivă Grant. Când găsim fosile sparte sau, mă rog, nu tocmai în stare perfectă, pentru a fi date în păstrare la muzee, noi trebuie să le trimitem unui laborator care le curăță și încearcă să extragă proteine pentru cercetările noastre. După care proteinele respective sunt identificate, iar raportul nostru este trimis înapoi.

— Ce laborator anume? insistă Morris.

— *Medical Biologic Services*, din Salt Lake.

— Cum de l-ați ales tocmai pe acesta?

— Chestie de competență.

— Laboratorul ăsta nu are nici o legătură cu InGen? se interesă mai departe Morris.

— Din câte știu eu, nu, mai spuse Grant.

Ajunseră la ușa rulotei. Grant o deschise și simți cum năvălește înăuntru arșița aceea cumplită. Morris se opri o clipă, să-și pună ochelarii de soare.

— Încă o ultimă nelămurire, mai rosti el. Să presupunem că InGen nu are intenția să construiască într-adevăr o expoziție muzeală. Ar mai putea face și altceva cu informațiile pe care le-ați transmis prin referatul acela?

Grant izbucni în râs.

— Bineînțeles. Ar putea să hrănească un pui de hadrozaur.

Începu și Morris să râdă.

— Mda, un pui de hadrozaur. Așa ceva chiar că ar trebui văzut. Cam cât de mari sunt la naștere lighioanele astea?

— Cam atât, îi arată paleontologul, deschizându-și brațele vrea treizeci de centimetri. De mărimea unei veverițe.

— Și la câtă vreme ar ajunge la maturitate?

— În vreo trei ani, răspunse Grant. Poate mai mult, poate mai puțin de-atât.

Morris îi întinse mâna, prietenește.

— Ei, mulțumesc oricum pentru ajutor.

— Aveți grijă la întoarcere, îl sfătui Grant.

Îl urmări câteva momente pe Morris întorcându-se la mașină, apoi închise ușa rulotei în urma sa.

— Ce părere ai? o întreabă el pe Ellie.

Aceasta însă înălță din umeri.

— E cam naiv.

— Ți-a plăcut istorioara aia, în care John Hammond juca rolul diavolului în carne și oase, care face negoț cu schelete? râse Alan. Ce să-ți zic, John Hammond ăsta e la fel de sinistru ca și Walt Disney. Apropo, cine era la telefon?

— Ei, o tipă, Alice Levin. Lucrează la *Centrul Medical Columbia*. O cunoști?

Grant clătină din cap, nedumerit.

— Nu.

— Păi, era vorba despre recunoașterea unor rămășițe: Spunea să o suni cât de repede poți.

SCHELETUL

Ellie Sattler dădu la o parte o șuviță blondă ce îi căzuse peste ochi, apoi își concentră iarăși atenția asupra băilor de acid. Așezase șase recipiente la rând, cu diluții diferite, de la 5 la 30 la sută. Trebuia să stea în permanență cu ochii pe soluțiile mai concentrate, pentru că altfel acidul putea pătrunde dincolo de stratul de rocă și începea să erodeze oasele. Iar oscioarele unui pui de dinozaur erau atât de fragile! Ea chiar se mira cum de se păstrasera atât de bine. după optzeci de milioane de ani!

Prinse din zbor cuvintele lui Grant:

— Alo! Doamna Levin? Aici Alan Grant. Ce anume... Ce aveți?! *Poftiiiim?!*

Începu să râdă din toată inima.

— A, nu, mă îndoiesc profund de așa ceva, doamnă Levin... Nu, zău, nu am vreme deloc, îmi pare rău... Mda, bine. aș putea să arunc o privire peste ea, dar aproape că pot garanta de pe-acum că e vorba de o șopârlă basilisc. Dar... da, puteți să faceți asta. Bine, în ordine. Trimiteți-l chiar acum.

Puse receptorul în furcă și clătină din cap. dezaprobator.

— Of, of, oamenii ăștia...

— Ce anume voia? îl întreabă Ellie.

— Încearcă să identifice o șopârlă, răspunse Grant. Are de gând să îmi trimită prin fax o radiografie.

Se apropie de fax și începu să aștepte terminarea transmisiei promise.

— În mod cu totul întâmplător, am și o veste bună pentru tine.

— Nu zău?

Grant încuviință din cap.

— Am dat de minunăția aceea chiar mai înainte de a se arăta puștanul ăsta. Pe Dealul de Sud, la punctul patru. Am găsit deci fosila unui pui de velociraptor. Mai precis falca și dentiția completă, așa că nu am nici o îndoială asupra

speciei, iar locul ăla pare neatins. S-ar putea chiar să dezgropăm un schelet întreg.

— Păi, asta-i o veste fantastică, se bucură Ellie. Cât de mic era?

— Mic de tot, spuse Grant. Să fi avut vreo două, cel mult patru luni.

— Și chiar ești atât de sigur că este velociraptor?

— Mai mult ca sigur, întări paleontologul. Poate că, în sfârșit, ne-a surâs și nouă norocul.

În ultimii doi ani petrecuți la Snakewater, echipa lor nu scosese la lumină decât hadrozauri cu cap de ornitorinc. Aveau deja destule probe în sprijinul ipotezei conform căreia ar fi existat acolo turme întregi de dinozauri ierbivori, mișunând pretutindeni prin câmpiile cretacice, în cârduri de zece-douăsprezece mii de animale, precum aveau să facă mai târziu cirezile de bivoli sălbatici.

Dar întrebarea pe care și-o puneau tot mai des era: unde oare erau urmele foștilor prădători?

Bineînțeles, se așteptaseră ca aceștia să fie în număr mai mic. Studiile despre proporțiile dintre prădători și pradă, din zonele cândva populate în Africa și India duseseră la concluzia că, la drept vorbind, procentul era de un răpitor carnivor la fiecare patru sute de ierbivore. Ceea ce însemna că ia zece mii de hadrozauri, cât ar fi cuprins cârdul acela, trebuiau să fie cam douăzeci și cinci de tiranozauri, așa că n-ar fi avut șansa să găsească vreun prădător de talie mare.

Dar atunci unde anume erau răpitorii mai mărunți? În ținutul Snakewater dezgropaseră zeci și zeci de cuiburi pentru clocit — unele locuri erau pur și simplu înțesate de coji de ouă de dinozauri — iar mulți dintre dinozaurii de talie mică se hrăneau cu ouă. Animale din speciile *Dromaerosaurus*, *Velociraptor* și *Coelurus* — prădători care măsurau între un metru și, uneori, chiar un metru optzeci înălțime, probabil că mișunaseră pe acolo din abundență.

Însă cercetătorii nu descoperiseră până atunci nici o fosilă din acele exemplare.

Așadar, poate că acel schelet de velociraptor avea să le poarte noroc. Și nu era o fosilă oarecare, ci chiar de *pui de velociraptor*! Ellie știa foarte bine că una dintre cele mai mari dorințe ale lui Alan Grant era aceea de a studia (imaginar, bineînțeles) comportamentul puilor de dinozauri carnivori, dat fiind faptul că despre cel al ierbivorelor își făcuse deja o părere. Poate că noua lui descoperire era un pas spre împlinirea acestui vis al paleontologului.

— Probabil că arzi de nerăbdare, nu? îl întrebă Ellie.

Dar Grant nu îi răspunse defel.

— Tocmai ziceam că arzi de nerăbdare să...., repetă Ellie.

— Sfinte Dumnezeule?! exclamă Grant uluit.

Se holbă la fax, nevenindu-i să-și creadă ochilor.

***

Ellie se uită peste umărul lui la fax și își ținu câteva clipe răsuflarea, de emoție.

— Crezi cumva că este un *amassicus*?

— Da, răspunse Grant, categoric. Sau un *triassicus*. Are oasele atât de subțiri!

— Dar în nici un caz nu-i șopârlă, rosti ea, uimită la culme.

— Nu, o aprobă Grant. Nu-i șopârlă. Nici o șopârlă cu trei gheare n-a mai călcat pe planeta asta de vreo două sute de milioane de ani încoace.

Primul gând care îi veni în minte lui Ellie privind la radiografia aceea, a fost că avea în față un fals — un fals ingenios, făcut cu mare precizie și îndemânare, dar oricum, *un fals*. Orice biolog știa că acele capcane ale falselor exemplare existau peste tot. Cel mai cunoscut caz de falsificare a unei relicve era aceea a bărbatului descoperit la Piltdown, iar autorul falsului nu fusese depistat nici până în zilele noastre. Un exemplu mai recent era vâlva produsă de afirmația distinsului astronom Fred Hoyle, care susținuse că fosila unui dinozaur înaripat, *Archaeopteryx*, expusă la British

Museum, era doar o simplă păcăleală. (Însă ulterior se dovedise că fosila era originală).

Secretul succesului de care se bucurau aceste falsuri era faptul că ele nu făceau altceva decât să confirme așteptările savanților. Iar în ceea ce o privea pe Ellie, aceasta trebui să recunoască totuși că radiografia așa-zisei șopârle era foarte bine executată. Cele trei degete ale picioarelor erau dispuse perfect echilibrat, iar cel din mijloc avea o gheară mai mică decât celelalte. Pintenii mărunți, care țineau locul celui de-al patrulea, respectiv al cincilea deget, erau situați chiar deasupra încheieturii metatarsiene. Tibia era puternică și vizibil mai lungă decât femurul. În zona șoldului, acetabulum era complet. Coada era alcătuită din patruzeci și cinci de vertebre. Era fosila unui tânăr *Procompsognathus*.

— Oare ar putea fi falsificate radiografiile astea, cu raze X?

— Nu am habar, recunosc Grant. Dar părerea mea este că e aproape imposibil să truchezi razele X. Iar *Procompsognathus* este o specie destul de obscură. Nici chiar unii dintre cei oarecum avizați în ce privește dinozaurii nu au auzit de animalele astea.

Ellie citi notița de dedesubtul radiografiei.

— "Specimen recuperat de pe plaja Cabo Blanco, pe 16 iulie... " Se pare că o maimuță urlătoare tocmai ronțăia chestia asta, așa că numai atât a putut fi salvat din animal. Hopa... mai precizează și că o șopârlă ca asta a atacat o fetiță.

— Mă cam îndoiesc, spuse Grant. Dar nu-i exclus. *Procompsognathus* era atât de mic și ușor, încât nu putem decât să presupunem că era un mâncător de hoituri, care se hrănea numai astfel. Și, în plus, se vede clar că avea vreo — măsură la iuțeală — douăzeci de centimetri până la șold, deci înseamnă că animalul ăsta nu putea fi mai înalt de treizeci de centimetri. Adică de mărimea unui pui. Chiar și un copil l-ar fi putut răpune ușor. Ar fi putut mânca un bebeluș, dar nu un copil trecut de câțiva anișori, acolo...

Ellie se încruntă, privind radiografia.

— Crezi cumva că ar putea fi o adevărată redescoperire a speciei? Ca în cazul coelacantului?

— Poate, mormăi Grant.

Coelacantul era un pește de un metru cincizeci lungime, despre care se crezuse că a dispărut cu șaizeci și cinci de milioane de ani în urmă, până când, în 1938, fusese prins în ocean un exemplar. Dar mai existau și alte exemple. Possumul pigmeu, din Australia, era cunoscut în lumea savanților numai pentru că se descoperiseră câteva fosile, până când, într-o ghenă de gunoi din Melbourne, se găsisse un astfel de animal în carne și oase. Iar după ce tocmai descrisese o fosilă a unui liliac ce trăise în urmă cu zece mii de ani și fusese descoperit în Noua Guinee, un zoolog primise, la scurt timp după aceea, prin poștă, un exemplar viu din respectiva specie.

— Dar crezi că ar putea fi original, atunci? se interesă în continuare Ellie. De când oare să dateze apariția speciei?

Grant clătină din cap, amărât.

— Stabilirea exactă a datării lor ridică un mare semn de întrebare.

Cele mai multe dintre speciile de animale redescoperite de fapt nu făcuseră altceva decât să adauge încă niște ani în plus, la cifrele presupuse de specialiști. Și era vorba de zece, uneori douăzeci de mii de ani. Unele dintre specii erau atestate ca având o existență de câteva milioane de ani. Coelacantul, de pildă, ca specie, trăia neschimbat de șaizeci și cinci de milioane de ani. Însă specimenul la care ei tocmai căscau gura, nevenindu-le să creadă că îl au în față, părea că e dovada unei existențe cu mult mai îndelungate. Dinozaurii pieriseră în perioada cretacică, adică în urmă cu șaizeci și cinci de milioane de ani. Ei fuseseră însă forma de viață predominantă pe planetă, în epoca jurasicului, acum o sută nouăzeci de milioane de ani. Și apăruseră în era triasică, în mod cert cu două sute de milioane de ani în urmă.

Chiar la începutul perioadei triasice, trăise și *Procompsognathus*. Timpurile acelea sunt atât de îndepărtate,

atât de greu de imaginat, încât însăși planeta nu era nici pe departe așa cum este astăzi. Toate continentele erau alipite într-unul singur, numit Pangea, care se întindea de la Polul Nord la Polul Sud. Era un continent uriaș, năpădit de ferigi și păduri uriașe, și, în unele zone, pustiit de câteva deșerturi mari. Oceanul Atlantic nu era decât un lac îngust, ce desena viitorul contur al Africii și Floridei. Aerul era mult mai dens. Pământul era mai cald. Și pretutindeni erau răspândiți sute de vulcani activi. Iată mediul de viață al *Procomsognathusului*.

— Bine bine, încercă Ellie să-și pună gândurile în ordine. Cunoaștem animale care au rezistat până acum. Crocodilii din zilele noastre sunt neschimbați, încă din perioada triasică. Rechinii la fel. Așa că știm că s-a mai întâmplat asta și cu alte specii.

Grant încuviință din cap.

— Dar problema este cum poți să explici chestia asta? N-ai decât două alternative: ori să o socoți un fals perfect — lucru de care mă îndoiesc profund, — ori, să consideri că este o redescoperire a speciei. Ce altceva ar mai putea fi?

Sună iarăși telefonul.

— Tot Alice Levin o fi, spuse Grant. Ia să vedem dacă nu cumva acceptă să ne trimită specimenul.

Ridică receptorul, apoi se uită la Ellie, foarte surprins.

— Da, rămân pe recepție pentru domnul Hammond. Da. Bineînțeles.

— Hammond!? exclamă Ellie. Da' ce mai vrea ăsta?

Grant clătină din cap, neștiutor, apoi rosti:

— Da, domnule Hammond. Da, și mie îmi pare bine că vă aud... Da... (O privi pe Ellie cu subînțeles). Ei, chiar așa? Nu, zău?! Așa să fie?

Acoperi receptorul cu mâna și îi spuse colaboratoarei sale:

— E mai ținut ca niciodată. Ia ascultă și tu aici...

Îi întinse și ei receptorul, iar Ellie auzi vocea răgușită a unui bătrân turuind la repezeală:

—... al dracului de multă bătaie de cap cu unul de la EPA, de la ăia, cu protecția mediului, căruia se pare că i s-a sculat

așa, tam-nisam, să plece de capul lui pe coclauri, să răscolească țara în lung și-n lat ca să vorbească cine știe ce cu oamenii și să stârnească furtună acolo unde nu-i cazul. Presupun că n-a venit nimeni tocmai până acolo, la dumneavoastră, nu?

— Dacă stau bine să mă gândesc, a venit cineva aici, la mine, mărturisi Grant.

Hammond pufni, enervat.

— De-asta îmi era teamă și mie. Un căcăcios mic, cu caș la gură, unu' Morris, de crede că l-a fătat măsă genial?

— Da, Morris îl cheamă.

— Păi, ăsta are de gând să meargă pe la toți consultanții noștri, îl anunță Hammond înfuriat. Zilele trecute a fost și pe la Ian Malcolm, îl știți, matematicianul acela din Texas. De la el am și auzit pentru întâia dată de tevatura asta. Dracu s-o ia de treabă, că ne chinuim ca hoții de cai să ținem totul în frâu, dar asta e numai codița împielitaților ălor de la guvern, că se cunoaște de la o poștă lucrătura lor, pentru că nu mai există nicăieri puțin respect pentru oameni și nici un pic de responsabilitate. Numai hărțuiala care chinuie mintea bolnavă a unui mucos care nu are nici un control din parte a nimănui și care colcăie ca un turbat pe buzunarul contribuabililor... Îmi trebuia. Nu cumva te-a deranjat și pe dumneata? Nu te-a întrerupt din lucru?

— Nu, nu m-a deranjat câtuși de puțin.

— Ei. Într-un fel e chiar păcat, zise Hammond. Pentru că aș fi avut un motiv să încerc să îl dau în judecată și să îi mai ostoiesc zelul, Dar chiar și așa, am dat dispoziție avocaților noștri să se ducă la EPA și să vadă ce mama dracului vor ăia de la noi. Auzi și dumneata: șeful lor zice că habar nu avea de toate investigațiile astea! Poți să-ți închipui și singur că e bătător la ochi. În toată învălmășeala asta numai birocrăția e de vină! Să crape și tartorul iadului dacă nu mă conving tot mai mult că puțoiul ăla vrea să ajungă în Costa Rica, să își bage nasul pe-acolo și să poposească și pe insula noastră?!... Știi că avem o insulă acolo, nu?

— Nu, răspunse Grant uitându-se iarăși către Ellie. Nu știam.

— A, da, am cumpărat-o și am început acolo lucrările noastre... a, da, să fie chiar patru-cinci ani de-atunci. Am cam uitat, drept să-ți spun. Se numește Isla Nublar — e-o insulă mare, la vreo sută optzeci de kilometri de țărm. Și în curând o să fie o rezervație naturală. Ce să-ți mai spun? Locul e minunat. Cu junglă tropicală. Auzi, ar trebui să vii să vezi și singur, doctore Grant.

— Mda, pare tentant, rosti Grant. Dar adevărul este că...

— Ei, de-acuma este aproape terminată toată lucrarea, dar, știi dumneata, chiar ți-am trimis niște materiale despre toate astea. Nu le-ai primit încă?

— Nu, dar noi suntem destul de departe de...

— Poate că or să sosească chiar astăzi. Uită-te peste ele, oricum. Insula, îți spun eu, e neînchipuit de frumoasă. Are tot ce îi trebuie. De-acum se împlinesc vreo treizeci de luni de când lucrăm noi acolo. Dă-ți seama și singur... Un parc imens, care se deschide anul viitor, în septembrie. Zău că merită să îl vezi cu ochii dumitale...

— Mda, oferta dumneavoastră e grozav de interesantă, dar...

— La urma urmei, doctore Grant, află că eu, personal, țin nespus de mult să o vizitezi. Sunt pe deplin încredințat că ar fi tocmai pe sufletul dumitale. O să descoperi că este de-a dreptul fascinantă.

— Mă aflu chiar în toiul..., încercă iarăși Grant să se scuze.

— Stai puțin, știi ce..., începu Hammond, de parcă tocmai atunci i-ar fi venit ideea. Am chemat câțiva dintre consultanții noștri să vină aici în weekend-ul ăsta. Să petreacă vreo câteva zile liniștite și să se bucure de tot ce-i aici. Bineînțeles, pe cheltuiala noastră. Ar fi absolut minunat dacă ne-ai împărtăși părerile dumitale.

— Mi-e imposibil să...

— Ei, hai, doar câteva zile acolo, în weekend, insistă Hammond capricios ca orice bătrân care vrea să-și facă hachițele. Asta-i tot ce vreau de la dumneata, doctore Grant. N-aș fi îndrăznit altfel să te tulbur în munca dumitale. Eu unul știu cât de importantă este. Crede-mă pe cuvânt, că îmi dau seama. Niciodată nu aș fi cutezat să te țin din lucru. Dar ai putea totuși să dai o fugă până aici, la sfârșitul săptămânii și să te întorci luni.

— Nu, nu pot, îl refuză Grant. Tocmai am găsit un schelet...

— Da, bun, perfect, dar cred că tot ar trebui să vii, îl întrerupsese Hammond, fără să îl asculte nici o clipă.

— Și tocmai am primit câteva date despre o descoperire uluitoare, aproape incredibilă, pentru că se pare că e un exemplar de *procompsognatid* care încă trăiește în zilele noastre.

— Un ce? se potoli Hammond ca prin farmec. Nu am priceput prea bine. Ai spus dumneata că s-a descoperit un *procompsognatid viu*?!

— Chiar așa, îl asigură paleontologul. Este vorba despre un specimen în carne și oase, de fapt e doar o parte dintr-un animal găsit prin America Centrală. Un animal care atunci încă mai era viu.

— Nu mai spune?! se minună Hammond. Un animal *viu*? E de-a dreptul extraordinar.

— Da, și noi zicem la fel. Așa că, vedeți și dumneavoastră, nu-i momentul cel mai potrivit ca să plec...

— America Centrală, ai?

— Da.

— Și unde anume în America Centrală l-au găsit, știi cumva?

— Pe o plajă, Cabo Blanco, nu prea cunosc unde...

— Aha, înțeleg, făcu Hammond, dregându-și vocea. Și când anume ăăă... a ajuns specimenul ăsta în mâinile dumneavoastră?

— Abia astăzi.

— Mda, astăzi, înțeleg.

Hammond își dresă iarăși vocea.

Grant se uită la Ellie și șopti:

— Ce-o avea?

Ellie clătină din cap, nedumerită, apoi zise:

— Pare cam supărat.

Grant șușoti din nou:

— Ia vezi dacă Morris nu mai e pe-aici...

Ea se duse la fereastră și se uită afară, dar mașina lui Morris nu mai era acolo. Se întoarse.

De la celălalt capăt al firului, se auzea cum tușește Hammond.

— Ăăăă... doctore Grant, ați mai spus cuiva despre chestia asta?

— Nu.

— Ei, bine, asta-i bine. Bun. Păi, da. Îți mărturisesc sincer, doctore Grant, că am o mică problemă cu insula asta. Iar ancheta asta de la EPA vine tocmai când nu trebuie.

— Adică?, se interesă Grant.

— Ăăăă, mă rog, avem noi niște necazuri și niște mici întârzieri... S-ar putea spune că mi se cam forțează mâna în privința insulei ăsteia și aș vrea ca dumneata să constați singur care este starea lucrurilor. Să-mi zici clar care este părerea dumitale. O să îți plătesc onorariul obișnuit pentru consultanțele din timpul zilelor libere, adică două de mii de dolari pe zi. Pe trei zile, înseamnă șaij' de mii de dolari. Și, dacă se poate, adu-o și pe domnișoara Sattler cu dumneata. Bineînțeles că și dumneaei va primi același onorariu. Avem nevoie aici și de un botanist. Ce spui?

Ellie se uită la Grant cu subînțeles, în timp ce el tocmai răspundea:

— Păi, domnule Hammond atâta bănet ar putea să ne ajungă pentru expedițiile noastre pe două veri întregi.

— Bine, bine..., rosti bătrânul fără prea multă tragere de inimă.

Părea că nu mai e atent la vorbele paleontologului. Parcă s-ar fi gândit la altceva.

— Vreau să se termine, toate astea cu bine... Acum o să trimit după dumneavoastră avionul companiei, ca să vă ia de la aerodromul particular, cel de la est de Choteau. Știți despre care anume este vorba? Se află cam la două ore de mers cu mașina față de unde sunteți acum. Să fiți acolo mâine după-amiază, la cinci, căci o să vă aștept. Să vă iau personal. Credeți că puteți ajunge la timp, împreună cu domnișoara Sattler?

— Cred că da.

— Bun. Luați-vă tot ce aveți nevoie, fără să vă grăbiți. Nu aveți nevoie de pașaport. Abia aștept să vă văd. Pe mâine.

Abia termină de spus aceste cuvinte, și puse receptorul în furcă.

COWAN, SWAIN & ROSS

Soarele de amiază cutreiera în voie încăperile clădirii unde își avea birourile firma de avocatură *Cowan, Swain & Ross*, din San Francisco. Razele jucăușe umpleau parcă totul împrejur de o veselie pe care Donald Gennaro nu o putea împărtăși defel. Tocmai asculta vocea celui de la celălalt capăt al firului telefonic și, între timp, se uita îngrijorat la șeful lui, Daniel Ross, care părea la fel de distant ca un antreprenor de pompe funebre, în costumul lui sobru, închis la culoare, impecabil.

— Mda, înțeleg, John, rosti Gennaro. Și Grant a acceptat să vină? Bun, bun... da, mi se pare grozav. Felicitările mele, John.

Puse receptorul în furcă și se întoarse către Ross.

— Nu mai putem avea încredere deloc în Hammond. E prea hărțuit din toate părțile. Aia de la EPA l-au implicat într-o anchetă, din care reiese clar că el ar fi în culisele afacerii

din Costa Rica, iar investitorii au început să se cam neliniștească; S-au făcut prea multe valuri deja în jurul acestui subiect. Prea mulți muncitori au murit în mod suspect. Iar acum a mai apărut și bomba asta, cu găsirea unui procompși... nu mai știu cum, viu și întreguleț, pe undeva, pe țärm.

— Ce înseamnă toate astea, până la urmă? îl întreabă Ross.

— Poate că nimic deocamdată, răspunse Gennaro. Dar Hamachi este unul din principalii noștri investitori, iar eu am primit o notă din partea reprezentanței lui în Costa Rica, și în raportul ăla scria că un soi nou de șopârlă a mușcat câțiva copii de pe coastă.

Ross își miji ochii, bănuitor:

— Un soi nou de șopârlă, zici?

— Da, se enervă Gennaro. Nu mai putem să îmbătăm pe nimeni cu apă rece, gata. Trebuie să inspectăm insula aia cât mai repede cu putință. I-am cerut lui Hammond să se ocupe de organizarea unor grupe de control amănunțit în fiecare săptămână, pentru următoarele trei săptămâni...

— Și el ce-a spus?

— O ține pe-a lui. Că nu e nimic în neregulă pe insulă. Strigă cât îl ține gura că și-a luat toate măsurile de precauție.

— Dar tu nu-l prea crezi, observă Ross.

— Nu, mărturisi celălalt. Chiar deloc.

Donald Gennaro venise la firma *Cowan, Swain & Ross* după ce lucrase o vreme în domeniul investițiilor bancare. *Cowan, Swain & Ross* avea clienți care cereau adesea capital mare, iar Gennaro îi ajuta să găsească banii de care aveau nevoie. Unul dintre primele contracte pe care le încheiase el, în 1982, fusese cel cu John Hammond, în perioada când bătrânul de aproape șaptezeci de ani se apucase să pună bazele corporației InGen. Stabiliseră un împrumut de aproape un miliard de dolari, iar Gennaro își aducea aminte cu mândrie că fusese o împrejurare grozav de avantajoasă pentru toată lumea.

— Hammond ăsta e un visător, se pronunță Gennaro.

— Un visător care poate deveni foarte periculos, remarcă Ross. N-ar fi trebuit să ne băgăm deloc în afacerea asta. Care este situația financiară exactă în ce ne privește?

— Firma noastră deține cinci la sută.

— Per ansamblu sau parțial?

— Per ansamblu.

Ross clătină din cap cu amărăciune.

— N-ar fi trebuit să facem niciodată una ca asta.

— Atunci părea un pas foarte înțelept, preciză Gennaro. Fir'ar să fie!, au trecut deja opt ani. Am și primit o parte din cele convenite. Și, dacă îți mai amintești, planul ăsta al lui Hammond părea extraordinar de promițător. Pur și simplu aveam impresia că o să ne vâre banii în buzunar cu forța. Atâta doar că nimeni nu s-a gândit că ar putea să ni-i ia și înapoi.

— Dar după toate aparențele, cam așa a făcut, observă Ross. Oricum, sunt de acord că inspecția aceea trebuie făcută cu orice chip. Ce se aude cu specialiștii ăia, cercetători, practicieni, sau cum le mai zice?

— Vin și ei, ca toți ceilalți, pe care Hammond i-a angajat pe post de consultanți, încă de la început.

Puse o listă pe biroul lui Ross.

— În primul grup sunt trecuți un paleontolog, un paleobotanist, și un matematician. Toți ăștia pleacă într-acolo la sfârșitul săptămânii. Mă duc și eu cu ei.

— Dar or să îți spună ei adevărul-adevărat? se neliniștii Ross.

— Așa cred. Nici unul din ei n-a prea avut de-a face cu cele de pe insulă, iar matematicianul ăla, Ian Malcolm, s-a opus clar proiectului încă de la bun început. A stăruit întruna că nu se va putea niciodată realiza așa ceva, că nu se va putea construi nimic din asta.

— Și altcineva o să mai fie?

— Numai un analist programator, care să facă revizia computerelor ce supraveghează parcul și să mai plaseze niște

camere de luat vederi. Trebuie să ajungă acolo vineri.

— Bun, încheie Ross. Ai sfârșit toate pregătirile?

— Hammond a insistat să le telefoneze chiar el. Cred că voia să nu se afle că are necazuri. Să pară doar așa, niște invitații mondene. Ca să le arate amplasamentul de pe insulă.

— În regulă, zise Ross. Dar ai grijă de tot ce mișcă acolo. Să fii tot timpul cu ochii în patru. Vreau să se rezolve toată tevatura asta din Costa Rica în cel mult o săptămână.

Se ridică de la birou și părăsi încăperea.

***

Gennaro formă un număr de telefon, apoi ascultă câteva clipe țârâitul apelului. După care cineva răspunse:

— Grant la telefon.

— Bună ziua, domnule doctor Grant. Donald Gennaro vă deranjează. Sunt consilierul general al firmei InGen. Am mai vorbit noi doi acum câțiva ani nu știu dacă vă mai aduceți aminte...

— Mi-aduc aminte, mormăi Grant.

— Ei, atunci să trec la subiect. Tocmai am primit un telefon de la John Hammond, care mi-a spus vestea cea bună. Că veniți să vizitați insula noastră din Costa Rica.

— Da, așa e, răspunse Grant. Cred că mâine venim.

— Bun, am vrut numai să vă exprim sincerele mele mulțumiri pentru hotărârea dumneavoastră. Toată lumea de la InGen apreciază acest gest. L-am invitat și pe Ian Malcolm, care, ca și dumneavoastră, s-a aflat printre primii noștri consultanți. Nu este el șeful catedrei de matematică de la Universitatea din Austin?

— Așa povestea și John Hammond, rosti Grant.

— Mda, minunat, se pronunță Gennaro. O să vin și eu acolo, pentru orice eventualitate. Apropo, specimenul ăla pe care l-ați descoperit... ăăă... pro... procom... ce-i cu el?

— *Procompsognatus*, îl corectă Grant.

— Da, sigur. Nu cumva sunteți în posesia exemplarului cu pricina, domnule Grant? Originalul e la dumneavoastră?

— Nu, mărturisi paleontologul. Am văzut doar o radiografie a lui. Exemplarul se află la New York. O laborantă de la Universitatea Columbia m-a anunțat.

— Mda. mă întreb dacă nu cumva mi-ați putea furniza mai multe informații despre acest caz, insistă Gennaro. Poate că astfel o să pot obține animalul acela pentru domnul Hammond, care de altfel este grozav de încântat de descoperirea aceasta. Și cred că și dumneavoastră doriți să vedeți originalul îndeaproape. Poate că voi reuși să îl aduc cu mine pe insulă. În timpul cât veți fi dumneavoastră acolo.

Grant îi spuse tot ce știa despre *procompsognatus* și descoperirea acestuia.

— Ei, bun... Totul e în ordine, domnule Grant, încheie Gennaro. Transmiteți toate cele bune domnișoarei Sattler. Abia aștept să vă întâlnesc și pe dumneavoastră și pe dumneaei mâine.

Și sfârșind de spus aceste cuvinte, Donald Gennaro închise telefonul.

PLANURILE

— Astea au venit chiar acum câteva clipe, zise Ellie a doua zi, îndreptându-se spre micul birou improvizat în spatele rulotei și arătându-i lui Alan Grant un plic pânzat, burdușit. Unul dintre puștani l-a adus când s-a întors din oraș. E de la Hammond.

Paleontologul recunoscu sigla firmei InGen, scrisă cu alb și albastru. Înăuntru nu era nici un fel de scrisoare lămuritoare, ci numai un teanc de hârtii capsate. Scoțându-le din învelitoare, observă că erau de fapt niște planuri. Fuseseră copiate la scară mai mică și strânse la un loc, ca o carte. Pe prima pagină scria: STAȚIUNEA ISLA NUBLAR —

PROIECT AMPLASAMENTE TURISTICE (SET COMPLET: COMPLEX TURISTIC ȘI ANEXE):

— Ce mama dracului o fi însemnând toate astea?! se miră el.

În timp ce se apucă să frunzărească acea broșură, dinăuntru se desprinsă o foaie de hârtie, cu următorul mesaj:

"Dragă *Allan* și *Ellie*,

După cum v-ați putut da seama și singuri, nu dispunem încă de prea mult material de reclamă oficială. Dar acest mic ghid o să vă ajute să vă formați o oarecare idee despre proiectul de pe Isla Nublar. Eu unul cred că este grozav de interesant!

Abia aștept să discut cu voi doi! Sper că vă veți alătura nouă!

Toate cele bune, JOHN"

— Pur și simplu nu pricep o iotă, mărturisi Grant, răsfoind prin acele hârtoage. Astea sunt de fapt planuri arhitecturale.

Se întoarse la prima pagină, citind:

COMPLEXUL TURISTIC — AMENAJARE STAȚIUNEA ISLA NUBLAR

BENEFICIAR

InGen Inc., Palo Alto, Calif;

ARHITECȚI

Dunning, Murphy & Associates, New York.

Richard Murphy, partener design; Theodore Chen, designer-șef; Sheldon James, asociat administrativ.

INGINERI

Hralow, Whitney & Fields; Boston, partea structurală; A. T. Misikawa, Osak, a partea mecanică.

MEDIU NATURAL

Shepperton Rogers, Londra; A. Ashikiga, H. Ieyasu, Kanazawa.

ELECTRICE

N. V. Kobayashi, Tokio. A. R. Makasawa, consultant principal.

COMPUTERE

Integrated Computer Systems, Inc., Cambridge, Mass. Nedry, Dennis, supraveghetor de proiect.

Alan Grant se uită peste planurile respective. Toate purtau ștampila SECRET INDUSTRIAL. COPIEREA INTERZISA, precum și avertismentul SECRET DE SERVICIU — INTERZISĂ DISTRIBUIREA PROIECTELOR. Fiecare pagină era numerotată, iar în partea de sus se specifica:

"Aceste planuri reprezintă secrete de producție ale firmei InGen. Trebuie să semnați mai întâi documentul 112/4 A, deoarece, în caz contrar, veți suporta consecințele de rigoare.
"

— Mie unul mi se pare cam paranoic moșu', bombăni paleontologul.

— Poate că există motive întemeiate să se poarte așa, zise Ellie.

Urma la rând o hartă topografică. Aceasta prezenta Isla Nublar în formă de lacrimă, cu partea subțiată către nord, iar cea plină spre sud. Insula avea cam treisprezece kilometri lungime, iar după câte reieșea din harta aceea, era împărțită în mai multe secțiuni mari. Partea nordică era însemnată "ZONA TURISTICĂ" și cuprindea câteva subdiviziuni etichetate în modul următor: "PUNCT DE SOSIRE PENTRU VIZITATORI", "COMPLEXUL TURISTIC — ADMINISTRAȚIA",

CENTRALA ENERGETICA — DESALINIZARE-APROVIZIONARE" și, în sfârșit, "REZERVAȚIA NATURALĂ.

Grant reuși să deslușească marcajul unui bazin de înot, apoi pătratele ce anunțau existența terenurilor de tenis, precum și buclele inegale ce reprezentau terenurile plantate și pâlcurile de arbuști.

— Mda, pare într-adevăr o stațiune turistică, se pronunță Ellie.

Răsfoiră apoi câteva planuri detaliate ale clădirii pentru cazarea oaspeților. În acele schițe sumare, părea cam jalnică. Arăta mai degrabă ca o clădire lunguiață și scăzută, prevăzută cu o serie de construcții în formă de piramidă, amplasate pe acoperiș. Apoi dădură și peste câteva amănunte despre celelalte locuri de agrement pentru turiști.

Iar restul insulei era chiar mai misterios decât ce deduseseră ei până atunci. După câte își putea da seama Alan Grant, cea mai mare parte a acelui teren cuprinzător era câmp deschis. O încâlceală de drumuri, tunele și amplasamente izolate, precum și un lac îngust, dar prelung, care părea artificial, fiind punctat pe alocuri de baraje și stăvilare. Dar cea mai importantă parte a acelei insule era împărțită între niște linii curbe prelungi, între care arareori se puteau deosebi puncte de control sau construcții de orice fel. Și fiecare dintre aceste arealuri purta câte un nume codificat, ca de pildă: /P/PROC/V/2 A; /D/TRIC/L/5 (4A + 1):/LN/OTHN/C/4 (3A + 1) și /VV/HADR/X/11 (6A + 3 + 3DB).

— O fi vreo legendă, vreo explicație, ceva, pentru codurile astea?, se întrebă Ellie.

Grant frunzări la iuțeală paginile următoare, dar nu dădu de nici un fel de lămuriri despre acele enigmatice sigle.

— Poate că le-au scos din broșură, își dădu Ellie cu părerea.

— Ascultă aici la mine: ăștia sunt toți paranoici, făcu Grant.

Privi iarăși contururile acelea curbe, despărțite între ele de o rețea de drumuri. Toată insula era împărțită în șase zone

de o întreagă rețea de drumuri. Toată insula era împărțită în șase zone, și fiecare dintre aceste diviziuni era separată de trasee și drumuri printr-un șanț adânc, de beton. Dincolo de acel șanț se părea că există un gard însemnat cu puncte fosforescente. Lucru care îi cam puse pe gânduri pe cei doi cercetători, până când își dădură seama că de fapt gardurile respective erau electrificate.

— Asta-i chiar ciudat, spuse Ellie. Ce să caute gardurile electrice într-o stațiune de odihnă?

— Și încă kilometri întregi de asemenea garduri, întări Grant. Auzi, garduri electrificate și șanțuri de apărare, unul lângă altul. Și, de obicei, pe lângă ele trece câte un drum... Ce-or fi însemnând toate astea?!

— Parcă ar fi grădină zoologică, sugeră Elliei.

Studiară din nou harta topografică și examină îndeaproape contururile. Șoselele acelea sau ce or fi fost, fuseseră construite cam aiurea. Ruta principală traversa insula de la nord la sud, chiar peste culmea celui mai înalt deal, iar o bună bucată a drumului părea pur și simplu tăiată într-un pisc stâncos, trecând chiar pe deasupra unui râu. Începură să se încredințeze tot mai mult că totul fusese astfel plănuț, încât să se formeze niște îngrădituri uriașe, izolate de rețeaua de drumuri, apărată de șanțuri și gardurile electrice. Iar drumurile fuseseră la rândul lor gândite în așa fel, încât să treacă pe deasupra acestor spații deschise, ca turiștii să poată privi peste acele garduri.

— Știi ceva, dimensiunile îngrăditurilor ăstora sunt pur și simplu exagerate, observă Ellie. Ia uită-te aici: șanțul ăsta betonat este lat de aproape zece metri. Parcă ar fi o fortificație militară.

— Așa par și clădirile astea, adăugă Grant.

Remarcase că fiecare dintre acele câmpuri deschise avea totuși câteva construcții, de obicei înălțate în locuri retrase. Dar și aceste clădiri erau tot din beton armat și aveau pereți foarte solizi. Privite dintr-o parte, semănau cu buncărele de beton, prevăzute cu ferestre cât palma. Întocmai ca acele

cazimate nemțești, care se mai pot vedea prin filmele vechi, de război.

În acel moment, auziră bubuitul înăbușit al unei explozii, iar Grant lăsă deoparte hârtoagele.

— Gata, înapoi la muncă! hotărî el.

— Foc!

Urmă o ușoară zguduitură, apoi conturul galben apăru pe ecranul computerului. De data asta desprinderea fosilei reușise de minune, așa că Alan Grant avu prilejul să admire pentru câteva clipe scheletul descoperit, minunat desenat, cu gâtul lung arcuit pe spate. Fără doar și poate, dezgropaseră un velociraptor pui, care se păstrase perfect și... Ecranul se întunecă.

— Urăsc computerele, declară paleontologul, mijindu-și ochii în soare. Și-acum ce ne mai facem?

— Of, n-am făcut bine contactul electric, se amări tânărul. Numai un minut dacă mai așteptați.

Se aplecă deasupra unei încâlceli de sârme care se pierdeau în spatele unui computer portabil, ce funcționa pe bază de baterii. La rândul lui, computerul fusese așezat pe o ladă goală de bere, chiar pe culmea Dealului Patru, nu prea departe de o mașinărie foarte complicată, pe care o botezaseră *Matahala*.

Grant se așeză pe pământ, pe coasta dealului și se uită la ceas.

— Ei, gata! Trebuie să ne apucăm să rezolvăm totul așa cum ne pricepem noi, băbește, o anunță el pe Ellie.

Unul dintre tineri îl auzi.

— A, nu, te rugăm frumos, Alan, se necăji el.

— Uite ce-i, se burzului paleontologul. Eu unul trebuie să mai și prind avionul ăla. Și vreau să mă asigur că fosila este protejată cum trebuie, înainte să plec eu.

Odată ce se începe dezgroparea unei fosile, trebuie dus totul până la capăt, pentru că altfel apare oricând riscul de a fi distrusă. Necunoscătorii își închipuie că ținuturile sterpe, pietroase, nu se schimbă prea mult. dar adevărul este că și

ele se află într-un permanent proces de erodare, chiar sub ochii noștri. Cât e ziua de lungă, se poate auzi duruitul rocilor desprinse, care se rostogolesc de pe urcușurile ce se sfarmă întruna. În plus, întotdeauna trebuie luat în seamă pericolul inevitabil al unei ploi sau chiar al unei furtuni cumplite. O răpăială scurtă poate mătura cu totul oasele fragile. Astfel încât, scheletul descoperit de Grant ar fi rămas în voia soartei și, deci, trebuia neapărat păstrat intact până ce avea să se întoarcă el.

Protejarea unor astfel de relicve se, făcea de obicei acoperind locul cu o prelată și împrejmuindu-l cu un șanț de scurgere, în caz de intemperii. Problema era cât trebuia să fie de mare șanțul acela, ca să apere de degradare scheletul unui întreg velociraptor. Pentru a stabili acest lucru, recurseseră la ajutorul unui computer căruia i se putea atașa un tomograf sonic, procedeu numit pe scurt — CAST. Era o nouă modalitate, care consta în faptul că *Matahala* slobozea în pământ un fel de glonț, care producea unde de șoc, preluate apoi de computer și asamblate într-o adevărată radiografie a colinei. Folosiseră respectiva tactică pe tot timpul verii, dar cu rezultate variabile.

Matahala se afla la aproximativ șase metri distanță, și arăta ca o cutie mare, argintie, pe roți și cu o umbrelă deasupra. Parcă ar fi fost rezervorul de înghețată al unui vânzător ambulant, care nimerise ca prin minune în pustietatea aceea. De *Matahală* se ocupau doi tineri care tocmai plasau următoarea încărcătură.

Chiar și așa însă, programul CAST abia reușea să stabilească dimensiunile fosilelor, deși ajuta echipa lui Grant să sape cu mai mult spor. Însă tinerii, pasionați de calculatoare, pretindeau că în mai puțin de câțiva ani tehnica în cauză avea să se perfecționeze într-atât, încât să se poată reda conturul osemintelor în cele mai mici amănunte, iar dezgroparea acestora avea să devină floare la ureche. Se putea obține astfel imaginea detaliată tridimensională a oaselor, cea ce promitea de la bun început debutul unei noi

ere a arheologiei, epocă în care săpăturile aveau să fie de prisos.

Numai că deocamdată toate acestea rămâneau simple vise. Iar aparatura care lucra fără cusur îți laboratoarele universității, se dovedea cam fragilă și capricioasă pe teren.

— Cât mai durează? se interesă Grant.

— Imediat aflăm, Alan. Nu-i chiar o nenorocire.

Grant se duse să se uite la imaginea de pe ecranul computerului. Văzu astfel tot scheletul, desenat cu un galben strălucitor. Într-adevăr, specimenul fusese tânăr. Trăsătura caracteristică velociraptorului — o singură gheară curbată, care la animalele adulte era o armă periculoasă, de vreo cincisprezece centimetri lungime, capabilă să sfâșie prada dintr-o singură mișcare — se observa la acel pui ca un colț micuț, de mărimea unui spin de trandafir. Abia se putea desluși pe ecran. Iar *Velociraptorul* era un dinozaur cu osatură ușoară, cu o structură frumos dispusă, precum aceea a păsărilor, și, probabil că animalul poseda și un anumit grad de inteligență.

După câte se vedea pe ecran, scheletul era în perfectă stare, atâta doar că avea capul și gâtul pe spate. Acea flexiune a gâtului era des întâlnită la fosile, drept pentru care unii oameni de știință formulară și o teorie pentru a explica fenomenul. Ei presupuseseră că dinozaurii dispăruseră ca specie în urma otrăvirii lor cu substanțe alcaloide a căror pondere în structura plantelor se mărise. Iar acea poziție chinuită a gâtului ar fi fost dovada suferințelor dinozaurilor aflați în agonie. Până la urmă, Alan Grant spulberase practic acea savantă ipoteză, demonstrând că multe specii de păsări și reptile cunosc o contracție post-mortem a ligamentelor posterioare ale gâtului, care astfel trag capul înapoi, într-o anumită poziție. Nu aveau deci nimic de a face cu felul morții animalelor, ci cu modul în care se uscau la soare cadavrele acestora.

Grant observă că și fosila aceea fusese răsucită cumva, astfel încât piciorul drept, cu talpă cu tot, era ridicat chiar

deasupra șirei spinării.

— Imaginea asta pare cam distorsionată, remarcă tânărul asistent. Dar nu cred că-i din vina computerului.

— Nu, rosti Grant. De vină-i numai timpul. O uriașă trecere a timpului.

Paleontologul știa prea bine că oamenii nu reușeau nicicum să își reprezinte în minte timpul geologic. Viața omenească era trăită la o scară cu totul diferită. Un măr se înnegrește în câteva minute. Argintăria coclește în câteva zile. O grămadă de îngrășămintă agricole se degradează în decursul unui anotimp. Un copil crește vizibil în zece ani de zile. Nici una dintre aceste experiențe comune nu are cum să pregătească mintea umană pentru a putea înțelege într-adevăr sensul trecerii a optzeci de milioane de ani. Timpul scurs de când acel mic animal murise.

La orele de curs, Grant încerca un alt soi de comparații. Dacă îți puteai imagina firul unei vieți omenești de șaizeci de ani redus la o singură zi, atunci cei optzeci de milioane de ani aveau să se prefacă în trei mii șase sute cincizeci și doi de ani — adică oricum mai mulți decât măsurau piramidele. Deci velociraptorul acela dormise somn lung până atunci.

— Nu pare prea fioros, zise unul dintre tineri.

Nici nu era, conveni Grant. Cel puțin, nu până când avea să ajungă la maturitate.

Probabil că micuțul din fața lor se hrănise cu hoiturile animalelor ucise de adulți, după ce uriașii lui părinți se îmbuibaseră îndeajuns și ședeau cu burțile la soare, odihnindu-se. Carnivorele puteau mânca odată o cantitate de hrană egală cu douăzeci și cinci la sută din greutatea lor, după care dormeau duse. Parcă îi și vedeai pe pui chirăind prin preajmă și cățărându-se pe trupurile masive ale adulților somnolenți, sau ronțăind câte puțin din vreun cadavru proaspăt. Probabil că puii de dinozaur fuseseră destul de drăgălași.

Dar un velociraptor adult era cu totul altceva. Luat punct cu punct, velociraptorul era cel mai crud dinozaur care a trăit

vreodată pe fața pământului. Deși erau de talie relativ mică — cântărea cam nouăzeci și ceva de kilograme, deci cât un leopard — velociraptorii erau iuți în mișcări, inteligenți, necruțători, gata să atace oricând cu fălcile lor puternice, pline de dinți ascuțiți, cu ghearele tăioase ale membrelor superioare și cu singura gheară de la picior.

Velociraptorii vânau în cete. Grant chiar își închipuia vreo zece-doisprezece animale dintr-acestea alergând din toate puterile, sărind în spinarea unui dinozaur cu mult mai mare, sfâșiindu-i beregata, spintecându-i pieptul până la oase și apoi pânțele.

— O să întârziem, spuse Ellie, trezindu-l la realitate.

Grant le dădu tinerilor instrucțiuni cum să sape șanțul de scurgere. După cum reieșea din imaginea de pe ecranul computerului, își dădură seama că fosila ocupa o arie relativ restrânsă, așa că o tranșee de jur-împrejur, de vreo doi metri, avea să fie suficientă. Între timp, Ellie așternu prelată care acoperea partea aceea a dealului. Grant o ajută și el să înfigă ultimul țărș.

— Oare cum a murit puiul ăsta? întrebă unul din tineri.

— Mă cam îndoiesc că o să aflăm vreodată, răspunse Grant. Mortalitatea infantilă în lumea animalelor este foarte ridicată. În rezervațiile africane ajunge uneori până la șaptezeci la sută în cazul unor carnivore. Putea să moară oricum — de boală, pierdut, de căldul lui, de orice... Poate chiar atacat de un adult. Știm despre aceste ființe că vânau în grup, dar despre comportamentul lor în interiorul grupului nu prea avem habar.

Studentii dădură din cap, aprobându-l cu amărăciune. Învățaseră și ei despre comportamentul animalelor și aflaseră, de pildă, că atunci când un mascul tânăr câștiga prin luptă supremația în rândul leilor, primul lucru pe care îl făcea era să ucidă toți puii care nu erau ai lui.

Din câte se părea; dintr-un motiv pur genetic: masculul respectiv își folosisse vigoarea cât putuse, așa că noul stăpân, ucigând puii, silea femelele să intre iarăși în călduri, ca el să

le fecundeze. În plus, evita de la bun început obiceiul femelelor de a se ocupa prea mult de odraslele unui alt mascul.

Probabil că și cetele de velociraptori erau stăpânite de un singur mascul, cine știe?! Se cunoșteau atât de puține lucruri despre dinozauri! După o sută cincizeci de ani de cercetări asidue și săpături prin toate colțurile lumii, nu știau mai nimic despre cum fuseseră într-adevăr uriașii vremurilor de demult!

— Trebuie să plecăm, îl anunță Ellie. Dacă vrem să ajungem la Choteau la ora cinci.

HAMMOND

Secretara lui Gennaro se năpusti pe ușă într-uri suflet, cu o valiză nouă în mână, care încă mai avea etichetele pe ea.

— Știți, domnule Gennaro, începu ea. Atunci când ați uitat pur și simplu să vă faceți bagajul, m-am gândit că de fapt nu vă trage inima deloc să porniți în călătoria asta...

— S-ar putea să ai dreptate, zise el cu amărăciune. O să lipsesc de-acasă tocmai de ziua de naștere a fiică-mii...

Sâmbătă se sărbătorea onomastica Amandei, iar Elizabeth, soția lui, invitase deja vreo douăzeci de țânci de patru-cinci anișori, (care chirăiau întruna cât îi țineau puterile), ca să se bucure și ei laolaltă cu micuța sărbătorită de venirea clovnului Cappy și a magicianului. Doamna Gennaro nu fusese deloc mulțumită de faptul că el trebuia neapărat să plece din oraș. Și nici Amanda nu se arătase încântată defel.

— Ei bine, am făcut tot ce am putut și eu, într-un timp atât de scurt, urmă secretara. Aveți cizme vânătorești pe măsura dumneavoastră, pantaloni scurți și cămașă kaki, plus o trusă de bărbierit. V-am mai pus o pereche de pantaloni groși și un pulover, pentru cazul în care se face frig. Mașina

vă așteaptă jos, să vă ducă direct la aeroport. Însă dacă aveți de gând să prindeți avionul ăla, trebuie să plecați chiar acum.

Gennaro părăsi încăperea, coborî în hol și rupse etichetele de pe valiză. În timp ce trecea pe lângă sala de conferințe, Dan Ross se ridică de la birou și ieși în urma lui.

— Călătorie plăcută, îi ură. Dar să ne înțelegem asupra unui lucru: habar nu am cât de gravă este situația într-adevăr, Donald. Dar dacă există pe insula aia chiar și cea mai mică problemă, s-o faci una cu pământul, m-ai auzit?

— Sfinte Cristoase. Dan... dar e vorba de o investiție uriașă.

— Nu mai stau pe gânduri nici o clipă. Nici să nu-ți treacă prin cap măcar. Să faci doar ce ți-am zis, m-ai priceput?

Gennaro încuviință din cap?

— Eu te-am priceput. Dar Hammond...

— Să mă pupe-n fund cutra aia de Hammond, se enervă Ross.

— Ei, băiete, băiete, auzi Donald Gennaro vocea aceea hârșăită, ușor de recunoscut. Ce-ai mai făcut tu între timp băiete?

— Destul de bine, domnule, răspunse cel întrebat.

Se lăsă în voie pe spate, în scaunul capitonat cu piele al avionului Gulfstream, care tocmai decolase spre est, în direcția Munților Stâncoși.

— Nu m-ai sunat deloc, îi reproșă Hammond. Mi-a fost dor de tine, Donald. Ce mai face frumoasa ta soție?

— Bine. Elizabeth o duce de minune. Acum avem și o fetiță.

— Grozav, grozav. Copiii sunt o adevărată încântare. Ar fi trebuit să dea și ea o fugă până la noul nostru parc din Costa Rica.

Gennaro uitase cât de scund era Hammond. Acesta ședea cocoțat pe scaun, fără să atingă covoarele de pe podea. În timp ce vorbea, își bălăbănea picioarele. Avea ceva copilăresc

în toată purtarea lui, cu toate că Hammond avea în jur de... cât oare? Șaptezeci și cinci? Șaptezeci și șase de ani? Cam așa. Oricum, părea deja mai îmbătrânit decât îl știa Gennaro, dar el nu îl mai văzuse de aproape cinci ani de zile.

Hammond era un tip bombastic, un cabotin înnăscut, așa că prin 1983 purtase cu el peste tot un elefant pe care îl ținea într-o colivie micuță. Elefantul nu crescuse decât până la douăzeci și trei de centimetri înălțime și treizeci lungime, dar avea o structură perfect normală dealtfel, cu excepția colților care erau bonți. Hammond căra bietul animal pretutindeni, mai ales la întrunirile pentru obținerea fondurilor de investiții. De obicei, Gennaro introducea în sala de conferințe, cușca acoperită cu o pânză, ca și cum ar fi dus un ceainic învelit într-un șervet, iar Hammond își începea discursul faimos de-acum, despre proiectele de dezvoltare a ceea ce el numea "produse biologice de larg consum". După care, în momentul culminant, avea să înlăture învelitoarea, ca să prezinte auditorilor micul elefant. Și, bineînțeles, avea să le ceară capital pentru finanțare.

Numărul acela, cu pachidermul miniatural, avusese întotdeauna un succes nebun; corpul mărunț al animalului, abia mai mărișor decât al unei pisici, era o promisiune certă pentru minunile ce aveau să curgă gârlă din laboratorul lui Norma Atherton, geneticianul de la Stanford, care devenise partenerul lui Hammond în acea aventură fără precedent.

Dar în vreme ce Hammond vorbea la nesfârșit despre elefantul acela, avea grijă să nu îi scape o vorbă despre altele. De pildă, despre faptul că el, Hammond, era adevărat că inițiasse o companie specializată în genetică, însă prichindelul pachiderm nu fusese obținut defel prin procedee genetice. Pur și simplu Atherton luase un embrion de elefant-pitic și îl dezvoltase într-un uter artificial, operând câteva modificări hormonale. Chiar și așa, metoda în sine era o realizare deosebită, dar pentru gândurile mărețe ale lui Hammond era totuși mult prea puțin.

De exemplu; Atherton nu mai reușise să repete experiența cu elefantul în miniatură, deși încercase după aceea de nenumărate ori. Pentru ca oricine vedea animalul acela nemaiîntâlnit, dorea să aibă și el unul la fel. Apoi, chiar și exemplarul acela era predispus la friguri, mai ales în timpul iernii. Accesele de strănut care scuturau întruna trompa bieteii creaturi, îl oripilau pe Hammond. Și uneori, elefăntelul își vâra cioturile lui de colți printre barele cuștii și trâmbița cât îl țineau puterile, enervat la culme. În timp ce animalul încerca să scape din colivie, lui Hammond îi era grozav de teamă că specimenul va muri înainte ca Atherton să reușească să mai facă măcar unul.

În plus, Hammond mai ascundea potențialilor investitori faptul că însuși comportamentul elefantului se schimbase substanțial în decursului de miniaturizare. Minuscula creatură arăta întocmai ca un elefant, dar se purta mai degrabă ca un rozător sadea, care mișuna de colo-colo cu mare repeziciune și avea un temperament foarte violent. Hammond se opusese oricărei încercări a privitorilor de a mângâia elefăntelul, pentru ca nu cumva respectivii să se trezească pe nespusă masă cu vreun deget mușcat sau strivit.

Și, cu toate că Hammond spunea mereu că o asemenea afacere aduce în mod sigur un venit anual de șapte miliarde de dolari, până în 1993, proiectul lui era bazat pe pure speculații. Hammond era însuflețit de perspective și planuri, dar nu exista nici cea mai mică siguranță că toate acestea aveau să se împlinească întocmai. Cu atât mai mult cu cât Norman Atherton, creierul care stătea în spatele întregii acțiuni, descoperise că este bolnav de cancer în ultima fază, lucru pe care Hammond iarăși se ferea să îl dezvăluie.

Dar oricum, Hammond, cu ajutorul lui Donald Gennaro, căpătase fondurile de care avea nevoie. Între septembrie 1983 și noiembrie 1985, John Alfred Hammond și "pachidermul său de buzunar" încasase acțiuni în valoare de opt sute cincizeci de milioane de dolari, capital cu care avea să își finanțeze corporația mult visată, și anume International

Genetic Technologies, Inc. Pe scurt, InGen. Și poate că ar fi dobândit chiar mai multe subvenții, dacă Hammond nu ar fi ținut cu tot dinadinsul să rămână totul în secret și nu ar fi anunțat că pentru cel puțin cinci ani, nu avea să returneze nici un cent măcar, din sumele investitorilor. Lucru care determinase o mulțime de doritori să își ia tălpășița. Într-un târziu, compania reușise să atragă interesul unor consorții japoneze. Numai investitorii japonezi erau singurii în stare să aibă răbdare până la capăt.

Sezând astfel relaxat în scaunul confortabil al avionului, Gennaro se gândea cât de viclean se dovedise Hammond. Bătrânul părea că nu își da seama că de fapt biroul de avocatură pentru care lucra Donald Gennaro aproape că îl silise să facă acea călătorie neașteptată. În loc să arate că pricepe și singur acest fapt, Hammond se comporta de parcă nu ar fi mers decât într-o vizită mondenă.

— E mare păcat că nu ți-ai adus și familia cu tine, Donald, croncănea mai departe bătrânul cel șiret.

Gennaro înălță din umeri, nemulțumit.

— Este ziua fiicei mele peste puțină vreme. Soția mea invitasese vreo douăzeci de țânci la onomastică, pregătise tortul și chemase un clovn să îi distreze pe mititei. Știți cum este în cazurile astea...

— Ei, sigur că înțeleg... Copiii se leagă sufletește de toate micile evenimente.

— Ca să ne întoarcem la ale noastre: este parcul gata să își primească oaspeții?

— Ei, nu oficial, se eschivă Hammond. Dar hotelul este deja construit, așa că există locuri de cazare...

— Și animalele?

— Ei, sigur, animalele sunt toate la locul lor. În țărcurile lor.

— Îmi aduc aminte că în varianta originală a propunerii dumneavoastră sperați să aveți în total cam douăsprezece...

— Oho, am depășit de mult cifra asta! Avem două sute treizeci și opt de animale, Donald.

— *Două sute treizeci și opt?!...* exclamă Gennaro, uluit.

Bătrânul chicoti încântat de reacția celui alt.

— Nici nu poți să-ți închipui ce minunăție! Avem acolo cirezi întregi...

— Două sute treizeci și opt... Din câte specii?

— Din cin's'pe specii diferite, Donald.

— E pur și simplu de necrezut, se miră Gennaro. E fantastic. Și celelalte anexe necesare? Instalațiile, computerele...

— Toate, *toate* sunt acolo unde trebuie, îl liniște Hammond. Tot ce se află pe insula asta este realizat cu mare artă. O să te convingi singur, Donald. Este de-a dreptul un paradis. De aceea toată... *îngrijorarea* asta în legătură cu cele de pe insulă... este... ăăă... neîntemeiată.

— Dar nu e nici o nenorocire dacă se va efectua o scurtă inspecție, insinuă Gennaro.

— Sigur că nu e, îl asigură Hammond. Dar încetinește ritmul de lucru. Tot ce se pune acum acolo la punct trebuie oprit momentan, până trece această vizită oficială...

— Oricum ați întârziat cu lucrările. Ați amânat și deschiderea oficială...

— Ei, ce să-ți spun..., se rățoi Hammond.

Trase nervos de batista din mătase roșie, aflată în buzunarul de la piept al hainei tip sport.

— Era de așteptat să se întâmple și așa ceva. Era de așteptat.

— De ce? îl ispiti Gennaro.

— Păi, vezi tu, Donald, ca să îți dai seama de adevăratul mers al lucrurilor trebuie să te întorci la conceptul inițial, de stațiune de odihnă. La ideea originală, a construirii celui mai sofisticat și modern parc de distracții din lume, pus în funcțiune de cele mai recente descoperiri în domeniul electronic și biologic. Eu nu mă refer acum la *excursiile* în sine. Toată lumea are parte de așa ceva. Și pe insula Coney se

fac asemenea *voiaje*. Iar în ziua de astăzi mai toată lumea are prilejul să se bucure de jocuri electronice. Sau de castelul cu stafii, de peștera piraților, de incursiuni în Vestul sălbatic, de cutremure provocate la minut... În toate parcurile de distracții se găsesc astfel de delectări. Așa că noi am dispus de prezentarea unui alt soi de distracții. Distracții în *carne și oase*. Distracții atât de deosebite, încât vor înfierbânta imaginația întregii omeniri.

Gennaro zâmbi sarcastic. Auzea același discurs, aproape cuvânt cu cuvânt, pe care Hammond îl rostea în fața potențialilor investitori, cu ani de zile în urmă.

— Și nici nu putem trece cu vederea faptul că, în ultimă instanță, unul dintre obiectivele principale ale acestui amplasament din Costa Rica este să facă *bani*. Munți de dolari...

— Mda, asta știu și eu, mormăi Gennaro.

— Și secretul succesului bănesc în cazul unui parc de distracții este de a fi deservit de cât mai puțin personal, deci de a se plăti cât mai puține salarii. Respectiv pentru îngrijitorii de animale, pentru vânzătorii de bilete, pentru oamenii de serviciu, pentru instalatori. Deci, cum ți-am spus, secretul constă în a face totul să funcționeze perfect, cu minimum de angajați. De aceea am investit noi atâta tehnologie computerizată. Am automatizat tot ce s-a putut...

— Mi-aduc aminte...

— Dar adevărul este că atunci când pui laolaltă și animale și toate sistemele astea computerizate, cam dai de bucluc. Cine a reușit vreodată să pună la punct un sistem computerizat extraordinar de minuțios și să se țină și de termenul lucrării?! Eu unul n-am prea auzit de asemenea cazuri...

— Deci să înțeleg că nu este vorba decât de o întârziere previzibilă, așa-i?

— Da, bineînțeles, îl asigură Hammond. O întârziere *cît se poate de previzibilă*.

— Am auzit însă că s-ar fi produs niște accidente în timpul ridicării construcțiilor, îl chestionă Gennaro. Câțiva muncitori chiar au murit...

— Mda, mda, bâigui Hammond. În total au fost trei morți. Doi dintre muncitori au murit în timpul lucrărilor de la drumul tăiat în dealul stâncos. Un altul a murit în ianuarie, în urma unei surpări de teren. Dar de luni de zile nu s-a mai înregistrat nici un eveniment nefericit ca acestea.

Îl prinse pe tânăr de braț și îi spuse foarte convins:

— Donald, crede-mă pe cuvânt: pe insula asta totul merge întocmai după planul nostru. Tot ceea ce am visat noi să facem din insula asta este *perfect*!

Interfonul piui dintr-odată. Se auzi vocea pilotului, care îi anunță:

— Puneți-vă centurile de siguranță, vă rog. Aterizăm la Choteau.

CHOTEAU

Câmpiile pustiite se așterneau până departe, în zare, pierzându-se în linia întunecată a orizontului. Vântul uscat, de amiază, înălța nouri de praf și purta de colo-colo pe asfaltul crăpat al șoselei crenguțe și frunze uscate.

Grant ședea lângă Ellie, rezemat de portiera jeep-ului și aștepta în vreme ce silueta subțiratică a avionului Grumman se rotea în văzduh, pregătindu-se să aterizeze.

— Simt că turbez când trebuie să stau după fundul grangurilor cu bani, mormăi în barbă Grant.

Ellie înălță din umeri, neputincioasă.

— Și asta face parte tot din meserie.

Cu toate că existau destule domenii ale științei (printre care fizica și chimia) care primeau subvenții de la guvern, paleontologia rămăsese aproape întru totul dependentă de contribuțiile particulare. Dincolo de interesul pe care i-l

stârnise insula aceea din Costa Rica, Grant înțelesese că, dacă John Hammond îl rugase să îi dea câteva sfaturi, el era nevoit să îl ajute. Pentru că pur și simplu astea trebuiau să fie relațiile cu patronatul. De fapt, acestea fuseseră dintotdeauna relațiile cu patronatul.

Micul avion particular ateriza într-un târziu și apoi se îndreptă cu repeziciune către cei doi cercetători. Ellie își aruncă geanta de voiaj pe umăr. Aeronava rămase pe loc și o stewardesă în uniformă azurie deschise ușa.

Înăuntru, în ciuda confortului și decorațiilor luxoase, Grant descoperi cu surprindere că spațiul era foarte restrâns. Trebui să se cam încovoiaie de spate, ca să ajungă până la Hammond, să îi strângă mâna în semn de bun găsit.

— Vai, domnule Grant și domnișoară Sattler, îmi pare atât de bine că mergeți cu noi! Dați-mi voie acum să vi-l prezint pe asociatul meu, Donald Gennaro.

Gennaro era un tip robust, musculos, în jur de treizeci și ceva de ani, îmbrăcat într-un costum Armani elegant. Purta ochelari cu ramă metalică subțire. Lui Grant nu îi plăcu defel, încă de la prima vedere. Îi strânse mâna grăbit. Când se apropie și Ellie să îl salute, Gennaro spuse foarte mirat:

— Ei, dar sunteți femeie?!...

— De, se mai întâmplă..., răspunse Ellie.

Grant își dădu seama imediat că nici ei nu îi plăcuse individul.

Hammond se întoarse apoi către Gennaro.

— Știi, desigur, cu ce anume se ocupă domnul Grant și domnișoara Sattler. Sunt paleontologii. Dezgropă dinozauri.

Și izbucni în hohote de râs, de parcă o asemenea idee ar fi fost neînchipuit de năstrușnică.

— Ocupați-vă locurile, le recomandă stewardesa, apoi închise ușa avionului.

Îndată, aeronava începu manevrele de decolare.

Pilotul îi anunță că până la Dallas aveau patru ore de zbor. Acolo aveau să aștepte umplerea rezervoarelor cu

combustibil, după care puteau porni spre Costa Rica, unde trebuiau să ajungă a doua zi dimineață.

— Și cât anume o să rămânem în Costa Rica? se interesă Grant.

— Ei, depinde destul de mult de câteva chestiuni, se eschivă Gennaro. Avem niște probleme de pus la punct mai întâi.

— Ai încredere în cuvântul meu, îl liniști Hammond pe paleontolog. O să stăm acolo cel mult patruzeci și opt de ore.

Grant își încheie centura de siguranță.

— Insula asta a dumneavoastră, unde mergem noi acum... ăăă... nu am mai auzit niciodată de existența ei până acum. E cumva un secret?

— Mda, într-un fel, spuse Hammond. Noi am fost foarte, foarte precauți în privința ei, așa încât să fim siguri că nimeni nu va auzi de ea până în ziua în care vom deschide oficial amplasamentul de pe insulă, spre surprinderea și încântarea publicului doritor.

O OCAZIE NEAȘTEPTATĂ

Firma *Biosyn Corporation* din Cupertino, California, nu convocase niciodată o ședință de lucru urgentă, la care să participe toată pleiada de directori. Însă acum, cei zece directori ai companiei ședeau în sala de conferințe, foindu-se neliniștiți pe scaun. Vorbiseră între ei în ultimele zece minute, întrebându-se nedumeriți care o fi fost motivul, însă până la urmă fuseseră nevoiți să se calmeze, fără să afle vreun răspuns. Se apucaseră atunci să răsfoiască nervoși tot soiul de hârtoage. Și să se uite nerăbdători la ceas.

— Dar ce mai așteptăm, de nu începem odată? întrebă unul.

— Mai așteptăm pe cineva, îl potoli Lewis Dodgson. Mai avem nevoie de încă o persoană ca să începem.

Își privi și el ceasul de mână. De la biroul lui Ron Meyer i se zisese că respectivul avea să sosească la întâlnire cu avionul de San Diego, de la ora șase. Însă ar fi trebuit să ajungă deja, chiar dacă, din nefericire, ar fi fost prea mare aglomerația la aeroport.

— Aveți nevoie de vot unanim? se interesă un alt director, sperând să afle cât de cât ceva.

Vorbele lui îi făcură pe ceilalți să păstreze câteva momente de tăcere. Necesitatea votului unanim presupunea luarea unei decizii importante. Și, pentru numele lui Dumnezeu, dacă era în interesul lor, normal că ar fi fost oricum de acord, cu toate că Dodgson nu prea ar fi dorit să convoace o întrunire oficială. Însă Steingarten, patronul firmei *Biosyn*, fusese de neclintit în hotărârea lui:

— Trebuie *neapărat* să ai și acceptul lor, în problema asta, Lew, se pronunțase el.

După caracterizările diferitelor persoane care îl cunoscuseră (depinde cu cine stăteai de vorbă), lui Lewis Dodgson i se dusesse vestea ca fiind cel mai agresiv sau cel mai lipsit de scrupule (după părerea altora) genetician al generației sale. Era un tip de vreo treizeci și patru de ani, cu început de chelie, cu o figură pe care se citea lăcomia și viclenia (ca la păsările de pradă) și în repetate rânduri fusese contestat de cei de la colegiul John Hopkins — pe care îl absolvise cu diplomă în regulă — pentru că adeseori se pretase la operații de implantare genetică pe pacienți umani, fără să obțină aprobările cuvenite. Angajat apoi de *Biosyn*, el fusese acela care provocase scandalul cu vaccinul antirabic din Chile. După care ajunsese șeful secției de producție și dezvoltare de la *Biosyn*, ceea ce, în mod normal, însemna că se ocupa de "inginerie reversibilă". Adică prelua produsul unui concurent, îl desfăcea în bucățele, afla cum anume acționa acesta, apoi elabora el o nouă versiune, pe baza celei abia însușite. Practic, faptul în sine implica spionajul industrial, având ca țintă în principal corporația InGen.

În anii '80, câteva companii specializate în inginerie genetică începuseră să își pună următoarea problemă: "Care ar fi echivalentul biologic al descoperirii lui Sony Walkman?" Respectivul companii nu erau propriu-zis interesate de cercetarea farmaceutică sau de domeniul sănătății, ci mai degrabă de activități de agrement, acțiuni sportive, ocupații pentru timpul liber, cosmetică și producerea de noi animale favorite. Comenzile pentru "produsele biologice de larg consum" erau foarte numeroase în 1990. Iar InGen și Biosyn lucrau în același domeniu.

Biosyn reușise să aibă oarecare succes, realizând o nouă specie de păstrăv auriu, încheind și un contract cu Departamentul de Pescuit și Activități pentru Timpul Liber din statul Idaho. Acest soi de pește era ușor de reperat în râuri și i se dusesse vestea că, oricum; reprezenta un pas în domeniul pescuitului sportiv. (Cel puțin nu mai dădea ocazia Departamentului de Pescuit să se plângă că nu există păstrăvi în apele ținutului în cauză). Adevărul era însă că acest păstrăv auriu murea uneori din pricina căldurii solare, iar carnea lui era fleșcăită și fără nici un gust, aspecte care însă nu se puseseră în discuție. *Biosyn* avea să mai cerceteze aceste neajunsuri și...

Ușa se deschise și Ron Meyer intră în încăpere, apoi se așază degrabă pe un scaun. De-acum Dodgson avea de față toți reprezentanții care trebuiau să voteze decizia. Se ridică îndată în picioare.

— Domnilor, începu el. Ne-am adunat aici astă-seară ca să discutăm despre un obiectiv prioritar: InGen.

După care făcu un scurt rezumat al datelor principale. InGen luase mare amploare începând din 1983, cu ajutorul investitorilor japonezi. Achiziționase trei supercomputere Cray XMP. Cumpăraseră Isla Nublar din Costa Rica. Făcuse stocuri uriașe de rășină naturală. Se mai lansase de asemenea și în tot felul de donații neașteptate, în diverse colțuri ale lumii, de la Societatea Zoologică New York la Parcul Natural Ranthapur din India.

— Și, în ciuda tuturor acestor informații, noi habar nu aveam totuși ce anume urmărea InGen. Compania în sine părea interesată în mod special de animale. Și s-au apucat să angajeze cercetători de renume, cu studii despre viața speciilor din trecut — paleontologi, filogeneticieni specializați în studiul ADN-ului, și așa mai departe... După care, în 1987, InGen a cumpărat o obscură companie numită *Millipore Plastic Products* din Nashville, Statul Tennessee. Această firmă lucra în domeniul Cercetărilor pentru agricultură, și de curând scosese un patent pentru un nou produs. Un plastic cu aceleași caracteristici fizice ca și coaja oului de pasăre. Materialul putea fi folosit pentru formarea ouălelor artificiale, în care să se incubeze embrioni de găină. Începând din anul următor, InGen a achiziționat toată producția pentru uz intern.

— Doctore Dodgson, toate astea sunt grozav de interesante...

— În același timp, s-a început și construcția de pe Isla Nublar, continuă acesta, netulburat. Amplasamentul în sine implica multiple transformări de teren, inclusiv amenajarea unui lac îngust, lung de trei kilometri și ceva, chiar prin mijlocul insulei. Planurile pentru stațiunea respectivă au fost ținute în mare secret, dar oricum se are că până la urmă InGen a construit un fel de grădină zoologică de mari dimensiuni chiar pe insula aceea.

Unul dintre directori se aplecă peste masă și întreabă, neînțelegând:

— Bine, domnule Dodgson, și ce-i cu asta?!...

— Nu-i vorba de o grădină zoologică obișnuită, îl informă Dodgson. Pentru că aceasta de care vă povestesc este unică în lume. Se pare că InGen a făcut într-adevăr un lucru extraordinar. Cercetătorii de acolo au reușit să prăsească animale dispărute de multă vreme.

— Ce fel de animale?

— Animale care se înmulțesc prin ouă și care au nevoie de o grămadă de spațiu într-o grădină zoologică.

— Ce fel de animale?

— Dinozauri, îi anunță Dodgson. Au reușit să reproducă dinozauri.

Din punctul de vedere al lui Dodgson, uimirea generală care urmă păru chiar deplasată. Principalul defect al celor cu bani era că niciodată nu reușeau să se mențină la înălțimea situației: investiseră într-un anumit domeniu, dar habar nu aveau ce anume posibilități oferea acesta.

De fapt, discuții despre posibilitatea clocirii artificiale a dinozaurilor fuseseră promovate de literatura de specialitate încă din 1982. Cu fiecare an care trecea, manipularea structurii ADN-ului devenise tot mai ușoară. Fuseseră extras material genetic din mumiile egiptene, precum și din pielea speciei *quagga*, un animal african asemănător cu antilopa, care dispăruse prin 1880. Dar iată că, în 1985, părea posibil ca ADN-ul specific soiului *quagga* să fie reconstituit, și astfel să se producă iarăși speciile respective. Dacă s-ar fi întâmplat așa, avea să fie prima creatură readusă la viață numai prin simpla reconstituire a ADN-ului. Și dacă asta se putea, ce anume rămânea în perspectivă de atunci încolo? Mastodontul? Tigrul cu colți încovoiați? Pasărea dodo?

Sau chiar și dinozaurul?

Bineînțeles, ADN-ul dinozaurilor nu exista nicăieri în lume. Dar curățând de resturi o mulțime de oseminte de dinozaur, se puteau extrage fragmente de ADN. În mod curent, se credea că procesul de fosilizare elimina orice urmă de ADN. Însă nu după multă vreme se recunoscuse că nu era adevărată această ipoteză. Dacă erau recuperate destule fragmente de ADN, se putea ajunge chiar la reconstituirea embrionului animalului și la clocirea acestuia.

În 1982 se părea că problemele tehnice îi cam puseseră în dificultate pe cercetători. Dar, în mod teoretic, nu exista nici o barieră în calea acestei teorii. Atâta doar că era dificil, costisitor și îngrozitor de mult de muncă. Totuși părea perfect posibil, dacă se găsea cineva dornic să încerce.

Și, după toate aparențele, InGen se hotărâse să încerce.

— Ceea ce au făcut ei a fost să construiască acolo cel mai mare și mai de necrezut obiectiv turistic din istoria omenirii. După câte știți și dumneavoastră, grădinile zoologice sunt foarte populare în toată lumea. Anul trecut, americanii de pildă au vizitat în număr mult mai mare grădinile zoologice decât au urmărit, laolaltă, toate meciurile de baseball profesionist și fotbal la un loc. Iar japonezii iubesc și ei animalele; există deja cincizeci de grădini zoologice în Japonia și se construiesc încă destule. Iar pentru o grădină ca asta. InGen poate cere oricât. Douăzeci de mii de dolari pe zi. zece mii de dolari pe zi... În plus, gândiți-vă la *comercializarea* articolelor despre și cu această rezervație naturală. Pliante, tricouri, jocuri video, șepci, jucării, cărți cu poze și animale favorite.

— *Animate favorite?!...*

— Bineînțeles. Dacă InGen poate să producă dinozauri la dimensiuni naturale, înseamnă că poate să producă și dinozauri în miniatură, care să fie ținuti pe lângă casă. Care copil de pe lumea asta nu și-ar dori drept tovarăș de joacă un mic dinozaur? Un mic animal, *recunoscut oficial*, care să îi aparțină în întregime? InGen o să vândă milioane și milioane de exemplare. Și tot InGen o să aibă grijă să le implanteze genetic necesitatea de a mânca numai un anumit tip de hrană, produsă la scară largă tot de InGen.

— Sfinte Cristoase, se miră cineva.

— Da, întocmai cum ați auzit, întări Dodgson. Această grădină zoologică este nucleul unei viitoare uriașe afaceri.

— Și ați spus cumva că acești dinozauri vor fi recunoscuți oficial, se va obține patent pentru ei?!...

— Da. Animalele obținute prin mutații genetice pot fi patentate în zilele noastre. Curtea Supremă de Justiție a pledat pentru această regulă în favoarea Universității Harvard, în 1987. Așa că InGen o să aibă proprii dinozauri, și nimeni nu o să îi mai poată produce legal.

— Și ce anume ne împiedică *pe noi* să nu creăm dinozauri, ca și ei, de altfel? se interesă altcineva.

— Nimic. Decât faptul că ei au deja un avans de cinci ani de zile. Iar nouă o să ne fie aproape imposibil să îi prindem din urmă înainte de sfârșitul secolului.

Se opri o clipă, să își tragă răsuflarea.

— Bineînțeles, dacă noi vom obține probe de embrioni de la ei, o să îi putem studia prin metoda ingineriei reversibile, o să îi refacem și o să realizăm propria noastră versiune, cu destule modificări de ADN, astfel încât să putem câpăta un patent diferit de al lor.

— Și putem dobândi cumva probele respective?

Dodgson tăcu pentru câteva momente.

— Eu cred că da.

Cineva își dresе vocea.

— N-ar trebui totuși să se meargă pe căi legale...

— A, nu, se repezi Dodgson. Nicidecum. Nu-i vorba de nici o ilegalitate. Eu mă refeream la o sursă *legală* de obținere a analizelor de ADN de la ei. Ca de pildă, prin intermediul unui angajat nemulțumit de slujba lui de acolo sau prin recuperarea unor reziduuri insuficient exploatate... Ceva la modul ăsta...

— Nu cumva aveți deja o "sursă legală", domnule Dodgson?

— Ba da, răspunse acesta. Dar mi-e teamă că avem nevoie de acceptul dumneavoastră cât mai urgent, pentru că InGen tocmai trece printr-o scurtă perioadă de criză, iar sursa mea va trebui să acționeze în următoarele douăzeci și patru de ore.

Trecură câteva clipe de tăcere apăsătoare. Cei de față priveau absenți la secretara care își lua notițe și la magnetofonul care înregistra ședința.

— Eu, personal, nu văd de ce avem nevoie de un acord unanim de principiu, în problema asta, mărturisi Dodgson. Poate numai de aprobarea dumneavoastră tacită, dacă dumneavoastră considerați că ar trebui ca eu să...

Unul după altul, directorii încuviințară din cap, fără să scoată o vorbă.

Nimeni nu rosti un sunet măcar. Nimeni nu voia să fie înregistrat luând o asemenea decizie declarată deschis. Numai aprobară toți, în liniște.

— Vă mulțumesc pentru participare, domnilor, încheie Dodgson. De aici încolo o să mă ocup eu de rezolvarea chestiunii.

AEROPORTUL

Lewis Dodgson intră în barul aeroportului San Francisco și privi degrabă împrejur. Cel cu care avea întâlnire se afla deja acolo, și îl aștepta lângă teighea. Dodgson se așeză pe locul de lângă el și puse geanta diplomat între ei.

— Ai cam întârziat, amice, îl atenționează celălalt.

Se uită apoi la pălăria de paie pe care o purta Dodgson și începu să râdă cu poftă.

— Ce-i asta? Te-ai deghizat?

— Nu știi niciodată ce se poate întâmpla, mormăi Dodgson abia stăpânindu-și furia.

De șase luni de zile, Dodgson cultivase relația cu individul acela, dând dovadă de multă răbdare, pentru că tipul devenea tot mai arogant și mai insuportabil, cu fiecare nouă întâlnire. Dar nu avea ce să facă, pentru că fiecare dintre ei era interesat să ducă totul la bun sfârșit.

Produsele bioingineriei genetice specializate în operații cu ADN, deveneau, pe măsură ce trecea timpul, unele dintre cele mai valoroase materiale din lume. O singură bacterie microscopică, de neobservat cu ochiul liber, dar conținând genele enzimelor provocatoare de atac de cord, streptokinasa, sau "antigelul" care împiedica înghețarea recoltelor, putea valora cinci miliarde de dolari, cu livrare directă la beneficiar.

Iar aceste aspecte duceau, implicit, la apariția unei lumi noi și stranii în domeniul spionajului industrial. Dodgson însă era specializat în așa ceva. În 1987, el fusese cel care

convinsese o geneticiană ambițioasă să își părăsească locul de muncă de la firma *Cetus*, pentru a veni la *Biosyn*. Iar când plecase, aceasta luase cu ea cinci soiuri de bacterii cu mutații genetice. Pur și simplu pusese pe fiecare deget al ei o picătură de substanță din fiecare fel, apoi ieșise pe ușa laboratorului.

Însă în cazul companiei InGen, competiția se dovedea mult mai dură. Dodgson voia de acolo mai mult decât ADN bacterial. Voia embrioni congelați și știa că InGen își păstra aceste descoperiri cu ajutorul unuia dintre cele mai perfecționate sisteme de apărare. Astfel încât, ca să obțină ce dorea, avea nevoie chiar de un angajat de la InGen, care să aibă acces la respectivii embrioni, să accepte să îi fure și să riște să îi scoată de acolo, trecând de toate măsurile de apărare. Iar o astfel de persoană nu era tocmai ușor de găsit.

Într-un târziu, Dodgson reușise să recupereze un salariat de la InGen, un tip coruptibil, cu care stabilise legătura pe la începutul anului respectiv. Cu toate că individul în cauză nu avea deloc acces la materialul genetic, Dodgson și-l apropiase, dându-i întâlnire lunar în localul *Carlos și Charlie*, din Silicon Valley. Îl ajutase de vreo câteva ori, cu diverse lucruri. Iar acum, devreme ce InGen începuse să invite investitorii și consultanții științifici pe insulă, însemna că venise exact momentul pe care îl așteptase Dodgson atâta vreme: avea să se ivească ocazia să ajungă la embrioni, prin omul lui de legătură.

— Hai să-i dăm drumul, îl grăbi celălalt. Mai am doar vreo zece minute până decolează avionul.

— Vrei să îți mai repet instrucțiunile? îl întrebă Dodgson.

— Pe dracu', în nici un caz! se enervă acesta. Vreau doar să îmi arunc ochii peste rahații ăia de bani, ca să fiu sigur.

Dodgson deschise geanta diplomat și ridică vreo câțiva centimetri capacul, iar cel de lângă el se uită într-acolo, ca din întâmplare.

— Doar atâția? se interesă partenerul lui.

— E numai jumătate de sumă aici, îl liniști Dodgson. Șapte sute cincizeci de mii de dolari.

— Bine, e în regulă, acceptă celălalt și se dădu mai încolo, să își bea cafeaua ca și cum nimic nu s-ar fi petrecut.

Acesta încuie la loc geanta.

— E foarte bine, domnule Dodgson.

— Nu uita că am stabilit atât pentru toate cele cincisprezece specii.

— Nu uit. Cin's'pe specii, embrioni congelați. Și cum o să îi transport?

Dodgson îi dădu un tub mare de spumă de ras Gillette.

— Asta-i?

— Asta-i.

— Păi ar putea să îmi controleze bagajul.

Dodgson ridică din umeri, netulburat.

— Apeși pe buton și gata.

Celălalt chiar făcu întocmai și un strop de spumă albă i se răspândi în podul palmei.

— Nu-i rău deloc, spuse el admirativ.

Își șterse mâna de marginea farfuriei din fața lui.

— Nu-i rău deloc, repetă el.

— Singura diferență dintre tubul ăsta și cele normale este că e mai greu.

Echipa tehnică a lui Dodgson îl puseseră la punct trudind două zile întregi. Îi zise apoi la repezeală individului cum funcționa recipientul respectiv.

— Cât gaz de răcire conține?

— Destul cât să îi păstreze intacti treizeci și șase de ore. Până atunci embrionii trebuie să ajungă la San José.

— Asta depinde de barcagiul ăla al dumitale. Mai bine asigură-te să aibă un congelator la bord.

— O să am eu grijă, îl potoli Dodgson.

— Și să mai trecem o dată în revistă condițiile...

— Rămâne cum am stabilit, îl domoli Dodgson. Cincizeci de mii la livrarea fiecărui embrion. Dacă sunt vii, se adaugă încă cincizeci de fiecare.

— Așa te vreau. De-acum nu mai ai decât grijă bărcii. Să aștepte la docul de est al insulei, vineri noaptea. Nu în partea

de nord, pentru că acolo ancorează navele cu provizii. La docul dinspre răsărit. E o construcție mică, folosită. Ne-am înțeles?

— Ne-am înțeles, întări Dodgson. Când te întorci la San José?

— Probabil că pe sâmbătă.

Se ridică și se depărtă de tejghea. Dodgson se încruntă, îngrijorat.

— Ești sigur că știi cum funcționează?...

— Știu, știu, îl liniști celălalt. Crede-mă pe cuvânt: știu pe dinafară.

— Ăăăăă, mai e ceva, îl opri Dodgson. Cred că totuși cei de pe insulă sunt mereu în legătură radio cu conducerea InGen din California, așa că...

— Hei, potolește-te! Mi-am luat toate măsurile de rigoare. Fii pe pace și pregătește banii. Vreau să primesc toată suma duminică dimineață, la aeroportul San José. *Cash*.

— Omul nostru o să te aștepte acolo, nu-ți face probleme, îl asigură Dodgson.

MALCOLM

Puțin după miezul nopții, când ajunseră la Dallas, urcă în avion un tip înalt, slăbănog, cu început de chelie, în jur de treizeci și cinci de ani. Era îmbrăcat din cap până în picioare în negru: cămașă neagră, pantaloni negri, șosete negre și teniși negri.

— Ei, domnule Malcolm, îl întâmpină Hammond, zâmbind cam forțat.

Malcolm rânji sarcastic:

— Bună, John. Mda, da, mi-e teamă că bătrânul tău vrăjmaș o să-ți stea pe-aproape...

Apoi se apucă să dea mâna cu toată lumea, prezentându-se la repezeală:

— Eu sunt Ian Malcolm, ce faceți dumneavoastră? Eu personal fac pe matematicianul.

Grant observă pe dată că noul-sosit era mai încântat de călătoria lor pe insulă decât oricare dintre ei.

Bineînțeles că paleontologul îl recunoscuse după nume. Ian Malcolm era unul dintre cei mai vestiți din noua generație de matematicieni, care erau grozav de interesați de "adevăratul mers al lucrurilor". Acești tineri savanți rupseseră tradiția din mai multe puncte de vedere. Mai întâi, pentru că foloseau în mod curent computerele, lucru care îi umplea de indignare pe cei din vechea gardă. Apoi pentru că erau preocupați aproape în exclusivitate de ecuațiile nonliniare, utilizate într-un domeniu recent descoperit și denumit teoria haosului. Iar în al treilea rând pentru că se părea că ei chiar credeau că științele matematice descriau lucruri ce existau cu adevărat în realitate. Iar în ultimul rând, parcă pentru a insista asupra faptului că ei trecuseră pragul dintre cabinetele universitare și lumea înconjurătoare, se îmbrăcau și vorbeau într-un fel pe care orice matematician respectabil îl califica drept "un deplorabil exces de personalitate". La drept vorbind, tinerii savanți nonconformiști se purtau întocmai ca vedetele muzicii rock.

Malcolm se așeză într-unui din scaunele capitonate. Stewardesa îl întreabă dacă dorește să servească vreo băutură.

— Da. Coca-Cola dietetic, neacidulat.

Aerul umed al Dallasului pătrundea în valuri prin ușa deschisă.

Ellie i se adresă matematicianului:

— Nu-i totuși cam cald pentru îmbrăcăminte de culoare închisă?

— Hopa, domnișoară Sattler, să știi că ești teribil de drăguță, remarcă el. Aș putea să mă chiorăsc la picioarele dumitale superbe cât e ziua de lungă. Dar apropo de ce m-ai întrebat: negrul este o culoare minunată pentru vremea călduroasă. Dacă îți aduci aminte de efectul radiațiilor asupra corpului dumitale bronzat, închipuiește-ți că negrul este cea

mai grozavă culoare pe vreme de arșiță. Chestia de eficiență a radiației. Oricum, eu unul nu port decât două culori: negru și gri.

Ellie rămase uitându-se la el, cu gura căscată.

— Culorile astea sunt potrivite în orice ocazie, adăugă Malcolm. Și se asortează foarte bine, așa că nici o nenorocire dacă pun, din greșeală, o pereche de șosete gri și îmbrac pantalonii negri.

— Dar nu vă plictisiți niciodată purtând numai două culori tot timpul?

— Niciodată. Mi se pare chiar că mă scapă de o mulțime de alte inutilități. Eu unul cred că viața mea este foarte prețioasă, așa că nu am deloc de gând să o irosesc chinuindu-mi mintea *cu ce anume să mă îmbrac* în fiecare zi. Nici nu vreau să aud de așa ceva. Acum, la drept vorbind, spune-mi dumneata dacă există pe lumea asta ceva mai plicticos decât moda. Probabil numai sporturile profesioniste. Auzi?! Să te zgâiești mereu la o ceată de bărbați în toată firea, care se dau de ceasul morții alergând niște mingiuțe, acolo. Iar restul omenirii plătește o grămadă de bani ca să îi aplaude?!... Dar, dincolo de toate astea, eu personal găsesc că moda e chiar mai neînsemnată și mai săcâitoare decât sportul.

— Domnul Malcolm este un om cu păreri foarte categorice, îl zeflemisi Hammond.

— Și, pe deasupra, nebun de legat, îl completă Malcolm, plin de voioșie. Însă trebuie să recunoașteți și dumneavoastră: toate acestea sunt lucruri ieșite din comun. Trăim toți într-o lume bine croită. De la bun început ni se vâra în tărtăcuță că *trebuie* să ne purtăm în felul ăsta, că *este firesc* să îți pese de anumite chestiuni sau nu. Așa că nimeni nu mai ajunge să se gândească într-adevăr la ceea ce *ne este dat* să cunoaștem dinainte. Nu-i uluitor? într-o societate pentru care informația este vitală, nimeni nu gândește! Ne așteptăm ca astfel, făcând precum suntem învățați, să scutim

tone întregi de hârtoage, și când încolo, noi de fapt ne scutim de a gândi!

Hammond se întoarse către Gennaro și înălță mâinile, neputincios:

— Tu l-ai invitat...

— Și să știți că ăsta-i un mare noroc, îl puse Malcolm la punct. Pentru că din câte se pare aveți niște dificultăți.

— N-avem nici un fel de dificultate, se rezezi Hammond.

— Eu întotdeauna am susținut sus și tare că proiectul de pe insula asta este imposibil din start, continuă Malcolm, netulburat. V-am prevenit de la bun început.

Începu să caute printr-o geantă de voiaj, din piele moale.

— Și încă de pe acum sunt tot mai încredințat de cele ce vor trebui să se întâmple în continuare. Trebuie să radeți tot ce-ați construit până în clipa asta.

— Mai tacă-ți gura odată! se înfurie Hammond și se ridică în picioare. E de-a dreptul ridicol ce spui.

Malcolm înălță nedumerit din umeri, fără să-i pese câtuși de puțin de ieșirea lui Hammond.

— Am adus cu mine câteva copii după lucrarea mea originală, ca să vă uitați și singur, îl anunță el. Referatul original l-am făcut pentru InGen. Matematica asta e uneori cam monotună, dar eu unul mă descurc. Plecați chiar acum?

— Trebuie să dau niște telefoane, se scuză Hammond în fața celorlalți și intră în cabina alăturată.

— Ei, păi oricum e destul de lung drumul, încheie Malcolm. Măcar maculatura asta a mea o să vă dea ceva de făcut...

Avionul spinteca mai departe întunericul nopții.

Grant își dădu seama că Ian Malcolm avea o oarecare înclinație spre teribilism, așa că pricepu de ce unii ziceau despre tânărul savant că are un stil cam dur, iar aplicațiile sale pe tema haosului sunt mai mult vorbe goale. Grant

începu să frunzărească dosarul, uitându-se la șirurile de ecuații, ca mâța în calendar.

— Din observațiile duminicale transpuse în paginile astea, trebuie să tragem concluzia că insula lui Hammond e sortită eșecului pe toate planurile? se interesă Donald Gennaro.

— Exact.

— Ca o consecință a teoriei haosului?

— Exact. Ca să fiu mai explicit — din pricina evoluției sistemului în plan spațial.

Gennaro puse hârtiile deoparte și îl întrebă:

— Nu ați putea descifra chestiile astea alambicate, pe înțelesul tuturor?

— Cum să nu?! se oferi Malcolm, îndatoritor. Să începem cu începutul. Știți ce este aceea o ecuație nonliniară?

— Nu.

— Dar forțe de atracție inexplicabile?

— Nu.

— Bun, zise Malcolm. Atunci să o luăm băbește. Rămase câteva clipe tăcut, cu privirile ațintite în tavan.

— Fizica a înregistrat mari realizări în studiul anumitor tipuri de comportamente, de evoluții: evoluția planetelor de-a lungul orbitelor lor, comportamentul navelor spațiale care se îndreptau spre lună, pendulele, primăverile și mingile obișnuite, aflate în mișcare. Tot soiul de lucruri dintr-acestea. Pe scurt: mișcările obișnuite ale obiectelor în general. Acestea, la rândul lor, sunt descrise de așa-numitele ecuații lineare, pe care matematicienii le pot dezlega cu mare ușurință. Am dovedit lucrul ăsta sute de ani la tind.

— Bun, am priceput, spuse Gennaro.

— Numai că mai există un altfel de comportament al lucrurilor, în general, pe care fizicienii nu prea reușesc să îl descifreze. Ca de pildă, toate fenomenele care apar în cazurile perturbării comportamentului normal. Cum ar fi apa care sare din ceainic în timpul fierberii. Sau curenții de aer ce trec pe lângă aripile avionului. Sau fluxul sângelui pompat de inimă. Aceste evenimente turbulente sunt transcrise prin

ecuațiile nonliniare. Se pare că (după ultimele știri), fizicienii reușesc să le rezolve, însă adevărul gol-goluț e că habar n-au. Le este aproape cu neputință să le rezolve. Așa că ei nu au reușit să clasifice în nici un fel această categorie de comportamente. Până acum zece ani, când a apărut o nouă teorie, capabilă să formuleze concluzii pe marginea acestor fenomene. Iar această nouă teorie se numește teoria haosului. În prima ei fază, teoria haosului a fost percepută datorită dificultăților întâlnite în realizarea computerelor pentru folosința meteorologiei, prin 1960. Vremea în sine este un sistem grozav de complicat, ca să ne amintim numai de faptul că atmosfera pământului este rezultatul interacțiunii dintre soare și planetă. Iar comportamentul acestui uriaș suprasistem, a sfidat dintotdeauna înțelegerea omenească. Deci, în mod firesc, nu am reușit mai deloc să prezicem vremea cu exactitate. Dar ceea ce au descoperit cercetările recente în domeniul prototipurilor de computere specializate în acest domeniu a fost că, oricât de previzibilă părea vremea, tot nu se putea întocmi întotdeauna o prognoză exactă. Prezicerea vremii este absolut imposibilă. Iar motivul principal pentru acest fapt de necontestat este că evoluția sistemului respectiv, depinde într-o mare măsură de condițiile inițiale.

— Ei, aici m-ai lămurit buștean, recunosc Gennaro.

— Dacă eu trag cu un tun un obuz de o anumită mărime și cu o anumită viteză, de pe o anumită poziție, iar apoi trag al doilea obuz cu aproape același calibru, viteză și, de pe aceeași poziție — același calibru, viteză și de pe aceeași poziție — ce anume se va întâmpla?

— Cele două obuze vor exploda în aproximativ același loc.

— Exact, îi aprobă Malcolm. Ei bine, asta înseamnă dinamică liniară.

— M-am prins.

— Dar dacă, să presupunem, am un sistem meteo pe care încep să îl studiez când îl caracterizează o anumită temperatură, un vânt de o anumită intensitate și o umiditate specifică — iar apoi mă apuc să repet experiența cu un al

doilea sistem, caracterizat de aproximativ aceeași temperatură, același grad de intensitate al vântului și aceeași umiditate — voi observa că cel de-al doilea sistem nu o să se comporte întocmai. Pur și simplu o să devieze rapid și o să devină *total opus* primului. Adică în loc de o zi însorită, o să aibă o zi înnorată, cu tunete și fulgere. Ei, asta se numește dinamica nonliniară. Ceea ce înseamnă că fenomenele în sine depind uluitor de mult de condițiile inițiale: orice diferență, oricât de mică, se amplifică văzând cu ochii.

— Cred că am priceput acum, spuse Gennaro?

— Toată teoria asta s-ar putea reduce la așa-zisul "efect al fluturelui". Adică un fluture bate lin din aripi la Peking, iar la New York începe furtuna.

— Deci haosul este numai un joc al hazardului și imprevizibilului? se interesă Gennaro. Am dreptate?

— Nu tocmai, îl contrazise Malcolm. Pentru că de fapt am găsit o mulțime de reguli ascunse, în cadrul atât de complexului sistem al comportamentului. De aceea teoria haosului a ajuns acum atât de curtată de toată lumea, care se grăbește să o aplice de la stocurile de piață la frământările sociale sau la pulsațiile creierului în timpul acceselor de epilepsie. Adică în cazul oricărui sistem complex unde apare confuzia și imprevizibilul. Pentru că se poate constata existența unei ordini de substrat. Am fost îndeajuns de explicit?

— Mda, mormăi Gennaro. Dar cu ordinea de substrat ce mai este?

— Este caracterizată în principal de mișcarea sistemului în cadrul planului său spațial, îl lămuri Malcolm.

— Sfinte Isuse Cristoase, se dădu bătut Gennaro. Uite ce-i: nu vreau să aflu decât motivul pentru care dumneata susții că proiectul de pe insula lui Hammond nu va fi o reușită.

— Pricep, spuse Malcolm. O să ajung și la asta. Teoria haosului enunță două reguli. Prima afirmă că sistemele complexe, ca și acela al vremii, de pildă, implică existența unei ordini de substrat. Cea de-a doua — sistemele simple pot

dobândi un comportament complex. De exemplu, în cazul biliardului. Lovești una dintre bile și începe să se învârtă pe marginile mesei. Teoretic, ne aflăm în fața unui sistem simplu tipic, aproape newtonian. Devreme ce știi ce forță trebuie imprimată bilei și Cunoști care este greutatea acesteia, poți calcula unghiul la care va lovi tăblia și poți astfel prevedea Comportamentul bilei respective. Teoretic, deci, poți prezice chiar și evoluția acestei bile pe mai departe, după cum se mișcă ea dintr-o parte într-alta. Ai putea spune unde anume se va opri ea peste trei ore. Teoretic, însă.

— Da, înțeleg, zise Gennaro.

— Dar de fapt, continuă Malcolm, se dovedește apoi că nu poți prevedea ce se va întâmpla în viitor decât pentru câteva secunde. Pentru că aproape imediat, micile efecte exterioare — imperfecțiunile de pe suprafața bilei, gropițele mărunte din lemnul mesei — încep să influențeze comportamentul obiectului. Și nu după multă vreme depășește cu mult calculele minuțioase. Deci se adeverește faptul că, până și acest sistem simplu, al mișcărilor unei mingi de biliard obișnuite, are o evoluție imprevizibilă.

— Am înțeles.

— Iar proiectul lui Hammond este un alt sistem simplu în aparență — cel al animalelor care trăiesc în țărcurile unei grădini zoologice —, care s-ar putea ca la un moment dat să dovedească un comportament cu totul neașteptat.

— Iar dumneata știi asta pentru că...

— Chestie de teorie, spuse Malcolm, precaut.

— Dar n-ar fi mai bine să vezi dumneata întâi insula, ca să te convingi ce anume a făcut el de fapt?

— Nu. E absolut inutil. Pentru că detaliile nu contează deloc. Având în vedere prezumțiile teoretice, eu știu că sistemul de pe această insulă va începe în curând să se comporte într-un fel total neprevăzut.

— Iar dumneata nu te îndoiești defel de teoria asta.

— A, nu, în nici un caz, îl asigură Malcolm, lăsându-se pe speteaza scaunului. Sunt cât se poate de încredințat de

observațiile ei. În plus; există o problemă cu insula asta: se pare că e de așteptat un accident acolo.

ISLA NUBLAR

Cu un duruit asurzitor, avionul începu să se rotească în văzduh, pregătindu-se să aterizeze, aruncând umbre prelungi pe pista aeroportului San José. Grant ascultă vâjâitul acela în căștile de la urechi, în vreme ce pilotul anunța turnului de control coborârea la sol.

La San José se îmbarcă la bord un alt pasager, pe nume Dennis Nedry, care venise special să se întâlnească atunci cu ei. Era un tip grăsan, îngălat, care ronțăia întruna o acadea. Era mânjit pe toate degetele cu ciocolată lipicioasă și pe cămașă i se agățaseră o mulțime de bucățele de staniol Nedry mormăi ceva despre faptul că el era cel ce repară ceva pe la computerele stațiunii de pe insulă, însă nu se oferă să strângă mâna nimănui.

Prin hubloul de plexiglas, Grant zări pista asfaltată îndepărtându-se sub ei, apoi observă silueta elicopterului desenându-se pe deasupra drumurilor dinspre apus, luând-o către munți.

— Mai avem încă vreo patruzeci de minute de-aici, îi anunță Hammond șezând undeva, pe locurile din spate.

Grant urmări cu privirea colinele ce păreau că se înalță tot mai mult, apoi trecură printr-o zonă înțesată de nouri deși, după care ieșiră dintr-odată în lumina soarelui. Munții se ridicară înaintea lor, masivi, însă cercetătorul rămase surprins la vederea întinselor terenuri defrișate, ce vesteau, tot mai des, dealurile golașe, roase de intemperii.

— Costa Rica, rosti Hammond. Este una dintre cele mai bine guvernate țări din America Centrală. Dar, cu toate astea, despăduririle astea au făcut ravagii. Și majoritatea dezastrelor ecologice s-au produs în ultimii zece ani.

Ieșiră din plafonul de nori pe partea cealaltă a muntelui și Grant putu vedea plăjile coastei de vest. Trecură rapid peste un mic sătuc.

— Bahía Anasco, le spuse pilotul. Sat de pescari.

Arătă apoi spre nord.

— Pe coasta de acolo puteți observa rezervația naturală Cabo Blanco. Au niște plăji minunate prin împrejurimi.

După care întoarse avionul, urmându-și drumul drept pe deasupra oceanului. Apa păru mai întâi verzuie, apoi căpătă o nuanță vie, de smarald. Soarele poleia orbitor crestele mărunte ale valurilor. Era în jurul orei zece dimineața.

— Peste zece minute aterizăm pe Isla Nublar, se bucură Hammond.

Apoi le povesti celorlalți că, de fapt, Isla Nublar nu era o insulă obișnuită, ci mai degrabă o înălțare a fundului mării, o coloană vulcanică stâncoasă, ce se ridicase din plafonul oceanic.

— Originea vulcanică se poate observa ușor, pretutindeni pe insulă, continuă el. Adeseori se pot vedea fuioare de fum în anumite locuri, iar țărâna este de multe ori fierbinte. Din această cauză, ca și din pricina curenților predominanți, Isla Nublar e învăluită într-o pânză de ceață. Îndată ce vom ajunge o să băgați de seamă... A, dar am și ajuns?!...

Elicopterul pierdu imediat din înălțime, apropiindu-se mult de apă. În fața lor, Grant dădu cu ochii de o insulă pietroasă și abruptă, țâșnind parcă din inima oceanului.

— Isuse Cristoase, parcă ar fi la Alcatraz, se minună Malcolm.

Pantele împădurite era înveșmântate în păclă, dând un aer misterios întregii așezări.

— Da, dar mult mai mare, bineînțeles, întări Hammond spusele matematicianului. Cuprinde treisprezece kilometri pe lungime și cinci kilometri în cel mai îngust punct al său. În total — treizeci și cinci de kilometri și jumătate. Ceea ce înseamnă că va fi cel mai spațios parc natural din toată America de Nord.

Aeronava începu să ia din nou înălțime, apoi se îndreptă către capătul de nord al insulei. Grant încercă să străbată cu privirea ceața deasă.

— De obicei nu este atâta păclă, rosti Hammond, ce părea cam îngrijorat.

În partea acea de insulă, se aflau cele mai înalte coline; ce se ridicau la aproximativ o sută de metri deasupra oceanului. Crestele dealurilor erau învăluite de fuioarele groase, de ceață, dar Grant reuși să deslușească stâncile colțuroase ce mărgineau țărmul și valurile înspumate ale oceanului.

Avionul urcă iarăși deasupra costișelor.

— Din nefericire, spuse Hammond, trebuie să aterizăm pe insulă. Nu-mi place cu nici un chip să fac lucrul ăsta, pentru că tulbură animalele. Și uneori este puțin cam neliniștitor...

Vocea a fost acoperită de cea a pilotului, care le recomandă:

— Începem manevrele de aterizare. Țineți-vă bine, oameni buni!

Aeronava începu să coboare vertiginos și, pe dată, perdeaua de păclă îi ascunse cu totul. În căștile de protecție, Grant auzea tot soiul de piuituri electronice, dar nu putea distinge mai nimic. După care, încet-încet, începu să deslușească vag ramurile verzi ale brazilor ieșind din vălătucii albicioși. Unele crengi se apropiau tot mai mult de fuselaj.

— Cum mama dracu' de îi reușește chestia asta?! se miră Malcolm, dar nimeni nu îi răspunse.

Pilotul își întoarse privirea mai întâi către stânga, apoi către dreapta, uitându-se cu atenție prin pădurea de conifere. Copacii aproape că atingeau avionul. Și, dintr-odată, acesta prinse să se lase cu repeziciune spre pământ.

— Sfinte Cristoase, aibi-ne-n paza ta! se rugă Malcolm.

Duruitul motoarelor spori. Grant observă mișcările pilotului. Acesta era foarte atent la manevre. Paleontologul scrută apoi terenul de dedesubtul lor, și remarcă o uriașă cruce fluorescentă, ce marca locul de aterizare. În fiecare colț al crucii aceleia străluceau reflectoare orbitoare. Pilotul

corectă poziția aparatului, apoi îl duse la sol, fără abatere. Zumzetul rotoarelor scăzu, apoi se stinse cu totul.

Grant oftă ușurat, și își desfăcu centura de siguranță.

— Trebuie să aterizăm foarte rapid, în situația asta, se scuză Hammond. Din pricina vitezei vântului. Uneori sunt niște curenți grozavi pe versantul ăsta și... În sfârșit, bine că ara ajuns teferi.

Cineva se apropie în goană de aeronavă. Era un tip roșcovan, cu o șapcă de baseball pe cap. Deschise degrabă ușile și îi salută cu veselie.

— Bună ziua! Eu sunt Ed Regis. Bine ați venit cu toții pe Isla Nublar! Vă rog, fiți atenți pe unde călcați!

O potecă îngustă șerpuia în josul dealului. Aerul era răcoros și umed. Pe măsură ce coborau ceața se subția, iar Grant putu contempla în voie peisajul. Se gândi că împrejurimile semănau întrucâtva cu Insula Olympic, din Pacificul de nord-vest.

— Așa, acum să pornim..., îi îndemnă Ed Regis. Prima treaptă de vegetație întâlnită este pădurea de foioase, care crește în zonele cu climă umedă. Și care este destul de deosebită de vegetația existentă în restul insulei, pentru că veți observa, cuprinde specii mai vechi. Însă acesta e un microclimat care apare numai pe porțiunile aflate la altitudine, pe pantele de nord, mai ales. Majoritatea plantelor de pe insulă însă sunt de tip tropical.

Dedesubt, la poalele colinelor, zăriră acoperișurile albe ale unor clădiri spațioase, presărate printre pepiniere. Grant rămase surprins: totul părea plănuț în amănunțime. Merseră mai departe, ieșind din păclă, și văzură atunci insula întinzându-se înaintea lor, până departe, spre sud. După cum îi anunțase și Ed Regis, cea mai mare parte a uscatului era acoperit de pădure tropicală.

Și acolo, spre sud, răsărind dintre palmieri Grant observă un singur trunchi, despuiat de frunze, ca un ciot prelung, curbat. După care ciotul acela ciudat se mișcă din loc și se întoarce să privească pe noii-sosiți. Abia atunci, paleontologul își dădu seama că nu se uita la un copac oarecare.

Ci privea, aievea, gâtul grațios, arcuit, al unei imense creaturi, care măsura nu mai puțin de cincisprezece metri înălțime.

Se afla înaintea unui dinozaur în carne și oase.

BUN VENIT

— Sfinte Dumnezeule, șopti pierită Ellie.

Rămăseseră cu toții holbându-se la animalul acela uriaș, nevenindu-le să-și creadă ochilor.

— *Sfinte Dumnezeule!*

Primul gând care îi veni femeii în minte a fost că vietatea aceea era extraordinar de frumoasă. În cărțile cu poze, dinozaurii erau închipuiți ca niște monștri hidoși, greoi și scârbavnici la vedere, dar acea făptură enormă, cu gât prelung, avea o grație nespusă, parcă vădea chiar un soi de demnitate ciudată, de delicatețe, la fiecare mișcare. În plus, era de o vioiciune deosebită. Nu avea defel vreo urmă de stângăcie sau dezechilibru în purtarea sa. Sauropodul își aținti privirea asupra lor, neliniștit, apoi mugi îndelung, ca o trâmbiță. Sunetul acela semăna cu mugetul elefanților. Câteva clipe mai târziu, frunzișul se scutură și apărură capul unui alt dinozaur curios, apoi un al treilea, al patrulea...

— Sfinte Dumnezeule, repetă Ellie, pierdută de emoție.

Gennaro amuțise de uimire. Știa prea bine la ce anume trebuia să se aștepte — știuse de altfel ani de zile lucrul

acesta —, dar într-un fel sau altul, nu crezuse că era posibil să se întâmple așa ceva. Așa că acum pur și simplu rămăsese fără grai. Înfricoșătoarea putere a noii tehnologii genetice, pe care inițial o considerase numai un mod de a împrăștiia vorbe în stânga și în dreapta, pentru a smulge cât mai multe fonduri, pentru niște nimicuri supraestimate ca valoare —, da, aceea forță miraculoasă îl copleși dintr-odată. Animalele acelea erau atât de mari! Erau pur și simplu enorme! Cât o casă! Și păreau atât de multe! Dinozauri în carne și oase! *Vii*, cât se puteau de *vii*?!

Din clipa aceea, pe Gennaro îl obsedă un singur gând: "O să scoatem o avere de pe urma insulei ăsteia! *O avere?!*"

Se rugă la Dumnezeu să aibă grijă însă, ca acea insulă să se afle sub control deplin.

Grant ședea înmărmurit locului, pe poteca de pe costișa dealului, cu fața îngropată în fuioare subțiratic de ceață, zgâindu-se ea vrăjit la găturile lungi, cenușii, ce răsăreau dintre palmieri. Se simțea amețit, parcă tot sângele i se urcase în temple, zbatându-se, parcă pământul i-ar fi fugit de sub picioare, palmă cu palmă. Își recăpătă cu greu respirația normală. Pentru că avea în fața ochilor ceea ce el nu visase niciodată măcar să vadă aieva. Și totuși se întâmplase.

Animalele acelea, ce se deslușeau pe fundalul pâclei, erau apatozauri perfect formați, din specia sauropozi de talie mijlocie. În mintea lui, răsunau tot felul de asocieri academice: ierbivore nord-americane, din epoca jurasică târzie. Denumiți, în limbaj popular, "brontozauri". Descoperiți pentru prima dată de E. D. Cope, în Montana, în 1876. Specimene asemănătoare cu acelea descoperite în formațiunile sedimentare Morrison, din statul Colorado, Utah și Oklahoma. Reclasificați de puțină vreme de către Berman și McIntosh în clasa *diplodocus*, pe baza caracteristicilor craniului. După teoriile tradiționale, se presupunea că

Brontosaurus își petrecea cea mai mare parte a timpului în ape cu măști puțin adânci, care îi puteau susține pânțele greoi. Și, cu toate acestea, animalul din fața lui nu se bălăcea deloc în apă, ba chiar se mișca grozav de repede, căci gâtul și capul i se îțeau ici-colo printre palmieri, foarte vioi, surprinzător de vioi...

Grant începu să râdă în hohote.

— Ce s-a întâmplat?, întrebă Hammond. Îngrijorat. E ceva în neregulă?

Paleontologul clătină doar din cap, neputând să-și stăpânească râsul. Nu avea cum să le spună că i se părea caraghios să vadă creatura aceea doar pentru câteva secunde, ca s-o accepte imediat, ba chiar să se apuce la rezezeală să își folosească știința și observațiile, pentru a răspunde unor întrebări ce preocupaseră multă vreme mințile specialiștilor.

Încă se amuza teribil, când zări și cel de-al șaselea cap curios ce se ridică deasupra palmierilor. Sauropozii urmăreau în tăcere oamenii abia sosiți. Lui Grant, sauropozii aceia îi aminteau de girafe. Da, aveau aceeași privire mulțumită, cam prostească.

— Încep să-mi dau seama că ăștia nu-s deloc de jucărie, se pronunță Malcolm. Par chiar foarte vii, dacă stau de bag de seamă.

— Bineînțeles că sunt vii, se distă Hammond. Și așa și trebuie, nu am dreptate?

Din depărtare, auziră trâmbițatul prelung al animalelor. Mai întâi unul dintre ei dădu glas, apoi ceilalți i se alăturară.

— Asta e modul lor de a vorbi, spuse Ed Regis foarte încântat. Ne urează la toți bun venit pe insulă.

Grant rămase locului în continuare, ascultând ca în transă.

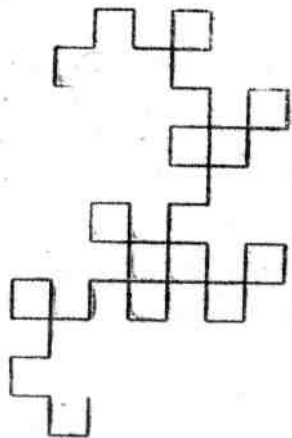
— Probabil că vă dați seama și singuri ce urmează, le zise Hammond. Am pregătit un tur complet pe la toate amplasamentele, pentru dumneavoastră. După care veți face o mică excursie, să vedeți toți dinozaurii din parc. Dar asta mai târziu, O să vă însoțesc și eu la cină și atunci o să vă și

răspund la toate întrebările pe care veți binevoi să mi le puneți. Iar acum, dacă veți merge cu domnul Ed Regis...

Grupul invitaților îl urmară pe Regis spre clădirea apropiată. Deasupra potecii, în fața lor, trona o pancartă pictată de mână, în culori țipătoare, pe care se putea citi:

"Bine ați venit în Parcul Jurassic!"

CEA DE-A TREIA ITERAȚIE

"Detaliile se clarifică tot mai mult, pe măsură ce curba fractală se continuă".

IAN MALCOLM

PARCUL JURASIC

Străbătură un tunel înverzit, alcătuit de frunzele mari, boltite, ale palmierilor, care ducea spre clădirea principală a complexului turistic. Privind împrejur, la vegetația aceea abundentă și special sădită de către oameni, aveau impresia tot mai vie că intrau deja într-o lume necunoscută, o lume preistorică, tropicală, iar în urma lor rămânea lumea cealaltă, cea cu care erau obișnuiți.

— N-arată rău deloc, îi spuse Ellie lui Grant.

— M-da, mormăi paleontologul. Aș vrea însă să îi văd mai de-aproape. Vreau să le pipăi pintenii cu mâna mea, să le ating ghearele și pielea, și să le deschid fălcile, ca să mă uit la dinții lor. Până atunci nu pot să fiu sigur de nimic. Dar, e-adevărat, arată destul de bine.

— Am impresia că v-a cam schimbat părerile, remarcă Malcolm.

Grant clătină din cap, nedumerit.

— Asta schimbă *totul*, recunosc el.

Timp de o sută cincizeci de ani, de când se descoperiseră fosilele uriașelor animale în Europa, cercetările în domeniul paleontologiei fuseseră mai degrabă un soi de exercițiu de deducții științifice. Paleontologia în sine era în principal o muncă de "detectiv", căci trebuia în permanență să studieze oasele străvechi, în căutarea indiciilor de tot felul și a modului de viață ale giganților de mult dispăruți de pe planetă. Astfel încât cei mai buni paleontologi erau aceia care reușeau să tragă cele mai plauzibile și inteligente concluzii.

Iar toate marile dispute ale specialiștilor respectivi porneau de la acest măr al discordiei, inclusiv aprinsa discuție despre posibilitatea ca dinozaurii să fi avut sânge cald sau nu; discuție în care Grant se impusese ca o voce aparte.

Dintotdeauna, savanții clasificaseră dinozaurii drept reptile, deci ființe cu sânge rece, care luau cantitatea de căldură necesară viețuirii din mediul înconjurător. Un mamifer putea să metabolizeze hrana pentru a-și produce căldura necesară organismului, în vreme ce reptilele nu puteau. În orice caz, un grup de cercetători — în fruntea cărora se aflau John Ostrom și Robert Bakker, de la Universitatea Yale — a început să reconsidere teoria conform căreia dinozaurii erau niște uriași greoi, cu sânge rece, ca fiind departe de a explica anumite observații făcute în timpul cercetării fosilelor. Încercară atunci în stilul deja clasic al domeniului în care se specializaseră, să formuleze câteva concluzii pornind de la mai multe probe concrete.

Mai întâi era problema poziției corpurilor acestor animale: șopârlele și reptilele, în general, erau târâtoare, mergeau lipite de pământ pentru a absorbi cantitatea de căldură necesară organismului. Șopârlele nici nu aveau energia fizică de a sta mai mult de câteva secunde pe picioarele de dinapoi. În vreme ce dinozaurii nu întâmpinau nici o greutate în această privință, ba unele specii chiar se deplasau în permanență astfel. Dintre animalele care trăiesc în zilele noastre, poziția verticală a organismului nu apare decât la mamiferele cu

sânge cald și la păsări. Astfel, se ajungea, din aproape în aproape, la concluzia că dinozaurii puteau fi animale cu sânge cald.

După care, respectivii pasionați se apucaseră să studieze metabolismul uriașilor din străvechime, calculând mai întâi presiunea necesară punerii în circulație a sângelui în cazul unui brachiozaur, de pildă, care avea gâtul de doi metri și jumătate lungime. Și astfel observaseră că procesul în sine nu era posibil decât activat de o inimă cu patru alveole și pompând sânge cald.

Cercetaseră apoi urmele lăsate de dinozauri și păstrate în sol, pietrificate, și își dăduseră seama că de fapt acei giganți alergau aproape la fel de repede ca și omul, ceea ce iarăși implica ideea că aveau totuși sânge cald. Se găsiseră rămășițe de dinozaur în zona Cercului Polar, într-o regiune cu climă mult prea rece pentru a permite supraviețuirea reptilelor. Iar noile studii despre comportamentul de grup al dinozaurilor, în mare parte bazate pe munca trudnică a lui Grant, dovedeau că aceștia aveau o viață socială complexă și își creșteau puii, în timp ce reptilele nu făceau așa ceva. Broaștele țestoase, de pildă, își abandonau ouăle. Dar se pare că dinozaurii nu se purtau la fel.

Aprinsa controversă în privința presupusului sânge cald al dinozaurilor izbucnise cu cincisprezece ani în urmă, înainte de a fi acceptată noua ipoteză, conform căreia dinozaurii erau animale rapide, dar chiar și în prezent existau anumite animozități. La diverse consfătuiri, unde se întâlneau, se aflau destui colegi de breaslă care nici măcar nu se mai salutau.

Dar în clipa de față, devreme ce dinozaurii puteau fi reproduși pe cale artificială, ei bine, era clar că profesia lui Grant avea să sufere schimbări simțitoare. Pentru vremea studiului paleontologic al dinozaurilor trecuse. Tot ceea ce ținea de specialitatea în sine — sălile de muzeu cu gigantice schelete reconstituite și pâlcuri zgomotoase de școlari care se mirau întruna, laboratoarele universitare cu tăvițele pline de substanțe pentru curățarea osemintelor, documentele de

cercetare, revistele de specialitate — toate acestea aveau să se ducă pe apa sâmbetei.

— Nu pari prea uluit, urmă Malcolm.

Grant clătină din cap cu tristețe.

— S-a vorbit de mult despre posibilitatea respectivă, în cercurile noastre, recunosc eu. Multă lume și-a închipuit că va veni și timpul ăsta. Dar nu atât de curând.

— Veșnica poveste a supraviețuirii speciilor, râse sarcastic Malcolm. Toată lumea știe că odată și odată se va termina, dar nu atât de curând.

Câtă vreme coborâra de-a lungul potecii, nu mai văzură deloc dinozaurii, dar îi auzeau de departe, trâmbițând alene.

— Singura mea nedumerire este: de unde naiba au luat ADN-ul? zise Grant.

Știa, desigur că laboratoarele de cercetare de la Berkeley, Tokyo sau Londra, se preocupau serios de problema reproducerii artificiale a unor animale demult dispărute, precum dinozaurii, în condițiile în care se putea recupera cumva ADN-ul acestora. Necazul era însă că toți dinozaurii cunoscuți până la acea oră erau în stare fosilă, iar procesul de fosilizare distrugea cea mai mare parte a ADN-ului, înlocuindu-l cu materie anorganică. Firește că, dacă dinozaurul era conservat prin frig, sau în straturile carbonifere, ori mumificat într-un loc perfect etanș, ADN-ul putea fi recuperat.

Atâta doar că nimeni nu găsisese vreodată un dinozaur înghețat sau mumificat. Deci, din punctul de vedere, reconstituirea era imposibilă. Pentru că nu aveau cu ce anume să reproducă animalele în cauză. Toată tehnologia genetică modernă nu era de nici un folos în această situație fără ieșire. Era ca și cum ai avea la îndemână un xerox, dar nu aveai originalul după care să faci copiile.

— Bine, dar nu poți reproduce un *dinozaur în carne și oase*, dacă nu poți recupera ADN-ul, unui dinozaur adevărat, rosti și Ellie, gânditoare.

— Numai dacă nu cumva mai există vreo modalitate pe care noi nici n-o bănuim, spuse Grant.

— Ca de pildă? se neliniști ea.

— Habar n-am, recunosc paleontologul.

Dincolo de un gard, observară bazinul de înot, care se ramifica într-un șir de mici cascade și alte bazine de piatră, mai mici. Pretutindeni erau plantate ferigi uriașe.

— Spuneți, nu-i minunat? se entuziasmă Ed Regis. Mai ales în zilele cețoase, plantele astea contribuie din plin la refacerea atmosferei preistorice. Pentru că, bineînțeles, sunt ferigi jurasice autentice.

Ellie se opri să se uite mai de-aproape la ferigi. Mda, era întocmai cum zisese și Regis: *Serenna veriformans*, o specie care fusese găsită din plin în stare fosilizată, datând de două sute de milioane de ani, iar în zilele noastre întâlnită numai în ținuturile umede ale Braziliei și Columbiei. Dar acela care decisese să împresoare bazinul cu o adevărată perdea din această ferigă deosebită, în mod clar, nu știuse că spori de *veriformans* conțineau un alcaloid beta-carbolic mortal. Chiar și numai atingând frumoasele frunze verzi te puteai îmbolnăvi, iar dacă un copil ar fi gustat o bucată de frunză, în nouăzeci la sută din cazuri, ar fi murit cu siguranță, căci toxinele conținute de plantă erau de cincizeci de ori mai otrăvitoare decât cele de leandru.

Oamenii ăștia sunt atât de naivi în ce privește plantele, gândi Ellie. Le aleg așa, la întâmplare, pentru decor, cum aleg de pildă tablourile, să își împodobească pereții. Nici măcar nu le trece prin minte că, de fapt, verdețurile astea sunt organisme vii, care îndeplinesc în fiecare clipă toate funcțiile vitale — respirația, ingestia, excreția, reproducerea și... apărarea.

Ellie însă știa prea bine că, urmând evoluția istorică a planetei, plantele se adaptaseră și ele la condițiile mediului înconjurător, ca și animalele de altfel, ba uneori chiar își

creaseră mijloace de apărare mult mai primejdioase. Chiar otrava *Serennei veriformans*, se dovedea a fi un exemplu oarecare din variatul arsenal de "arme chimice" foarte sofisticate pe care plantele și le însușiseră de-a lungul timpului. Exista o substanță, terpenă, pe care plantele o răspândeau în jur pentru a otrăvi terenul în preajma lor și, astfel, a elimina de la bun început orice rival ce ar fi voit să trăiască alături; se găsiseră și alcaloizi pe care plantele îi secretau, pentru a le face indigeste pentru insecte și prădători de tot felul (chiar și pentru copii); precum și feromoni, prin care puteau comunica, pe căi ultrasensibile. Când un pin Douglas fusese atacat de către un roi de cărăbuși, acesta produsese o substanță chimică nedigerabilă pentru insecte, ceea ce se petrecuse cu încă mulți alți pini Douglas aflați în colțuri îndepărtate ale pădurii. Faptul în sine fusese un răspuns imediat la atenționarea pe care copacii atacați o lansau, secretând substanțe aleochemice.

Cei care își imaginează că viața pe pământ nu este reprezentată decât prin tot soiul de animale mișcându-se după plac pe fundalul inofensiv al vegetației, se înșeală amarnic. Pentru că și acest decor înverzit este la fel de viu. Plantele cresc, se mișcă și ele, se răsucesc și se zbat în căutarea neconținută a soarelui. Și, în permanență, intră în relație cu animalele — pe unele descurajându-le cu scoarța lor tare și zgrunțuroasă sau cu spini ascuțiți, pe altele otrăvindându-le, iar pe altele hrănindu-le de bunăvoie, pentru a împlini ritualul propriei reproduceri, prin polenizare sau răspândirea semințelor. E un proces dinamic, complex, care pe Ellie o uimise și o fascinase dintotdeauna. Și pe care, era sigură, majoritatea oamenilor pur și simplu nu îl înțelegeau. Dar dacă acele ferigi otrăvitoare fuseseră plantate acolo cu bună știință, însemna fără doar și poate că designerii Parcului Juristic nu fuseseră nici pe departe atât de atenți pe cât ar fi trebuit.

— Nu este de-a dreptul nemaipomenit? se minuna fără conținere Ed Regis. Dacă o să vă uitați înaintea

dumneavoastră, veți vedea Popasul Turistic.

Ellie zări o clădire scundă, destul de puțin plăcută la vedere, cu un șir de piramide de sticlă pe acoperiș.

— Acolo veți fi dumneavoastră cazați câtă vreme veți rămâne în Parcul Juristic.

Apartamentul lui Grant era tot lucrat în nuanțe de bej, iar mobila era făcută din trestie împletită, imprimată cu motive verzi, ce reprezentau scene din junglă. Camera însă nu fusese încă terminată. În baie se mai vedeau bucăți de cherestea, iar pe podea te împiedicai de resturi de cablu electric. Într-un colț al încăperii era așezat un televizor, pe care era pusă o mică pancartă:

Canalul 2: Colinele Hypsilophodont

Canalul 3: Ținutul Triceratopilor

Canalul 4: Desișul Sauropozilor

Canalul 5: Tărâmul Carnivorelor

Canalul 6: Stegozauri — Sud

Canalul 7: Valea Velociraptor

Canalul 8: Piscul Pterozaur

Toate denumirile acestea i se părură enervant de simpatice. Puse televizorul în funcțiune, dar imaginea rămase mată. Închise aparatul și se întoarse în dormitor, trântind valiza pe pat. Chiar deasupra patului se afla un hublou mare, de forma unei piramide, prin care se putea zări cerul. Aveai impresia că te aflai într-un cort, că dormi chiar sub cerul liber. Din nefericire însă, dincolo de sticlă se vedeau bare groase, de apărare, care aruncau umbre lungi peste așternut.

Grant rămase pe gânduri. Studiase și el planurile pentru complexul turistic, dar nu își aducea deloc aminte să fi observat vreo apărătoare deasupra hublourilor. De fapt, barele acelea solide păreau să fie adăugate de puțină vreme.

Un cadru negru, de oțel, fusese aplicat pe deasupra sticlei, iar zăbrelele fuseseră sudate după aceea.

Nedumerit, Alan Grant părăsi dormitorul și intră în camera de zi. Avea vedere spre bazinul de înot.

— Apropo, să știi că ferigile alea sunt otrăvitoare, îl anunță Ellie intrând în încăpere. Dar n-ai băgat nimic de seamă în legătură cu construcția în sine, Alan?

— Ba da. Au schimbat planurile clădirii.

— Așa cred și eu, spuse ea și dădu roată camerei. Ferestrele sunt mici, au pus sticlă securizată și grilaje de metal. Iar ușile au apărători de metal. În mod normal nu erau necesare toate astea. Și mai este ceva: ai văzut gardul pe lângă care am trecut venind înapoi?

Grant încuviință din cap. Tot complexul turistic era îngrădit cu un gard strașnic, cu zăbrele groase cât mâna. Fusese decorat artistic și vopsit în negru mat, ca să pară fier forjat, dar nimic nu putea ascunde grosimea neobișnuită a barelor de metal și nici înălțimea de aproape patru metri a gardului.

— Am impresia că nici gardul ăsta nu era trecut în planuri, adăugă Ellie. Eu una pot să spun cu mâna pe inimă că indivizii au transformat locul ăsta într-o fortăreață.

Grant se uită la ceas.

— Avem tot dreptul să întrebăm de ce, zise el. Turul parcului începe în douăzeci de minute.

CÂND DINOZAUURII STĂPÂNEAU PĂMÂNTUL

Se adunară cu toții în clădirea de la intrarea în parcul propriu-zis. Era o construcție cu două etaje, numai sticlă și schelărie metalică, neagră. Grant își zise în sinea lui că totul fusese prevăzut în cele mai mici amănunte.

Acolo exista și un mic amfiteatru în care trona un *Tyrannosaurus rex* robot, așezat amenințător la poarta unei

mari săli de expoziție, deasupra căreia scria "Când dinozaurii stăpâneau pământul". Puțin mai încolo se vedea un stand deasupra căruia era atârnată pancarta "Ce este un dinozaur?", iar la câțiva pași distanță se observa încă un anunț — "Lumea Mezozoică". Însă nu se zărea nici un exponat. Peste tot pe podele erau împrăștiate sârme și cabluri, Gennaro se urcă pe mica scenă și începu să discute cu Grant, Ellie și Malcolm, iar vocea lui stârnea ecouri în sală.

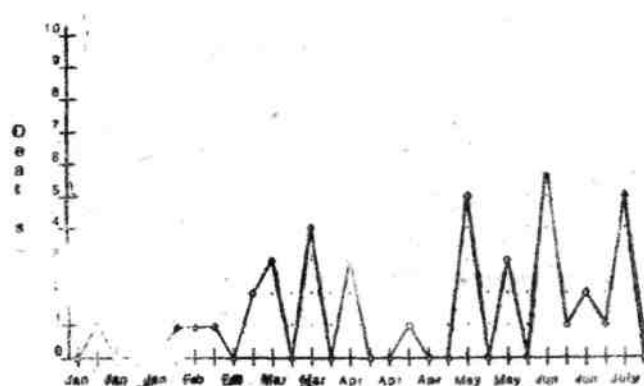
Hammond rămase în spate, cu mâinile încrucișate pe piept.

— Suntem gata să facem un tur al dependențelor, anunță Gennaro. Sunt sigur că domnul Hammond și echipa dumnealui o să ne arate totul în cea mai frumoasă lumină. Înainte însă de a pleca la drum, am vorbit să repet de ce anume ne aflăm aici și de ce anume am nevoie să aflăm pentru a hotărî că putem porni. De la bun început, după cum v-ați lămurit și dumneavoastră nu de mult, ne aflăm pe o insulă unde dinozaurii obținuți prin mutații genetice au fost obișnuiți să trăiască într-un parc de tipul rezervațiilor naturale, pentru a deveni o atracție turistică. Obiectivul însă nu a fost încă deschis oficial, dar acest lucru urmează să se producă în cursul anului viitor. Așadar, întrebarea pe care v-o pun este foarte simplă: această insulă oferă o siguranță deplină? Nu prezintă nici un fel de pericol pentru vizitatori, iar dinozaurii sunt sub un control perfect?

Gennaro răsuci comutatorul și toate luminile se stinseră. Numai raza retroproiectorului desena un pătrat mare pe perete.

— Am aici două cazuri care trebuiesc lămurite numaidecât. Mai întâi, este vorba despre un exemplar identificat de doctorul Grant ca fiind un dinozaur nesemnalat până acum pe teritoriul costarican. Respectivul animal a fost depistat numai cercetând un fragment din corpul lui. A fost găsit anul acesta, în iulie, după ce se pare că a mușcat o fetiță, o americană, pe plajă. Despre toate astea însă, o să vă

vorbească domnul Grant puțin mai târziu. Personal, am cerut să mi se trimită fragmentul original, care se află într-un laborator din New York și care va sosi aici cu avionul, așa încât vom putea să îl studiem direct. În afară de asta, mai rămâne o a doua problemă de discutat. Costa Rica dispune de un serviciu medical excelent, care consemnează tot felul de cazuri. Începând din luna martie anul acesta, s-au înregistrat o serie de accidente, respectiv de nou-născuți care, chiar în pătuțurile lor, au fost mușcați de șopârle și, de asemenea, așa adăuga eu, s-au semnalat și cazuri de bătrâni care dormeau sforăind, tot mușcați de șopârle. Aceste atacuri au fost anunțate sporadic, în localitățile de pe coastă, de la Ismaloya la Puntarenas. După luna martie, nu s-au mai înregistrat deloc agresiuni ale șopârlelor. Pentru orice eventualitate, am luat acest grafic de la Serviciul pentru Sănătate Publică din San José, care a prezentat situația mortalității infantile în orașele de pe coasta vestică la începutul anului în curs.

— Vreau să vă atrag atenția asupra două situații prezentate de grafic, continuă Gennaro. În primul rând, mortalitatea infantilă este scăzută în luna ianuarie și februarie, după care crește vertiginos în martie, apoi scade iarăși în aprilie. Dar începând din mai este foarte ridicată, până în iulie, când a fost mușcată micuța americană. Serviciul pentru Sănătatea Publică a sesizat că există un factor neprevăzut, care determină creșterea mortalității

infantile și care nu este semnalat de către salariații săi aflați în slujbă în localitățile de pe coastă. Cel de-al doilea aspect neelucidat este această stranie creștere a mortalității infantile o dată la două săptămâni, ceea ce sugerează parcă creșterea și descreșterea sistematică a fenomenului în sine.

Aprinse lumina.

— Deci, asta e, încheie Gennaro. Aceste situații vreau eu să le clarificăm. Și-acum, dacă sunt...

— Putem să economisim o grămadă de bătaie de cap, interveni Malcolm. Așa că o să vă explic eu tuturor.

— Da? se miră Gennaro.

— Sigur, îl domoli Malcolm. Mai întâi de toate, se prea poate ca animalele să fi roit-o de pe insula asta...

— Băga-mi-aș..., începu să înjure Hammond înfuriat, din spatele camerei.

— Iar apoi, graficul ăsta de la Serviciul pentru Sănătatea Publică, mai mult ca sigur că nu are nici o legătură cu animalele fugite.

— De unde știi? se interesă Grant.

— Păi, vedeți doar toți că liniile alternează între cotele scăzute sau ridicate. Ceea ce este caracteristic multora dintre sistemele complexe. De pildă, pentru apa care picură pe țeava unui robinet. Dacă întorci numai puțin robinetul, obții un șir constant de picături — pic, pic, pic... Dar dacă îl deschizi încă puțin, așa încât să se producă un fenomen de perturbare a șirului de stropi, atunci o să rezulte un șir alternativ de stropi mari și mici. Pic, pic... pic, pic... Cam așa ceva. Poți să încerci și singur. Fenomenul de perturbare produce alternanța — e clar ca bună-ziua. Și astfel, o să dai peste câte un grafic dintr-ăsta, cu linii alternative de fiecare dată când se constată răspândirea unei noi boli într-o comunitate umană...

— Dar de ce spui că nu este în legătură cu dinozaurii care au scăpat de pe insulă? insistă Grant.

Pentru că este o diagramă neliniară, răspunse Malcolm. Ar însemna să fi scăpat vreo câteva sute de dinozauri ca să provoace un asemenea dezastru. Și eu unul nu pot să cred că

au scăpat chiar sute de animale de-astea. Așa că îmi închipui că-i vorba de un alt fenomen, ca de pildă vreo nouă epidemie de gripă, care să determine fluctuațiile pe care le vedeți pe grafic.

— Dar dumneata crezi că au scăpat dinozauri de-aici? interveni Gennaro.

— Probabil că da...

— De ce?

— Exact din cauza a ceea ce vreți să construiți aici. Uitați ce se întâmplă: insula asta se voiește a recrea un cadru natural al unei lumi dispărute. Care să formeze o zonă izolată, unde animale din vremuri de demult să mișune în voie. Corect?

— Corect.

— Dar din punctul meu de vedere un control total al acestora este practic imposibil. Fenomenele matematice în sine sunt atât de grăitoare, încât nici nu mai trebuie demonstrate. E ca și cum eu v-aș întreba dacă trebuie să plătiți impozit la un venit de un miliard de dolari. Nici măcar nu v-ar trece prin gând să verificați prin calculator. Pentru că Știți dinainte că sunteți nevoit să plătiți. Tot astfel știu și eu foarte bine că nimeni pe lumea asta nu poate copia natura perfect și nici măcar nu poate spera măcar la așa ceva.

— Dar de ce nu? La urma urmei sunt grădini zoologice...

— Grădinile zoologice *nu recrează natura*, sublime Malcolm. Să ne înțelegem de la bun început. Grădinile zoologice preiau eșantioane de natură care *există deja*, și numai le modifică *foarte* puțin, ca să alcătuiască un mediu ambiant pentru animalele închise. Chiar și aceste mici modificări care se operează, dau greș de multe ori. Pentru că animalele scapă din țarcurile lor, cu regularitate. Atâta numai că o grădină zoologică nu este tocmai modelul potrivit pentru parcul ăsta. După părerea mea este mult mai nimerită comparația cu inaugurarea unei stațiuni experimentale pe pământ.

Gennaro clătina din cap, descumpănit.

— Nu prea pricep.

— Păi, e chiar foarte simplu. Cu excepția aerului, care zburdă într-o fericire pretutindeni, tot ce se află în parcul ăsta a fost special construit ca să izoleze insula de restul lumii. Nimic nu intră aici, nimic nu iese. Animalele ținute în îngrădituri strașnice nu trebuie să se amestece în veci cu marile ecosisteme de pe restul planetei. Nu trebuie să scape *niciodată* de aici.

— Și nici nu au scăpat vreodată, mârâi Hammond indispus.

— Ei bine, o astfel de izolare perfectă e imposibilă, se pronunță Malcolm calm și răspicat. Pur și simplu nu se poate aplica în practica.

— Ba se poate! Și s-a putut face tot timpul!

— Îmi pare rău că trebuie să vă contrazic, se împotrivi Malcolm. Dar dumneavoastră nu prea aveți habar despre ce vorbiți!...

— Ce spui tu acolo, rahat cu ochi și plin de fumuri ce ești?!, se rățoi Hammond la tânăr.

Plin de nervi, se ridică de pe scaun și ieși din încăpere ca o furie.

— Ei, domnilor, domnilor, potoliți-vă..., încercă să îi liniștească Gennaro.

— Îmi pare rău, zise Malcolm. Dar problemele rămân la fel de grave. Ceea ce numim noi "natură" este de fapt un sistem complex de elemente cu mult mai complicate decât îndrăznim noi să acceptăm. Însăilăm o imagine cât mai simplistă a naturii și după aceea ne apucăm, la iuțeală să cârpăcim și noi ceva aidoma. Eu unul nu sunt ecologist, ca să pledez pentru lucrurile astea la nesfârșit, dar trebuie să înțelegeți și dumneavoastră odată pentru totdeauna ceea ce nu ați putut realiza până acum. De câte ori trebuie să mai despicăm firul în patru? De câte ori o mai trebui să descoperim exemple care să ne convingă? Am construit Barajul Aswan și am pretins în cor că astfel revigorăm întregul ținut. În loc de asta, a fost distrusă Delta Nilului, un pământ deosebit de fertil, au apărut

tot soiul de epidemii și economia Egiptului s-a dus de râpă. Am construit...

— Scuzați-mă, vă rog, interveni Gennaro. Am impresia că am auzit elicopterul. Probabil că a sosit moștră aceea pentru doctorul Grant, ca să se edifice odată chestiunea...

Ieși din sală, iar ceilalți îl urmară.

La poalele muntelui, Gennaro răcnea din toate puterile, pentru a acoperi uruitul elicopterului. Venele gâtului i se îngroșaseră ca niște șerpi, de furie și efort.

— Ce ai făcut? Pe cine ai invitat?

— Hei, liniștește-te, ia-o mai ușurel. Îl domoli Hammond.

Gennaro strigă mai departe, înecându-se de mânie:

— Chiar ți-ai ieșit dracului de tot din minți?!

— Uite ce-i, se înfurie și Hammond. Am impresia că trebuie să ne înțelegem într-o privință...

— Nu, nici vorbă, se răsti Gennaro. Dumneata trebuie să te lămurești într-o privință anume: ăsta nu-i club de distracții! Și nu suntem aici într-o excursie de sfârșit de săptămână!...

— E insula mea și pot să invit pe cine vreau, hotărî Hammond.

— Aici e vorba de un control foarte important al *insulei dumatle*, pentru că investitorii sunt îngrijorați că nu se află sub supraveghere completă! Noi credem că-i un loc extrem de periculos și...

— N-o să mă dai tu înapoi nici cu un deget măcar, Donald...

— Dacă o să fie nevoie...

— Este un loc al dracu' de sigur, se oțărî Hammond. Indiferent de ce spune țicnitul ăla de matematician...

— Ba nu-i deloc...

—... Iar eu o să demonstrez că este grozav de sigur...

— Iar eu vreau să îi trimiți imediat înapoi cu elicopterul, insistă Gennaro.

— Nu pot, îl anunță Hammond, arătând cu degetul către norii deși. Elicopterul a plecat deja.

Și, într-adevăr, zgomotul motoarelor se pierdea în depărtare.

— Fir'ar al dracului de ceas nenorocit?! răbufni Gennaro. Chiar nu-ți dai seama că riști inutil?...

— Of, of, făcu Hammond, sâcâit. Continuăm cearta după-aia. Nu vreau să îi necăjesc pe copii.

Grant se întoarse pe călcâie și zări doi copii coborând colina, în frunte cu Ed Regis; un băiat de vreo unsprezece ani, cu ochelari, și o fetiță mai mică; probabil de șapte-opt ani, care-și ținea părul auriu strâns sub o șepcuță de baseball (cu inscripția echipei *Mets*) și purta pe umăr o mănuișă mare, tot de baseball. Cei doi se îndreptau cu pas vioi spre grupul de adulți și rămaseră la o distanță oarecare de Gennaro și Hammond.

Cu voce scăzută, înăbușit de furie, Gennaro bâigui:

— Sfinte Cristoase...

— Acum las-o baltă, zise Hammond printre dinți. Părinții puștilor tocmai sunt în divorț și vreau să se distreze și ei măcar aici...

Fata le făcu șovăitoare cu mâna.

— Bine te-am găsit, bunicule. Am ajuns.

TURUL

Tim Murphy își dădu seama imediat că era ceva în neregulă acolo. Bunicul lui era în toiul unei discuții foarte aprinse cu bărbatul mai tânăr, cu fața congestionată, care ședea chiar în fața lui Hammond. Iar ceilalți necunoscuți, care rămăseseră în spatele celor doi, păreau cam stingheriți și sâcâiți. Alexis pricepu și ea toate astea, pentru că se dădu câțiva pași înapoi și își aruncă șepcuța de pe cap. Trebui să o împingă de la spate fratele ei, ca să-și continue drumul:

— Haide, Lex.

— Mergi și singur, Timmy.

— Nu te mai purta ca un vierme scârbavnic; o repezi el.

Lex îl fulgeră cu privirea, dar Ed Regis tocmai spusese cu mare voioșie:

— O să vă prezint tuturor, după care facem tu rul parcului.

— Eu trebuie să plec, se mironosi Lex.

— Mai întâi să vă fac cunoștință cu ceilalți, zise Regis.

— Nu, nu, trebuie să plec.

Dar Ed Regis îi prezentă pe rând celor de față. Mai întâi îi duse în fața bunicului lor, care îi sărută pe amândoi copiii, apoi urmă omul cu care bătrânul tocmai se certase. Era un tip musculos, pe nume Gennaro. Ceilalți îi erau total necunoscuți lui Tim. Văzu o femeie blondă, în șort, și un individ bărbos, care purta blugi și o cămașă havaiană. Părea genul de neconformist. Apoi mai făcu cunoștință cu un grăsan pămpălău, care se pricepea să umble la calculatoare și, în sfârșit, cu un bărbat slăbănog, îmbrăcat numai în negru, care nu îi întinse mâna, ci numai înclină puțin capul, în semn de salut. Tim tocmai încerca să își formuleze la iuțeală impresiile și se zgâia fără voia lui la picioarele tipei, când dintr-odată își dădu seama că îl cunoaște pe bărbos.

— Vezi că-ți intră musca-n gură, îl sâcâi Lex.

— Eu îl știu pe dumnealui, zise Tim.

— Ei, nici nu se putea altfel. Tocmai ați făcut cunoștință.

— Nu, se împotrivi Tim, fără să îi dea prea mare atenție micii pisăloage. Am cartea dumnealui acasă.

Intervenii atunci chiar Grant:

— Ce carte, Tim?

— "Lumea dispărută a dinozaurilor".

Alexis strâmbă din nas, a dispreț.

— Tăticul spune că Tim are dinozauri pe creier, zise ea cu nepăsare.

Tim însă de-abia auzea ce îndruga sora lui. Nu se gândea decât la tot ceea ce aflase el despre Alan Grant. Acesta era

unul dintre principalii susținători ai teoriei despre sângele cald al dinozaurilor. Făcuse o mulțime de săpături la Dealul Cuiburilor din Montana, care era vestit în lume pentru numeroasele ouă de dinozauri găsite acolo. Profesorul Grant însă descoperise cele mai multe dintre aceste ouă de dinozaur din câte fuseseră ele descoperite de-a lungul timpului. În plus, era și un bun desenator, așa că își proiecta singur schițele pentru cărțile lui.

— Dinozauri pe creier? se distrahă paleontologul. Păi atunci înseamnă că și eu sufăr de aceeași boală incurabilă.

— Tati spune că dinozaurii ăștia erau tâmpiți de tot, turui Lex, dându-și importanță. Și mai zice că Tim ar trebui să mai iasă și pe-afară și să se ocupe mai mult de sport.

Tim începu să se simtă într-adevăr stânjenit.

— Parcă trebuia să te duci nu știu unde..., sugeră el.

— Imediat, îl opri Lex.

— Aveam impresia că te grăbeai grozav până acum, urmă fratele ei.

— Chiar nu ți se pare că eu știu cel mai bine ce vreau și ce nu, Timothy? se rățoi ea punându-și mâinile în șold, imitând cea mai enervantă postură pe care o lua și maică-sa în astfel de situații.

— Știți ce, încercă Ed Regis să schimbe subiectul. N-ar fi mai bine să mergem cu toții la complexul turistic și apoi să pornim să vizităm împrejurimile?

Toată lumea se îndreptă spre clădirile amenajate pentru oaspeți. Tim îl auzi pe Gennaro șoptindu-i bunicului său:

— Ar trebui să-ți iau gâtul pentru asta.

Apoi băiatul îl zări pe Alan Grant, care tocmai îl ajunsese din urmă.

— Câți ani ai Timmy?

— Unsprezece.

— Și de când te pasionează dinozaurii?

Tim înghiți în sec.

— De câțiva vreme încoace.

Nu se simțea în apele lui când vorbea cu vestitul paleontolog.

— Ne mai ducem din când în când pe la muzee, când pot să-i conving pe ai mei. Pe tata, mai ales.

— Tatăl tău nu e prea încântat de asta, nu-i așa?

Tim încuviință din cap și îi povesti lui Grant cum decursese ultima vizită a lui și familiei la Muzeul de Istorie Naturală. Taică-său se uitase la un schelet și se pronunțase prompt:

— Țsta-i unu' d-ăia mari...

— Ba nu, tată, se împotrivise Tim. Este an *camptozaur* de talie mijlocie.

— Ei. mai știi... Mie unul mi se pare destul de mare.

— Nici măcar nu-i ajuns la maturitate, tati...

Taică-său cercetase cu atenție fosila.

— De când e ăsta. din epoca jurasică?

— Da' de unde! Nici vorbă. Din cretacic.

— Auzi, cretacic?! Și care-i diferența dintre cretacic și jurasic?

— Numai de vreo sută de milioane de ani.

— Cretacicul este înaintea jurasicului?

— Nu, tată. Dimpotrivă.

— Ei, în fine. Oricum, mie mi se pare că-i al dracului de barosan.

Și se întoarse spre Tim, așteptând ca acesta să îi confirme părerea. Băiatul știa că era mai bine să se declare de acord cu taică-său, așa că murmurase ceva neinteligibil. După care porniseră mai departe, să vadă și alte exponate.

Tina rămăsese multă vreme în fața unui schelet — *Tyrannosaurus rex*, cel mai mare și mai puternic prădător care trăise vreodată pe pământ. Într-un târziu, taică-său îl întrebase:

— La ce tot te zgâiești atâta?

— Număr vertebrele.

— Vertebrele? se mirase taică-său.

— Din șira spinării.

— Știu și eu ce-s alea vertebre, se enervase taică-său.

După care tăcuse câțeva vreme și îl chestionase din nou:

— De ce mama dracu' le tot socotești atâta?

— Am impresia că nu sunt câte trebuie. *Tyrannosaurus* ar fi trebuit să aibă treizeci și șapte de vertebre pe lungimea cozii. Iar ăsta are mai multe.

— Adică vrei să-mi spui tu mie că ăștia de la Muzeul de Istorie Naturală au expus un schelet greșit reconstituit? Nu cred asta nici în ruptul capului.

— Au greșit, insistase Tim.

Taică-său se repezise spre paznicul muzeului, care stătea într-un colț al sălii.

— Ce-ai mai făcut acum? îl întrebase mama pe băiat.

— N-am făcut nimic, se apăraseră acesta. Am zis numai că dinozaurul ăsta este greșit reconstituit, atâta tot.

Tocmai atunci, tatăl se întoarse la ceilalți, cu o figură foarte amuzată, din pricină că paznicul tocmai îi spusese că *tyrannosaurus* avea într-adevăr prea multe vertebre în coadă.

— Da' cum de ți-ai dat seama? se interesase el.

— Păi, am citit și eu, făcuse Tim, cu modestie.

— E de-a dreptul uimitor, fiule, recunoscuse taică-său, apucându-l pe băiat pe după umeri și strângându-l lângă el. Să știi tu câte vertebre are o coadă de dinozaur?! N-am mai auzit așa ceva în viața mea. Tu chiar ai numai dinozauri pe creier?! glumise el.

După care taică-său îi anunțase că el vrea să prindă neapărat semifinalele în care juca echipa Mets, la televizor, Lex bineînțeles că dorise și ea același lucru, așa că plecaseră de la muzeu. Și Tim nu mai văzuse nici un alt dinozaur, deși asta își propuseseră când plecaseră de acasă. Dar așa se întâmpla întotdeauna în familia lui.

Adică așa se întâmpla pe când mai erau o familie, se corectă Tim singur. Pentru că, devreme ce taică-său dăduse divorț, probabil că lucrurile aveau să se mai schimbe.

Bărbatul se mutase din casă, ceea ce, chiar dacă la început i se păruse neobișnuit, lui Tim îi plăcuse teribil. Băiatul avea impresia că maică-sa își găsisse un prieten, dar nu putea fi tocmai sigur și, bineînțeles, nu trebuia să îi scape nici o vorbă lui Lex. Pentru să sora lui era grozav de amărâtă din pricină că stătea departe de tatăl ei, iar în ultimele săptămâni devenise atât de pisăloagă încât...

— Era cumva numărul 5027? se interesă Grant.

— Poftim? reveni Tim cu picioarele pe pământ.

— Tiranozaurul de la muzeu. Era trecut la numărul 5027?

— Da, își aminti Tim. Da' de unde știți?

Grant zâmbi.

— De ani de zile își tot propun să îl restaureze cum trebuie. Dar până acum n-au mișcat un deget.

— De ce?

— Din pricina a ceea ce se întâmplă aici, îl lămurii Grant. Chiar pe insula bunicului tău.

Tim clătină din cap, nedumerit. Nu pricepea la ce se referă paleontologul.

— Mama spunea că e o stațiune turistică, știți, cum sunt acelea cu piscine și terenuri de tenis.

— Nu-i chiar așa, rosti Grant. O să-ți explic eu pe drum.

"Păi da, acum am ajuns dădacă", se gândi Ed Regis enervat, în vreme ce aștepta la recepția complexului turistic. Așa îi spusese bătrânul: "Să ai grijă de copiii mei ca de ochii din cap, asta e misiunea ta în tot weekend-ul".

Și lui Ed Regis nu-i convenea deloc situația. Se simțea dezonorat. Că doar nu era o amărâtă de bonă?! Și, mai mult decât atât, nu era nici măcar un nenorocit de ghid, nici chiar pentru persoane de mare importanță. El era șeful secției de relații cu publicul din Parcul Jurasic și mai avea o grămadă de lucruri de pus la punct în intervalul rămas până la deschiderea oficială, de peste un an de zile. Numai dacă ar fi

fost să se gândească la firmele de proiectare din San Francisco și Londra, sau la agențiile din New York și Tokyo și tot era o groază de bătaie de cap fără încetare — mai ales de când respectivelor agenții nici nu li se putea destăinui adevărata atracție a parcului de distracții. Toate firmele acestea duceau interminabile campanii publicitare, dar fără prea multe amănunte, și erau tot mai nemulțumite de discreția totală a celor de pe Isla Nublar. Artiștii, creatorii, trebuiau în permanență cocoloșiți, ca și copiii. Trebuia să îi încurajeze întruna, pentru a da tot ce puteau mai bun. Deci el, Ed Regis nu avea de ce să își irosească timpul în zadar, plimbând câțiva oameni de știință prin parc.

Dar, din păcate, asta era necazul celor ce lucrau la relații cu publicul — nimeni nu te privea ca pe un profesionist. Regis venise pe insulă și rămăsese de atunci acolo, timp de șapte luni. Și îi dădeau tot soiul de corvezi stupide, după părerea lui. Ca de pildă aceea din ianuarie. Harding ar fi trebuit să se ocupe de cazul acela, Harding sau Owen, șeful de la personal. În locul lor, căzuse năpasta tot pe Ed Regis. De unde să știe el cum să procedeze cu un om rănit? Iar acum, uite că ajunsese și doică și călăuză! Se întoarse și numără oaspeții. Mai apăruse și plodul ăla!

Tocmai atunci, în spatele lui, o văzu pe Ellie Sattler ieșind din baie.

— E în ordine, prieteni. Haideți să vizităm întâi etajul doi.

Tim mergea alături de ceilalți, în frunte cu Regis, care tocmai urca o scară neagră, suspendată, spre cel de-al doilea etaj al clădirii. Trecură pe lângă o tăbliță pe care scria:

ACCESUL INTERZIS
NU AU VOIE SĂ INTRE DECÂT
PERSOANELE AUTORIZATE

Tim simți un fior rece pe șira spinării când văzu inscripția. O porniră de-a lungul coridorului. Pe o parte, peretele era numai sticlă, și dădea spre un balcon cu palmieri învăluți într-o lumină difuză. De cealaltă parte a coridorului se vedeau uși identice, ca de birouri, pe care erau puse la vedere tăblițe — "Îngrijitori", "Recepție vizitatori", "Director general"...

La jumătatea coridorului dădură peste un paravan de sticlă pe care apărea un alt semn:

Biohazard

ATENȚIE!

PERICOL BIOLOGIC

Acest laborator
se conformează
protocoalelor genetice
USG P4/EK3

Iar dedesubt se puteau citi și alte inscripții:

ATENȚIE!

SUBSTANȚE TERATOGENICE

FEMEILE GRAVIDE SĂ EVITE ACEASTA ZONĂ

PERICOL!

SE LUCREAZĂ CU IZOTOPI RADIOACTIVI

POTENȚIAL CARCINOGENIC

Tim devenea tot mai curios în fiecare clipă. Auzi, substanțe teratogenice! Din cele care nasc monștri! Toate astea îl înfiorau, însă rămase foarte dezamăgit auzindu-l pe Ed Regis care tocmai le explica:

— Nu dați atenție la ce scrie pe-aici! Nu sunt decât niște plăcuțe puse așa, de formă. Eu vă garantez că totul este în deplină siguranță.

Îi conduse spre o ușă. Când trecură de aceasta, observară că era păzită pe dinăuntru de un gardian. Ed Regis se întoarse către ceilalți:

— O să vă dați seama că am angajat pe insulă minimum de personal. Putem păstra controlul parcului cu numai douăzeci de oameni în total. Desigur, o să dispunem de mai mulți salariați atunci când vor veni vizitatorii, dar în momentul de față nu sunt decât douăzeci. Aici e camera noastră de control. Tot parcul este supravegheat din această încăpere.

Se opriră înaintea unor ferestre și priviră în interiorul unei camere întunecate, ce semăna cu o cabină de navă spațială, la dimensiuni reduse. Se putea distinge un hublou vertical, pe care era conturată o hartă a parcului, iar dedesubtul acestuia se afla un tablou de comandă înțesat de monitoare. Pe ecranele unora dintre acestea erau înșirate tot felul de date și statistici, dar cele mai multe arătau imagini din diferite unghiuri ale parcului. În încăpere nu erau decât doi bărbați, care stăteau de vorbă.

— Cel din stânga este inginerul-șef John Arnold, le arată Ed Regis spre un tip subțirel, îmbrăcat într-o cămașă cu mâneci scurte și mulți nasturi. Iar cel de lângă el este îngrijitorul rezervației, domnul Robert Muldoon, vestitul vânător alb din Nairobi.

Muldoon era un individ robust, în costum kaki, și cu ochelari de soare atârnați de buzunarul cămășii. Aruncă o privire în treacăt grupului de noi-sosiți, înclină ușor capul în semn de salut, apoi se întoarse iarăși către ecranele computerelor.

— Sunt sigură că doriți să cercetați cu de-amănuntul încăperea asta, zâmbi Ed Regis. Dar, mai întâi, haideți să vedem cum se obține ADN-ul de dinozaur.

Plăcuța de pe ușă indica: "SALA DE EXERCITII" și, ca toate celelalte uși din clădirea laboratoarelor, se deschidea numai pe baza unei cartele de siguranță. Ed Regis lăsă cartonașul să lunece în locașul lui, lumina se aprinse, iar ușa se dădu în lături.

Înăuntru, Tim descoperi o odaie mică, învăluită într-o lumină verzuie. Patru laboranți în halate albe se uitau prin microscopie cu două rânduri de lentile sau urmăreau pe monitoare graficele unor diluții de substanțe. Peste tot se vedeau o mulțime de pietre galbene. Acestea erau așezate pe rafturi de sticlă, ambalate cu grijă în cutii de carton, apoi puse în tăvi ce se trăgeau în afară, ca orice sertar. Fiecare piatră era etichetată și numerotată cu cerneală neagră.

Regis îl prezintă invitaților pe Henry Wu, un tip suplu, în jur de treizeci de ani.

— Domnul Wu este geneticianul nostru principal. O să îl las pe dumnealui să vă explice ce anume facem noi aici.

Henry Wu zâmbi

— Măcar o să încerc să vă explic. Pentru că, vedeți dumneavoastră, genetica asta e puțin cam complicată. Dar, oricum, probabil că vă tot întrebați de unde provine ADN-ul de dinozauri cu care lucrăm.

— Cam cu asta îmi băteam și eu căpățâna, mormăi Grant.

— În primul rând, există două posibile surse, îi anunță Wu. Folosind tehnica extracției anticorpilor promovată de Loy, reușim uneori să recuperăm ADN-ul chiar de pe oasele dinozaurilor.

— Cu ce rezultate? se interesă Grant.

— Cele mai solubile proteine sunt distruse în timpul procesului de fosilizare, dar douăzeci la sută din ele sunt totuși recuperabile prin răzuirea osemintelor, după metoda lui Loy. Chiar doctorul Loy a utilizat-o pentru obținerea proteinelor de marsupiale australiene dispărute, ca și pentru reconstituirea celulelor sângelui din rămășițe omenești străvechi. Tehnica lui este atât de rafinată, încât poate da

rezultate bune chiar dacă lucrează cu numai cincizeci de nanograme de material. Ceea ce înseamnă o proporție de cincizeci de miliarde de fracțiuni dintr-un gram,

— Iar dumneavoastră ați reușit să adaptați tehnica asta și aici? zise paleontologul?

— Numai ca punct de plecare, îl lămură Wu. După câte vă puteți da seama și singur, un procent de douăzeci la sută reușite era absolut insuficient pentru strădaniile noastre. Pentru că noi avem nevoie de tot lanțul genetic al ADN-ului de dinozaur ca să îl readucem pe cale artificială. Și îl luăm chiar de aici.

Ridică în mână o piatră galbenă.

—... Din chihlimbar, care nu este altceva decât seva fosilizată a unei specii de rășinoase preistorice.

Grant se uită mai întâi la Ellie, apoi la Malcolm.

— E o idee a naibii de isteată, recunosc matematicianul dând din cap cu uimire.

— Dar eu unul tot nu pricep, interveni Grant.

— Rășina scursă de pe trunchiuri uneori cade peste insecte și le imobilizează. Astfel, insectele se conservă și ele perfect, laolaltă cu rășina fosilizată. Se pot găsi în chihlimbar o mulțime de vietăți păstrate intacte — inclusiv insecte Care se hrănesc cu sângele animalelor cu mult mai mari decât ele.

— Aha, care se hrăneau cu sânge..., bâigui Grant, rămânând cu gura căscată de uimire. Adică... insecte care au supt și sânge de dinozaur...

— Sperăm din tot sufletul că da...

— Și atunci insectele sunt conservate în chihlimbar..., continuă paleontologul raționamentul celuilalt. Să mă ia toți dracii dacă nu mi se pare posibil!

— Vă asigur eu că este posibil, rosti Wu răspicat.

Se apropie de un microscop, unde un laborant așeză o bucată de chihlimbar ce închistase o muscă. Pe monitorul video, oaspeții urmăriră cu sufletul la gură cum laborantul străpungea bucata de rășină fosilizată cu un ac lung, până ce îl înfipse în trupul insectei preistorice.

— Dacă vietatea asta are vreo celulă de sânge străin, noi putem să o extragem și să obținem paleo-ADN, respectiv ADN-ul unei ființe demult dispărute. Bineînțeles că nu avem cum să fim siguri de asta, până ce nu extragem tot ceea ce este acolo, să refacem și să testăm. Asta însă făceam noi în urmă cu cinci ani de zile. A fost un drum lung și anevoios, dar răsplătit pe măsură.

— De fapt, ADN-ul de dinozaur este mai ușor de extras prin această metodă decât ADN-ul mamiferelor. Din pricină că celulele roșii ale mamiferelor nu au deloc nucleu, așa că nu conțin nici ADN, așa că, pentru a reconstitui un mamifer, trebuie să găsești o celulă albă, care este cu mult mai rară decât cele roșii. Însă dinozaurii aveau celule roșii cu nucleu, precum păsările din zilele noastre. Acesta este unul dintre indiciile care ne-au dus la concluzia că de fapt dinozaurii nu sunt deloc reptile. Sunt numai niște păsări uriașe, acoperite cu piele lipsită de pene.

Tim observă figura încă neîncrezătoare a lui Grant și faptul că Dennis Nedry, grăsanul neglijent, era total dezinteresat de acele probleme, de parcă el ar fi cunoscut totul dinainte. Nedry însă arunca întruna priviri furișe către încăperea alăturată.

— Am impresia că domnul Nedry a detectat deja următorul nostru obiectiv, roști Wu. Și anume cum identificăm noi ADN-ul extras. Pentru asta, utilizăm computere puternice.

Trecură printre niște uși glisante și ajunseră într-o cameră răcoroasă. Se auzea un uruit continuu, asurzitor. Două turnuri de aproape doi metri înălțime se ridicau chiar în mijlocul încăperii, iar de-a lungul pereților se vedeau șiruri de cutii de oțel inoxidabil, înalte de circa un metru.

— Aceasta este spălătoria noastră de mare clasă, îi anunță Wu. Cutiile de pe lângă pereți sunt toate detectoare genetice automate, marca Hamachi-Hood. Sunt puse în funcțiune, la o viteză foarte mare, de către supercomputerele Cray XMP, respectiv acele două turnuri din mijlocul camerei.

Cu alte cuvinte, vă aflați într-o fabrică genetică incredibil de puternică.

Se mai vedeau și câteva monitoare, toate rulând pe ecran datele atât de repede, încât era foarte greu să descifrezi ce indicau ele de fapt. Wu apăsă pe un buton și una dintre imagini începu să se deruleze mai încet.

```
1  GCGTGGTGG CATTGTTTGA TAGGCTCCG CCCCTGACG AGCTACAGA AATTCAGGCG
61  GGTGGCGAAA CCGACAGAA GTATAGAGT ACCAGCGTT TCCCGTGA AGCTGCGCG
121  TATTCCGACC CTGCGGCTTA CCGATAGCT GTCCGCTTT TCCCGTGA GAGCGTGGG
181  TGCTCAGGCT GTAGGTATCT CAGTTGCGT TAGGTCGTT GCTCGAGCT GCGCTGTGTG
241  CGTTGAGGCC CAGCGGCTGC GCTTATCCG GTAGGTATCG TCTTGAGTC AGCGGTTAA
301  AGTAGGACAG GTCCCGGCG GCTCTGAGT CATTTTCAG GAGGCGGCT TTGCTGGAG
361  ATCGGCTGT CCGTGGCGT ATTCGAGTC TTGCGGCGC TCGCTCAGC CTGCTGAGT
421  CAGGCTGTT CCGCGAGAG CAGCGGCTTA TCGCGGCTT GCGCGGAG CCGCTGCGT
481  GCGGTTGCG AGCGAGGCT GATGCGCTT CCGGATATG ATTCTTTCG CTGCGGCGG
541  CCGGCTGCG AGCGAGGCT GTGCGGCGG GTAGGAGCG AGCTAGGCG AGCGGTTAA
601  CCGCTTTAC CAGCGTACT TCGGAGCTG AGCGGCTAT CAGCGGCG ATTATGCGG
661  CAGTGGAGC CCGTGGCGG GTTTTTCAT AGCGGCGG CCGCGGCG GATGAGGAA
721  CAGTGGAGG GTGCGAGAG CCGCGGAGC TATAGGATA CAGCGGCTT CCGCGGCGA
781  GCGGCTGCT GTTCCGAGC TCGCGCTTA CCGGAGCTG TCGCGCTTC TCGGTCGCG
841  CTTTCTGAT GCTCAGGCTG TAGGTATCT AGTTGCGGT AGTGGCTTC CTCGAGGCTG
901  AGAGCGGCG CCGTCCGCG AGCGGCTGC CTTATGCGG TAGGTATCT CTTGAGTCA
961  AGAGGCTTA AGCGGTTGC ATGAGTTTA GCGCGGCGC TATGCTTGT CTGCGGCGC
1021  GCGGTCGAT GAGCGGCGC AGCTGAGCT GATGAGAGC CAGCGGCGC TCGGAGCGG
1081  CAGGAGTTG AGCGGCTCA ATTCTTCCG AGAGGCTTA ATGCGGAGC AGCGGTTGA
1141  CCGTGGGTC CCGGCTTCC AGAGGCGCA CCGCGGCTT CTCGCGGCG GTTGGCTCT
1201  GCGGATGAT GTGCT A- CCGTGGCTT AGAGGCGCG TAGGTCGCG GCGTGGCTT
1261  AGAGGATTC AGCGGAGCG AGCGGAGCT GAGGAGCTG CTGCTGCGA AGCTGCGA
1341  AGCTGAGTG GTTCCGCTT TCGGCTTTC GTAGGCTG GAGGAGCG AGCTGCGCG
```

— Aici vedeți de fapt structura inițială a unui mic fragment de ADN de dinozaur, îi lămuri el. Observați că secvența genetică este alcătuită din patru componente de bază — adenină, timină, guanină și citozină. Această frântură de ADN probabil că nu conține decât instrucțiuni pentru formarea unei singure proteine — ca să fiu mai clar, un hormon sau o enzimă. Întreaga moleculă de ADN conține *trei miliarde* de astfel de componente de bază. Dacă ne uităm la un ecran ca ăsta în fiecare secundă, timp de opt ore pe zi, tot ne-ar lua mai mult de doi ani de zile să urmărim întregul lanț de ADN. Atât este de lung și complex.

Arată către imaginea de pe ecran.

— Aceasta, de pildă, este un exemplu tipic, pentru că observați și dumneavoastră că ADN-ul ăsta prezintă niște erori, pe la rândul 1201. Așa că, primul lucru pe care îl avem de făcut este să reîntregim șirul. Mai bine zis, computerul va face asta. Pur și simplu va tăia șirul ADN-ului, folosindu-se de ceea ce noi numim enzime de restricție. Computerul va

selecta singur o diversitate de enzime care pot întregi lanțul genetic.

```

1  GCATTGCT...TTTTCGATAGATTCGAGCCGCTTGTGAGGATTCGAAATTCGAGC
61  GGTGCG...TATGAGGAGTATTTATGAGGAGGCTTTTCGCGTGGAGGCTGCTGCG
      Bsp44
121  TATTCCGAGGATTCGCGCTTACGAGTATGAGTATGAGGCTTTGCTGAGTTCGAGGAGGAG
181  TECTCGGCTCTGAGGATTCGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAG
      Bsp44
241  CGGTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
301  ATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
      Bsp44
361  ATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
421  TCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
481  TCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
541  TCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
601  TCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
      Bsp44
661  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
721  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
      Bsp44
781  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
841  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
901  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
961  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1021  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1081  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1141  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
      Bsp44
1201  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1261  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG

```

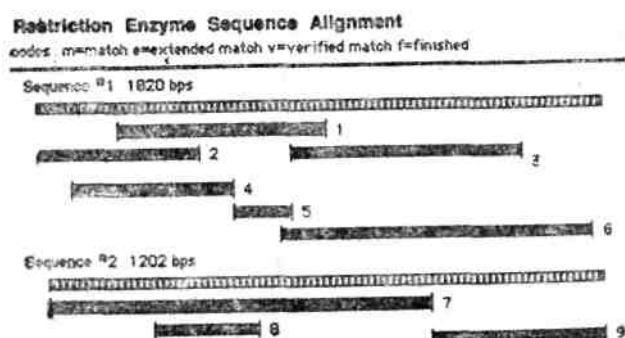
— Aici apare aceeași secțiune a ADN-ului, cu punctele de enzime de restricție localizate clar. După cum puteți vedea din rândul 1201, două enzime or să taie fiecare parte a punctului vătămat. În mod obișnuit, noi lăsăm computerele să decidă care anume din enzime trebuie folosite. Dar mai avem nevoie și să știm ce perechi de componente de bază va trebui să inserăm, pentru a repara stricăciunea. Pentru asta, suntem nevoiți să alăturăm și să comparăm fragmente diferite, ca astea, de exemplu.

```

1  GCATTGCT...TTTTCGATAGATTCGAGCCGCTTGTGAGGATTCGAAATTCGAGC
61  GGTGCG...TATGAGGAGTATTTATGAGGAGGCTTTTCGCGTGGAGGCTGCTGCG
      Bsp44
121  TATTCCGAGGATTCGCGCTTACGAGTATGAGTATGAGGCTTTGCTGAGTTCGAGGAGGAG
181  TECTCGGCTCTGAGGATTCGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAG
      Bsp44
241  CGGTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
301  ATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
      Bsp44
361  ATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
421  TCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
481  TCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
541  TCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
601  TCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTAT
      Bsp44
661  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
721  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
      Bsp44
781  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
841  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
901  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
961  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1021  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1081  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1141  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1201  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG
1261  GCGTTCGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGGCTTATGAGG

```

— Iar acum găsim un fragment de ADN care se suprapune peste zona afectată și ne indică astfel ce anume lipsește. Și puteți observa că ne dăm seama destul de repede, așa că pornim la treabă și reparăm partea vătămată. Liniile negre continue pe care le vedeți pe ecran sunt fragmentele de restricție — mici porțiuni de ADN de dinozaur, sparte de enzime și apoi analizate. Computerul le recombina acum, căutând secțiunile codului care se potrivesc. Seamănă puțin cu jocul de cuvinte încrucișate. Atâta doar că acest computer îl poate rezolva foarte rapid.

— Iar aici apare lanțul ADN-ului refăcut, reparat de computer. Operațiunea la care tocmai ați fost martori poate dura luni de zile de lucru pentru un laborator tradițional, dar noi putem să o terminăm cu succes în numai câteva secunde.

— Asta înseamnă că lucrați cu tot lanțul de ADN? se interesă Grant.

— A, nu, nici vorbă, îl contrazise Wu. Ar fi imposibil. Am făcut progrese uriașe față de anii '60, când unui laborator complet îi trebuiau *patru ani* pentru a decodifica o imagine ca asta. Acum computerele pot să rezolve așa ceva în numai câteva ore. Dar chiar și așa, molecula de ADN este prea complexă. Noi nu cercetăm decât secțiunile lanțului genetic care diferă de la animal la animal sau pornim de la ADN-ul deja reconstituit. Numai câteva procente din nucleotide diferă de la o specie la alta. Asta analizăm noi și încă este o muncă de rob.

Dennis Nedry căscă. De multă vreme își dăduse el seama că InGen se ocupă de astfel de chestiuni. Cu câțiva ani în urmă, când InGen îl angajase pe Nedry să proiecteze sistemul de supraveghere al parcului, unul dintre parametrii inițiali ai proiectului necesita spațiu de memorie de 3×10^9 câmpuri. Nedry avusese impresia prima dată că era o greșeală și dăduse telefon la Palo Alto, ca să verifice. Însă i se spusese că specificația era corectă. Da, era vorba de trei miliarde de câmpuri.

Nedry lucrase pentru o mulțime de sisteme computerizate. Își făcuse un nume instalând în toată lumea rețele telefonice pentru corporații multinaționale. Adeseori, aceste sisteme aveau milioane de câmpuri de înregistrare. Dar InGen voia ceva cu mult mai complex...

Nedumerit, Nedry se dusesese să discute cu Barney Fellows, de la firma *Symbolics*, în apropiere de campusul M. I. T. de la Cambridge.

— Ce fel de bază de date este aceea care deține trei miliarde de câmpuri, Barney?

— Nu există așa ceva, e o greșeală, râsese Barney. Probabil că au adăugat vreun zero sau două la sfârșit, din neatenție.

— Nu-i deloc greșeală. Am verificat personal. Asta vor ei să le construiesc.

— Da' e de-a dreptul o nebunie! exclamase Barney. Nici nu are cum să funcționeze cu așa ceva. Chiar dacă ai avea cele mai rapide procesoare și niște algoritmi care să se descifreze ca vântul, tot ți-ar trebui câteva zile să cercetezi rezultatele. Poate chiar câteva săptămâni.

— Mda, aprobase Nedry. Știu și eu asta. Din fericire însă nu mi s-a cerut să proiectez eu algoritmi. Pur și simplu vor să mă ocup de banca de date și de memoria sistemului de supraveghere. Dar totuși... pentru ce le-ar folosi o asemenea bază de date?

Barney se încruntase, căzând pe gânduri.

— E cumva o operațiune strict secretă?

— Da, recunoscuse Nedry.

Majoritatea dintre serviciile pentru care era el solicitat erau strict secrete.

— Dar atunci ce mai poți să-mi spui?

— E vorba de o firmă de bioinginerie.

— A, bioinginerie, zisese Barney. Păi atunci e clar ca bună-ziua.

— Adică?

— Le trebuie pentru molecula de ADN.

— Haide, fu serios, zâmbise Nedry, neîncrezător. Nimeni de pe lumea asta nu poate analiza o moleculă de ADN.

Auzise și el că biologii vorbeau tot mai des despre *Proiectul Genelor Umane*, care își propunea să analizeze un lanț complet de ADN uman. Dar asta le-ar fi luat în jur de zece ani de eforturi disperate, lucrându-se concomitent în multe laboratoare din lume. Era un volum de muncă imens, ca și la *Proiectul Manhattan*, cel destinat bombei atomice.

— E o companie particulară, îl mai informase Nedry pe prietenul lui.

— Cu trei miliarde de câmpuri..., se mirase Barney. Habar n-am despre ce ar putea fi vorba atunci. Poate că sunt numai cam înflăcărați de proiectul ăsta al sistemului computerizat.

— Păi sunt chiar foarte înflăcărați, confirmase Nedry.

— Sau poate că analizează numai fragmente de ADN, dar lucrează cu algoritmi RAM-intensivi.

Da, parcă părea mai credibil. Anumite tehnici de cercetare a datelor înghițeau o mare parte din memoria calculatoarelor.

— Știi cumva cine anume le-a făcut algoritmii? se mai interesase Barney.

— Nu, deloc, mărturisise Nedry. Sunt foarte secretoși ăia de la companie.

— Ei, în cazul ăsta, părerea mea e că lucrează ceva cu ADN-ul, hotărâse Barney. Ce sistem utilizează?

— Multi-XMP.

— *Multi-XMP?! Vrei să spui că folosesc mai mult decât un singur Cray?! Sfinte Cristoase!*

Barney rămăsese pe gânduri câțeva vreme.

— Nu poți să-mi dai mai multe informații?

— Nu. Îmi pare rău. Nu pot.

Și se întorsese să deseneze sistemul de control. Lucrase împreună cu echipa lui de programatori mai mult de un an de zile, și mai toate greutățile proveneau din faptul că firma nu voia defel să le dezvăluie pentru ce anume erau acele subsisteme. Instrucțiunile se reduceau la "Desenați un modul pentru păstrarea evidenței" sau "proiectați un modul pentru supraveghere de teren". Îi dăduseră parametri pentru proiectare, dar nici un alt fel de detaliu în plus. Muncise parcă în ceață. Iar acum, când sistemul era terminat și pus în funcțiune, nu rămăsese defel surprins când aflase că descoperiseră niște defecțiuni. Da' la ce s-or fi așteptat ei? Îl convocaseră de urgență acolo, alertați foarte înfuriați cu toții și sâcâiți de ideea că existaseră acolo niște "neglijențe de-ale lui"! Mda, era de-a dreptul enervant, își zise Nedry.

Se întoarse la grupul celorlalți, tocmai când Grant întreba:

— Dar devreme ce computerul analizează ADN-ul, cum de știți ce animal anume este cel căruia îi aparține?

— Avem la dispoziție două metode, îi răspunse Wu. Prima este detectarea filogenetică. ADN-ul evoluează în timp, ca orice alt element din organism — ca și mâinile sau picioarele, ori cine știe ce alte atribute strict fizice. Așa că noi putem lua o porțiune necunoscută de ADN și o supunem recunoașterii pe calculator, care descoperă unde anume își are aceasta locul în secvența evoluției sale. Sigur, procedura în sine cere ceva timp, dar dă rezultate.

— Și altă modalitate?

Doctorul Wu ridică din umeri.

— Să crești animalul respectiv și să vezi după aceea că iese. De fapt, asta facem și noi de obicei. O să vă arăt acum cum se pun toate astea în practică.

Tim simțea că nu mai are stare deloc, pe măsură ce mergeau mai departe. Îi plăceau și lui chestiunile acelea tehnice, dar, chiar și așa, interesul îi scădea tot mai vizibil. Ajunseră la ușa următoare, pe care scria "Fertilizare". Doctorul Wu deschise ușa cu cartela lui de acces, apoi intrară.

Băiatul văzu încă o încăpere plină de laboranți care roboteau de zor pe lângă microscop. În spatele camerei fusese amenajat un compartiment special, luminat numai cu raze ultraviolete. Wu le explică în continuare că cercetările lor în domeniul ADN-ului impuneau stoparea mitozelor celulare în anumite faze, pentru a le putea studia dezvoltarea, așa că ei aveau în permanență la îndemână cele mai puternice otrăvuri din lume.

— Ca de pildă helotoxine, colchicinoide, betaalcaloizi, îi lămuri el, arătând spre câteva șiruri de seringi așezate dincolo de raza ultravioletă. Toate substanțele astea ucid orice soi de animal într-o secundă, cel mult două.

Tim parcă ar fi voit să afle mai mult despre otrăvuri, dar doctorul Wu turuia întruna despre metodele lor de cercetare a ovulelor de crocodil nefecundate, al căror ADN îl înlocuiau ei, apoi profesorul Grant îi puse câteva întrebări teribil de complicate. Într-o parte a camerei se aflau niște cilindri mari pe care scria " N_2 Lichid". Și mai văzu și câteva congelatoare cât un stat de om, pline de sertare înțesate cu embrioni înghețați, fiecare dintre aceștia învelit cu grijă în țiple subțiri, argintii.

Lex se plictisea de moarte. Nedry căsca de îi trosneau fălcile. Ba chiar și domnișoara Sattler părea tot mai puțin interesată. Tim obosise și el să se tot minuneze de tot ce era prin laboratoarele acelea sofisticate. El unul voia să vadă dinozaurii.

Pe ușa camerei alăturate scria "Incubator".

— E puțin cam cald și umed aici, îi anunță Wu. Trebuie să păstrăm în permanență 23°C și umiditate în proporție de unu la sută. În plus, mai menținem și o concentrație mai ridicată de oxigen, cam până la treizeci și trei la sută din atmosfera normală.

— Ca să creați atmosferă jurasică, conchise Grant.

— Exact. Sau cel puțin așa ne propunem noi. Dacă vreunul dintre dumneavoastră se va simți rău, să mă anunțe.

Introduse cartela de siguranță în lăcașul ei, iar ușa exterioară se deschise larg.

— Încă un lucru pe care vă rog să nu-l uitați: nu atingeți nimic din încăperea asta. Unele dintre ouă sunt permeabile la uleiurile epidermei. Și păziți-vă capetele, pentru că senzorii instalați pe sus se mișcă în permanență.

Descuie apoi ușa propriu-zisă a crescătoriei și intrară. Tim privi curios camera încăpătoare, scăldată într-o lumină infraroșie puternică. Ouăle erau așezate pe mese lungi, iar contururile lor pale erau și mai dispersate de ceața joasă, densă, ce vălurea întruna deasupra tăbliilor. Ouăle se mișcau în continuu, ușor, ca niște pietre rostogolindu-se mereu în același loc.

— Ouăle de reptilă conțin foarte mult gălbenuș, dar apă deloc, urmă Wu. Embrionii sunt deci nevoiți să își procure apa din mediul înconjurător. De-aceea le este necesară ceața pe care o vedeți.

Le mai spuse apoi că pe fiecare masă se aflau câte o sută cincizeci de ouă, care reprezentau un nou lot de extracții de ADN. Loturile în cauză erau identificate cu ajutorul numerelor înscrise pe fiecare masă: STEG — 458/2 sau TRIC — 390/4. Înfășurați până la brâu în ceața deasă, muncitorii de la crescătorie se duceau pe rând, de la un ou la altul, își cufundau mâinile în ceața aceea persistentă și întorceau ouăle la fiecare oră, totodată controlându-le temperatura cu

termometre speciale. Sala era filmată din toate unghiurile da camere de luat vederi suspendate și supravegheate cu ajutorul unor senzori mobili. Un senzor termal se mișca de la un ou la altul, le atinge pe fiecare cu o baghetă flexibilă, țiuia strident, apoi trecea la următorul.

— În crescătoriaastă am reușit să producem mai mult de douăsprezece recolte de extracții, ceea ce înseamnă, practic, un total de două sute treizeci și opt de animale vii. Rata supraviețuirii este în jur de patru la sută, dar, bineînțeles, vrem să o îmbunătățim pe cât posibil. Dar, după analizele computerului, trebuie să lucrăm aici cu vreo cinci sute de factori variabili: o sută douăzeci țin de mediul înconjurător, alte două sute de condițiile de dezvoltare în ou, iar restul de materialul genetic în sine. Ouăle acestea sunt de plastic. Embrionii sunt inserați mecanic, apoi crescute aici.

— Și câta vreme e necesară dezvoltării?

— Dinozaurii ajung rapid la maturitate, atingând mărimea normală în doi, până la patru ani. Așa că în clipa de față, de pildă, avem destule exemplare adulte în rezervație.

— Dar numerele astea ce reprezintă?

— Codurile pe care le vedeți înscrise aici, certifică diversele faze ale extracțiilor de ADN. Primele patru litere incifrează specia animalelor care vor ieși. Astfel, TRIC înseamnă de fapt *Triceratops*. Iar STEG este *Stegosaurus* și așa mai departe.

— Și cele de pe masa asta? se interesă Grant.

Codul era xxxx-0001/1. Dedesubt era scris de mână "Posibil COELU".

— Astea sunt dintr-un lot nou de ADN, zise Wu. Nu știm exact ce anume este. Prima dată când cum ați observat este însemnat pe etichetă "Posibil COELUSL", ceea ce înseamnă că s-ar putea să fie un *Coelurosaurus*. Din câte îmi amintesc eu, e un ierbivor de talie mică. Mie unul mi-e cam greu să țin minte toate numele astea aiurite. Până acum se pare că s-au găsit vreo trei. sute de specii de dinozauri.

— Trei sute patruzeci și șapte, îl corectă Tim, foarte serios.

Grant zâmbi amuzat și apoi îl întrebă pe genetician:

— Dar în momentul ăsta aveți vreun lot de embrioni gata formați?

— Nu, în clipa asta, nu. Perioada de incubație diferă de la specie la specie, dar în general tot sunt necesare vreo două luni. Noi însă încercăm să prelungim procesul de dezvoltare a embrionului, pentru ca să mai ușurăm munca personalului de specialitate. Vă închipuiți ce bătaie de cap este pe-aici când avem vreo sută cincizeci de animale născute la distanță de numai câteva zile, cu toate că, firește, cea mai mare parte din ele nu supraviețuiesc. De fapt, razele astea X sunt vinovate. Mai aveți și alte întrebări? Nu? Atunci să mergem la crescătoria propriu-zisă, unde sunt noii-născuți.

Era o cameră circulară, toată albă. Se vedeau acolo câteva incubatoare precum acelea de prin maternități, dar în acel moment erau goale. Tot felul de cârpe și jucării erau aruncate pe jos. O femeie tânără, îmbrăcată în halat alb, ședea pe podele, cu spatele la ei.

— Ce mai avem astăzi pe-aici, Kathy? o întrebă Wu.

— Nu mare lucru, răspunse ea. Doar un pui de raptor.

— Ia să-l vedem și noi.

Femeia se ridică în picioare și se dădu în lături. Tim îl auzi pe Nedry spunând:

— Parcă-i o șopârlă.

Animalul ce mișuna pe jos avea în jur de patruzeci de centimetri înălțime, cât o maimuță de talie mică. Era de culoare galben-închis, cu dungi maronii, ca un tigru. Mai avea cap de șopârlă și un bot prelung, însă ședea pe picioarele dindărăt, sprijinindu-se în coada groasă și dreaptă. Picioarele din față, mai mici decât celelalte, se bălăbăneau prin aer. Își lăsă capul pe o parte și se uită curios la noii-sosiți, care rămăseseră cu ochii țintă la el.

— *Velociraptor*, șopti Alan Grant ca pentru el.

— Da, așa e, *Velociraptor mongoliensis*, îl aprobă Wu. Un prădător rapace. Numai că ăsta are doar șase săptămâni.

— Tocmai am dezgropat și eu un velociraptor, spuse Grant în vreme ce se apleca deasupra vietății, să o studieze mai îndeaproape.

Într-o clipă, micuța șopârlă sări cât colo, peste capul lui Grant, drept în brațele lui Tim.

— Hei!

— Pot să sară, le explică Wu. Puii pot să sară. Ca și adulții, de altfel.

Tim prinse micul velociraptor în brațe și îl strânse la piept. Animalul nu cântărea prea mult, poate în jur de un kilogram. Avea pielea caldă și complet uscată. Iar capul lui mărunț se afla doar la câțiva centimetri de fața băiatului. Ochii lui întunecați, ca niște mărgele vii, îl priveau pe Tim cu uimire. O limbă mititică, bifurcată, zvâcnea întruna în afară.

— N-o să-mi facă nici un rău? spuse Tim.

— Nu. E foarte prietenoasă.

— Sunteți singur? îl întreabă Gennaro, cu o figură îngândurată.

— Dar bineînțeles, îl liniștește Wu. Cel puțin până mai crește un pic. Oricum, puii nu au deloc dinți, nici măcar dinți de ou.

— Dinți de ou?! se miră Nedry.

— Cei mai mulți dintre dinozauri se nasc cu așa-ziși dinți de ou — mici cornulețe pe vârful nasului, cum au rinocerii, pentru a-i ajuta să spargă coaja oului cu nasul lor ascuțit, iar apoi cei ce se ocupă de îngrijirea lor îi ajută să iasă.

— Aha, deci trebuie să-i ajutați..., murmură Grant. Dar ce se întâmplă cu ei când se nasc în sălbăticie?

— În sălbăticie?

— Da, când se nasc singuri, insistă Grant. Când își fac cuib.

— A, păi nu pot să facă așa ceva, rosti Wu. Nici unul dintre animalele pe care le avem noi aici nu poate să se reproducă. Tocmai de aceea am construit noi maternitatea

asta. E singurul mod de a înlocui mereu animalele care îmbătrânesc în Parcul Juristic.

— Dar de ce nu pot să se înmulțească singure?

— Pentru că, după cum vă puteți da seama și singuri, este mai important să nu se poată înmulți de capul lor, ridică Wu din umeri. Și ori de câte ori avem probleme mai deosebite, ca asta, de exemplu, încercăm să creăm metode de prevenire a lor. Ca de pildă, întotdeauna ne asigurăm să avem la îndemână cel puțin două modalități de îndepărtare a dificultăților. În cazul acesta, există două motive diferite pentru care animalele nu se pot înmulți. Mai întâi, pentru că sunt sterile, din pricină că le iradiem cu raze X.

— Și al doilea motiv?

— Toate exemplarele care trăiesc în Parcul Juristic sunt femele, roști Wu, cu un zâmbet mulțumit.

— Aș vrea să mă lămurii și pe mine până la capăt, interveni Malcolm. Pentru că mi se pare mie că radiațiile astea sunt pline de neprevăzut. Mă refer la faptul că doza de radiații poate fi greșită sau poate afecta cu totul alte zone ale anatomiei animalului...

— E foarte adevărat, recunosc Wu. Dar noi ne asigurăm întotdeauna că am distrus țesutul gonadal.

— Cât despre posibilitatea de a fi *toate* femele, stăruie Malcolm, se poate verifica în vreun fel? S-a dus cineva pe-afară și, vai, a ridicat cumva fustița vreunui dinozaur ca să se uite dedesubt? Mă rog, vreau să întreb cum de se poate determina sexul unui dinozaur?

— Organele sexuale diferă de la o specie la alta. E ușor să îți dai seama la unii, la alții aproape imposibil. Dar, ca să vă răspund la întrebare, motivul pentru care noi știm toți că animalele astea sunt femele este faptul că pur și simplu procedăm astfel: controlăm cromozomii și, mai târziu, dezvoltarea lor în ou. De la un anumit punct genetic, femelele sunt mai ușor de crescut. Probabil știți și dumneavoastră că toți embrionii vertebratelor sunt inițial de sex feminin. Și noi suntem la început tot femei. Este nevoie de un anumit efect

suplimentar — ca de pildă un hormon specific care să intervină într-un moment al dezvoltării — pentru a transforma embrionul în creștere în mascul. Așa că toate animalele noastre sunt femele. Noi însă ne-am obișnuit să ne referim la unele dintre ele ca fiind de sex masculin, cum este *Tyrannosaurus rex*. Toți îi spunem "el", dar adevărul este că sunt numai femele. Și, credeți-mă pe cuvânt, n-au cum să se înmulțească.

Micul velociraptor pufni către Tim, apoi își frecă încet capul de gâtul băiatului. Tim începu să chicotească fericit.

— Vrea să îi dai de mâncare, zâmbi Wu.

— Ce mănâncă?

— Șoareci. Dar tocmai a mâncat, așa că nu îi mai dăm nimic câțeva vreme.

Micul prădător se lăsă pe spate, se uită la Tim și își scutură iar piciorușele dinainte, în aer. Tim observă gheruțele de la cele trei degete ale fiecărui braț. Apoi animalul își împinse iarăși capul în gâtul băiatului.

Grant se apropie de ei și se uită critic la creatură. Îi atinse gheruțele subțirele de la degete. Apoi i se adresă lui Tim:

— Îmi dai voie?

Băiatul dădu drumul puiului de velociraptor. Grant bătu ușurel animalul pe spinare, cercetându-l, în timp ce acesta dădea din gheruțe și chirăia întruna. Apoi omul ridică micul dinozaur în aer, să îl privească din profil și acesta începu să chițăie asurzitor.

— Nu-i place asta, îi explică Regis. Nu-i place să fie ținută departe de căldura corpului...

Prădătorul țipa cât îl țineau puterile, dar Grant nu îi dădu nici o atenție. Acum îl strângea de coadă, să simtă formația osoasă. Regis interveni din nou.

— Domnule Grant, dacă sunteți bun...

— Dar nu-i fac nici un rău.

— Domnule Grant, ființele astea nu aparțin lumii noastre. Ele vin dintr-un timp în care nu existau oameni prin preajmă, ca să le ciupească și să le necăjească.

— Dar n-o ciupesc și...

— Domnule Grant, *lăsați-o jos!* insistă Regis.

— Dar...

— *În momentul ăsta*, spuse Ed Regis apăsător, enervându-se văzând cu ochii.

Grant îi întinse animalul înapoi lui Tim. Micul dinozaur încetă să se mai zbată și să mai scâncească. Băiatul simți cum inima vietății zvâcnea întruna, cu repeziciune.

— Iertați-mă, domnule Grant, se scuză Ed Regis. Dar ființele astea sunt foarte fragile cât sunt pui. Am pierdut o mulțime din ele, din pricina unui sindrom de stres post-natal, care credem noi că se produce la nivel adrenocortical. Uneori puii ăștia mor în cinci minute.

Tim dezmiarda mica vietate.

— Hai, liniștește-te, puiule. Totul e bine acum.

Inima creaturii încă bătea cu putere.

— Noi credem că animalele astea trebuie tratate cât mai omeneste cu putință, continuă Regis. Vă promit eu că o să aveți mai târziu ocazia să le studiați cât poțiți.

Însă Grant nu se putea dezlipi deloc de obiectul atenției sale. Se apropie iar de animalul cuibărit în brațele lui Tim, uitându-se la el cu mare băgare de seamă.

Micul velociraptor își descleștă fălcile și sâsâi spre Grant, vădit înfuriat dintr-odată.

— Fascinant, recunoscui Alan Grant.

— Pot să rămân aici și să mă joc cu ea? întrebă Tim.

— Nu chiar acum, îl potoli Ed Regis, uitându-se la ceas. Este ora trei și a venit momentul să dăm o raită parcului, ca să vedeți pe îndelete toți dinozaurii trăind în mediul lor natural, pe care noi l-am proiectat special în acest scop.

Tim dădu drumul puiului de velociraptor, care începu să țopăie pe podele, înșfăcă o bucată de cârpă, o băgă în gură și se apucă să o sfâșie cu gheruțele, de la celălalt capăt.

CONTROL

Întorcându-se iarăși în camera de control, Malcolm spuse:

— Mai am o singură întrebare, domnule Wu. Câte specii anume ați reușit să reproduceți până acum?

— Nu știu prea sigur, răspunse Wu. Cred că în momentul ăsta să tot fie vreo cinci's'pe. Da, cinci's'pe. Tu ai vreo idee, Ed?

— Cinci's'pe sunt, îl asigură Ed.

— Deci nu știți sigur? insistă Malcolm, făcând pe miratul. Wu zâmbi.

— După primele douăsprezece specii, m-am lecuit de numărat. Și, vă dați și dumneavoastră seama, uneori noi credem că am reconstituit corect un animal — bazându-se pe structura ADN-ului, care este de obicei punctul nostru de plecare —, iar animalul se dezvoltă normal timp de șase luni, după care se întâmplă ceva neprevăzut. Și ne dăm seama că există o greșeală undeva. Poate o genă nu funcționează cum trebuie. Sau un hormon nu s-a dezvoltat îndeajuns la momentul potrivit. Sau apare vreo altă breșă în evoluția organismului. Așa că ne vedem nevoiți să ne întoarcem la masa de lucru, la "proiectul" animalului respectiv, ca să zic așa.

Surâse enigmatic.

— La un moment dat, am avut impresia că am creat deja mai mult de douăzeci de specii. Dar acum, sunt sigur doar de cinci's'pe.

— Și printre speciile astea cinci's'pe aveți și..., începu Malcolm, apoi se întoarse spre Grant. Cum naiba le zice?

— *Procompsognathus*, ăi aminti Grant.

— Ați reușit să faceți cumva și niște procompsognați d-ăștia, sau cum le mai spune? urmă Malcolm.

— A, bineînțeles, îl asigură de îndată Wu. "Compys", cum îi strigăm noi, sunt niște animale foarte deosebite. Și noi am izbutit să reproducem neobișnuit de mulți...

— Mai exact, câți?

— Păi, noi ne-am propus să facem din Parcul Juristic un mediu natural cât mai adecvat posibil — cât mai autentic, mai bine spus —, iar *procompsognatus* sunt de fapt cei care se hrăneau cu cadavre în epoca jurasic. Așa cum fac șacalii din zilele noastre. Deci noi am considerat că e bine să mișune și compys pe-aici, ca să curețe locul.

— Adică să se îndoape cu mortăciuni.

— Mda, într-un fel. Pentru că la numai două sute treizeci de animale în total, câte avem noi, nu prea apar des cadavre, spuse Wu. Dar nu acesta a fost principalul scop al creșterii de compys. De fapt, noi am vrut să îi re-creăm pentru că din punct de vedere economic și igienic ne erau foarte folositori.

— Și anume...

— Vedeți dumneavoastră, începu Wu, noi avem în rezervație câteva specii de ierbivore foarte mari. Am încercat cât ne-a stat în puteri să nu reproducem cele mai voluminoase specii de sauropode, dar chiar și așa, avem câteva exemplare care depășesc treizeci de tone și cutreieră împrejurimile, iar o mulțime de alți dinozauri au de la cinci la zece tone fiecare. Ceea ce ridică niște probleme serioase. Una dintre ele este hrana și adevărul este că suntem nevoiți să importăm hrană pentru ele la fiecare două săptămâni. Nu există nici cea mai mică șansă ca această insulă să îndeplinească nicicum toți acești coloși. Iar cealaltă problemă o constituie resturile. Nu știu dacă ați văzut vreodată cum arată balega de elefant, dar e ditamai mușuroiul. Fiecare plească dintr-asta e cam de mărimea unei mingi de fotbal. Ei, închipuiți-vă acum cum poate arăta o balebă de brontozaur, care e de vreo zece ori mai mare. Și mai imaginați-vă ce rămâne în urma unei turme de brontozauri, pe care noi îi avem deja aici. Iar cele mai mari dintre animalele astea nu pot digera hrana prea bine, așa că mare parte din ea o

excrementează aproape intactă. Iar în șai'j' de milioane de ani, câți sunt de când au dispărut dinozaurii, se pare că bacteria care trăia din descompunerea fecalelor acestora au dispărut și ele. Cel puțin, fecalele de sauropod încă nu s-au descompus singure până acum.

— Mda, asta chiar că-i o problemă.

— Vă dau cuvântul meu că este, îl asigură Wu. Ne-am bătut capetele o grămadă de timp ca s-o rezolvăm. Probabil că știți și dumneavoastră că există în Africa o insectă cu totul deosebită, numită gândac de bălegar, care mănâncă într-adevăr fecalele de elefant. Și multe alte specii de animale mari au trăit alături de alte ființe ce se hrăneau cu excrementele lor. Ei bine, s-a adeverit faptul că acești compys mănâncă fecalele ierbivorelor mari și le redigerează. Iar bălegarul de compys este descompus de o bacterie care trăiește în zilele noastre. Așa că, atâta vreme cât avem destui compys, problema noastră este rezolvată.

— Și câți compys ați făcut?

— Asta nu-mi mai amintesc exact, dar cred că inițial ne-am propus să ajungem la o populație de cincizeci de animale. Și le-am și obținut, sau măcar un număr apropiat. În trei serii. Am produs câte o nouă serie la fiecare șase luni, până ce am ajuns la numărul respectiv.

— Cincizeci de animale? se miră Malcolm. Asta chiar că e mare durere să le ții seama.

— Camera noastră de control este construită special ca să aibă grija asta. Haideți să vă arăt cum arată.

— A, sunt sigur că aveți dreptate, îl asigură Malcolm. Dar dacă unul dintre compii ăștia, sau compys, cum le ziceți, scapă de pe insulă și o iau la sănătoasa așa, aiurea...

— N-au cum să plece.

— Bun, am înțeles, dar să presupunem că unul...

— Vă referiți la animalul acela care a fost găsit pe plajă? spuse Wu ridicând o sprânceană, îngândurat. Dar eu unul știu sigur că nu are cum să fie unul de-al nostru, din două motive: mai întâi pentru că noi folosim anumite proceduri de

control — toate animalele noastre sunt numărate de computer la fiecare câteva minute. Dacă ar lipsi unul singur, am afla imediat.

— Iar cel de-al doilea motiv care este?

— Coasta continentală este la aproape două sute de kilometri depărtare. Unei bărci îi trebuie aproape o zi întreagă ca să ajungă până acolo. Iar în lumea de dincolo de insulă, animalele noastre ar muri în douăsprezece ore.

— De unde știți?

— Pentru că am prevăzut inclusiv această posibilitate, răspunse Wu, în sfârșit dând și el semne de nervozitate. Uitați ce se întâmplă: nici noi nu suntem săriți din minți. Înțelegem și singuri că astea sunt totuși niște creaturi preistorice. Că fac parte dintr-un întreg sistem ecologic dispărut — o adevărat pânză de păianjen a vieții aceleia nevăzută, care s-a spulberat în urmă cu milioane și milioane de ani. S-ar putea deci ca aceste ființe să nu întâlnească nici un alt soi de răpitor capabil să le stârpească și să nu existe nici un fel de modalitate de a ține sub control înmulțirea lor primejdioasă. Nici noi nu vrem să poată supraviețui de capul lor, în libertate. Tocmai de aceea, le-am făcut dependente de lizină. Le-am inserat o genă care produce, în mod deliberat, o singură deficiență de enzime în metabolismul proteinelor. Ca urmare, organismul lor nu poate produce aminoacidul lizină. Trebuie să îl ia din mediul exterior. Și, dacă nu li se procură o hrană bogată în lizină exogenă, pe care noi le-o administrăm sub formă de tablete, dinozaurii intră în comă în decurs de douăzeci și patru de ore și mor. Așa că animalele astea sunt *programate genetic* să devină incapabile să supraviețuiască în lumea contemporană. Nu pot trăi decât aici, în Parcul Juristic. Nu sunt scăpate de sub control nici o clipă. Sunt, în mod definitiv și irevocabil, prizonierele noastre.

— Asta-i camera de control, îi anunță Ed Regis. Acum, că tot știți cum sunt reproduse animalele, poate doriți să vizitați

camera de supraveghere a parcului, înainte de a...

Se opri din vorbă. Prin geamul gros, despărțitor, nu se zăreau prea multe în încăperea întunecată. Monitoarele erau scoase din funcțiune, în afară de trei, care derulau întruna, cu repeziciune, șiruri de numere, pe fundalul unui peisaj marin, pe care se contura tot mai vizibilă o navă de dimensiuni apreciabile.

— Ce se întâmplă? se neliniști Ed Regis. Fir' ar al dracului de necaz, ăștia trag la mal.

— La mal?

— La fiecare două săptămâni, vine vasul ăsta, care aduce provizii de pe coastă. Unul dintre lucrurile care ne lipsesc pe insulă este un port bine amenajat, ba chiar și un doc mai practicabil. E cam dificil să acosteze orice fel de navă aici, mai ales când marea este agitată.

Bătu cu degetele în geam, dar cei dinăuntru nu băgară de seamă.

— În cazul ăsta, cred că va trebui să mai așteptăm...

Ellie se întoarse spre Wu.

— Ați spus mai înainte că uneori se întâmplă să faceți un animal și să pară reușit la început, dar pe măsură ce crește, se dovedește imperfect...

— Mda, recunosc Wu. Cred că în privința asta nu putem face prea multe. Noi izbutim să reconstituim ADN-ul, dar este necesară o perioadă de timp pentru dezvoltarea embrionului și noi nu putem ști exact dacă totul merge cum trebuie, până ce nu vedem pe viu cum se dezvoltă animalul.

— Dar cum știți când se dezvoltă în bune condiții sau nu? interveni și Grant. Doar nimeni până acum n-a mai văzut creaturile astea în carne și oase?!

Wu zâmbi înțeleghător.

— M-am gândit și eu adeseori la asta. Cred că este totuși un paradox. În orice caz, sper eu, paleontologii ca dumneavoastră, de pildă, vor compara în mod sigur animalele noastre cu fosilele descoperite, pentru a cerceta evoluția lor obișnuită.

— Bine, dar animalul pe care tocmai l-am văzut, velociraptorul... cum îi spuneți dumneavoastră... *mongoliensis*?

— Da, pentru că după locul de origine al chihlimbarului, vine din China.

— Mda, interesant, mormăi Grant. Eu tocmai am dezgropat un pui de *antirrhopus*. Aveți cumva pe-aici vreun prădător adult?

— Da, se mândri Ed Regis, fără să stea pe gânduri. Opt femele adulte. Femelele astea chiar că sunt răpitori feroce. Vânează în grup, după cum știți.

— O să le vedem și pe ele în turul ăsta, pe care-l facem?

— Nu, zise Wu, părând dintr-odată foarte încurcat.

Și tăcu, de parcă nu ar fi știut dacă e bine să continue sau nu. Se uită la Ed Regis, ca pentru a-i cere părerea.

— A, nu le puteți vedea, dar numai pentru moment, se grăbi Regis să răspundă, cu o voioșie cam forțată. Velociraptorii nu s-au integrat încă în viața obișnuită a parcului. Îi ținem într-un țarc special.

— Pot să îi văd măcar acolo? insistă Grant.

— Da, de ce nu. De fapt, în timp ce așteptăm..., se uită la ceas. Ați putea să vă duceți să aruncați o privire prin împrejurimi și să vă uitați și la velociraptori.

— Eu unul mă duc fără doar și poate, hotărî Grant.

— Și eu, sări Ellie.

— Aș vrea să merg și eu, li se alătură Tim fremătând de curiozitate.

— Ocoliți clădirea asta, treceți pe lângă clădirile anexe și dați cu ochii de îngrăditură. Dar nu vă apropiați prea tare de gard. Vrei să te duci și tu? o întrebă pe fetiță.

— A, nu, spuse Lex, măsurându-l pe Regis din cap până-n picioare. Nu vreți să jucăm oină? Să aruncăm măcar de câteva ori?

— Ba cum să nu, râse Regis. Ia hai să mergem noi doi jos și să ne distrăm așa, până se deschide camera asta de control...

Grant se îndreaptă însoțit de Ellie și Malcolm spre spatele clădirii principale, iar puștiul se lua după ei. Lui Grant îi plăceau copiii — pentru el era pur și simplu imposibil să nu iubească acele câduri zgomotoase de plozi care se agitau întruna, plini de admirație în fața dinozaurilor. Paleontologul obișnuia să îi urmărească atunci când veneau în vizită pe la muzee, pe când aceștia rămâneau cu gura căscată, zgâindu-se la nesfârșit la scheletele gigantice care se înălțau mult deasupra capetelor lor. Întotdeauna se întrebase oare cum se explica această fascinație. Și, într-un târziu, ajunsese la concluzia că toți copiii iubeau dinozaurii din pricină că acei coloși întruchipau ideea de autoritate necontestată, amenințătoare. În plan simbolic, erau precum părinții. Fascinați și chiar înfricoșători, precum părinții. Iar copiii îi iubeau astfel, ca și pe părinții lor.

Grant mai presupunea și motivul pentru care fiecare țănc învăța cu sfințenie numele dinozaurilor. Niciodată nu își putuse înfrâna uimirea când auzea pe câte un țăști-băști de trei anișori răcnind cu mândrie, cât îl ținea gura: "Ăsta-i stegozaur!" Simplul fapt că reușeau să rostească aceste nume complicate le dădea probabil impresia că au un ascendent asupra uriașilor, un fel de a-i ține la respect.

— Ce știi tu despre *velociraptor*? îl întreabă Grant pe Tim.

Voia numai să lege o conversație cu băiatul.

— Este un carnivor de talie mică și vânează în grup, ca *Deinonychus*, turui Tim ca la școală.

— Așa este, zâmbi Grant. Cu toate că *Deinonychus* este trecut de-acum în rândul velociraptorilor. Iar chestia asta, cu vânatul în grup este cam discutabilă. Singurul argument este conformația animalelor în sine, care sunt iuți în mișcări și puternice, dar puțin voluminoase pentru niște dinozauri, pentru că nu cântăresc decât optzeci — o sută cincizeci de kilograme. Iar noi am presupus că vânează în grup în cazul în care prada lor e un animal mai mare. Și s-a găsit în câteva

rânduri numai o fosilă de dinozaur de talie mare, alături de câțiva velociraptori, de unde și ideea că aceștia vânau în grup. Dar, bineînțeles, prădătorii ăștia mai mărunți aveau o capacitate cerebrală mare, erau mult mai inteligenți decât majoritatea speciilor de dinozauri.

— Da' specia asta cât de inteligentă e? se interesă Malcolm.

— Acum părerile specialiștilor sunt împărțite, mărturisi Grant. De când paleontologii au început să pună în discuție problema sângelui cald al dinozaurilor, mulți dintre noi au început să creadă că unii dintre ei se prea poate să fi fost chiar destul de inteligenți. Dar nimeni n-are cum să știe sigur.

Trecură de complexul turistic și în curând auziră zumzetul neîntrerupt al generatoarelor dinspre care se răspândea un miros slab, dar persistent de benzină. Ajunseră apoi la un pâlc de palmieri și dădură cu ochii de un hangar încăpător, nu prea înalt, din ciment, cu un acoperiș de oțel. Duruitul acela părea că vine dintr-acolo. Se uitară înăuntru.

— Probabil că e un generator înăuntru, zise Ellie.

— Da, și e grozav de mare, se miră Grant privind cu atenție în interiorul clădirii.

Centrala electrică ocupa practic două nivele săpate în pământ, ca într-un beci — era de fapt un întreg complex de turbine învârtindu-se întruna și conducte ce se pierdeau în pământ, luminate de becuri puternice.

— N-au ăștia nevoie de toată învâlmășeala de-aici numai pentru un amărât de complex turistic, observă Malcolm. Păi aici e destulă energie electrică cât să alimenteze un orașel.

— Poate că le-o trebui pentru calculatoare.

— Poate.

Grant auzi niște behăituri și se îndreptă într-acolo. La câțiva zeci de metri mai departe era un țarc cu capre. Socoti repede, din ochi, vreo cincizeci-șaizeci de capre.

— Astea la ce le-or mai folosi? întrebă Ellie.

— Parcă bănuiesc eu...

— Probabil că le dau de mâncare la dinozauri, sugeră Malcolm.

Porniră mai departe, urmând o potecuță de bambus, plină de noroi, ce străbătea un desiș de bambuși. La capătul acestuia ajunseră lângă un gard dublu, de oțel împletit, de vreo patru metri înălțime. Marginea de sus era înțesată cu spirale de sârmă ghimpată. Dinspre gardul exterior se auzea un zumzet electric continuu.

Dincolo de garduri, Grant zări pâlcuri dese de ferigi uriașe, de câte un metru și jumătate înălțime. Apoi auzi un sforăit, un fornăit mai degrabă. Și dintr-odată percepu un foșnet ciudat, de pași grei, care se apropiau.

După care urmă o tăcere desăvârșită.

— Nu văd nimic, șopti într-un târziu Tim.

— Sssst...

Grant rămase în așteptare, nemișcat. Trecură câteva secunde. O mulțime de muște bâzâiau peste tot. Dar încă nu se observa nici o mișcare.

Când, deodată, Ellie îl bătu pe umăr și îi arătă ceva cu mâna.

Printre ferigi, paleontologul desluși capul unui animal. Era parcă împietrit, ascuns pe jumătate în frunziș; doar ochii mari, întunecați, îi priveau cu cruzime.

Teasta dinozaurului avea cam o jumătate de metru lungime. Sub un bot ascuțit, un șir lung de colți se întindea până la pliurile carnoase, ce ascundeau orificiile auditive, care îi țineau loc de urechi. Capul acela amintea de cel al unei șopârle uriașe, ba chiar de al unui crocodil. Ochii însă nu mișcau în nici o parte, iar animalul nu se clintea din loc. Avea o piele sgrunțoasă, de aproape aceeași culoare cu a puiului pe care îl văzuseră mai înainte: galbenă-cafenie, cu dungi roșcate, mai închise, precum la tigri.

În timp ce Grant îl privea cu atenție, un singur picior, din față, se ridică ușor și dădu în lături frunzișul ce acoperea fața dinozaurului. Piciorul acela era musculos, puternic, cu trei

degete încovoiate, terminate cu gheare curbate. Părea mai degrabă o mână care înlătură ușor, ferigile.

Grant simți un fior rece pe șira spinării și se gândi: "Pe noi ne vânează".

Pentru un mamifer, ca și omul, de pildă, dădea totuși impresia că nu se purta așa cum ar fi fost normal, ci mai degrabă ca o reptilă, da, avea un fel de a-și vâna prada, ca și reptilele. Nu este de mirare că oamenii urăsc crunt reptilele. Pentru că acea cruzime a lor, răceala și *viteza* cu care acționau depășeau orice închipuire. Iar a trăi printre aligatori sau alte reptile mari era deja o imagine ce ținea de un alt fel de viață, de o cu totul altă lume, care deja dispăruse de mult de pe pământ. Desigur, animalul acela nu își dăduse seama că fusese reperat deja de ei. că...

Atacul porni pe neașteptate, din ambele părți deodată. Prădătorii străbătură cei aproximativ zece metri până la gard, cu o viteză uluitoare. Grant înregistră mecanic, ca pe o străfulgerare, imaginea trupurilor puternice, de aproape doi metri, cu coada rigidă balansându-se prin aer, cu ghearele încârligate sfâșiind văzduhul, cu fălcile deschise larg, arătând șirurile de colți ascuțiți ca pumnalele.

Animalele mârâiau amenințător, în vreme ce se apropiau, apoi făcură un salt în aer, înălțându-și picioarele din față, cu ghearele desfăcute; ca niște lame de cuțit. Se izbiră de gardul dinaintea lor, care îi aruncă îndărăt, dimpreună cu o ploaie de scânteii electrice.

Velociraptorii căzură la pământ, suierând îngroziți. Toți vizitatorii se traseră mult înapoi, uluiți. Și abia atunci cel de-al treilea animal trecu la atac, repezindu-se să sfâșie gardul la nivelul pieptului său. Tim tipă de groază când o mulțime de scânteii explodară împrejurul lui. Dinozaurii suierară din nou, furioși (un suier prelung, sâsâit, de reptilă) și se pierdură la iuțeală printre ferigi. Lăsară în urmă numai o duhoare de putreziciune și câteva suvițe de fum cu iz acru.

— Să fiu al naibii..., murmură Tim.

— Totul s-a petrecut atât de *repede*, bâigui Ellie.

— Vânători în ceață, murmură Grant ca pentru el, clătinând din cap a mirare. Vânători în ceață, care se folosesc de ambuscade din instinct... Uluitor... De necrezut!

— Eu unul nu aş spune că sunt chiar atât de nemaipomenit de inteligenți, își reveni Malcolm.

Dinspre partea cealaltă a gardului auziră câteva pufnituri în palmieri. Mai multe capete de animale ieșiră alene din frunziș. Grant le numără. Trei... patru... cinci... Dinozaurii îi priveau nemișcați. Cu ochi goi, cruzi.

Un bărbat de culoare, în salopetă se apropie în fugă de ei.

— Ați pățit ceva? îi întreabă el cu sufletul la gură.

— N-avem nimic, totul e în ordine, îl liniști Grant.

— S-a dat alarma și...

Muncitorul privi către gardul electric, îndoit și înnegrit.

— V-au atacat?

— Trei.

Negrul dădu din cap, îngrijorat.

— Tot timpul fac așa. Se lovesc de gard, mai capătă câte o scuturătură. Parcă nici nu i-ar atinge. Mereu o iau de la capăt.

— Nu prea le merge bibilica, așa-i? făcu Malcolm zeflemitor.

Negrul tăcu pentru câteva clipe. Îl cercetă pe matematician din cap și până în picioare.

— Să mulțumiți lui Dumnezeu că există gardul ăsta, seșor, zise el, apoi se întoarse pe călcâie și plecă.

De când începuse și până la sfârșit, întregul atac al velociraptorilor nu durase mai mult de șase secunde. Grant încerca încă zadarnic să își pună ordine în gânduri. Viteza cu care acționaseră animalele era uimitoare. Acestea se năpustiseră atât de iute, încât el de-abia le văzuse cum se mișcă din loc.

Pe drumul de întoarcere, Malcolm începu iar:

— Se mișcă într-adevăr cu o viteză remarcabilă.

— Da, recunosc Grant. Mult mai repede decât oricare reptilă de pe pământ. Un aligator uriaș se poate deplasa cu iuțeală, însă numai pe distanțe scurte, de câțiva metri. Șopârlele mari, precum dragonii Komodomo, din Indonezia, care măsoară în jur de doi metri, au fost urmărite și cronometrate, și se pare că pot parcurge în jur de treizeci de kilometri pe oră, ceea ce înseamnă că sunt îndeajuns de rapide ca să doboare un om fără ca acesta să apuce să reacționeze. Și, într-adevăr, fiarele acelea ucid oameni mai tot timpul. Dar am impresia că monștrii ăștia de dincolo de gard sunt de cel puțin două ori mai iuți.

— Cam ca ghepardul, spuse Malcolm. Șaizeci, șaptezeci de kilometri la oră.

— Exact.

— Dar totuși parcă ar fi făcut salturi, parcă nu fugeau, se miră matematicianul. Cam așa cum fac păsările.

— Da, ai dreptate.

În vremurile noastre, numai mamiferele foarte mici, cum este mangusta-mâncătoare-de-cobre, pot acționa atât de repede. Mamiferele mici și, firește, păsările. Pasărea-secretar, care vânează șerpi, din Africa, sau cazuarul. De fapt, velociraptorul îți lăsa într-adevăr aceeași impresie de agresivitate fatală, de nestăvilit, din pricina iuțelii pe care Grant o observase și la cazuar — pasărea aceea mare. cu gheare puternice, asemănătoare cu struțul, din Noua Guinee.

— Deci, velociraptorii ăștia arată cam ca reptilele, pentru că pielea și înfățișarea lor în general te duce cu gândul la reptile, dar se mișcă ca păsările, cu iuțeala și inteligența de prădător versat a păsărilor. Am dreptate sau nu? încheie Malcolm.

— Da, încuviință Grant. Și eu aș spune că am observat același amestec de trăsături.

— Și te surprinde?

— Nu chiar, zise Grant. Dar se cam apropie de ceea ce credeau paleontologii despre ei cu multă vreme în urmă.

Când primele oase gigantice au fost găsite în anii 1820 și 1830, oamenii de știință s-au simțit datori să explice cum că osemintele acelea ar aparține unor exemplare extraordinare ale unor animale din speciile ce trăiesc încă pe pământ. Asta pentru că se credea că nici un soi de animal nu poate dispărea de pe lumea asta, devreme ce Dumnezeu însuși nu ar îngădui vreuneia din creațiile sale să piară.

În orice caz, până la urmă s-a adevărit că această concepție despre divinitate este complet greșită și că fosilele acelea aparțineau cu adevărat unor animale dispărute. Dar ce fel de animale puteau fi acelea?

În 1824, Richard Owen, cel mai celebru anatomist britanic al epocii, le-a dat numele de *Dinosauria*, ceea ce se traduce prin "șopârle nemaivăzute". Owen a recunoscut și el că dinosaurii par să combine trăsături de șopârle, crocodili și păsări. Spre exemplu, șoldurile dinozaurilor semănau, ca structură, cu pulpele păsărilor, nu cu șopârlele. Și, spre deosebire de șopârle, mulți dinozauri păreau că se puteau deplasa pe picioarele din spate. Owen a lansat ideea că dinozaurii erau ființe care se mișcau rapid, erau creaturi active, iar punctul lui de vedere a fost adoptat de toți pentru următorii patruzeci de ani.

Dar când s-au dezgropat într-adevăr fosile gigantice — animale care cântăriseră în timpul vieții probabil câte o sută de tone — oamenii de știință au început să susțină sus și tare că de fapt dinozaurii erau niște monștri fără pic de creier, care se târau de colo-colo, încet ca melcii, și care erau oricum sortiți pieirii. Imaginea reptilelor uriașe, încete, a luat treptat locul impresiei că dinozaurii se mișcau de fapt repede, precum păsările. În anii din urmă, paleontologii din noua generație, printre care și Grant, începuseră iarăși să încline spre concepția inițială despre dinozauri, ca fiind niște ființe rapide în mișcări. Colegii de breaslă ai lui Alan Grafit îl considerau însă un tip radical în opiniile lui pe tema comportamentului dinozaurilor. Dar în momentele acelea, chiar și el trebui să admită că până și concepțiile lui partizane

erau departe de adevărul despre acei prădători uriași și incredibil de rapizi.

— De fapt, continuă Malcolm, eu voiam să ajung la următoarea întrebare lămuritoare: sunt animalele astea convingătoare, din punctul dumitale de vedere? Până la urmă sunt dinozauri?

— Așa aș zice eu. Da, sunt.

— Iar atacul ăsta al lor, coordonat...

— Era de așteptat, îi explică Grant. Pe baza descoperirilor s-a ajuns la concluzia că cetele de velociraptori erau capabile să răpună exemplare care cântăreau și câte cinci sute de tone, cum era *Tenontosaurus*, care puteau alerга la fel de repede ca un cal. Așa că această coordonare a atacului era necesară.

— Bine, dar cum pot să facă ei așa ceva, fără să poată vorbi?!

— A, limbajul articulat nu este neapărat necesar pentru vânatul în grup, zâmbi Ellie. Cimpanzeii, de pildă, fac asta tot timpul. Un grup de cimpanzei urmărește aceeași maimuță și o ucid. Nu comunică decât prin priviri.

— Iar dinozaurii ăștia ne atacau de fapt chiar pe noi?

— Da.

— Adică ar fi în stare să ne omoare și să ne mănânce? rămase Malcolm cu gura căscată.

— Eu așa cred.

— Te întreb asta pentru că mie mi s-a spus că prădătorii de talie mare, cum sunt leii și tigrii, nu se nasc cu instinctul de a mânca neapărat carne de om, urmă Malcolm. Este adevărat? Animalele astea probabil că înțeleg ele cumva, în timp, că oamenii sunt ușor de ucis. Și numai după aceea devin mâncători de oameni.

— Da, cred că ai dreptate, rosti Grant gânditor.

— Ei, dinozaurii ăștia sunt sigur că sunt chiar mai neștiutori la început decât leii sau tigrii. La urma Urmei, ei vin dintr-o epocă în care oamenii nici nu existau încă. Și nici măcar mamiferele mari. Dumnezeu știe ce-or fi în capul lor

când ne văd. Așa că mă mir și eu: au observat ei oare, în viața lor de până acum, că ființele umane sunt ușor de ucis?

Rămaseră cu toții tăcuți, în vreme ce străbătură drumul de întoarcere.

— În orice caz, continuă Malcolm, eu unul o să fiu *extraordinar* de interesat să vizitez camera aceea de control.

VERSIUNEA 4A.

— Ai avut vreo problemă cu oaspeții noștri? întrebă Hammond.

— Nu, răspunse Henry Wu. Nici vorbă.

— Au luat de bune tot ce le-ai spus?

— De ce nu? zise Wu. Totul este destul de limpede, în linii mari. Numai la detalii mă cam împotmolesc. Și am vrut să discut cu dumneata mai întâi, despre aceste detalii. Dacă dorești, poți lua chestia asta ca pe-o problemă de estetică pură.

John Hammond strâmbă din nas, de parcă i-ar fi mirosit a acru.

— Estetică? repetă el nedumerit.

Se aflau în camera de zi a elegantului bungalow al lui Hammond, construit printre rânduri dese de palmieri, în sectorul nordic al parcului. Încăperea propriu-zisă era aerisită și confortabilă, înțesată cu vreo șase monitoare ce arătau animalele din diferite zone ale rezervației. Foaia pe care tocmai i-o adusese Wu avea înscris în partea de sus următorul titlu: "Dezvoltarea animalelor — Versiunea 4. 4. Hammond o lăsase pe măsuta de cafea. Bătrânul îl privea pe cercetător oarecum părintește, foarte răbdător. Wu, inginerul de treizeci și trei de ani, era foarte conștient de faptul că toată viața lui profesională de până atunci fusese la dispoziția lui Hammond. Acesta îl angajase imediat ce terminase facultatea.

— Bineînțeles, se întrevăd și consecințe în plan practic, urmă Wu. Eu personal cred că ar trebui să se ia în seamă recomandările mele pentru faza a doua. Ar trebui să apelăm la versiunea 4. 4.

— Deci vrei să înlocuiești tot stocul actual de animale? se miră Hammond.

— Da, chiar așa.

— Bine, da' de ce? Ce nu e bine?

— Totul e cât se poate de bine, răspunse Wu, cu excepția faptului că sunt într-adevăr dinozauri.

— Păi tocmai asta ți-am cerut, Henry, zâmbi Hammond. Și asta mi-ai dat, nu?

— Da, așa e, continuă Wu. Dar vezi dumneata...

Tăcu pentru câteva clipe. Cum i-ar fi putut oare explica lui Hammond? Bătrânul de-abia dacă dădea pe insulă. Iar acolo se crease o situație foarte delicată, pe care Wu încerca să o amelioreze.

— Uite ce este... După cum se prezintă lucrurile acum aproape nimeni de pe lumea asta nu a văzut cum arată un dinozaur în carne și oase. Nimeni nu știe cum sunt animalele astea de fapt...

— Da, și?

— Dinozaurii pe care îi ținem noi aici sunt *dinozauri adevărați!* îi arată Wu către monitoarele pe care se vedeau câteva exemplare zburdând în voie. Dar într-un anume sens, sunt ciudați, neconvingători. Aș putea să îi fac mai bine data viitoare.

— În ce sens "mai bine"?

— Mai întâi de toate, se mișcă prea iute, zise Henry Wu. Oamenii nu sunt obișnuiți să vadă niște uriași ca ăștia care aleargă cu o asemenea viteză! Mi-e teamă că vizitatorii or să creadă că dinozaurii ăștia sunt special creați ca să alerge astfel, ca și un film care se derulează cu prea mare viteză...

— Bine, Henry, dar sunt *dinozauri în carne și oase*. Doar ai spus și tu.

— Știu, dar am putea cu minimum de eforturi să îi programăm genetic să se miște mai încet, să fie mai blânzi...

— Dinozauri *blânzi*? se rățoi Hammond. Nimeni nu vrea să vadă dinozauri domestici, Henry. Toți vor să vadă animalele așa cum sunt ele.

— Dar tocmai aici am vrut să ajung și eu; insistă Wu. Eu nu cred că vor să vadă animalele astea așa cum sunt ele. Vor să vadă ceea ce *se așteptau* ei să vadă, lucru total diferit...

Hammond se încruntă.

— Doar dumneata singur ai spus, John, că parcul ăsta e pentru distracții, urmă Wu. Iar distracția în sine n-are mai nimic de a face cu realitatea dură. Distracția este exact opusul realității.

Hammond oftă dezarmat.

— Acum ce mai urmează, Henry! O altă discuție dintr-aceea abstractă? Doar știi bine că mie îmi place să vorbesc deschis și simplu. Dinozaurii pe care îi avem acum sunt adevărați, iar...

— Ei, nu e chiar așa, se împotrivi Wu.

Traversă camera, apropiindu-se de monitoare și arătă spre ecran.

— Eu am impresia că nu trebuie să ne amăgim singuri. Noi nu am *recreat* trecutul pe insula asta. Trecutul e mort demult. Nu mai poate fi recreat. Ceea ce am făcut noi a fost să *reconstituim* trecutul — sau cel puțin o anumită versiune a lui. Iar eu nu spun acum decât că putem avea o versiune mai bună.

— Mai bună decât cea reală?

— De ce nu? zise Wu. La urma urmei, toate animalele astea sunt deja modificate genetic. Le-am inserat gene pentru a-i face patentabili, dependenți de lizină. Și am făcut tot ce ne-a stat în puteri pentru a le grăbi creșterea și maturizarea.

Hammond ridică din umeri.

— Asta era inevitabil. Nu am vrut să așteptăm degeaba. Trebuie să ținem seamă și de investitori.

— Bineînțeles. Dar eu nu întreb decât: de ce ne-am oprit aici? De ce să nu o luăm de la capăt ca să facem exact dinozaurii pe care vrem noi să îi vedem? În primul rând pentru că este mult mai credibil pentru vizitatori, iar apoi pentru că este mai ușor pentru noi ca să îi ținem în frâu?! Nu-i mai potrivită o versiune mai înceată, mai docilă de dinozauri pentru parcul nostru?

Hammond se încruntă.

— Dar atunci dinozaurii aceia nu vor mai fi reali.

— Dar nici acum nu sunt reali, insistă Wu. Tocmai asta încerc să zic și eu acum. În toate astea nu există nici un strop de realitate.

Ridică din umeri, neputincios. Își dădea seama și singur că nu va ajunge la nici un rezultat. Hammond nu fusese niciodată interesat în detalii tehnice, iar esența argumentelor sale era pur tehnică. Cum să îi explice el bătrânului despre realitate, despre locurile goale din lanțul adeneic, despre întreruperile din structura genetică, pe care el trebuise să le umple la nimereală? Bineînțeles, făcuse cele mai bune alegeri, dar rămăneau totuși doar niște ipoteze. ADN-ul dinozaurilor era precum o fotografie veche, care fusese retușată, în mare parte arătând la fel cu originalul, dar pe alocuri reparată și subliniată, iar drept urmare...

— Ei și tu acum, Henry, încheie Hammond prinzându-l cu brațul pe după umeri. Dacă nu te superi, aș îndrăzni să spun că te văicărești ca o babă. Ai muncit aici din greu multă vreme, și ai făcut niște lucruri nemaipomenite — *nemaipomenite!* — și, în sfârșit, a venit vremea să arăți unora ce ai reușit tu. Este normal să fii cam emoționat, să ai și tu îndoieli. Dar sunt convins, Henry, că toată lumea va fi mulțumită de ceea ce ai izbutit tu. *Toată lumea* va fi grozav de mulțumită.

În timp ce vorbea. Hammond îl ducea către ușă.

— Dar John, încercă iarăși Wu, îți aduci aminte cum am început în '87 să construim așezământul propriu-zis? Nu aveam încă nici un animal adult pe atunci, așa că trebuia

numai să ne închipuim cam ce ne-ar fi de folos. Am comandat garduri electrice, mașini cu cuști solide montate pe remorci, arme rapide, eficiente chiar și prin plasele electrificate. Și toate au fost construite special, după specificațiile noastre. Avem acum dintr-astea cât să dotăm o oaste întreagă — dar sunt totuși prea puțin, prea *încete*. Ar trebui să le aducem câteva îmbunătățiri. Știi și tu că Muldoon a cerut echipament militar: proiectile LAW și arme laser?!

— Ia mai scutește-mă cu Muldoon ăla. Îl repezi Hammond. Eu unul nu-mi fac atâtea griji. Nu-i decât o grădină zoologică, Henry.

Sună telefonul, iar Hammond se duse să răspundă. Wu încercă să găsească o altă modalitate de a-și pleda cauza. Dar adevărul era că, după cinci ani de muncă trudnică, Parcul Juristic era aproape gata, iar John Hammond pur și simplu nu avea să îl mai asculte deloc, pentru că nu mai avea atât de multă nevoie de el, ca înainte.

Fusese o vreme când Hammond asculta recomandările lui Henry Wu cu mare atenție. Mai ales atunci când tocmai îl angajase, iar acesta nu era decât un absolvent de douăzeci și opt de ani, care își luase doctoratul la Stanford, după practica la laboratorul lui Norman Atherton.

Moartea lui Atherton lăsase în urmă nu numai o mare durere în rândurile colaboratorilor lui, dar și o consternare totală; nimeni nu știa ce avea să se întâmple cu lucrările deja începute sau cu programele de doctorat. Toți erau neliniștiți, se temeau cumplit pentru cariera lor.

La două săptămâni după înmormântare, John Hammond se duse să se întâlnească personal cu Wu. Toți cei de la laborator știau că Atherton avusese ceva legătură cu Hammond, cu toate că nimeni nu cunoștea mai multe amănunte despre relația dintre ei. Însă Hammond îl abordase pe Wu într-un mod foarte direct, ceea ce tânărul cercetător nu uitase niciodată de atunci încolo.

— Norman spunea întotdeauna că tu ești cel mai bun genetician din tot laboratorul ăsta. Începuse el. Ce-ai de gând să faci de-acum înainte.

— Nu știu. Probabil să intru în domeniul cercetării.

— Aha, adică să te aciuiești pe lângă vreo universitate?

— Mda.

— Ei bine, asta-i o greșeală de neiertat, îl muștrase Hammond, imediat. Mă rog, dacă ai cel puțin respect pentru talentul tău.

Wu clipise nedumerit.

— De ce?!

— Păi, hai să vedem cum stau lucrurile într-adevăr, zisese Hammond. Universitățile nu mai sunt de mult centrele intelectuale ale țării. Chiar ideea asta este preconcepută. Universitățile nu sunt decât platformele de pornire. Da, da, nu mai fi așa mirat. Doar nu spun niște lucruri necunoscute ție. Începând de la cel de-al doilea război mondial, toate descoperirile cu adevărat importante au prevenit din laboratoarele particulare. Laserul, tranzistorii, vaccinul anti-poliomielită, mico-chips-urile, holograma, computerele personale, înregistrările magnetice rezonante, scanerele CAT... și lista ar putea continua la nesfârșit. Universitățile nici măcar nu erau prin preajmă când se realizau toate astea. Și asta durează de *patruzeci de ani*. Dacă vrei să faci cu adevărat ceva important în domeniul computerelor sau geneticii, nu trebuie să te duci la nici o catedră universitară. Ferească Dumnezeu, nici vorbă!

Wu rămăsese fără grai.

— Pentru numele sfinților din ceruri, urmase Hammond. Numai prin câte trebuie să treci până să începi un nou proiect?! Câte aplicații peste aplicații, câte formalități, câte aprobări?! Dar comitetul supraveghetor? Dar președintele departamentului? Dar comitetul cadrelor universitare? Cum ai să faci ca să obții mai mult spațiu de lucru, dacă vei avea nevoie de asta? Sau de unde ieși mai mulți asistenți, dacă o să fie cazul? Câtă vreme pierdută în zadar or să-ți ia toate astea?

Un om de geniu nu trebuie să-și irosească timpul prețios cu o mulțime de formalități și comitete inutile. Viața asta e prea scurtă, iar lanțul adeneic prea lung. Trebuie să te impui prin tine însăși. Și dacă vrei să faci într-adevăr ceva remarcabil, ține-te cât mai departe de universități.

Iar în acele zile, Wu își dorea cu disperare, din tot sufletul, să se impună, să se remarce prin munca lui. John Hammond reușise să îi capteze tot interesul.

— Eu mă refer strict la posibilitatea de a munci efectiv, continuase Hammond. La aplicațiile practice ale meseriei dumitale. Și de ce anume are nevoie un om de știință ca să muncească în liniște? Are nevoie de timp și de bani. Iar eu sunt gata să-ți propun un angajament pe cinci ani, și o sumă de zece milioane de dolari pe an, pentru finanțarea proiectului. Deci, în total, cincizeci de milioane de dolari, de care nimeni nu te întreabă ce și cum. Hotărăște-te. Toți ceilalți nici n-or să mai viseze să-ți stea în drum, să te stânjenească în vreun fel.

Suna totuși prea frumos ca să fie adevărat. Wu rămăsese pe gânduri multă vreme. Într-un târziu, își regăsise glasul:

— Și eu ce să dau în schimb?

— Să încerci să atingi imposibilul, îi zisese Hammond. să te înhami la ceva ce s-ar putea foarte bine să nu se poată realiza niciodată.

— Și anume?

— Nu pot să-ți dau prea multe detalii acum, dar, ca idee generală, este vorba despre reproducerea artificială a reptilelor.

— Eu cred că nu-i deloc imposibil, se entuziasmase Wu. Reptilele se reproduc mai ușor decât mamiferele. Reproducerea lor artificială poate dura în jur de zece-cincisprezece ani. Luând în considerație câteva dintre descoperirile fundamentale.

— Eu n-am la dispoziție decât cinci ani, îl opriese Hammond. Și mai am și o mulțime de bani pentru cel care va dori să încerce imposibilul chiar acum, dacă vrea.

— Dar lucrarea mea se poate publica?

— Da, pentru orice eventualitate.

— Dar nu imediat?

— Nu.

— Dar e *posibil* să se publice? insistase Wu.

Hammond începuse să râdă cu poftă.

— Nu-ți face griji. Dacă reușești, toată lumea va auzi despre ce ai făcut tu. Îți promit eu de pe-acum.

***

Iar acum se părea că, într-adevăr, toată lumea avea să afle, cât de curând, se gândi Wu. După cinci ani de efort extraordinar, nu se aflau decât la distanță de un an de zile de deschiderea oficială a parcului. Firește că, în toți acei ani, nu mersese totul după cum făgăduise Hammond la început, Wu avusese de-a face cu tot soiul de indivizi care îi tot spuneau ce și cum să facă, iar de multe ori se încercaseră presiuni grozave asupra lui. Chiar munca lui în sine se schimbase radical — nu mai era vorba despre reproducerea artificială a reptilelor, de îndată ce începuseră să priceapă și ei că dinozaurii semănau atât de mult cu păsările. Deci trebuise să se ocupe de reproducerea aviană, ceea ce era cu totul altceva. Mult mai greu. Iar în ultimii doi ani, Wu fusese mai întâi de toate administrator, supraveghetorul grupelor de cercetători și a băncilor de date computerizate care lucrau în permanență la genele operate. Administrația propriu-zisă nu era defel ceea ce își dorea el. Nu era nici măcar munca pentru care se învoise să se angajeze acolo. Cu toate acestea, reușise. Făcuse ceea ce nimeni nu credea că se poate face vreodată, cel puțin nu într-un timp atât de scurt. Iar Henry Wu era ferm convins că i s-ar fi convenit să aibă și el un cuvânt de spus în tot ce se petrecea acolo, în virtutea cercetării sale asidue și a eforturilor deosebite, pe care nu le precupețise o clipă. În loc de asta însă, descoperise că influența lui scădea pe zi ce trecea. Dinozaurii existau, gata! Procedeele pentru obținerea

lor erau deja verificate de nenumărate ori, ajunseră o obișnuință. Tehnologia cu care lucrau era foarte înaintată. Iar John Hammond nu mai avea deloc nevoie de Henry Wu.

— Mda, ar fi bine..., zise Hammond la telefon.

Ascultă un moment vocea celui de la capătul firului și îi zâmbi lui Wu.

— Bine. Da. Bine.

Puse receptorul în furcă.

— Unde rămăseserăm, Henry?

— Vorbeam despre aplicarea fazei a doua... '

— A, da. Am mai discutat noi despre asta și înainte, Henry...

— Știu, clar nu îți dai seama...

— Scuză-mă. Henry, îi spuse Hammond cu o voce ce vădea că ajunsese la capătul răbdării. Eu *îmi dau seama*. Și, trebuie să-ți spun pe șleau, Henry, că nu văd nici un motiv pentru care să îmbunătățesc eu realitatea în sine. Fiecare mutație pe care am făcut-o noi a fost impusă prin lege sau necesitate. Putem să mai operăm și alte modificări în viitor, ca de pildă pentru sporirea rezistenței la boli, sau pentru alte motive... Dar nu cred deloc că ar trebui să aducem îmbunătățiri realității numai pentru că avem noi impresia că e mai bine așa. Aici, afară, noi avem acum dinozauri adevărați. Și asta vor oamenii să vadă. Așa că asta este ceea ce ar trebui să vadă. Asta este obligația noastră, Henry. Așa-i cinstit, Henry.

Cu un zâmbet, Hammond îi deschise larg ușa, să iasă.

CONTROL

Grant privea la toate monitoarele computerelor din camera de control cufundată în întuneric, și se enerva tot mai mult. Lui Grant nu îi plăceau computerele. Știa că asta îl plasa printre cercetătorii de modă veche, dar nu îi păsa. Unii

dintre studenții cu care lucra el aveau o adevărată înclinație pentru lucrul cu calculatoarele, un fel de intuiție. Dar Grant nu simțise nici un fel de imbold măcar pentru mașinăriile acelea. Pentru că el credea în continuare că respectivele computere nu sunt decât niște măgăoaie lipsite de viață și mincinoase. Chiar și deosebiriile fundamentale dintre un sistem de operare și aplicația în sine îl lăsa total nedumerit și îl întrista într-un fel, pentru că el pur și simplu se pierdea într-un soi de geografie străină lui, pe care nici măcar nu începuse să o înțeleagă. Dar observă, în schimb, că Gennaro părea chiar obișnuit cu ecranele acelea, iar Malcolm era în elementul lui, fornăind din când în când pe nas, ca un câine de vânătoare pe urmele prăzii.

— Vreți să știți câte ceva despre mecanismul de control? îi întrebă John Arnold, întorcându-se în scaunul lui mobil, spre cei din încăpere.

Inginerul-șef era un tip în vârstă de patruzeci și cinci de ani, subțiratic, nervos, care fuma țigară de la țigară. Îi cântări cu privirea pe ceilalți.

— Avem niște mecanisme de control *incredibile!* se mândri Arnold și aprinse o altă țigară.

— Ca de pildă?..., îl ispită Gennaro.

— Ca de pildă, camerele mobile pentru urmărirea animalelor, zise Arnold și apăsă pe un buton de pe bordul aflat în fața lui, iar harta de sticlă verticală se luminează și se acoperă cu o mulțime de linii albastre zigzagate. Asta este aria puiului de T-rex. Micul *Tyrannosaurus*. Aici sunt însemnate toate mișcările lui, toate itinerariile prin parc, din ultimele douăzeci și patru de ore. (Arnold apăsă iarăși pe același buton). Și aici de-acum două zile? (Apăsă încă o dată). Și de-acum trei zile.

Liniile de pe hartă se suprapuneau în multe rânduri, ca într-un desen de copil. Însă desenul respectiv apărea doar într-o anumită zonă, aproape de partea de sud-est a lagunei:

— V-ați putut da seama cam pe unde hălăduiește el în timpul ăsta; le explică Arnold. E încă mic, așa că stă cât mai

aproape de apă. Și se ține departe de adult. Dacă vă uitați la drumurile micului rex și ale marelui rex, alăturate, o să observați că nu se întretaie niciodată.

— Dar pe unde-i acum marele rex? întrebă Gennaro.

Arnold apăsă pe un alt buton. Semnele de pe hartă se șterseră și un singur spot luminos, cu un număr de cod, apăru undeva, în câmpia de la nord-vestul lagunei.

— Uite-l aici.

— Și micul rex?

— Ei, fir'ar să fie, păi atunci să vă arăt toate animalele din parc, se repezi Arnold.

Harta începu să se lumineze ca un pom de Crăciun, împodobită cu globulețe strălucitoare, fiecare purtând un număr de cod.

— Astea-s toate cele două sute treizeci și opt de animale pe care le avem aici în minutul ăsta.

— Cu ce aproximație?

— De maximum un metru jumate, pufăi Arnold din țigară. Hai să facem așa mai bine: te sui într-o mașină, te duci acolo și o să găsești animalele chiar pe locul unde îți arată acum harta.

— Cât de des se înregistrează mișcările lor?

— La fiecare treizeci de secunde.

— Mda, destul de impresionant, recunosc Gennaro. Da' cum se poate face așa ceva?

— Avem plasați senzori de mișcare prin tot parcul ăsta, îl lămuri Arnold. Cei mai mulți dintre ei sunt priponiți zdravăn, alții sunt pe sistem radio-telemetrat. Firește că senzorii de mișcare n-or să îți semnaleze și speciile respective, dar putem să le depistăm de pe imaginea video, în direct. Chiar și când nu ne uităm la monitoare, computerul tot înregistrează. Și verifică unde se află fiecare în parte.

— Dar computerul ăsta nu greșește niciodată!

— Numai cu puii avem probleme, în privința asta. Uneori se cam încurcă unii cu alții, pentru că reprezentările lor pe ecran sunt atât de mici. Dar nu ne facem noi griji din cauza

asta. Pentru că puii stau de obicei pe lângă turmele de adulți.
Și oricum, avem la îndemână pontajul lor pe specii.

— Ce înseamnă asta?

— La fiecare sfert de oră, computerul numără animalele
din fiecare specie, le explică Arnold. Uitați, cum e aici:

TOTAL ANIMALE 238

Specii Presupuse Găsite Ver.

Tyrannosaurus

2

2

4. 1

Maiasaurus

21

21

3. 3

Stegosaurus

4

4

3. 9

Triceratop

3

8

3. 1

Procompsognat

49

49

3, 9

Othnielia

16

16

3. 1

Velociraptor

3

8

3. 0

Apatosaurus

17

17

3. 1

Hadrosaurus

11

11

3. 1

Dilophosaurus

7

7

4. 3

Pterosaurus

6

6

4. 3

Hypsilophodontid

33

33

2. 9

Euoplocephalid

16

16

4. 0

Styracosaurus

18

18

3. 9

Microceratop

22

22

4. 1

T O T A L

238

238

— Ceea ce vedeți dumneavoastră aici, îi lămuri Arnold, este un procedeu de numărare cu totul separat de celelalte. Nu se bazează pe modalitățile de supraveghere a animalelor. Este o metodă de dată recentă. Ideea în sine este că de fapt computerul nu poate greși, din pricină că există două feluri diferite de a obține datele. Dacă un animal se pierde, noi aflăm în cinci minute.

— Înțeleg, făcu Malcolm. Dar s-a verificat vreodată pe teren?

— Mda, într-un fel, răspunse Arnold. Am avut ghinionul să ne moară câteva animale. Un othnielian s-a agățat între crengile unui copac și s-a spânzurat acolo. Un stegozaur a murit din cauza unei boli intestinale cu care au toți probleme. Un hypsilophodont a căzut și și-a frânt gâtul. Și, în fiecare caz, de îndată ce animalul a încetat să se mai miște, computerul a semnalat alarma.

— În cinci minute?...

— Da.

Grant întrebă. :

— Ce reprezintă coloana din dreapta?

— Seria din care provin animalele. Cea mai recentă este varianta 4. 1 sau 4. 3. Noi mergem cam până la varianta 4. 4.

— Variante de numere? Cum sunt la soft? Noi generații?

— Mda, cam așa, zise Arnold. Într-un fel seamănă cu soft-ul. De câte ori descoperim câte o breșă în lanțul ADN, laboratorul doctorului Wu trebuie să facă o nouă variantă.

Numai la gândul că niște ființe vii puteau fi numerotate ca generațiile de calculatoare, supuse reprogramării și refacerii, îl tulbură grozav pe Grant. Nu își putea explica de ce — poate și pentru că nu îi venise niciodată în minte așa ceva până atunci —, dar, instinctiv, nu se simțea deloc în apele lui. Oricum, erau totuși niște ființe vii. la urma urmei...

Arnold probabil că observă expresia de pe chipul paleontologului, pentru că se grăbi să i se adreseze:

— Domnule Grant, nu aveți nici un motiv să rămâneți pe gânduri din pricina specimenelor ăstora. E foarte important pentru toată lumea ca să își aducă aminte în permanență că aceste animale sunt *create* de om. Uneori apar niște defecte în dezvoltarea lor. Și atunci, de îndată ce le descoperă hachițele, doctorul Wu și laboranții lui trebuie să încerce o altă variantă. Și noi avem mare nevoie să ținem o evidență clară a variantelor de animale pe care le avem.

— Mda, da, bineînțeles, zise Malcolm neliniștit. Dar, întorcându-ne la ideea *numărării* lor... După câte pricep eu toate calculele astea se fac cu ajutorul senzorilor de mișcare?

— Da.

— Și senzorii ăștia sunt risipiți așa, peste tot, prin parc?

— Acoperă cam nouăzeci și doi la sută din suprafața insulei, spuse Arnold. Nu există decât câteva locuri unde nu îi putem folosi. Ca de pildă, nu putem să îi plasăm lângă râul din junglă, pentru că mișcarea apei și vaporii care se ridică de pe suprafața ei dereglează senzorii. Dar în rest, sunt sesizați aproape peste tot. Și dacă, spre exemplu, computerul sesizează vreun animal aflat în zona nesupravegheată, memorează și mai târziu îl caută când iese de acolo. Dacă nu reușește să îl localizeze, ne dă un semnal de alarmă.

— Bun, altceva..., insistă Malcolm. Văd aici că sunt trecuți patruzeci și nouă de *procompsognatid*: Să presupunem că eu bănuiesc așa, pe nepusă masă, că unii dintre ei nu sunt chiar specia asta Cum ați putea să-mi dovedeți contrariul?

— În două feluri, răspunse Arnold. Mai întâi, pot să disting mișcările nespecifice în preajma celorlalți presupuși compys. Astea sunt animale sociabile, se deplasează în grup. În parc avem două grupuri de compys. Așa că speciile respective nu pot decât să aparțină grupului A sau B...

— Da, dar...

— Cealaltă modalitate de depistare este prin vizionare directă, continuă Arnold.

— Imaginile astea sunt...

— Imagini de identificare imediată. Sunt luate acum cinci minute.

— Deci puteți vedea toate animalele, dacă vreți?

— Da. Pot să și revăd imaginea lor ori de ori vreau.

— Și despre izolarea lor fizică ce ne puteți spune? se interesă Gennaro. Nu pot să iasă din țarcurile astea ale lor?

— În nici un caz, se pronunță Arnold. Astea sunt animale al dracu' de scumpe, domnule Gennaro. Noi avem grijă de ele ca de ochii din cap. Avem în permanență o mulțime de obstacole în funcțiune, Mai întâi, șanțurile.

Apăsă pe un buton și tot ecranul se acoperi cu o rețea de liniuțe portocalii.

— Șanțurile astea nu sunt nici unul mai mic de patru metri adâncime și sunt pline cu apă. Pentru animalele de talie mai mare, șanțurile ajung și până la zece metri. Dup-aia urmează gardurile electrice.

Linii de un roșu aprins prinseră să lucească pe ecran.

— Avem aici în jur de optzeci și cinci de kilometri de garduri electrificate, înalte de câte patru metri, incluzând și cei trei'j' șase de kilometri din perimetrul insulei. Toate rețelele astea sunt în permanență conectate la zece mii de volți. Animalele învață repede că nu trebuie să se apropie de ele.

— Dar dacă unul a scăpat totuși? interveni Gennaro.

Arnold mormăi ceva de neînțeles și strivi nervos mucul de țigară.

— Să presupunem numai, insistă Gennaro. Să ne închipuim că s-a întâmplat așa ceva...

Muldoon își dresă vocea.

— În cazul ăsta, ne-am duce după el și l-am aduce înapoi, spuse el. Avem o mulțime de mijloace ca să facem asta: arme cu șocuri electrice, plase electrificate, tranchilizante. Toate astea însă nu sunt mortale; pentru că, așa cum a zis și domnul Arnold, astea-s animale scumpe de tot.

Gennaro încuviință din cap.

— Și dacă totuși unul scapă pe continent?

— Ar muri în mai puțin de douăzeci și patru de ore, îl asigură Arnold. Creaturile astea sunt rezultatele unor operații genetice, înțelegeți? Nu sunt capabile să supraviețuiască singure în lumea noastră obișnuită, reală.

— Mai povestiți-ne despre sistemul de supraveghere, stăruie Gennaro. Chiar nu ar putea nimeni să îl înșele cumva?

Arnold clătină din cap, dezaprobat.

— Sistemul ăsta este un circuit închis. Computerul este independent sub toate aspectele. Folosește energie proprie și o bază de date proprie. Sistemul în sine nu comunică deloc cu exteriorul, așa că nu poate fi influențat nicicum de la distanță, prin modem. Sistemul computerizat este absolut sigur.

Urmără câteva momente de tăcere. Arnold trase adânc din țigară.

— E un sistem al dracu' de bine pus la punct, repetă el. Al dracu' de bun.

— Înseamnă că, după câte îmi dau eu seama, nu aveți nici un fel de problemă, dacă merge atât de bine, își dădu Malcolm cu părerea.

— Avem la bătaie de cap cu nemiluita, recunosc Arnold, ridicând o sprinceană, cam nervos. Dar nu trebuie să vă faceți dumneavoastră griji pentru nimic. Înțeleg eu că vă cam bate gândul că dinozaurii ăștia or să scape și or să ajungă pe continent și or să dea tot cu sus-n jos. Ei, noi nu avem nici o treabă dinspre partea asta. Noi știm că animalele sunt grozav de fragile și delicate. Au fost readuse pe pământ după șai'j 'cinci de milioane de ani, într-o lume total diferită de cea în care au trăit ele cândva, singura în care puteau viețui. Și așa că avem al naibii de multă grijă de ele. Dar trebuie să vă aduceți aminte că oamenii au ținut mamifere și reptile în grădini zoologice, de sute și sute de ani. Așa că acum știm o mulțime de lucruri despre cum să îngrijești un elefant sau un crocodil. Dar nimeni n-a mai încercat până astăzi să îngrijească un dinozaur. Sunt practic, niște animale necunoscute. Și noi nu avem de unde să aflăm cum trebuie

să le păstrăm. În ce ne privește, bolile acestor specimene ne preocupă cel mai mult.

— Boli? sări Gennaro, alarmat dintr-o dată. Adică s-ar putea ca vreun vizitator să se îmbolnăvească?

Arnold pufni disprețuitor din nou.

— Ați luat vreodată răceala de la un crocodil, domnule Gennaro? Cei de la grădinile zoologice nici nu-și bat capul cu asta. Nici noi. Ceea ce ne supără pe noi este faptul că animalele astea mor de niște boli specifice sau se molipsesc de la alte specimene. Dar avem un program pe monitor și pentru cazurile astea. Vreți să vedeți fișa de sănătate a marelui rex? Și vaccinurile lui la zi? Și fișa stomatologică? Asta chiar ar fi ceva... Merită să vedeți o hoardă de veterinari care îi curăță colții ăia strașnici, ca să nu facă vreo carie!...

— Nu chiar acum, refuză Gennaro. Dar despre sistemul mecanic...

— Vă referiți cumva la curse? întrebă Arnold.

— *Curse?* sări Grant ca ars.

— Nici măcar o cursă nu este gata încă, mărturisi Arnold. Avem deocamdată traseul *Râul Junglei*, bărcile sunt fixate pe un fel de șine subacvatice, mai avem traseul *Cuibul Aviar*, dar nici unul nu este în stare de funcționare. Parcul se va deschide cu turul dinozaurilor, pe care îl veți face și dumneavoastră peste câteva minute. Celelalte itinerarii vor fi finisate unul după altul cam la șase luni și, respectiv, un an după aceea.

— Stați numai puțin, îl opri Grant. Vreți să spuneți că o să organizați și scurte excursii? Ca în parcurile de distracții?

— Asta-i un parc zoologic, zise Arnold. Avem în vedere niște itinerarii în diferite zone ale rezervației, iar noi le numim "trasee". Asta-i tot.

Grant se încruntă. Din nou, se îngrijoră. Nu îi surâdea deloc ideea că dinozaurii aveau să fie folosiți ca o simplă distracție într-un parc construit exact în acel scop.

Malcolm însă își continuă interogatoriul:

— Puteți să supravegheați tot parcul ăsta din camera de control?

— Da, răspunse Arnold. Pot să butonez pe-aici totul cu o singură mână, dacă n-am încotro, atâta automatizare au instalat peste tot. Computerul poate urmări singur animalele, le poate hrăni și le umple vasele cu apă timp de patruzeci și opt de ore, fără să-l verifice nimeni.

— Asta-i sistemul pe care l-a proiectat domnul Nedry? întrebă iar matematicianul.

Dennis Nedry se așezase în fața unui terminal dintr-un colț al încăperii și își plimba cu îndemânare degetele peste tastatură, în timp ce ronțăia un baton de acadea.

— Da, așa-i, răspunse el, fără să ridice ochii de pe keyboard.

— E al dracului de bine făcut, îl laudă iarăși Arnold.

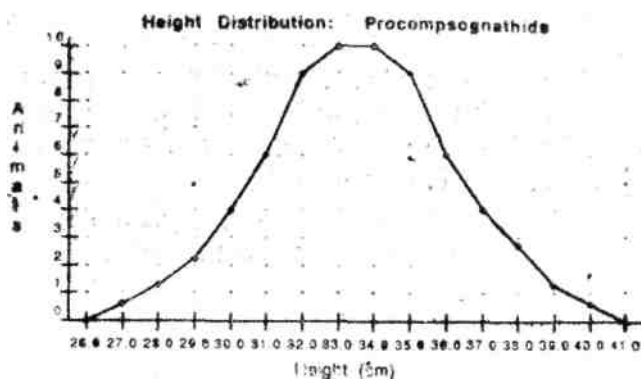
— Ce-i drept, e drept, zise Nedry cu nepăsare. Numai una sau două chițibușuri mai am să pun la punct aici.

— Ei, și acum, încheie Arnold, după câte văd eu, trebuie să înceapă vizita dumneavoastră, așa că dacă nu mai aveți și alte întrebări...

— De fapt, mai e una, interveni din nou Malcolm... O chestiune care ține strict de cercetare. Ne-ați arătat cum puteți ține socoteala procompsognaților ăloră, sau cum le zice. Și puteți să îi distingeți unul câte unul, dacă voiți. Dar nu mai urmăriți nici un alt aspect al lor, legat de grupul în care trăiesc? Nu-i măsurați măcar? Adică, dacă eu aș ține morțiș să știu ce greutate au sau ce înălțime...

Arnold apăsă tot soiul de butoane. Un alt grafic apăru pe ecran.

— Putem să aflăm toate astea, și încă foarte repede, rosti Arnold liniștit. Computerul înregistrează toate măsurătorile astea în timp ce recunoaște imaginile video, așa că le poate transcrie pe dată. Vedeți și dumneavoastră că avem în față o distribuție pe sistem Poisson, pentru populația animală. Și dovedește că cele mai multe din respectivul grup de animale ating o valoare medie, iar câteva sunt mai mari sau mai mici decât această limită, cum se poate observa la capetele liniei curbe.

— Deci, de obicei, vă așteptați să vedeți genul ăsta de grafice, remarcă Malcolm.

— Da. Și orice populație biologică sănătoasă se pretează la genul ăsta de distribuție. Ei, și-acum... Arnold își mai aprinse o țigară. Mai este vreo întrebare?

— Nu, încheie Malcolm. Am aflat tot ce-aveam nevoie...

În vreme ce ieșeau afară, Gennaro spuse:

— Mie, unul, mi se pare un sistem al naibii de bine pus la punct. Nu văd nici o posibilitate ca vreun animal să poată scăpa de-aici.

— Nu zău? îl contrazise Malcolm. Eu credeam că-i la mintea cocoșului.

— Cum așa?! sări imediat Gennaro. Dumneata crezi că au scăpat animale de pe insulă?

— Știu sigur că au scăpat.

— Bine, dar cum? se miră Gennaro. Doar ai văzut cu ochii dumitale. Au posibilitatea să numere toate animalele. Pot să

le vadă pe toate; în orice moment. Știu unde se află toate exemplarele în fiecare clipă. Cum ar fi posibil deci să scape?

Malcolm zâmbi atotștiutor.

— E foarte ușor de băgat de seamă, spuse el. E o simplă chestiune care reiese chiar din asigurările dumitale.

— "Din asigurările dumitale", repetă Gennaro buimăcit, încruntându-se.

— Da, zise Malcolm. Fii atent: evenimentul cel mai important în această problemă, punctul de plecare de la care a pornit Parcul Jurasic este faptul că oamenii de știință și tehnicienii au încercat cât le-a stat în puteri să construiască o lume biologică nouă, completă. Iar specialiștii de la camera de control se așteaptă să supravegheze o lume naturală. Așa cum ne-au arătat și în graficul acela. Chiar și așa, dacă îți pui mintea la contribuție numai un moment, îți dai seama că drăguța și normala distribuție despre care ne tot vorbesc ei, este grozav de deficitară pe insula asta.

— Chiar așa?

— Da. Luând în considerare ceea ce ne-a spus doctorul Wu mai devreme, nimeni n-ar trebui să se ia după un grafic de populație cum este cel pe care tocmai ni l-au prezentat.

— Și de ce nu? întrebă Gennaro, cu sufletul la gură.

— Pentru că este un grafic pentru o populație biologică normală. Ceea ce, în mod sigur, Parcul Jurasic nu este în nici un caz. Parcul Jurasic nu este lumea adevărată. Se vrea a fi doar o lume controlată în totalitate, care numai *imită* lumea reală. În sensul ăsta, este un parc adevărat, cam ca acele grădini japoneze ornamentale. Natura este manevrată în așa fel, încât să arate mai naturală decât este originalul, dacă vreți să-i spunem așa.

— Mă tem că m-ai lămurit buștean, oftă Gennaro, părând foarte infuriat.

— Oricum, sunt sigur că mica noastră excursie o să te lămurească pe deplin, îl domoli Malcolm.

EXCURSIA

— Pe-aici, toată lumea pe-aici, îi îndemna Ed Regis.

Lângă el, o femeie le întinse, la fiecare, câte un coif de gumă, pe cureaua căruia scria "Parcul Juristic" era imprimat un mic dinozaur albastru.

Un șir de mașini Toyota Land Cruiser ieșiră dintr-un garaj subpământean, aflat chiar sub reședința centrului turistic. Fiecare mașină urcă lin, fără șofer, în tăcere. Doi negri în uniforme safari deschiseră ușile vehiculelor, pentru pasageri.

— Se permite urcarea a doi, până la patru pasageri într-o mașină, vă rugăm. Doi, până la patru pasageri..., repeta o voce înregistrată pe bandă. Copiii sub zece ani trebuie să fie însoțiți de un adult. De la doi, până la patru pasageri, vă rugăm...

Tim privi răbdător cum Grant, Sattler și Malcolm urcară în prima mașină, alături de avocat, de Gennaro. Apoi băiatul îi aruncă o privire lui Lex, care stătea proțăpita pe loc, pocnind întruna cu pumnul în mănuașă de fotbal american.

Tim arată către prima mașină și întreabă:

— Aș putea să merg și eu cu ei?

— Mi-e teamă că au de discutat între ei, zise Ed Regis. Chestiuni strict tehnice.

— Dar pe mine mă interesează chestiile tehnice, se repezi băiatul. Aș merge și eu cu ei.

— Oricum o să poți auzi ce spun, îl asigură Ed Regis. Avem un radio în mașina noastră, tot timpul în funcțiune.

Al doilea automobil ajunsese în fața lor. Tim și Lex urcară, iar Ed Regis îi urmă.

— Astea sunt mașini electrice, le explică el. Sunt trase de un cablu fixat pe traseu.

Tim se bucura că stă pe scaunul din față, pentru că pe bord erau montate două ecrane de computere și o cutie care i se părea că seamănă cu CD-ROM; era de fapt un video cu imprimantă laser, dirijat de computer. Tot acolo se mai afla și

o stație de emisie-recepție portabilă și un fel de radio-transmițător. Pe capotă erau instalate două antene, iar într-o mică trapă a bordului găsi un soi de ochelari de protecție, de o formă foarte ciudată.

Cei doi muncitori de culoare închiseră portiera. Mașina porni îndată, cu un scrâșnet electric. Înaintea lor cei trei oameni de știință și Gennaro se aflau în toiul unei discuții aprinse și arătau când într-o parte, când într-alta, în mod vizibil foarte agitați. Ed Regis îi spuse băiatului:

— Hai să auzim și noi ce vorbesc.

Și se auzi un declic al interfonului.

— Nu știu ce mama dracu' îți tot închipui dumneata că învârți pe-aici, tocmai zicea Gennaro, care părea foarte infuriat.

— Ba eu unul știu foarte bine ce caut pe-aici, se răsti Malcolm.

— Atunci adu-ți aminte că ai venit ca să îmi dai un sfat util, nu ca să îți bați capul cu tot soiul de șarade. Eu am cinci la sută din compania asta și responsabilitatea de a duce dovezi că Hammond ăsta s-a achitat de sarcinile lui cu maximum de răspundere. Și, dintr-odată, apari dumneata aici și...

Ed Regis apăsă pe butonul interfonului și zise:

— Pentru a ne conforma condițiilor de nepoluare a Parcului Juristic, tipul ăsta de Land Cruiser a fost construit pentru noi special de firma Toyota, la Osaka. În eventualitatea că vom putea conduce printre animalele care se mișcă în voie, așa cum se face în parcurile naturale din Africa. Dar acum așezați-vă comod și bucurați-vă după pofta inimii de itinerariu.

Tăcu pentru câteva momente.

— A, sigur, puteți să auziți în continuare ce mai discută cei din față.

— Sfinte Cristoase! tocmai exclama Gennaro. Uitați ce e, n-am încotro și trebuie să vorbesc pe șleau. Eu unul n-am ținut deloc să vină aici dracii ăștia de copii...

Ed Regis zâmbi cam încurcat și apăsă pe un alt buton.

— Ei, măcar să dăm drumul spectacolului, ce spuneți?

Dintr-odată se auzi zbugiumul unei fanfare de trompete, iar ecranele de bord se luminau într-o clipă și pe ele apăru scris mare: BINE AȚI VENIT ÎN PARCUL JURASIC. O voce sonoră le ură:

— Bine ați venit în Parcul Jurasic. Intrați acum, pas cu pas, în lumea demult apusă a erei preistorice, o lume a ființelor cu nemăsurate puteri, care însă au dispărut demult de pe pământ, dar dumneavoastră aveți acum fericitul prilej de a le vedea pentru întâia dată.

— Asta-i vocea lui Richard Kiley, se mândri Ed Regis. N-am precupețit nici un ban...

Autoturismul trecut printr-un crâng de palmieri mărunți și deși. Richard Kiley tocmai spunea:

— Mai întâi de toate, observați și dumneavoastră vegetația deosebită care vă înconjoară. Acești copaci pe care îi vedeți și în stânga și în dreapta dumneavoastră sunt numiți cicade, iar ei sunt strămoșii preistorici ai palmierilor. Cicadele erau mâncarea favorită a dinozaurilor. Mai puteți zări și bennettitaleane și ginkgo. Lumea dinozaurilor mai cuprinde și multe din plantele zilelor noastre, cum sunt pinii și brazii, precum și chiparoșii de smârc. O să îi vedeți în curând...

Mașina se strecura alene prin frunzișul des. Tim băgă de seamă că gardurile și pereții de protecție erau marcate pe ecran prin linii verzi, pentru a spori iluzia că ei călătoresc printr-o junglă adevărată.

— Închipuiți-vă cum arăta de fapt această lume a dinozaurilor, urmă Richard Kiley. O lume de uriași vegetarieni, care mâncau întruna plantele din calea lor, pentru a-și face drum prin giganticele păduri tropicale jurasice și creatacice, în urmă cu o sută de milioane de ani. Dar cei mai mulți dintre dinozauri nu erau într-atât de mari pe cât cred oamenii. Cei mai mărunți dintre ei erau abia cât o pisică domestică, iar media de înălțime a dinozaurilor era cam cât aceea a unui ponei. Mai întâi vom vizita o specie de talie

mijlocie, numită *hypsilophodont*. Dacă vă uitați în partea stângă, puteți vedea, pentru o fracțiune de secundă, animalele zburdând în voie.

Se uitară cu toții într-acolo.

Automobilul opri pe o mică movilă de pământ, unde o bortă mare în frunziș lăsa privirea să cutreiere spre răsărit. Văzură acolo o colină împădurită, dincolo de care se deschidea larg un câmp acoperit cu iarbă gălbuie, de aproape un metru înălțime. Dar nici urmă de dinozauri.

— Dar unde sunt? se miră Lex.

Tim se uită pe ecranul monitorului. Transmițătorul licări de câteva ori, iar player-ul începu să bâzâie. În mod clar, discheta acestuia era conectată la vreun sistem automatizat. Își dădu seama că aceiași senzori de mișcare care urmăreau animalele, controlau și proiecțiile de pe bordul mașinilor. Acum ecranele arătau imaginea *hypsilophodonților* și derulau câteva date despre ei.

Vocea crainicului continuă să le dea detalii:

— *Hypsilophodonții* sunt gazelele din lumea dinozaurilor. Erau animale mici, iuți, care cândva cutreierau lumea în lung și-n lat, de pe teritoriul actualei Anglii, până în Asia Centrală sau America de Nord. După părerea noastră această specie de dinozauri au putut rezista atât de bine, din pricină că erau înzestrați cu fălci și dinți mult mai puternici decât celelalte soiuri, care le permiteau să mestece orice fel de plantă. De altfel, chiar numele de "*hypsilophodont*" înseamnă "dinți lungi și ascuțiți", caracteristică a acestor specimene. Puteți să le zăriți chiar pe câmpia din fața dumneavoastră, precum și printre crengile copacilor.

— În copaci? rămase Lex cu gura căscată. Dinozauri în copaci?

Tim se uita și el prin binoclu, ros de curiozitate.

— Da, uită-te spre dreapta, îi spuse el. Cam la jumătatea trunchiului acela verde...

În umbra aceea sfâșiată pe alocuri de razele soarelui, sedea în frunziș, nemișcat, un animal verde-închis, cam de

mărimea unui babuin. Semăna cu o șopârlă mare, stând așa, pe picioarele dinapoi. Își ținea echilibrul cu ajutorul unei cozi lungi, ce se bălăngănea în aer.

— Asta-i un *othnielia*, zise Tim.

— Micile animale pe care dumneavoastră le vedeți, urmă vocea crainicului, se numesc *othnielia*, în cinstea vestitului paleontolog Othniel Marsh, profesor la facultatea din Yale, care a trăit în secolul nouăsprezece.

Tim mai observă încă două animale, pe crengile dinspre vârful copacului respectiv. Toate erau cam de aceeași mărime. Nici unul dintre ele nu se mișca.

— Ce plicticoase sunt, pufni Lex. Stau proțâpate acolo degeaba, nici nu suflă măcar.

— Turma de animale însă poate fi găsită prin câmpia din fața dumneavoastră, îi anunță iarăși vocea crainicului. Putem să le captăm atenția cu un simplu muget de împerechere.

Dinspre un megafon instalat pe gard se auzi un sunet prelung, nazal, ca un găgâit de găscă.

Din ierburile dese, chiar în partea lor stângă, șase capete de șopârlă se ițiră unul după altul. Erau chiar caraghioase, iar Tim începu să râdă cu poftă.

Capetele dispărură la fel de repede. Megafonul lansă din nou semnalul acela, iar animalele ridicară capetele, unul după altul, exact în aceeași ordine. Comportamentul acela identic era uimitor.

— *Hypsilophodonții* nu sunt niște animale deosebit de inteligente, le explică crainicul. De-abia dacă ating gradul de inteligență al unei vaci obișnuite.

Capetele lor erau de un verde mat, împestrițate cu pete maron-închis și negre, ce coborau până pe gâturile subțiri. Judecând după mărimea țestelor, Tim își dădu seama că trupurile lor erau probabil de vreun metru lungime, cam cât corpul unei căprioare.

Câțiva *hypsilophodonți* încă rumegau, iar fălcile li se mișcau întruna, neostoite. Unul se ridică pe picioarele din

spate și se scărpină în cap, cu cele cinci degete. Gestul acela părea că îi dă animalului un aer gânditor, meditativ.

— Dacă o să observați că se scarpină, aflați că este din pricina unor boli de piele. Veterinarii Parcului Juristic sunt de părere că suferă de un fungus sau de o alergie. Dar încă nu sunt foarte siguri. La urma urmei, aceștia sunt primii dinozauri din istoria omenirii, care vor fi studiați în carne și oase.

Motorul electric al mașinii se puse în funcțiune și se auzi un scrâșnet de roți. La auzul acelui zgomot neobișnuit, turma de hypsilophondonti sări dintr-odată în picioare și începu să alerge în salturi prin iarba înaltă, precum cangurii. Acum trupurile lor se puteau vedea în întregime, cu tot cu picioarele de dinapoi, solide, și cozile lungi, bătând aerul în lumina amurgului. Din câteva sărituri, dispărură din raza vederii.

— Iar acum, după ce ne-am uitat la aceste ierbivore fascinante, să mergem mai departe, să privim și dinozauri de talie mai mare. De fapt, de talie mult mai mare...

Cele două mașini își continuară drumul, luând-o către sudul Parcului Juristic.

CONTROL

— Roțile alea cam scârțâie, spuse John Arnold, aflat în camera de control, cufundată în semiîntuneric. Să faceți o revizie tehnică ambreiajelor la vehiculele BB 4 și BB 5, când se întorc de pe traseu.

— Da, domnule Arnold, se auzi vocea mecanicului prin interfon.

— Ei, asta-i o nimica toată, zise Hammond cu voioșie, intrând în încăpere.

Privind pe ecran, văzu cele două mașini de teren pornind către sudul parcului. Muldoon ședea într-un colț, urmărindu-le și el, în tăcere.

Arnold își mută scaunul mobil de la monitorul principal la bordul de control.

— Nu există nici o nimica toată pe-aici, domnule Hammond, spuse el.

Nervos din fire, Arnold era acum chiar mai iritabil decât de obicei. Era prea conștient de faptul că era prima dată când vizitatorii făceau turul parcului. De fapt, echipa lui Arnold nici nu prea călcase prin rezervația naturală. Arareori, se mai duseseră veterinarii. Îngrijitorii de animale se duceau să pună hrana în adăposturile special construite, în fiecare sector. Dar toți ceilalți priviseră de pe margine, din camera de control. Iar în acele clipe, când oaspeții se duseseră pe teren, el unul își făcea nenumărate griji pentru o mulțime de neajunsuri.

John Arnold era inginer aeronautic și lucrase la proiectilele subacvatice Polaris la sfârșitul anilor '60, până ce i se născuse primul copil, iar gândul de a face arme în continuare îi repugnase total. Între timp, Disney începuse să pună în aplicare traseele de agrement din parcurile de distracție, pe baza unor tehnologii foarte sofisticate, așa că angajase o mulțime de personal calificat în aeronautică. Arnold ajutase și el la proiectarea parcului Disney World, din Orlando, și se dusesese apoi să muncească la sistemele celor mai importante parcuri de la Muntele Magic, din California, la Străvechiul Ținut din Virginia și la Astrolumea din Houston.

Repetatele lui angajamente în construcția de parcuri de distracție îi deformase oarecum imaginea despre realitatea imediată. Arnold începuse să afirme tot mai des, mai în glumă, mai în serios, că toată lumea era din ce în ce mai ușor de descris prin metafora unui parc uriaș de agrement.

— Uite, Parisul este exact un parc de distracții, argumentase el o dată, după ce petrecuse o vacanță acolo. Cu toate că este grozav de costisitor, iar salariații parcului sunt antipatici și posaci toată vremea.

În ultimii doi ani, sarcina lui Arnold la Parcul Juristic fusese să construiască și să pună în funcțiune toate traseele. Ca inginer, era obișnuit cu proiectele de lungă durată —

adeseori vorbea de "deschiderea din septembrie" — care avea să se petreacă însă în luna septembrie a anului următor —, iar pe măsură ce deschiderea oficială a parcului se apropia, el era tot mai nemulțumit de progresele făcute până atunci. Știa din proprie experiență că uneori îi luau ani de zile să pună la punct toate detaliile unui singur traseu de parc, ca totul să meargă de la sine, fără nici un fel de problemă.

— Ei, așa ești tu, prăpăstios, îl zeflemisi Hammond.

— Eu nu cred asta, răspunse Arnold. Trebuie să vă dați și dumneavoastră seama că, începând chiar cu mutațiile alea genetice, Parcul Juristic este de departe cel mai ambițios proiect de parc din istorie. Vizitatorii n-or să-și pună niciodată prea multe întrebări despre asta, dar eu sunt nevoit să îmi fac griji.

Începu să enumere motivele pe degete:

— În primul rând, Parcul Juristic prezintă toate problemele curente ale unui parc de distracții obișnuit: circuite prin împrejurimi, control la intrare, transport, îngrijirea animalelor, condiții de cazare, dispozitive de protecție, mijloace de siguranță. În al doilea rând, mai avem și problemele care apar la orice mare grădină zoologică: îngrijirea animalelor; sănătatea și bunăstarea animalelor; hrănirea și igiena lor; protejarea contra insectelor, molimelor, alergiilor și tuturor bolilor; întreținerea îngrăditurilor în stare de funcționare și așa mai departe... Și, în sfârșit, se mai adaugă și probleme nemaîntâlnite până acum, legate de întreținerea unor animale pe care nimeni înainte nu a avut cum să le vadă măcar la față.

— Ei, lasă, că nu-i dracu'-așa de negru, îl domoli Hammond.

— Ba da, este, îl contrazise Arnold. Atâta doar că dumneavoastră nu sunteți aici ca să-l vedeți. *Tyrannosaurus* bea apă din lagună și uneori se îmbolnăvește; habar n-avem de ce. Femelele *triceratops* se omoară una pe alta pentru supremație în teritoriu și trebuie să fie izolate în grupuri mai mici de șase. Nici asta nu știm de ce. *Stegozaurii* se aleg de

nu mai știu câte ori cu afte pe limbă sau cu diaree, iarăși din cauze pe care noi nu le pricepem încă, chiar dacă am pierdut deja doi. Hypsilophodonții au mâncărimi de piele. Iar velociraptorii...

— Să nu mai aud iarăși de velociraptori, se enervă Hammond. Mi s-a acrit de câte am auzit despre ei. Mi s-a urât să mi se zică de atâtea ori că astea sunt cele mai oribile și mai crunte fapte care au existat pe fața pământului.

— Așa și este, întări Muldoon, cu voce scăzută. Ar trebui să îi distrugem pe toți.

— Ați vrut să le punem zgărzi cu transmițători radio, se înfurie Hammond. Și am fost de acord.

— Da, iar ei au hăpăit zgărzile alea cât ai zice pește, îi aminti Arnold. Dar chiar dacă prădătorii ăștia n-or să fie niciodată scoși din țarcul lor, eu cred că tot ar trebui să ne dăm seama că Parcul Jurasic este în mod inevitabil, grozav de imprevizibil.

— Ei, rahat, mârâi Hammond. Ia spuneți-mi și mie, de partea cui sunteți voi?

— Avem acum cin's'pe specii de animale dispărute demult, iar cele mai multe dintre ele sunt periculoase, urmă Arnold. Am fost nevoiți să amânăm construirea traseului *Râul Junglei* din pricina dilofozaurilor, iar țarcul *Pteratop* îl ținem în permanență înhcis, din pricină că pterodactilii au reacții cu totul neprevăzute. Astea nu sunt mici neajunsuri pe care să le operezi genetic, domnule Hammond. Sunt probleme deosebite, care țin de controlul asupra animalelor.

— Au existat și o grămadă de eșecuri genetice, se răsti Hammond. Nu mai tot dați vina pe animale.

— Da, aveți dreptate. De fapt, ceea ce avem noi de făcut ca să menținem în funcțiune atracția principală a parcului — *Turul Parcului Jurasic* — fără să avem nici un necaz, este să punem CD-ROM-urile de la bordul mașinilor în conexiune directă cu senzorii de mișcare. Ne-au luat luni de zile de revizii peste revizii, ca totul să meargă cum trebuie, iar acum

frânele electrice scârțâie de le iau dracii! Auzi, frânele electrice?!

— Hai să privim în perspectivă mai bine, îl opri Hammond. Dumneata te ocupi de partea tehnică, iar animalele se vor purta cum trebuie. La urma urmei, sunt dresabile, știi...

De la bun început, acesta fusese unul dintre principalele dorințe ale proiectanților. Animalele, oricât de ciudate ar fi ieșit ele, trebuia în mod neapărat să se comporte precum orice animale din grădinile zoologice. Așa încât să își dea seama că sunt îngrijite cu atenție și să răspundă cu docilitate.

— Apropo, ce se mai aude cu computerul ăsta? întrebă Hammond uitându-se în direcția lui Dennis Nedry, care tocmai lucra la un terminal dintr-un colț la încăperii. Afurisita asta de mașinărie ne-a dat la bătaie de cap...

— Acolo vreau și eu să ajung, mormăi Nedry fără nici un chef.

— Dacă l-ai fi pus la punct cum trebuie de la început..., începu Hammond, dar Arnold îl prinse de braț, făcându-i semn să tacă.

El știa că nu era deloc nimerit să îl cicălească pe Nedry când lucra.

— E un sistem la naibii de mare, spuse Arnold. E inevitabil să nu apară defecțiuni.

Adevărul era că lista de erori depășea o sută treizeci și toate includeau aspecte destul de curioase. De pildă: programul de hrănire în mod repetat la fiecare douăsprezece ore, nu la douăzeci și patru, iar duminicile nici nu înregistra cantitatea de hrană necesară. Drept urmare, personalul de serviciu nu avea cum să-și dea seama cât de mult mănâncă animalele în realitate.

Sistemul de protecție, care controla toate intrările pe bază de introducere a cartelelor de siguranță se întrerupea ori de câte ori sursa principală de energie era scoasă din funcțiune și nu se mai alimentau de la resursele auxiliare. Programul de

protecție a parcului nu funcționa decât alimentat cu energie de la sursa principală.

Programul pentru conservare fizică era inițial proiectat să micșoreze lumina artificială după ora 22, 00, dar nu funcționa decât în anumite zile ale săptămânii.

Programul automat de analiză coproparazitologică (numit și *Auto Pupa*), proiectat pentru depistarea paraziților în materiile fecale ale animalelor, semnală în permanență că toate speciile prezentau *Phagstomum venulosum*, cu toate că la probele recoltate nu se descoperise așa ceva. Iar computerul, în mod automat, dispunea distribuirea medicației necesare în alimentația animalelor. Dacă îngrijitorii scoteau medicamentele respective din hrană, începea să sune o alarmă pe care nimeni nu o mai putea opri.

Și uite așa, urma pagină după pagină de erori în lanț.

Când sosise acolo, Dennis Nedry avusese impresia că poate rezolva toate acele neajunsuri în timpul weekendului. Dar își cam pierduse speranța când văzuse toată lista de defecțiuni. Iar acum stătea pe telefon chemând întruna biroul lui de la Cambridge, să își anunțe colaboratorii că trebuiau să își amâne sfârșitul de săptămână și să muncească pe brânci până luni. În plus, îi zisese lui John Arnold că avea nevoie de fiecare linie telefonică disponibilă dintre Isla Nublar și continent, numai pentru a transfera datele programelor respective la birourile de pe coastă, iar de acolo la programatorii lui.

În timp ce Nedry lucra de zor, Arnold trecu un alt program pe monitorul lui, ca să poată vedea ce anume făcea Nedry acolo. Nu că nu ar fi avut încredere în el, dar lui Arnold îi plăcea să știe întotdeauna ce anume se întâmplă.

Se uită la graficele de pe ecranul din dreapta lui, care arătau traseul celor două mașini electrice. În acele momente, urmau linia râului, spre nord față de zona îngrădită și de teritoriul *ornithscienilor*.

— Dacă o să vă uitați în partea stângă, le recomandă vocea crainicului, o să vedeți aviarul, încă neterminat și nedat în folosință.

Tim zări într-adevăr scheletul de aluminiu al construcției, strălucind în depărtare.

— Și chiar înaintea dumneavoastră se află râul și jungla noastră mezozoică, unde, cu puțin noroc, puteți vedea în treacăt un carnivor foarte deosebit. Deci, fiți toți cu ochii în patru! glumi crainicul.

Pe ecranele de bord se contură capul unui animal asemănător cu o pasăre, care avea pe creștet o creastă de un roșu aprins. Dar toți ceilalți, în afară de Tim, se uitau pe geam. Mașina mergea chiar pe marginea unui mal înalt, sub care sălta un râu foarte repede. Ambele maluri ale apei erau aproape de nepătruns din pricina vegetației dese.

— Uitați-le chiar acolo, îi îndemnă vocea înregistrată. Animalele pe care le aveți înaintea ochilor se numesc dilofozauri.

În ciuda celor spuse de crainic, Tim nu observă decât un singur exemplar. Dilofozarul ședea ciucit pe picioarele din spate, și bea apă din râu. Avea o structură fizică tipică de carnivor, cu o coadă puternică, cu membre inferioare solide și gât lung. Corpul lui, înalt de aproape trei metri și jumătate era pătat cu galben și negru, ca la leopardi.

Dar ceea ce îi atrase în mod deosebit atenția lui Tim a fost capul animalului. Două creste încovoiate se întindeau de la ochi până la nas, apoi se întâlneau undeva pe creștet, formând un fel de V. Crestele erau dungate cu roșu și negru, ca la papagali sau la tucani. Scotea un fel de țipete prelungi, înfundate, ca o bufniță.

— E chiar haios, se pronunță Lex.

— *Dilophosaurus*, urmă vocea de pe bandă, este unul dintre primele specii de dinozauri carnivori. Oamenii de știință sunt de părere că mușchii maxilarelor acestora erau prea slab dezvoltati ca să ucidă prada, așa încât au ajuns la concluzia că mai întâi dilofozaurii au fost mâncători de

cadavre. Însă acum știm sigur că sunt otrăvitori, și astfel își omorau vânatul.

— Auzi colo, se strâmbă Tim. Așa se explică...

Din nou, strigătul acela ciudat al animalului se auzi până la ei.

Lex se foi neliniștită pe scaun.

— Chiar sunt otrăvitori, domnule Regis?

— Ei, nu te mai speria degeaba, o liniști Ed Regis.

— Dar sunt otrăvitori?

— Mda, cam așa...

— Ca și unele reptile din zilele noastre, precum monștrii Gila sau șerpii cu clopoței, *dilophosaurus* secretă o hematoxină puternică, prin glandele din cavitatea bucală. La câteva minute de la mușcătură, vânatul cade în stare de inconștiență, iar atunci dinozaurul va ucide cu ușurință prada. Această caracteristică îl fac să se numere printre exemplarele frumoase, dar mortale pentru celelalte animale din Parcul Juristic.

Mașina luă un viraj, lăsând râul în urmă. Tim se uită înapoi, sperând să mai vadă încă o dată *dilophosaurus*. Era uluitor. Auzi, *dinozauri otrăvitori?! Ar fi dorit din tot sufletul să se oprească, să-l mai privească, dar vehiculul era comandat automat. În schimb ar fi jurat că și doctorul Grant voia același lucru.*

— Dacă vă uitați spre faleza din partea dreaptă, veți vedea restaurantul "Les Gigantes", unul dintre superbele noastre localuri cotate cu trei stele în catalog. Maestrul-bcuătar Alain Richard a venit special de la restaurantul "Le Beaumanière" din Franța, vestit în lumea întreagă. Vă puteți obține o rezervare formând numărul patru la telefonul din camera dumneavoastră de hotel.

Tim se uită într-acolo, dar nu văzu nimic.

— Încă n-ai la ce să te uiți, spuse Ed Regis. Restaurantul nici nu începe să se construiască până în noiembrie.

— Continuând această incursiune a noastră în preistorie, vom ajunge în curând la ierbivorele din specia *ornithomimid*.

Dacă vă veți uita în dreapta probabil că veți observa câteva exemplare.

Într-adevăr, Tim dădu cu ochii de două animale ce ședeau nemișcate la umbra unui copac impunător. Da, erau triceratopi — de mărimea și culoarea elefanților și cu înfățișare agresivă, de rinoceri. Colții lungi, de sub fiecare ochi se curbau mult în aer, având în jur de un metru și jumătate, ca niște colți de elefant orientați în partea apusă. Un al treilea corn, ca de rinocer, era situat chiar în apropierea nasului. Și mai aveau și un bot lunguiet, tot de rinocer.

— Spre deosebire de ceilalți dinozauri, le explica vocea crainicului, *Triceratops serratus* nu au vederea prea bună. Văd numai la mică distanță în fața lor și în general le captează atenția obiectele în mișcare. Dacă am fi îndeajuns de aproape să vadă mașina, probabil că ne-ar ataca! Dar, liniștiți-vă, oameni buni... aici suntem în siguranță! Triceratops au o creastă în formă de evantai, îndărătul capului. Această creastă este de fapt o formație osoasă, foarte solidă. Fiecare animal cântărește în jur de șapte tone. În ciuda înfățișării lor impresionante, sunt de fapt destul de blânde. Își recunosc îngrijitorii și se lasă mângâiați. Le place mai ales să fie scărpinăți pe șolduri.

— Da' de ce nu se mișcă din loc? se miră Lex?

Lăsa geamul portierei și începu să strige cât o ținea gura:

— Hei, voi, dinozauri tâmpiți! Mișcați-vă fundul!

— Nu mai întărâta animalele, Lex, îi zise Ed Regis.

— Da' de ce? Sunt bătuți în cap. Stau acolo așa, parcă ar fi în poze, se mânie ea.

Vocea continua să le prezinte parcul:

—... monștrii rapizi, dintr-o lume demult apusă, care sunt într-un contrast evident cu ceea ce vom vedea acum. Urmează cel mai mare prădător din istoria planetei: cea mai înspăimântătoare șopârlă din toate timpurile, pe nume *Tyrannosaurus Rex*:

— Aha, minunat, *Tyrannosaurus Rex*, repetă Tim fascinat.

— Sper că e mai deștept decât arătările astea idioate, bombăni Lex luându-și privirea de la triceratopi...
Autoturismul se urni mai departe.

MARELE REX

— Neînvinsul *tyrannosaurus* a apărut târziu în istoria dinozaurilor. Aceștia au stăpânit lumea timp de o sută douăzeci de milioane de ani, dar *tyrannosaurus* a trăit numai în perioada ultimilor cincisprezece milioane de ani a acelei epoci.

Mașina oprișe pe vârful unei coline. Priviră de-acolo, de sus, o pantă împădurită ce cobora spre marginea lagunei. Soarele asfințea alene spre apus, cufundându-se în depărtările cețoase. Tot peisajul era scăldat într-o lumină blândă, peste care umbrele creșteau tot mai mult. Frunzișul des al lagunei era aureolat de contururi trandafirii. Departe, spre sud, zăriră gâturile grațioase ale apatozaurilor ce ședeau la marginea apei, oglindindu-și trupurile masive în undele fremătătoare. Era liniște, numai foșnetul neîntrerupt al cicadelor se auzea. Așa cum stăteau ei acolo, uitându-se cu nesaț la împrejurimi, aproape că le venea să creadă într-adevăr că fuseseră duși îți trecut, cu milioane și milioane de ani înapoi în timp, într-o lume acum dispărută.

— Merită, ce ziceți? îl auziră pe Ed Regis spunând în interfon. Mie îmi place să vin uneori aici, seara. Și să stau așa, să mă uit cât poftesc.

Grant însă nu păru prea impresionat de efuziunile poetice ale celui alt.

— Bine, bine, dar unde-i T-rex?

— Mda, asta, da, întrebare! Puteți să îl vedeți destul de des pe cel mic acolo, în lagună. Laguna este închisă de un stăvilar, așa că am putut crește câteva soiuri de pește. Ăla mic a învățat repede să prindă pește. E chiar interesant să-l

vezi. Nu-și folosește deloc labele din față, ci își vârstă capul în apă, cu totul. Ca o pasăre.

— Cel mic?

— Da, micul T-rex. E încă pui, n-are decât doi ani și cam o treime din mărimea normală a unui adult. E înalt cam de trei metri acum, și cântărește în jur de o tonă jumate. Celălalt a ajuns deja la maturitate. Dar nu-l văd deloc prin apropiere.

— Poate că-i acolo, jos, să vâneze apatozauri, sugerează Grant.

Regis izbucni în râs, și, prin interfon, vocea lui părea grozav de pițigăiată.

— Ar face-o el și pe-asta, dacă ar putea, credeți-mă pe cuvânt. Uneori stă acolo, în lagună și se uită la animalele alea și își încârligă degetele prin aer, enervat de neputința lui. Dar teritoriul lui este închis din toate părțile, cu șanțuri imense și garduri electrice. Nu îi prea place lui chestia asta, dar n-are încotro.

— Bine, dar atunci unde-i?

— Se ascunde, zise Regis. E cam sfios.

— Sfios?! exclamă Malcolm. *Tyrannosaurus rex este sfios?!*

— Păi, se ascunde mai tot timpul. Aproape că nici nu-l poți vedea vreodată în câmp deschis, mai ales ziua.

— Dar de ce?

— Noi suntem de părere că are o piele foarte delicată și soarele o arde foarte repede.

Malcolm începu să râdă în hohote.

Grant oftă, amuzat.

— Se pare că spulberați multe iluzii.

— Nu prea cred eu că veți fi dezamăgiți, spuse Regis. Așteptați numai puțin.

Atunci auziră un behăit subțiratic. În mijlocul câmpului, o cușcă mică se ridică dintr-odată, pe o platformă ce ieși chiar din pământ. Ușițele zăbrelite se dădură în lături, iar capra rămase priponită acolo, în mijlocul câmpului, behăind plângăreț.

— De-acum poate apărea în orice clipă, șopti Ed Regis.
Se uitară toți curioși, pe geam.

— Ia uită-te la ei, chicoti Hammond satisfăcut, privind monitorul din camera de control. Uite-i numai cum stau toți grămadă pe geam, cu sufletul la gură. Nici nu mai pot aștepta să îl vadă. Au venit de bunăvoie să dea ochi cu primejdia.

— De-asta mi-e și mie teamă, bombăni Muldoon.

Învârti cheile pe deget și privi cu încordare către cele două mașini. Era doar întâia dată când vizitatorii făceau turul Parcului Jurasic, iar Muldoon împărțase starea de neliniște a lui Arnold.

Robert Muldoon era un tip masiv, de vreo cincizeci de ani, cu mustață colilie și ochi albaștri, de nepătruns. Crescut în Kenya, își petrecuse cea mai mare parte a vieții angajându-se călăuză pentru vânătorii de sălbăticiuni africane de talie mare, așa cum făcuse și tatăl lui înainte. Dar din 1980 lucrase în primul rând pentru echipele de cercetători ai vieții animale și pentru proiectanții de grădini zoologice, pe post de consultant în probleme de comportamentul animalelor. Începuse să devină tot mai cunoscut, iar într-un articol al ziarului "Times" din Londra, în suplimentul de duminică se scria: "Ceea ce înseamnă Robert Trent Jones pentru antrenamentele de golf, Robert Muldoon este în domeniul proiectării de grădini zoologice: un designer cu un bagaj de cunoștințe apreciabil și o îndemânare unică".

În 1986 colaborase o vreme cu o companie din San Francisco, care construia o rezervație naturală particulară, pe o insulă din America de Nord. Muldoon făcuse împărțirea teritorială pentru diferite soiuri de animale, trasând limitele zonelor de acțiune și stabilind condițiile mediului înconjurător pentru lei, elefanți, zebre și hipopotami. El indicase ce animale anume puteau fi ținute în aceleași ținuturi și care trebuia să fie izolate. În acea perioadă, munca în sine i se părea oarecum monotonă. Mult mai interesant pentru el

părase construirea unui parc indian din Kashmir, numit "Lumea Tigrilor".

După care, în urmă cu un an, i se oferise o slujbă ca supraveghetor al traseelor de la Parcul Juristic. Salariul era foarte mare, iar Muldoon încheiase un contract pe un an de zile. Rămăsese uluit descoperind că parcul respectiv era de fapt o rezervație naturală pentru animale preistorice reconstituite genetic.

Bineînțeles că era o muncă foarte pasionantă; dar în timpul cât stătuse el în Africa, Muldoon își formase o părere foarte realistă despre animale și comportamentul lor — o părere lipsită de orice fel de sentimentalisme — care adeseori generase conflicte serioase între el și conducerea Parcului Juristic, cu sediul central în California. Și cel mai tare se certase cu zbirul acela hodorog și împătimit; ce ședea acum lângă el, în camera de *control*. Opinia lui Muldoon era că a reproduce artificial dinozauri în laborator era un experiment interesant; dar ținerea acestora în semi-libertate era cu totul și cu totul altceva.

Din punctul lui de vedere, câțiva dintre dinozauri erau prea primejdioși pentru a-i ține chiar și în țărcurile parcului. În mare parte, acest pericol consta inclusiv în faptul că știau mult prea puține despre respectivele animale. De pildă, nimeni nu bănuise măcar că dilofozaurii erau otrăvitori, până ce observaseră cum aceștia vânau rozătoarele de pe insulă. Le mușcau, apoi se dădeau câțiva pași în spate și așteptau să moară. Și nici chiar atunci nu își dăduseră seama că dinozaurii aceia scuipau venin, până ce unul dintre îngrijitori rămăsese aproape orb, în urma atacului unui dilofozaur.

După toate astea, Hammond își dăduse în sfârșit consimțământul să se analizeze otrava fiarelor și descoperiseră că aceasta conținea șapte feluri diferite de enzime toxice. Pe deasupra, se convinseseră că animalele puteau scuipa veninul de la o distanță de cinci metri. De aici trăsese concluzia că se putea foarte bine ca vreun vizitator aflat în mașinile electrice să fie orbit, iar conducerea parcului

dispusese să le fie extirpate pungile cu otravă aflate în cerul gurii. Veterinarii încercaseră asta de două ori la rând, dar fără nici un rezultat. Nimeni nu putuse depista cum era secretată acea substanță mortală. Și nici nu aveau cum să știe până ce nu se făcea autopsia completă a unui animal, ceea ce conducerea nu aprobase cu nici un preț.

Muldoon era încă și mai îngrijorat în privința velociraptorilor. Aceștia erau vânători înnăscuți, care niciodată nu lăsau să le scape prada. Ucideau chiar și atunci când nu erau înfometăți. Omorau pentru plăcerea de a omori. Erau foarte rapizi alergau uimitor de iute și făceau salturi amețitoare. Erau înzestrați cu gheare ucigătoare la fiecare picior; dintr-o singură mișcare puteau spinteca un om și îi scoteau măruntaiele cât ai clipi. Pe deasupra, aveau fâlci cumplit de puternice, care nu mușcau prada, ci o sfâșiau. Erau de departe mult mai inteligenți decât orice altă specie de dinozauri, și păreau că, din instinct, refuză orice obstacol ce le stătea în cale.

Orice specialist în grădini, zoologice știa că anumite animale erau inadaptable vieții în cușcă și încercau tot timpul să scape. Unele, cum erau de pildă maimuțele sau elefanții, puteau distruge ușile cuștilor. Altele, cum erau porcii sălbatici, erau deosebit de inteligente și învățau să descuie zăvoarele cu botul. Dar cine ar fi crezut că un armadillo uriaș avea să își distrugă colivia de fiecare dată? Sau că un elan oarecare nu va putea fi ținut în captivitate? Ba încă, un elan mult mai îndemânatic în a-și folosi botul pentru a deschide ușa țarcului, decât un elefant care încerca să o descuie cu trompa?! Elanii scăpau *întotdeauna* din grădinile zoologice; aveau un talent nebănuit de a ieși din orice îngrăditură.

Și-așa făceau și velociraptorii.

Acești prădători feroce erau cel puțin la fel de inteligenți ca și cimpanzeii. Și, tot ca aceștia, erau înzestrați cu labe uimitor de agile, care reușeau să descuie porțile sau să se folosească cu iscusință de diverse obiecte. Puteau deci scăpa

fără prea mari eforturi. Și atunci când într-adevăr unul ieșise din țarc, după cum se temuse Muldoon, ucisese doi muncitori constructori și îl mutilase pe un al treilea, înainte de a fi imobilizat. După acest eveniment trist, perimetrul de primire a vizitatorilor fusese reutilat cu porți solide, cu bare de oțel, cu încă un gard înalt și geamuri securizate. Iar țarcul velociraptorilor fusese împrejmuț cu senzori electronici, capabili să sesizeze orice încercare neașteptată de evadare a animalelor.

Muldoon ceruse în repetate rânduri arme eficiente. Comandase lansatoare portabile, dotate cu proiectile LAW. Vânătorii știau preabine cât de dificil era să dobori un elefant african de patru tone. Iar mulți dintre dinozauri cântăreau de câte zece ori pe atât. Conducerea rezervației fusese îngrozită de o astfel de propunere și insistase să nu existe nici un fel de armament pe insulă. Dar când Muldoon îi amenințase că pleacă și are de gând să dezvăluie totul presei, se ajunsese la un compromis. În cele din urmă, două lansatoare special construite fuseseră aduse și păstrate în permanență într-o cameră încuiată, de la subsol. Numai Muldoon avea cheile încăperii.

Iar acele chei le învârtea acum Muldoon nervos, pe deget.

— Eu unul mă duc jos, îi anunță el.

Arnold, uitându-se în continuare la ecranul de control, încuviință din cap. Cele două mașini electrice rămăseseră pe culmea dealului, așteptând apariția marelui T-rex.

— Hei, strigă Dennis Nedry de la terminalul la care lucra. Când te întorci, adu-mi și mie o Coca-Cola, vrei?

Grant stătea în mașină plin de curiozitate, așteptând în tăcere. Behăitul speriat al caprei părea că se întetește, devenea tot mai strident. Animalul trăgea fără încetare de pripon, zbatându-se în toate părțile. Paleontologul auzi prin radio vocea lui Lex, care întreba, înspăimântată:

— Da' ce-o să se-ntâmpale cu căprița? O s-o mănânce?

— Așa cred, îi răspunse cineva, după care Ellie se grăbi să închidă radioul.

Și-atunci simțiră duhoarea aceea de putreziciune care ajunsese până la ei, de undeva, din câmpie.

— A venit *el*, șopti Grant.

— E o *ea*, îl corectă Malcolm.

Capra se zbătea înnebunită acolo, în mijlocul câmpului, la treizeci de metri de cel mai apropiat copac al lagunei. Dinozaurul probabil că pândea pe undeva, printre arbori, dar pentru moment, Grant nu îl putea vedea încă. După care își dădu seama că se uita prea jos: capul animalului se înălța cam la șase metri deasupra solului, pe jumătate ascuns în frunzișul palmierilor.

— Sfinte Cristoase, șopti Malcolm înfiorat. Drăcia asta-i mare cât o clădire...

Grant se uita fascinat la capul acela enorm, colțuros, pătat cu maroniu-roșiatic, cu maxilare uriașe și colți amenințători. Fălcile monstrului clămpăniră o dată, dar el tot nu ieși din umbră.

— Cât o mai sta acolo? întrebă Malcolm cu răsufierea întretăiată.

— Probabil încă vreo câteva minute. Poate...

Tiranozaurul făcu un salt, neauzit, arătându-și în plină lumină trupul imens. Din patru pași ajunsese la capră, se aplecă și o mușcă de gât. Într-o clipă, behăitul încetă. Se lăsă o liniște deplină.

Încă aplecat deasupra prăzii, dinozaurul șovăi un moment. Gâtul musculos se îndreptă, iar capul masiv se întoarse, privind în toate direcțiile. Se uită ținută la Land Cruiser, rămas sus, pe culmea dealului.

— Ne vede? șopti Malcolm.

— A, bineînțeles, spuse Regis prin interfon. Să ne uităm dacă o să mănânce în fața noastră sau își duce prada la loc ferit.

Tiranozaurul se aplecă din nou și adulmecă hoitul caprei. O pasăre ciripi. Animalul ridică îndată capul, scrutând

împrejur, alarmat. Își mișcă țeasta uriașă repede, tresărind, când într-o parte, când într-alta.

— Parc-ar fi pasăre, zise Ellie.

Dinozaurul încă șovăia.

— De ce se teme? șopti iarăși Malcolm.

— Probabil de un alt tiranozaur, presupuse Grant. Carnivorele mari, cum sunt leii sau tigrii, devin foarte precauți după ce-și omoară prada, ca și cum ar fi dintr-odată mai vulnerabili. În secolul nouăsprezece, zoologi au emis ipoteza că animalele de pradă se simt vinovate pentru ceea ce au făcut; dar savanții din zilele noastre au explicat comportamentul lor — după ore întregi de stat la pândă, cu toate simțurile încordate —, ca fiind principala cauză a pierderii vânatului ucis, în general. Ideea preconcepută că "natura sălbatică zace în puterea colților și a ghearelor" era total greșită; de cele mai multe ori, prada răpusă trecea în puterea altcuiva. Când, în sfârșit, un carnivor reușea să doboare un animal, trebuia în mod firesc să se aștepte la apariția unui alt prădător, care îl putea ataca oricând, ca să îi fure vânatul. Așa se întâmpla probabil și în cazul tiranozaurului, care se temea de un alt posibil vrăjmaș.

Uriașul se aplecă iarăși deasupra hoitului caprei. Unul dintre masivele lui picioare din spate ținea apăsător stârvul, în vreme ce fălcile sfâșiau la iuțeală carnea fragedă.

— O să rămână aici, șopti Ed Regis. Excelent...

Animalul ridică iarăși capul, ținând în gură hălci mari de carne sângerândă. Privi către Land Cruiser. Apoi începu să mestece netulburat. Auziră cu toții crăntănitul înfiorător al oaselor sfărâmate.

— Brrr..., se auzi vocea lui Lex, prin interfon. E de-a dreptul scârbos...

În clipa aceea, ca și cum prudența ar fi izbândit în mintea sa, dinozaurul apucă între colți rămășițele caprei și le duse la loc ferit, printre copacii de unde venise mai înainte.

— Doamnelor și domnilor, acesta a fost *Tyrannosaurus Rex*, anunță vocea de pe banda de magnetofon.

Mașinile porniră mai departe, mișcându-se neauzite printre arbori.

Malcolm se lăsă pe spate în scaunul lui.

— Fantastic, îngăimă el.

Gennaro își șterse fruntea de sudoare. Fața îi era albă ca varul.

CONTROL

Henry Wu intră în camera de control și îi găsi pe toți cei de acolo șezând tăcuți, pe întuneric, și ascultând vocile celor de pe traseu, receptați prin radio.

— Isuse Cristoase, tocmai se dădea de ceasul morții Gennaro, cu vocea gătuită de spaimă. Păi dacă un animal d-ăsta iese de-aici... Nimic n-o să-i mai stea în cale.

— Cât e de uriaș, nici n-are rival pe pământ...

— Mda, nimic n-o să-i mai stea în cale...

— Doamne Dumnezeule, gândiți-vă numai...

În camera de control, Hammond răbufni, nervos:

— Să-i ia dracu' pe toți ăștia. Sunt atât de *răuvoitori*!

— Cum, tot o mai țin pe-a lor, că a scăpat un animal de pe insulă? Se miră Wu. Până acum trebuia să-și dea seama că totul este cât se poate de bine controlat. Am operat și mutații genetice la animale, am pus la punct tot amplasamentul...

Înălță din umeri, nedumerit.

Wu era ferm convins că parcul funcționa perfect, așa cum credea, de altfel, că și paleo-ADN-ul descoperit de el era fără cusur. Orice problemă ar fi apărut în timpul experimentelor, era în mod indubitabil legată de codul genetic în sine, lucru dovedit și de rezultatele practice ale acestor perturbații de fenotip: vreo enzimă care nu evolua normal, o proteină

neasimilabilă. Oricare ar fi fost abaterea respectivă, întotdeauna era înlăturată printr-o intervenție relativ minoră, începând cu generația următoare de dinozauri.

Prin comparație, geneticianul era absolut sigur că nici problemele ivite în Parcul Juristic nu erau fundamentale. Nu puteau exista probleme legate de controlul situației în sine. În nici un caz atât de grave, de nereparat, precum posibilitatea evadării vreunui animal de pe insulă. Lui Wu i se părea chiar jignitor numai gândul că vreun om de pe pământ l-ar fi crezut în stare să contribuie la construirea unui sistem unde se putea întâmpla o astfel de calamitate.

— Numai Malcolm ăla-i de vină, bombăni Hammond mohorât. El e capul tuturor răutăților. De la bun început a fost împotriva noastră, știi și tu. A lansat teoria aia a lui, cum că nici un sistem complex nu poate fi ținut sub control, iar natura nu poate fi imitată în nici un fel. Da' nu pricep în ruptul capului ce-o fi în mintea lui?! Păi, fir'ar mama ei a dracu' de treabă, noi nu facem aici nimic altceva, decât o grădină zoologică! Geme lumea de parcuri d-astea, și toate merg cum trebuie. Da' nu, el trebuie neapărat să își dovedească teoria aia blestemată sau, măcar să țipe sus și tare, până-n pânzele albe, că are dreptate! Sper din tot sufletul că n-o să-l sperie pe Gennaro, ca să-i dea și ăstuia prin tărtăcuță să pună bețe-n roate construcției parcului.

— Poate să facă așa ceva? se îngrijoră Wu.

— Nu, răspunse Hammond. Da' poate să încerce măcar. Poate să încerce și să-i pună pe gânduri pe investitorii japonezi, și să-i facă să-și retragă fondurile. Sau poate să facă vâlvă pe la guvernul din San José. În orice caz; ne-ar putea face necazuri.

Arnold strivi țigara în scrumieră.

— Haideți mai bine să Vedem ce se întâmplă până la capăt, propuse el. Noi toți avem încredere în ce-am făcut din parcul ăsta. Să vedem cum iese până la urmă.

Muldoon ieși din lift, înclină din cap, în semn de salut către paznicul de la intrarea în subsolul clădirii și coborî scările. Aprinse lumina. Garajul era înțesat cu cele douăzeci și patru de mașini Land Cruiser, aliniate corect. Fuseseră special comandate pentru traseul non-stop, care avea să înconjoare parcul și să se întoarcă apoi la complexul turistic.

Într-un colț, era parcat un jeep cu dungi roșii — unul dintre cele două vehicule alimentate cu benzină (pe primul îl luase Harding, veterinarul, de dimineață), care se puteau deplasa în orice parte a parcului, chiar și printre animale. Erau dungate cu roșu din pricină că descoperiseră că triceraptorii nu cutezau să atace mașina dacă observau culoarea respectivă.

Muldoon trecu pe lângă mașină, îndreptându-se spre capătul încăperii. Ușa blindată, ce proteja magazia cu armament, nu purta nici o inscripție. Descuie cu cheile lui și dădu ușa grea în lături. Înăuntru, șiruri de arme ședeau așezate frumos în rastele. Scoase un lansator de umăr, Randler, și o cutie cu muniție; apoi își puse două rachete sub braț rămas liber.

După ce încuie la loc ușa, așeză arma pe bancheta din spate a jeep-ului. Pe când ieșea din garaj, auzi în depărtare un tunet puternic.

— Se pare că o să cam plouă, spuse Ed Regis uitându-se către cer.

Mașinile se opriseră din nou, în apropierea mlaștinii sauropozilor. O turmă mare de apatozauri păștea în liniște la marginea lagunei, mâncând frunzele din vârful palmierilor. În împrejurimi se aflau și câțiva hadrozauri cu cap de ornitorinc, care, în comparație cu primii, păreau mult mai mici.

Firește, Tim știa că hadrozaurii nu erau nici ei prea mărunței. Numai că apatozaurii erau mult mai voluminoși. Capetele lor subțiratic se ridicau în văzduh, cam la doi metri, clătinându-se ușor pe gâturile lungi.

— Animalele acelea masive, pe care le vedeți acum, sunt numite de obicei *brontozauri*, le explica vocea înregistrată. Însă numele lor adevărat este *Apatosaurus*. Cântăresc mai mult de treizeci de tone. Ceea ce înseamnă că un singur animal este la fel de greu cât o întreagă cireada de elefanți din zilele noastre. Și mai puteți observa și faptul că preferă să rămână la marginea lagunei, unde nu este atâta umezală. În pofida a ceea ce multe cărți scriu, brontozaorii evită mlaștinile. Mult mai pe plac le este terenul uscat.

— *Brontosaurus* este cel mai mare dinozaur, Lex, o lămuri Ed Regis pe fetiță.

Tim nu se osteni să îl contrazică. Adevărul era însă că *Brachiosaurus* era de trei ori mai mare. Iar unii presupuneau că *Ultrasaurus* și *Seismosaurus* erau încă și mai voluminoși decât *Brachiosaurus*. *Seismozaurul* putea ajunge până la o sută de tone?! Pe lângă apatozauri, hadrozaorii se căzneau și ei să stea pe picioarele dinapoi, ca să apuce frunze: Se mișcau cu o grație neobișnuită pentru niște animale atât de masive. Câțiva pui de hadrozauri țopăiau și ei pe lângă adulți, rumegând frunzele care cădeau din gura animalelor mai mari.

— Dinozaorii din Parcul Juristic nu se înmulțesc, urmă crainicul. Puii pe care îi vedeți dumneavoastră au fost aduși în rezervație cu numai câteva luni în urmă, după ce fuseseră crescuți în laboratoarele speciale. Însă oricum, adulții îi îngrijesc ca și cum ar fi ai lor.

Se auzi dintr-odată bubuitul repetat al unui tunet. Cerul se întunecă amenințător și păru că se lasă deasupra capetelor lor.

— Mda, se pare că stă să plouă, zise Ed Regis.

Mașina o porni mai departe, iar Tim zări un animal gălbui mișcându-se cu repeziciune. Pe spate avea dungi cafenii. Îl recunoscu imediat.

— Hei! strigă el. Opriți mașina!

— Ce s-a întâmplat? se sperie Ed Regis.

— *Opriți mașina! Repede!*

— Ne îndreptăm acum spre ultimul dintre animalele noastre preistorice de talie mare, stegozaurul, anunță vocea înregistrată.

— Ce s-a întâmplat, Tim Z

— Am văzut unul! Am văzut unul chiar pe câmpul ăla?!

— Ce-ai văzut?

— Un *raptor*! Acolo, pe câmp!

— *Stegosaurus* este un animal care a trăit în perioada de mijloc a jurasicului, supraviețuind timp de o sută șaptezeci de milioane de ani, continua să explice crainicul. Câteva exemplare din aceste ierbivore remarcabile trăiesc chiar aici; în Parcul Juristic.

— Nu, nu pot să cred așa ceva, Tim, îl potoli Regis. Nu era un răpitor, în nici un caz!

— L-am văzut cu ochii mei! *Oprți mașina!*

În timp ce li se anunță noutatea lui Grant și Malcolm, interfonul păru că e bruiat.

— Tim are impresia că a văzut un raptor.

— Unde?

— Pe câmpul pe unde tocmai am trecut noi.

— Să ne întoarcem și să ne convingem.

— Nu ne putem întoarce, spuse Ed Regis. Nu putem merge decât înainte. Mașinile astea sunt programate automat.

— Nu ne putem întoarce deloc? insistă Grant.

— Nu, răspunse Regis. Îmi pare rău. Vedeți dumneavoastră, este un tur al...

— Tim, ascultă-mă. Sunt Malcolm, interveni matematicianul. Vreau să te întreb un singur lucru: cât de mare era răpitorul acela?

— În orice caz, mai mare decât puiul pe care l-am văzut noi azi, își aminti Tim. Și mai tânăr decât adulții aceia din țarc. Aia aveau cam un metru optzeci, iar ăsta cam pe jumătate.

— Mda, ce să-ți spun, minunat..., mormăi Malcolm.

— Nu l-am văzut decât pentru câteva secunde, urmă băiatul.

— Eu sunt sigur că n-a fost raptor, se enervă Ed Regis. N-avea cum. Poate un *othnielia*. Țștia întotdeauna sar gardul. Ne tot pierdem vremea cu ei, să-i aducem înapoi.

— Eu sunt mai mult ca sigur că am văzut un raptor, se încăpățână Tim.

— Mi-e foame, scânci Lex.

Începuse deja să se văicărească.

În camera de control, Arnold se întoarse dezorientat către Wu.

— Tu ce crezi c-o fi văzut puștiul?

— Probabil că un othy.

Arnold încuviință din cap.

— Cam avem bătaie de cap cu othy, pentru că stau mai mult prin copaci și nu prea putem să le dăm mereu de urmă.

Specia asta era o excepție care crea mai totdeauna probleme controlului de fiecare minut, pe care îl mențineau ei. Computerele îi pierdeau adeseori prin parc, apoi îi reperau pe hartă, când coborau din copaci.

— Ce mă roade pe mine cel mai tare e faptul că am făcut noi parcul ăsta minunat, *fantastic*, iar primii noștri vizitatori se preumblă de colo-colo ca niște contabili, căutând nod în papură, se necăji Hammond. Nu se bucură mai deloc de minunăția asta.

— Asta-i privește, spuse Arnold. Nu putem noi să-i obligăm să se bucure de minuni.

Se auzi declicul interfonului, apoi o voce de bărbat rosti târăgănat:

— John, aici *Anne B*, suntem încă la doc. N-am terminat de descărcat, dar mi-e teamă că furtuna o să ne lovească dinspre sud. Mai bine n-am rămâne aici, ancorați, dacă se înrăutățește stihia asta.

Arnold se întoarse spre ecranul monitorului, pe care se zărea silueta cargoului, tras la doc, în partea de răsărit a insulei. Apăsă pe butonul radioului.

— Cât ți-a mai rămas pe vas, Jim?

— Numai trei containere cu echipament. Nu m-am uitat pe fișa de control, dar cred că ați mai putea aștepta două săptămâni după tinichelele astea. Nu prea suntem în siguranță aici, știi și tu, iar țărmul e la o sută optzeci de kilometri.

— Deci ceri permisiunea să pleci înapoi?

— Da, John.

— Eu vreau să descarce tot echipamentul ăla, se opuse Hammond. Ne trebuie pentru laboratoare. Avem nevoie de el.

— Da, știu, răspunse Arnold calm. Dar pentru construcția barierei de furtună, care să protejeze dana, n-ați vrut să dați nici un bănuț. Așa că acum n-avem port cum trebuie. Dacă furtuna asta o ia razna de tot, nava o să fie izbită de chei. Am văzut nu știu câte vase scufundate așa. Dup-aia trebuie să suportați o mulțime de alte cheltuieli; pentru alt cargo, pentru operațiunile de salvare și curățirea docului... și nici nu se mai poate folosi până ce...

Hammond dădu nervos din mână.

— Dă-le drumul să plece și gata.

— Ai permisiunea să pleci, *Anne B*, spuse Arnold prin radio

— Ne vedem peste două săptămâni, răspunse vocea căpitanului.

Pe monitorul video se zărea deja echipajul strângând parâmele. Arnold se întoarse spre ecranul principal. Cele două mașini electrice străbăteau acum câmpurile încețoșate.

— Pe unde sunt acum? se interesă Hammond.

— Se pare că prin câmpiile sudice, răspunse Arnold.

Partea de sud a insulei era mai influențată de activitatea vulcanică decât nordul.

— Asta înseamnă că sunt aproape de stegozauri, urmă Arnold. Sunt mai mult ca sigur că or să se oprească să vadă ce face Harding pe-acolo.

STEGOZAURUL

În vreme ce autoturismul se opri locului, Ellie Sattler se uită printre fuioarele de aburi la stegozaur. Acesta stătea liniștit, fără să se miște deloc. Un jeep cu dungi roșii era parcat chiar în apropierea animalului.

— Trebuie să recunosc că ăsta chiar e o lighioană caraghioasă, se pronunță Malcolm.

Stegozaurul avea cam șase metri lungime, iar trupul îi era solid, îndesat, cu o mulțime de creste osoase pe spinare. Coada îi era împânzită de țepușe amenințătoare, lungi de câte un metru. Dar gâtul creaturii se termina cu un cap atât de mic, cu o privire tâmpă, de cal lipsit de minte.

În timp ce îl priveau, un bărbat veni de undeva, din spatele animalului.

— ăsta-i veterinarul nostru, Harding, le zise Regis prin radio. A anesteziat stegozaurul, de-asta stă neclintit. E bolnav.

Grant sări într-o clipă din mașină, grăbindu-se spre dinozaurul nemișcat. Ellie ieși și ea se uită în spate, la celălalt Land Cruiser, din care copiii se dădură jos numaidecât.

— De ce suferă? se interesă Tim.

— Nici ei nu știu, răspunse Ellie.

Creasta prelungă de pe spinarea animalului se ridica anevoie. Stegozaurul răsufla greu, chinuit, horcăind de câte ori trăgea aer în piept.

— E molipsitoare boala asta? întrebă Lex.

Se apropiară de capul subțiratic al animalului, unde Grant și veterinarul se așezaseră în genunchi, sprijinindu-l, ca să se uite în gura dinozaurului.

Lex strâmbă din nas, scârbită.

— Fiara asta chiar că-i ditamai, spuse ea, mai și pute.

— Mda, așa e, recunosc Ellie.

Își dăduse și ea seama că stegozaurul împrăștia o duhoare neobișnuită, de pește putred. Îi aducea aminte de

ceva anume, dar nu știa încă de ce. Oricum, nu mai simțise niciodată până atunci un ster gozaur, așa că n-avea de unde să știe. Poate că ăsta era mirosul lui specific. Însă se cam îndoia. Majoritatea ierbivorelor nu aveau un miros puternic. Și nici măcar balegile lor nu duhneau așa. Numai carnivorele aveau această caracteristică.

— Pute-așa din cauză că-i bolnav? întrebă iarăși Lex.

— Poate. Și nu uita că veterinarul l-a și adormit, cu niște substanțe anume.

— Ellie, ia uită-te tu la limba lui, o rugă Grant.

Limba stacojie a animalului atârna fleșcăită într-o parte. Veterinarul ținu lumina lanternei în așa fel încât Ellie putu vedea toată puzderia aceea de bășicuțe argintii.

— Mda, micropustule, diagnostică ea. Interesant.

— Avem multă bătaie de cap cu stegozaurii ăștia, oftă veterinarul. Mai tot timpul se îmbolnăvesc.

— Dar care sunt simptomele? întrebă Ellie.

Zgârie cu unghia limba dinozaurului. Din pustulele sparte se scurse un lichid asemănător cu apa.

— Bleah, se strâmbă fetița, scârbită.

— Mers împleticit, lipsa simțului de orientare, respirație greoaie, diaree continuă, turui veterinarul, clătinând din cap neputincios. Se pare că toate simptomele astea apar cam la fiecare șase săptămâni.

— Și ei se hrănesc în tot timpul ăsta?

— A, da, sigur, răspunse Harding. Un animal de mărimea asta are nevoie de cel puțin două-trei sute de kilograme de ierburi pe zi, numai ca să se poată ține pe picioare. Stegozaurii sunt rumegători constanți.

— Asta înseamnă că boala nu poate fi provocată de plante toxice, conchise Ellie.

Rumegătoarele constante, cele al căror organism nu funcționează decât dacă mănâncă în continuu, ar fi suferit în permanență de boala respectivă, dacă ar fi mâncat vreo plantă toxică. Nu s-ar fi contaminat la perioade stabile, de circa șase săptămâni.

— Exact, o aprobă veterinarul.

— Pot să mă uit mai bine? întrebă Ellie, luând apoi lanterna din mâna medicului. Ați observa, efectele tranchilizantelor asupra pupilei? se interesă ea, luminând din plin ochiul dinozaurului.

— Da. Asta-i efectul miotic, când pupilele sunt micșorate.

— Dar pupilele lui sunt dilatate, remarcă ea.

Harding se uită și el. Nu rămânea nici o îndoială: pupilele stegozaurului erau dilatate și nu reacționară în nici un fel când lumina puternică se plimbă peste retină.

— Dracu' să mă ia și pe mine! exclamă el uluit. Asta-i efect farmacologic.

— Da, încuviință Ellie, întorcându-se pe călcâie și privind împrejur. Cam cât acoperă teritoriul de acțiune al animalului?

— Vreo opt kilometri pătrați.

— Țsta-i locul unde stau ei mai mult?

— Se aflau într-un luminiș larg, presărat cu colți ide stâncă și împânzite de fuioare de fum ce ieșeau pe alocuri din pământ. Era spre seară, iar cerul devenise trandafiriu dincolo de dantelele întunecate ale norilor joși.

— Nu, în general stau mai mult prin partea de nord sau spre răsărit, față de locul unde suntem noi acum, zise Harding. Dar când se îmbolnăvesc, obișnuiesc să se retragă pe-aici, prin locurile astea.

Mda, interesantă șaradă, se gândi Ellie. Cum se explica oare periodicitatea simptomelor de otrăvire? Arată cu mâna spre câmpie.

— Vedeți dumneavoastră arbuștii aceia mărunți, delicați?

— Da, e liliac vest-indian, răspunse veterinarul. Știm și noi că-i toxic. Dar animalele nu-l mănâncă.

— Sunteți sigur?

— Da. Avem înregistrările de pe video, care confirmă și, în plus, am făcut analiza fecalelor, ca să mă asigur. Stegozaurii nu mănâncă niciodată liliac.

Melia azedarach, numită popular fragi chinezești sau liliac vest-indian, conținea câțiva alcaloizi toxici. Chinezii foloseau

planta respectivă ca otravă pentru pești.

— Nu-l mănâncă. repetă veterinarul.

— Interesant, zise Ellie. Pentru că în caz contrar, aş fi putut spune că animalul ăsta prezintă semnele clasice ale otrăvirii cu *Melia*: stări de ameţeală, iritarea membranelor mucoase şi dilatarea pupilară.

Se apropie de plante, să le studieze mai îndeaproape. Se aplecă mult deasupra arbustului, cercetându-l cu atenţie.

— Da, aveţi dreptate; recunosc. Plantele sunt neatinse, nici urmă de stricăciune. Deloc, par întregi-întregule.

— Şi, în plus, mai rămâne şi enigma intervalului de şase săptămâni, îi reaminti veterinarul.

— Cât de des vin aici stegozaarii?

— Cam o dată pe săptămână, răspunse el. Fac un ocol mic al teritoriului, îndreptându-se înapoi şi mănâncă în drum, pe măsură ce merg mai departe. Circuitul ăsta închis durează cam o săptămână, până ce ajung iarăşi aici.

— Dar nu se îmbolnăvesc decât o dată la şase săptămâni.

— Exact, întări Harding.

— Ce plictiseală, căscă Lex.

— Ssst, îi făcu Tim semn să tacă. Domnişoara Sattler are nevoie de linişte, să se gândească.

— Mda, nici o ispravă n-am făcut, zise Ellie, depărtându-se iarăşi, luând-o spre câmpie.

În spatele ei, se auzi Lex spunând:

— Nu vrea nimeni să joace nişte pase cu mine?

Ellie privea cu atenţie pământul pe unde trecea. Terenul era adeseori stâncos. Undeva, spre stânga, se auzea mugetul valurilor. Printre pietre se găseau mulţi fragi chinezeşti. Probabil că animalele nu mâncau decât fructele. Dar n-avea nici un sens să se gândească la asta Pentru că fragile liliacului indian erau grozav de amare.

— Ai mai descoperit ceva? o întreabă Grant, alăturându-i-se.

Ellie oftă dezamăgită.

— Numai pietre. Probabil că suntem pe-aproape de plajă, pentru că toate pietrele astea sunt foarte netede. Și sunt puse una peste alta, în grămezi frumos clădite.

— Grămezi frumos clădite?! rămase Grant cu gura căscată.

— Da, peste tot. Una uite-o chiar aici, îi arată ea.

Și în clipa aceea își dădu seama la ce se uitau ei de fapt. Pietrele acelea erau într-adevăr șlefuite, dar nu de ocean. Pentru că acestea erau strânse într-un loc, formând mici grămăjoare, ca și cum ar fi fost presărate din loc în loc, pe drum.

Erau de fapt mormane de așa-zise pietre de pipotă.

Multe specii de păsări și crocodilii înghit pietricele care se adună într-un "buzunar" muscular al aparatului digestiv, numit pipotă. Apăsate cu putere de mușchii pipotei, pietricelele ajută la sfărâmarea hranei tari, înainte de a ajunge în stomac, și astfel se ușurează digestia. Unii oameni de știință emisese ră ipoteza că și dinozaurii s-ar fi folosit de astfel de pietre de pipotă. Mai întâi, pentru că dinții acestora erau prea mici și prea puțin tociți pentru a fi mestecat mâncarea. Se presupunea că dinozaurii înghițeau direct mâncarea, nemestecată, iar pietrele de pipotă sfărâmau fibrele plantelor. Iar câteva fosile chiar fuseseră dezgropate având în dreptul abdomenului câte o grămăjoară de pietre. Dar niciodată nu se verificase supoziția asta, iar...

— Pietre de pipotă, băigui Grant.

— Așa cred și eu. Mai întâi înghit pietrele astea, iar după câteva săptămâni ele se tocesc, așa că le dau afară, lăsând în urmă mușuroaiele astea, și înghit alte pietre în loc. Și odată cu ele, mai hăpăie și niște fragi chinezești. Și uite-așa se îmbolnăvesc.

— Dracii să mă găsească pe mine dacă nu ai dreptate, îngăimă Grant. Sunt mai mult ca sigur că așa e.

Se uită la grămăjoara de pietre, atingând-o cu degetele lui experimentate, lăsându-se în voia instinctului său de paleontolog.

Și atunci încremeni.

— Ellie, rosti el după câteva clipe de uluială. Ia uită-te și tu la asta.

— Hai, amice, arunc-o aici! Chiar aici, în bătrâna mea mână de neînvins! chiuia Lex întruna, iar Gennaro aruncă mingea spre ea.

Fetița aruncă balonul de cauciuc cu atâta forță, încât bărbatul simți că-l ustură mâna.

— Hei, mai ușurel! Eu n-am mână, ca tine!

— Ce te mai văicărești! se maimuțări ea, privindu-l cu dispreț.

Enervat, Gennaro azvârli iarăși mingea către ea și auzi pocnetul pe mână de piele.

— Mda, acum mai merge, îl laudă fetița.

Stând acolo, lângă dinozaurul narcotizat, Gennaro continuă să se joace cu Lex, în timp ce vorbea cu Malcolm.

— Cum se împacă boala dinozaurului cu teoria ta?

— Era de prevăzut, răspunse matematicianul.

Gennaro clătină din cap, a lehamite.

— Există ceva pe lumea asta ce nu este prevăzut în teoria ta?

— Uite ce-i zise celălalt. Eu unul n-am nici o contribuție personală. E pur și simplu vorba de teoria haosului. Dar am observat și singur că pe nimeni nu interesează să asculte care sunt consecințele matematicii în practică. Pentru că, vreau să-ți spun, că într-adevăr, apar consecințe serioase ce intervin în viața oamenilor. Și aceste consecințe influențează viața omenească încă mult mai mult decât principiul lui Heisenberg sau teorema lui Gödel, de care fac toți atâta caz. Pentru că ei au emis mai degrabă niște considerațiuni academice. Precepte filozofice. Dar teoria haosului privește fiecare aspect al vieții de zi cu zi. Știi cumva de ce au fost construite computerele întâi și-ntâi?

— Nu, recunosc Gennaro.

— Arunc-o aici, răcnea Lex cât o ținea gura.

— Ei bine, computerele au fost construite la sfârșitul anilor '40 pentru că matematicienii precum John von Neumann s-au gândit că dacă ai la îndemână un computer — o mașinărie care să poată lucra cu o mulțime de variabile în același timp — poți să prevezi timpul probabil. În sfârșit, vremea de afară putea ajunge cunoscută dinainte de către om. Iar oamenii au crezut gogorița asta pentru încă patruzeci de ani de-atunci încolo. Au crezut că prezicerea vremii era doar o funcție care putea ține seama lucrurilor. Dacă puteai deci să afli îndeajuns, puteai prevedea absolut orice. Iar ăsta a fost țelul tuturor oamenilor de știință de la Newton încoace.

— Și?...

— Ei bine, teoria haosului pur și simplu spulberă această credință îndelungată. Pentru că ea presupune din start că niciodată nu poți prevedea un fenomen anume. Nu poți niciodată prezice starea vremii mai mult de câteva zile. Toți banii care s-au cheltuit pentru prognozele de lungă durată — adică în jur de jumătate de miliard de dolari, numai în ultimele decenii — înseamnă că au fost aruncați pe apa sâmbetei. E curată nebunie. E la fel de fără rost ca și încercarea de a preschimba plumbul în aur. Noi, în ziua de azi, ne uităm înapoi, la cele petrecute demult, și râdem de alchimiști și de ceea ce se străduiau ei să facă atunci, dar tot astfel vor râde și generațiile viitoare de noi. Am încercat și noi imposibilul, ba încă am aruncat și o grămadă de lovele pentru asta. Pentru că adevărul este că există câteva mari categorii de fenomene care sunt în mod definitiv și irevocabil imprevizibile.

— Așa ne arată teoria haosului?

— Întocmai, și este de-a dreptul uluitor faptul că numai foarte puțini vor să audă de ea, urmă Malcolm. I-am spus toate astea lui Hammond cu mult înainte să pună el piciorul aici. Vreți să reproduceți artificial o mână de animale preistorice și să le țineți pe-o insulă? Minunat. Ce vis fascinant! Încântător, așa zice! Atâta doar că n-o să meargă

totul după cum ați plănuit. Situația în sine este la fel de imprevizibilă ca și starea vremii.

— Și i-ai spus chiar așa? întrebă Gennaro.

— Da. I-am mai spus și unde anume or să apară abaterile. În mod clar, adaptarea animalelor la mediul înconjurător era unul dintre aspectele vizate. De pildă, stegozaurul ăsta a trăit acum o sută de milioane de ani. Nu este adaptat la lumea contemporană. Acum aerul este altfel stratificat, radiația solară este diferită, insectele sunt deosebite de cele din trecut, sunetele sunt altele, vegetația este total schimbată. Conținutul de oxigen din atmosferă este mult mai scăzut. Animalul ăsta amărât se simte aici ca un om obișnuit la o altitudine de trei mii cinci sute de metri. Auzi-l numai cum horcăie.

— Iar celelalte aspecte care ar permite abateri care sunt?

— În mare vorbind, capacitatea celor ce supraveghează parcul de a ține sub control răspândirea oricăror forme de viață. Pentru că evoluția istorică e plină de exemple care atestă faptul că viața depășește orice bariere, de orice fel ar fi ele. Viața pătrunde pretutindeni, fără opreliști. Viața cucerește mereu noi teritorii. Uneori calea de a le dobândi este dureroasă, poate chiar riscantă. Dar întotdeauna viața găsește mijlocul să îndepărteze orice obstacol din cale.

Malcolm clătină din cap cu tristețe.

— Nu vreau să fac pe filozoful, dar ăsta-i adevărul, încheie el.

Gennaro se uită în jur. Ellie și Grant se întorceau, străbătând în grabă câmpul, în timp ce-și fluturau mâinile și strigau cât îi ținea gura.

— Mi-ai adus și mie o Coca-Cola? întrebă Dennis Nedry, când Muldoon reveni în camera de control.

Muldoon nu se osteni să-i răspundă. Se duse direct la monitor și privi ce se mai întâmpla pe teren. Prin radio îl auzi pe Harding spunând:

—... stego... În sfârșit... am dibuit... acum...

— Ce tot îndrugă ăla acolo? întrebă Muldoon.

— Au ajuns în partea de sud, răspunse Arnold. De-asta își mai trag puțin sufletul. O să îi trec pe alt canal. Dar vreau să-ți zic că au descoperit care-i buba cu stegozaureii ăia. Mănâncă un fel de fragi...

Hammond încuviință din cap, satisfăcut.

— Știam eu că mai devreme sau mai târziu o să se rezolve și asta, rosti el cu mulțumire.

— Nu-i prea impresionant, mărturisi Gennaro.

Ținea micul fragment alb pe vârful degetului. Bucățița aceea nu era mai mare decât un timbru poștal, după cum se vedea în lumina împuținată a apusului.

— Ești sigur de asta, Alan? mai întrebă avocatul.

— Absolut sigur, zise paleontologul. Ce mă face pe mine să cred asta este conturul acela din interior, curbura dinăuntru. Dacă o întorci pe partea cealaltă, o să observi un fel de desen vag, niște linii drepte, care închipuiesc un fel de forme triunghiulare.

— Mda, le văd și eu.

— Ei bine, atunci află că eu unul am dezgropat două ouă dintr-astea, cu aceleași desene, pe șantierul meu din Montana.

— Vrei să zici că asta-i dintr-un ou de dinozaur?

— Fără doar și poate, rosti Grant răspicat.

Harding clătină din cap, neîncrezător.

— Dinozaureii ăștia nu se pot înmulți singuri.

— Ba pot foarte bine, după câte se pare, îl repezi Gennaro.

— Nu, în nici un caz, îl contrazise Harding. Asta probabil că a fost un ou de pasăre. Avem nu știu câte zeci de specii de păsări pe insulă.

Grant dădu din cap, deloc convins.

— Uită-te mai bine la curbura fragmentului. Coaja este aproape plată. Bucata asta provine de la un ou foarte mare. Și

mai remarcă și rezistența cojii. Dacă nu cumva aveți și struți pe insula asta, atunci fără îndoială că e de la un ou de dinozaur.

— Dar nu pot să se reproducă, n-au cum, insistă Harding. Toate animalele astea sunt femele.

— Tot ce știu eu acum, e că ăsta a fost un ou de dinozaur, îl opri Grant.

Malcolm interveni și el:

— Poți să-ți dai seama din ce specie ar fi?

— Da, zise Grant. E un ou de velociraptor.

CONTROL

— E de-a dreptul absurd, aproape țipă Hammond în camera de control, ascultând transmisia radio. Probabil că-i un ou de pasăre mare. Numai asta *poate* fi.

Radioul pâraie, apoi se auzi vocea lui Malcolm:

— Hai să facem mai bine un mic test, vrei? Să-l rugăm pe domnul Arnold să ne redea una dintre statisticile alea.

— *În momentul ăsta?*

— Da, chiar acum. Am înțeles că puteți transmite programele și pe monitorul din mașina doctorului Harding. Vă rog să faceți lucrul ăsta *acum*, da?

— Nici o problemă, îl asigură Arnold.

După numai câteva secunde, pe ecranul din camera de control apăru:

TOTAL ANIMALE 238

Specie

Presupuse

Găsite

Ver.

Tyrannosaurus

2

2

4. 1

Maisaurus

21

21

3. 3

Stegosaurus

4

4

3. 9

Triceratop

8

8

3. 1

Procompsognathus

49

49

3. 9

Othinelia

16

16

3. 1

Velociraptor

8

8

3. 0

Apatosaur

17

17

3. 1

Hadrosaur

Dilophosaurus

11

7

11

7

3. 1

4. 3

Pterosaur

6

6

4. 3

Hypsilophodontis

33

33

2. 9.

Euoplocephalid

16

16

4. 0

Styracosaur

18

18

3. 9

Microceratop

22

22

4. 1

TOTAL

238

238

— Ei, sper că sunteți mulțumiți, zise Hammond. Ați receptat lista acolo, pe monitor?

— Da, răspunse Malcolm. Tocmai ne uitam la ea.

— Totul este cât se poate de în ordine, *ca întotdeauna*, continuă Hammond, fără să-și ascundă mulțumirea.

— Ei, și-acum să vedem, urmă Malcolm, netulburat. Ați putea să cereți computerului căutarea unui număr diferit de animale, decât cel obișnuit?

— Care anume? se interesă Arnold.

— Încercați cu două sute treizeci și nouă.

— Numai o clipă, se încruntă Arnold, înțelegând.

Câteva momente mai târziu, pe ecran era afișat:

TOTAL ANIMALE 239

Specie Presupuse Găsite Ver.

Tyrannosaurus

2

2

4. 1

Maisaurus

21

21

3. 3

Stegosaurus

4

4

3. 9

Triceratops

8

8

3. 1

Procompsognathid

49

50

??

Othiniella

16

16

3. 1

Velociraptor

8

8

3. 0

Apatosaurus

17

17

3. 1

Hadrosaur

11

11

3. 1

Hadrosaur

11

11

3. 1

Dilophosaur

7

7

4. 3

Pterosaur

6

6

4. 3

Hypsilophodontiâ

33

33

2. 9

Euoplocephalid

16

16

4. 0

Styracosaur

18

18

3. 9

Microceratop

22

22

4. 1

TOTAL

238

239

Hammond sări de pe locul lui ca ars.

— Ce mama dracu' e-asta?

— Am găsit un compy în plus.

— Da' de unde-a apărut?

— Habar n-am!

Radioul pârâi din nou.

— Și-acum haideți să mai încercăm ceva: puteți să cereți computerului să caute... să zicem... trei sute de animale?

— Ce dracu' tot aiurează ăla acolo? se răsti Hammond. Trei sute de animale? Ce tot îndrugă acolo?

— Numai un minut așteptați, îl opri Arnold. Mai durează puțin.

Apăsă câteva butoane. Iar prima linie, cea cu totalul animalelor se prezintă astfel:

TOTAL ANIMALE: 239

— Nu pricep unde vrea să ajungă, se lamenta Hammond în continuare.

— Mie mi-e teamă că înțeleg, zise Arnold.

Privi iarăși ecranul computerului. Numerele de la prima rubrică semnalau:

TOTAL ANIMALE: 244

— Două sute patruș' patru? se miră Hammond. Ce se întâmplă aici?

— Computerul numără din nou animalele din parc, zise Wu cu voce pierită. *Toate* animalele.

— Eu unul am avut impresia că asta a făcut tot timpul, nu? Hammond se întoarse îndată către informatician. Nedry! Nu cumva ai dat tu iarăși programele peste cap?

— Nici gând, răspunse Nedry luându-și ochii de la terminalul lui. Computerul permite operatorului să verifice un număr previzibil de animale, pentru a accelera procesul de enumerare. Dar asta-i doar o convenție, nu o greșală.

— Are dreptate, îi luă Arnold apărarea. Noi întotdeauna am folosit drept număr de bază — două sute treij' opt — pentru că am presupus din start că nu pot fi mai multe animale.

TOTAL ANIMALE: 262

— Stați puțin, se rezezi Hammond. Dar animalele astea nu se pot înmulți. Computerul ăsta probabil că numără și șoarecii de câmp sau mai știu eu ce bazaconii...

— Și eu cred la fel, zise Arnold. E aproape sigur că e vreo deficiență a sistemului de reperare vizuală. Dar o să aflăm noi curând.

Hammond se întoarse către Wu.

— N-au cum să se reproducă, așa-i?

— Așa-i, îl asigură Wu.

TOTAL ANIMALE: 270

— De unde dracu' tot apar atâtea? se minună Arnold.

— Dracii să mă ia pe mine dacă am habar, se enervă Wu.

Priviră în tăcere cum se derulau numerele mai departe.

TOTAL ANIMALE: 283

Îl auziră prin radio pe Gennaro zicând:

— Fir'ar al dracului de ceas, oare câte sunt până la urmă?

Apoi fetița începu să se smiorcăie:

— Mi-e foame. Când ne întoarcem?

— Nu mai e mult, Lex.

Pe ecran apăru semnalul de eroare:

EROARE: Parametru de cercetare: 300 animale. Nu s-au găsit.

— Păi da, eroare, încuviință Hammond. Mi-am dat eu seama de la început. Tot timpul am avut sentimentul că este numai o greșeală.

Dar câteva momente mai târziu, pe ecran se afișa o nouă statistică:

TOTAL ANIMALE 292

Specie Presupuse Găsite Ver.

Tyrannosaurus

2

2

4. 1

Maiasaurus

21

22

??

Stegosaurus

4

4

3. 9

Triceratop

8

8

3. 1

Procompsognathid

49

65

??

Othnielia

16

23

??

Velociraptor

8

37

??

Apatosaur

17

17

3. 1

Hadrosaur

11

11

3. 1

Dilophosaur

7

7

4. 3

Pterosaur

6

6

4. 3

Hypsilophodontid

33

34

??

Euoplocephalid

16

16

4. 0

Styracosaur

18

18

3. 9

Microceratop

22

22

4. 1

T O T A L

238

Radioul începu iarăși să pârâie.

— Ei, acum vedeți care-i hiba metodelor voastre, se auzi vocea lui Malcolm. Nu ați urmărit decât numărul de dinozauri previzibili. Erați îngrijorați pentru pierderea animalelor, iar metoda voastră era proiectată să vă semnaleze imediat dacă numărul găsit era mai mic decât cel scontat. Dar nu asta era problema. Problema era că voi de fapt aveți *mai multe* exemplare decât vă așteptați.

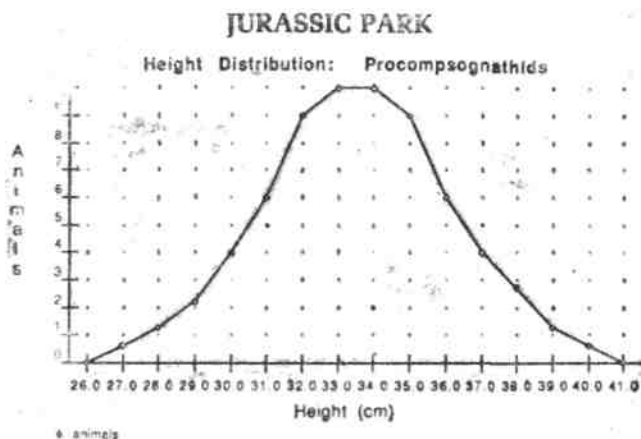
— Sfinte Cristoase! exclamă Arnold.

— Dar n-au cum să fie mai multe, se împotrivi Wu. Noi știm doar câte am reprodus în laborator. N-au de unde să iasă atâtea.

— Mă tem că n-ai dreptate, Henry, spuse Malcolm. Lighioanele astea se înmulțesc de capul lor.

— Nu.

— Chiar dacă nu vrei să accepți ideea că profesorul Grant a descoperit aici un ou de dinozaur, poți să-ți dai seama chiar din datele pe care ți le furnizează calculatorul. Ia uită-te la graficul acela de distribuție, la compy, de pildă. Roagă-l pe Arnold să îl afișeze.

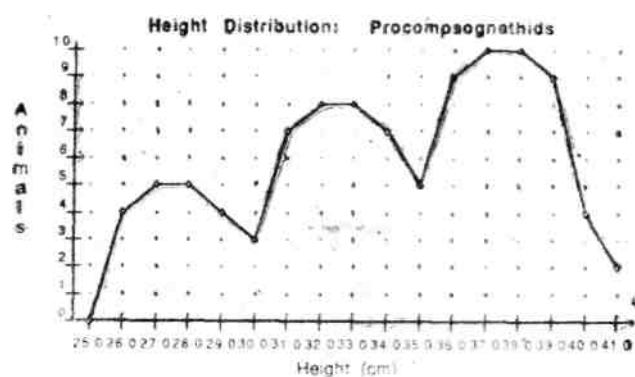
— Nu observi nimic deosebit? întrebă Malcolm.

— Este un grafic de distribuție Poisson, răspuse Wu. Curba de creștere e normală.

— Dar n-ai spus tu, cu gura ta, că ai produs compy în trei serii? La intervale de câte șase luni?

— Ba da...

— Înseamnă că ar trebui să obții un grafic cu câte un munte fractal pentru fiecare dintre cele trei serii diferite pe care le-ai introdus în parc, îi explică Malcolm manevrând keyboard-ul. Uite cum ar trebui s-arate...

— Dar tu n-ai lucrat cu graficul ăsta, continuă Malcolm. Iar cel pe care tocmai l-ai văzut este de fapt graficul populației în creștere. Compy se înmulțesc.

Wu clătină din cap, neîncrezător.

— Nu-mi dau seama cum.

— Asta e, se înmulțesc, ca și othnielia, ca și maiazaurii, hyspy și... velociraptorii.

— Cristoase mare, șopti Muldoon ca pentru el. Există *raptori în libertate?!*

— Mda, nu-i rău deloc, spuse Hammond cu ochii la ecran. Noi am integrat în parc doar trei categorii... mă rog, cinci... Cu foarte mici diferențe la două din ele...

— Ce dracu' tot spui acolo? se răsti Wu. Nu știi ce înseamnă asta?

— Bineînțeles că știu ce înseamnă, Henry, răspuse Hammond. Înseamnă că ai dat-o-n bară.

— În nici un caz!

— Avem în parc dinozauri care se înmulțesc, Henry.

— Dar sunt numai femele, stăruie Wu. E imposibil. Trebuie să fie o greșeală pe undeva. Și uită-te la numerele alea afurisite. Auzi, ce creștere mică la animalele de talie mare și ce creștere uriașă la animalele mici! Pur și simplu n-are nici o logică. Trebuie să fie o greșeală undeva.

Se auzi declicul radioului.

— În cazul de față nu-i nici o greșeală, rosti Grant. Eu unul cred că numerele astea confirmă faptul că animalele se înmulțesc. Și încă în șapte locuri diferite ale insulei.

CUIBURILE

Cerul se întuneca tot mai tare. În depărtare, tunetele cutremurau văzduhul. Grant și ceilalți stăteau lângă portiera jeep-ului și se uitau încă la ecranul monitorului.

— Cuiburi?! exclamă Wu.

— Da, cuiburi, răspunse Grant. Presupunând că într-un singur loc se clocesc în jur de opt-douăsprezece ouă, datele de pe calculator indică destul de clar că procomsogonații au două cuiburi; raptorii tot două, othys numai unul, iar hypsy și maia câte unui fiecare.

— Și unde-ar putea fi cuiburile astea?

— Va trebui să le găsim, până la urmă, zise Grant. Dinozaurii își clădesc cuiburile în locuri izolate.

— Bine, bine, dar atunci de ce sunt numai atât de puține animale deja ieșite din ou? întrebă Wu. Dacă într-un cuib de maiazauri sunt între opt și douăsprezece ouă, atunci ar trebui să fi ieșit opt-douăsprezece pui, nu? De ce-i numai unul singur?

— Ai dreptate într-un fel, răspunse Grant. Dar nu uita că velociraptorii și compy sunt liberi și mișună peste tot prin

parc, mâncând probabil ouăle animalelor mai mari. Poate că mănâncă chiar și din pui...

— Dar noi n-am văzut niciodată așa ceva, se auzi vocea lui Arnold prin radio.

— Raptorii atacă noaptea, îi explică paleontologul. Stă cineva noaptea să îi urmărească?

Urmă un moment de tăcere.

— Nici nu-mi închipuiam altfel, spuse el.

— Dar oricum n-are nici o logică, stăruie Wu. N-ai cum să justifici că cincizeci de animale, câte sunt în plus, se hrănesc numai cu ouăle din câteva cuiburi.

— Nu, recunosc Grant. Dar presupun că mai mănâncă și altceva în afară de asta. Probabil rozătoare mici. Șoareci și șobolani...

Se lăsă iarăși o liniște apăsătoare.

— Lăsați-mă pe mine să ghicesc cum s-a întâmplat, urmă el. Când ați venit pentru prima dată pe insulă, ați avut ceva necazuri cu rozătoarele. Dar cu timpul, problema s-a rezolvat de la sine.

— Da, așa-i...

— Și nu v-ați gândit niciodată să aflați de ce.

— Păi, ne-am imaginat că..., începu Arnold.

— Uite ce-i, continuă Wu. La urma urmei rămâne faptul că toate animalele astea sunt femele. Nu pot să se reproducă singure.

Grant se gândise mult la asta. Cu puțină vreme în urmă, citise un studiu foarte controversat, al unui cercetător vest-german, care oferea însă un răspuns plauzibil.

— Când ați recuperat ADN-ul de dinozaur, nu ați lucrat cumva cu fragmente?

— Ba da, recunosc Wu.

— Și ca să reconstituiți un lanț genetic complet, nu cumva ați fost nevoiți să includeți în acesta și segmente de ADN de la alte specii?

— Ba da, uneori, răspunse Wu. E singura modalitate prin care poți duce treaba asta la bun sfârșit. Câteodată am

introdus ADN avian, de la mai multe păsări, alteori ADN reptilian.

— Și nu cumva și ADN amfibian? Mai precis: n-ați lucrat cumva cu ADN de broască?

— Nu știu sigur, dar e posibil. Trebuie să verific.

— Te rog să controlezi, insistă Grant. Cred că dacă o să găsești asta, o să afli și răspunsul-cheie.

— Auzi, ADN de broască?! se minună Malcolm. Da' de ce tocmai de broască?

Gennaro interveni, îngrijorat:

— Uite ce-i: toate chestiile astea sunt într-adevăr curioase și merită discutate, însă noi uităm exact cea mai importantă problemă, la care trebuie să răspundem neapărat: a scăpat vreun animal de pe insulă, până la urmă?

— Asta nu putem afla doar din datele de pe computer, zise Grant.

— Și-atunci, cum putem proceda, ca să ajungem la un rezultat?

— Din câte-mi dau eu seama, nu există decât un mijloc, urmă Grant. Trebuie să găsim cuiburile respectivelor specii, să le cercetăm cu deamănuntul și să numărăm rămășițele de ouă. După care am putea, probabil, să socotim cam câte animale au fost clocite, la început. Iar apoi o să ne dăm și noi cu presupusul dacă lipsesc din ele sau nu.

Iar Malcolm continuă:

— Dar nici atunci n-o să ne lămurim prea bine, neștiind dacă puii au fost uciși, au murit de moarte naturală sau au părăsit insula.

— Bineînțeles că nu, recunosc paleontologul. Dar oricum, e un punct de plecare. Și eu unul cred că putem afla mai multe dacă studiem mai atent graficele acelea de populație.

— Și cum o să dăm noi de cuiburile astea?

— Dacă nu cumva greșesc, sugerează Grant, computerul ar putea să ne dea o mână de ajutor în privința asta.

— Nu ne mai întoarcem odată? scânci Lex. Mi-e o foame de lup!

— Da, chiar așa, hai să mergem, zâmbi Grant fetei. Ai fost grozav de cuminte, ai și tu dreptate!

— În douăj' de minute, o să mâncați pe săturate, spuse Ed Regis, pornind către cele două mașini.

— Eu o să mai rămân puțin, îi anunță Ellie. Vreau să fac niște fotografii stegozaurului, cu aparatul doctorului Harding. Bășicile astea trebuie vindecate până mâine.

— Eu mă întorc, hotărî Grant. Mă duc cu copiii.

— Și eu, se repezi Malcolm.

— Eu cred că o să mai stau și eu, se oferi Gennaro. Și mă întorc cu doctorul Harding și domnișoara Sattler, cu jeep-ul.

— Bun, atunci la drum.

Porniră către automobile. Malcolm întrebă:

— Ce i-o fi apucat pe papagalul ăla de avocat să rămână? Grant ridică din umeri.

— Am eu o vagă impresie că e în legătură cu domnișoară Sattler.

— Nu zău? Crezi că din pricina pantalonilor ei scurți? se hlizi matematicianul.

— Ei, s-a mai întâmplat și altora, zâmbi Grant.

Când ajunseră la mașini, Tim îi anunță:

— Eu vreau să merg în prima mașină cu domnul Grant.

— Din nefericire, eu și domnul Grant avem ceva de discutat, refuză Malcolm.

— Dar o să stau în banca mea și doar o să ascult. Nici o vorbă n-o să suflu, promise băiatul.

— E o conversație care ne privește doar pe noi doi, insistă Malcolm.

— Știi ce, Tim, interveni Regis. Hai să-i lăsăm pe ei să rămână în spate, amândoi. Iar noi o să mergem cu prima mașină. Și o să te poți folosi de ochelarii polaroizi, dacă vrei. Ai privit vreodată prin lentile speciale, prin care se vede orice chiar și noaptea, Tim? Lentilele sunt dintr-un material

deosebit, în amestec cu o concentrație de carbon foarte sensibilă, care îți permite să vezi și în întuneric.

— Promițător, oftă Tim și se urni către prima mașină.

— Hei! strigă Lex în urma lui. Vreau și eu să mă uit prin ăia!

— În nici un caz, îi dădu frate-său cu tifla.

— Da' ce, nu mă interesează! Nu-i cinstit! Nu-i cinstit! De ce să faci numai tu tot ce-ți trece prin cap, întotdeauna, Timmy?! chirăia răsfățata.

Ed Regis privi lung după cei doi copii și îi zise lui Grant:

— Parcă văd de pe-acum cum o să se desfășoare drumul până la hotel.

Grant și Malcolm se urcară în primul Land Cruiser. Câțiva stropi de ploaie se izbiră de parbriz.

— Haideți la drum! îi îndemnă Ed Regis. Eu unul abia aștept cina. Și mă gândesc deja s-o încep cu un drăgălaș de daiquiri de banane. Ei, ce părere aveți, fraților? Nu sună îmbietor și pentru voi, băuturica asta?

Dădu un pumn, în glumă, în caroseria mașinii.

— Ei, de-acum ne vedem tocmai la complex, mai adăugă, apoi o luă la fugă spre automobilul din față și se urcă dintr-o mișcare.

O luminiță roșie licări pe bordul vehiculelor, iar acestea, cu un scrâșnet electric, se urniră din loc.

La întoarcere, privind spre apusul ce lăsa loc nopții, tot mai vizibil, Malcolm părea ciudat de îngândurat și tăcut.

— Ei, probabil că acum ai satisfacția deplină a răzbunării, glumi Grant. Mă refer la faptul ca teoria ta s-a dovedit corectă.

— Ca să fiu sincer, mă simt cam neliniștit. Bănuiesc eu că suntem în preajma unei mari primejdii.

— De ce?

— Așa-mi șoptește intuiția,

— Cum așa: matematicienii cred în intuiție?

— Absolut. Intuiția e grozav de importantă. De fapt, mă gândeam la curbele fractale. Știi ceva despre ele?

— Nu prea, recunosc Grant. Aș zice chiar deloc.

— Curbele fractale fac parte dintr-un plan deosebit al geometriei, pe care l-a impus un individ pe nume Mandelbrot. Spre deosebire de geometria euclidiană, pe care o învață tot poporul la școală — despre ce e pătratul, cubul și sfera —, geometria fractală a apărut din necesitatea de a descrie obiecte reale, în lumea naturală. Munții și norii sunt forme fractale. Deci fractalele sunt probabil într-o strânsă relație cu realitatea. Într-un fel. Ei, și Mandelbrot ăsta a descoperit ceva cu adevărat remarcabil, datorită jucăriilor astea geometrice. A descoperit că lucrurile, oricare ar fi ele, arată aproape identic, raportate la scări diferite.

— La scări diferite? repetă Grant, neînțelegând.

— De exemplu, un munte înalt, văzut de departe, are o formă specifică, de vârf ascuțit. Dacă te apropii și scrutezi un pisc mai mărunț al aceluși masiv, o să ți se pară că are aceeași formă caracteristică, de creastă muntoasă. De fapt, dacă te apuci să cobori tot mai mult scara dimensională și ajungi la o așchie de piatră, cât de subțire, pe care s-o cercetezi la microscop, o să observi că are aceeași formă fractală de bază, ca și muntele cel înalt.

— Bine, bine, dar tot nu-mi dau seama de ce te îngrijorează toate astea pe tine, mărturisi Grant.

Căscă, obosit. Apoi trase în piept mirosul acrișor al fuioarelor de fum sulfuros, răspândit de vulcanii ascunși. Erau de-acum în apropierea unei porțiuni a drumului, care mergea de-a lungul coastei, oferind priveliștea plăjii și oceanului.

— Pentru că este și ăsta un mod de a privi lucrurile, adăugă Malcolm. Mandelbrot a descoperit această similitudine între cele mai mărunte lucruri și cele mai mari. Iar această similitudine este valabilă și în cazul evenimentelor.

— Pentru evenimente?!

— Da, spre exemplu să luăm prețurile bumbacului, continuă Malcolm. Există niște registre foarte bine întocmite, care țin evidența prețurilor la bumbac din ultimii o sută de ani și mai bine. Când cercetezi cu atenție fluctuațiile prețurilor la bumbac, o să observi că graficul fluctuației prețurilor din cursul unei singure zile, seamănă cu graficul unei săptămâni întregi, iar acesta, la rândul lui, se aseamănă în mare cu graficul de pe un an în cap sau chiar cu acela de pe zece ani de zile. Așa stau lucrurile, asta e. O zi seamănă cu o viață de om. Începi prin a face un lucru, dar sfârșești cu totul altceva; îți propui să faci o anume călătorie, dar nu ajungi niciodată acolo... Iar la sfârșitul vieții tale, îți dai seama că și existența ta, pe de-a întregul, se supune aceleiași legi a hazardului.

Întreaga ta viață se petrece întocmai că o zi obișnuită...

— Presupun că-i numai un fel de-a vedea lucrurile, zise Grant.

— Nu, nici vorbă, se opuse Malcolm. Este *singurul* fel de-a vedea lucrurile. De fapt, este singurul mod de a te raporta la realitate. Cum să-ți spun, ca să mă înțelegi?... Ideea fractalelor supuse similitudinii se bazează pe un aspect recursiv, un soi de dublare a structurii inițiale, ceea ce duce la concluzia că evenimentele sunt imprevizibile. Și că ele se pot schimba dintr-odată, fără veste.

— Pricep...

— Însă noi ne-am obișnuit să ne amăgim singuri cu ideea că schimbările neașteptate sunt de fapt ceea ce se întâmplă în afara ordinii firești a lucrurilor. Așa cum ar fi un accident de mașină. Sau, dincolo de puterile și știința noastră — o boală incurabilă. Practic nici nu concepem faptul că schimbarea imprevizibilă, radicală, irațională, este parte integrantă din marea întreprindere a existenței în sine. Cu toate că acesta-i adevărul. Iar teoria haosului ne spune că linearitatea netulburată, cu care ne-am obișnuit noi să lucrăm, de parcă ar fi o garanție a succesului, începând de la realitatea imediată la imaginație, pur și simplu nu există. Linearitatea,

mersul drept al lucrurilor, este un mod artificial de a privi lumea. Adevărata viață nu este o înșiruire de evenimente legate între ele, puse unul după altul, ca măgelele pe ață. Viața este de fapt o serie de contradicții, în decursul căreia o singură întâmplare poate schimba din temelii tot ceea ce urmează după aceea, într-un mod neprevăzut, uneori chiar catastrofal.

Malcolm se lăsă comod pe spatele banchetei, privind lung către mașina din fața lor, ce se deplasa la câțiva metri înainte.

— Asta-i marele și cruntul adevăr despre structura universului nostru. Dar, dintr-un motiv sau altul, noi ne încăpățânăm să nu recunoaștem, să ne purtăm în continuare ca și cum nu ar exista.

În momentul acela, mașinile se opriră locului, brusc.

— Ce s-a întâmplat? se întrebă Grant.

În față, văzură copiii arătând din mașină, spre ocean. Departe de țărm, parcă plutind chiar sub plafonul jos al norilor, Grant zări conturul întunecat al navei de aprovizionare, care se întorcea la Puntarenas.

— De ce ne-am oprit? se miră Malcolm.

Grant învârti butonul radioului și o auzi pe fetiță strigând, plină de nerăbdare:

— Uită-te acolo, Timmy! Uite-l chiar acolo!

Malcolm aruncă o privire scurtă către navă.

— Nu cumva vorbesc de vasul ăla?

— Cam așa se pare.

În clipa aceea, Ed Regis sări din mașină și veni în fugă către ei.

— Îmi pare rău, spuse el. Dar copiii ăștia sunt de vină. Nu aveți prin mașină un binoclu?

— Pentru ce anume?

— Puștoaica zice că a văzut ceva pe barcă. Parcă un animal, îi lămuri Ed Regis.

Grant înșfăcă binoclul, îl puse la ochi și își lipi fruntea de marginea de sus a portierei. Scrută în zare silueta prelungă a navei de aprovizionare. Era atât de întunecată, încât de-abia se mai zărea ca o linie îngroșată. În vreme ce se căznea să deslușească, luminile vasului se aprinseră, înviorând purpura grea a asfințitului cu o salbă de steluțe.

— Vedeți ceva? întrebă Regis, cu sufletul la gură.

— Nu, răspunse Grant.

— Sunt tocmai acolo, jos, se auzi vocea fetei, prin radio. Uitați-vă jos de tot...

Grant îndreptă binoclul cât putu de jos, cercetând cu atenție conturul navei, chiar deasupra liniei de plutire. Vasul de aprovizionare era prevăzut cu numeroase traverse lungi, și cu un brâu de protecție ce se întindea de la un capăt la celălalt al ambarcației. Însă de-acum era aproape întuneric; iar paleontologul de-abia mai putea distinge amănuntele.

— Nu, încă nimic...

— Dar eu îi văd, se enervă Lex. Chiar acolo, aproape de capăt. Uitați-vă în *spate*!

— Cum naiba o putea vedea așa bine în bezna asta? se minună Malcolm.

— Copiii au un simț al vederii deosebit de dezvoltat, îi explică Grant. Câmpul lor de observație are o acuitate pe care noi am pierdut-o de multă vreme.

Orientă binoclul către pupa navei, încet, centimetru cu centimetru, și deodată zări animalele. Se jucau, țăpăiau în voie printre schelăriile nelămurite ale pupei. Nu reuși să le vadă decât pentru o clipă, însă chiar și așa, mai mult ghicindu-le în lumina pâlpâietoare a asfințitului, își dădu seama ce anume erau animalele acelea, care — stăteau pe picioarele de dinapoi, aveau în jur de o jumătate de metru și își țineau echilibrul cu ajutorul cozilor zdravene, ce se bălăngăneau întruna.

— Acum îi vezi? întrebă Lex.

— Da, răspunse el.

— Și ce sunt?

— *Raptori*, zise Grant categoric. Cel puțin două exemplare. Poate chiar mai multe. Pui.

— Sfinte Cristoase, încremeni Ed Regis. Nava aia se îndreaptă spre continent?!

Malcolm înălță din umeri, încruntat.

— Acum nu vă ieșiți din fire. Mai bine chemați prin radio camera de control și spuneți-le să cheme vasul înapoi aici.

Ed Regis se repezi în mașină și apucă la iuțeală radio-emițătoarele de pe bord. Se auzi însă doar un fâșâit continuu și declicurile butoanelor, în timp ce schimba el frecvențele.

— S-a întâmplat ceva cu ăsta, se sperie el. Nu mai funcționează.

Alergă îndată la primul Land Cruiser. Îl zăriră suindu-se dintr-o singură mișcare. Apoi se uită înapoi, către ei.

— S-a întâmplat ceva cu amândouă radio-emițătoarele, îi anunță. Nu pot să contactez deloc camera de control.

— Atunci haideți să mergem mai departe, propuse Grant.

În camera de control, Muldoon ședea în fața ferestrelor largi, ce dădeau spre parc. La ora șapte punct, reflectoarele cu cuarț se aprinseră pe toată insula, prefăcând-o într-o bijuterie strălucitoare, ce se întindea mult spre sud. Acesta era momentul din zi cel mai plăcut pentru el. Auzi pârâitul scurt al radiourilor.

— Mașinile alea au pornit din nou, zise Arnold. Sunt în drum spre casă.

— Da' de ce s-au oprit? se miră Hammond. Și de ce nu putem lua legătura cu ei?

— Habar n-am, răspunse Arnold. Poate că au închis radiourile din mașină.

— Sau poate e din cauza furtunii, sugeră Muldoon. Poate că furtuna asta bruiază undele.

— Oricum, or să ajungă aici în douăj' de minute, îi liniști Hammond. Mai bine ați da un telefon jos, la personalul de

serviciu, ca să fim siguri că au pregătit sala de mese pentru oaspeți. Probabil că de-acum copiii sunt morți de foame.

Arnold ridică receptorul și auzi un bâzâit neîntrerupt.

— Ce-i asta? Ce se tot întâmplă aici?

— Sfinte Dumnezeule, izbucni Nedry. Lasă drăcia aia jos, că îmi perturbă tot fluxul de date...

— Da' ce dracu', ai ocupat *toate liniile telefonice*? Chiar și pe cele interne?

— Am ocupat toate liniile care comunicau cu exteriorul, răspunse informaticianul. Dar liniile interne ar trebui să mai funcționeze totuși.

Arnold apăsă cu furie butoanele de pe bordul de comandă, unul după altul. Dar, în continuare, nu se auzi decât același bâzâit enervant.

— Din câte bag eu de seamă, ai pus stăpânire pe toate.

— Îmi pare rău, se scuză Nedry. O să eliberez câteva pentru dumneata la sfârșitul transmisiunii, adică peste un sfert de oră.

Căscă, obosit.

— Mi se cam pare mie că o să am parte de un weekend cu muncă pe brânci. Iar acum cred că am și eu dreptul să mă duc după Coca-Cola aia.

Își săltă geanta pe umăr și se îndreaptă către ușă.

— Să nu vă atingeți de terminalul meu. OK?

Ușa se închise în urma lui.

— Ce scârbos, mormăi Hammond.

— Mda, aprobă Arnold. Dar oricum, am impresia că-și știe meseria cum trebuie.

***

De o parte și de alta a drumului, nori de aburi vulcanici stârneau boite multe de curcubeie, în lumina strălucitoare a lămpilor cu cuarț.

Grant îl întrebă pe Ed Regis prin radio:

— În cât timp ajunge vaporul pe coastă?

— În opt's'pe ore, răspunse Regis Mai mult sau mai puțin, depinde. Dar cam așa face de obicei. Se uită la ceas. Ar trebui să fie în port în jur de un |șpe mâine dimineață.

Grant se încruntă. Îngândurat.

— Tot nu poți lua legătura cu camera de control?

— Cu nici un chip.

— Dar cu Harding? Nu poți să-l contactezi deloc?

— Nu, în nici un caz. Am mai încercat. Probabil că au închis radioul de bord.

Malcolm clătină din cap, pesimist.

— Deci, noi suntem singurii care știm de animalele alea blestемate, de pe vas.

— Eu tot încerc să vorbesc cu cineva despre asta, se enervă Ed Regis. Sfinte Cristoase, doar nici noi nu ne dorim în ruptul capului să ajungă raptorii pe continent.

— Cât mai avem până ne întoarcem la bază?

— De aici, încă vreo șai's'pe sau șapte's'pe minute, răspunse Regis.

În timpul nopții, tot drumul era luminat din plin cu reflectoare puternice. Lui Grant i se părea că în continuu călătoresc printr-un tunel verde-strălucitor, de frunze fosforescente. Dintr-odată, stropi mari de ploaie începură să se izbească de parbriz.

Paleontologul simți cum mașina încetinește, apoi rămâne locului.

— Acum ce-o mai fi?

— Da' eu nu vreau să se oprească. De ce ne-am oprit? chirăia Lex.

Și într-o clipă, toate luminile se stinseră ca prin farmec. Iar drumul se cufundă în beznă de nepătruns.

— Hei?! strigă Lex, speriată.

— Ei, probabil că-i doar o pană de curent, sau cam așa ceva, încercă Ed Regis să o liniștească. Sunt sigur că în câteva minute or să se aprindă iar toate luminile.

— Ce mama dracu'?! se miră Arnold rămânând cu ochii la monitoare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Muldoon: S-a întrerupt curentul electric?

— Da. Dar numai în perimetru. Toate circuitele din clădirea asta funcționează perfect. Dar afară, în parc, nu mai e curent pe niciunde. Totul a rămas fără electricitate — luminile, camerele TV, *totul!*

Terminalele din colțul camerei rămăseseră blocate.

— Dar cele două mașini?

— S-au oprit pe undeva, prin teritoriul tyranosaurului...

— Haideți, la treabă imediat, ordonă Muldoon. Cheamă echipa de intervenție, să dea drumul la curent, cât mai repede.

Arnold ridică unul din receptoare și auzi bâzâitul acela neîntrerupt. Computerele lui Nedry își transmiteau informații unul altuia.

— Nici un telefon nu funcționează! Lua-l-ar toți dracii din iad pe capsomanul ăla de Nedry! Unde mama mă-sii umblă ăsta?!

***

Dennis Nedry deschise ușa pe care scria "FERTILIZARE". Devreme ce curentul electric din tot perimetrul era întrerupt, toate aparatele de siguranță, pentru cartelele cifrate erau scoase din funcțiune. Orice intrare din clădire se putea deschide prin simplă atingere.

Problemele de securitate a parcului erau printre primele pe lista de deficiențe majore. Nedry se întrebă dacă își dăduse cineva seama că de fapt nu era vorba de niște defecte, ci chiar el le programase astfel. Proiectase toate intrările în stilul de-acum clasic, al ușilor-capcană. Prea puțini programatori de sisteme computerizate complexe ar fi rezistat tentației de a nu-și asigura o ieșire de urgență, cunoscută numai de ei. În parte, era o chestiune de necesitate imediată: dacă vreun

ageamii care încurca ordinele computerului bloca sistemul de siguranță, iar apoi te chema în ajutor, trebuia să ai întotdeauna la îndemână o modalitate de a ajunge până acolo și a repara stricăciunea. Iar pe de altă parte, era și un mod de a lăsa în urmă un semn al trecerii tale: da, Kilroy, cel ce știe tot, a fost pe-aici.

Iar din alt punct de vedere, prevenea evoluția neașteptată a relațiilor lui cu cei de la Parcul Jurasic. Nedry era cam indispus din pricina proiectului rezervației în sine, pentru că abia în faza finală a programării sistemului, InGen comandase modificări majore, dar fără a plăti suplimentar, pentru că se argumenta că respectivele refaceri erau incluse în contractul inițial. Conducerea parcului amenințase compania lui Nedry cu procese interminabile; munți de scrisori defăimătoare fuseseră trimise clienților firmei, pentru a-i convinge că Nedry era incompetent. Se folosiseră de orice mijloc pentru a-l șantaja, iar într-un sfârșit, de voie-de nevoie, Nedry fusese obligat să accepte ajustări suplimentare ale sistemului de securitate de la Parcul Jurasic, supunându-se astfel cerințelor lui Hammond.

Dar după câțeva vreme, când fusese racolat de Lewis Dodgson, de la *Biosign*, Nedry se lăsase ușor convins. Și fusese capabil să mărturisească de îndată că el putea trece peste orice mijloc de protecție al Parcului Jurasic. Da, numai el putea intra în orice cameră, putea deconecta orice fel de sistem, din orice zonă a rezervației. Pentru că el însuși programase totul în acest sens. Pentru orice eventualitate.

Intră deci în camera de fertilizare. Laboratorul era pustiu. Așa cum își închipuise și el, personalul era în pauza de masă. Nedry desfăcu fermoarul genții lui de umăr și scoase tubul spray al cremei de ras Gillette. Desfăcu fundul dublu și observă că în interior, acesta era împărțit în locașuri cilindrice.

Își puse o pereche de mănuși termo-izolante și deschise congelatorul spațios, pe care scria: CONȚINUT BIOLOGIC VIABIL NUMAI LA TEMPERATURA CONSTANTĂ DE

MINIMUM — 10 °C. Refrigeratorul era de mărimea unui dulap mai mic, prevăzut cu rafturi de la bază până la capătul de sus. Cele mai multe dintre aceste rafturi păstrau reactivi și diverse lichide în săculeți de plastic. Într-o parte văzu însă o ladă frigorifică mai mică, cu nitrogen, care se închidea cu o ușa masivă, de ceramică. O deschise și o tăviță plină cu tuburi mici, subțiri, ieși în afară, într-un nor de fum albicios, de nitrogen lichid.

Embrionii erau așezați pe specii: Stegozaur, Apatozaur, Hadrozaur, Tiranozaur. Fiecare din ele era pus într-o fiolă lunguiață, apoi învelit în foiță argintie și etanșat în folie de polietilenă. Nedry luă la iuțeală câte două din fiecare și le dădu drumul în tubul de Gillette.

Apoi înșurubă la loc fundul dublu și apăsă pe butonul din capăt. Se auzi fâșăitul gazului eliberat, iar recipientul îngheță în câteva clipe, chiar în mâna lui. Dodgson îi spusese că tubul avea înăuntru destul gaz cât să înghețe embrionii pentru următoarele treizeci și șase de ore. Chiar mai mult decât îi trebuia lui ca să ajungă înapoi la San José.

Nedry părăsi congelatorul și se întoarse în laboratorul principal. Aruncă spray-ul în geantă și trase fermoarul.

Porni spre holul pe care venise. Toată manevra lui durase mai puțin de două minute. Își imagina deja buimăceala celor de sus, din camera de control, când aveau să priceapă ce anume se întâmplase de fapt. Toate codurile sistemului de siguranță erau dezafectate, iar liniile telefonice fuseseră încurcate. Fără ajutorul lui, le trebuia câteva ore bune să descurce harababura aceea. Dar în numai câteva minute Nedry avea să se întoarcă în camera de control, să pună totul în ordine.

Și nimeni nu avea cum să bănuiască ce făcuse el de fapt. Rânjind satisfăcut, Nedry coborî spre parter, îl salută din cap pe gardian, apoi își continuă drumul spre subsol. Strecurându-se printre șirurile frumos aliniate ale automobilelor de teren, marca Land Cruiser, se îndreptă spre jeep-ul ce funcționa pe bază de motorină. Era parcat chiar

lângă peretele garajului. Urcă în vehicul și observă obiectul acela ciudat, cenușiu, așezat pe bancheta din spate. Semăna a lansator de rachete, se gândi el, în vreme ce întorcea cheia de contact. Jeep-ul porni.

Nedry se uită la ceas. Da, de acolo, luând-o drept prin parc, avea să ajungă la docul de est în nu mai mult de trei-patru minute. Tar de acolo, înapoi în camera de control, mai avea iarăși de parcurs trei minute.

Ce mai, floare la ureche!

— Dracii să-l pieptene! se înfurie Arnold apăsând în disperare butoanele terminalului. Totu-i bramburit aici pe cât se poate!

Muldoon stătea la fereastră, uitându-se spre parc. Toate luminile de pe insulă se stinseseră, în afară de zona din apropierea imediată a complexului de clădiri. Zări câțiva salariați alergând să se adăpostească de ploaie, dar nici unul nu părea că își dă seama că într-adevăr se întâmplase ceva deosebit de grav. Muldoon se uită apoi spre perimetrul turistic, unde becurile luminau ca ziua.

— Vai de capul nostru, se văită Arnold. Chiar că am dat de dracu' de-acum...

— Cum adică? întrebă Muldoon.

Se întoarse spre inginer, așa că nu observă jeep-ul ieșind din garajul de la subsol și îndreptându-se spre est, pe ruta personalului de serviciu, drept spre parc.

— Idiotul ăla de Nedry a dezafectat tot sistemul de siguranță, remarcă Arnold. Toate camerele din clădirea asta sunt deschise oricui. Nici o ușă măcar nu mai e blocată.

— O să anunț eu gărzile, se oferi Muldoon.

— Asta-i o chestiune minoră, zise Arnold. Pentru că în momentul în care întrerupi curentul electric pe insulă, scoți din funcțiune și gardurile electrice despărțitoare. *Toate.*

— *Gardurile?! sări* Muldoon.

— Da, gardurile electrice, întări Arnold. Sunt toate moarte acum, pe toată insula.

— Vrei să spui cumva că...

— Exact. Animalele pot de-acum să iasă din țarcuri, rosti Arnold, aprinzându-și o țigară. Poate că n-o să se întâmple nimic rău până la urmă, dar n-ai cum să fii sigur de asta niciodată...

Muldoon o porni către ușă.

— Eu unul mai bine m-aș duce să îi aduc aici pe cei de pe teren, zise el. Pentru orice eventualitate.

Coborî în grabă scările. Nu era chiar atât de îngrijorat în privința dezafectării gardurilor electrice. Cei mai mulți dintre dinozauri stătuseră în țărcurile lor câte nouă luni de zile, poate chiar mai mult și se loviseră de garduri nu o dată, ceea ce îi învățase să se ferească de acestea. Muldoon știa din experiență cât de repede învață animalele să evite șocurile electrice. De pildă, puteai domestici un porumbel cu numai două-trei șocuri dintr-acelea. Așa că era puțin probabil ca dinozaurii să se apropie atunci de garduri.

Vânătorul era neliniștit mai mult din pricina celor din mașini. Nu trebuia cu nici un chip să părăsească vehiculele, pentru că, de îndată ce curentul electric avea să fie repus în funcțiune, automobilele aveau să pornească din nou. urmându-și traseul, indiferent dacă pasagerii lor se aflau înăuntru sau nu. Puteau să rămână acolo, în plin câmp. Bineînțeles, era greu de presupus că aceștia aveau să părăsească mașinile, mai ales când ploua așa. Dar, cu toate astea, n-aveai de unde să știi...

Ajunse în garaj și se grăbi spre jeep. Mda, avusese noroc totuși, că dăduse ascultare intuiției și pusese lansatorul de rachete înăuntru. Astfel încât putea să o ia din loc imediat și să iasă acolo unde...

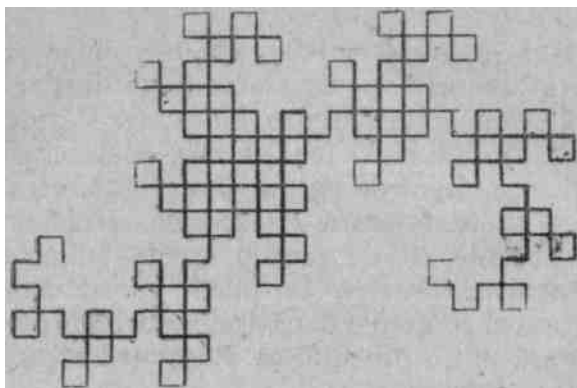
Nu mai era la locul lui?!

— Cum mama măsii?! exclamă Muldoon rămânând cu ochii holbați de uimire la parcare goală.

Jeep-ul dispăruse!

Ce mama dracului se tot întâmpla în parcul acela?!

CEA DE-A PATRA ITERAȚIE

"În mod inevitabil, încep să-și facă apariția zone de instabilitate a substratului".

IAN MALCOLM

DRUMUL PRINCIPAL

Ploaia duruia neostoită în capota mașinii. Tim simțea cum ochelarii de protecție îi apăsau tot mai tare fruntea. Apucă micul buton de pe curelușă legată deasupra urechii sale și reglă intensitatea imaginii. Pentru o clipă, peste lentile trecu o străfulgerare orbitoare, apoi, în nuanțe electronice de verde și negru, zări în spate celălalt Land Cruiser, cu docteurul Grant și domnul Malcolm înăuntru. Phii, ce minunăție?!

Paleontologul se uita înspre băiat, încercând să distingă ceva prin parbrizul mașinii. Tim îl văzu ridicând radio-emițătorul de bord. Pentru un moment se auziră câteva pocnete și bâzâituri, dar după aceea vocea lui Grant se desluși, clară:

— Ne poți vedea aici, în spatele tău?

Tim luă radio-emițătorul din mâna lui Ed Regis:

— Da, vă văd eu.

— Totul e în ordine?

— Nici o problemă, domnule Grant.

— Rămâneți în mașină.

— Da, da, fiți fără grijă

Închise aparatul.

Ed Regis mormăi, nemulțumit:

— Toarnă cu găleata afară. Normal că o să stăm în hârbul ăsta. Tim se întorsese să scruteze frunzișul de pe marginea drumului. Prin ochelarii de protecție, se conturau toate coroanele copacilor într-un verde strălucitor, iar în spatele acestora se puteau observa porțiuni din grilajul înalt al gardului forjat. Mașinile opriseră în josul unei coline, ceea ce însemna că se aflau pe undeva, prin teritoriul tiranozaurului. Ar fi fost nemaipomenit să poată vedea un tiranozaur cu ochelarii aceia, se gândea băiatul. De groaza lumii, ce mai. Poate că animalul avea să se apropie de gard și să se uite la ei. Tim se întreabă dacă ochii dinozaurului aveau să strălucească în întuneric la vederea oamenilor. Atunci chiar că ar fi fost martorul unei minuni.

Numai că deocamdată nu putea zări mai nimic, așa că încetă să mai scruteze împrejurimile. Toți pasagerii ședeau tăcuți, aștepând să se întâmple ceva. Ploaia duruia mai departe pe capotele mașinilor. Rafale lungi se aruncau peste geamurile laterale, scurgându-se apoi neputincioase, pe pământ. Lui Tim îi era greu să deslușească prin stihia aceea, chiar și cu ochelarii la ochi.

— Oare de când stăm aici? întrebă Malcolm, în celălalt vehicul.

— Nu știu. De patru-cinci minute.

— Mă tot gândesc care-o fi hiba...

— Poate că-i vreun scurt-circuit din pricina ploii.

— Dar s-a întâmplat mai înainte de a începe ploaia cu adevărat.

Urmă iarăși un moment de tăcere apăsătoare. Într-un târziu, cu voce gătuită de spaimă, Lex spuse:

— Dar n-o să fulgere, așa-i?

Întotdeauna îi fusese groază de fulgere, iar acum stătea încordată, trăgând în toate părțile de mânușa ei de baseball.

— Ce-a fost asta? se neliniști Grant. N-am prea înțeles...

— A, numai pălăvrăgeala soră-mii, răspunse Tim, sâcâit.

— Aha...

Băiatul începu să privească iarăși frunzișul des, dar tot nu descoperi nimic interesant. În orice caz, nimic atât de uriaș precum un tiranozaur. Se întrebă dacă un astfel de animal ieșea la vânat în timpul nopții. Oare erau prădători nocturni? Tim nu-și aducea prea bine aminte dacă citise așa ceva despre ei sau nu. Însă avea presentimentul că aceștia puteau ucide la fel de bine, atât pe vreme de zi, cât și de noapte. Zi sau nu, asta nu prea conta pentru un tiranozaur.

Ploaia continua să toarne cu găleata.

— Al dracu' potop, mormăi iarăși Ed Regis. Parcă ar cădea tot cerul pe pământ.

— Mi-e foame, se smiorcăi Lex.

— Știu, Lex, te cred, încercă Regis să o domolească. Dar deocamdată suntem blocați aici, scumpo. Mașinile astea nu merg decât dacă primesc curent electric prin niște cabluri, îngropate în pământ.

— Și până când suntem blocați aici?

— Până se rezolvă cu pana asta de curent...

Tot ascultând ropotul ploii, Tim simți dintr-o dată că îl cuprinde somnul. Căscă, apoi se întoarse alene pe partea stângă, să se mai uite prin desișul de palmieri și, dintr-odată, sări cât colo, speriat de un bufnet puternic, ce parcă zgudui pământul. Se întoarse tocmai la timp, cât să zărească în fugă o siluetă întunecată ce trecu în mare viteză printre cele două vehicule, traversând drumul.

— Isuse mare?!

— Ce-i?

— Era uriaș, era cât mașina asta...

— Tim, ești acolo?

Băiatul ridică radio-emițătorul.

— Da, pe recepție.

— L-ai văzut, Tim?

— Nu, spuse puștiul. Decât o umbră.

— Da' ce mama dracilor era? se neliniști Malcolm.

— Tim, tu porți acum ochelarii de noapte?

- Da. O să mă uit după el.
- Nu cumva era tiranozaurul? întrebă Ed Regis.
- Nu, nu cred. Mergea chiar pe-aici, pe drum.
- Dar nu l-ai văzut bine? se interesă Ed Regis.
- Nu.

Lui Tim îi părea tare rău că nu zărise animalul, orice ar fi fost acesta. Apoi urmă flacăra albicioasă a unui fulger, iar prin ochelarii lui de noapte se văzu ca o pâlpâire prelungă, de un verde strălucitor. Clipi din ochi, orbit, și începu să numere.

- Unu dintr-o mie, doi dintr-o mie...

Tunetul izbucni asurzitor, foarte aproape parcă.

Lex începu să plângă.

- Vai, nu...

— Hai, liniștește-te, dragălașo, o mângâie Ed Regis. Nu-i decât un trăznet.

Tim începu să scruteze marginea drumului. De-acum, ploaia se arunca furioasă peste țărână, scuturând mult copacii, cu săgeți nenumărate, de apă. Părea că pune totul în mișcare. Ca și cum fiecare creangă, cât de mică, ar fi fost trezită la viață. Băiatul cercetă coroanele înalte ale arborilor...

Se opri. În desișul acela, se ascundea ceva.

Și atunci ridică ochii mai sus.

În spatele frunzișului, dincolo de gard, zări un trup masiv, cenușiu, scorojit ca un trunchi de copac. Atâta doar că nu era deloc copac... Continuă să înalțe privirea tot mai sus, îndreptând ochelarii într-acolo...

Și în clipa aceea văzu uriașul cap al tiranozaurului. Stând acolo, nemișcat, și privind țintă cele două mașini. Fulgerul luminează din nou împrejur, iar animalul își roti capul și urlă prelung spre flacăra aceea cerească. Apoi se lăsă iarăși în tineric și tăcerea. Se auzea din nou numai ropotul neîntrerupt al ploii.

- Tim...
- Da, domnule Grant.
- Ai văzut acum ce este?

— Da, domnule Grant.

Tim își dădu seama că paleontologul încerca să vorbească mai pe ocolite, ca să nu o sperie pe fetiță.

— Ce se mai întâmplă acum?

— Nimic, răspunse băiatul, privind mai departe dinozaurul, prin ochelarii de noapte. Stă acolo, de cealaltă parte a gardului.

— Nu prea văd mare lucru de-aici, Timmy.

— Eu văd foarte bine, domnule Grant. Stă acolo și-atât.

— O. K.

Lex plângea mai departe, trăgându-și nasul.

Urmă iarăși o lungă tăcere apăsătoare. Tim se uita la tiranozaur. Doamne, ce cap imens?! Animalul își plimba ochii de la un vehicul la celălalt. Apoi iar și iar... Parcă s-ar fi uitat chiar la Tim.

Prin lentilele fosforescente, ochii monstrului aruncau scăpărări verzui, crude.

Tim simți cum îl scutură un fior de teamă, în timp ce cerceta uluit trupul enorm, coborând privirea de la capul groaznic la vedere și fălcile amenințătoare, către brațele mai mici, musculoase. Tiranozaurul își mișcă ghearele prin aer, apoi le încleștă de gardul de metal:

— Sfinte Cristoase, exclamă Ed Regis, uitându-se cu ochi îngroziți pe geamul mașinii.

*Cel mai mare. prădător care a viețuit vreodată pe pământ.
Cel mai fioros atacator care s-a pomenit în istoria omenirii.*

Undeva, în străfundul conștiinței sale de publicist, Ed Regis încă mai scria, în minte, reclame de succes. Dar în realitate își simțea genunchii tremurând neîncetat, iar pantalonii fluturând pe el ca steagurile pe 4 iulie. Sfinte Cristoase, n-ar fi voit în ruptul capului să se fi aflat în clipele acelea acolo. Ed Regis era singurul dintre toți pasagerii care știa ce însemna cu adevărat să fii atacat de un dinozaur. Pentru că el știa ce se întâmplase și altora. Văzuse mai

înainte trupurile sfârtecate ale celor prinși de răpitori. Imaginile acelea de groază îi reveneau întruna în minte. Și asta era chiar un *tyrannosaurus rex*?! Cu mult, infinit mai mare decât un velociraptor! Cel mai mare carnivor care trăise vreodată pe pământ!

Sfinte Isuse Cristoase?!

Când tiranozaurul răcnea, fiori de groază îl scuturau pe Regis. Parcă ar fi fost un răget de pe altă lume, din chiar băierile iadului. Simți dintr-o dată căldura șuvoiului ce îi îmbibă pantalonii. Se scăpase pe el. Era deopotrivă stânjenit și înspăimântat. Trebuia să facă neapărat ceva. Nu putea sta acolo așa, pur și simplu! Trebuia să facă neapărat ceva. *Ceva*. Măinile îi tremurau, zbatându-se neostoit pe bordul mașinii.

— Sfinte Isuse Cristoase, repetă el, pierit.

— Nu huli, spuse Lex, împungându-l cu degetul.

Tim auzi zgomotul unei portiere care se deschise și își întoarse capul de la *tyrannosaurus*. Privi iute într-o parte, prin ochelarii de noapte, tocmai când Ed Regis ieșea din vehicul, vârându-și capul între umeri, să se ferească de ploaie.

— Hei, strigă Lex. Unde te duci?

Ed Regis se întoarse pe călcâie și o luă la goană în direcția opusă dinozaurului, dispărând în pădure. Portiera autoturismului se bălăbănea, deschisă. Începuse să se ude, bătută de ploaie.

— A fugit! se miră Lex. Unde-a plecat? Ne-a lăsat singuri!

— Închide ușa, îi porunci Tim, dar ea începuse deja să țipe din toate puterile.

— Ne-a lăsat singuri! Ne-a lăsat singuri!

— Tim, ce se întâmplă? se auzi prin radio vocea doctorului Grant. Tim...

Tim se aplecă într-o parte și încercă să închidă ușa. Dar de-acolo, de pe bancheta din spate, nu reușea să prindă mânerul. Se uită iarăși la tiranozaur, când fulgeră din nou,

proiectând uriașa siluetă pe cerul întunecat, brăzdat de flăcări albicioase.

— Tim, ce se petrece acolo?

— Ne-a lăsat aici! Ne-a lăsat singuri!

Tim clipi din ochi, să se obișnuiască din nou cu lumina aceea. Când se uită iar, văzu animalul stând acolo, exact ca și mai înainte, uriaș și neclintit. Ploaia i se scurgea șuvoaie din fălcile deschise larg. Brațele puternice erau încleștate de gard...

Și atunci, Tim înțelese totul într-o clipă: tiranozaurul se ținea de gard?!

Gardul nu mai era electrificat!

— Lex, *închide ușa!*

Radioul pârâi câteva momente. Apoi:

— Tim!

— Aici sunt, domnule Grant!

— Ce se întâmplă acolo?

— Regis a fugit, răspunse băiatul.

— *Ce-a făcuut?!*

— A fugit. Cred că a văzut că gardul nu mai are curent electric, urmă băiatul.

— Cum adică: gardul nu mai este electrificat? interveni Malcoâm. Puștiul a zis că gardul nu mai este electrificat?!

— Lex, continuă Tim. *Închide portiera!*

Dar Lex urla cât o ținea gura:

— Ne-a lăsat singuri! Ne-a lăsat singuri!

Se tânguia întruna, ca un animal rănit, așa că Tim nu avu încotro și se cățăără peste portiera din spate, în timp ce ploaia îl uda fără milă, apoi închise pe dinafară ușa. Tunetele răscoleau cerul, iar fulgerul brăzdă din nou țăriile. Tim se uită din nou către tiranozaurul care se repezi ca un ciclon asupra gardului, doborându-l dintr-o singură lovitură al uriașului său picior din spate.

— Timmy!

Băiatul sări înapoi în mașină și trânti cu putere portiera, dar bufnetul acesteia abia se auzi în bubuitul de tunet.

Radioul se puse iarăși în funcțiune:

— Timmy?! Ești acolo?

Puștiul înșfăcă radio-emițătorul.

— Da, sunt pe recepție, se întoarce el apoi spre Lex. Blochează toate ușile. Treci la mijlocul mașinii. *Și taci odată!*

Afară, dinozaurul își roti capul în toate părțile și după aceea făcu înainte un pas gigantic. Ghearele de la picioarele lui dinapoi se prinseseră în grilajul gardului nimicit. Fetița zări și ea animalul, în sfârșit, și tăcu pe dată, încremeni de groază. Îl privea pierită, cu ochii măriți.

Vocea lui Grant se auzi iarăși prin radio:

— Tim.

— Da, domnule Grant.

— Rămâneți în mașină. Stați lipiți de podea. Nu scoateți un sunet, măcar. Nu mișcați și nu faceți nici un zgomot.

— O. K.

— N-o să pățiți nimic. Nu cred că poate deschide mașinaria.

— Stați pur și simplu liniștiți, ca să nu îi atrageți atenția mai mult de cât este necesar.

— O. K., răspunse băiatul și închise radio-emițătorul. Ai auzit, da, Lex?

Soră-sa încuviință din cap, amuțită. Nu își luase o clipă ochii de la tiranozaur. Acesta începu să răcnească. La lumina trecătoare a unui fulger, îl zăriră pentru o clipă scăpând din încheștarea gardului metalic și pășind mai departe, liber.

De-acum stătea chiar între cele două vehicule. Tim nu mai putea vedea deloc mașina doctorului Grant, din pricină că uriașul blocase drumul în partea aceea. Ploaia se scurgea șiroaie-șiroaie peste pielea solzoasă a picioarelor de dinapoi ale dinozaurului. Nu putea zări capul animalului, pentru că se afla undeva mult peste capota mașinii.

Tiranozaurul dădu roată autoturismului în care stăteau cei doi copii îngroziți. Se duse chiar pe locul pe unde ieșise Tim din mașină, și de unde Ed Regis sărise din automobil, luând-o la fugă. Acolo animalul se opri. Țeasta lui grozavă la

vedere se aplecă mult în jos, aproape lipindu-se de noroiul vâscos.

Tim se uită iarăși către mașina din spate și îl văzu pe Grant și pe Malcolm cu figurile încordate, privind țintă scena, prin parbrizul spălat de ploaie.

Monstrul își ridică iarăși căpățâna, clănțănind din fălcile deschise, apoi se apropie de geamul lateral. La lumina de-o clipă a unui fulger, zăriră ochiul rotund, crunt, de reptilă, mișcându-se atent în orbita enormă.

Se uita în mașină!

Băiatul auzi cum sora lui respira întretăiat, aproape nemaiaivând suflare. Întinse încet mâna și o strânse de braț, sperând din tot sufletul că fetița va tăcea. Dinozaurul rămase să privească încă destulă vreme, prin geamul portierei. Poate că nici nu îi putea vedea bine, se ruga Tim. Într-un târziu, capul gigantului se ridică iar, dispărând din raza vederii lor.

— Timmy..., șopti Lex. fără vlagă.

— E în regulă, o liniști el. Cred că nu ne-a văzut.

Tocmai se uita la mașina din spate, spre doctorul Grant, când o lovitură cumplită se abătu asupra vehiculului și prefăcu parbrizul într-o pânză de păianjen. Capul animalului pocnea în continuare capota automobilului. Tim era deja făcut una cu bancheta. Ochelarii de noapte îi căzură de pe frunte.

Dar băiatul se ridică îndată, ascuțindu-și privirea, să deslușească prin întuneric, în timp ce gura îi șiroia de sânge.

— Lex?...

Nu o vedea nicăieri pe sora lui.

Tiranozaurul stătea chiar în fața mașinii; pieptul i se înălța pe măsură ce acesta răsufla horcăind, iar picioarele din față își mișcau întruna ghearele prin aer.

— Lex! șopti iarăși Tim.

Și atunci auzi geamătul ei. Ședea întinsă pe podea, sub bancheta din față. Din nou, capul cel uriaș se lăsă jos, acoperind în întregime rama parbrizului sfărâmat. Dinozaurul lovi iarăși capota, în partea din față. Tim se apucă repede de

speteaza scaunului său, în timp ce mașina se duce cât colo, cu roțile scrâșnind. Animalul pocni automobilul din nou, încă de două ori la rând, îndoind adânc caroseria.

După care îi dădu iarăși roată. Coada lui masivă acoperea vederea băiatului spre toate geamurile portierelor. Din spatele automobilului, dinozaurul scoase un răget nemaiauzit, care izbucni odată cu tunetul. Apoi monstrul își împlântă adânc colții în roata de rezervă fixată în spatele mașinii și, dintr-o singură mișcare a capului, o smulse și o azvârli departe. Zuruitul mașinii ridicate în văzduh pentru o clipă acoperi ropotul ploii. Apoi, vehiculul căzu la pământ, bufnind și împrăștiind noroi în toate părțile.

— Tim, se auzi vocea doctorului Grant. Tim, sunteți teferi?

Băiatul apucă radio-emițătorul și răspunse.

— Suntem teferi.

Deasupra lui răsuna scrâșnetul ghearelor pe capota metalică. Lui Tim îi bătea inima mai-mai să-i iasă din piept. Nu putea vedea nimic altceva decât muntele acela de carne acoperită cu piele solzoasă, care se lăsa pe mașină, apoi o azvârlea cât colo, ca pe un titirez, cu fiecare răsufare, în vreme ce metalul îndoit și răcâitul trupului imens făceau un zgomot de nedescris.

Lex gemu iarăși. Tim lăsă radioul jos și începu să se târască încet spre scaunul din față. Tiranozaurul răgi din nou, iar capota se turti mult, până deasupra capului băiatului. El simți o durere ascuțită în ceafă și se prăvăli la podele, peste cutia de viteze. Se trezi astfel întins chiar lângă soră-sa și se cutremură văzând că partea dinspre el a capului fetei era plină de sânge. Lex părea leșinată.

Mai urmă încă o bușitură năucitoare și mii și mii de bucăți de sticlă se împrăștiară împrejurul lui. Tim simți cum pânze de ploaie năvălesc peste creștetul lui. Se uită în sus și văzu că parbrizul din față se făcuse țândări. Nu mai rămăsese decât o ramă tăioasă de care mai erau prinse câteva așchii de

sticlă și, îndărătul acesteia, se zărea capul groaznic al dinozaurului.

Care se uita întruna la băiat.

Tim simți un fior de groază străbătându-l, apoi țeasta monstruoasă se apropie repede de el, cu fălcile deschise. Se auzi scrâșnetul prelung al metalului zdrobit de colții uriași, iar copilul primi drept în țață răsuflarea dogoritoare, cu duhoare de putreziciune, a animalului, în timp ce limba lată a acestuia se repezea prin parbrizul spart, să scoată prada din ascunzătoare. Limba aceea poroasă lipăi prin interiorul mașinii — băiatul rămase năclăit de balele scârboase — iar tiranozaurul răgi din nou, asurzindu-i pe cei din vehicul.

Tim se târî înapoi, ferindu-se de dintele ce străpunsese capota. Încă mai era puțin loc neatins, cât să stea pe bancheta din față, lângă portieră. Dinozaurul stătea în continuare în ploaie, lângă aripa din față a mașinii. Părea năucit de ceea ce i se întâmplase: sângele îi curgea șiroaie din fălcile căscate.

Animalul se uită iarăși la Tim, lăsându-și capul într-o parte, ca să îl poată privi cu un singur ochi. Capul lui se apropie din nou de mașină, din laterală, și ochii începură să scruteze interiorul vehiculului zdrobit de acum. Din capota mușcată se scurgea în continuu sânge, amestecat cu șiruri lungi de stropi de ploaie.

Nu poate să ajungă până la mine, se gândi Tim. E prea mare.

Și atunci, capul se dădu îndărăt, iar băiatul văzu la lumina unui alt fulger piciorul din față al animalului, ridicându-se în văzduh. Și dintr-o dată, păru că toată lumea se răstoarnă cu susul în jos, în vreme ce automobilul se dădea peste cap, iar geamurile lui mușcau adânc din noroi. O văzu pe Lex lovindu-se neputincioasă de geamul lateral, iar el căzu alături de fetiță, izbindu-se cu capul de tot ce îi ieșea în cale. Îl apucase amețeala. Și atunci, dinozaurul își înfipse colții în rama geamului și tot autoturismul se înalță în aer într-o clipă și se scutură din toate șuruburile.

— Timmy! țipă Lex sfâșiilor și atât de aproape de urechea lui, încât băiatul asurzi pe moment. Se deșteptase din leșin pe neașteptate, iar el o înșfăcă dintr-o parte, în vreme ce tiranozaurul lovea din nou mașina. Tim simți o durere ascuțită în coaste, apoi Lex căzu peste el. Caroseria se ridică din nou în văzduh, zgâlțâită înnebunitor. Fetița țipă încă o dată:

— *Timmy!*

Și apoi zări ușa deschizându-se sub trupul micuței, iar ea se prăbuși în mocirlă, dar Tim nu îi putu răspunde, pentru că în secunda următoare toată lumea păru cuprinsă de un vârtej turbat... Iar el mai desluși cu ochi încețoșați trunchiurile prelungi ale palmierilor lunecând într-un dans amețitor pe de lături..., apoi înălțându-se unduitori spre înaltul cerului, de o parte și de alta a băiatului năucit... Cu coada ochiului prinse într-o străfulgerare pământul aflat undeva, foarte departe, jos... Apoi răgetul cumplit al tiranozaurului... ochiul lui scăpărător... și vârfurile palmierilor uriași...

După care, cu un hârșăit metalic grozav, mașina scăpă din fălcile dinozaurului, căzu într-un picaj sinucigaș, iar Tim simți cum stomacul lui se strânge și se rostogolește acolo, înăuntru... da, chiar cu o clipă înainte ca lumea să se cufunde toată în întuneric și în tăcere netulburată...

În cealaltă mașină, Malcolm bâigui, cu voce gâtuită:

— Sfinte Cristoase! Oare ce s-o fi întâmplat cu mașina din față?

Grant își miji ochii, încercând să distingă înainte, la ultimele pâlپări ale unui fulger.

Cealaltă mașină dispăruse ca prin farmec?!

Lui Grant pur și simplu nu-i venea să creadă. Se mai uită încă o dată, încercând să străpungă cu privirea pânza deasă a ploii ce acoperea parbrizul. Corpul dinozaurului era atât de mare, încât probabil că le bloca tot drumul în partea aceea...

Dar nu... La lumina unui alt fulger, văzu foarte clar: mașina pierise fără urmă.

De undeva, din stihie, Grant auzi țipătul slab al fetei. Tiranozaurul stătea încă în drum, acolo, în beznă, dar reușiră să îl zărească în acea clipă, când tocmai își apleca țeasta imensă spre țărână, adulmecând.

Sau probabil mâncând ceva, căzut la pământ...

— Poți să vezi ceva? îl întreabă Malcolm ascuțindu-și privirea.

— Nu prea, oftă Grant.

Ploaia răpăia neostoită pe capota automobilului. Paleontologul aștepta încordat, să audă iarăși glasul fetei, dar aceasta părea că amuțise. Rămaseră atunci amândoi în tăcere.

— Fetița a strigat? se sperie Malcolm. Parcă ar fi fost vocea ei...

— Așa e, ai dreptate...

— Deci ea a fost?

— Nu știu, spuse Grant, îngrijorat.

Simțea cum oboseala puna stăpânire pe el. Abia deslușind u-se prin geamul spălat de rafalele de ploaie, tiranozaurul se văzu venind spre mașina lor, de data asta. Încet, pășind amenințător, se îndreptă drept spre ei.

— Știi, într-o situație ca asta, pot să-ți spun că oricine ar simți că presupusele animale dispărute chiar că *ar trebui* să dispară dracu' pentru totdeauna. Tu nu simți la fel?

— Ba da, mormăi Grant.

Inima îi bătea mai-mai să-i spargă pieptul.

— Ăăăă... Nu cumva... ăăă... ai vreo idee despre ce-ar trebui să facem noi acum?

— Nu-mi trece nimic prin tîgvă la ora asta, bâigui Grant.

Malcolm răsuci mânerul portierei, deschise îndată ușa cu piciorul și o luă la goană. Dar chiar când acesta o porni în fugă, Grant își dădu seama că era deja prea târziu, căci tiranozaurul se afla prea aproape de ei. Urmă o altă fulgerare

alburie și atunci, Grant putu privi cu groază cum animalul răgi din nou și apoi păși mai departe.

Apoi nu mai înregistră evenimentele decât așa, în treacăt. Malcolm alerga, iar picioarele lui împrăștiau jeturi de noroi în toată părțile. Dinozaurul ajunsese îndată lângă om, își aplecă apoi capul masiv și Malcolm zbură prin aer ca o păpușă de cârpă, aruncată.

Dar atunci și Grant se afla deja în câmp deschis, biciuit din cap până-n picioare de ploaie. Dinozaurul se întorsese cu spatele la el, iar coada lui uriașă bălângănea prin aer. Grant își adună toate puterile pentru a goni cât mai degrabă spre junglă, să se ascundă, când dintr-odată monstrul se răsuci cu fața spre el și urlă de se cutremura văzduhul.

Grant încremeni.

Stătea chiar lângă portiera din spate a autoturismului ud până la piele. Era lipsit astfel de orice apărare, iar tiranozaurul se afla la nu mai mult de trei metri distanță. Uriașul răgi din nou. Și de la o distanță atât de mică, răcnetul lui era mult mai înfricoșător. Pe Grant începură să-l scuture deopotrivă fiori de frig și de spaimă. Își propti mâinile tremurătoare de tapiseria portierei, ca să le mai stăpânească.

Dinozaurul mai răgi încă o dată, dar nu îl atacă, ci numai își înălță capul, uitându-se mai întâi cu un ochi, apoi cu celălalt, către Land Cruiser. Dar nu făcu un pas.

Rămase în continuare acolo unde se afla.

Ce se petrecea cu el?

Fălcile lui puternice clămpăniră în gol. Animalul urlă iarăși, furios, după care brațul lui musculos se întinse în față și turti capota mașinii. Ghearele încovoiate zgredănară metalul, lăsând urme adânci, trecând chiar pe lângă Grant, cât pe ce să îl nimerească. Omul însă rămase pe loc, nemișcat.

Piciorul greoi al fiarei se apropie, aruncând noroi de jur-împrejur. Capul se aplecă spre vehiculul zdrobit, adulmecând. Se uită prin parbrizul spart. După care, ducându-se în partea din spate a mașinii, lovi portiera deschisă, trântind-o și veni

chiar lângă Grant, care stătea mai departe, încremenit. Omul era năucit de frică, iar inima i se zbătea nebunește. Animalul era atât de aproape de-acum, încât îi arunca drept în față duhoarea rămășițelor de carne putredă din gură, miasma aceea dulceagă de sânge, damful de mortăciune, al carnivorului...

Paleontologul se încordă ca un arc, în așteptarea sfârșitului inevitabil.

Dar țeasta monstrului trecu pe lângă el, apoi spre capătul caroseriei. Grant clipi din ochi, nevenindu-i să creadă.

Oare ce se întâmpla cu el?!

Cum de era posibil ca tiranozaurul să nu îl vadă? Se părea că așa stăteau lucrurile. Dar cum de se putea așa ceva? Se uită înapoi, și zări animalul amușinând roata de rezervă montată în spatele mașinii. Împinse roata cu botul, apoi capul se trase iarăși înapoi. Și se apropie iarăși de Grant.

De data asta nările fremătânde ale animalului se opriră doar la câțiva centimetri de el. Grant simți răsuflarea fierbinte, înfricoșătoare, drept în față. Dar tiranozaurul nu putea adulmeca precum un câine. Ci numai respira normal și părea pur și simplu dezorientat.

Nu, dinozaurul nu putea să-l vadă, acum era clar. Dacă nu se mișca deloc, animalul nu putea să-l vadă. Și, într-un străfund științific al minții sale, paleontologul găsi chiar o explicație pentru acest defect, motivul pentru care...

Fălcile enorme se descleștară chiar în fața lui, iar capul masiv se înalță în aer. Grant își strânse pumnii, își mușcă buzele până la sânge, încercând cu disperare să rămână nemișcat, să nu facă nici un zgomot.

Tiranozaurul răgi în noaptea adâncă.

Dar de-acum Grant începuse să înțeleagă comportamentul animalului. Acesta nu putea să îl vadă, dar *presimțea* că omul este pe undeva, pe-acolo, și încerca să îl înspăimânte cu urletul lui, pentru ca posibila pradă să facă un gest, oricât de mic, să se dea de gol. Atâta vreme cât ședea stană de piatră, era invizibil, își dădu seama Grant.

Înfuriat de nereușita lui, dinozaurul își ridică din nou capul și apoi izbi mașina, rostogolind-o ca pe-o jucărie. Pe Grant îl străbătu o durere sfâșietoare, apoi descoperi senzația uluitoare pe care i-o dădea zborul propriului său trup. Părea că totul se derulează însă cu mare încetineală, așa că el avu destulă vreme să simtă cum întreaga lume se preface în sloi și mai prinse ultima imagine, a pământului care se grăbea nespus să îl izbească drept în față.

ÎNTOARCEREA

— Of, fir'ar al dracului de ceas, se tângui Harding. Ia uitați-vă la asta?!

Stăteau toți trei în jeep-ul lui Harding, privind neputincioși prin parbrizul măturat de ștergătoarele ce se luptau cu rafalele de ploaie. În lumina palidă a plafonierelor, se deslușea înaintea mașinii un copac impunător, căzut chiar în mijlocul drumului.

— Probabil că-i din cauza trăznetului, spuse Gennaro. Lua-l-ar toți dracii de copac!

— Doar nu putem trece peste el, zise veterinarul. Mai bine să îl anunț pe Arnold.

Ridică radio-emițătorul și schimbă frecvența de undă.

— Alo, John, mă auzi?

Nu veni nici un răspuns, ci stăruia doar un pâraie continuu.

— Nu pricep ce se petrece, se neliniști Harding. Am impresia că frecvențele radio nu funcționează.

— Probabil că-i din pricina furtunii, sugeră Gennaro.

— S-ar putea, conveni Harding.

— Încearcă să prinzi mașinile de pe traseu, spuse Ellie.

Harding mută pe alte lungimi de undă, dar fără nici un rezultat.

— Degeaba, se amări el. Probabil că de-acum sunt deja în tabără, deci oricum, dincolo de zona unde putem să emitem noi. În orice caz, eu unul cred că n-ar trebui să rămânem aici. Or să treacă câteva ore bune până ce se strânge echipa aia de intervenție și vine aici, să dea la o parte pomul ăsta nenorocit.

Închise radioul și întoarse jeep-ul.

— Ce-ai de gând să faci acum? se interesă Ellie.

— Să ajung iarăși la răscrucea pe lângă care am trecut și să o iau pe scurtătura de unde intră în parc personalul de serviciu, îi explică Harding. Avem aici un drum pentru turiști, iar altul folosit numai de îngrijitorii animalelor, de camioanele cu provizii, și așa mai departe... Deci eu o să conduc înapoi, spre drumul ăsta lateralnic. E puțin mai lung decât celălalt și nu-i atât de plăcut și bine a-menajat. Dar s-ar putea să îl găsiți interesant până la urmă. Dacă ploaia asta se mai potolește, o să putem vedea și ctăeva animale care ies mai mult noaptea pe teren. Și o să fim la complexul turistic în treizeci-patruzeci de minute. Dacă nu cumva reușesc să rătăcesc calea.

Porni mașina către sudul insulei.

Fulgerele brăzdară iarăși cerul și, dintr-o dată, toate monitoarele din camera de control își întrerupseră transmisia. Arnold sări din fotoliul lui, încordat ca un arc, tremurând de nervi. Sfinte Isuse. nu acum! Nu tocmai acum?! De-atâta tot avea el nevoie: să repună totul în funcțiune, înainte de a se termina furtuna. Toate circuitele electrice principale erau izolate, apărate de supratensiuni. Arnold nu era deloc sigur că același lucru se întâmpla și cu modemele pe care le utiliza Nedry pentru transmisiunile de date. Cei mai mulți nu aveau habar că era foarte posibil să arunci în aer un întreg circuit printr-un singur modem care funcționa defectuos — descărcarea electrică a unui fulger, de pildă, putea ajunge la computer printr-o linie telefonică și bum!, se termina într-o

clipă cu computerul principal. Și cu RAM Și cu fișierele. Și cu orice alt computer din sistem.

Pe ecrane licăriră câteva frânturi de imagine. Apoi, unul după altul, își reveniră la normal.

Arnold răsuflă ușurat și se lăsă să cadă. sfârșit de emoție, în scaun.

Se întrebă pe unde o fi umblând Nedry. Cu numai cinci minute în urmă, pusese garda clădirii să-l caute peste tot. Păi da, umflatul ăla caraghios se înfundase probabil prin vreo toaletă, ca să citească în voie reviste umoristice. Dar nici gardienii nu se mai întorseseră între timp și nici nu dăduseră telefon.

Trecuseră cinci minute. Dacă Nedry s-ar fi aflat încă în clădire, ar fi trebuit să îl găsească până atunci.

— Cineva mi-a luat amărâtul ăla de jeep. Îl anunță Muldoon în timp ce intra în încăpere. N-ai reușit încă să iei legătura cu pasagerii?

— Nu pot să-i contactez deloc prin radio, oftă Arnold. N-am avut încotro și a trebuit să încerc numai așa, pentru că monitoarele de bord s-au dus dracu' de-acum. Cam slabe speranțe să-i găsesc așa, dar merită să încerc orice șansă. Am încercat pe toate cele șase frecvențe de undă. Știu sigur că au radiouri în mașini, dar nu răspund de nici o culoare.

— Păi asta nu-mi sună deloc a bine, îngăimă Muldoon.

— Dacă ții cu tot dinadinsul să te duci până acolo, ia o mașină de intervenție.

— Așa mă gândisem și eu, dar toate sunt parcate în garajul de est, care-i la aproape doi kilometri de-aici. Da' unde-i Harding?

— Presupun că se îndreaptă încoace.

— Nu i-a spus nimeni până acum lui Hammond că puștii nu s-au întors încă?

— Nu, fir'ar al dracului de ghinion! răbufni Arnold. Și nici nu vreau să vină scârba aia de hodorog, să colcăie pe-aici, ca să-mi cârâie mie în creieri. Deocamdată, totul e în ordine. Mașinile alea au rămas pur și simplu în ploaie și-atât. Pot să

mai aștepte puțin, până îi aduce Harding pe toți aici. Sau până îl găsim pe viermele ăla netrebnic de Nedry și-l punem să repare sistemul computerizat.

— Deci nu poți să-i tragi încoace deloc? se îngrijoră Muldoon.

Arnold clătină din cap, mohorât.

— Am tot încercat până acum. Dar Nedry ăla a făcut el ceva sistemului electric. Nu pot să-mi dau seama singur ce anume, dar dacă va trebui să intru în cod, o să pierd ore întregi. Avem mare nevoie de Nedry. Trebuie neapărat să dăm de puiul ăla de cățea, cât mai repede.

NEDRY

Pe inscripție se putea citi avertismentul: GARD ELECTRIFICAT — 10. 000 VOLȚI. NU ATINGEȚI. Dar Nedry apucă de bare cu mâinile goale, apoi descuie poarta și o deschise larg. Se întoarse la jeep, îl conduse dincolo de intrare, apoi se duse îndărăt și închise poarta.

De-acum, devreme ce se afla în parc, nu mai avea decât vreun kilometru și jumătate până la docul de est. Apăsă pe accelerator, se aplecă mult deasupra volanului, încercând să deslușească drumul îngust prin parbrizul spălat de ploaia furioasă. Conducea cu viteză — chiar cu prea mare viteză —, dar era nevoit să își urmeze întocmai planul, ca să nu irosească timp inutil. În orice parte s-ar fi uitat, nu vedea decât jungla, dar știa că în curând avea să zărească plaja și oceanul, undeva, pe stânga.

Of, furtuna asta blestemată, se gândea el. Ar putea să dea totul peste cap. Pentru că, dacă barca lui Dodgson nu i-ar fi așteptat la docul de est, când Nedry avea să ajungă acolo, tot planul lor se ducea de râpă. Nici el nu putea aștepta prea mult, pentru că i s-ar fi observat lipsa din Camera de control. Ideea centrală a planului lor era că trebuia să ajungă la docul

de est, să predea embrionii și să se întoarcă la bază în câteva minute, înainte ca să se observe de către cineva că el dispăruse. Era totuși un plan bun, destul de bine pus la punct. Nedry îl gândise în cele mai mici amănunte, calculase fiecare detaliu întreaga operațiune avea să-i aducă un milion și jumătate de dolari, dintr-o singură lovitură. Ceea ce echivala cu venitul firmei lui pe zece ani, scutit de impozite, dintr-o singură mișcare dibace. Așa că Nedry fusese grozav de precaut, chiar și atunci când se întâlnise cu Dodgson la aeroportul San Francisco. În ultima clipă, pretextând că vrea să vadă toți banii care i se cuveneau. De fapt, Nedry voia să înregistreze convorbirea sa cu Dodgson și să îi menționeze numele în timpul conversației, pentru autentificare. Numai astfel putea fi sigur că Dodgson nu avea să uite să-i plătească și restul sumei, iar Nedry adăugase la coletul cu embrioni și o copie a benzii înregistrate. Pe scurt, se gândise la toate.

În afară de furtuna aceea nenorocită.

Ceva țâșni prin fața, mașinii, trecând drumul, ca o umbră albă, la lumina farurilor. Părea un fel de șobolan mare. Se pierdu îndată în zădărnici, trăgând după el o coadă groasă. Probabil era un possum. Da, era uimitor că possumul putea supraviețui pe insula aceea. Dacă stăteai să te gândești că dinozaurii ar fi putut mânca un animal ca acela...

Dar unde dracu' era amărâtul ăla de doc?

Conducea cu viteză, și nu trecuseră decât cinci minute de când plecase de la bază. Ar fi trebuit oricum să fi ajuns până atunci la docul de est. Oare nu cumva o luase pe vreo potecă lăturalnică? Nu prea credea. Până atunci nu văzuse nici o bifurcație a drumului.

Atunci, unde era docul?!

Rămase pur și simplu încremenit când, după ce trecu de un cot al drumului, observă că acesta se termina cu o barieră de beton, de doi metri înălțime, acum brăzdată de ploaie cu șiroaie lungi. Apăsă cu putere pe frâne, iar jeepul devie, luând-o în zig-zag, pierzând direcția și învârtindu-se în loc. Pentru un moment, se gândi cu groază că era cât pe ce să se

izbească de barieră — chiar a fost sigur că dintr-o clipă într-alta avea să se izbească de barieră —, însă răsuci volanul din răspuțeri și mașina se opri brusc, abia la o jumătate de metru de zidul de ciment.

Rămase acolo, sfârșit de emoție, ascultând fâșăiturile ritmice ale ștergătoarelor de parbriz, în timp ce încerca să se liniștească. Trase adânc aer în piept, apoi expiră încet. Privi înapoi, spre drumul pe care venise. Era clar că o luase într-altă parte. Trebuia să refacă traseul de-acum, dar să fie atent să nu îi ia prea multă vreme.

Mai bine însă încerca să afle pe unde dracu' se afla, până una alta.

Ieși din jeep, drept în bătaia rafalelor nemiloase, ce se năpustiră asupra lui. Era într-adevăr o furtună tropicală, căci ploaia era atât de puternică, încât atingerea stropilor mari era chiar dureroasă. Se uită la ceas, apăsând butonul care lumina cadranul. Trecuseră deja șase minute. Pe unde naiba ajunsese totuși? Ocoli capătul barierei și, pe partea cealaltă, împletindu-se cu ropotul ploii, auzi clipocitul unei căderi de apă. Să fi fost oceanul? Nedry se repezi înainte, iar pe măsură ce străbătea desișul, ochii i se obișnuiră cu întunericul. Jungla îl înconjură din toate părțile. Picuri grei de ploaie răpăiau pe frunzele late ale arborilor înalți.

Clipocitul se auzi de data asta mai aproape, iar el se luă după zgomotul acela și se trezi dintr-odată dincolo de frunzișul des, iar picioarele i se înfundară în pământ moale. Atunci zări matca întunecată a râului. Râul! Ajunsese tocmai la râul din mijlocul junglei?!

Fir'ar al dracului de necaz! se gândi el cu ciudă. *Dar în ce loc anume*, de lângă râu?! Pentru că matca acestuia se întindea kilometri întregi de-a lungul insulei. Se uită iarăși la ceas. Trecuseră șapte minute.

— Dennis, ai cam băgat-o pe mânecă, spuse el cu voce tare.

Drept răspuns, se auzi la o oarecare distanță un țipăt de bufniță, dinspre pădure.

Nedry însă de-abia dacă îi dădu atenție. Era foarte îngrijorat din pricina întorsăturii pe care o luase planul lui. Principalul era că el pierduse deja timp prețios. Nu mai era nici o șansă să-l recupereze. Trebuia să renunțe la operațiunea inițială. Tot ce mai putea face era să se întoarcă la camera de control, să regleze computerul și, într-un fel sau altul, să ia legătura cu Dodgson, ca să stabilească o nouă întâlnire la docul de est, pentru noaptea următoare. Nedry avea să se cam dea de ceasul morții până să se rezolve toate, dar credea totuși că era posibil să reușească. Computerul înregistra automat toate convorbirile telefonice. Deci, după ce avea să discute cu Dodgson, trebuia să opereze în memoria computerului și să șteargă înregistrarea convorbirii. Însă de un lucru era absolut sigur: nu trebuia să mai rămână nici o clipă în parc, pentru că, fără doar și poate, lipsa lui nu trecea neobservată.

O porni înapoi, ghidându-se după luminile farurilor. Era ud până la piele și se simțea groaznic. Auzi iarăși cârâitul acela slab, și de data asta se opri locului. Pentru că nu prea semăna cu țipătul unei bufnițe. Și părea să vină de undeva, din preajmă, din junglă. Chiar din dreapta lui.

În timp ce își ascutea auzul, să distingă vreo mișcare, percepu clar un trosnet dinspre zadă. Apoi se lăsă iarăși tăcerea. Așteptă câteva clipe, și trosnetul se auzi din nou. După toate aparențele, se apropia un animal mare, care se mișca anevoie, prin junglă, spre el.

Da, da, un animal mare. În apropiere. Un dinozaur mare.

Pleacă de-aici.

Nedry începu să alerge din toate puterile. Făcea o zarvă de nedescris, dar chiar și așa auzea pașii greoi ai animalului ce străbătea desișul. Și cârâia ca o bufniță uriașă.

Se apropia tot mai tare.

Împiedicându-se de rădăcini, prin bezna aceea de nepătruns, făcându-și drum cu mâinile însângerate printre crengile siroind de ploaie, văzu în sfârșit jeep-ul în față, iar farurile aprinse, luminând împrejurul zidului de beton, îi dădură un simțământ de siguranță. Da, în câteva clipe avea să ajungă la

mașină și apoi să iasă dracului din iadul acela. Ocoli bariera de ciment și încremeni locului.

Animalul era deja acolo.

Dar nu era prea aproape de el. Ședea cam la treisprezece metri distanță, tocmai la capătul razei farurilor. Nedry nu făcuse nici un tur al parcului, așa că nu văzuse diferitele soiuri de dinozaur, dar acela din fața lui era foarte ciudat la înfățișare. Era înalt cam de doi metri și jumătate, gălbui, cu pete negre, iar pe creștet se împreunau în formă de V două creste roșiatice. Dinozaurul nu se mișcă din loc, însă țipă iarăși cam ca o bufniță.

Nedry așteptă să vadă dacă îl atacă. Dar nu se întâmplă nimic. Poate că farurile mașinii l-au înspăimântat, se gândi el. Probabil că îl țineau la distanță, cum făcea focul cu alte animale.

Animalul stătea și îl privea țintă, apoi își smuci capul într-o parte, cu o singură mișcare. Nedry simți ceva lipicios, umed, pe piept. Se uită și văzu un clăbuc scurgându-i-se pe cămașa îmbibată de ploaie. Îl atinse curios, neînțelegând...

Era salivă!

Fiara aceea îl scuiparse?!

Chiar era înfiorător, se gândi omul. Se uită la dinozaur și îl zări smucindu-și din nou capul într-o parte, apoi simți încă un scuiplat pe gât, chiar deasupra gulerului cămășii. Îl șterse cu mâna.

Isuse, era grozav de scârbos. Dar pielea gâtului începuse deja să îl usture și să îl ardă tot mai tare. Iar mâna îl furnica la fel. Ca și cum ar fi fost atins de acid.

Deschise portiera mașinii, fără să scape o clipă din ochi dinozaurul, ca să se asigure că nu îl atacă, și dintr-odată, simți o durere cumplită în orbite, junghiindu-l ca un pumnal înroșit, până în străfundul creierului, apoi își strânse pleoapele, gemând de suferință, iar când își prinse fața în mâini simți spuma aceea lipicioasă scurgându-i-se de o parte și de alta a nasului.

Salivă.

Dinozaurul îl scuiase între ochi.

Chiar când începu să înțeleagă ce i se întâmpla de fapt, durerea îl copleși, iar el căzu în genunchi, năucit, gâfâind, sufocându-se. Se prăbuși într-o rână, cu obrazul lipit de țărâna jilavă, respirând cu greutate, în răstimpurile când durerea aceea nestăvilită se întetea, chinuindu-i retinele cu fulgere neîntrerupte, ce-i săgetau pleoapele strânse.

Pământul păru că se cutremură și el, iar Nedry își dădu seama că dinozaurul se urnise din loc. Îi auzea cârâitul slab și, în pofida suferinței îngrozitoare, încercă să deschidă ochii, dar nu zări nimic altceva, decât pete colorate, strălucitoare, pe un fond întunecat. Și atunci, încet-încet, pricepu.

Orbise!

Țipătul animalului se auzea mai tare de-acum, iar Nedry se ridică, clătinându-se, sprijinit de portiera mașinii, în vreme ce un val de gheață și amețală aproape îl doborî la pământ. Dinozaurul ajunsese aproape. Omul îi *simțea* apropierea, pentru că îi putea distinge răsuflarea horcăită.

Dar nu-l putea vedea.

Nu mai putea vedea nimic, iar spaima de moarte îl înnebunea.

Își întinse mâinile înainte, fluturându-le prin aer, să preîntâmpine atacul ce știa că va veni.

Și atunci urmă o altfel de durere, dogoritoare, ca un cuțit înroșit în foc, care îi spintecă pânțele, iar Nedry se împletici pe picioare, băjbâind cu mâinile tremurătoare spre locul acela, unde fusese sfâșiat, și dădu peste un morman vâscos, surprinzător de cald. Realiză, îngrozit, că își ținea în palme chiar propriile intestine. Dinozaurul îi sfârtecă burta. Îi ieșiseră afară toate măruntaiele.

Omul căzu în mocirlă, izbindu-se de ceva sol zos și rece ca sloiul. Era piciorul animalului. Apoi, pe Nedry îl săgetă o durere încă și mai cumplită, din amândouă părțile capului. Suferința aceea de neînchipuit crescuse încă și mai mult, în timp ce el simțea cum este ridicat în picioare. Înțelesese atunci că dinozaurul tocmai îi apucase capul între fălcile

fioroase și, după clipa de groază a acestei descoperiri, urmă o ultimă dorință a muribundului: aceea de a se sfârși totul cât mai repede.

ÎN BUNGALOW

— Mai vrei cafea? întrebă Hammond, politicos.

— Nu, mulțumesc, răspunse Henry Wu, lăsându-se comod pe speteaza scaunului. Nu mai pot înghiți nici o îmbucătură măcar.

Stăteau în sufrageria din bungalow-ul lui Hammond, construit într-un colț retras al parcului, nu prea departe de laboratoare. Wu era nevoit să recunoască în sinea lui că acel bungalow pe care bătrânul excentric îl construise numai pentru el era elegant, de o simplitate încântătoare, în genul decorațiunilor interioare japoneze. Iar masa fusese minunată, având în vedere și faptul că personalul de serviciu nu era complet încă.

Însă era ceva în neregulă cu Hammond, iar Wu își dădu seama imediat. Bătrânul se purta oarecum altfel decât de obicei... cu toate că voia să lase o altă impresie. Și în timpul cinei, Wu se hotărâse să afle neapărat ce era la mijloc. Într-o anumită măsură, Hammond avea tendința să înșire tot soiul de aiureli, să se repete, să povestească pentru cine știe a câta oară diverse istorii. Pe de altă parte, se întrevedea o oarecare labilitate psihică a omului, pentru că uneori se înfuria din te miri ce, ca apoi să treacă la un sentimentalism răsuflat. Dar toate acestea se puteau pune pe seama unor recții firești la vârsta lui. La urma urmei, John Hammond avea în jur de șaptezeci și șapte de ani.

Însă mai era ceva neobișnuit. O tenacitate uluitoare. O încăpățănare neînfrânată de a merge numai pe drumul croit de el. Și, în sfârșit, un refuz categoric de a rezolva într-un fel sau altul situația nou creată în parc.

Wu rămăsese stupefiat când fusese pus în fața posibilității de procreere a dinozaurilor (deși în sinea lui nu își permitea nici atunci să accepte ipoteza). După ce Alan Grant îl întrebase dacă nu cumva folosisese ADN amfibian, Wu intenționase să se ducă direct la laboratorul lui și să verifice fișele din memoria computerului, unde se specificau categoriile de ADN utilizate. Pentru că, dacă dinozaurii erau într-adevăr capabili de procreere atunci toate aspectele ce țineau de însăși structura Parcului Jurasic erau puse sub semnul îndoielii — metodele de dezvoltare genetică, modalitățile de control genetic asupra produselor lor, ce mai, *totul!* Chiar și dependența animalelor de Uzină devenea susceptibilă. Iar dacă animalele acelea puteau cu adevărat să se reproducă pe cale naturală și mai reușeau și să supraviețuiască în libertate...

Henry Wu voia să verifice datele cât mai repede. Dar Hammond stăruise cu încăpățănare ca geneticianul să ia cina împreună cu el.

— Ei, și-acum, Henry, trebuie neapărat să îți faci puțin loc în stomacul ăla plin al tău, pentru înghețată, îl anunță Hammond, îndepărtându-se de masă. Maria pregătește cea mai grozavă înghețată de ghimbir din câte s-au pomenit.

— În ordine, acceptă Wu.

O privi pe servitoarea cea frumoasă și tăcută. Ochiii lui o urmăriră până ce părăsi încăperea, apoi se uită spre singurul monitor video, instalat chiar în perete. Ecranul acestuia însă era întunecat.

— Monitorul dumitale nu mai funcționează, îi zise lui Hammond.

— Nu zău? se miră acesta. Ei, probabil din cauza furtunii. Se întinse după telefon, prin spatele tânărului.

— O să îi spun lui John, la camera de control.

Wu auzi țiuitul acela continuu, de pe linia telefonică. Hammond înălță din umeri, nedumerit, și așeză receptorul la loc, în furcă.

— Probabil că s-au întrerupt legăturile, spuse el. Sau poate că Nedry ăla tot mai ține liniile ocupate cu transmisiunile lui. Cam are de lucru zilele astea. În felul lui, Nedry e un geniu, numai că am fost nevoit să-l cam împing de la spate, și încă rău de tot, ca să fiu sigur că duce totul la bun sfârșit.

— Poate că ar fi mai bine să mă duc eu la camera de control și să verific acolo, se oferă Wu.

— Nu, nu, nici vorbă. N-ai de ce. Dacă apărea vreo problemă, am fi aflat noi până acum, cu siguranță. Ei, ia uită-te ce minunăție!

Maria intră în cameră, cu două boluri pline eu înghețată apetisantă.

— Măcar puțin să guști, Henry, ascultă-mă pe mine, insistă Hammond. E făcută din ghimbir proaspăt, pe care-l cultivăm în partea de răsărit a insulei. Înghețata asta este viciul unui bătrân ca mine. Și totuși...

Ascultător, Wu își afundă lingurița în mormanul de înghețată. În clipa aceea, afară fulgeră, apoi tună scurt, asurzitor.

— De data asta a fost chiar aproape, zise Wu. Să sperăm că afurisita de furtună nu sperie copiii...

— Nu prea cred, răspunse Hammond; gustă din înghețată. Numai că nu pot să mă opresc deloc să fiu îngrijorat de câteva lucruri din parcul ăsta, Henry.

Wu simți că i se ia o piatră de pe suflet. Poate că la urma urmei bătrânul avea de gând să ia totul așa cum era.

— Și anume? îl întrebă.

— Vezi tu, Parcul Juristic este special construit pentru copii. Și toți copiii din lume iubesc dinozaurii, așa că ei or să vină numai și numai ca să se distreze — *numai să se distreze* — aici. Iar fețișoarele lor or să strălucească de bucurie ca soarele când or să privească animale minunate în carne și oase. Însă eu mă tem că... S-ar putea ca eu să nu mai trăiesc până atunci, Henry. S-ar putea să nu mai apuc clipa aceea, în care fețișoarele tuturor copiilor or să înflorească de fericire...

— Totuși, eu cred că mai sunt și alte probleme, cuteză Wu, încruntat.

— Da, dar nici una nu îmi frământă mintea atât de tare ca asta, preciză Hammond. Da, ca faptul că s-ar putea foarte bine ca eu să nu trăiesc, până atunci, să le văd chipurile încântate, transfigurate. Parcul ăsta este cea mai mare reușită a noastră. Am făcut numai ceea ce tot noi am proiectat de la bun început. Și, îți aduci doar aminte, inițial intenția ta era doar să te folosești de noile tehnologii de dezvoltare genetică pentru a pune niște bani deoparte. O groază de bani!

Wu își dădu seama că Hammond era pe punctul de a se lansa într-unul din obișnuitele sale discursuri. Așa că ridică o mână, să-l oprească:

— Am auzit asta de-atâtea ori, John...

— Dacă ai fi înființat o companie de bioinginerie, Henry, ce îți închipui că ai fi făcut? Ai fi produs tot soiul de minunății care să salveze omenirea, să răpună bolile și epidemiile? Slavă Domnului, în nici un caz. Asta-i o idee cât se poate de nefericită. Un mod inferior de utilizare a noilor tehnologii...

Hammond clătină din cap, cu tristețe, apoi urmă:

— Cu toate că, îți amintești, primele firme de inginerie genetică, precum *Genentech* și *Cetus*, au pornit mai întâi să îmbunătățească produse farmaceutice. Da, noi și minunate pilule pentru omenire?! Vai, ce nobil, ce cauză măreață! Numai testarea FDA îți ia între cinci și opt ani, dacă ai un dram de noroc! Și, altceva, încă și mai grav decât asta: mai intervin și factorii economici, lansarea pe piață a produselor. Să presupunem că ai reușit să descoperi un medicament miraculos pentru cancer sau boli de inimă — așa cum a făcut *Genentech*. Și să mai presupunem că vrei să estimezi prețul la o mie sau două mii de dolari per doză. Pentru că, mă rog, îți închipui că este dreptul tău. La urma urmei, tu ai inventat remediul, tu ai plătit procesul tehnologic și tot tu ai testat medicamentul. Deci, în mod firesc, ești îndreptățit să pui ce preț vrei. Dar ai cumva impresia că guvernul te va lăsa să faci

așa ceva? Nu, Henry, nici vorbă. Pentru că bolnavii nu or să se înghesuie defel să îți arunce În brațe o mie de dolari pentru o doză de medicament, oricât de necesar le-ar fi, vor fi nu recunoscători, ci pur și simplu *revoltați!* Iar Crucea Albastră nu îți va plăti atâta nici în ruptul capului! Or să țipe toți ca din gură de șarpe că ăsta-i jaf la drumul mare! Așa că vei suporta consecințele. Patentul de folosire a produsului va fi revocat. Autorizația ta profesională îți va fi retrasă. *Orice* le va sta în putință, va fi folosit împotriva ta, ca să înțelegi ce urmăresc ei — să reduci costul. Din punct de vedere al afacerii în sine, chestia asta face ca salvarea omenirii să fie o tranzacție grozav de riscantă. Așa că eu, personal, n-aș ajuta omenirea asta nici cât negru sub unghie.

Wu auzise pledoaria aceea și înainte. Și știa că Hammond avea pe undeva dreptate; câteva dintre produsele farmaceutice obținute de firme specializate în bioinginerie avuseseră într-adevăr probleme din pricina unor revocări dubioase și a retragerii patentelor.

— Ei, și-acum să revenim la necazul nostru, continuă Hammond. Gândește-te cât de diferită este situația când ești solicitat să produci parcuri de distracție. *Nimeni n-are neapărată nevoie de distracție.* Nu este deci cazul vreunei intervenții guvernamentale. Dacă eu voi stabili o taxă de cinci mii de dolari pe zi pentru vizitarea parcului, cine naiba o să mă împiedice? La urma urmei, nimeni nu este nevoit să vină aici. Și, departe de a fi jaf la drumul mare, o astfel de călătorie costisitoare mărește atracția locului. O vizită la Parcul Juristic devine deja un simbol național și toți americanii iubesc ideea asta. Ca și japonezii, de altfel, care, bineînțeles, au și mult mai mulți bani.

Hammond își termină înghețata, iar Maria luă în tăcere farfuria din fața lui.

— Știi, că ea nu-i de prin locurile astea, Henry, îi mărturisi bătrânul. E haitiană. Maică-sa e franțuzoaică. Dar, în orice caz, Henry, poți să îți aduci și tu aminte că principalul țel al înființării companiei mele aici, a fost să am

cât se poate de multă libertate din partea autorităților guvernamentale, în orice parte a lumii m-aș duce...

— Dacă tot discutăm de restul lumii...

Hammond zâmbi.

— Am antamat deja o înțelegere fără condiții restrictive, în Insulele Azore, pentru Parcul *Jurasic European*. Și știi și tu că de multă vreme încă am obținut o insulă lângă Guam, pentru Parcul *Jurasic Japonez*. Construcția următoarelor două Parcuri Jurasice va începe anul viitor. Și își vor deschide porțile în cel mult patru ani de zile. La vremea aceea, veniturile brute vor trece de zece miliarde de dolari pe an, iar comercializarea produselor în serie, dreptul de difuzare la TV și diverse servicii, ar putea dubla suma asta. Nu văd nici un fel de nenorocire dacă vom începe să obținem și animale în miniatură, domesticite, pentru copii, lucru care, din câte mi s-a spus, Lew Dodgson crede oricum că plănuiam să le punem în aplicare.

— Douăzeci de miliarde de dolari pe an?! bâigui Wu cu voce pierită, clătinând din cap, uluit.

— Țsta e calculul modic, zâmbi Hammond. Nu văd nici un motiv care să ne împiedice să speculăm afacerea asta la sânge. Mai vrei niște înghețată, Henry?

— L-ai găsit? se răsti Arnold când gardianul intră în camera de control.

— Nu, domnule Arnold.

— Atunci, *găsește-l!*

— Nu cred că e în clădire, domnule Arnold.

— Atunci uită-te prin antrepozit, prin secția de intervenții, prin adăpostul pentru cazuri de urgență, oriunde vrei tu, *numai găsește-l!*

— Chestia e că..., șovăi paznicul. Domnul Nedry e tipul acela mai plinuț, așa-i?

— Așa-i. El e grăsanul ăla. Un umflat urâcios.

— Păi, știți... Jim, de jos, de pe coridorul principal, zice că l-a văzut pe grăsan intrând în garaj.

Muldoon sări ca ars și se întoarse spre el.

— Cum adică în garaj?! Când?

— Păi acum vreo zece-cin's'pe minute...

Jeep-ul se opri brusc, aruncându-i pe toți în față.

— Scuze, zise Harding.

La lumina farurilor, Ellie zări o cireadă de apatozauri mergând agale de-a curmezișul drumului. Erau șase adulți, fiecare cam de mărimea unei case, și un pui, cât un cal vârstnic. Se mișcau alene, tăcuți, fără să dea nici o atenție mașinii și farurilor ei. La un moment dat, puiul se opri în loc, să lipăie niște apă dintr-o băltoacă, apoi se urniră cu toții mai departe.

Dacă stăteai să te gândești, o turmă de elefanți, de pildă, ar fi fost alarmați la apariția unui vehicul, ar fi trâmbițat asurzitor, în semn de avertisment, și ar fi făcut roată în jurul puiului, ca să îl apere. Dar acele animale nu păreau să se teamă deloc.

— Dar nu ne văd? întrebă Ellie.

— Nu chiar, răspunse Harding. Mă rog, nu în adevăratul sens al cuvântului. Pentru că ei de fapt ne văd, însă *noi nu însemnăm nimic* în ochii lor. Arareori ne deplasăm cu mașinile pe teren în timpul nopții, așa că ei nu prea știu cum să le privească, nefiind obișnuiți. Noi nu suntem pentru ei decât niște obiecte ciudate, mirositoare, care apar din senin pe teritoriul lor. Nu reprezentăm nici o amenințare, deci nici un fel de interes. Uneori am ieșit noaptea în parc, ca să vizitez vreun animal bolnav și, pe când mă întoareeam, speciunile stăteau în mijlocul drumului câte o oră încheiată, ba chiar mai mult.

— Și ce făceai atunci?

Harding rânji satisfăcut.

— Dădeam drumul unei benzi pe care era înregistrat răgetul tiranozaurului. Asta îi face întotdeauna să-și mute fundul din loc. Nu că le-ar păsa prea tare de T-rex. Apatozaurii ăștia sunt atât de mari, încât nu există un prădător pe măsura lor. Ar putea să frângă gâtul unui tyrannozaur numai cu o lovitură de coadă. Iar ei știu asta. Ca și tiranozaurul, de altfel.

— Dar ne vād pe noi. Vreau să spun că dacă am ieși din mașină...

Harding ridică din umeri, nepăsător.

— Probabil că n-ar reacționa în nici un fel. Dinozaurii au o acuitate vizuală excelentă, însă sistemul vizual se bazează pe caracteristici strict amlibiene: reperează numai obiectele în mișcare. Nu pot să distingă deloc obiectele imobile.

Animalele se urniră într-un târziu din loc, iar pielea le strălucea, argintată de ploaie. Harding schimbă vitezele.

— Ei, cred că de-acum ne putem continua drumul se învioră el.

— Presupun că ați putea fi supus și dumneavoastră la presiuni în privința parcului, tot așa cum s-a întâmplat cu *Genentech* și pilulele lor, spuse Wu.

Împreună cu Hammond, trecuse de-acum în camera de zi și priveau amândoi cum biciuia furtuna geamurile mari.

— Nu prea vād cum, zise Hammond.

— Savanții ar putea să își pună în cap să vă cam strângă cu ușa. Poate chiar să vă oprească planurile.

— Ei bine, află că *n-au cum să facă așa ceva!* se enervă Hammond; își îndreptă degetul, acuzator, către Wu. Și tu ai cumva vreo idee de ce ar putea încerca una ca asta? Din pricină că și ei își doresc să facă cercetări în sensul ăsta, firește. Asta-i tot ce au voit ei dintotdeauna: să cerceteze tot ce le trece lor prin tărtăcuță. Nu să și pună în practică ceea ce descoperă. Nici să facă vreun progres în domeniu. Nu, pur și

simplicu să cerceteze și-atât. Ei bine, în cazul ăsta, vor avea parte de o surpriză cum nici nu și-au imaginat vreodată.

— Nu la asta mă gândeam eu, îl contrazise Wu.

Hammond oftă.

— Sunt sigur că ar fi grozav de *interesant* pentru savanți să facă întruna cercetări. Dar tocmai am ajuns la discuția despre cât de scumpe sunt animalele astea. Mult prea scumpe ca să se poată face niște trăznăi de studii pe ele. Aici s-a folosit o tehnologie extraordinară, Henry, dar și înfiorător de costisitoare. Adevărul este că nu poate fi folosită și amortizată decât prin parcul ăsta de distracții.

Bătrânul ridică din umeri, resemnat.

— Așa stau lucrurile și gata!

— Dar dacă or să apară și încercări de a vă împiedica să...

— Henry, de ce dracu' nu vrei să ieși tu în seamă realitatea, situația în sine?! se răsti Hammond, enervat. Aici nu suntem în America. Nici măcar în Costa Rica. *Asta-i insula mea. Îmi aparține pe de-a-ntregul.* Și nimeni și nimic n-o să mă împiedice să deschid aici Parcul Jurasic, pentru copiii din toată lumea, chicoti el încântat. Sau, mă rog, cel puțin pentru cei bogați. Și, ascultă-mă pe mine: o să le placă la nebunie.

De pe bancheta din spate a jeep-ului, Ellie Sattler privea cu atenție pe geam. Timp de douăzeci de minute străbătuseră jungla, fără oprire, dar nu mai dăduseră peste nici un animal în afară de apatozaurii care trecuseră drumul.

— Am ajuns pe lângă râul din juglă, îi anunță Harding, conducând mai departe. E pe-aici, pe undeva, prin stânga.

Apăsă brusc pe frâne. Mașina se opri cu scrâșnet de roți în dreptul unui pâlț de animale mici, verzui.

— Ei, cred că în noaptea asta o să aveți parte de un spectacol deosebit, se întoarse el spre pasageri. Țștia sunt compys.

A, da, procompognathids, se gândi Ellie și își dori din tot sufletul ca Grant să fi fost acolo, ca să îi vadă și el. Da, sigur, așa arăta și animalul acela, a cărui radiografie o primiseră

prin fax, în Montana. Mărunții procompsognați se grăbeau să se adăpostească de cealaltă parte a drumului, apoi se întorceau în loc pe picioarele din spate, ca să se uite la mașină, chirăind subțirel, înainte de a se pierde apoi undeva, în pădurea întunecată.

— Curios, se miră Harding. Mă tot întreb oare unde s-or fi ducând? Compys nu se prea arată în timpul nopții, știți... De obicei se urcă în vreun copac și așteaptă până a doua zi, pe lumină.

— Atunci unde s-or fi ducând acum? întrebă Ellie.

— Nu-mi dau seama cu nici un chip. Dar știți și dumneavoastră că specia asta se hrănește cu cadavre, ca și șorecarii. Sunt atrași de animalele muribunde și au un simț al mirosului deosebit de dezvoltat. Pot să perceapă mirosul unui animal pe moarte de la kilometri întregi.

— Asta înseamnă că acum se duc spre un animal muribund?

— Muribund sau chiar mort deja.

— N-am putea să ne luăm după ei? îl rugă Ellie, arzând de nerăbdare.

— Și eu sunt la fel de curios, mărturisi Harding. Da, în fond, de ce nu? Haideți să vedem unde anume se duc...

Întoarse mașina și o luă pe urmele procomsognaților.

TIM

Tim Murphi zăcea în Land Cruiser, cu obrazul lipit de mânerul portierei. Încet-încet, își recăpăta cunoștința. Dar nu voia decât să doarmă. Se mută pe partea cealaltă și simți o durere cumplită în obrazul strivit de ușa metalică. Tot trupul îl săgeta îngrozitor. Brațele și picioarele și, mai mult decât toate, capul — da, părea că în țeastă i se învâрте întruna un cuțit înroșit în foc. Iar durerea aceea de nedescris îl făcea să nu-și mai dorească decât să doarmă, să uite de toate.

Se propti cu greu, cu tâmpla mai sus, de portieră, deschise ochii și simți dintr-o dată urcându-i-se în gât un val de greață. Vomită pe cămașă, murdărindu-se tot. Gustul scârbos, amărui, îi năclăi gura și se șterse cu dosul palmei, îngrețoșat. Capul parcă zvâcnea înnebunit, gata să se spargă în bucăți; era amețit și slăbit de-atâta rău de la stomac, de parcă lumea s-ar fi rotit întruna, iar el se clătina de colo-colo, într-o barcă, pe o mare înfuriată.

Gemu și se întoarse pe spate, depărtându-se de pata mare, de vomă urât mirositoare.

Era în Land Cruiser, însă probabil că mașina stătea pe-o rână, pentru că el era aruncat pe portiera din dreapta, uitându-se în sus, spre volan și, deasupra acestuia, zărind crengile unui copac, ce se mișcau în bătaia vântului. Ploaia se potolise aproape de tot, dar încă mai cădeau peste el stropi prelungi, prin parbrizul spart.

Se uită curios la așchiile de sticlă împrăștiate peste tot. Nu își aducea aminte cum se făcuse geamul acela țândări. Adevărul, era că nu își aducea aminte mai nimic, în afară de faptul că la un moment dat mașinile lor fuseseră oprite în drum și el tocmai îi spunea doctorului Grant că tiranozaurul se îndrepta spre ei. Asta era ultimul lucru care îi revenea în memorie.

I se făcu iarăși rău și închise ochii, până ce îi trecu. Auzea însă întruna scârțâitul acela ritmic; asemănător cu trosnetul neîntrerupt al greementului unei bărci. Amețit și vlăguț de slăbiciune, avea impresia că toată mașina se mișca întruna sub el. Dar când deschise din nou ochii, văzu că de altfel chiar așa și era: da, vehiculul se clătina, căzut pe o rână, când într-o parte, când în cealaltă.

Da, nu i se năzărea deloc. *Mașina se bălăbănea cu totul!*

Șovăitor, Tim se ridică în picioare. Stând încă pe portiera din față, privi peste bord, prin parbrizul sfărâmat. La început nu zări decât frunzișul des, foșnind în bătaia vântului. Dar ici-colo, se îțeau mici deschizături ce dădeau dincolo de arbori și atunci observă că pământul...

Pământul se afla la cinci metri sub el!

Rămase încremenit, neînțelegând nimic?! Mașina zăcea între crengile unui copac înalt, la cinci metri și ceva deasupra solului, clătinându-se încoace și încolo, după cum sufla vântul.

— Ce rahat! ocări băiatul.

Ce naiba putea face? Se ridică pe vârfurile picioarelor și privi iarăși afară, încercând să scruteze mai bine împrejurimile, cu mâinile încleștate de volan, ca să se sprijine. Și atunci, roata metalică se învârti în mâinile lui, și, cu un trosnet puternic, automobilul se mișcă din loc, căzând încă vreo doi metri, apoi proptindu-se din nou în ramurile arborelui. Băiatul se uită iarăși prin geamul sfărâmat al portierei, prin care se vedea pământul.

— Aoleu, am dat de dracu'. Ce mă fac? se tânguia el. Ce rahat! Ce rahat nenorocit!

Urmă un alt trosnet... Automobilul căzu încă vreo jumătate de metru.

Trebuia neapărat să coboare de-acolo.

Aruncă din nou o privire dedesubt. Stătea mai departe pe portieră. Se târî înapoi, pe genunchi și pe coate, ca să cerceteze deschizătoarea ușii. Nu putea desluși prea bine prin bezna aceea, dar își dădea seama că portiera fusese atât de turtită, încât nu se mai putea descuia. N-ar mai fi reușit în vecii vecilor să urnească ușa din loc. Încercă apoi să lase geamul jos, dar și acesta era blocat în ramă. Apoi îi veni ideea să verifice portiera din spate. Poate că aceea nu era chiar atât de avariata. Se aplecă încet, cu grijă, peste bancheta din față, iar mașina se zdruncină, dezechilibrată de redistribuirea bruscă a greutatei.

Atent, Tim ajunsese cu mâna la mânerul din spate și îl răsuci. Dar și acesta era blocat.

Oare cum putea să iasă din cușca aceea?

Auzi un grohăit amenințător și se uită în jos. O umbră întunecată trecu chiar pe sub el. Nu era tiranozaurul. Pentru că animalul care tocmai se împleticea pe sub copacii înalți,

era mai bondoc și scotea un fornăit pe nas, în vreme ce mergea, împiedicat. Coada i se bălăngănea când într-o parte, când în cealaltă, iar Tim reuși să distingă țepușele lungi.

Da, era stegozaurul, aparent vindecat deocamdată. Tim se întrebă pe unde se aflau oare ceilalți — Gennaro, domnișoara Sattler și veterinarul. Ultima dată când îi văzuse, rămăseseră lângă stegozaur. Cam cât să fi fost de-atunci? Se uită la ceas, dar cadranul acestuia era spart. Nu putea vedea cifrele. Scoase ceasul de la mână și îl aruncă.

Stegozaurul amușină și trecu mai departe. De-acum nu se mai auzea decât vântul prin ramurile copacilor și scârțâitul mașinii care se legăna înainte și înapoi.

Da, trebuia neapărat să scape de-acolo.

Tim apucă dintr-odată, cu nădejde, mânerul portierei, încercă să îl forțeze, dar era înțepenit zdravăn. Nu voia să se miște defel. Și atunci își dădu seama de ce: ușa din spate era blocată! Apăsă pe butonul de siguranță și apoi răsuci mânerul. Portiera se deschise larg, dedesubt, și se opri într-o creangă aflată la vreun metru mai jos.

Deschizătura era destul de îngustă, dar Tim se gândi că ar putea reuși să se strecoare prin ea. Ținându-și răsuflarea, se târî înapoi, spre bancheta din spate. Mașina trosni, mișcată din loc, dar rămase în aceeași poziție. Ținându-se cu putere de ambele părți, Tim se lăsă ușurel în jos, prin crăpătura strâmtă a portierei. Curând, ședea cu burta lipită de ușa înclinată, iar cu picioarele atârânănd afară din vehicul. Își întinse picioarele prin aer și dădu peste un sprijin solid — o ramură —, așa că se lăsă cu toată greutatea pe el.

Îndată ce făcu astfel, creanga se îndoi, iar portiera se deschise larg, aruncându-l afară din Land Cruiser. Băiatul căzu în gol... Frunzele îi zgâriau fața... Trupul lui se izbea din cracă-n cracă... Apoi zbură așa, prin văzduh... O durere ascuțită îi sfâșie tâmpilele, iar prin fața ochilor începură să-i joace lumini strălucitoare...

Se lovi iarăși de ceva tare și rămase acolo, în vreme ce vântul îi biciuia chipul. Zăcea atârnat de mijloc, peste o

creangă groasă, iar stomacul î se zbătea, aproape zdrobit.

Auzi apoi un alt trosnet și se uită în sus, spre Land Cruiser, care nu se mai vedea decât ca o umbră întunecată, uriașă, agățată la doi metri deasupra lui.

Urmă încă un scrâșnet metalic. Mașina se mișca din loc.

Tim se chinui să coboare, să se urnească de acolo, măcar. În viața de zi cu zi, se suia mai tot timpul prin copaci. Și era un cățărător destul de bun. Iar acela era un arbore numai bun de escaladat, cu ramurile dese, așezate aproape una sub alta, ca o scară...

Cârrrc!...

Gata, autoturismul o lua din loc cu totul.

Tim se târî cu disperare în josul trunchiului, alunecând adesea peste crăcile ude de ploaie, cu mâinile năclăite de seva lipicioasă, grăbindu-se cât putea. Nu coborâse mai mult de un metru și jumătate, când mașina trosni pentru ultima dată apoi, încet, foarte încet, se dădu peste cap. Tim observă botul verde și farurile coborând drept spre el, apoi automobilul căzu în picaj, prinzând tot mai multă viteză, pe măsură ce se apropia de el. Apoi se izbi puternic de creanga groasă pe care aterizase Tim...

Și rămase acolo.

Caroseria știrbită, înfundată înăuntru, ca o gură de diavol, ai cărui ochi erau închipuiți de faruri, se afla la numai o jumătate de metru de chipul băiatului. Uleiul i se scurgea acestuia pe obraji.

Dar tot mai avea în jur de trei metri până la sol. Căută cu piciorul dedesubt, găsi o altă ramură pentru sprijin și începu să coboare. De-acolo zări craca de deasupra îndoită sub greutatea automobilului, cedând până la urmă. Mai întâi se crăpă, apoi se rupse cu totul, iar mașina se prăvăli spre el și își dădu seama că nu avea să scape cu viață, pentru că nu ar fi reușit în veci să ajungă jos atât de repede, așa că își dădu drumul.

Și până jos căzu în gol.

Rostogolindu-se, izbindu-se uneori, simțind cum durerea îi sfâșie fiecare părticică a corpului, iar pe urmele lui, mașina se năpustea mai departe, sfărâmând în cale ramurile, ca un animal ce își fugărea prada. Și, în sfârșit, Tim se înfipse cu umărul în țărâna reavănă, apoi se rostogoli cât de repede putu, într-o parte, lipindu-și trupul de trunchiul copacului, în vreme ce vehiculul se lovea cu zgomot mare de pământ. O neașteptată izbucnire de scânteii pârjoli pielea băiatului, împrăștiindu-se peste tot, ca niște artificii sfârâind în noroi.

Șovăielnic, Tim se ridică în picioare. De undeva, din beznă, auzi iarăși furnăitul acela și zări stegozaurul apropiindu-se, atras probabil de căderea mașinii. Dinozaurul mergea cam șleampăt, aruncându-și capul mic înaintea trupului, în timp ce solzii cornoși de pe spinarea cocoșată se unduiau în ritmul mersului, formând două creste alungite de-a lungul corpului. Pășea alene, ca o uriașă broască țestoasă. Și chiar semăna și la figură. Părea la fel de prostănac și de încet.

Tim ridică o piatră și o aruncă spre animal.

— Pleacă de-aici!

Piatra se lovi cu un bocnet surd de solzii tari. Dar stegozaurul nu se opri din drum.

— Pleacă! *Pleacă, n-auzi?!*

Aruncă încă un bolovan și îl nimeri chiat în cap. Animalul mormăi nemulțumit, se întoarse încet și se îndepărtă, târșându-și picioarele, în direcția din care venise.

Tim se sprijini sfârșit de puteri, de mașina boțită și se apucă să scruteze întunericul. Trebuia neapărat să se întoarcă la ceilalți, dar nu voia să se rătăcească, umblând după ei, să-i caute. Știa numai că se afla undeva, prin parc. probabil nu prea departe de ruta principală. Dacă ar fi putut să se orienteze cam pe unde se afla?! Nu prea putea distinge el împrejur, prin bezna aceea, dar...

Își aduse aminte de ochelarii de noapte.

Se cățără iar în Land Cruiser, prin rama de-acum goală a parbrizului, și găsi ochelarii și radio-emițătorul. Aparatul era sfărâmat, nu mai funcționa, așa că îl lăsă acolo. Dar ochelarii nu pățiseră nimic. Îi regla și îndată avu în fața ochilor acea imagine familiară, a pădurii conturată în verde strălucitor. Avea impresia că se simte mai în siguranță acum.

Cu ajutorul ochelarilor, văzu imediat gardul doborât, în stânga lui, și se îndreptă într-acolo. Gardul avea o înălțime de patru metri, dar tiranozaurul îl dărâmasese într-o clipă. Tim trecu peste zăbrelele solide, de metal, străbătu un desiş încâlcit și se trezi chiar lângă drumul principal.

Prin ochelari, observă celălalt Land Cruiser răsturnat pe-o parte.

Alergă spre el, trase adânc aer în piept, să-și dea curaj, și privi înăuntru. Nici urmă de Grand sau Malcolm.

Unde se duseseră oare?

Unde se duseseră cu toții?!

Dintr-odată îl cuprinse panica, dându-și seama că era singur acolo, în mijlocul junglei, noaptea, lângă o mașină părăsită, zdrobită de un monstru. Se învârti în cerc, uitându-se peste tot, prin lentilele acelea ce îi arătau toată lumea în verde fosforescent. Și în trecere, observă o umbră palidă la marginea drumului. Era mingea de baseball, a lui Lex. O șterse de noroi.

— Lex!

Băiatul strigă din toate puterile, fără să îi mai pese dacă dinozaurii aveau să îl audă sau nu. Rămase apoi în tăcere, așteptând o vreme răspunsul, dar numai vocea vântului se stârnea și plescăitul picurilor de ploaie ce se scurgeau de pe frunze.

— Lex!

Își aminti așa, ca prin ceață, că fusese și ea în Land Cruiser, când îi atacase tiranozaurul. Oare o fi rămas și ea acolo? Sau fugise pe undeva? Clipele acelea de groază i se învălmășeau în minte. Nu mai știa sigur ce anume se întâmplase de fapt. Numai gândul în sine îl făcea să tremure

din toate încheieturile. Stătea acolo, în mijlocul drumului; suspinând de frică.

— *Lex!*

Noaptea părea că se coborâse, apăsătoare, peste el. Îl apucă o milă cumplită pentru sine însuși, așa că rămase mai departe pe loc, scâncind ca un prunc înspăimântat. Când, într-un târziu, se potoli, auzi că altcineva încă nu încetase să se smiorcăie. Da, da, se auzea un smiorcăit slab, de undeva, din susul drumului.

— Cât a durat? întrebă Muldoon, întorcându-se în camera de control.

În mână ținea o trusă metalică, neagră.

— Cam o jumătate de oră.

— Jeep-ul lui Harding ar fi trebuit să ajungă până acum.

Arnold strivi țigara în scrumieră.

— Sunt sigură că trebuie să pice dintr-o clipă într-alta.

— Încă n-ai nici o veste despre Nedry? se interesă Muldoon.

— Nu. Nu încă.

Muldoon deschise trusa, care conținea șase radio-emițătoare portabile.

— Am de gând să le distribui celor din clădire, îl anunță el pe Arnold, apoi îi înmână un aparat. Ia și alimentatorul. Astea sunt din rezerva de radiouri pentru cazuri de urgență, dar nimeni nu le-a încărcat, bineînțeles. Să-l alimentezi la fiecare două' de minute și dup-aia să încerci tot timpul să prinzi mașinile.

Henry Wu deschise ușa secției de fertilizare și intră în laboratorul cu luminile stinse. Nu era nimeni acolo. Se părea că toți tehnicienii plecaseră să ia masa. Se duse direct la computer și ceru fișele cu inserțiile de ADN. Toate evidențele acelea trebuiau păstrate în memoria calculatorului. ADN-ul

era o moleculă atât de complexă, încât pentru fiecare specie de animal erau necesari zece gigabiți pe spațiul optic al discului computerului, pentru a stoca informațiile despre toate iterațiile. Iar Wu voia să verifice evoluția moleculei pentru fiecare dintre cele cincisprezece specii. Ceea ce însemna un volum de date imens, cu care trebuia să opereze.

Nu era el lămurit de ce Grant îl întrebase despre ADN-ul de broască, ca fiind un lucru esențial. Adevărul era că Wu nici nu prea știa să distingă un soi de ADN de altul. La urma urmei, la cele mai multe dintre animalele din zilele noastre, moleculele de ADN erau aproape identice. Da, ADN-ul era o substanță incredibil de veche. Oamenii care cutreiră străzile lumii moderne, plimbându-și pruncii trandafirii în cărucioare frumos colorate, arareori se opresc să se gândească o clipă măcar la acea substanță ce stă în miezul tuturor lucrurilor — substanța care începe dansul vieții — și care este mai vârstnică decât însăși planeta. Molecula de ADN era atât de veche, încât evoluția ei se încheiase definitiv cu mai mult de două miliarde de ani în urmă. Și de atunci, nu suferise decât foarte puține modificări. Poate numai câteva combinații recente, dintre genele vechi și cele de dată recentă. Dar cam atât...

Când însă compari ADN-ul uman cu acela al unei bacterii inferioare, descoperi fără doar și poate că numai zece la sută din lanțul genetic este diferit: Această conservare implicită a moleculei, îl îndemnase pe Wu să folosească orice fel de ADN îi venise la îndemână. Așa că atunci când reconstituise dinozaurii, geneticianul dispusese ADN-ul întocmai ca un sculptor care modelează argila sau marmura, deopotrivă. Crease și el după cum poftise.

Puse în funcțiune programul de cercetare, care nu îi lua mai mult de câteva minute până să se deruleze. Apoi se ridică de la masă și dădu roată laboratorului, aruncând o privire instrumentelor cu care era obișnuit să lucreze zile și luni în șir. Observă termometrul desprins de pe ușa frigiderului, unde era special instalat, pentru a semnala temperatura

dinăuntru. Și observă că pe grafic era trasată o linie discontinuă. Ciudat, se gândi el. Asta înseamnă că umblase cineva la congelator. Și încă de curând... În ultima jumătate de oră. Dar cine ar fi putut căuta acolo ceva, în timpul nopții?

Computerul semnaliză că prima parte a fișelor de cercetare era completată. Wu se duse acolo, să vadă ce anume putea descoperi și, când zări ce era afișat pe ecran, uită și de congelator, și de grafic...

LEITZKE DNA SEARCH ALGORITHM

DNA: Version Search Criteria: RANA (all fragment

len > 0)

DNA Incorporating RANA Fragments
Versions

Maiasaurus

2. 1 — 2, 9

Procompsognathid

3. 0 — 3. 7

Othnielia

3. 1 — 3. 3

Velociraptor

1. 0 — 3. 0

Hypsilophodontid

2. 4 — 2. 7

Concluzia era clară: toți dinozaurii care procreau aveau încorporat *rana* — ADN de broască. Nici unul dintre celelalte animale însă nu avea așa ceva. Și totuși Wu încă nu înțelegea de ce asta le dăduse posibilitatea de a se reproduce. Dar, oricum, nu putea să nu recunoască totuși că Grant avusese dreptate. Dinozaurii se înmulțeau pe cale naturală.

Se grăbi spre camera de control.

LEX

Era strânsă ghem înăuntrul unei conducte mari, de scurgere, cu diametrul de peste un metru, ce ieșea de undeva, de sub drumul principal. Fetița își îndesase în gură mânușa de baseball și se legăna când în față, când în spate, izbindu-se cu capul de capătul țevii, în mod repetat. Era întuneric înăuntru, dar Tim o putea vedea foarte clar prin ochelarii speciali. Părea nevătămată, iar fratele ei râsuflă ușurat.

— Lex, sunt eu, Tim.

Fetița nu răspunse. Se izbi în continuare cu capul de țevă.

— Ieși de-acolo.

Ea dădu din cap, în semn că nu voia. Băiatul își dădu seama că era înspăimântată de moarte.

— Lex, începu el iarăși. Dacă ieși de-acolo, te las să te uiți și tu prin ochelarii ăștia nemaipomeniți.

Ea însă numai clătină din cap, ca mai înainte.

— Ia uită-te ce am eu, urmă el, ridicând mâna; fetița îl privi, neînțelegând; probabil era prea întuneric ca să vadă. Am găsit mingea ta, Lex. Am găsit mingea...

— Și ce dacă...

Tim încercă o altă stratagemă.

— Probabil eă-i cam incomod acolo, înăuntru, o ispiti el să iasă. Și cred că ai înghețat de frig. Nu vrei chiar deloc să vii aici?

Ea începu să se lovească iar cu capul de conductă.

— De ce nu vrei?

— Afară, acolo, sunt aminale...

Băiatul amuți pentru câteva clipe. Soră-sa nu nu mai spusese "aminale" de când era de-o șchioapă.

— Animalele au plecat, adăugă el.

— Nu, nu, e unu' mare de tot. Un *Tyrannosaurus rex*.

— A plecat și el.

— Unde s-a dus?

— Nu știu, dar nu mai e demult pe-aici, răspunse Tim, sperând din tot sufletul să nu se înșele.

Lex însă nu se mișcă din loc. Băiatul o auzi cum se pocnea din nou de capătul țevii. El se așezase pe iarbă, la celălalt capăt, ca fetița să îl poată vedea. Își prinse genunchii cu brațele și așteptă; răbdător. Nu îi venea în minte nimic din ce ar fi trebuit să facă.

— Să știi că am de gând să stau aici, o anunță el. Și să mă odihnesc.

— E și tati afară, cu tine?

— Nu, spuse el, simțind că îl străbate un fior ciudat. El este acasă, Lex.

— Dar mami?

— Nici ea, Lex.

— Dar mai sunt oameni mari pe acolo? urmă ea.

— Nu încă. Dar sunt sigur că or să ajungă aici în curând. Probabil că acum sunt pe drum.

Apoi o auzi mișcând prin conductă și, în sfârșit, ieși. Tremurând de frig, și cu sânge uscat pe frunte, dar altfel teafără și nevătămată.

Se uită prin preajmă, uimită și îl întrebă:

— Da' unde-i domnul Grant?

— Habar n-am.

— Păi bine. da' a fost aici mai înainte.

— A fost? Când?

— *Mai înainte*, accentuă Lex. L-am văzut eu, când eram în conductă.

— Și unde s-a dus?

— Da' de unde naiba să știu eu? se răsti Lex, strâmbând din năsuc.

Începu să strige:

— Heeeei! Heee-eee! Domnule Grant! Domnule Graaant!...

Tim se cam îngrijoră, gândindu-se că zarva pe care o făcea fetița putea să atragă iar tiranozaurul în părțile acelea, dar după câteva momente, auzi răspunsul. Venea de undeva, din dreapta de dincolo de al doilea automobil pe care Tim îl cercetase cu numai câteva minute în urmă.

Prin ochelarii de noapte, Tim îl zări pe doctorul Grant venind spre ei și răsuflă ușurat. Paleontologul avea o spintecătură în umăr, prin cămașă, dar altfel părea întreg.

— Slavă Domnului, zise el. Tocmai vă căutam de nebun.

Tremurând încă de groază, Ed Regis se ridică în picioare și își șterse noroiul înghețat de pe față și mâini. Petrecuse o jumătate de oră înfiorătoare, alergind înnebunit printre bolovanii mari de pe panta unui deal ce cobora dincolo de drum. Știa că nu avea cum să-și găsească un adăpost prea sigur în locurile acelea, dar era atât de îngrozit, încât nu mai judeca bine. Zăcuse apoi în mocirla aceea rece și încercase să își păstreze cumpătul, dar nu îi ieșea din minte monstrul acela. Dinozaurul care venea drept spre el. Spre mașină.

Nu își amintea prea bine ce se întâmplase după aceea. Ținea minte numai că Lex îi spusese ceva, dar el nu se opri din goană, *nu putea* să se oprească, ci alergase mai departe, cât îl țineau picioarele. După ce părăsise drumul, își pierduse puterile, se împleticise și căzuse de-a dura din vârful colinei, apoi se opri să se odihnească în spatele unor bolovani. I se păruse atunci că putea să se strecoare printre pietroaiile acelea și să se ascundă, pentru că era destul loc. Așa că asta și făcuse. Gâfâind de oboseală și cu groaza morții în oase, nu se putea gândi la nimic. Decât la tiranozaurul acela și la cum să se depărteze mai mult de el. Și, într-un târziu, când se

pitulase acolo, între bolovani, ca un șobolan, se mai liniștise puțin și fusese copleșit de oroare și rușine, pentru că lăsase copiii de izbeliște și el dăduse bir cu fugiții, ca să-și salveze pielea. Își dădea seama că ar fi trebuit să se întoarcă la drum, să încerce să îi scape și pe ei, pentru că el întotdeauna avusese impresia că e un tip curajos și calm în situații-limită, dar ori de câte ori încercase să își ia inima în dinți și să se ducă iarăși acolo, la ei, pur și simplu... nu reușise să se ridice?! Panica pusese stăpânire pe el, începuse parcă să se sufoce și nu se putea mișca din loc.

Își spunea singur că oricum, nu mai era nici o șansă de scăpare pentru cei din urmă. Dacă mai erau încă acolo, pe drum, copiii aceia nu aveau nici o speranță să scape cu viață, așa că, în mod sigur, Ed Regis nu putea face nimic pentru ei. Deci, cel mai bine, era să rămână unde se afla. Nimeni nu avea să știe ce anume se întâmplase, cu excepția lui. Și nu era nimic de făcut, în ce îl privea. Și nici nu avusese ce face în clipele acelea. Așa că stătuse mai departe între bolovani încă vreo jumătate de oră, luptându-se din răspuțeri cu teama, silindu-se să nu se gândească defel dacă muriseră sau nu copiii sau ce avea să spună Hammond când îi aducea la cunoștință.

Ceea ce îl făcuse să se hotărăscă într-un târziu să se urnească din loc fusese, senzația ciudată pe care o avusese simțind ceva colcăind prin gura lui.

Jumătate de obraz îi era umflată, îi amorțea tot mai tare și îl furnica întruna; așa că se întrebă dacă nu cumva se lovise în cădere. Era foarte curios, însă nu era lovit deloc. După care își dădu seama că bucata aceea de carne umflată era de fapt o lipitoare care se îmbuiba cu sângele lui, sugându-i buzele pe dinăuntru! *Pur și simplu îi intrase în gură!* Tremurând de scârbă, Ed Regis smulse lighioana, cu tot cu carnea în care se înfipsese. Îndată, un șuvoi de sânge cald îi năvăli în gâtlee. Scui-pă și azvârli scârboșenia aceea în pădurea Și atunci văzu că o alta i se lipise de braț. O smulse și pe aceea, iar mâna începu să îi sângereze din plin.

Lipitoarea căzu în vale. Isuse Cristoase, probabil că era acoperit din cap până-n picioare de urâteniile acelea?! Dealurile din junglă erau ticsite cu lipitori. Ca și spărturile umede și întunecate din stânci. Oare ce-or fi zis muncitorii când le văzuseră? Lighioanele acelea îți intrau pe sub haine. Le plăceau locurile întunecate și calde. Le plăcea să se înfigă să...

— Heee!

Se opri în loc, încremenit. Auzise o voce, adusă de vânt.

— Heeee! Domnule Grant!

Isuse, *era fetița?!*

Ed Regis ascultă cu atenție, să distingă tonu glasului ei. Nu părea înspăimântată sau îndurerat de vreo rană. Numai striga după paleontolog, în felul acela răsfățat și sâcâitor, al ei. Și atunci își dădu seama dintr-odată că de fapt se întâmplase cu totul altfel decât își închipuise el. Tiranozaurul probabil că plecase — sau cel puțin nu îi atacase —, iar ceilalți erau încă în viață. Grant și Malcolm. Și descoperirea aceea îl făcu să se adune într-o secundă, ca atunci când te trezești din beție pe loc, că au dat polițaii peste tine și te iau la bani mărunți. Și astfel se simți mult mai bine, pentru că de-acum știa ce trebuie să facă. În timp ce ieșea dintre bolovani, își lămurea deja în minte următorul pas pe care îl avea de făcut, imaginându-și ce trebuia să zică, cum să se descurce de atunci încolo.

Își șterse noroiul uscat de pe față și de pe mâini — dovada cea mai vie că fugise ca ieșit din minți, să se ascundă. Nu era stânjenit că dăduse bir cu fugiții, dar acum era nevoit să își ia misiunea în serios. Se îndreptă către drum împleticindu-se, dar când ieși din desiş, rămase o clipă dezorientat. Nu mai vedea mașinile niciunde. El era cam la poalele colinei, iar vehiculele rămăseseră undeva, pe creastă.

Începu să urce dealul, spre cele două automobile. Pretutindeni domnea o liniște apăsătoare. Călca, plescăind, în băltoacele noroiase. Și nu mai auzea fetița deloc. De ce oare încetase să mai strige? În vreme ce mergea, se gândea

îngrijorat că poate i se întâmplase ceva copilului. În cazul acela, nici el n-ar mai fi trebuit să se ducă într-acolo. Poate că tiranozaurul încă bântuia prin preajmă. Era deja pe fundul văii, deci mult mai aproape de casă.

Și era atât de liniște. Ca într-un cavou, atât de liniște era.

Ed Regis se întoarse pe călcâie și o porni înapoi, către complexul turistic.

Alan Grant palpă mâinile și picioarele fetei, apăsându-le ușor, din când în când. Nu părea lovită. N-o durea mai deloc. Era uluitor: în afară de tăietura aceea de la cap, nu avea nimic în rest.

— Doar v-am spus că n-am nici pe naiba, făcu ea pe grozava.

— Ei, sigur că ai avut dreptate. Dar trebuia să mă conving.

Băiatul însă nu fusese chiar atât de norocos. Nasul îi era tumefiat și îl durea. Grant bănuia că era spart. Umărul drept al puștiului era aproape zăbit și se umflase îngrozitor. Dar la picioare nu pățise mare lucru. Putea și el ca și surioara lui, să meargă fără probleme. Asta era cel mai important lucru.

Și Grant era aproape teafăr, cu excepția zgârieturii aceleia adânci pe care i-o făcuse tiranozaurul pe pectoralul drept, când îl atinsese. De fiecare dată când respira, parcă îl ardea spintecătura, dar nu părea prea grav, și nici nu îl stânjenea în mișcări.

Se întrebă dacă nu cumva leșinase, pentru că își aducea aminte doar câteva frânturi ale celor petrecute, înainte de a se trezi, gemând de durere, în pădure, la vreo zece metri de Land Cruiser. La început, pieptul îi sângerase, așa că el acoperise rana cu frunze și, într-un târziu, aceasta se închegase. După care începuse să cutreiere împrejurimile, căutându-l pe Malcolm și pe copii. Paleontologului nici nu îi venea să creadă că era încă în viață și, în timp ce își aducea aminte vag ce se întâmplase, încerca să înțeleagă deznodământul acela

neașteptat. Tironozaurul ar fi putut să îi omoare pe toți cu mare ușurință. De ce nu o făcuse?

— Mi-e foame, se smiorcăi Lex.

— Și mie, zise Grant. Va trebui să ne întoarcem înapoi, în lumea civilizată, prin propriile noastre puteri. Și să le spunem despre nava aceea.

— Noi suntem singurii care știm? întrebă Tim.

— Da. Așa că trebuie să ajungem la bază și să îi anunțăm.

— Atunci să o luăm în josul drumului, către hotel, sugeră Tim, arătând spre panta dealului. În felul ăsta o să ne întâlnim cu cei care or să vină să ne caute.

Grant stătu și cântări bine vorbele băiatului. Și nu îi ieșea din minte un singur lucru: umbra aceea întunecată, care trecuse drumul printre cele două mașini, înainte de a începe atacul. Oare ce fel de animal fusese acela? Și își dădu seama că nu exista decât o singură posibilitate: să fi fost micul tiranozaur.

— Nu prea cred că e bine să procedăm așa, Tim, se împotrivi paleontologul. Drumul este mărginit pe amândouă părțile de garduri înalte. Și dacă unul dintre tiranozauri este undeva, prin vale, suntem prinși aici ea într-o capcană.

— Atunci credeți că ar trebui să rămânem aici? întrebă Tim.

— Da, răspunse Grant. Haideți să așteptăm până când o să apară cineva.

— Mi-e foame, scânci iarăși Lex.

— Sper să nu rămânem prea mult pe-aici, zise Grant.

— Nu vreau să stau aici deloc, se oțărî răsfățata.

Și atunci, din josul colinei, auziră un om tușind.

— Stați aici, le zise Grant.

O luă la goană, spre vârful dealului, să vadă cine era.

— Stai aici, repetă Tim pentru sora lui și o luă după celălalt.

Lex îl urmă pe frate-său.

— Hei, nu mă lăsați aici, nu mă lăsați aici, măi, băieți...

Grant îi puse mâna peste gură, să o facă să tacă. Ea se zbatu să scape. Dar bărbatul îl făcu semn din cap și îi arătă ceva cu mâna, peste deal.

Pe fundul văii, Grant îl zări pe Ed Regis șezând nemișcat, incremenit. În jurul lor, pădurea amuți dintr-odată. Țârâitul obișnuit al nenumăraților ciccada și orăcăitul broaștelor încetară ca prin farmec. Nu se mai auzea decât foșnetul slab al frunzelor și șuieratul vântului.

Lex dădu să spună ceva, dar Grant o trase lângă trunchiul celui mai apropiat copac, lăsându-se la pământ, printre rădăcinile groase și noduroase. Tim veni lângă ei, imediat. Grant duse degetul la buze, dându-le de înțeles că trebuiau să tacă, apoi se uită cu grijă pe după trunchiul arborelui.

Drumul ce se deslușea dedesubtul lor era învăluit în întuneric, dar când ramurile arborilor înalți se mișcau în bătaia vântului, luna arunca raze palide spre pământ, desenând un model ciudat, pestriț, mișcător. Ed Regis dispăruse pe neștiute. Grant îl căută câteva momente cu privirea, până ce îl zări din nou. Publicistul se prinsese zdravăn de trunchiul unui copac. Nu se mișca deloc.

Pădurea rămase tăcută în continuare.

Nerăbdătoare, Lex îl trase de cămașă pe Grant, ca să afle ce se întâmplă. După care, de undeva, de foarte aproape, auziră o respirație greoaie, horcăită, abia deslușită de vocea șuierătoare a vântului. Auzi și fetița, pentru că încetă să se mai z buciume.

Zgomotul acela se mai stârni încă o dată, parcă ar fi fost un oftat adânc. Și Grant se gândi că semăna mult cu râsuflarea domoală a unui cal. Se uită iarăși spre Regis și văzu umbrele lungi, mișcătoare, aruncate de lumina lunii pe trunchiul copacului de care acesta se lipise. Și atunci, paleontologul își dădu seama că dintre celelalte, se distingea o umbră diferită, ce se ridica mult deasupra celor obișnuite, dar

care nu se clintea din loc: un gât lung, curbat, la capătul căruia se zărea un cap masiv, aproape pătrat.

Respirația aceea găfăită se auzi din nou.

Tim se rezemă pe spate, precaut, ca să privească mai bine. Și Lex făcu întocmai.

Atunci auziră trosnetul unei crengi și pe potecă păși un tiranozaur. Era însă celălalt, cel mic — un animal de doi metri și jumătate înălțime, care mergea cu acea grație lălâie a puiului ce nu se ține prea bine pe picioare, aproape ca un cățelandru. Dinozaurul se împletici pe cărăruie, trăgând aer în piept la fiecare pas, apoi pornind mai departe. Trecu pe lângă copacul după care se ascunsese Regis. dar nu dădu vreun semn că îl observase. Grant remarcă atunci că trupul omului păru că se destinde dintr-odată. Iar publicistul întoarse capul, încercând să urmărească tiranozaurul care se depărta deja de arbore.

Animalul ieșise de-acum din raza lor vizuală, coborând pe drum. Regis începu să se relaxeze, slăbind strânsoarea din jurul copacului. Dar jungla rămase încă tăcută. Omul stătu locului încă pentru câteva momente. Apoi zgomotele obișnuite ale pădurii se întoarseră: mai întâi orăcăitul șovăielnic al unei broaște, apoi bâzâitul unui ciccada și, în sfârșit, întregul cor al viețuitoarelor ce colcăiau prin preajmă. Regis se depărta de trunchi, îndreptându-și umerii, dezmoțindu-și corpul. Merse până în mijlocul drumului, uitându-se în direcția în care dispăruse tiranozaurul.

Atacul se abătu asupra lui din partea stângă.

Puiul de dinozaur răgea în timp ce îl pocni pe Regis cu capul, lăsându-l pe pământ cât era de lat. Omul strigă îngrozit și se ridică împleticindu-se pe picioare, dar animalul îl lovi din nou și probabil că îl prinsese cu piciorul dinainte, pentru că dintr-odată, Regis nu se mai urni din loc, ci rămase acolo, în mijlocul drumului, răcnind la tiranozaur și bătând din mâini în fața acestuia, ca și cum ar fi vrut să îl ușuiască de acolo. Puiul de dinozaur părea uimit de toate sunetele pe care le scotea fragila lui pradă și de toate mișcărilor acelea

dezordonate. Își aplecă atunci capul, deasupra omului, mirosindu-l curios, iar Regis îl pocni cu pumnii în bot.

— Pleacă! Du-te de-aici! Pleacă, n-auzi?!

Regis răcnea cât îl țineau puterile, iar dinozaurul se dădu câțiva pași în spate, lăsându-l să se ridice iarăși în picioare.

Omul însă striga în continuare:

— Hei! Nu m-auzi odată?! Pleacă de-aici Du-te!

Și în timpul ăsta se depărta de animal.

Puiul se uita mai departe uluit la prichindelul acela zgomotos, ciudat la înfățișare, dar când Regis făcu câțiva pași, dintr-o săritură ajunse lângă el și îl culcă iar la pământ,

Dumnezeule, se joacă cu el?! se gândi Grant, stupefiat.

— Hei! răcni iar Regis în cădere, dar fiara nu îl urmă îndeaproape, ci îl lăsă iarăși să se ridice în picioare.

Omul se sculă de jos, împletincindu-se și încercă iarăși să plece.

— Tâmpitule ce ești... Înapoi! Înapoi! Nu m-auzi?! Înapoi! țipa ei ca un îmblânzitor de lei.

Tiranozaurul răgi iarăși, dar nu îl atacă. Regis era acum aproape de marginea desișului din partea dreaptă. Mai avea câțiva pași până la ascunziș.

— Înapoi! Hei, tu! Înapoi, n-auzi?! strigă din nou și atunci, în ultimul moment, puiul îl lovi și îl întinse pe spate.

— Termină odată! răcnea Regis, dar dinozaurul își plecă dintr-odată capul, iar omul începu să țipe.

Nu mai articula nici un cuvânt, ci doar țipa întruna, strident, de îți lua auzul.

Și în câteva clipe, țipătul lui încetă, iar când puiul de tiranozaur înălță capul, Grant văzu că avea în gură hălci de carne însângerată.

— Nu se poate! bâigui pierită Lex.

Lângă ea, Tim se depărta repede, simțind că îi vine să vomeze. Ochelarii lui de noapte îi lunecară de pe frunte și căzură în țărână, cu un zăngănit metalic.

Animalul ridică imediat capul, tresărind și se uită spre culmea dealului.

Tim apucă ochelarii tocmai când Grant îl prinse și pe el și pe fetiță de mână și începu să alerge din toate puterile.

CONTROL

Străbătând întunericul, compys ȋopăiau de-a lungul drumului. La mică distanță, jeep-ul lui Harding se ținea pe urmele lor. Ellie arată undeva, în susul drumului.

— Nu cumva acolo-i o lumină?

— S-ar putea, răspunse veterinarul. Parcă ar fi niște faruri.

Deodată, radioul de bord pârâi scurt, apoi se auzi vocea lui John Arnold:

—... sunteți acolo... ?

— Ei, în sfârșit, se bucură Harding. A dat Domnul.

Apăsă pe butonul de emisie.

— Da, John, te auzim. Suntem aproape de râu, urmărim niște compys. E destul de interesant, să știi...

Se auziră iar niște pârâituri. Apoi:

—... nevoie... mașina ta...

— Ce zice? întrebă Gennaro.

— Ceva despre o mașină, răspunse Ellie.

Pe șantierul paleontologic din Montana, Ellie făcea parte dintre puținii care se pricepeau la radiofonie. După câțiva ani buni de experiență, devenise foarte iscusită în a reface transmisiuni defectuoase.

Așa că acum își dădu și ea cu părerea:

— Am impresia că a zis că are nevoie de mașina dumitale. Harding apăsă iarăși pe buton.

— Hei, John, m-auzi? Nu înțelegea prea bine ce spui. John, m-auzi?

Un fulger prelung brazdă cerurile, iar radioul bâzâi câteva momente. Apoi se auzi iarăși vocea îngrijorată a lui Arnold:

—... unde... voi?

— Suntem la vreun kilometru și ceva de teritoriul hipsilofodonților. Pe lângă râu, urmărim niște compy.

— Nu... al dracu' de bine... Întoarceți-vă aici... acu'!

— Se pare că are ceva necazuri pe-acolo, rosti Ellie, îngândurată, interpretând corect tonul vocii celuilalt. Poate că ar trebui să ne întoarcem.

Harding ridică din umeri a lehamite.

— Eh, John ăsta întotdeauna are câte-o problemă. Știți doar cum sunt inginerii ăștia... Vor ca totul să meargă cum scrie la carte.

Apăsă iarăși pe butonul de emisie:

— John, mai spune o dată, te rog...

Se auziră iarăși pârâituri.

Apoi aparatul percepu numai paraziți pe fir. Trăzni din nou, asurzitor. Și, în sfârșit:

— Muldoo... nevoie... mașina ta... acu'...

Gennaro se încruntă, nervos.

— Nu cumva zice că Muldoon are nevoie de mașina noastră? întrebă el.

— Mie-așa mi s-a părut, interveni Ellie.

— Bine, da' n-are nici un rost, se necăji Harding.

—... ceilalți... blocați... Muldoon vrea... mașina...

— Am priceput, sări Ellie. Celelalte mașini sunt blocate pe drum, în furtună, iar Muldoon vrea să se ducă să îi ajute pe cei de acolo.

Harding înălță din umeri.

— Da' de ce nu ia Muldoon cealaltă mașină?

Învârti butonul.

— Ei, John!... Spune-i lui Muldoon să ia mașina ai'laltă. E în garaj.

Urmară iar câteva momente în care nu se prinseră decât pârâituri nesfârșite.

—... edry... a... furat... laltă...

— Mă tem că nu mai înțelegem nimic din toate astea, se amări Harding. Bine, John, ne întoarcem chiar acum...

Scoase radioul din funcțiune și întoarse mașina.

— Tare mi-aș mai fi dorit să pricep și eu oare naiba o fi graba aia...

Băgă în viteză, apoi jeep-ul țâșni în întuneric. Peste zece minute zăriră luminile centrului turistic. În timp ce Harding frâna chiar în fața reședinței principale, îl văzură pe Muldoon grăbindu-se spre ei. Striga ceva și le făcea semn cu mâinile.

— Fir'ar mama ei a dracu' de nenorocire, Arnold, pui de năpârcă ce ești! Toți dracii or să te ia dacă nu pui tot parcul pe roate! *Acum!* Adu-mi nepoții aici imediat! *Acum!*

John Hammond se agita de colo-colo prin camera de control, țipând cât îl ținea gura și bătând din picioarele lui mici și strâmbe. Timp de câteva minute o ținut tot așa, în vreme ce Henry Wu stătea ghemuit într-un colț, uluit la culme.

— Sigur, domnule Hammond, spuse Arnold calm. Muldoon a plecat chiar acum, să se ocupe de problema asta.

Se întoarse cu spatele la bătrânul isteric și își aprinse o altă țigară. Hammond era întocmai ca orice birocrat dintre cei pe care îi întâlneau Arnold. Fie că lucrau ei pentru Disney sau Marina Militară, trepădușii ăștia se purtau la fel, întotdeauna. Nu pricepeau o iotă din chestiunile pur tehnice și singurul gând din tigva lor îngustă era că numai țipând puteau rezolva orice dificultate. Și probabil că așa și era, dar numai în cazul în care răcneau la secretare sau funcționari, să le aducă limuzina la scară sau să le țină oala de noapte.

Dar strigătele nu puteau schimba cu nimic lucrurile pe care era silit Arnold să le înfrunte în acele clipe. Pentru că, de pildă, computerului nu îi păsa câtuși de puțin dacă urlai la el de-ți săreau bojogii. Și nici rețeaua electrică nu se repara ca prin farmec dacă răcneai la ea sau îi dădeai vreo câțiva pumni. Sistemele tehnice erau pur și simplu indiferente la toate acele ieșiri specific umane. Dacă tot nu avea nici un alt efect, strigatul era cel puțin neproductiv, pentru că de-acum Arnold aproape că avea certitudinea că nemernicul de Nedry

nu avea să se mai întoarcă, ceea ce însemna că tot el. Arnold în persoană, trebuia să intre în codul computerului și să încerce să afle ce anume nu mergea cum se cuvenea. Avea să fie o corvoadă înfiorător de grea, așa că trebuia să fie calm și foarte atent.

— De ce nu vă duceți dumneavoastră jos, la patiserie, să beți o ceașcă de cafea? îl îndemnă Arnold pe Hammond. O să vă chemăm noi aici când vom avea mai multe noutăți...

— Nu vreau să aud de nici un fel de *Efect Malcolm* pe-aici, mârâi bătrânul..

— Nu vă mai faceți dumneavoastră griji pentru *Efectul Malcolm*, îl opri Arnold, sâcâit. Chiar nu aveți de gând să mă lăsați să lucrez în liniște?

— Să te bată Domnul din ceruri, de nemernic ce ești, îl ocări Hammond.

— Bine, domnule, o să vă anunț când primesc vreo veste de la Muldoon, răspunse Arnold, netulburat.

Apăsă câteva butoane ale computerului și văzu cum se derulează fișele de prezentare, care îi erau atât de cunoscute.

```
•/Jurassic Park Main Module•  
•/  
•/ Call Libs  
Include: biostat.s;  
Include: sysrom.vst  
Include: net.sys  
Include: pwr.md  
•/  
•/Initialize  
SetMain [42]2002/9A|total CoreSysop %4 [vig 7*ri;  
if ValidMeter(mH) (**mH).MeterVis return  
Term Call 909 c.lev |void MeterVis $303| Random(3#*MaxFid)  
on SetSystem(!Dn) set shp_val.obj to lim(Val|d|SumVal  
if SetMeter(mH) (**mH).ValidMeter(Vdd) return  
on SetSystem(!Telcom) set mxcp.obj to lim(Val|pd|)NextVal
```

Arnold nu mai făcea de-acum nici o operație pe computer. Nu avea decât să urmărească totul cu atenție, să descifreze codul, să urmeze punct cu punct instrucțiunile care indicau computerului cum să procedeze. Își aduse aminte dintr-odată, cu mare tristețe, că programul complet pentru Parcul Juristic conținea mai mult de cinci sute de mii de linii de cod, cele mai

multe fără documentația necesară, fără să fie urmată de nici o explicație, cât de scurtă.

Wu se apropie de el.

— Ce faci, John?

— Verific codul.

— Prin control direct? Păi asta o să dureze la nesfârșit.

— Mie-mi spui, se enervă Arnold. *Mie-mi spui?!*

DRUMUL

Muldoon luă curba foarte rapid, iar Jeep-ul glisă pe pelicula de mazăgă. Alături de el, Gennaro își încleștă pumnii. Mergeau cu mare viteză pe drumul de pe buza peretelui de stâncă, ce se înălța mult deasupra râului junglei, acum cufundat în întunericul de nepătruns. Muldoon însă accelerează în continuare. Părea grozav de încordat.

— Cât mai avem până acolo? întrebă Gennaro.

— Trei-patru kilometri.

Ellie și Harding rămăseseră la complexul turistic. Dar Gennaro se oferise să îl însoțească pe vânător. Mașina derapă din nou.

— A trecut deja o oră, urmă Muldoon. O oră de când nu mai știm nimic, n-am mai prins o vorbă de la cei din mașini.

— Dar au radio la bord, nu? zise Gennaro.

— Da, dar n-am reușit deloc să-i prindem, oftă Muldoon.

Gennaro clătină din cap, îngrijorat.

— Dacă eu, de paldă, aș fi rămas timp de o oră în mașină, în ploaie, în mod sigur aș fi încercat să folosesc radioul, să chem pe cineva în ajutor...

— Și eu, recunosc Muldoon.

Gennaro clătină iar din cap, încruntat.

— Dumneata crezi într-adevăr că li s-ar fi putut întâmpla ceva?

— Există destule șanse ca să-i găsim teferi și nevătămați, dar eu unul o să mă simt mult mai fericit decât oricând, atunci când o să îi văd la urmă, cu ochii mei. Ceea ce se prea poate în fiecă clipă de-acum înainte.

Drumul ocolea, apoi urca un deal. La poalele colinei, Gennaro zări ceva albicios, zăcând printre ferigi, la marginea drumului.

— Oprește, zise el, iar Muldoon puse frână bruscă.

Avocatul țâșni din mașină și se repezi îndată înainte, să vadă, la lumina farurilor, ce era acolo. Părea o bucată de haină dar de fapt era...

Gennaro se opri locului.

Chiar și de acolo, de la mai bine de doi metri, putea să distingă foarte clar ce anume era. Se îndreptă însă încet, șovăitor.

Muldoon, aplecat peste portieră. Îl întrebă:

— Ce-i?

— Un picior, răspunse celălalt.

Pielea piciorului era de o nuanță pală, de albastru-deschis, și se termina cu un ciot sfârtecat, însângerat, în locul unde fusese genunchiul. Dedesubtul gambei se deslușea un ciorap alb și un pantof sport, maron. Genul de încălțări pe care le purta Ed Regis.

Har tocmai când el observa toate acestea, Muldoon ajunse lângă el și. Îl dădu la o parte, lăsându-se pe vine în dreptul rămășițelor, ca să le studieze mai îndeaproape.

— Isuse! exclamă el.

Ridică ciosvârta din frunze, înălțând-o în lumina farurilor, iar sângele încă neînchegat de pe ciotul de la genunchi, îl stropi pe mână. Gennaro era încă la un metru distanță. Se aplecă de mijloc repede, sprijinindu-se cu palmele pe genunchi, strângând tare din ochi, și trase adânc aer în piept, ca să nu i se facă rău.

— Gennaro, îl strigă Muldoon, cu voce aspră.

— Ce-i?

— Dă-te mai încolo. Stai drept în lumină.

Gennaro respiră iar cu sete și se duse la câțiva pași mai încolo. Când deschise Ochii, îl văzu pe Muldoon uitându-se cercetător la ciotul acela de rotulă.

— Da, rupt chiar de la încheietură, remarcă el. Nu l-a mușcat, ci l-a răsucit și l-a sfâșiat. Mda, pur și simplu l-a sfâșiat.

Se ridică în picioare, ținând încă în mână piciorul retezat, cu susul în jos, ca sângele să se scurgă peste ferigi. Degetele lui pline de sânge pătară șoseta albă, când apucă de încheietură. Lui Gennaro îi veni iarăși să vomite.

— Nu mai rămâne nici o îndoială, zise Muldoon. L-a prins un T-rex.

Vânătorul se uită în susul dealului, apoi din nou la Gennaro.

— Te simți bine? Poți să mergi mai departe?

— Da, bâigui Gennaro. Pot să merg mai departe.

Muldoon se îndrepta deja către jeep, cu ciosvârta în mână.

— Cred că ar fi mai bine să luăm cu noi rămășițele astea, sugerează el. Nu mi se pare deloc corect să îl lăsăm aici. Cristoase, o să facă o murdărie în mașină?! Uită-te dumneata în spatele mașinii, vezi dacă găsești ceva, vrei? Vreo prelată sau un ziar, măcar...

Gennaro deschise portiera din spate și scotoci prin despărțitura pentru bagaje, dindărătul banchetei din spate. Se simțea chiar bucuros că se putea gândi la altceva, pentru moment. Ideea că trebuia să învelească piciorul acela sfârtecat, îi gonise orice altceva din minte. Găsi acolo o geantă de pânză cauciucată, cu o trusă de scule înăuntru, o roată, o cutie de carton și...

— Două prelate, zise el.

Erau de fapt două folii de plastic împăturite frumos.

— Adu-mi una încoa', spuse Muldoon, încă stând în picioare, lângă mașină.

Vânătorul înfășură ciosvârta în folie și îi întinse apoi pachetul acela, fără nici o formă de-acum, lui Gennaro.

Acesta îl prinse și se miră cât de greu era.

— Pune-l acolo, în spate, zise Muldoon. Dacă poți să îl fixezi cumva, știi, să nu se desfacă plasticul ăla...

— O. K., făcu Gennaro.

Așeză pachetul în spate, iar Muldoon se sui la volan. Acceleră, iar roțile patinară în noroi, apoi se înfundară. Jeep-ul porni în vrie către coama dealului și, pentru o clipă, farurile luminară în sus, spre frunziș, apoi se întoarseră la înălțimea normală, așa că Gennaro reuși să vadă drumul ce se așternea înaintea lor.

— Isuse, bâigui Muldoon.

Gennaro văzu un singur Land Cruiser, zăcând pe-o latură, în mijlocul drumului. Cealaltă mașină nu se vedea nicăieri.

— Unde-o fi cealaltă?

Muldoon scrută la iuțeală împrejurimile și îi arătă spre stânga.

— Acolo.

Cel de-al doilea vehicul se afla și el la șase-șapte metri mai încolo, zobit, la rădăcina unui copac.

— Ce-o fi căutând acolo?

— L-a aruncat tiranozaurul.

— *L-a aruncat?! se minună Gennaro.*

Muldoon era grozav de mohorât.

— Hai să vedem ce-i cu astea, zise el, ieșind din jeep.

Se grăbiră să ajungă lângă cel de-al doilea Land Cruiser. Lanternele lor aruncu lumini tremurătoare prin beznă.

Pe măsură ce se apropiau, Gennaro observă cât de boțită era mașina. Avu însă grijă să-l lase pe Muldoon să se uite mai întâi.

— Nici nu mă gândeam la altceva, oftă Muldoon. E foarte puțin posibil să mai găsăm pe careva din ei...

— Nu zău?!

— Bineînțeles, întări vânătorul.

Și îi explică apoi că, în timpul petrecut de el în Africa, avusese ocazia să vadă de cel puțin șase-șapte ori locurile

unde animalele atacaseră oamenii, la marginea pădurii. De pildă, un leopard sfâșiasse un cort în puterea nopții și luase cu el un copil de trei ani. Altădată văzuse locul atacului unui bivol sălbatic, în Amboseli; două atacuri ale leilor; un altul al unui crocodil, în nord, lângă Meru. Și în toate aceste cazuri, rămăseseră uimitor de puține urme.

Oamenii fără pic de experiență în domeniu își închipuiau că atacul unui animal de pradă lăsa semne neîndoielnice, grozave la vedere: membre sfârțecate împrăștiate prin cort, poteci însemnate cu sânge, pierzându-se în adâncul pădurii, bucăți de haine năclăite, aruncate nu departe de tabără. Dar adevărul era că nu așa arătau cele mai cumplite scene, mai ales dacă victima era micuță — un bebeluș sau un copil de numai câțiva anișori. Pentru că făptura aceea părea că a dispărut ca prin farmec, ca și cum s-ar fi înfundat singură în desiș și nu s-ar mai fi întors în veci. Un răpitor putea ucide un copil numai scuturându-l zdravăn de ceafă sau mușcându-l de gât. Și de obicei, după asemenea faptă, nu rămânea nici un fel de urmă.

Și în majoritatea situațiilor de genul acesta, nici nu mai puteai să mai găsești vreodată vreo rămășiță a celui omorât. Poate doar arareori vreun nasture de la cămașă sau un crâmpei de talpă de la *pantofi*. *Dar în rest — nimic.*

Prădătorii preferau copiii — de cele mai multe ori — și nu lăsau nimic în urmă. Așa că Muldoon se gândise din prima clipă că era o șansă la un milion ca să afle vreo rămășiță cât de mică, a copiilor.

Dar privind înăuntrul mașinii, rămase uluit.

— Să fiu eu al naibii! exclamă el.

Muldoon încercă să pună toate datele cap la cap. Deci: parbrizul de la Land Cruiser era făcut țândări, dar nu se prea vedeau cioburi împrejur. Dar observase așchii de sticlă pe drum, până acolo. Deci geamul acela fusese spart probabil mai în urmă, înainte ca tiranozaurul să salte mașina și s-o

arunce unde se găsea atunci. Însă mașina aceea mai suferise și o grămadă de alte lovituri grozave. Cercetă interiorul cu lanterna.

— E goală? întrebă Gennaro cu voce răgușit de emoție.

— Nu tocmai, zise celălalt.

Raza lanternei descoperise un radio-emițător portabil sfărâmat, iar pe podeaua mașinii mai zări încă un obiect ciudat, încovoiat și negru. Portierele din față erau amândouă turtite, înfundate înăuntru și blocate, dar el se cățără prin ușa din spate și se strădui să ajungă peste bancheta din față. până la ciudățenia aceea întunecată.

— E un ceas, se miră el, studiindu-l atent cu lanterna.

Da, era un ceas ieftin, electronic, cu o brățară din plastic, cu modele în relief. Cadranul era spart. Se gândi că parcă băiatul purta așa ceva, dar nu era prea sigur. Oricum, era tipul de ceas care plăcea în special copiilor.

— Ce-i ăla, un ceas? se interesă Gennaro.

— Da. Și dincoace-i un radjo-emițător, dar și-asta e sfărâmat.

— Da. Și mai e ceva aici...

Muldoon mirosi prin aer. De undeva venea un iz acru, neplăcut. Roti lumina lanternei până ce dădu de pata de vomă de pe tapiseria ușii laterale. O atinse: era încă proaspătă.

— S-ar putea ca unul dintre copii să mai fie încă în viață, zise el.

Gennaro îl privi scrutător.

— Ce te face să crezi asta?

— Ceasul ăsta, răspunse celălalt. Ceasul ăsta e dovada.

Îi înmână obiectul lui Gennaro, care îl ținu în lumina lanternei, să se uite la el îndeaproape, pe toate părțile.

— Cadranul e spart, remarcă el.

— Așa-i, zise Muldoon. Dar brățara e intactă.

— Și ce înseamnă asta?

— Că băiatul l-a aruncat.

— Dar asta se putea întâmpla oricând, observă avocatul. În orice moment dinaintea atacului.

— Nu, îl contrazise vânătorul. Cristalele astea lichide sunt foarte rezistente. Ca să spargi un ceas ca ăsta trebuie să lovești zdravăn, nu glumă. Așa că acest ceas fost sfărâmat în timpul atacului.

— Și copilul a scos ceasul de la mână și l-a aruncat.

— Păi ia gândește-te: dacă ai fi atacat de un tiranozaur, te-ai opri în loc ca să-ți scoți ceasul ele la mână?

— Poate că i-a fost smuls...

E aproape imposibil să smulgi ceasul de la încheietura cuiva, fără să-i rupi și brațul. Și oricum, brățara este neatinsă. Nu, nici vorbă, copilul l-a dat jos singur. S-a uitat la el, a văzut că-i spart și l-a aruncat. Avea destul timp să facă asta.

— Când adică?

— Nu era posibil decât după atac, zise Muldoon. Probabil că puștiul se afla încă în mașina asta. Iar radioul era sfărâmat, așa că l-a lăsat tot aici. E un băiat tare isteț și și-a dat seama imediat că nu îi mai sunt de nici un folos...

— Dacă-i așa de isteț cum spui, unde naiba s-a dus? se oțărî Gennaro. Pentru că eu unul aș fi încremenit aici, până ar fi venit cineva să mă ia.

— Mda, sigur, mormăi Muldoon. Da' poate că n-a avut cum să rămână aici. Poate că tiraribzaurul s-a întors. Sau a venit vreun alt animal. În orice caz, a apărut ceva care l-a silit să o ia din loc.

— Și-atunci unde s-o fi dus? se întrebă Gennaro.

— Hai să vedem dacă nu cumva putem da de vreun indiciu, spuse Muldoon, în timp ce o pornea mai departe, pe drumul principal.

Gennaro îl urmărea pe vânător cum cerceta cu atenție pământul, cu lanterna. Fața acestuia se apropiase la numai câțiva centimetri de noroi, nemaivăzând nimic în jur. Muldoon

credea cu toată tăria că găsisese ceva de care putea fi sigur, că măcar unul dintre copii era în viață. Gennaro însă nu rămăsese câtuși de puțin impresionat de asta. Groaza pe care o trăise când dăduseră de piciorul acela sfârtecat îl făcuse să se decidă irevocabil să dispună închiderea parcului și distrugerea tuturor animalelor. Indiferent de ce avea să spună vânătorul, Gennaro îl bănuia de la bun început de un entuziasm neîntemeiat, de un optimism inconștient și...

— Observi urmele astea? întrebă vânătorul cu ochii încă în țărână.

— Care urme? spuse Gennaro.

— Urmele astea, uite-le cum vin spre noi, dinspre drum... Mda, sunt pași de adult. Purta încălțări cu talpă de cauciuc... Vezi modelul ăsta de talpă cum se distinge...

Gennaro nu vedea însă decât mocirla. Și băltoace care sclipeau când raza lanternei trecea peste ele.

— Remarci cum pașii adultului se îndreaptă în partea asta, unde se întâlnesc cu alte urme? continuă Muldoon. Astea însă sunt mici și astea de mărime mijlocie... se mișcă în cerc, suprapunându-se... ca și cum ar sta la un loc, să vorbească de pildă... Dar ia uită-te, de aici parcă ar fi fugit..., arată el. Da, într-acolo. Spre mijlocul parcului.

Gennaro clătină din cap, nedumerit.

— În noroiul ăsta, poți să vezi tot ce-ți trece prin cap.

Vânătorul se ridică în picioare și se dădu înapoi câțiva pași. Apoi se uită iar la urme și oftă.

— Dumneata poți să zici orice, dar eu unul pun mâna-n foc că un copil, cel puțin, este în viață. Poate chiar amândoi. Probabil că supraviețuiește și un adult, dacă urmele astea mari sunt ale altcuiva decât Regis. Trebuie să-i căutăm prin parc.

— Acum, noaptea?! se sperie Gennaro.

Dar Muldoon nu îl mai asculta. El pornise deja spre o mică ridicătură de pământ jilav, aflat în apropierea unei conducte pentru scurgerea apei de ploaie. Se lăsă iarăși pe vine, privind solul.

— Cu ce era îmbrăcată fetița?

— Cristoase preasfinte, da eu de unde să știu?! se oțări
avocatul.

Pășind încet, tacticos, luând-o după semnele acelea, Muldoon se îndreptă spre marginea drumului. Și atunci auziră un fornăit. În mod clar, era răsuflarea unui animal.

— Ascultă, zise repede Gennaro, tresărind îngrozit. Eu cred că mai bine...

— Sssst, îi făcu Muldoon semn să tacă.

Se opri locului, ascuțindu-și auzul.

— Nu-i decât vântul, presupusese Gennaro..

Apoi auziră din nou fornăitul acela, de data aceea foarte distins. Și nu era vântul. Venea de undeva din frunziș, chiar de deasupra lor, de pe partea aceea a drumului. Nu părea horcăitul unei sălbăticiuni, dar vânătorul se dădu mai încolo, precaut. Flutură lanterna de jur-împrejur și strigă, dar zgomotul acela răsună la fel, netulburat. Muldoon dădu într-o parte ramurile unui palmier.

— Ce este? întrebă Gennaro, cu glas pierit:

— Este Malcolm, răspunse Muldoon.

Ian Malcolm zăcea întins pe spate, vânăt la față; cu gura deschisă, neputincios. Nu mai putea respira normal, ci doar gâfâia din greu. Vânătorul îi dădu lanterna lui Genaro și începu să examineze trupul inert.

— Nu-mi dau seama unde-i rănit, zise el îngrijorat. Capul e întreg, pieptul la fel. brațele...

Atunci Gennaro plimbă lanterna peste picioarele suferindului.

— Ia uită-te, și-a legat singur un garou acolo, observă el.

Cureaua lui Malcolm era strânsă bine chiar deasupra coapsei drepte. Gennaro mută raza lanternei în josul piciorului. Încheietura era răsfrântă într-un mod ciudat, contorsionată, iar pantalonii lipiți de rană, îmbibați de sânge. Muldoon atinse ușor încheietura răsucită, iar Malcolm gemu de durere.

Vânătorul se ridică atunci și se dădu câțiva pași în spate, gândindu-se ce trebuia să facă mai întâi. Matematicianul

probabil că mai avea și alte răni. Poate că și coloana vertebrală îi era afectată. Dacă îl mișcau din loc, putea să moară. Dar dacă îl lăsa acolo unde era, la fel de bine ar fi murit din lipsă de îngrijire și de groază. Numai din cauză că reușise să aibă atâta prezență de spirit încât să își lege garoul acela nu sucombese deja în urma pierderii masive de sânge. Și probabil că oricum era sortit morții. Așa că până la urmă, puteau să îl ia de acolo.

Gennaro îl ajută pe Muldoon să ridice rănitul de jos, săltându-l cu frică pe umeri. Malcolm gemu din nou și începu să respire întretăiat, gâfâit.

— Lex, bolborosi el. Lex... s-a dus... Lex...

— Cine-i Lex? întrebă Muldoon.

— Fetița, răspunse Gennaro.

Îl purtară până la jeep, și îl așezară cu grijă pe bancheta din spate. Gennaro strânse mai tare "garoul. Maleolm gemu iarăși. Muldoon sfâșie cracul pantalonului și văzu atunci carnea înnegrită și capătul bont. albiceps, al osului care ieșise în afară.

— Trebuie să îl ducem imediat la bază, hotărî vânătorul.

— Ai de gând să pleci de-aici fără copii? se răsti Gennaro.

— Dacă au intrat deja în parc, avem de răscolit vreo trei-j' doi de kilometri pătrați, zise Muldoon, clătinând din cap cu tristețe. Singurul mod în care mai putem găsi ceva de-acum încolo este cu ajutorul senzorilor de mișcare, care o să-i repereze și astfel o să ne putem duce direct unde se află. Dar dacă nu-l luăm cu noi pe domnul Malcolm chiar acum, o să moară cu siguranță.

— Bine, atunci chiar că trebuie să ne întoarcem neapărat, acceptă Gennaro.

— Da, așa cred și eu.

Se urcară amândoi în mașină.

— Și vrei să îi spui dumneata lui Hammond că au dispărut copiii?

— Nu, în nici un caz, răspunse Muldoon calm. *Dumneata o să-i spui.*

CONTROL

Donald Gennaro se uita țintă la Hammond, șezând comod pe scaunul din patiserie goală. Celălalt tocmai se delecta cu niște înghețată, savurând-o fără grabă.

— Deci Muldoon crede că nepoții mei sunt pe undeva, prin parc?

— Da, așa crede.

— Atunci sunt sigur că o să-i găsim până la urmă.

— Sper și eu..., rosti Gennaro.

Îl privi pe bătrân cum mănâncă nepăsător, parcă făcându-i în ciudă, și simți cum îl străbate un fior rece.

— A, sunt absolut sigur că o să-i găsim. La urma urmei, așa cum le tot repet eu întruna tuturor, parcul ăsta-i făcut pentru copii.

Gennaro nu mai rezistă și îl întrebă ironic:

— Atâta lucru ați priceput dumneavoastră, domnule, când v-am spus că au dispărut?!

— *Au dispărut*, auzi?! smârcâi Hammond din nas. Bineînțeles că știu și eu ce înseamnă că *au dispărut*. Doar nu sunt senil.

Oftă, neînțeles, și schimbă iar tonul:

— Uite ce-i, Donald. Hai să nu mai dramatizăm întruna lucrurile. Am avut și noi o mică defecțiune din cauza furtunii sau ce-o mai fi fost și, drept urmare, s-a întâmplat și un accident nefericit. Asta-i toată tărășenia. Ne descurcăm noi, nici vorbă. Arnold o să reușească el să rezolve treaba cu computerele. Muldoon o să îi aducă aici pe copii și nici nu mă îndoiesc că o să fie înapoi, cu ei cu tot, până ce terminăm noi înghețata asta. Așa că haide să așteptăm mai bine să vedem cum se desfășoară evenimentele, vrei?

— Cum ziceți dumneavoastră, domnule, răspunse Gennaro politicos.

— De ce? se interesă Henry Wu uitându-se la ecranul monitorului.

— Pentru că am impresia că Nedry a făcut el ceva codului ăsta, se enervă Arnold. De-asta mă tot chinuiesc eu aici să verific punct cu punct.

— Bine, zise celălalt. Dar ai încercat și prin întrebări ajutătoare?

— Ca de pildă?...

— De unde să știu eu?! De pildă: sistemele de siguranță funcționează încă? Sau: parolele sunt aceleași? Și tot așa...

— Sfinte Cristoase, izbucni Arnold bătând nervos cu degetele pe taste. Trebuie să fie. Sistemele de siguranță nu pot fi întrerupte decât de la panoul principal.

— Bun, atunci dacă parolele sunt aceleași, poți să-ți dai seama cum a operat el..., sugeră Wu.

— Sunt sigur că numai dracu' le descurcă, se răsti Arnold.

Începu să apese pe butoane. Cum de nu îi trecuse și lui singur prin minte? Doar era la mintea cocoșului. Sistemul computerizat de la Parcul Juristic cuprindea mai multe niveluri de sisteme de siguranță. Unul dintre ele era un program de verificare a parolelor, care intrau în memoria sistemului. Inițial fusese instalat ca decodor pentru programele eronate, dar pe urmă îl păstrasera pentru valoarea sa strategică.

Într-o clipă, toate parolele pe care le introdusese Nedry în computer mai devreme apărură pe ecran:

13, 42, 121, 32, 88, 77, 19, 13, 122, 13, 44, 52, 77, 90, 13. 99, 13, 100, 13, 109, 55, 103

144, 13, 99, 87, 60, 13, 44, 12, 09, 13, 43, 63, 13, 46, 57, 89, 103, 122, 13, 44, 52, 88, 9

31, 13, 21, 13, 57, 98, 100, 102, 103, 13, 112, 13, 146. 13, 13, 13, 77. 67, 88, 23, 13, 13

system
nedry
goto command
nedry
040/îx, y/67&
mr goodbytes
security
keycheck off
safety off sl off security white-rbt. ob.

— Astea-s? se întrebă Arnold. Deci ne-a ținut aici legați la ochi ore în șir, degeaba, ca să-și bată joc, după câte se pare.

— Da, probabil ca să nu se plictisească, se amără Wu. Până ce, într-un târziu, s-a hotărât să o lase baltă.

Prima listă, cea cu cifre, reprezenta parolele codurilor ASCII, pentru tot ceea ce operase Nedry pe terminalul său. Numerele acelea semnalau de fapt că el lucrase tot în spațiul standard de operare, ca oricare altul care se folosea de calculator. Așa că în prima fază, nu făcuse altceva decât să bată câmpii, lucru la care nu te-ai fi așteptat din partea unuia care totuși proiectase sistemul în în tregime.

— Poate că încerca numai să se convingă dacă nu cumva a intervenit vreo schimbare, înainte de a începe operarea propriu-zisă, sugeră Wu.

— Poate, conveni Arnold.

Verifica acum lista de comenzi date calculatorului, care îi permitea astfel să urmărească procedeele lui Nedry, aplicate pe computer.

— Măcar să văd ce-a manevrat el pe-aici.

System era de fapt cerința lui Nedry pentru a ieși din spațiul de operare și de a avea acces la codul în sine. Computerul îi cerea numele, iar el răspunsese: *nedry*. Acel nume era autorizat pentru a avea acces la cod, astfel încât computerul să îi permită intrarea în sistem. Nedry ceruse apoi să i se *prezinte nivelul de comandă*, care era de fapt cel mai înalt nivel de control al computerului. Acest nivel era strict

secret, așa că îi ceruse lui Nedry iarăși numele de acces și parolă.

nedry

040/î xy/67&

mr goodbytes

Acelea erau căile de intrare ale lui Nedry în nivelul de comandă. Iar de acolo, acesta voia *se-curity*. Și, devreme ce fusese autorizat să pătrundă, computerul îi permisesse să verifice și acolo. Îndată ce ajunsese la nivelul de comandă, Nedry încercase trei variante:

keycheck off

safety off

sl off

— Ia uite-l cum încearcă să deconecteze toate sistemele de protecție, se minună Wu. Și nu voia să își dea nimeni seama ce vrea el să facă aici.

— Așa-i, îl aprobă Arnold. Și din câte se pare, habar n-are că nu mai este posibil să deconectezi sistemele decât prin apăsare manuală a butoanelor de la bordul principal.

După trei comenzi greșite, computerul începuse în mod automat să se întrebe despre intențiile lui Nedry. Dar, devreme ce acesta intrase în cod cu autorizația potrivită, mașinăria presupunea implicit că Nedry nu se putea descurca acolo, cu datele, și doar încerca întruna să efectueze ceva ce nu putea aplica din faza în care se afla. Atunci, computerul îl întrebase din nou unde anume voia să ajungă, iar Nedry răspunsese: în sistemul de siguranță. Așa că rămăsese mai departe acolo.

— Dacă nu mă-nșel, aici e hiba, remarcă Wu, arătând către ultima comandă pe care o solicitase Nedry.

whte rbt. obj

— Da' ce dracu' înseamnă asta? se miră Arnold. White rabbit (iepure alb)?! Ce-o fi asta? Vreo glumă de-a lui?

— Este semnalat ca un obiect, observă Wu.

În terminologia calculatoarelor, un "obiect" era un bloc de cod care putea fi mutat și folosit așa cum se face cu un scaun

dintr-o încăpere, pe care îl miști de colo-colo. Un obiect putea fi chiar un set de comenzi pentru a realiza un desen sau a schimba coloristica ecranului ori pentru a efectua un anume calcul.

— Hai să vedem pe unde-a ajuns în cod, zise Arnold. Poate că așa putem deduce ce anume făcea el pe-aici...

Reperă indicațiile programului și formă pe taste:

FIND WHITE RBT. OBJ (Găsește obiectul WHITE RBT. OBJ).

Iar computerul răspunse:

OBJECT NOT FOUND IN LIBRARIES (Obiectul nu este trecut în fișiere).

— Nici nu există! exclamă Arnold.

— Atunci caută listingul codului, propuse Wu.

Arnold bătu:

FIND LISTINGS: WHITE RBT. OBJ

Computerul începu să deruleze rapid fișele, iar liniile de cod treceau peste ecran ca niște fulgere albastrui, la iuțeală. Totul merse astfel timp de aproape un minut, apoi se opri dintr-odată.

— Uite-l, se bucură Wu. Nu-i un obiect, este o comandă.

Pe ecran apăruse o săgeată care arăta spre o; singură linie de cod:

```
curV = GetHandl |ssm dt| tempRgn |itm.dd2|.
curH = GetHandl |ssd.itl| tempRgn2 |itm.dd4|.
on DrawMeter(lgN) set shp_val.obj to lim(Val[d])-Xval.
if ValidMeter(mH) (**mH).MeterVis return.
if Meterhandl(vGT) ((DrawBack(tY)) return.
limitDat.4 = maxBits (%33) to |limit .04| set on.
limitDat.5 = setzero, setfive, 0 |limit .2--var(szh)|.
•on white_rbt.obj call link sst |security, perimeter| set to off.
vertRange = |maxRange + setlim| tempVgn(fdn--&bb+$404).
horRange = |maxRange - setlim/2| tempHgn(fdn--&dd+$105).
void DrawMeter send screen.obj print.
```

— Pui de curvă nenorocită ce ești, ocări Arnold.

Wu clătină din cap, încruntat.

— Nu-i deloc o defecțiune a codului.

— Nu, încuviință Arnold. E doar o ușă-capcană. Umflatul ăla scârbavnic a făcut în așa fel încât să pară o reperare de obiect, dar de fapt e o comandă care face legătura dintre sistemul de securitate intern și cel din perimetru, și apoi le deconectează. Și uite-așa avea el acces nelimitat la orice loc, din orice parte a parcului.

— Ei, atunci, trebuie să facem pe dracu-n patru și să le conectăm la loc, oftă Wu, îngândurat.

— Da, da, mormăi Arnold. Chiar că trebuie. Tot ce-avem acum de făcut este să deducem comanda. O să lansez un semnal de executare pe toată linia sistemului, zise el, mohorât. Să vedem unde ne duce asta.

Wu se ridică din scaun.

— Intre timp, am uitat că a intrat cineva în congelator acum vreo oră. Cred că ar fi bine să mă duc eu să-mi număr embrionii.

Ellie era în camera ei deja, cât pe ce să înceapă să se schimbe de hainele acelea ude learcă, când deodată se auzi o bătaie în ușă.

— Alan? întrebă ea dinăuntru, dar când deschise ușa dădu cu ochii de Muldoon, care ședea în prag. cu un pachet învelit în plastic sub braț.

Vânătorul era și el ud până la piele, iar îmbrăcămintea îi era brăzdată cu noroi peste tot.

— Îmi pare rău că vă deranjez, se scuză el, dar avem nevoie de ajutorul dumneavoastră. Mașinile de teren au fost atacate acum o oră. L-am adus aici pe Malcolm, dar e în stare de șoc. A căpătat o rană foarte urâtă la picior. E încă leșinat, dar l-am pus la el în pat. Harding e pe drum înapoi.

— Harding?! exclamă femeia. Bine, dar unde sunt ceilalți?

— Nu i-am găsit încă pe ceilalți, domnișoară Sattler, bâigui Muldoon.

Acum vorbea mai încet, parcă ar fi fost copleșit de acel adevăr crunt.

— Vai de mine, Dumnezeule mare, se tângui Ellie.

— Dar credem că domnul Grant și copii sunt încă în viață. Noi credem că au intrat în adâncul rezervației, domnișoară Sattler.

— În rezervație?!

— Da, așa am dedus. Oricum, în timpul ăsta, Malcolm are nevoie de îngrijire. L-am chemat deja pe Harding, de urgență.

— Dar nu puteați să chemați un doctor uman, numai un veterinar?!

— Nu există nici un alt doctor pe insulă. Harding e singura soluție.

— Dar sunteți sigur că nu puteți ajunge la nici un doctor..., urmă ea.

— Nu, o întrerupse Muldoon, clătinând din cap, îngrijorat. Toate liniile telefonice sunt derulate. Nu putem să comunicăm niciunde.

Își mută pachetul sub brațul celălalt.

— Și-acolo ce mai e? întrebă ea.

— A, nimic, se eschivă Muldoon. Dumneavoastră aveți grijă numai să vă duceți la Malcolm și să-i dați o mână de ajutor lui Harding, dacă vreți...

Și plecă de îndată.

Ellie se prăbuși pe pat, stupefiată. Nu era o femeie prea ușor de impresionat, și știa de asemenea că Grant mai trecuse prin situații disperate și înainte. O dată se pierduse în ținuturile mlăștinoase și rătăcise timp de patru zile, până când un perete de stâncă se surpase sub el și camioneta se prăbușise treizeci de metri într-o râpă. Alan își rupse piciorul drept. Nu avea prin preajmă nici un pic de apă. Și totuși se întorsese la tabără, cu piciorul rupt.

Pe de altă parte, copiii...

Clătină din cap. Încercând să alunge gândul. Copiii erau probabil și ei cu Grant. Și dacă Grant era pe undeva prin parc... ei bine, cine altcineva ar fi fost mai nimerit să îi aducă pe puști înapoi vii și nevătămați din Parcul Juristic, dacă nu un specialist în dinozauri?

ÎN MIJLOCUL PARCULUI

— Am obosit, se smiorcăi Lex. Luați-mă în brațe, domnule Grant.

— Ești ditamai omul, cum să te care în brațe?! se oțări Tim.

— Dar sunt *obosită*, se râzgâie fetița.

— Bine, Lex, fie ca tine, spuse Grant, luând-o în brațe. Aoleu, da' știi că ești grea?!

Era aproape ora nouă seara. Luna plină era veșnic învăluită în fuioarele lungi, de ceață, ce se stârnea întruna, iar siluetele lor neclare se târâiau prin câmp deschis, spre pădurea ce abia se deslușea undeva, într-o parte. Grant era cufundat în gânduri. Încerca să ghicească totuși cam pe unde se aflau. Încă de când trecuseră atât de înspăimântați peste gardul acela doborât de dinozaur, era aproape sigur că oricum, erau pe undeva prin teritoriul tirano-zaurului. Adică într-un loc unde nu și-ar fi dorit în veci să fie. În minte îi tot revenea ecranul acela pe care se desenau linii frânte, ce arătau drumurile tiranozaurului prin acea zonă. Și locul părea destul de mic, ca suprafață. Iar în clipele acelea, el și copiii se aflau în zona respectivă.

Dar Grant își mai aducea aminte și de faptul că *Tyrannosaurus rex* era izolat de celelalte animale, ceea ce însemna că oricum, aveau să își dea seama când ieșeau de acolo, pentru că erau nevoiți să treacă un gard sau un șanț, sau poate pe amândouă.

Deocamdată însă, nu zărea nici o astfel de barieră.

Fetița își puse capul pe umărul lui și începu să își răsucescă zulufii pe deget. Curând începu să moțăie. Tim se căznea să țină pasul cu Grant.

— Cum te descurci, Tim?

— Bine, răspunse băiatul. Dar cred că am ajuns pe teritoriul tiranozaurului.

— Eu sunt aproape sigur că așa este. Dar sper să ieșim repede de-aici.

— Vreți să intrăm în pădure? întrebă puștiul.

Pe măsură ce se apropiau, jungla părea tot mai întunecată și mai amenințătoare.

— Da, mărturisi Grant. Cred că ne putem ghida după numerele înscrise pe senzorii de mișcare.

Senzorii de mișcare erau de fapt niște cutii mari, verzi, instalate cam la un metru și jumătate deasupra solului. Unii erau așezați pe suporturile lor, dar cei mai mulți fuseseră fixați pe copaci. Însă nici unul nu funcționa, pentru că se părea că încă nu fuseseră reparate circuitele electrice. Fiecare senzor avea o lentilă mare montată în centru și, dedesubtul acesteia, era scris cu vopsea un număr de cod. Deasupra lor, Grant desluși printre fuioarele dese de ceață limpezite de lună pe alocuri, o cutie dintr-acelea, pe care se citea: T/S/04.

Intrară în pădure. În toate părțile se vedeau numai copaci înalți. În lumina lunii, se întrevedeau vălurile de ceață ce se lăsau mult deasupra pământului, învăluind până și rădăcinile arborilor. Era frumoasă priveliștea, dar îngreuna grozav mersul. Iar Grant trebuia să urmărească senzorii. Păreau numerotați în ordine descrescătoare. Trecu pe lângă T/S/03, apoi pe lângă T/S/02. În mod firesc, urma T/S/01. Obosise de când o purta în brațe pe fetiță și spera deja că acea ultimă cutie însemna granița ariei tiranozaurului. Însă descoperi apoi că nu era decât un alt senzor, din mijlocul desișului. Următoarea cutie era marcată T/N/02. Grant își dădu seama că numerele respective erau probabil așezate în sens geografic, dispuse în jurul unui punct central, ca pe busolă. Deci ei mergeau de la sud spre nord, iar numerele se micșorau pe măsură ce ei se apropiau de centru, după care urma o ordine crescătoare, din nou.

— Cel puțin știm că am luat-o pe drumul drept, spuse Tim.

— Ar fi mai bine pentru noi, zise Grant.

Tim îi zâmbi, și deodată se împiedică de niște liane ascunse de ceață. Se ridică însă imediat în picioare. Și mai străbătură astfel o bucată de cale.

— Părinții mei divorțează, rosti băiatul într-un târziu.

— Aha, făcu Grant.

— Tata s-a mutat de la noi luna trecută. Și-a luat o casă în Mill Valley, acum...

— Aha...

— Și de-atunci n-o mai ia cu el deloc pe soră-mea. Și nici n-o mai scoate în oraș.

— Și ți-a mai și zis că ai dinozauri pe creier; își aminti Grant.

— Așa-i, oftă Tim.

— Ți-e dor de el? întrebă Grant.

— Nu prea, recunosc puștiul. Doar uneori. Dar ei îi lipsește mult mai mult...

— Cui adică? Mamei tale?

— Nu, lui Lex. Mama oricum are un alt prieten. L-a cunoscut la ea la serviciu.

Merseră o vreme tăcuți, până ce trecură de T/N/03 și T/N/04.

— L-ai văzut vreodată? se interesă Grant.

— Mda...

— Și cum e?

— Nu-i rău deloc, mărturisi Tim. Oricum e mai tânăr decât taică-meu, dar e chel...

— Și cum se poartă cu tine?

— N-aș putea să vă spun... Bine. Cred că încearcă să îmi ia părțile bune, ca să mă înțeleagă... Dar nu știu ce-o să se mai întâmple în continuare. Uneori mama zice că o să vindem casa și o să ne mutăm într-altă parte. Alteori el și cu mama se ceartă, noaptea, târziu. Eu stau la mine în cameră și mă joc cu computerul, dar tot îi aud.

— Aha..., mormăi Grant, întunecat.

— Dar dumneavoastră sunteți divorțat?

— Nu, răspunse Grant. Soția mea a murit cu mult timp în urmă...

— Și acum sunteți împreună cu domnișoara Sattler?

Grant zâmbi în întuneric, ca pentru sine.

— Nu, ea e numai studenta mea.

— Cum, vreți să spuneți că încă *mai e la școală*?

— Da, dar la studii post-universitare.

Grant se opri o vreme, cât să o mute pe Lex pe celălalt umăr, apoi continuară să meargă, pe lângă T-/N/05 și T/N/06. În depărtare se auzi un bubuit de tunet. Furtuna se dusesse spre sud. În pădure nu se auzeau prea multe zgomote în afară de țârâitul miilor de ciccada și orăcăitul răzleț a trei broaște.

— Aveți copii? urmă Tim.

— Nu, zise Grant.

— Dar vreți să vă căsătoriți cu domnișoara Sattler?

— Nu, ea se mărită cu un doctor simpatic, din Chicago. Parcă anul viitor.

— Aha, se dumiri Tim.

Părea foarte mirat să audă așa ceva. Își continuară drumul o buna bucată de vreme, în tăcere.

— Atunci cu cine o să vă căsătoriți dumneavoastră? se interesă Tim, până la urmă.

— Nu cred că o să mă mai căsătoresc cu nimeni, mărturisi Grant.

— Nici eu n-o să mă însor, declară băiatul, foarte categoric.

Merseră iarăși în liniște.

— O să umblăm așa, toată noaptea? întrebă iar Tim.

— Nu, nu cred că pot, recunosc Grant. O să trebuiască să ne oprim cel puțin câteva ore. Se uită la ceas. Deocamdată este bine. Mai avem aproape cincisprezece ore până când va trebui neapărat să fim la bază. Adică până când vaporul ar putea ajunge la țărm.

— Și unde o să ne oprim? se interesă Tim, imediat.

Și Grant se întreba același lucru. Prima oară îi trecuse prin minte să se cațere toți într-un copac și să doarmă acolo. Atâta doar că trebuia să urce foarte sus, ca să fie în siguranță, departe de animale, iar Lex putea să cadă în timp ce dormea: Și crengile erau foarte tari; nu prea puteau să-și întindă oasele cum se cuvenea. Cel puțin, el unul, în mod sigur.

Aveau nevoie de un loc într-adevăr ferit. Se chinui să-și aducă aminte planurile pe care le studiasse în avion, în drum spre insulă. Își amintea că erau proiectate clădiri utilitare pentru fiecare areal. Grant nu își dădea seama cam cum trebuiau să arate acestea, pentru că nu erau incluse și schițele individuale ale construcțiilor cu pricina. Și nu își putea aduce aminte exact unde se aflau ele, dar știa sigur că sunt risipite prin parc. Așa că se puteau afla chiar pe-acolo, prin preajmă, pe undeva. Dar era totuși o mare diferență între a trece pur și simplu peste o barieră și a ieși din teritoriul tiranozaurului. Iar găsirea uneia dintre clădirile a-celea ar fi însemnat a adopta și o strategie de cu totul altă natură. Și cele mai bune tactici erau...

— Tim, poți să o ții tu pe sora ta puțin? Eu o să mă urc într-un copac să mă uit prin jur.

De sus, aproape din vârful copacului, avea o privire destul de largă asupra pădurii, căci coroanele înalte ale copacilor se întindeau și la stânga și la dreapta lui. Se aflau uimitor de aproape de marginea pădurii. Chiar pe deasupra copacilor se zărea un luminiș, mărginit de un gard electrificat și un șanț albicios, de beton. Dincolo de acestea se vedea, un câmp deschis, mare, care, presupuse el, era teritoriul sauropozilor. Apoi, în depărtare, se deslușeau alți copaci și luna învăluită în ceață, cum se oglindea pe alocuri în ocean.

De undeva, se auzea răgetul unui dinozaur, dar la mare distanță. Își puse ochelarii de noapte ai lui Tim și se uită iar de jur-împrejur. Urmări cu privirea curba cenușie a șanțului

și atunci înțelese la ce se uita de fapt: la linia întunecată a unui drum lăturalnic, pentru personalul de serviciu, probabil, care ducea drept la o clădire dreptunghiulară, ascunsă sub un acoperiș mare. Acoperișul în sine se ridica la abia un metru de la pământ, dar oricum, *exista!* Și nu era nici foarte departe. Poate la numai cinci sute de metri de copacul acela.

Când a ajuns jos, Lex tocmai se smiorcăia.

— Ce s-a întâmplat?

— Am auzit un *aminal*.

— Ei, liniștește-te, n-o să ne facă nici un rău. Te-ai trezit, gata? Atunci să pornim.

O duse până la gard. Acesta avea o înălțime de patru metri și se termina cu o spirală de sârmă ghimpată, ce se întindea de-a lungul lui. Părea că înaintează mult încolo, după câte se vedea în lumina slabă a lunii. Iar șanțul era pe partea cealaltă.

Lex se uită. șovăitoare, către gardul impunător.

— Poți să te urci singură? o întrebă Grant.

Fetița îi dădu să-i țină mânușa și mingea de baseball.

— Sigur. E floare la ureche.

Începu să se cocoate la iuțeală.

— Da' pot să și jur că Timmy nu poate, îi dădu ea cu tifla.

Tim izbucni, furios:

— *Mai tacă-ți fleanca odată!*

— Timmy are rău de înălțime, chicotea răsfățata.

— Nu-i adevărat.

Ea se cățără mai departe.

— Nu zău?! îl zeflemisi.

— Nu mi-e frică.

— Atunci vino și prinde-mă.

Grant se întoarse spre băiat, care se făcuse alb la față de frică, dar din pricina întunericii nu se observa. Oricum, puștiul nu se mișca din loc.

— Ce zici, Tim, te descurci tu cu gardul ăsta?

— Bineînțeles.

— Vrei să te ajut puțin?

- Tim e-o mătă leșinată! chirăia Lex, răutăcioasă.
- Ce bătută-n cap ești! se răsti băiatul și începu să urce.

— E rece ca gheața, dârdâi Lex.

Erau cu toții cufundați până la brâu în apa stătută de pe fundul unui șanț adânc. Trecuseră peste gard fără să aibă parte de nici un incident neplăcut, cu excepția faptului că Tim își rupsese cămașa în sârma ghimpată de pe vârful gardului. Apoi lunecaseră toți în șanțul cei adânc, iar Grant încerca să născocească o cale de ieșire.

— Măcar l-am făcut pe Timmy să treacă gardul, ca să nu vă încurce, se împăuna Lex. Știți, de cele mai multe ori îi este foarte frică.

— Mulțumesc pentru ajutor, mormăi Tim, batjocoritor.

La lumina palidă a lunii, Grant zărea bușteni plutitori pe suprafața apei. Se duse cu grijă, de-a lungul șanțului, uitându-se la zidul de beton de pe partea opusă. Era neted ca în palmă — nu aveai cum să îl urci.

— Brrr..., făcu Lex arătând spre apă.

— N-o să ți se-ntâmple nimic. Lex.

Bărbatul găsi în sfârșit un loc unde cimentul se fisurase și o liană zdravănă cobora către apă. Se prinse cu nădejde de vița aceea și se lăsă cu toată greutatea, să. vadă dacă îl ține.

— Haideți, copii...

Începură să urce toți, în șir, către câmpia ce se întindea dincolo de șanț.

Peste câteva minute străbăteau câmpul acela, spre terasamentul ce ducea către drumul de mai jos, apoi direct către clădirea-anexă din dreapta. Trecură și pe lângă doi senzori de mișcare, dar Grant observă destul de îngrijorat, că tot nu funcționau. Și nici lumina electrică. Trecuseră mai mult de două ore de când curentul electric fusese întrerupt și încă nu se reparase nimic.

Undeva, în depărtare, auziră răgetul tiranozaurului.

— Aoleu, o fi și el tot aici?! se îngrozi Lex.

— Nu, o liniști Grant, sperând din tot sufletul să nu se înșele. Acum suntem într-altă zonă a parcului.

Alunecară pe o întăritură a drumului, acoperită cu ierburi înalte, și se grăbiră să ajungă la clădirea de beton. În întuneric, părea amenințătoare, semăna cu un buncăr.

— Ce-o fi aici? se întreabă Lex.

— E un loc sigur, răspunse Grant, dorindu-și să fie într-adevăr așa.

Poarta de la intrare era destul de mare ca să intre și un camion. Era înțesată cu bare metalice, solide. Înăuntru putură vedea că acea clădire era de fapt un adăpost deschis, fără pereți, ticsit cu câpițe de iarbă și baloți de fân printre șiruri de echipament.

Poarta era zăvorâtă cu un lacăt strașnic. În vreme ce Grant îl examina, să vadă dacă îl poate deschide, Lex se strecură printre zăbrele.

— Haideți, băieți, veniți și voi...

Tim o urmă.

— Domnule Grant, cred că puteți intra și dumneavoastră.

Avea dreptate. Deschizătura era destul de îngustă, dar Grant își supse burta și izbuti să treacă. Îndată ce se află înăuntru, un val de cumplită oboseală îl năvăli.

— Mă întrebă dacă nu s-o găsi și ceva de mâncare, oftă Lex.

— Numai fân.

Grant desfăcu un balot și îl împrăști pe podeaua de ciment. La mijloc, fânul era cald. Se așezară osteniți; bucurându-se de căldura aceea. Lex se strânse imediat lângă el, se cuibări și închise ochii. Tim o luă în brațe pe fetiță. De la depărtare, se auzea trâmbițatul slab al sauropozilor.

Nici unul dintre copii nu scoase o vorbă. Pentru că, de îndată ce puseră capul jos, începură să sforăie ușurel. Grant își ridică mâna, să se uite la ceas, dar era prea întuneric ca să vadă ceva. Simți căldura trupușoarelor de lângă el.

Închise ochii și adormi pe dată.

CONTROL

Muldoon și Gennaro intrară în camera de control tocmai când Arnold bătea din palme, încântat, strigând:

— Te-am prins, pui de târfă proastă, te-am prins...

Arnold le arată ecranul pe care era afișat:

JURASSIC PARK

```
Vg1 = GetHandl {dat.dt} tempCall {itm.temp}
Vg2 = GetHandl {dat.itl} tempCall {itm.temp}
if Link(Vg1,Vg2) set Lim(Vg1,Vg2) return
if Link(Vg2,Vg1) set Lim(Vg2,Vg1) return
→on white_rbt.obj link set security (Vg1), perimeter (Vg2)
limitDat.1 = maxBits (%22) to {limit .04} set on
limitDat.2 = setzero, setfive, 0 {limit .2-var(dzh)}
→on fini.obj call link.sst {security, perimeter} set to on
→on fini.obj set link.sst {security, perimeter} restore
→on fini.obj delete line rf white_rbt.obj, fini.obj
Vg1 = GetHandl {dat.dt} tempCall {itm.temp}
Vg2 = GetHandl {dat.itl} tempCall {itm.temp}
limitDat.4 = maxBits (%33) to {limit .04} set on
limitDat.5 = setzero, setfive, 0 {limit .2-var(szh)}
```

— Asta-i, le spuse inginerul, foarte mulțumit.

— Adică? întrebă Gennaro nepricepând nimic.

— Am găsit în sfârșit comanda care reordonează codul original. Comanda "fini. obj" restabilește parametrii conexiunilor, respectiv pune iar în funcțiune gardul electrificat și curentul electric.

— Asta-i bine, mormăi Muldoon.

— Da, dar mai este ceva, zise Arnold, încruntat. În momentul când face asta, șterge automat toate liniile de cod care au vreo legătură cu comanda. Distruge toate probele că ar fi existat vreodată. Cam scârboasă treabă...

Gennaro clătină din cap, nedumerit.

— Nu mă pricep mai deloc la computere.

Cu toate că știa îndeajuns de mult ca să își dea seama ce însemna când o companie ca a lui Nedry, care lucra cu tehnologii foarte înaintate, avea acces la sursele de coduri.

Era un lucru care nu putea cauza decât mari, foarte mari probleme.

— Ei, ia uitați-vă la asta! exclamă Arnold și bătu pe taste comanda:

FINI OBJ.

Ecranul licări de câteva ori și schimbă imediat afișajul.

```
Vg1 = GetHandl |dat.dt| tempCall |itm.temp|
Vg2 = GetHandl |dat.itl| tempCall |itm.temp|
if Link(Vg1,Vg2) set Lim(Vg1,Vg2) return
if Link(Vg2,Vg1) set Lim(Vg2,Vg1) return
limitDat.1 = maxBits (%22) to {limit .04} set on
limitDat.2 = setzero, setfive, 0 {limit .2--var(dzh)}
Vg1 = GetHandl |dat.dt| tempCall |itm.temp|
Vg2 = GetHandl |dat.itl| tempCall |itm.temp|
limitDat.4 = maxBits (%33) to {limit .04} set on
limitDat.5 = setzero, setfive, 0 {limit .2--var(szh)}
```

Muldoon arată către fereastră:

— Ia uitați-vă?!

Afară, marile reflectoare cu cuarț se aprindeau unul după altul, în tot parcul. Se duseră toți la geam și priviră.

— Mare rahat, răbufni Arnold.

— Asta înseamnă că și gardurile electrice funcționează de-acum? întrebă Gennaro.

— Poți fi sigur de asta, îl liniști Arnold. Probabil că mai durează vreun minut până ce curentul electric o să străbată tot gardul, pentru că are o lungime de trei-j' doi de kilometri, iar generatorul trebuie să încarce alimentatoarele instalate pe circuit. Dar în cel mult un minut, o să fim toți într-o fericire.

Arată spre hubloul acela vertical, pe care era conturată harta parcului; linii roșii, strălucitoare, șerpuiau de la cuntrala electrică, prin parc, în timp ce electricitatea repunea în funcțiune gardurile.

— Și senzorii de mișcare? se interesă Gennaro.

— Imediat se face. Într-un minut, computerul o să îi numere. Dar oricum, totul merge ca pe roate acum, oftă Arnold, ușurat. E nouă jumate și am reușit să punem pe picioare toată drăcia asta și să-i dăm drumul.

Grant deschise ochii. O lumină albăstruie, strălucitoare, năvălea în adăpost, printre zăbrelele solide ale porții. Luminile cu cuarț?! Reparaseră circuitele electrice! Buimăcit, se uită la ceas. Nu era decât nouă și jumătate. Dormise numai câteva minute. Hotărî că mai putea trage un somnuleț de vreun sfert de oră, apoi avea să se ducă înapoi, în câmp și să stea drept în fața câtorva senzori de mișcare, dând din mâini, ca să le atragă atenția. Atunci cei din camera de control aveau să îl repereze și să trimită o mașină, ca să îl ia pe el și pe copii. Și putea să îi spună lui Arnold să ia legătura cu nava de aprovizionare și să o întoarcă din drum, iar restul nopții îl puteau petrece liniștiți în paturile lor curate, de la complexul turistic.

Da, da, imediat avea să procedeze întocmai. În câteva minute și... Căscă de îi trosniră fălcile și închise iar ochii.

— Nu-i rău deloc, zise Arnold satisfăcut, uitându-se la harta strălucitoare din camera de control. Nu sunt decât trei porțiuni întrerupte în tot parcul. Ceea ce este cu mult mai bine decât speram eu.

— Întreruperi?! exclamă Gennaro.

— În mod automat, gardul scoate din funcțiune porțiunile afectate de scurt-circuite, îi explică acesta. Uite, poți să vezi dumneata și singur aici, în sectorul doi's'pe, chiar lângă drumul principal.

— Asta-i acolo unde tiranozaurul â doborât gardul, completă Muldoon.

— Exact. Iar altul este-aici, în sectorul unș'pe. Lângă adăpostul din zona sauropozilor.

— Da' acolo de ce-o fi fost scurt-circuit? întrebă Gennaro. bănuitor.

— Dumnezeu știe! spuse Arnold. Probabil că din cauza furtunii sau a vreunui copac căzut... Putem verifica pe

monitor, numai un moment. Al treilea este aici, lângă râul din junglă. Nici aici nu știu de ce s-o fi produs scurt-circuitul.

În vreme ce Gennaro se uita, harta se umplu treptat cu o mulțime de pete verzi și numere de ordine.

— Astea ce mai sunt?

— Animalele. Senzorii de mișcare funcționează din nou, iar computerul a început să localizeze toate animalele din parc. Și toate celelalte vietăți sau oameni, ce-or mai fi...

Gennaro rămase uitându-se țintă la hartă:

— Vrei să spui că Grant și copiii...

— Da. Am reprogramat limita maximă a numerelor de reper la patru sute. Așa că dacă sunt pe-acolo și mișună pe undeva, senzorii de mișcare or să îi treacă sub urmărire ca fiind animale în plus.

Privi către hartă.

— Dar deocamdată nu vedem nici un surplus, încheie el.

— Dar de ce durează atât de mult? întrebă iar Gennaro.

— Trebuie să înțelegeți, domnule Gennaro, că în parc se înregistrează o mulțime de mișcări de altă natură. Ca de pildă, crengile zbatându-se în bătaia vântului, păsările care zboară de colo-colo, toate astea... Iar computerul trebuie să elimine treptat toate aceste mișcări de fond... Ar putea să mai dureze... A, gata! A terminat numărătoarea.

— Dar nu vă dați seama cam pe unde sunt copiii? se interesă Gennaro.

Arnold se răsuci în scaun și se uită din nou la hartă.

— Nu, răspunse el. Deocamdată nu s-au reperat mișcări suplimentare. Tot ce se înregistrează aici este în legătură cu dinozaurii. Probabil că Grant și copiii sunt pe undeva prin vreun copac sau cine știe unde, așa că nu îi putem vedea deocamdată. Dar nu sunt motive de îngrijorare încă. Multe dintre animale nici nu au apărut încă pe hartă, ca de pildă marele rex. Asta din pricină că probabil doarme pe undeva și nu se mișcă. Iar copiii probabil că dorm și ei pe undeva. N-avem de unde ști.

Muldoon clătină din cap, mohorât.

— Mai bine ne-am apuca de treabă, propuse el. Trebuie să reparăm gardurile și să vâram animalele iarăși în țărcurile lor. După câte arată computerul, avem de dus în teritoriile lor vreo cinci specii. Mă duc să convoc echipa de intervenție chiar acum.

Arnold se întoarse către Gennaro.

— Poate că doriți să vedeți cum se mai simte domnul Malcolm. Spuneți-i și doctorului Harding că Muldoon o să aibă nevoie de ajutorul lui în aproximativ o oră, ca să supravegheze trierea animalelor. Iar eu o să-l anunț între timp pe domnul Hammond că începem operațiunea finală de restabilire a ordinii.

Gennaro trecu de porțile metalice și intră pe ușa principală a Complexului Turistic. O zări pe Ellie Sattler venind pe coridor, în mână cu niște prosoape și o cratiță cu apă clocotită.

— La capătul holului este o bucătărie, îl anunță ea. O folosim acum pentru a fierbe apă. să spălăm feșele.

— Cum se mai simte? se interesează Gennaro.

— Surprinzător de bine, mărturisi ea.

Gennaro o urmă în camera lui Malcolm și rămase uimit auzind dintr-acolo un hohot de râs. Matematicianul zăcea întins pe spate, iar Harding îi ridica piciorul pe niște scripeți, potrivindu-l într-o poziție mai comodă.

— Și-atunci celălalt zice: "Îți spun cu mâna pe inimă că nu-mi place deloc chestia asta, Bill. Mai bine folosesc iar hârtia aia igienică!"

Harding râdea să se prăpădească.

— Nu-i rău bancul ăsta. ai? supralicită Malcolm, zâmbind. Ei, domnul Gennaro?! Ați venit să mă vedeți. Acum puteți să vă convingeți și dumneavoastră ce se întâmplă atunci când încerci să pui piciorul în prag într-o situație deosebită...

Gennaro intră în încăpere, cam șovăielnic.

— E sub efectul unei doze mari de morfină, îi explică Harding.

— Ei, nu chiar așa de mare, chicoti Malcolm. Cristoase sfinte, doctorul ăsta m-a ciuruit cu injecțiile alea ale lui. Da' pe ceilalți i-ați găsit?

— Nu, încă nu, recunosc Gennaro. Dar oricum, mă bucur că vă văd într-o stare atât de înfloritoare...

— Ei, sigur. Păi cum altfel aș putea să mă simt când am o fractură complexă la piciorul ăsta, care se pare că în curând o să mă pocnească grozav cu o septicemie și deja a început să miroasă... ăăă... de-ți mută nasul din loc?! Dar, după cum am susținut dintotdeauna, dacă reușești să-ți păstrezi simțul umorului...

Gennaro zâmbi.

— *Normal* că îmi amintesc, auzi la el?! exclamă Malcolm. Chiar aveți impresia că atunci când te gustă un *Tyrannosaurus rex* uiți cât ai zice pește?! În nici un caz, ascultați aici la mine: ții minte cât trăiești. Mă rog, în cazul meu, probabil că nu prea multă vreme. Dar oricum, încă... da, îmi amintesc al naibii de bine...

Apoi le povesti cum alergase prin ploaie, părăsind mașina, și fusese urmărit de dinozaur.

— Oricum, în tâmpenia mea numai eu am greșit... Era prea aproape și... Dar eu eram prea îngrozit. Mă rog, ce mai țura-vura, m-a înhățat între fălci și m-a ridicat în slăvile cerului...

— Cum? se interesă Gennaro.

— De piept, răspunse rănitul și își ridică până la gât cămașa. Un semicerc mare, de puncte însemnate cu urme de sânge închegat, se întindea de la umărul lui până la ombilic. M-a ridicat între fălci, m-a scuturat de mi-au ieșit ochii din cap și m-a aruncat de nu m-am văzut. Și când m-a azvârlit el, eram încă teafăr — speriat de moarte, firește, dar, oricum, aproape teafăr. Piciorul mi l-am rupt în cădere. Dar mușcătura animalului ăla n-a fost chiar așa groaznică...

Oftă adânc.

— Mă rog, să zicem... față de cum ar fi putut să fie...

— Cele mai multe dintre marile carnivore nu au fălci prea puternice, explică Harding. Adevărata lor putere stă în musculatura gâtului. Cu fălcile numai apucă prada, în vreme ce își răsucesc gâtul ca să dezmembreze vânatul și să îl sfâșie. Dar o făptură atât de mică și plăpândă ca domnul Malcolm, dinozaurul nu putea decât să îl scuture zdravăn și apoi să îl arunce.

— Mă tem că dumneata ai dreptate, zise Malcolm. Mă îndoiesc că aş mai fi în viață acum dacă n-ar fi fost așa. Mă rog, numai dacă nu cumva fălcile alea monstruoase nu or fi avut și ele o inimă miloasă. Ca să o spun pe-a dreaptă, fiara aia m-a lovit cu mai puțină forță chiar decât un automobil sau un apartament dărâmat de cutremur.

— Adică dumneavoastră aveți impresia că v-a atacat așa, mai mult în virtutea inerției?

— Mă cam dor oasele ca să mă exprim așa. Dar sincer vorbind nu prea cred că am reușit să îi atrag atenția în întregime. Ei, bineînțeles, nu același lucru se întâmpla în ce mă privește. Dar, la urma urmei, el cântărește totuși opt tone. Pe când eu...

Gennaro se întoarse către Harding și îl anunță:

— Mi s-a spus că or să treacă la repararea gardului electrificat. Arnold zicea că Muldoon o să aibă nevoie de ajutorul dumneavoastră pentru trierea animalelor.

— În regulă, acceptă Harding.

— Păi, câtă vreme mă lăsați aici cu domnișoara Sattler și cu o doză țeapănă de morfină, puteți să vă duceți unde vreți. Și uite-așa nici n-o să mai aveți parte de vreun *Efect Malcolm*.

— Ce-i ăla *Efect Malcolm*? întrebă Gennaro.

— Modestia mea caracteristică mă împiedică să vă dau detalii despre un fenomen care-mi poartă numele.

Oftă din nou și închise ochii, obosit. În câteva clipe dormea adânc.

Ellie ieși pe coridor cu Gennaro.

— Nu vă lăsați păcălit de buna lui dispoziție, spuse ea. E la capătul puterilor. Când o să puteți chema un elicopter aici?

— Un elicopter?

— Trebuie să i se opereze neapărat piciorul acela. Așa că mai bine să ne asigurăm din timp că or să ne trimită un elicopter sanitar de pe continent și să îl ia de pe insula asta blestemată...

PARCUL

Generatorul portabil tuși, apoi începu să zumzăie, iar reflectoarele cu cuarț prinseră să strălucească vioaie pe brațele lungi, telescopice, care le susțineau. Muldoon auzi murmurul zglobiu al râului junglei la numai câțiva metri, spre nord. Se întoarse către autodubița de intervenție și văzu unul dintre muncitori ieșind cu un fierăstrău electric.

— Nu, nu, fi opri Muldoon. Numai frânghiile, Carlos. Nu avem nevoie să îl tăiem.

Se întoarse iar să se uite la gard. La început avură ceva bătaie de cap până să găsească porțiunea întreruptă automat, din pricină că nu era mare lucru de văzut: un mic trunchi protocarpus, care căzuse peste gard. Era unul dintre multele exemplare ale respectivei specii, plantate în acea parte a parcului, pentru că frunzișul lor stufos camufla foarte bine gardurile despărțitoare.

Dar acel arbore era încălzit în colaci de sârmă ghimpată și cabluri electrice, rupte de furtună. Cablurile de metal fuseseră aruncate drept în gardul electric și provocaseră astfel scurt-circuitul. Bineînțeles, nu ar fi trebuit să apară deloc asemenea incidente. În mod normal, echipele de instalatori foloseau sârme izolate cu materiale plastice și noduri electrice îmbrăcate în ceramică, în apropierea gardurilor. Dar oricum, tot se întâmplase astfel.

Însă nu era un lucru prea dificil de a rezolva nici așa. Tot ce aveau de făcut era să îndepărteze copacul de gard, să descurce cablurile și să pună niște semne de recunoaștere pentru grădinari, ca să aranjeze ei totul în decursul dimineții următoare. Nu avea să dureze mai mult de douăzeci de minute. Și era foarte bine că le lua doar atât de puțină vreme, pentru că Muldoon știa prea bine că dilofozaurii stăteau mai mereu în apropierea apei. Chiar și dacă muncitorii erau apărați dinspre râu de gard, dinozaurii aceia puteau scuipa printre zăbrele, otrava lor orbitoare.

Ramon, unul dintre muncitori, veni lângă vânător.

— Señor Muldoon, i se adresă. Ați văzut la luminile alea?

— Care lumini? întrebă celălalt.

Ramon arată către răsărit, spre adâncul junglei.

— Am văzut eu la ele cum ieșeau de-acolo, pân' aici. E acolo, departe, foarte slabe. Vedeți la ele? Parcă-i lumină de far de la mașina, da' nu mișcă de la loc ăla.

Vânătorul scrută întunericul într-acolo. Probabil că era vorba doar de o lumină de supraveghere. La urma urmei, curentul electric reintrase în funcțiune, așa că nu mai era un lucru de mirare.

— Lasă, că avem timp să cercetăm și mai târziu, zise el. Acum însă hai să dăm la o parte pomul ăla de pe gard.

Arnold era într-o dispoziție excelentă. Parcul aproape își reluase activitatea normală. Muldoon lucra la repararea gardurilor. Hamond se dusese și el să supravegheze trierea animalelor, împreună cu Harding. Cu toate că era obosit, Arnold se simțea foarte bine. Era chiar predispus să îl îngăduie prin preajmă pe conțopistul acela de avocat, Gennaro.

— *Efectul Malcolm?* repetă el. Vă preocupă chestia asta?

— Sunt numai curios, mărturisi Gennaro.

— Adică vreți să vă povestesc eu acu' de ce n-are Ian Malcolm dreptate?

— Firește.

Arnold își aprinse o altă țigară.

— E o chestiune pur tehnică Nu știu dacă...

— Dumneata povestește-mi, să vezi dacă pricep.

— O. K., se învoi Arnold. Teoria haosului descrie sistemele nonliniare Acum este una dintre cele mai populare teorii, care a fost aplicată în toate domeniile, începând de la piața de consum la mișcările sociale și la oscilațiile creierului în timpul crizelor de epilepsie. Deci, ce mai, e *o teorie foarte la modă*. Care îți permite fără probleme să o testezi pe orice sistem complex, care implică ideea de imprevizibil. Ați înțeles până acum?

— Am înțeles, răspunse Gennaro.

— Ian Malcolm este un matematician specializat în teoria haosului. Destul de simpatic și original, de altfel, dar ceea ce îl caracterizează cu adevărat, în afară de faptul că se îmbracă numai în negru, este faptul că el raportează modul de funcționare al computerelor la comportamentul sistemelor complexe. Iar John Hammond, care se înamorează de orice găselniță științifică de ultimă oră, i-a solicitat lui Malcolm să aplice teoria lui pe sistemul computerizat de la Parcul Juristic. Ceea ce Malcolm a și făcut. Iar modelele lui sunt toate proiecții în spațiu, pe ecranul computerului. Ați văzut vreodată cum arată?

— Nu, recunosc Gennaro.

— Ei, seamănă cu niște elice de vapor, de o formă foarte ciudată, parcă răsucite. După părerea lui Malcolm, comportamentul oricărui sistem urmează îndeaproape conturul acelei elice. Mă pricepeți?

— Nu prea, mărturisi avocatul.

Arnold ridică mâna în aer.

— Să spunem, de pildă, că eu pun o picătură de apă pe dosul palmei. Picătura aceea se va scurge de pe mâna mea. Probabil că va aluneca spre încheietură. Sau poate că se va duce până la degetul meu mare, ori printre degete. Nu am cum să știu în mod sigur unde anume va ajunge, însă îmi

dau seama oricum că se va îndrepta spre un punct de pe suprafața mâinii mele. Așa ar trebui.

— Da, se dumiri Gennaro.

— Ei bine, teoria haosului compară comportamentul unui întreg sistem cu mișcarea unui strop de apă pe suprafața complicată a unei elice. Stropul cu pricina ar putea merge în spirală, în jos, sau ar putea tot atât de bine să alunece către margine. Ori mai poate face și multe alte trasee, depinde. Dar oricum, întotdeauna se va mișca de-a lungul suprafeței acelei elice.

— Pricep.

— Ei, modelele lui Malcolm au tendința vizibilă de a prezenta o proeminență undeva, sau o înclinație foarte abruptă, unde stropul de apă își mărește mult viteza. Iar el, numește cu modestie acest fenomen — "Efectul Malcolm". Care se traduce prin afirmația că întregul sistem poate fi distrus pe neașteptate. Și asta a spus el și despre Parcul Juristic. Că prezintă și el o instabilitate implicită.

— Instabilitate implicită, repetă Gennaro. Și cum ai reacționat dumneata când ai primit referatul lui?

— N-am fost nici unul de acord cu el și, în consecință, l-am ignorat, recunosc Arnold.

— Și asta a fost o măsură înțeleaptă, din punctul dumitale de vedere?

— Asta se vede de la o poștă, râse Arnold. La urma urmei, aici lucrăm cu sisteme vii. Aici e vorba de viață, nu de modele computerizate.

La lumina crudă a lămpilor cu cuarț, capul verde al hipsilofodontului atârna moale peste curelele de piele, cu limba fleșcăită într-o parte și cu ochii încetoșați, ieșiți din orbite.

— Aveți grijă! Aveți grijă! răcnea Hammond în timp ce macaraua începu să se ridice.

Harding mormăi ceva nedeslușit și desfăcu legăturile din jurul capului animalului. Nu voia să îngreuneze circulația sângelui prin carotidă. Macaraua scârțâi în timp ce ridica animalul în văzduh, ducându-l către platforma remorcii care aștepta. Hipsilofodonții erau dinozauri de talie mică, din specia drioaurului. Avea doi metri și jumătate lungime, și cântărea în jur de două tone și jumătate. Erau de culoare verde-închis, cu pete cafenii. În clipele acelea, animalul captiv respira anevoie, dar părea nevătămat. Harding tocmai îl nimerise cu un glonte tranchilizant cu câteva minute înainte și, după toate aparențele, îi administrase doza potrivită. Întotdeauna era un lucru foarte dificil să narcotizezi animalele acelea masive. Dacă doza era prea mică, se pierdeau ca vântul în pădure și se prăbușeau unde nici nu le puteai ajunge. Dacă doza era prea mare, puteau sfârși imediat, în urma unui stop cardiac. Exemplarul din fața lui însă mai făcuse un singur salt. Împiedicat, și apoi picase ca trăsnet. Deci doza fusese exactă.

— Căscăți bine ochii! strigă către muncitori Hammond, dându-se de ceasul morții. Ușurel!

— Domnule Hammond, interveni Harding. Vă rog...

— Bine, bine, dat trebuie să fie atenți...

— Dar *sunt foarte atenți*, îl asigură Harding, cam sâcâit.

Urcă și el în remorcă, în vreme ce hipsilofodontul era lăsat ușor, până rămase așezat pe platformă, veterinarul îi aranjă hamurile care o imobilizau; îi puse apoi un cardiograf special, sub formă de zgardă, în jurul gâtului și verifică pulsul pe ecranul aparatului. Apoi luă din trusă un termometru electronic, de mărimea unui obuz de tun rudimentar și îl introduse în rectul animalului. Arăta 96, 2° Fahrenheit.

— Cum se simte? se interesă Hammond, insistent.

— Bine, răspunse Harding cam în doi peri. Nu i-a scăzut temperatura decât cu un grad și jumătate.

— E totuși prea mult, se rățoi Hammond. Doza aia a pătruns prea adânc.

— Doar nu vreți să se trezească în câteva clipe și să sară din camion cât ai zice pește?! se enervă celălalt.

Înainte de a veni la Parcul Juristic. Harding fusese medic veterinar-șef la Grădina Zoologică din San Diego, și cel mai cunoscut expert în îngrijirea păsărilor. Călătorise mai peste tot prin lume, oferind consultanță grădinilor exotice din Europa, India și Japonia, în problema păsărilor exotice mai puțin cunoscute. Nu dovedise deloc interes când prichindelul acela hodorogit se arătase ca din senin, oferindu-i posibilitatea unei slujbe permanente la un parc de distracții particular. Dar când auzise ce anume reușise Hammond să facă... Fusese imposibil să-și înfrângă curiozitatea. Harding avea în vedere să intre în mediul academic, într-un târziu, așa că avea acum material din belșug pentru primul *Manual de Medicină Veterinară Internă: Bolile Dinozaurilor*, care avea să-l consacre. În secolul XX, în ultimele sale decenii mai ales, medicina veterinară cunoscuse progrese științifice importante. Cele mai bune grădini zoologice din lume aveau clinici veterinare separate de spitalele recunoscute. Noile manuale însă de-abia se deosebeau de cele vechi. Pentru un medic practician de elită internațională, nu mai aveau nimic de ascuns, de multă vreme. Dar să fii primul care să îngrijești o clasă întreagă de animale noi- pe planetă, asta chiar că era ceva!

Iar Harding nu regretase niciodată decizia pe care o luase atunci. Făcuse nenumărate expertize pe acele ființe. Așa că nu avea de gând să îi permită lui Hammond să îi dea lui lecții.

Hipsilofodontul sforăi zgomotos și se zbătu câteva clipe. Încă respira cu greutate și nu apăruse deocamdată nici un reflex ocular. Dar venise vremea să plece cu toții de acolo.

— Toată lumea în mașini, strigă Harding. Haideți s-o ducem pe tipa asta la loc, în țarcul ei.

— Sistemele vii nu sunt asemenea celor mecanice, explica Arnold. Pentru că sistemele vii nu sunt niciodată în echilibru.

Sunt implicit instabile; Pot părea stabile la un moment dat, dar este numai o simplă aparență. Totul se mișcă în permanență și se schimbă văzând cu ochii. Într-un anumit sens, toate elementele lor sunt în continuu pe punctul de a cunoaște dezastrul.

Gennaro se încruntă.

— Dar există o mulțime de aspecte care nu se schimbă, totuși: temperatura corpului, de pildă sau toate celelalte...

— Temperatura corpului se schimbă constant, îl corectă Arnold. *Constant*. Se schimbă în mod ciclic, la fiecare douăzeci și patru de ore, cea mai scăzută fiind dimineața, iar cea mai ridicată după-amiaza. Se schimbă în funcție de tonus, de boli, de starea fizică, de temperatură de afară, de mâncare. Cunoaște în permanență urcușuri și coborâșuri. Ca niște mici zig-zaguri mâzgălite pe un grafic. Pentru că, în orice moment, există forțe exterioare sau interioare care determină creșterea temperaturii, iar altele care provoacă micșorarea ei. Deci este un sistem implicit instabil. Și oricare alt aspect al sistemelor vii se comportă întocmai...

— Deci dumneata susții...

— Malcolm este și el un teoretician printre atâția alții..., replică Arnold. Stă în biroul lui, născocoște acolo un model matematic năstrușnic și nu îi trece prin tărtăcuță nici o clipă măcar că tot ceea ce el crede că sunt defecte ale sistemului sunt de fapt necesități curente. Să-ți dau un exemplu atunci când lucram la planurile proiectilelor, trebuia să luăm în calcul ceva ce se numea "abatere de rezonanță". Care de fapt însemna că, chiar dacă un proiectil avea un grad de instabilitate infim, era din start un rebut. Pentru că în mod clar ieșea de sub control și nu mai putea fi recuperat nicicum. Asta însă este o caracteristică a sistemelor mecanice. O scăpare din vedere, cât de mică, poate antrena o serie de nereguli în lanț, care să ducă până la distrugerea sistemului. Dar tot aceste mici "scăpări din vedere" pot să se dovedească esențiale pentru un sistem viu. Pentru că asta înseamnă că

sistemul în sine este sănătos și activ. Ceea ce Malcolm n-o să priceapă niciodată.

— Dar sunteți chiar atât de sigur că el nu pricepe asta? Pare destul de avizat în privința barierelor acestea, dintre sistemele animale și cele mecanice...

— Uite ce-i, îl opri Arnold. Dovada este chiar în fața noastră.

Arată către ecran.

— În mai puțin de o oră, tot parcul va fi repus în funcțiune. Și singurul lucru pe care îl mai am de descurcat singur este problema liniilor telefonice. Dintr-un motiv sau altul sunt încă nefuncționale. Dar în rest, totul va fi în bună ordine. Și aici nu mai e vorba de teorie. Asta-i un fapt, o probă palpabilă.

Acul seringii intră adânc în gâtul animalului, iar Harding îi injectă medrină femelei driozaur, în vreme ce aceasta zăcea într-o rână, culcată la pământ. Îndată, animalul începu să își revină, sforăind și lovind cu puternicele picioare din față.

— Toată lumea înapoi, ordonă Harding, îndepărtându-se poticnit. Înapoi, mai strigă el.

Dinozaurul se ridică împleticindu-se pe picioare, apoi rămase în loc clătinându-se amețit. Dădea din capul de șopârlă uriașă, uitându-se buimac la oamenii înghesuiți acolo, în lumina neoanelor și clipea din ochi, încercând să se dezmeticească.

— Uite cum îi curg balele, se înspăimântă Hammond.

— Numai un moment, îl potoli Harding. O să-și revină imediat.

Animalul tuși, apoi se depărta anevoie pe câmp, ieșind din raza luminii aceleia supărătoare.

— Da' de ce nu sare, ca de obicei? se smiorcăi iarăși Hammond.

— O să sară, răspunse Harding, resemnat. Într-o oră o să fie pe deplin refăcută. N-are nici pe dracu'.

Se întoarce la camionetă.

— OK, prieteni Haideți să-i venim de cap și stegozaurului.

Muldoon urmărește în liniște cum ultimul țăruș era bătut în pământ. Firele erau întinse perfect de-acum, iar protocarpusul a fost ridicat cu ușurință. Muldoon putea distinge, în sfârșit, porțiunea carbonizată a gardului argintiu, unde de altfel, fusese și scurtat de către computer. La capătul de jos al gardului, câțiva izolatori de ceramică arseseră în întregime. Trebuiau să fie înlocuiți. Dar înainte de a se duce și acea operațiune la îndeplinire, Arnold era nevoit să întrerupă curentul electric pe toată lungimea gardului.

— Alo, camera de control... Aici Muldoon. Suntem gata să începem reparațiile.

— În ordine, răspunse inginerul. Imediat scot din funcțiune toată zona voastră de gard.

Muldoon se uită la ceas. Undeva, în depărtare, se auzi un cârâit slab. Părea un țipăt de bufniță, dar el știa prea bine că erau dilofozaurii. Se duse la Ramon și îi zise:

— Haideți să încheiem odată treaba aici. Trebuie să ajung și la celelalte locuri avariate...

Trecuse o oră. Donald Gennaro ședea încă uitându-se ținând la harta scânteietoare din camera de control, în vreme ce petele colorate și numerele de ordine licăreau întruna și își schimbau mereu poziția.

— Ce se mai petrece acum? se interesă el.

Arnold lucra la un terminal.

— Încerc să refac liniile telefonice. Ca să-i putem chema pe ăia să-l ia pe Malcolm.

— Mă refeream la parc...

Arnold ridică privirea de pe calculator.

— Se pare că aproape au reușit să separe animalele și să repare secțiunile de gard scoase din funcțiune. Exact cum ți-

am zis: avem parcul ăsta din nou la degetul cel mic. Fără să ne mai batem capul cu dezastruosul *Efect Malcolm*: De fapt, nu mai este decât ultima secțiune a gardului, a treia.. ?

— Arnold, se auzi vocea lui Muldoon în radio-receptor.

— Da...

— Ai detectat zona aia întreruptă, din afurisitul ăsta de gard?

— Numai o clipă.

Pe unul din monitoare, Gennaro văzu o construcție de formă geometrică, la capătul unui câmp cu ierburi înalte, ce se unduiau în vânt. Da, părea un acoperiș de beton, foarte scund însă.

— ăsta-i adăpostul sauropozilor, îi explică Arnold. E de fapt una din clădirile utilitare unde ținem noi echipament, provizii de mâncare pentru animale și o mulțime de alte chestii... Avem depozite dintr-astea prin tot parcul, în fiecare teritoriu al speciilor.

Pe monitor, imaginea se derulă cu repeziciune.

— Acum o să întoarcem ușurel camera de luat vederi spre gard...

Gennaro zări o plasă strălucitoare, de sârmă, luminată de reflectoarele puternice. O porțiune destul de mare, fusese călcată în picioare și zăcea întinsă la pământ. Jeep-ul lui Muldoon și echipa de intervenție se aflau deja acolo.

— Hopa, răbufni Arnold. Am impresia că tiranozaurul a intrat în arealul sauropozilor.

— Da, da, mormăia Muldoon. Mare ospăț o să fie pe-aici în noaptea asta...

— Trebuie să-l scoatem de-acolo neapărat, se neliniști Arnold.

— Și cu ce anume, mă rog?! se enervă vânătorul. N-avem nimic potrivit la îndemână, ca să înfruntăm un rex. Acum o să stau aici până se repară gardul, dar nu mă mișc de la bază până se face ziuă.

— Lui Hammond n-o să-i placă deloc chestia asta.

— Despre asta o să mai discutăm noi când o să mă întorc, rosti Muldoon, înnegurat.

— Cam câți sauropozi o să omoare tiranozaurul? se interesă Hammond plimbându-se prin camera de control ca un leu în cușcă.

— Probabil că numai unul, presupuse Harding. Sauropozii sunt mari. T-rex se poate hrăni zile întregi dintr-o singură pradă.

— Trebuie să pornim chiar în noaptea asta și să-l prindem, hotărî Hammond.

Muldoon refuză, dând din cap foarte categoric.

— Nu ies de-aici nici mort până nu se face lumină afară...

Hammond se ridică și se lăsa înapoi pe călcâie, ca întotdeauna când era supărat.

— Nu cumva ai cam uitat că lucrezi pentru mine?!

— Nu, nu, domnule Hammond, îl asigură vânătorul. N-am uitat deloc. Numai că acolo, în parc, bântuie un tiranozaur adult. Și spuneți-mi și mie: cum aveți de gând să îl imobilizăm?

— Doar avem arme cu tranchilizante, nu?

— Avem arme cu tranchilizante, care aruncă o săgeată de numai douăzeci de centimetri lungime, îi explică Muldoon. Un proiectil minunat pentru animalele care cântăresc în jur de două sute — două sute cincizeci de kilograme, Da' un T-rex are opt tone?! Nici n-o să simtă ciupitura aia!...

— Bine, da' n-ai comandat tu și arme de calibru mai mare?

— Sigur că da. Eu am comandat trei arme de calibru mai mare, domnule Hammond, dar dumneavoastră în persoană ați scurtat lista de rechiziții. Așa că nu am căpătat decât una. Care s-a dus pe apa sâmbetei. A luat-o Nedry cu el, când a dat bir cu fugiții...

— Asta-i o tâmpenie cum n-am mai pomenit, se înfurie bătrânul și măi tare. Cine a permis să se întâmple una ca

asta?

— Nu eu trebuia să am grija lui Nedry, domnule Hammond. Îi replică Muldoon.

— Mă rog, vrei să spui că în momentul ăsta, n-avem nici o putere să oprim tiranozaurul? îl întrebă Hammond.

— Exact asta vreau să spun, întări Muldoon.

— E pur și simplu ridicol, se oțărî bătrânul.

— Asta e, domnule Hammond. E parcul dumneavoastră. N-ați vrut să vă rănească nimeni prețioșii dinozauri. Ei, și-acum, vă treziți că a scăpat un T-rex în arealul sauropozilor și nici măcar un deget nu puteți să ridicați.

Îeși furios din încăpere.

— Hei, așteaptă o clipă, strigă Hammond și se grăbi să-l ajungă din urmă.

Gennaro se uită o vreme la monitoare, ascultând în același timp și cearta de pe hol. Apoi îi zise lui Arnold:

— Am impresia că nu prea dețineți controlul asupra parcului, până la urmă.

— Hei, nu vă mai lăsați păcălit cu bună-știință, îl domoli Arnold, aprinzându-și altă țigară. Parcul este sub controlul nostru, fără doar și poate. În câteva ore se face dimineață. Probabil că o să pierdem câțiva dinozauri până atunci, când o să-l scoatem pe T-rex de acolo, Dar, credeți-mă pe cuvânt, parcul este sub control în întregime.

ÎN ZORI

Grant s-a deșteptat la auzul unui scrâșnet puternic, urmat de un zăngănit metalic. Deschise ochii și zări un balot de paie rostogolindu-se pe deasupra lui, pe o bandă transportoare ce trecea pe undeva, aproape de tavan. Încă doi baloți urmară același traseu. După care zăngănitul se opri ca prin farmec, tot așa cum începuse, iar încăperea se cufundă din nou în întuneric.

Grant căscă. Se întinse, încă somnoros, tresări speriat dintr-odată și se ridică în capul oaselor.

O lumină lăptoasă pătrundea prin geamurile laterale. Se crăpase de ziuă! Dormise toată noaptea, neîntors?! Se uită repede la ceas: era ora cinci. Mai rămâneau încă vreo șase ore până ce nava avea să ajungă la țarm. Se răsuci mai întâi pe o parte, apoi pe cealaltă, dezmoțindu-și spatele și gemu de durere. Capul i se învârtea îngrozitor, iar trupul tot îl săgeta chinuitor, de parcă ar fi fost bătut bucățică cu bucățică. De undeva, dintr-un colț, auzi un guițat scurt, ca un scârțâit de roată ruginită. Apoi Lex începu să chicotească, încântată.

Grant se ridică alene în picioare și își roti privirea împrejur. La lumina zilei, privind atent, își dădu seama că era o clădire utilitară, cu provizii de fin pentru animale și tot felul de echipamente de intervenție. Pe un perete era agățată o cutie metalică: cenușie, pe care era poansonată inscripția: ADĂPOST SAUROPOZI (04). Aha, deci se aflau în arealul sauropozilor, după cum presupu-sese și el. Descuie cutia și văzu un aparat telefonic, însă când ridică receptorul, nu auzi decât un țuit neîntrerupt. După toate aparențele, nu reușiseră să repună în funcțiune telefoanele.

— Mestecă bine mâncarea, turuia Lex. Nu mânca așa, ca porcu', Ralph.

Grant dădu și el colțul, spre nișa aceea, și o găsi pe Lex stând lângă poarta zăbreliată, și întinzând mâinile pline de fân către un animal ce se afla de cealaltă parte și semăna cu un uriaș porc rotofei și rozaliu. El scotea guițăturile acelea pe care la auzise Grant. Era un triceratop pui, de mărimea unui ponei. Încă nu îi crescuseră cornițele de pe creștet, ci numai un pliu osos, curbat, deasupra ochilor mari și blânzi. Își împingea înainte botul; printre barele de fier, către fetiță, urmărind-o cum îi aducea tot mai mult fân.

— Ei, acum parcă e mai bine, îl dădăcea Lex. Nu-ți face griji, mai ai o grămadă de paie d-astea de mâncat, rosti ea și îl bătu pe cap cu palma. Îți cam place fânul, așa-i, Ralph?

Atunci fata se întoarse și îl văzu pe Grant.

— El e Ralph, făcu ea prezentările. Este prietenul meu. Se dă în vânt după fân.

Paleontologul mai înaintă un pas și se opri locului, chircindu-se de durere.

— Nu prea arătați grozav, îl complimentă ea.

— Nici nu mă simt prea grozav, recunosc el.

— Nici Tim. I s-a umflat nasul ca un gogoșar.

— Dar el unde-i?

— S-a dus să facă pipi. Nu vreți să mă ajutați să-l hrănesc pe Ralph?

Puiul de triceratop se uită la Grant. Și de o parte și de cealaltă a gurii îi atârnau fire lungi de paie, care cădeau mereu pe podea, în timp ce el mesteca.

— Aoleu, e atât de pofticios și lacom, se văită Lex. Ce mai, e un mâncău?!...

Dinozaurul terminase de rumegat și își linse buzele. Apoi deschise larg gura, așteptând să mai primească. Grant observă șirul de dinți subțiratici; ascuțiți, și maxilarul superior, încovoiat ca la papagali.

— O. K., numai o clipă așteaptă-mă, îl rugă Lex, scormonind într-un balot de pe podeaua de ciment, ca să îi mai aducă fân. Știi ceva, Ralph, după cât de flămând pari tu, ai crede că maică-ta nu ți-a mai dat de mâncare de un secol?! îl muștră fetița.

— Da' de ce i-ai zis Ralph?

— Pentru că seamănă cu Ralph. Colegul meu de școală.

Grant se apropie de animal și îi atinse ușor gâtul.

— Puteți să-l mângâiați liniștit, îi dădu Lex voie. Îi place când îl mângâie cineva, așa-i, Ralph?

Pielea dinozaurului era uscată și caldă, împărțită în forme aproape geometrice, ca o minge de fotbal. Ralph guiță o dată, de plăcere, când Grant îl scărpină. Dincolo de poartă, se vedea coada lui groasă, bălăngănindu-se încoace și încolo, de bucurie.

— Mda, e destul de blând, remarcă el.

Animalul se uita când la Lex, când la Grant. În timp ce mânca, și nu părea să dea vreun semn de spaimă. Paleontologul își aduse atunci aminte că în general, dinozaurii nu reacționau ca toate celelalte animale la vederea oamenilor.

— Poate că pot să-l și călăresc, îi veni lui Lex o nouă idee.

— Mai bine lasă..., încercă Grant să o domolească.

— Pot să fac și pariu că m-ar lăsa, sări ea. Ar fi grozav să călăresc pe un dinozaur!

Grant se uită printre zăbrele, dincolo de animalul care se îndopa, către câmpul întins al arealului sauropozilor. Se lumina tot mai mult. S-ar fi putut duce el înainte, își zicea paleontologul. Și ar fi stat drept în fața unui senzor de mișcare, să atragă atenția celor din camera de control. La urma urmei, nu le-ar fi luat mai mult de-o oră să vină până acolo, ca să îi ducă la bază. Și nu îi plăcea defel faptul că telefoanele acelea nu funcționau încă...

Auzi un sforăit puternic, ca un furnăit de cal foarte mare, și dintr-odată, puiul de triceratop începu să se agite. Voi să își tragă înapoi capul, dintre zăbrele, dar pavilioanele acelea osoase rămăseseră înțepenite în vergelele de metal. Animalul guița, speriat.

Sforăitul acela se auzi din nou. De data aceea mult mai aproape.

Ralph se dădu un pas în spate, să se sprijine mai bine în picioare, încercând cu disperare să scape din strânsoare. Își sucea capul înainte și înapoi, frecându-se cumplit de barele de fier.

— Ralph, mai ușurel, îl sfătuia Lex.

— Împinge-l în afară, zise Grant.

Apucă și el capul animalului, răsucindu-l mai întâi într-o parte și în cealaltă, apoi îndesându-l în spate. Pliurile alunecară printre zăbrele și puiul, trăgând cu putere, își pierdu echilibrul și lunecă pe o rână. Apoi păru că îl înghite un vâl de întuneric și, dintr-odată, un picior uriaș le apăru în fața ochilor, mai gros decât un trunchi de copac. Picioarul

acela avea cinci unghii curbate, încastrate în talpă, ca la elefanți.

Ralph se uită în sus și guiță mulțumit. Și atunci, un cap masiv se aplecă asupra lui. Numai țeasta aceea avea doi metri lungime. Deasupra celor doi ochi căprui, imenși, se înălța câte un corn lung, alb, iar pe vârful nasului se vedea un al treilea colț, mai mic. Era un triceratop adult. Uriașul animal se uită la Lex și Grant, clipind alene, apoi nu îi mai dădu atenție decât lui Ralph. Limba lui lată, cât un cearceaf, începu să lingă puiul. Acesta guița ca apucat și își freca fericit capul de piciorul acela enorm.

— Parcă ar fi maică-sa, își dădu cu părerea Lex.

— Cam așa, conveni Grant.

— Nu am putea să îi dăm de mâncare și mămicii lui? întrebă fetița.

Însă femela triceratop deja îl împingea pe Ralph cu botul, să se îndepărteze de poarta zăbreliată.

— După câte văd, nu prea...

Puiul se întoarse cu spatele și o porni înaintea mamei lui. Din vreme în vreme, aceasta îl îndemna iarăși cu botul, pe când se depărtau tot mai mult, luând-o peste câmp.

— Pa, pa, Ralph, striga fetița în urma-lui, făcându-i semn cu mâna.

În timpul ăsta, Tim veni și el, de undeva, dintr-un colț ascuns al adăpostului.

— Ei, și-acum uitați ce-o să facem, îi anunță Grant. Eu mă duc sus, pe deal, să sesizez senzorii aceia de mișcare, ca să știe că suntem aici și să vină cineva cu mașina să ne ia. Iar voi doi rămâneți aici și mă așteptați.

— Nu, refuză Lex, categoric.

— De ce nu? Stați aici. Sunteți în deplină siguranță.

— Doar nu o să ne lăsați singuri aici. În nici un caz. Așa-i, Timmy?

— Așa-i, răspunse băiatul.

— O. K., se învoi paleontologul.

Se strecurară toți trei printre barele de fier și ieșiră din adăpost.

Mai era puțin până la răsărit.

Aerul era cald și umed, iar cerul trandafiriu, brăzdat cu purpură. O ceață lăptoasă se lăsase mult deasupra pământului. În depărtare, zăriră puiul de triceratop cu mama lui, îndreptându-se către o turmă de hadrozauri uriași, cu cap de ornitorinc, care mâncau frunzele copacilor înalți, de la marginea lagunei.

Unii dintre aceștia ședeau în apă, cufundați până la genunchi. Și beau, coborându-și capetele plate, săturându-se cu lichidul acela înviorător, care le oglindea propria imagine. Apoi își ridicau iar creștetele masive, clătinându-le când într-o parte, când într-alta, ca niște bătrâni înțelepți. La marginea râului, un pui cuteză și el să înainteze în matcă, dar apoi se sperie, guiță în felul acela caraghios și se trase înapoi anevoie, sub privirile îngăduitoare ale adulților.

Spre sud, la o distanță destul de mare, alți hadrozauri pășteau ierburile de câmp. Uneori, se ridicau pe picioarele din spate, sprijinindu-se cu cele din față pe trunchiul vreunui arbore, ca să ajungă la frunzele din vârf. Iar undeva, departe, un apatozaur gigantic rătăcea printre copaci, înălțându-și gâtul lung, la capătul căruia capul subțire se clătina ca o corolă nedesfăcută. Toată priveliștea aceea era atât de senină, de netulburată, încât Grant nu își închipuia sub nici o formă că ar putea apărea vreo primejdie prin preajmă.

— Aoleu! se sperie Lex și lăsă capul în jos, ferindu-se.

Două libelule enorme, roșii, cu o deschidere a aripilor de cel puțin doi metri, trecură în zbor, chiar pe deasupra lor.

— Ce-or mai fi fost și astea? întrebă fetița:

— Libelule, răspunse paleontologul. Epoca jurasică a fost perioada de aur a insectelor uriașe.

— Și mușcă? se interesă ea?

— Nu cred, zise Grant.

Tim înălță palma întinsă. Una dintre insecte îi atinse mâna. Băiatul simți pentru o clipă greutatea vietății.

— Aoleu, o să te muște, îl avertiză Lex.

Însă libelula doar se apropie ușor, bătând alene din aripile ei transparente, vârstate cu nervuri purpurii, și apoi, când Tim mișcă brațul, își luă zborul.

— Încotro mergem? întrebă Lex.

— Într-acolo.

O porniră prin câmp. Ajunseră lângă o cutie neagră, instalată pe un tripod greu, metalic. Era primul senzor de mișcare. Grant se opri în fața lui și își flutură mâinile înainte și înapoi, dar nu se întâmplă nimic. Dacă nici telefoanele nu funcționau, probabil că nici senzorii nu captau imaginile.

— Ei, asta e, spuse el resemnat. Să încercăm și la altul.

Le arătă undeva, departe, pe câmpie. Undeva, în depărtare, auziră răgetul cumplit al unui animal mare.

— Of, lua-l-ar toți dracii smoliți, se enervă Arnold. Pur și simplu nu îi dau deloc de cap.

Sorbi o gură de cafea și se uită iarăși, cu ochi împăienjeniți de oboseală și nesomn, la ecranele monitoarelor. Scosese toate terminalele din funcțiune. În camera de control nu mai funcționa acum decât computerul principal, căruia el încerca să îi afle codul. Era epuizat. Muncise neîntrerupt timp de douăsprezece ore. Se întoarse către Wu, care tocmai venise de la laborator.

— Ce-ai mai descoperit?

— Telefoanele alea tot moarte sunt. Nu pot să le repun defel în funcțiune. Cred că viermele ăla de Nedry a încurcat el cumva și liniile telefonice.

Wu ridică receptorul unuia dintre aparate și auzi numai țiuitul acela stresant.

— Da, dar nu este, oftă Arnold. Pentru că eu personal m-am dus jos, la subsol, și am închis de-acolo toate modemele. Așa că bâzâitul ăla pe care-l auzi tu este numai tonul de deranjat, care seamănă cu transmisiunea unui modem.

— Deci liniile telefonice sunt *toate* date peste cap?

— Da, de la cap la coadă. Nedry le-a încâlcit grozav de bine. A inserat un soi de blocaj în codul programului și eu nu pot să îl descifrez deloc acum, pentru că am dat comanda aceea, de a se repune circuitele în funcțiune, însă automat s-a șters o mare parte din listinguri. Dar se pare totuși că a rămas încă în memoria computerului comanda de închidere a telefoanelor.

Wu înălță din umeri, nedumerit.

— Și ce-i cu asta? Revocă prima cerință: întrerupe sistemul câțeva vreme, ca să rămână memoria computerului debarasată de toate celelalte.

— N-am mai făcut asta niciodată până acum, mărturisi Arnold, îngândurat. Și mă cam dau în lături să mă apuc tocmai acum. Poate că sistemele or să revină la faza normală... dar s-ar putea la fel de bine să nu se refacă. Și nici eu nu sunt expert în computere, nici tu. Mă rog, nu chiar. Iar neavând nici o linie telefonică la dispoziție, numai putem apela chiar la nimeni, în cazul că va trebui să căpătăm ajutor.

— Dacă acea comandă este înregistrată în RAM, n-o să o poți descoperi în cod. Poți să anulezi RAM și să cauți comanda, eventual, dar n-ai cum să știi nici măcar ce anume să cauți, atunci. Așa că eu unul cred că singurul lucru pe care poți să-l faci e să revoci prima comandă.

Gennaro se năpusti înăuntru ca o furtună.

— Tot n-avem nici un telefon care să funcționeze?!

— Ei, la asta ne căzneau și noi acum...

— Da' vă tot căzniți de la miezul nopții. Iar lui Malcolm îi e tot mai rău. Are nevoie de îngrijire medicală de specialitate.

— Asta înseamnă că neapărat trebuie să resetez totul, oftă Arnold. Și nu sunt sigur deloc că o să mai pot repune sistemul în funcțiune după aceea.

— Uite ce-i se înfurie Gennaro. În hotelul ăla zace un om rănit. Trebuie să îl vadă de urgență un doctor sau o să moară cu siguranță. Și nu poți chema aici un doctor până ce nu ai un telefon disponibil. Patru oameni probabil că au și murit

până acum. Deci dă-l dracului de sistem și repară telefoanele alea?!

Arnold încă mai șovăia.

— Ei... ? îl îndemnă Gennaro.

— Păi... e o problemă că... sistemele de protecție nu permit să scoți din funcțiune computerul, și...

— *Atunci închide dracului sistemele alea de protecție!* răcni avocatul. Chiar nu îți intră deloc în tigva aia goală a ta că omul o să crape dacă nu primește ajutor medical de urgență?!

— O. K., se învoi Arnold.

Se ridică de pe scaun și se duse la panoul principal. Deschise ușițele larg și dădu la iveală siguranțele de metal de la sistemul de protecție. Le deconectă una după alta.

— Asta ai cerut, asta ai, zise el.

Aruncă cât colo patronul principal.

Camera de control se cufundase în beznă. Ecranele monitoarelor erau mate. Iar cei trei bărbați rămaseră acolo, în întuneric, în mijlocul încăperii.

— Cât avem de așteptat? se interesă Gennaro:

— Treizeci de secunde, răspunse Arnold.

— Phuuu..., făcu Lex, în vreme ce străbăteau câmpul.

— Ce-i? o întrebă Grant.

— Ce pute pe-aici?! se strâmbă fetița. Parcă ar fi o ghenă cu gunoi împruțit de când lumea...

Grant șovăi, bănuitor. Rămase cu ochii ținți spre copacii care se vedeau de-acum în depărtare, așteptând să prindă vreo mișcare. Și nu observă nimic în neregulă. Nu se simțea decât vântul firav, care înfiora arareori frunzișul. Era un început de dimineață senină și netulburată...

— Cred că-i numai în mintea ta, zise el.

— Ba eu nu cred deloc...

Și atunci auzi găgâitul acela strident, venind dinspre colonia de hadrozauri cu cap de ornitorinc, de care trecuseră ei. Mai întâi se sperie un animal și dădu glas, apoi un altul,

până ce toată turma țipa înnebunită. Dinozaurii erau agitați, își răsuceau capetele în toate părțile, se întorceau în loc, grăbindu-se să iasă din apă, încercuind puii, să îi apere...

Au simțit și ei mirosul, gândi Grant.

Cu un răget înfricoșător, tiranozaurul țâșni dintre arborii de la cincizeci de metri distanță, aproape de marginea lagunei. Alerga peste câmpul deschis cu niște pași uriași. Nu le dădu nici o atenție, ci se îndreptă drept spre cireada de hadrozauri.

— Ce v-am spus eu! strigă Lex. Da' pe mine nimeni nu m-ascultă!

În depărtare, se mai zăreau încă hadrozaurii gâgâind și luând-o la goană. Grant avu impresia că pământul se cutremură sub picioarele lui.

— Haideți, copii!

O înșfăcă pe Lex de subțiori, ridicând-o pe șold și o rupse la fugă cât îl țineau puterile, prin iarba înaltă, alături de Tim. Cu coada ochiului, încă mai prinse câteva frânturi de imagine. Observă tiranozaurul ajungând la lagună, aruncându-se spre hadrozaurii care își bălângăneau cozile lor groase, puternice, să se apere, și gâgâiau întruna, strident. Auzi apoi trosnetul crengilor și trunchiurilor de copaci și, când se uită iarăși într-acolo, peste umăr, hadrozaurii tocmai începuseră contraatacul.

În camera de control, încă întunecată, Arnold se uită la ceasul fosforescent. Treizeci de secunde. De-acum memoria computerului era debarasată de celelalte comenzi. Apăsă butonul de punere în funcțiune a centralei electrice principale.

Și nu se petrecu nimic?!

Arnold simți un gol în stomac. Apăsă iarăși pe buton, apoi iar... Și tot nimic! Pe frunte îi apărură broboane de sudoare rece.

— Ce nu-i în ordine? se interesă Gennaro.

— Of, lua-m-ar dracii de bătut în cap ce sunt! se ocări singur Arnold.

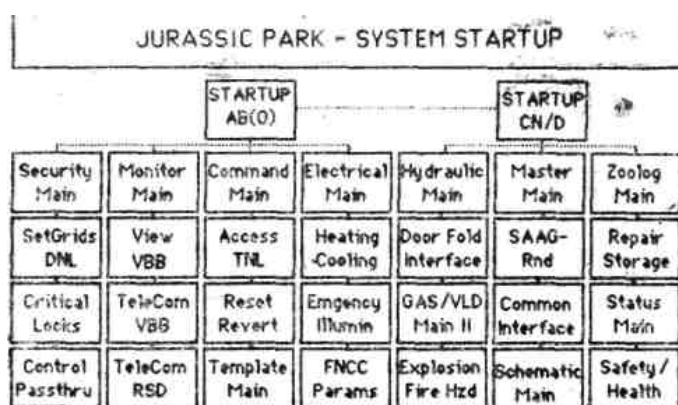
Își aduse aminte că trebuia mai întâi să reconecteze siguranțele, înainte de a pune din nou în funcțiune curentul electric. Înșurubă la loc cele trei siguranțe și le acoperi cu patroanele. După care își ținu răsuflarea, emoționat, și răsuci comutatorul ce declanșa principala sursă de energie.

Iar luminile din cameră se aprinseră imediat.

Computerul începu să zumzăie.

Monitoarele bâzâiau și ele.

— Slavă Domnului, oftă Arnold, ușurat: Se grăbi spre terminalul central. Și văzu șiruri-șiruri de căsuțe completate:

Gennaro ridică receptorul telefonului, dar acesta amuțise de tot. Nici măcar țiuitul acela continuu nu se auzea... nimic-nimic.

— Ce-i asta? întrebă avocatul.

— Mai lasă-mă în banii mei încă o clipă, îl opri Arnold. După resetare, toate modulele sistemului trebuie să fie aduse manual în faza de operare propriu-zisă.

Fără să mai stea pe gânduri, se apucă iarăși de lucru.

— De ce manual? se interesă Gennaro.

— Pentru numele lui Dumnezeu, chiar ai de gând să mă lași să muncesc sau nu?!

— Sistemul ăsta este din proiect programat să nu fie întrerupt niciodată, îi explică Wu. Așa că, dacă este închis, se presupune că există o problemă pe fir. Și atunci computerul îți cere să dai toate comenzile manual. Altfel, dacă pe undeva există un gol în fluxul de informații, sistemul ar porni singur, s-ar opri, ar porni din nou, iar s-ar opri. și tot așa, la nesfârșit...

— O. K., se bucura Arnold. Am dat drumul!

Gennaro ridică din nou receptorul și tocmai începuse să formeze numărul, când se opri, cu răsuflarea tăiată.

— Sfinte Isuse, bâigui el. Ia uitați-vă.

Arată către unul din monitoare.

Dar Arnold nu îl mai asculta. El rămăsese cu ochii holbați la hartă, unde un grup de punctișoare plasat în apropierea lagunei începuse să se deplaseze, parcă luându-se unul după celălalt. Se mișcau cu repeziciune, învârtindu-se cumva în loc.

— Ce se întâmplă? întrebă Gennaro.

— Hadrozaurii, răspunse Arnold cu vocea lipsită de orice expresie. Fug, speriați de ceva...

Hadrozaurii atacară cu o viteză uimitoare, făcând un cerc de netrecut, din trupurile lor masive, gâgâind, în vreme ce puii scânceau și încercau să se ferească, ca nu cumva să fie călcați în picioare. Când toată turma aceea se repezi înainte, se ridică un imens nor de colb gălbui. Grant însă nu zări deloc tiranozaurul.

Hadrozaurii alergau de rupeau pământul, drept spre cei trei oameni.

Încă ținând-o pe Lex sub braț, o luă la goană împreună cu Tim, către o movilă acoperită cu pietre și un șir de conifere impunătoare. Fugeau din toate puterile, simțind cum se cutremură pământul sub ei. Duruitul cirezii de coloși care se apropia tot mai mult, era asurzitor. Parcă ar fi fost zbârnâitul a câteva motoare de supersonice, pe un aerodrom. Umpluse

tot văzduhul și le rănea întruna timpanele. Lex răcnea ceva, dar paleontologul nu izbutea deloc să audă ce voia ea, dar, în timp ce se furișau printre bolovani, cireada se opri, făcând un cerc în jurul movilei.

Grant zări atunci imensele picioare ale primilor hadrozauri care atacară. Fiecare animal cântărea cel puțin cinci tone, iar atunci erau încă învăluiți într-un fuior de praf atât de des, încât nu îi putea desluși mai deloc. Avea înaintea ochilor numai o învălmășeală de trupuri gigantice, picioare uriașe, urlete de durere, în vreme ce animalele înaintau și strângeau cercul acela viu tot mai mult. Unul dintre dinozauri lovi cu putere într-un pietroi colțuros, care se urni din locul lui și trecu bufnind pe lângă cei trei oameni ascunși, pierzându-se undeva, pe câmpul de dedesubt.

În colbul acela orbitor, nu puteau distinge mai nimic, de-acolo, din spatele bolovanilor. Se agățară de aceștia, ascultând încordați gemetele și gâgăiturile, și, din când în când, răgetul amenințător al tiranozaurului. Lex își înfipse degetele tremurătoare în umărul lui Grant.

Un alt hidrozaur izbi cu coadă lui uriașă în pietrele colinei, împrăștiind un șuvoi de sânge fierbinte în toate părțile. Grant așteptă până ce vuietul luptei se abătu spre stânga și apoi îi ajută pe copii să se urce în cel mai înalt copac din apropiere. Aceștia se cocoțară la iuțeală, ca niște maimuțici, căutând repede cu mânuțele crengi de care să se agate, în vreme ce în jurul lor, animalele acelea imense călcau totul în picioare. Se cățărară până la vreo șase-șapte metri înălțime, dar acolo Lex se prinse cu nădejde de Grant și refuză să mai urce: Și Tim era grozav de obosit, iar Grant se gândi că erau totuși destul de apărați acolo. Prin norii de praf înecăcios, puteau desluși de-acum spinările late ale dinozaurilor de dedesubt, care se înghesuiau să atace și gâgăiau asurzitor. Grant apucă și el cu putere trunchiul aspru al copacului, tușind cumplit din pricina colbului, închise ochii și așteptă deznodământul.

Arnold tocmai regla camera de luat vederi, când turma de hadrozauri se răsfiră. Treptat, pânza de praf se limpezi. Observă că hadrozaurii se împrăștiaseră care încotro, iar tiranozaurul se oprise din alergat, ceea ce nu putea însemna altceva decât că reușise să facă o victimă. T-rex era de-acum lângă lagună. Arnold privi ecranul monitorului și zise, cu voce dogită:

— Mai bine să îi spun lui Muldoon să se ducă imediat acolo și să constate cât de gravă este situația...

— Îl anunț eu, se oferi Gennaro și părăsi încăperea.

ÎN PARC

Se auzi un trosnet ușor, ca de la un foc ce mistuie lemnele în cămin. Ceva cald și umed gădilă glezna lui Grant. Deschise ochii și văzu un cap imens, bej. Capul acela se termina cu un cioc turtit, de rață. Ochii, ieșiți din orbite deasupra gurii, erau calmi și blânzi, ca ai unei vaci. Ciocul de rață se deschidea deseori, rumegând crenguțele înfrunzite, de pe ramura groasă, pe care se așezase Grant. Observă dinții lați, tociți. Buzele calde ale animalului îi atinseră iarăși glezna, în timp ce dinozaurul mesteca, tacticos.

Da, era un hadrozaur cu cap de ornitorinc. Paleontologul era uimit să îl vadă atât de aproape. Nu pentru că i-ar fi fost teamă; toate speciile de dinozauri cu cap de rață erau ierbivore, iar acela, cel puțin, se purta întocmai ca o vacă oarecare. Chiar dacă era atât de masiv, felul lui de a se mișca era așa de lipsit de grabă și atât de liniștit, încât Grant nu simțea deloc că l-ar fi putut paște vreo primejdie. Ședea numai acolo, pe creangă, atent, ca nu cumva să se miște și să-l sperie, privind animalul cum mânca.

Motivul pentru care Grant era uluit însă era că avea un oarecare instinct de proprietate în ce privea acel animal, cu

precădere, pentru că era probabil un maiazaur, din era cretacică târzie, descoperit în Montana. Alături de John Horner, Alan Grant fusese printre primii care descrisese exemplarele acelea. Maiazaurii aveau buza de sus ridicată la colțuri, ceea ce le dădea în permanentă aerul că zâmbeau. De altfel, numele nu însemna altceva decât "buna-mamă șopârlă". Se presupunea că maiazaurii își apărau ouăle până ce puii ieșeau din găoace și puteau să își poarte singuri de grijă.

Paleontologul auzi un ciripit subțirel, iar capul cel uriaș se aplecă, privind înjos. Omul însă nu se mișcă decât foarte puțin, cât să vadă mai bine puiul de hadrozaur ȑopăind printre picioarele adultului. Puiul era bej-închis, cu pete negre. Femela lăsa capul jos de tot, aproape de pământ, și așteptă, neclintită, până ce puiul se ridică pe picioarele dindărăt, pe cele din față le sprijini de fâlcile mamei și începu să mănânce crenguȑele înfrunzite din gura femelei.

Aceasta așteptă liniștită până ce micuȑul termină de mâncat și se dădu jos, proptindu-se bine pe toate cele patru picioare. Apoi, capul enorm se înălȑă iarăși către Grant.

Și continuă să smulȑă frunzișul, la numai o jumătate de metru de talpa omului. Acesta se uita foarte atent la cele două orificii prelungi, de pe partea de sus a ciocului. După câte se părea, dinozaurul nu putea să îl miroasă. Și, chiar dacă ochiul lui stâng îl aȑintea drept pe Grant, dintr-un motiv sau altul, hadrozaurul nu reacȑiona în nici un fel la vederea intrusului.

Atunci, omul își aminti că nici tiranozaurul nu reușise să îl zărească deloc, în noaptea trecută. Și se hotărî să încerce un experiment.

Tuși tare.

Și, pe loc, dinozaurul încremeni, imensul cap rămase nemișcat, iar fâlcile mari nu mai rumegară. Numai ochii se rostogoliră în orbite, căutând să descopere sursa zgomotului acela. Și, după câteva momente, devreme ce nu presimȑea nici un pericol, animalul începu din nou să mestece.

Uluitor, gândi paleontologul.

Șezând ghemuită în brațele bărbatului, Lex deschise într-un târziu ochii, și zise:

— Hei, da' ce-i *asta*?!

Atunci hadrozaurul trâmbiță o dată. alarmat, atât de tare, încât de spaimă, fetița era cât pe ce să cadă din copac, de spaimă. Animalul își depărtă capul de ramura aceea și trâmbiță din nou.

— N-o necăji, șopti Tim, de pe creanga de deasupra.

Puiul începu și el să chirăie și se adăposti degrabă între picioarele mamei, în vreme ce aceasta se îndepărtă de arborele cu pricina. Femela clătină din cap și se uită atentă spre ramura unde stăteau Grant și Lex. Cum stătea și îi privea așa. cu buza de sus ridicată, de parcă le zâmbea, dinozaurul era chiar caraghios.

— Da' ce-are, e tâmpit? se burzului fetița.

— Nu, o potoli Grant. Numai că ai speriat-o.

— Bine, bine, se rățoi răsfățata. Și până la urmă, are de gând să ne lase să ne dăm jos din pomu' ăsta sau nu?!

Hadrozaurul se dăduse câțiva metri în spate. Trâmbiță din nou. Grant avu impresia că încerca să îi sperie pe intruși. Dar de fapt, animalul nu știa ce anume să facă. Părea stânjenit și dezorientat. Așteptară în tăcere, și, după vreun minut, se apropie din nou de creangă, iar fălcile începură să i se miște dinainte. În mod clar, nu voia să se apuce din nou de rumegat.

— Las-o baltă, se înfurie Lex. Eu una nu stau aici nici moartă.

Începu să coboare pe trunchiul copacului. Prinzând cu coada ochiului mișcarea fetiței, hadrozaurul dădu iarăși un țipăt de alarmă.

Grant era într-adevăr uimit până peste poate. Deci, se gândea el, *chiar nu poate să ne vadă* dacă nu ne mișcăm. Și după numai câteva momente, pur și simplu uită că suntem prin preajmă! Exact ca și tiranozaurul — un alt exemplu tipic de cortex vizual amfibian. Experiențele pe broaște, dovediseră

că amfibienele nu reușesc să zărească decât o-biectele mișcătoare — insectele, de pildă. Dacă un anume corp nu se urnea din loc, pentru ele nici nu exista măcar. Același lucru se vedea a fi adevărat și în cazul dinozaurilor.

Oricum, deocamdată, maiazaurul părea să creadă despre acele ciudate creaturi care se dădeau jos din copac numai că sunt cam... supărătoare. Și, cu un ultim trâmbițat, își împinse puiul cu botul și începu să se îndepărteze agale. Se mai opri o dată în loc, se uită înapoi la ei și o porni iar la drum.

Cei trei ajunseră în sfârșit pe pământ. Lex se scutură de praf. Amândoi copiii erau colbuiți din cap până în picioare. Împrejurul lor, iarba fusese zdrobită de animalele ce se luptaseră acolo. Pe alocuri se vedeau brazde de sânge, iar în văzduh plutea un miros acru.

Grant se uită la ceas.

— Ei, copii, mai bine am lua-o din loc...

— Eu în nici un caz, se bosumflă Lex. Eu una nu mă mișc de-aici nici descântată. *Nu mai merg nicăieri!*

— N-avem încotro.

— Și de ce, mă rog?

— Pentru că trebuie să le spunem și celorlalți de barcă, îi explică Grant. Dacă tot nu ne reperează cu senzorii de mișcare, după câte se pare, trebuie să parcurgem singuri tot drumul până la bază. N-avem de ales.

— Dar nu putem merge cu pluta? întrebă Tim.

— Care plută?!

Tim arată în direcția adăpostului în care petrecuseră ei noaptea. Se afla la numai vreo douăzeci de metri depărtare, dacă o luaau drept prin câmp.

— Am găsit eu acolo o plută, repetă el.

Grant înțelese într-o clipă toate avantajele pe care ar fi putut să le ofere călătoria cu pluta. Atunci era șapte dimineăta. Mai aveau cel puțin treisprezece kilometri de străbătut. Dacă ar fi mers cu pluta în josul râului, ar fi reușit să ajungă mult mai repede decât pe jos.

— Haideți să încercăm, hotărî el.

Arnold puse în funcțiune sistemul de reperare vizuală și începu să urmărească ecranul, în timp ce camerele de luat vederi cercetau parcul, iar imaginea se schimba la fiecare două secunde. Era obositor să supraveghezi astfel. Însă era cel mai eficient mod de a găsi jeep-ul lui Nedry, iar Muldoon fusese foarte categoric în privința aceea. Vânătorul plecase împreună cu Gennaro să vadă ce era cu învălmășeala din arealul hadrozaurilor, însă, pentru că se făcuse ziuă, voia să găsească și cea de-a doua mașină. Pentru că avea nevoie de armă. Se auzi declicul interfonului.

— Domnule Arnold, putem schimba amândoi câteva cuvinte, vă rog?

Era Hammond. Iar vocea lui era atât de gravă, încât parcă era însuși glasul lui Dumnezeu, venit din ceruri ca să facă ordine pe pământ.

— Vreți să veniți dumneavoastră aici. domnule Hammond?

— Nu, domnule Arnold, răspunse celălalt. Veniți dumneavoastră la mine. Sunt în laboratorul genetic, împreună cu doctorul Wu. Vă așteptăm.

Arnold oftă din greu și se depărtă de monitoare.

Grant se afunda tot mai mult, împiedicându-se la tot pasul, prin cotloanele întunecate ale clădirii scunde. Dăduse la o parte câteva bidoane cu ierbicide, de câte douăzeci de litri fiecare, unelte pentru tăierea copacilor, roți de rezervă pentru jeep, bobine întregi de sârmă pentru gardurile electrice, saci cu îngrășămintă (de câte cincizeci de kilograme fiecare), grămezi întregi de izolatori de ceramică, canistre pentru ulei de motor, goale, lămpașe și cabluri...

— Nu văd nici o plută.

— Duceți-vă mai în spate.

Urmau saci de ciment, metri întregi de țeavă de cupru, plase de sârmă verde... și două vâsle de plastic, prinse cu niște cârlige, pe un perete.

— O. K., zise el. Dar unde-i pluta?

— Pe-acolo, pe undeva, insistă Tim.

— Cum adică? Tu n-ai văzut-o?!

— Nu, răspunse băiatul. Dar am presupus că e pe-acolo...

Încurcându-se printre toate cioveiele acelea, Grant căută degeaba. Nici urmă de plută. În schimb dădu peste un set de schițe, rulate frumos și împestrițate de mucegai, de la aerul umed dinăuntru. Erau așezate ordonat, într-un dulăpior de metal, atârnat pe perete. Întinse planurile acelea pe podea, înlăturând cu dosul palmei un păianjen mare. Le privi apoi câtăva vreme.

— Mi-e foame, scânci Lex într-un târziu.

— Numai o clipită...

Erau hărți topografice detaliate ale principalului areal al insulei, respectiv cel unde se aflau și ei atunci. După schițele acelea, laguna se îngusta și se infunda în râul pe care îl văzuseră ei mai devreme, care la rândul lui șerpuia către nord... drept prin aviar... și trecând pe la cinci-șase sute de metri de complexul turistic.

Răsfoi iar la iuțeală paginile acelea. Dar cum să ajungă de-acolo la lagună? După câte arătau planurile acelea, trebuia să găsească o ușă în spatele clădirii în care erau ei atunci. Grant ridică privirile de pe hârtoage și zări ieșirea într-o nișă ascunsă în peretele de ciment, care era îndeajuns de largă să încapă și o mașină. Când deschise ușa, dădu cu ochii de un drum pavat, care se îndrepta chiar spre lagună. Drumul era săpat sub nivelul solului, ca să nu poată fi reperat de la suprafață. Probabil că era o cale de acces numai pentru personalul parcului. Și ducea până la un doc de la marginea lagunei. Iar acolo, purtând o inscripție la vedere, era "MAGAZIA PENTRU PLUTE".

— Hei, strigă Tim. Ia uitați-vă la asta.

Îi întinse lui Grant o trusă de metal, în care acesta descoperi un pistol cu aer comprimat și o cartușieră în care erau păstrate săgeți tranchilizante. Erau șase bucăți în total, cât un deget de groase. Și pe fiecare din ele era poansonată inscripția MORO-709.

— Ai făcut o treabă nemaipomenită, Tim, îl laudă el.

Își aruncă centura pe umăr și îndesă arma la brâu.

— Este un pistol cu tranchilizante? întrebă băiatul.

— Așa cred.

— Bine, da' cu barca aia ce se-aude? se auzi vocea obraznică a lui Lex.

— Cred că-i acolo, pe doc, zise Grant.

O porniră la drum. Grant ducea pe umăr vâslele de plastic.

— Eu una sper să fie ditamai pluta, spuse Lex, pentru că nu știu să înot deloc.

— Nu-ți face griji, o liniști paleontologul.

— Și poate că o să izbutim să prindem și niște pește, urmă ea.

Coborau panta, plini de speranță. De o parte și de alta, terasamentul se ridica tot mai vizibil. Și dintr-odată auziră un sforăit răsunător, dar Grant nu își dădu seama de unde venea.

— Sunteți sigur că e-acolo pluta? îl sâcăia Lex mai departe, strâmbând din nas.

— S-ar putea, răspunse el.

Fornăitul acela neîntrerupt se auzea tot mai tare, pe măsură ce ei înaintau, dar mai percepeau și un zumzet, un bâzâit continuu. Iar când ajunseră la capătul drumului, chiar pe buza docului de beton, Grant încremeni locului.

Pentru că *tiranozaurul stătea chiar acolo.*

Da, ședea în capul oaselor, la umbra unui copac, cu picioarele rășchirate înainte. Ochii îi erau larg deschiși, dar nu mișcau deloc, numai capul masiv se ridica și cobora alene, la fiecare horcăit. Bâzâitul acela îl iscau roiurile de muște care se îngrămădeau în jurul lui, târându-se peste botul și

fălcile desfăcute, peste colții lungi, mânjiți de sânge, și peste o halcă mare, însângerată, sfâșiată dintr-un hadrozaur ucis, care zăcea pe-o rână, în spatele tiranozaurului.

Acesta se afla însă la numai douăzeci de metri distanță de cei trei oameni. Grant era convins că animalul îi văzuse, însă nu reacționa în nici un fel. Pur și simplu se odihnea acolo, neclintit. Și atunci, după câteva momente, bărbatul își dădu seama de ce: dinozaurul dormea adânc. Stând astfel, în capul oaselor, dar dormea.

Le făcu semn copiilor să rămână acolo unde erau El se furișă neauzit spre doc, chiar prin fața monstrului. Însă acesta sforăia mai departe, neîntors.

La capătul docului, se afla o baracă de lemn vopsită în verde, ca să se confunde cu frunzișul. Grant deschise ușa în tăcere și aruncă o privire înăuntru. Zări vreo șase veste de salvare atârinate pe un perete, bobine de sârmă pentru gardurile electrice, câțiva colaci de frânghie și două pătrate de cauciuc lăsate pe podea. Iar acele pachete erau înfășurate strâns cu cordoane de cauciuc.

Plute.

Se uită înapoi, către Lex.

Ea tocmai șoptea, numai din vârful buzelor: "*E vreo barcă?*"

Grant dădu din cap, afirmativ.

Tiranozaurul ridică o labă să se apere de muștele care îi intraseră în gură. Dar nu făcu nici o altă mișcare. Bărbatul scoase un pachet de cauciuc acolo, pe doc. Era surprinzător de greu. Desfăcu chingile și găsi supapa. Cu un fâșâit răsunător, pluta începu să se umfle și apoi, cu un pocnet scurt, se desfăcu toată pe ciment. Zgomotul acela bubui ca o lovitură de tun în urechile celor trei.

Grant se întoarse și se uită la dinozaur.

Acesta mârâi și sforăi o dată. Începu să se miște. Omul se pregăti să o ia la goană, dar animalul doar își așeză mai bine pântecul sătul, se sprijini mai comod de trunchiul copacului și slobozi un râgâit asurzitor, din străfunduri.

Lex îl privea scârbită, fluturându-și palma mică înaintea năsucului, să îndepărteze mirosul neplăcut.

Pe Grant îl treceau toate sudorile de atâta încordare. Trase pluta de-a lungul docului, apoi, cu un plescăit asurzitor, aceasta căzu în apă.

Dinozaurul dormea în continuare.

Grant legă barca de loc și se întoarse în baracă, să ia două veste de salvare. Le puse în barcă și apoi le făcu semn cu. mâna copiilor să se apropie.

Albă ca varul la față, de teamă, Lex flutură mâna, în semn că nu se încumetă.

Bărbatul îi chemă din nou.

Tiranozaurul încă sforăia.

Atunci, foarte hotărât, Grant arătă cu un deget, amenințător, iar Lex veni în vârful picioarelor. Alan o îndemnă, tăcut, să urce în barcă. Ajunse și Tim. Amindoi copiii îmbrăcară vestele de salvare. Urcă și Grant, care își luă avânt, împingând cu piciorul în doc, depărtând ambarcațiunea de mal. Pluta de salvare se îndreptă fără nici un zgomot, spre lagună. Grant potrivi vâslele în locașurile lor. Și țărmlul rămase tot mai mult în urmă.

Lex se așeză comod pe spate și oftă, ușurată. După care, păru că se scutură din tot corpul și duse mâna la gură. Tremura din toate încheieturile, încercând să își înece tusea.

Of, Doamne, întotdeauna tușea atunci când nu trebuia?!

— Lex, scrâșni Tim furios, uitându-se cu spaimă în spate, spre mal.

Ea clătină din cap cu tristețe, fără să se poată abține și arătă spre gât. Și băiatul știa ce însemna asta: i se pusese un nod în gât. Trebuia să bea o înghițitură de apă. Grant vâslea în continuare, iar Tim se aplecă peste marginea bărcii, cu mâna făcută căuș și luă puțină apă, pe tare o întinse soră-sii.

Dar pe ea o apucă deodată un acces de tuse, nestăpânit. Lui Tim i se părea că face o zarvă cât un întreg pluton de pușcași.

Tiranozaurul căscă leneș și se scărpină în dosul urechii cu piciorul din spate, întocmai ca un câine. Apoi căscă iarăși. Era încă moleșit, după masa aceea îmbelșugată, și se ridică anevoie de pe trunchi.

În barcă, Lex tușea fără încetare.

— Lex, *taci odată?! zise Tim, înspăimântat.*

— Da' nu pot să mă abțin! șopti ea și tuși din nou.

Grant vâslea din răspuțeri, ducând pluta cât mai departe, spre mijlocul lagunei.

Pe mal, dinozaurul încă amețit de somn făcu câțiva pași împleticiți.

— Da' n-am putut să mă abțin, Timmy, chirăia Lex, enervantă. N-am putut!

— Sssst!

Grant vâslea cât putea.

— Oricum, ce mai contează! smârcăia ea. Suntem destul de departe de el. Și nu poate să înoate!

— *Ba poate, tâmpită mică ce ești!* strigă frate-său la ea.

Tiranozaurul coborî de pe țărm, pași pe doc, apoi se cufundă în apă. Se îndrepta cu repeziciune către ei.

— Bine, și eu de unde era să știu?! scânci ea din nou.

— Toată lumea știe că tiranozaurii înoată! Scrie în toate cărțile! Și. ca să afli și tu: toate reptilele înoată!

— Da' șerpilor nu înoată!

— Ba bineînțeles că și șerpilor înoată?! Tare mai ești bătută-n căpățână!

— Ia potoliți-vă, interveni Grant. Și țineți-vă bine, de unde puteți!

Nu scăpa o clipă din ochi animalul, observând cum acesta înota. Se afundase deja în apă până la piept, dar își ținea țeasta mare deasupra apei. Și atunci, omul își dădu seama că dihania aceea cumplită nu înota, ci mergea pe fundul râului, pentru că, numai câteva momente mai târziu, creștetul uriaș dispăru, căci apa îi trecea mult peste bot. Numai ochii i se mai vedeau, acoperiți pe jumătate. Și atunci semăna întocmai cu un crocodil, ba chiar înota ca un crocodil, cu coada bătând

într-o parte și în alta, învolburând apa în urma lui. I se zărea și spatele, ca o cocoașă ascunsă de valurile mici, precum și crestele ascuțite de-a lungul cozii, care apăreau uneori pe fața apei.

Da, exact ca un crocodil, gândi paleontologul cu tristețe. Era cel mai mare crocodil din lume.

— Îmi pare tare rău, domnule Grant! se tânguia Lex. Zău că n-am vrut!

Grant se uită peste umăr. În locul acela, laguna nu era mai largă de vreo sută de metri, iar ei ajunseseră deja la jumătate. Dacă o țineau tot așa, matca avea să se îngusteze din nou. Tiranozaurul putea să meargă iarăși pe fundul râului, așa că se putea mișca chiar mai repede decât ei. Grant întoarse barca și începu să vâslească spre nord.

— *Ce faceți?!*

Tiranozaurul era acum la numai câțiva metri de ei. Grant putea să audă răsuflarea lui greoaie în apă, pe măsură ce se apropia. Se uită și la vâslele din mâinile lui — erau din plastic ușor, nu se puteau folosi drept arme.

Dinozaurul își dădu capul pe spate, deschise larg fălcile, dezvelind șirurile de colți lungi, încovoiați ca niște iatagane, apoi se aruncă înainte, spre plută, aproape atingând copastia de cauciuc, dar țeasta uriașă se cufundă cu zgomot în apă, iar ambarcațiunea ușoară săltă pe creasta valului ce se stârni.

Animalul se afundă din nou în valuri, lăsând în urmă bulboane mari, gălgâitoare. Laguna păru că se liniștește pe neașteptate. Lex se prinse cu nădejde de mânerele de sprijin, de pe marginea bărcii și se uită înapoi.

— *S-a înecat?!*

— Nu, răspunse Grant.

Văzu și el bulbucii aceia... apoi vălurele încrețind oglinda apei... apropiindu-se de barcă...

— Țineți-vă bine!!!..., strigă el îngrozit.

Capul țâșni dintr-odată drept sub fundul de cauciuc al ambarcațiunii, o ridică în aer, îi învârti cumplit în gol, înainte

de a se prăbuși iarăși. Împroșcând cu stropi în toate părțile.

— *Faceți ceva!* răcnea Lexis ca din gură de șarpe. *Faceți ceva!*

Grant scoase pistolul de la brâu. Însă arma aceea ușoară, părea vrednică de milă în mâinile sale. Oricum, era și aceea o șansă. Dacă reușea să împuște animalul într-un loc sensibil — în ochi sau în nas...

Tiranozaurul veni cu capul chiar lângă barcă, deschise iar fălcile larg și slobozi un răget înfricoșător. Grant ochi și apăsă pe trăgaci. Săgeata tranchilizantă luci o clipă în bătaia soarelui și se înfipse în maxilarul animalului. Acesta clătină capul cu putere și urlă amenințător.

Și deodată auziră un alt răget răspunzându-i de undeva, de peste apă.

Uitându-se într-acolo, Grant văzu tiranozaurul cel tânăr pe țărm, șezând lângă hoitul sauropodului, voind probabil să îi dea de înțeles celuilalt că prada îi aparținea. Mai smulse o halcă de carne, apoi înălță din nou capul și răgi. Tiranozaurul adult îl văzu atunci și el și răcni iarăși, furios. Se întoarse pe dată din drum, să își recapete vânatul, înotând la iuțeală drept către mal.

— Pleacă! chicoti Lex, încântată, bătând din palme. Se duce! La, la, la... Dinozaur tâmpit!

De pe țărm, tiranozaurul cel tânăr răgea sfidător. Clocotind de mânie, celălalt țâșni din apă ca fulgerul, împroșcând în toate părțile, cu șiroaie scurgându-i-se pe trupul enorm, în timp ce gonea spre deal, trecând imediat de doc. Puiul ridică a-tunci capul, înfricoșat dintr-odată și o rupse la fugă, cu fălcile încă îndesate cu hălci de carne.

Dinozaurul adult începu să îl fugărească, lăsând în urmă cadavrul sauropodului, dispărând după coama dealului. Auziră un ultim răget amenințător, apoi pluta o luă spre un cot al lagunei, ce ducea drept la matca râului.

Obosit de atâta vâslit din răsputeri, Grant se prăbuși pe spate, răsuflând ca din foaie. Aproape că nici nu mai avea

aer. Rămase așa, o vreme, gâfâind sfârșit, pe fundul ambarcațiunii.

— Ați pățit ceva, domnule Grant? îl întreabă Lex.

— Vreau să știu dacă de-acum încolo o să faceți numai ce vă zic eu!...

— Mă rog..., conveni fetița, oftând plictisită, de parcă ar fi făcut cel mai cumplit compromis din lume.

Își lăsă mâna în apă, involburând-o. Într-un târziu, observă:

— Nu mai vâsliți...

— Sunt obosit, răspunse el.

— Bine, dar atunci cum de ne urnim din loc?!

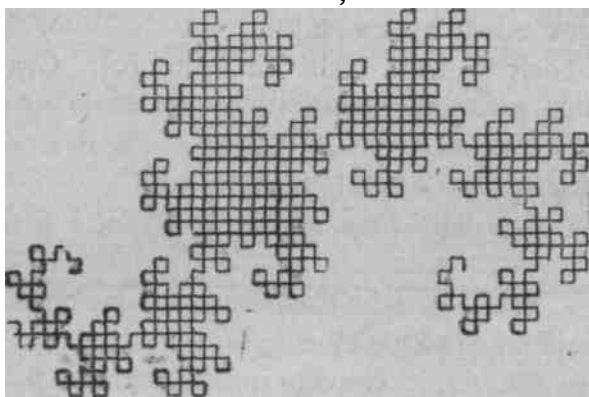
Grant se ridică în capul oaselor. Micuța avea dreptate. Pluta se îndrepta singură, neabătut, spre nord.

— Probabil că ne duce curentul...

Într-adevăr, curentul îi ducea chiar către hotel. Grant se uită la ceas și rămase uluit văzând că nu era decât șapte și un sfert. Da, numai un sfert de oră trecuse de când se uitase ultima dată la ceas. Lui i se păruseră două ore încheiate?!

Se lăsă iarăși comod pe spate, pe copastia de cauciuc, închise ochii și adormi.

A CINCEA ITERAȚIE

"Fisurile sistemului se vor observa de acum înainte distinct".

IAN MALCOLM

ÎN CĂUTARE

Gennaro ședea în jeep și asculta bâzâitul muștelor, în timp ce privea țintă șirurile îndepărtate ale palmierilor, ce jucau unduitoare în văpaie. Rămăsese uimit uitându-se prin preajmă, la ceea ce părea că fusese nu demult un adevărat câmp de bătălie: iarba era călcată în picioare pe o rază de vreo sută de metri, de jur-împrejur. Un palmier fusese smuls din rădăcină. Dăre prelungi de sânge se înșirau pe iarbă și pe movila acoperită cu bolovani, din dreapta lor.

De alături, Muldoon zise:

— Nu încape nici o îndoială. Tiranozaurul a intrat în arealul hadrozaurilor.

Mai luă o gură de whisky și astupă sticla.

— Mama lor de muște împuțite..., ocări el.

Așteptară încă o vreme, cu ochii în patru.

Gennaro bătea darabana cu degetele pe bordul mașinii.

— Și-acum de ce-am înțepenit aici? întrebă el până la urmă.

Muldoon nu îi răspunse imediat.

— REXY e pe undeva, prin apropiere, rosti el alene, într-un târziu, mijindu-și ochii în soarele crud al dimineții. Și-avem niște arme de rahat. Ce să-ți spun, mare brânză o să facem cu ele?!...

— Da' suntem într-un jeep, totuși...

— Ei, sigur... Ăla poate să-ntreacă jeep-ul nostru cât ai bate din palme, domnule Gennaro. Îndată ce ieșim în câmp liber, nu putem accelera mai mult de cincizeci-șaizeci de kilometri pe oră. Iar ăla o să ne-ajungă din urmă fără să se ostenească prea tare. Pentru el, viteza asta e-o floare la ureche, oftă vânătorul. Numai că deocamdată, nu prea văd nimic mișcând pe-aici. Ești gata să trăiești niște clipe palpitate? Să-ți pui pielea-n băț?

— Bineînțeles, se semeți Gennaro.

Muldoon porni motorul și, la zgomotul acela neașteptat, doi othnielia țopăiră prin iarba învălmășită, chiar în fața lor. Vânătorul apăsă pe ambreiaj. Dădu mai întâi un ocol locului bătucit, apoi strânse cercul acela treptat, până acolo de unde săriseră cei doi dinazauri mărunți. Apoi se dădu jos din mașină, depărtându-se de jeep. Se opri zărind un roi mare de muște ce se stârni undeva, în fața lui.

— Ce este? se interesă Gennaro.

— Adu radioul încoa'. zise Muldoon.

Gennaro se grăbi să coboare din mașină. Chiar și de la distanța aceea, putu simți duhoarea de hoit intrat în putrefacție. Apoi desluși o siluetă închisă la culoare, întinsă pe iarbă, plină de sânge, cu picioarele răsucite.

— Un pui de hadrozaur, spuse Muldoon, uitându-se la cadavru. Turma s-a risipit, iar amărâtul ăsta mic a rămas în urmă. T-rexul l-a dat gata numaidecât.

— Da' de unde știi? se miră Gennaro.

Corpul acela era sfâșiat în multe locuri, de mai multe guri.

— După excremente, îl lămuri Muldoon. Vezi grămăjoarele alea albicioase din iarbă? Ei, aia-i balegă de hadrozaur. Acidul ureic o înălbește așa. Da' dacă te uiți în partea asta'laltă — arată spre un morman de vreo douăzeci de centimetri înălțime — vezi balega tiranozaurului.

— Și de unde știi că tiranozaurul n-a venit aici mai târziu?

— După felul mușcăturii, răspunse Muldoon. Le vezi pe-alea mici, de-acolo? întinse el degetul spre pântecul animalului mort. Sunt urmele de othy. Mușcăturile lor n-au sângerat, deci au fost făcute după moartea prăzii, de mâncătorii de cadavre. În cazul ăsta, othnielia. Da' hadrozaurul a fost culcat la pământ de mușcătura asta, de la gât. Vezi spintecătura aia adâncă, chiar deasupra omoplaților? Ei, asta-i isprava lui T-rex, fără doar și poate...

Gennaro se aplecă și el deasupra hoitului, uitându-se la membrele contorsionate groaznic, parcă ar fi fost chinuite și

atunci de un spasm înfiorător. Alături, Muldoon răsuci butonul radioului.

— Camera de control...

— Da, se auzi vocea lui Arnold.

— Am mai găsit un hadro tânăr, mort.

Se apropie de rămășițe și cercetă talpa piciorului din spate, de pe partea dreaptă. Era imprimat acolo un număr.

— Numărul de ordine al animalului e HD/09.

Radioul pârâi câteva momente.

— Am și eu o veste pentru tine, îl anunță Arnold.

— Nu zău?! Și anume...

— L-am găsit pe Nedry.

Jeep-ul țâșni printre trunchiurile dese ale palmierilor, către drumul dinspre răsărit și intră apoi pe un drumeag lăturalnic, de serviciu, ce șerpuia de-a lungul țărmului râului din junglă. Era foarte cald în zona aceea a parcului, iar jungla îi împrejmuia din toate părțile, sufocantă și rău mirositoare. Muldoon se juca într-o doară, cu calculatorul de bord, care acum arăta o hartă a rezervației, conturată cu linii întrerupte.

— L-au reperat cu ajutorul computerului, zise vânătorul. În sectorul 1104, care-i chiar în fața noastră.

Mult în susul drumului, Gennaro desluși o barieră de beton, și un jeep parcat lângă ea.

— Probabil că a luat-o la răscrucea dinainte, își dădu Muldoon cu părerea. Nemernicul ăsta scârbavnic...

— Ce-a luat? se interesă Gennaro.

— Wu zice c-a șparlit vreo cin'spe embrioni. Știi câți bani fac ăștia, unu' peste altu'?

Gennaro clătină din cap, nedumerit.

— Între două și zece milioane de baștani, cam așa ceva..., spuse Muldoon admirativ, dând din cap. Asta da lovitură!

Pe măsură ce se apropiau de zidul de beton, Gennaro zări și cadavrul zăcând chiar lângă mașină. Era de nedeslușit deocamdată, se ghicea doar ca o pată lățită, verde. Însă când

jeep-ul opri brusc, câteva siluete mărunte, verzui, se împrăștiară îndată.

— Păi da, compys... Ei l-au găsit.

Vreo zece-doisprezece procompsognathids, prădători de talie mică, cu înfățișare aproape delicată, nu mai mari decât o rață domestică, se risipiră repede, întorcându-se apoi la marginea junglei, să se uite la cei doi oameni. Animalele chițâiau întruna, foarte agitate.

Dennis Nedry era întins pe spate, iar fața lui bucălată, copilăroasă, era deja roșie și umflată grozav. Roiuri-roiu de muște se înghesuiau să se așeze pe gura larg deschisă și pe limba fleșcăită într-o parte, umflată și ea. Restul corpului era de nerecunoscut: măruntaiele scoase, mânjite peste tot, iar un picior fusese aproape devorat de animale. Gennaro se întoarse la iuțeală pe călcâie, să privească neîncrezător, micii procompsognathi, care țopăiau pe picioarele de dinapoi, nu prea departe. Aveau cinci degete la lăbuțele dinainte, observă el. Și își ștergeau fețele și bărbia aproape ca niște făpturi umane, care...

— Dracu' să mă ia pe mine?! exclamă Muldoon. Aici n-au fost numai compys.

— Ceee?

Muldoon dădea din cap, a înțelegere.

— Vezi petele astea de spumă albicioasă? Astea, de pe cămașă și de pe mutra lui... Ei, simți putoarea asta de vomă uscată, veche?

Gennaro ridică ochii către cer, scârbit. Într-adevăr, îi mirosea și lui a scârboșenie dintr-aceea.

— Ei bine, află că asta-i salivă de dilo, turui vânătorul. Adică, pe scurt, scuipat de dilophozaur. Vezi inflamațiile astea de pe cornee? Roșeața asta nefirească... În ochi, saliva de dilo nu este mortală, ci doar foarte dureroasă. Trebuie să faci vreo două ore spălături cu antivenin și scapi... Și substanța asta o avem mai peste tot, prin adăposturile din parc, pentru orice eventualitate. Numai că nemernicului ăsta nu i-a fost de nici un folos. Pentru că l-au sfâșiat în două, de la mijloc. Și, de!

nu e tocmai plăcut să dai ortu' popii chiar așa?! Ei, la urma urmei, poate c-o exista și ceva dreptate pe lumea asta, din câte se vede.

Procomsognații chirăiau întruna și săltau când înainte când înapoi, ca niște mingi, în timp ce Muldoon deschise portiera din spate și scoase de-acolo o cutie lunguiață, de metal, și o trusă oțelită, curată.

— Ia uită-te, toate astea sunt la locul lor, zise el.

Îi întinse lui Gennaro doi cilindri întunecați la culoare.

— Ce sunt ăștia? întrebă avocatul.

— Păi, ce să fie? Ce se vede: rachete.

În timp ce Gennaro se dădea câțiva pași înapoi, speriat, Muldoon îi zise, nepăsător:

— Ai grijă... să nu calci în vreo împuțiciune...

Celălalt păși cu grijă peste cadavrul lui Nedry. Vânătorul duse arma și proiectilele spre jeep-ul lui și le puse pe bancheta din spate. Se urcă apoi la volan.

— Haide.

— Bine, da' cu ăsta ce facem? întrebă Gennaro arătând către hoit.

— Cum ce facem? îl lăsăm aici, că doar avem atâtea treburi de rezolvat.

Porni motorul și accelerează. Uitându-se înapoi, Gennaro îi văzu pe procompsognați reluându-și ospățul. Unul dintre ei țopăi pe pieptul cadavrului, apoi sări pe gura deschisă a lui Nedry și începu să se îndestuleze cu nasul acestuia.

Râul din junglă își strâmta tot mai mult albia. Malurile se apropiau atât de tare unul de celălalt, încât, copacii și coroanele lor alcătuiau o boltă de netrecut, acoperind fața strălucitoare a soarelui. Tim auzi ciripit de păsări, dar observă apoi că de fapt erau mici dinozauri săltând din creangă în creangă și chirăind întruna. Însă în cea mai mare parte a timpului, era o tăcere apăsătoare împrejur, iar văzduhul

părea încins și netulburat, acolo, sub umbrele prelungi ale arborilor înalți.

Grant. se uită iar la ceas. Era opt.

Barca de salvare plutea liniștită printre rarele scânteieri ale soarelui, ce răzbătea prin frunziș, oglindindu-se în apă. Nimic nu părea în neregulă, atâta doar că de-acum mergeau cu viteză mai mare decât înainte. Grant, care abia se deșteptase din somn, se lăsă comod pe spate și se uită contemplativ la coroanele falnice ale copacilor de deasupra. Și-atunci o văzu pe fetiță ridicându-se peste el, să ajungă la ramuri.

— Hei, ce faci acolo? o întrebă repede.

— Crezi că putem să mâncăm și noi ciorchini d-ăștia? spuse ea, arătând spre frunziș.

Unele crengi se lăsau mult deasupra râului, le puteai ajunge fără prea mare greutate. Tim observă și el ciorchini întregi de boabe roșii, strălucitoare, atârând de pe ramuri.

— În nici un caz, răspunse Grant.

— De ce nu?! Dacă prichindeii ăia pot să mănânce și nu pățesc nimic, noi de ce să nu putem? se smiorcăi ea și arătă iar către frunziș, unde într-adevăr țopăiau câțiva dinozauri mărunți.

— Nu, Lex, o opri el.

Fata oftă, vădit nemulțumită de autoritatea cu care i se adresase bărbatul.

— Of, cât mi-aș dori să fie tati aici, se miorlăi ea din nou. Tati știe întotdeauna ce trebuie să facă.

— Ce tot îndrugi tu acolo? se rățoi Tim la soră-sa. *Niciodată* măcar n-are habar ce să facă!

— Ba da, ba da, oftă ea iarăși.

Lex se uita cu jind la arborii cei impunători, în timp ce treceau printre ei, printre rădăcinile lor groase, răsucite, ajungând până la marginea apei.

— Știi ce, numai fiindcă tu nu ești preferatul lui..., urmă răsfățata.

Tim îi întoarse spatele și nu zise nimic.

— Dar nu-ți face probleme, tati ține la tine și-așa... Chiar dacă ești înnebunit după calculatoare, în loc să îți placă sportul.

— Tata este mare amator de sport, îi explică băiatul lui Grant.

Acesta dădu din cap, înțelegător. Sus, în copaci, dinozauri mici, de un galben-pal, de-abia de o jumătate de metru înălțime; țopăiau voioși din cracă în cracă. Aveau ciocuri, ca papagalii.

— Știi cum se numesc? o întrebă Tim pe Lex.
Microceratops.

— Ei, ce să-ți zic, mare brânză...

— Credeam că te interesează.

— Numai pe puțorii cu caș la gură îi interesează dinozaurii, îl înfruntă ea.

— Cine ți-a spus ție așa ceva?

— Tati.

Tim tocmai deschisese gura, să țipe la ea, dar Grant ridică mâna, împăciuitoare.

— Copii, ia încetați odată. Liniște.

— De ce? se obrăznică Lex. Pot să fac ce vreau eu, dacă...

Însă tăcu dintr-odată, pentru că auzi și ea. De undeva, din josul râului, ajunse până la ei un răcnet înfiorător.

— Ei, pe unde-i blestematul ăla de rex? întrebă Muldoon, prin radio. Pentru că pe-aici nu vedem nici urmă de el.

Se întorseseră în arealul sauropozilor, să mai cerceteze încă o dată locul acela bătătorit de animalele care se luptaseră măi devreme. Iar tiranozaurul parcă intrase în pământ?!

— Verific imediat, zise Arnold și închise.

Muldoon se întoarse către Gennaro.

— Auzi la el: "Verific imediat"?! îl maimuțări el. Da' de ce mama dracilor bălțați n-o fi verificat el mai înainte?! De ce n-o fi fost cu ochii beliți cât cepele după curul balaurului ăla?!

— Și eu de unde să știu? îl domoli Gennaro.

— Aăăă... nu se vede pe nicăieri, se auzi iar vocea lui Arnold, după câteva momente.

— Cum adică nu se vede nicăieri?!

— Așa, pur și simplu nu apare pe nici un monitor. Senzorii de mișcare nu îl reperează pe niciunde.

— Of, fir'ar al dracu' de ceas nenorocit, ocări Muldoon. Atâta mi-au împuiat capul cu senzorii ăia de mișcare. Da' pe Grant și pe copii i-ai localizat?

— Nici pe ei nu i-au reperat senzorii de mișcare.

— Bine, și-atunci noi ce moașe-sa pe gheață să facem aici? se enervă Muldoon și mai tare.

— Să așteptați, răspunse Arnold.

— Ia uitați-vă! Uitați-vă!...

Chiar înaintea lor, cupola înaltă a aviarului se înălța maiestuoasă. Grant nu o văzuse decât de la distanță, însă abia în momentele acelea își dădu seama cât era de mare — avea poate mai mult de un kilometru și jumătate în diametru. Formele prelungi ale construcțiilor geodezice erau estompate de ceața subțire, iar prima lui impresie a fost că toată sticlăria aceea probabil cântărea cel puțin o tonă. După care, apropiindu-se, observă că de fapt nu erau deloc geamuri aplicate pe schelăria metalică, ci numai plase de sârmă rezistentă.

— Nu este încă terminată construcția, observă Lex.

— Eu cred că special este făcută așa, își dădu Grant cu părerea.

— Dar atunci, toate păsările pot să zboare afară.

— Nu și dacă sunt *păsări mari*, remarcă paleontologul.

Râul trecea chiar pe sub baza cupolei. Se uitară cu toții în sus, uluiți. De-acum intraseră sub bolta enormă, iar barca plutea mai departe de râu. Însă, în câteva momente, cupola era atât de mult deasupra lor, încât abia se deslușeau vag contururile ei prin ceața dinăuntru.

— Parcă îmi aduc eu aminte că mai era un al doilea aviar prin zona asta.

Câteva momente mai târziu, zări într-adevăr acoperișul unei alte clădiri, ce se înălța deasupra vârfurilor copacilor, în partea de nord.

— Vreți să ne oprim aici? întrebă Tim.

— Poate că dăm peste vreun telefon. Sau peste niște senzori de mișcare. Trebuie neapărat să încercăm să luăm legătura cu cei de la camera de control. Să nu fie prea târziu când or să afle despre animalele care sunt acum în drum spre continent.

Se cățărară peste copastia plutei de salvare, pășind în noroiul cleios al malului, iar Grant târî ambarcațiunea pe uscat. După care legă funia de un copac și porniră la drum, luând-o drept prin pădurea deasă, de palmieri.

AVIARUL

— Nu pricep defel, rosti John Arnold în receptorul telefonului. Nu găsesc T-rexul nicăieri, și nici pe Grant sau pe copii.

Ședea în fața computerului și bea o altă ceașcă de cafea. Peste tot, în jurul lui, camera de control era înțesată cu caserole de carton și sandviciuri pe jumătate mâncate. Arnold era epuizat. Era deja sâmbătă dimineața, ora opt fix. În

ultimele patrusprezece ore, de când Nedry distrusese programul computerizat, care supraveghea buna funcționare a Parcului Jurasic, inginerul readusese la normal, punct cu punct, fiecare sistem, pe rând.

— Toate sistemele parcului sunt puse acum în funcțiune. Și merg cât se poate de bine. Telefoanele au fost de asemenea reparate. Am și chemat un doctor pentru dumneata.

La celălalt capăt al firului, Malcolm tuși. Arnold îi dăduse telefon la el în cameră, unde matematicianul zăcea imobilizat.

— Dar tot mai aveți probleme cu senzorii de mișcare, așa-i? întrebă Malcolm.

— Ei, sigur, nu prea găsesc ce caut eu...

— Ca de pildă, tiranozaurul.

— Da, nu mai apare deloc acum. A plecat spre nord cu vreo douăj' de minute în urmă, îndreptându-se spre marginea lagunei, după care l-am pierdut cu totul. Și nu-mi închipui de ce. Poate numai dacă nu s-o fi culcat iarăși.

— Da' nu poți să-l găsești nici pe Grant, cu copiii?

— Ei, eu cred că problema-i destul de clară, răspunse Malcolm. Senzorii de mișcare acoperă o arie inadecvată.

— Inadecvată?! se burzului Arnold. Dar acoperă nouăj' doi...

— Da, mi-aduc aminte... Nouăzeci și doi la sută din suprafață. Dar dacă reprezinți pe monitor harta celor opt la sută procente de teren rămas, o să observi că, din punct de vedere topografic, acesta este unitar, ceea ce înseamnă că respectivele teritorii sunt învecinate. Deci, în principiu, un animal se poate mișca liber, în orice parte a parcului și să scape de sub supraveghere, urmând un drum lăturalnic, de serviciu, sau cursul râului din junglă ori plăjile și așa mai departe...

— Chiar dacă ar fi așa, lighioanele astea sunt prea proaste ca să își dea seama de asta, replică Arnold.

— Nu e foarte sigur cât de proaste sunt animalele în general, îl înfruntă Malcolm.

— Și crezi cumva că asta face și Grant, cu copiii? spuse Arnold.

— În nici un caz, rosti Malcolm printre accesele de tuse. Grant nu-i deloc lipsit de minte. Fără îndoială că vrea cu tot dinadinsul să fie detectat de voi. Probabil că el și copiii stau în fața fiecărui senzor de mișcare și încearcă să vă atragă atenția. Dar s-ar putea la fel de bine, ca ei să aibă alte necazuri, pe care noi nici n-avem cum să le bănuim. Sau poate sunt chiar pe malul râului.

— Nu îmi pot imagina defel că ar putea să fie pe lângă râu. Malurile sunt prea înguste. E imposibil să mergi pe acolo.

— Dar râul i-ar aduce pe undeva, pe-aici, dacă i-ar urma cursul?

— Da, dar nu-i tocmai cea mai sigură cale, pentru că trece prin aviar...

— De ce nu era trecut aviarul în itinerariul turistic? se interesă Malcolm.

— Am avut niște greutăți cu finisarea lui. Inițial, parcul era proiectat să aibă în centru un adăpost sub formă de piramidă, foarte înalt, unde vizitatorii să poată urmări pterodactilii chiar de la nivelul lor de zbor. În momentul ăsta, avem în aviar patru dactili. De fapt sunt cearadactili, respectiv pterodactili de talie mare, care se hrănesc cu pește...

— Ei, și ce-i cu ei? insistă Malcolm.

— Ei bine, când am sfârșit noi de construit adăpostul lor, i-am pus acolo, în aviar, să se aclimatizeze. Numai că a fost o greșeală de neiertat. Pentru că s-a dovedit ulterior că pterodactilii — pescari luptau pentru stabilirea supremației în teritoriu.

— Supremație în teritoriu?!

— Oho, și ce luptă au mai încins pentru chestia asta?! Își scot ochii între ei ca dracii pentru fiecare bucățică de teren și atacă orice alt animal care cutează să intre în aria pe care și-au împărțit-o între ei.

— Atacă?!

— Da, da... Și e chiar foarte impresionant să asisti la așa ceva. Dactilii planează câteva clipe aproape de tavanul aviarului, își ochesc prada, apoi își strâng dintr-odată aripile și se-aruncă înainte, ca niște ghiulele. Un astfel de animal, de o sută cincizeci de kilograme, care coboară în picaj de la înălțimea aceea, lovește un om cu forța unei tone întregi de cărămidă. Ce mai, îl poate face una cu pământul. S-au repezit la câțiva muncitori și i-au lovit până ce i-au lăsa leșinați. Și i-au rănit destul de rău...

— Deci, dacă sunt în aviar acum copiii...

— Nu sunt acolo, rosti Arnold, foarte categoric. Mă rog, cel puțin eu unul așa sper...

— Cum, ăsta-i aviarul? se miră Lex. Ce șandrama nenorocită!

Sub marea cupolă a arealului aviar, Adăpostul Pteratopilor era construit mult deasupra solului, pe stâlpi solizi, de lemn, chiar în mijlocul unui pâlț de brazi. Însă clădirea nu era încă finisată și rămăsese nevopsită. Tocăria ferestrelor era goală, fără geamuri. Copacii și adăpostul erau peste tot împroșcați cu pete mari, albe.

— Din câte îmi dau eu seama, nu l-au terminat încă, cine știe de ce, zise Grant, ascunzându-și dezamăgirea.

Se uită din nou la ceas.

— Ei, atunci haideți să ne întoarcem la barcă...

Soarele tocmai se înălțase sus pe cer, înviorând dimineata, când ei începură să meargă spre ieșire. Grant se uita la umbrele prelungi ale grilajelor ce se proiectau pe pământ. Zăbrelele erau instalate undeva, în tavanul boitei de deasupra lor. Observă că și țărâna și frunzișul arborilor erau pătate cu materia aceea albicioasă, prăfoasă, care se întinsese și pe partea exterioară a adăpostului. Se mai simțea și un miros straniu, acru, prihănind aerul proaspăt al răsăritului de soare.

— Cam pute pe-aici, strâmbă din nas Lex. Ce-o fi toată mângăleala asta albă?

— Parcă ar fi excremente de reptilă. Probabil că sunt însă de la părăsi...

— Dar cum de n-au terminat încă adăpostul ăsta?

— Habar n-am.

Ajunseră într-un luminiș plin de iarbă mărunță, înțesată cu flori de câmp. Și atunci auziră un fluier prelung, răgușit. Apoi un altul, de dincolo de copaci.

— Ce-a fost asta?

— Nu știu.

Dar Grant zări în clipa aceea umbra întunecată ce se așternea peste poiană. Și umbra părea că se mișcă repede. În câteva clipe avea să ajungă chiar deasupra lor. Și atunci se uită drept în sus și zări o siluetă enormă, închisă la culoare, ce plana deasupra lor, acoperind lumina soarelui.

— Aoleu! se sperie Lex. E un pterodactil!

— Exact, șopti Tim.

Grant nu scoase o vorbă. Era pur și simplu transportat de încântare, la vederea uriașei zburătoare. Acolo sus, pterodactilul şuiera iarăși nazal și apoi se învârti în cerc, cu grație, întorcându-se iar deasupra lor.

— Da' cum de n-au trecut și arealul ăsta în itinerariu? se minună băiatul.

Și Grant își puna aceeași întrebare. Dinozaurii aceia înaripați erau atât de frumoși, atât de grațioși când planau... Și, în vreme ce el privea uluit, remarcă un al doilea pterodactil, apoi un al treilea, și al patrulea, apărând pe neașteptate în înalt...

— Poate pentru că nu au terminat adăpostul, de-asta..., răspunse într-un târziu Lex, fratelui ei.

Grant se gândea însă că aceia nu erau pterodactili obișnuiți. Erau totuși prea mari. Probabil că erau cearadactili — reptile înaripate, de talie mare, din perioada de început a erei cretacice. Păreau niște aeroplanе în miniatură. Dar când se mai apropiară, își dădu seama că anvergura aripilor

acestora măsura în jur de cinci metri. Animalele acelea aveau trupuri de harpie și capete de crocodili. Și mâncau pește, din câte își aducea el aminte. Da, fuseseră descoperite fosile în America de Sud și Mexic.

Lex își duse mâna streășină la ochi și se uită spre cer.

— Oare nu or să ne facă nimic?

— Nu, nu cred. Se hrănesc cu pește.

Unul dintre dactili coborî în spirală spre ei, aproape atingându-le creștetele, apoi depărtându-se, după ce lăsase în urmă un val de aer cald și un iz acru, stăruitor.

— Mamă-mamă! se minună Lex. *Chiar că sunt ditamai!* Sunteți chiar atât de sigur că nu ne pot face nici un rău?

— Destul de sigur...

Un al doilea pterodactil, se repezi asupra lor, cu mai mare viteză decât cel dintâi. Și veni din spate, vâjâindu-se pe deasupra capetelor. Grant prinse cu coada ochiului, într-o străfulgerare ciocul cu dinți puternici și trupul solid, de harpie. Seamănă cu un liliac gigantic, își zise paleontologul. Dar cel mai mult îl impresionează înfățișarea fragilă a vietăților. Urișele lor aripi — formate de fapt din membrane delicate, rozalii, întinse pe osatura fină — erau atât de subțiri, încât se vedea prin ele... Da, totul crea acea impresie de fragilitate de ceară...

— *Ceee?!* făcu Grant, nevenindu-i să creadă.

— Aoleu! țipă Lex, prinzându-și capul în palme. *M-a mușcat!*

— M-a mușcat! M-a mușcat!

Când își dădu mâinile în lături, avea sânge pe degete.

Deasupra lor, alți doi pterodactili își strângeau aripile, prefăcându-se dintr-odată în două forme grele, întunecate, care cădeau ca niște proiectile spre pământ. Și, în timp ce se prăbușeau astfel, scoteau un fel de țipete ascuțite.

— Haideți, repede! strigă Grant, apucându-i de mână.

O luară la goană peste poiană, auzind tot mai aproape țipetele animalelor și bărbatul se aruncă apoi la pământ, în ultima clipă, trăgând cei doi copii după el, în vreme ce

pterodactilii şuierau și chițăiau asurzior, trecând pe deasupra lor, bătând cu putere din aripile uriașe. Grant simți tăișul ghearelor sfâșiindu-i spatele cămășii.

Apoi se ridică imediat în picioare, silind-o și pe Lex să se scoale de jos și alergară toți trei vreo câțiva metri, până ce alte două păsări se răsuciră în văzduh și se prăbușiră spre ei, cârâind. În ultimul moment, din nou, îi azvârli pe copii la pământ, iar umbrele cumplite îi scăpară și de data aceea.

— Bleah..., se strâmbă Lex, scârbită.

Grant văzu că era plină de găinaț.

Se grăbi să se ridice în picioare.

— Acum!

Tocmai voia să o ia la goană, când Lex urlă de groază. Bărbatul întoarse capul și observă că unul dintre dactili o înșfăcase de umeri cu ghearele încovoiate, de la picioarele din spate. Aripile imense, de piele, translucide în lumina crudă a soarelui de dimineață, vâsleau prin aer, de o parte și de alta a fetei. Dinozaurul încerca să își înalțe prada în văzduh, însă aceasta era prea grea și, în timp ce se căznea să o salte, animalul infuriat o lovea întruna în cap cu ciocul coroiat.

Lex răcnea ca din gură de șarpe, fluturându-și în disperare brațele subțirele, ca să se apere. Și atunci, Grant făcu singurul lucru care îi stătea în puteri: alergă cât putu de repede spre dinozaur și, dintr-un salt, se aruncă înainte, izbindu-l. Îl răsturnă pe acesta pe spate și se trezi deasupra corpului de harpie. Animalul cârâia și lovea cu ciocul. Omul își ferea capul, să nu îl rănească fălcile zdravene ale creaturii, în vreme ce aripile gigantice băteau nebunește aerul în jurul lui. Se simțea ca într-un cort firav, în plină furtună. Nu vedea nici în stânga, nici în dreapta. Nu auzea nimic. În clipele acelea, pentru el întreaga lume se reducea la zbaterea aceea chinuitoare, de aripi și la țipetele dactilului. Picioarele solide, cu gheare încovoiate, îi râcăiau fără încetare pieptul. Lex striga cât putea. Grant se împinse în trupul animalului, să se depărteze de el, însă acesta croncănea mai departe și fornăia în vreme ce aripile vânturau fără încetare, încercând să

întoarce trupul acela greoi, să îl echilibreze din nou. Într-un târziu, își strânse aripile ca un liliac uriaș, se ridică pe gheruțele din vârful lor, și începu să meargă astfel. Omul se opri, uluit.

Putea să meargă în aripi! Deci speculațiile lui Lederer se dovediseră întemeiate până la urmă!

Însă tocmai atunci, ceilalți trei dactili se prăbușeau peste ei, iar Grant, amețit, se clatină pe picioare și, cu groază în suflet, o zări pe Lex fugind, cu mâinile pe creștet... și pe Tim, care răcnea din răspuțeri...

Primul dinozaur vâjâi chiar pe deasupra pământului, dar fetița aruncă un obiect ciudat și dintr-odată dactilul şuieră și, se înalță iar în văzduh. Ceilalți începură să îl urmărească pe cel dintâi, ca să-i smulgă prada. Iar cel de-al patrulea, bătând cumplit din aripi, se înalță și el în aer, urmându-i. Grant se uită după ei, mijindu-și ochii, să deslușească ce se întâmpla de fapt. Cei trei pterodactili, care ajunseseră deja aproape de capătul de sus al cupolei, îl hăituiau pe primul, cârâind infuriati.

Rămăseseră singuri în luminiș.

— Ce naiba s-a petrecut aici? întrebă Grant, nedumerit.

— Mi-au furat mănua mea de basebal, asta s-a întâmplat, se smiorcăi Lex. Da, mi-au înhățat mănua mea Darryl Strawberry, *specială*...

Porniră iar la drum. Tim o cuprinse cu brațul pe după umeri.

— Ai pățit ceva?

— Bineînțeles că nu, prostănacule..., se rățoi ea, scuturându-se să scape din îmbrățișare. Sper c-o să le rămână-n gât și-or să crape, mai adăugă, uitându-se în sus, spre pterodactili.

— Mda, și eu sper același lucru, zise băiatul.

În fața lor, zărind barca trasă pe țărm, Grant se uită iar la ceas. Era opt și jumătate. De-atunci începând, nu le mai rămăneau decât două ore și jumătate până când trebuiau neapărat să fie înapoi la bază.

Lex chiui de bucurie când trecură de marea cupolă argintie a aviarului. Pe acolo, malurile râului păreau tot mai apropiate, iar copacii își îndeseau crengile arcuite, ce se întâlneau deasupra capului lor. Matca era mai îngustă decât înainte, uneori de numai un metru și jumătate lățime, iar curentul îi duceau foarte repede la vale. Lex se ridica mereu pe vârfurile picioarelor, ca să atingă ramurile de deasupra.

Grant ședea întins pe spate, și asculta cu plăcere murmurul zglobiu al apei ce sălta sub cauciucul încins al bărcii. Înaintau mai iute, căci crengile ce se bolteau deasupra râului, păreau că lunecă mult mai repede. Era destul de odihnitor. Puterea curentului parcă învolbura și împletitura ramurilor ce îndepărtau arșița junglei. Iar asta însemna că aveau să ajungă mult mai repede la destinație?

Paleontologul nu își dădea seama cât anume parcurseseră până atunci, dar își închipuia că se aflau la cel puțin câțiva kilometri distanță de adăpostul sauropozilor, unde petrecuseră toți trei noaptea trecută. Probabil că făcuseră până atunci în jur de șase-șapte kilometri Sau poate chiar mai mult. Crea ce însemna că era posibil să se afle la numai o oră de mers de hotel, după ce aveau să coboare din barcă. Dar după experiența din aviar. Grant nu se mai grăbea defel să părăsească matca râului. Deocamdată le era destul de bine acolo.

— Eu una mă tot întreb ce-o mai fi făcând Ralph? începu Lex. Poate că-i deja mort sau cine știe ce o fi pățit între timp...

— Ei, eu sunt sigur că e teafăr și nevătămat.

— Mă gândesc și eu: oare m-ar fi lăsat să îl călăresc? urmă eă, moleșită de căldură. Ar fi fost foarte hazliu, să pot călări pe Ralph.

Tim însă își puna alte probleme.

— Vă mai aduceți aminte de discuția aceea de la arealul stegozaurului? Cea de seara trecută...

— Da.

— Cum de v-a venit ideea să-ntrebați de ADN-ul de broască?

— După ce mi-am dat seama că dinozaurii de-aici se înmulțesc pe cale naturală, răspunse paleontologul. Lucru pe care cei de-aici nu și-l pot explica sub nici o formă, devreme ce i-au iradiat și toți sunt de fapt femele.

— Mda...

— Ei bine, tratamentele astea cu radiații sunt cunoscute deja ca nefiind foarte sigure, așa că probabil nici n-au avut efectul scontat. Mă rog, e discutabil. Se poate dovedi. Dar tot mai rămâne un semn de întrebare: sunt într-adevăr toți dinozaurii de-aici femele? Cum ar putea ei atunci să se înmulțească, totuși?!

— Așa-i, se dumiri Tim.

— Ei, atunci ne aducem aminte că în regnul animal, actul reproducerii în sine, se poate îndeplini într-o varietate de feluri.

— Mda, păi pe Tim îl interesează foarte tare sexul..., chicoti Lex.

Nu îi dădură nici unul atenție.

— De exemplu, urmă Grant, multe specii de animale se reproduc fără a îndeplini vreodată ceea ce numim noi actul sexual... Masculul depune un spermatofor, care conține sperma, iar femela îl reperează mai târziu, uneori mult mai târziu. Tipul acesta de "schimb" nu implică neapărat niște diferențieri fizice distincte și numeroase, între mascul și femelă, după cum credem noi că ar trebui să existe în mod normal. Masculii și femelele se aseamănă mult mai mult în rândul animalelor, decât în rândul oamenilor.

Tim încuviință din cap.

— Dar de ce anume v-ați referit la ADN-ul de broască?

Tocmai atunci se auziră țipete înspăimântate în copaci, iar microceraptorii se împrăștiau care încotro, scuturând puternic frunzișul. Capul masiv al tiranozaurului pătrunse printre ramuri din partea stângă, iar fălcile amenințătoare clămpăniră chiar lângă plută. Lex urlă de groază, iar Grant vâsli la iuțeală în partea opusă, însă acolo matca era de numai un metru și jumătate lățime. Tiranozaurul se

încurcase în împletitura deasă a crengilor. Își îndesa gâtul în față, îl sucea într-o parte sau alta, și răgea îngrozitor. În sfârșit, își scoase țeasta uriașă din țesătura ramurilor rezistente.

Printre trunchiurile copacilor care mărgineau malul apei, zăriră corpul imens al dinozaurului îndreptându-se spre nord, căutând probabil un loc potrivit de trecere printre copaci.

Microceraptorii fugiseră cu toții spre celălalt țărm, unde țipau cât îi ținea gura și țopăiau de colo-colo, agitați. În barca de salvare, Grant, Tim și Lex priveau neajutorați dinozaurul care încerca din nou să pătrundă printre arbori însă a-ceștia erau prea puternici și prea deși. Monstrul merse mai departe, în josul malului și încercă iar să străbată, scuturând furios ramurile groase.

Însă nici de data aceasta nu reuși.

Și atunci o porni în continuare, să îi aștepte undeva, pe cursul râului.

— *Îl urăsc*, îngăimă Lex, speriată de moarte.

Grant se lăsă pe spate, sfârșit de emoție. Dacă tiranozaurul ar fi trecut printre copaci, nimic pe lumea asta nu ar mai fi putut face el ca să scape viața copiilor. În locul acela râul era atât de îngust, încât abia depășea cu puțin marginile bărcii. Parcă s-ar fi aflat într-un tunel. Uneori, vâslele de plastic se înfundau în noroi, în vreme ee ambarcațiunea era împinsă mai departe de curentul repede.

Se uită la ceas. Era aproape ora nouă. Iar pluta de salvare își urma drumul, în josul apei.

— Hei! spuse Lex pe neașteptate. Ia ascultați puțin!

Auzi niște mârâieli, apoi niște țipete de bufniță. Zgomotele acelea veneau de undeva, din fața lor. Paleontologul ascultă cu atenție și auzi țipetele de bufniță din nou.

— Ce-o fi? zise Lex.

— Habar n-am, răspunse Grant. Dar sunt mai multe animale sau ce/or fi ele...

Vâsli iar spre malul opus și se prinse zdravăn de o creangă groasă, ca să oprească pluta. Mârâitul se auzea mai

departe. Apoi iar, țipete de bufniță.

— Parcă ar fi un stol de bufnițe, remarcă Tim.

Malcolm gemu de durere.

— Nu-i timpul să-mi faci o morfină?

— Nu încă, refuză Ellie.

Matematicianul oftă, chinuit.

— Câtă apă mai avem aici?

— De unde să știu?! La robinete curge apa șuvoi...

— Nu, mă refeream la rezervele de apă! Câtă apă este oprită pentru cazurile de urgență?

Ellie ridică din umeri, nedumerită.

— Nici un strop.

— Du-te prin toate camerele de pe etajul ăsta și umple căzile cu apă.

Ellie se încruntă, îngrijorată.

— A, sa nu uit! adăugă Malcolm. Avem cumva prin preajmă niște stații de emisie-recepție portabile? Și lanterne? Dar chibrituri și spirtiere? Chestii d-astea, pentru cazuri de necesitate...

— O să arunc o privire primprejur, să văd. Da' ce-i, te pregătești pentru cutremur?

— Cam așa ceva, răspunse Malcolm. *Efectul Malcolm* presupune din start schimbări catastrofale.

— Dar Arnold zice că toate sistemele funcționează perfect.

— Da. exact în felul ăsta apare și efectul respectiv...

— Nu prea ai încredere în ce spune Arnold, așa-i? observă Ellie.

— E un tip de treabă. Dar e inginer. Ca și Wu, de altfel. Amândoi sunt oameni cu pregătire *strict tehnică*. Nu posedă inteligență. Pe ei îi caracterizează ceea ce eu numesc "uninteligență", adică inteligență unilaterală. Ei nu văd decât situația din prezent. Întotdeauna dovedesc o gândire limitată, dar ei spun că este un "mod de a privi lucrurile foarte practic", la obiect. Și nu judecă deloc conjuncturile lucrurilor,

în general. Nu își dau seama de consecințe. Asta-i motivul existenței unei astfel de insule. Da, da, inteligența unilaterală. Pentru că, în mod clar, un om care gândește puțin mai mult; nu poate să creeze un animal și să se aștepte apoi ca acesta să nu se comporte *ca orice ființă vie*. Imprevizibil. Să vrea să scape din țarc. Însă nu; ei nu sunt în stare să priceapă atâta lucru...

— Dar nu crezi că ține totuși de firea omului să se încăpățâneze așa? întrebă Ellie.

— A, nu, pentru numele lui Dumnezeu, în nici un caz. E ca și cum ai afirma că a face omletă cu șuncă pentru micul dejun intră în firea omenească. Numai că nu-i vorba de așa ceva. Deloc. Este rezultatul acelei unice instruiri de tip occidental, de care restului lumii i se face greață numai când își amintește de ea, ca să fim sinceri.

Se strâmbă de durere.

— Morfina asta mă cam face filozof...

— Mai vrei puțină apă?

— Nu. O să-ți spun de fapt care-i necazul cu inginerii și savanții. Savanții au în tărtăcuță un morman de rahat, căruia ei îi zic pompos "metodă de a cerceta adevărurile universale ale naturii". Lucru care, de altfel, este adevărat, dar nu asta îi duce pe ei la cunoaștere. Nimeni nu este călăuzit pe lumea asta de abstracțiuni scârbavnice, precum "căutarea adevărului".

De fapt, oamenii de știință sunt preocupați în primul rând cu aplicarea descoperirilor în practică. Așa că se atașează cu trup și suflet de ceea ce au de făcut, *dacă* au ceva de făcut. Și niciodată nu încetează să își pună întrebarea dacă *ar mai putea face* vreun lucru nou pe lumea asta. În mod firesc, le convine să numească părerile celor ce gândesc ca mine ca fiind neîntemeiate. Pentru că, dacă nu or să facă ei ceea ce își propun, în mod cert va veni altcineva care să ducă la îndeplinire năzuințele lor. Descoperirea de lucruri noi, cred ei, este un proces inevitabil. Așa că încearcă să fie ei primii care să împlinească asta. De, asta-i regula jocului în știință, în

general. Fiecare descoperire pur științifică este un act de agresiune, de pătrundere cu forța spre o nouă treaptă de dezvoltare. Pentru că apoi antrenează o mulțime de chestiuni tehnice și pur și simplu sunt în stare să schimbe fața lumii. Gazele de eșapament pârjolesc pământul și lasă în urmă bioproduse radioactive. Astronauții lasă pe luna gunoaie. Întotdeauna există măcar câte o dovadă că au trecut și savanții pe-acolo, cu descoperirile lor. Dintotdeauna, descoperirile științifice au fost, de fapt, o siluire nemiloasă a lumii naturale. Dintotdeauna. Iar oamenii de știință asta și vor. Să își vâre ei mașinăriile peste tot. Să își însămânțeze pe-acolo urmele trecerii lor pe pământ. Pentru că ei nu pot numai să stea cu mâinile în sân și să urmărească mersul firesc al lucrurilor. Nu, ei nu pot să se uite doar și să aprecieze din ochi, fără să atingă. Pentru că ei nu se pot integra nici psihic într-o ordine firească a lucrurilor. Ei au istorica sarcină de a face să se întâmple ceva nenatural. Asta e meseria de om de știință, așa că acum avem deja cohorte întregi, societăți întregi, care încearcă să fie științifice.

Oftă cu tristețe și se lăsă iar pe perne.

— Nu crezi că te obosești prea mult.

— Cum arată locul unde excavați voi fosile, după un an de muncă?

— Nu prea grozav...

— Aha, deci nu replantați vegetația, nu renivelati terenul unde săpați, așa-i?

— Nu.

— De ce nu?!

Ea înălță din umeri, stânjenată.

— Presupun că nu există fonduri...

— Aha, deci există destui bani ca să finanțeze șantierele, dar nu să și refacă locul după ce se sfârșește toată tevatura, nu?

— Păi... vezi tu, noi de pildă lucrăm în terenurile mlăștinoase...

— Da... Numai terenuri mlăștinoase, repetă Malcolm, clătînând din cap. Numai gunoaie. Numai produse de mîna a doua... Numai efecte secundare... Nu încerc decât să-ți dovedesc că exact asta doresc *toți oamenii de știință*. Ei își doresc toate aceste subproduse și gunoaie și răni adânci și efecte secundare... Este un fel de a se încuraja singuri, pentru a duce mai departe ce încep. Toate astea sunt prevăzute în planurile marii fabrici a științei și, în mod implicit, au ca scop dezastrul total.

— Atunci care ar fi rezolvarea?

— Să scăpăm cumva de oamenii cu inteligență unilaterală. Să-i scoatem din circuit.

— Dar în cazul acesta am pierde toate avantajele descoperirilor...

— Care avantaje? pufni Malcolm, nervos. Din 1930 încoace, numărul orelor pe care femeile trebuie să le sacrifice treburilor casnice nu s-a micșorat deloc. Cu toate aspiratoarele sofisticate, mașinile de spălat și uscat, mașinile de măturat străzile, gunoierile și fabricile de îmbrăcăminte neșifonabilă... Și oare de ce anume le-o mânca lor întreținerea curățeniei tot atîta timp ca și în 1930?

Ellie nu răspunse.

— Pentru că nu au apărut de-atunci nici un fel de avantaje, de fapt. Țasta-i secretul. Cu treizeci de mii de ani în urmă, când oamenii făceau picturi rupestre la Lascaux, da, da, oamenii cavernelor munceau numai vreo douăzeci de ore pe săptămână ca să își încropească niște învelitori. În restul timpului, puteau să se joace sau să doarmă sau ce le mai trecea lor prin tîgvă să facă... Și trăiau într-o lume *naturală*, cu aer curat, apă curată, copaci minunați și apusuri sublime. Ia gîndește-te și singură!... Douăzeci de ore pe săptămână. Acum treizeci de mii de ani în urmă.

— Și tu ai vrea să întorci ceasul vremii înapoi?! zise Ellie.

— Nu, răspunse Malcolm. Aș vrea numai să se trezească odată buimacii ăștia de oameni. Am avut parte de patru sute de ani de știință modernă, așa că s-ar cuveni să știm și noi cu

toții la ce folosește și la ce nu-i bună. E timpul să se petreacă o schimbare în mintea oamenilor.

— Înainte de a distruge planeta? spuse ea.

El însă oftă, neînțeles, și închise ochii.

— Vai mie, se vaită. Asta chiar că-i *ultimul lucru* de care mi-ar putea fi teamă.

***

În tunelul întunecat al junglei, Grant ducea pluta cât putea de încet, ridicat în picioare, ținându-se cu mâinile de crengile de sus, ca să se deplaseze neauzit. Încă se auzeau țipetele acelea de bufniță. Apoi văzu și dinozaurii.

— Nu cumva ăștia-s cei otrăvitori?

— Ba da, oftă Grant. *Dilophosaurus*.

Pe mai, stăteau doi dilofozauri. Corpurile lor; înalte de trei metri și jumătate, erau gălbui, cu pete negre, iar pânțelele verde intens ca la șopârle. Două creste aidoma, roșii, se vedeau pe cap, de la nas până deasupra ochilor, întâlnindu-se pe creștet, unde formau un V. Asemănarea lor cu păsările era și mai izbitoare datorită mersului și felului în care se mișcau. Se aplecau să bea apă din râu, apoi se ridicau și gălgâiau apa în gâtlee. după care scoteau țipetele acelea, de bufniță.

— N-ar fi mai bine să coborâm și s-o luăm prin pădure? șopti Lex.

Grant clătină din cap, refuzând. Dilofozaurii erau de talie mai mică decât tiranozaurul, așa că se puteau strecura prin frunzișul des de la marginea râului. În plus, păreau foarte iuți în mișcări, după cum guruiau și țipau unul la celălalt.

— Dar nu putem trece așa pe lângă ei, cu barca, se tângui Lex. *Sunt veninoși!*

— Trebuie! hotărî Grant. Într-un fel sau altul...

Dilofozaurii beau mai departe apă și țipau. Păreau că urmează un ritual ciudat, în care fiecare își cunoștea rolul și îl juca întocmai, întruna. Animalul din partea stângă se apleca să bea apă, deschizând larg fălcile puternice, cu șiruri lungi

de dinți ascuțiți, după care ridică gâtul și scotea sunetele acelea ciudate. Cel din dreapta țipa și el, ca răspuns, apoi se apleca să bea, de parcă ar fi fost imaginea din oglindă a primului dinozaur. După care această secvență se repeta, exact în același fel.

Grant observă atunci că dinozaurul din dreapta era mai mic de statură și avea pete mai mărunte pe spinare, iar creștele de pe cap erau de un roșu mai mat...

— Fir'aș al naibii! exclamă el, duminindu-se. E un ritual de împerechere!

— Și nu putem trece pe lângă ei? întrebă Tim, cu sufletul la gură.

— Nu acum. Sunt chiar la marginea apei.

Paleontologul știa foarte bine că adeseori animalele îndeplineau acel ritual timp de ore în șir. Nu le trebuia mâncare, nu dădeau atenție la nimic din jurul lor... Se uită la ceas. Era nouă și jumătate.

— Și ce facem atunci? spuse Tim.

Grant oftă, neputincios.

— Habar n-am.

Se așeză pe fundul plutei, dezorientat, când dintr-odată dilophozaurii începură să șuiere și să urle întruna, alertați. Se uită într-acolo. Animalele se întorseseră cu spatele către matca râului.

— Ce-or fi pățit? se miră Lex.

Grant zâmbi, răsuflând ușurat.

— Cred că, în sfârșit, ne dă cineva o mână de ajutor...

Împinse pluta spre mijlocul firului de apă.

— Uitați ce e, copii: acum vreau ca voi doi să stați lipiți de fundul plutei. O să trecem pe lângă ei cât de repede vom putea. Dar țineți minte: orice s-ar întâmpla, nu suflați o vorbă și nu mișcați cu nici un chip. O. K. ?

Pluta începu să lunece în josul râului, spre dilofozaurii care cârâiau în continuare. Ambarcațiunea prindea tot mai multă viteză. Lex ședea nemișcată la picioarele lui Grant, privindu-l țință, cu ochii mariți de groază. Se apropiau tot

mai mult de animalele încă întoarse cu spatele la râu. Bărbatul scoase pistolul cu aer comprimat și cercetă încărcătura.

Barca sălta mai departe pe unde și atunci cei trei simțiră mirosul ciudat, dulceag și scârbos deopotrivă. Da, mirosea a vomă uscată. Țipetele dilofozaurilor se auzeau tot mai tare. Și, în sfârșit, pluta trecu de ultimul cot al apei, iar Grant își ținu răsufierea, de emoție. Dinozaurii erau acum numai la câțiva metri distanță, oțărându-se mai departe la ceva, aflat dincolo de copacii ce mărgineau matca.

Așa după cum își imaginase și paleontologul; șuierau către tiranozaur. Iar acesta încerca să treacă prin desiș, în vreme ce ceilalți doi cârâiau întruna și băteau înfuriați cu picioarele în noroi. Pluta trecu pe lângă ei. Mirosul acela îi umplu pe toți trei de silă. Tiranozaurul răgi iar, probabil la vederea plutei. Dar în clipa următoare...

O bufnitură!

Ambarcațiunea se opri locului, cu burta de mâl, la numai câțiva metri depărtare de dilofozauri.

— A, nemaipomenit..., scânci Lex, îngrozită.

Urmă un râcâit prelung, anevoios, al bărcii împotmolite. Și, dintr-odată, săltă iar pe apă. Porniră în continuare, în josul râului. Tiranozaurul urlă încă o dată mânios și plecă în urmărirea oamenilor. Unul dintre dilofozauri rămase dezorientat, apoi țipă scurt. Celălalt șuieră și el, drept răspuns.

Barca plutea mai departe, pe undele repezi.

TIRANOZAUURUL

Jeep-ul se hurduca mai departe, pe câmpia orbită de lumină. Muldoon era la volan, iar Gennaro ședea pe locul mortului. Se depărtaseră deja de șirurile dese de copaci ce împrejmuiau malurile râului, aflate acum la vreo sută de

metri spre răsărit. Ajunseră la o ridicătură de pământ, iar vânătorul opri mașina.

— Cristoase mare, ce arșiță nebună! oftă el, ștergându-și fruntea plină de sudoare.

Mai trase o dușcă de whisky, din sticla pe care o ținea între genunchi, apoi i-o întinse lui Gennaro. Acesta însă clătină din cap, refuzându-l. Se uita la peisajul acela ce dansa neostenit în valurile văpăii, care se ridica peste creștetele palmierilor. Apoi privi spre computerul de bord și monitorul montat tot acolo. Pe ecran se derulau imagini de pe tot cuprinsul parcului, prin intermediul camerelor de luat vederi, așezate prin cele mai îndepărtate colțuri ale insulei. Însă tot nu se zărea nici urmă de Grant sau de copii. Și nici tiranozaurul nu apărea defel.

Aparatul de radio pârâi scurt.

— Muldoon..., se auzi vocea lui Arnold.

Vânătorul ridică microfonul.

— Mda, mormăi el.

— Ai deschis monitorul? Am găsit rexul. Este în zona 442. Se-ndreaptă spre 443.

— Stai o clipă, se repezi Muldoon, învârtind butonul monitorului. Aha, l-am receptat și eu acum. Merge pe cursul râului.

Animalul se strecura prin desișul ce mărginea matca apei înaintând spre nord.

— Vezi și tu, poartă-te mai cu grijă... Numai cât să-l imobilizezi.

— Lasă, nu-ți face probleme, i-o tăie vânătorul, mijindu-și ochii în soarele arzător. N-o să-i fac nici un rău...

— Ține minte aici: tiranozaurul e principala atracție a parcului, repetă Arnold.

Muldoon închise radioul, fără chef.

— Mare cretini și ăștia, bombăni el. Auzi, la ei cum îi dau înainte cu turiștii!?

Porni motorul mașinii.

— Ei, până una-alta, hai să-i facem o vizită lui Rexy și să îi dăm puțin program de somn.

Jeep-ul sări peste un hop.

— Văd că arzi de nerăbdare să faci asta, observă Gennaro.

— Păi de câțeva vreme încoa' am tot vrut să-i bag un ac în cur scârbei ăsteia cât malul, recunosc Muldoon. Și ia uite-l aici...

Puse frână bruscă. Prin parbriz, Gennaro zări și el tiranozaurul chiar în fața lor, mișcându-se cu repeziciune printre copaci.

Muldoon dădu pe gât tot restul de tărie, apoi aruncă pe bancheta din spate sticla goală. Luă arma. Gennaro se uita la ecranul monitorului, pe care se vedea chiar jeep-ul lor și dinozaurul acela fioros. Probabil că pe undeva, prin copacii din urma lor, erau instalate camere de luat vederi cu circuit închis.

— Dacă vrei să dai și tu o mână de ajutor, desfă capacul dozelor ălora, de la picioarele tale, zise Muldoon.

Gennaro se aplecă și deschise o cutie voluminoasă, de metal strălucitor, marca Halliburton. Înăuntru era căptușită cu material expandat. Patru cilindri, fiecare de mărimea unei sticle de lapte de un sfert de litru, erau așezate în locașurile lor izolatoare. Pe fiecare dintre etichetele recipientelor stătea scris: MORO-709. Scoase un tub dintr-a-cela și se uită la el, curios.

— Scoate-i căpăcelul ăla din vârf și înșurubează-i un ac de seringă, îi explică Muldoon.

Gennaro găsi în ambalaj și o pungă de plastic, cu ace mari, fiecare cu un diametru aproximativ cât degetul lui gros de la mână. Atașă unul din ele recipientului. La capătul celălalt, acesta avea un suport rotund, plat, pentru apăsare mecanică.

— Ăla-i pistonul, îl lămuri Muldoon. El împinge cu presiune încărcătura, ca să intre în corp.

Vânătorul se întorsese cu spatele la el, ținând pe genunchi pușca grea, din metal cenușiu. Lui Gennaro i se

păru că seamănă cu o bazuka sau cu un lansator de rachete.

— Ce înseamnă MORO-709? se interesă el.

— Tranchilizant standard pentru animale, spuse Muldoon. Toate grădinile zoologice din lume folosesc așa ceva. Pentru început o să încercăm o doză de o mie de centimetri.

Desfăcu magazia puștii, largă cât să-i încapă acolo tot pumnul. Introduse cilindrul cu tranchilizante înăuntru și închise la loc încărcătorul.

— Ei, asta ar cam trebui să-i ajungă, zise el. Pentru un elefant, doza standard este de două sute de centimetri, numai că ei cântăresc în jur de două-trei tone per exemplar. Iar *Tyrannosaurus rex* ara opt tone și e de mii de ori mai ticălos. Ceea ce contează mult pentru stabilirea cantității de somnifere.

— De ce?

— Doza per cap de animal se calculează în funcție, pe de o parte, de temperament, pe de altă parte, de caracter. Aceeași doză, de 7Q9 poți s-o vâri într-un elefant, într-un hipopotam și într-un rinocer. Și reușești să imobilizezi elefantul, pentru că rămâne pe loc, stană de piatră. Hipopotamul numai ce-l mai lenevești, pentru că, ametește el, da' tot se mișcă. Și rinocerul parcă turbează, e în stare să se întâlnească cu tine până la ultima suflare. Dar, dacă hăituiești un rinocer, spre exemplu, din mașină, fără să-i injectezi nimic, după cinci-zece minute de fugă, cade lat, din pricina șocului de adrenalină. Animalul ăsta e o combinație foarte ciudată de putere și fragilitate în același timp...

Muldoon începu să conducă mașina spre râu, încet precaut, apropiindu-se pas cu pas de tiranozaur.

— Numai că toate astea sunt mamifere. Și noi știm cum să ne purtăm cu mamiferele, pentru că toate grădinile zoologice conțin atracții precum leii, tigrii, urșii, elefanții. Știm însă mult mai puține lucruri despre reptile. Și nimeni nu știe nimic despre dinozauri. Dinozaurii sunt animale noi.

— Dar tu îi consideri reptile? întrebă Gennaro.

— Nu, declară Muldoon, hotărât, în timp ce schimba vitezele. Pentru dinozauri nu există o categorie actuală în care să îi poți încadra.

Ocoli un bolovan, apoi vorbi mai departe, netulburat:

— De fapt, noi n-am descoperit decât că dinozaurii erau tot atât de numeroși ca specii precum sunt mamiferele din zilele noastre. Unii dintre ei sunt docili și chiar drăgălași, alții sunt cruzi și de neîmblânzit. Unii dintre ei au simțul vederii foarte dezvoltat, alții dimpotrivă. Unii sunt proști ca noaptea, alții sunt ai dracu' de deștepți.

— Ca raptorii, nu? interveni Gennaro.

Muldoon clătină din cap, cu tristețe.

— Raptorii sunt inteligenți. Chiar foarte inteligenți. Crede-mă pe cuvânt: toate problemele pe care le avem noi până acum nu sunt nimic, în comparație cu bătaia de cap pe care ne-ar da-o raptorii, dacă ar ieși din țarcul lor. Hopa, cred că de-aici putem destul de bine să i-o tragem lui Rexy al nostru.

În fața lor, tiranozaurul își ițea capul prin frunziș, uitându-se spre râu. Și încercând să străbată într-acolo. După care se duse încă vreo câțiva metri mai încolo și se chinui din nou, tot fără succes.

— Mă tot întreb oare ce-o vedea el acolo? zise Gennaro.

— Greu de spus, răspunse Muldoon. Poate că încearcă să înhațe microceratopii ăia de țopăie prin crăci. În cazul ăsta, or să-l cam pună să joace tontoroiul mult și bine...

Opri jeep-ul la vreo cincizeci de metri distanță de dinozaur și întoarse vehiculul. Lăsă motorul în funcțiune.

— Treci la volan, îi ordonă lui Gennaro. Și pune-ți centura de siguranță.

Mai luă o doză și o îndesă în cămașă. După care coborî din mașină.

Gennaro, trecu îndată în spatele volanului.

— Ai mai făcut chestia asta de multe ori până acum?

Muldoon râgâi.

— Niciodată. Da' o să-ncerc să-l nimeresc îndărătul urechii. Să vedem cum merge...

Se depărtă cam zece metri de spatele jeep-ului și se ciuci în iarbă, sprijinit pe un genunchi. Apoi își rezemă arma grea de umăr și ridică cu grijă cătarea telescopică, voluminoasă. Ochi tiranozaurul, care tot nu le dădea nici o atenție.

Urmă o fâsăitură a gazului lăptos și Gennaro zări o dâră albă de fum desenându-se prin aer, către dinozaur. Însă nimic nu se întâmplă în continuare.

Abia atunci tiranozaurul se întoarce încet, curios, să se uite la noii veniți. Își lăsă capul când pe-o parte, când pe cealaltă, parcă voind să-i privească pe rând, cu câte un ochi.

Muldoon lăsase lansatorul jos și îl încărca pentru a doua oară.

— L-ai nimerit? strigă Gennaro.

Vânătorul clătină din cap, dezaprobat.

— Am tras pe-alături. Scârbele astea de cătări pentru lunetă... Ia uită-te dacă nu-i vreo baterie pe-acolo, pentru orice eventualitate.

— Ce să caut?

— O baterie, repetă Muldoon. E cam cât degetul de groasă... Cu niște semne gri pe ea...

Gennaro se aplecă să scotocească prin trusa mare, metalică. Simțea vibrațiile jeep-ului, auzea motorul torcând. Dar nu găsi nici o baterie. Tiranozaurul slobozi un răget. Lui Gennaro i se păru îngrozitor urletul acela crunt ce se plămădea în pieptul uriaș al animalului și apoi umplea câmpiile de teamă. Tresări violent și apucă zdravăn roata volanului, apoi ținu mâna pe schimbătorul de viteze, pregătit să o ia din loc. Prin radio, auzi vocea celui din camera de control.

— Muldoon, aici Arnold. Pleacă de acolo imediat. Terminat.

— Știu ce fac, bombăni vânătorul.

Și atunci, tiranozaurul atacă, în forță.

Muldoon rămase la locul lui. În ciuda creaturii aceleia imense, care gonia către el, înălță gura puștii și, încet, metodic, ochi, apoi apăsă pe trăgaci. Încă o dată, Gennaro

observă norișorul acela de fum, și dâra albă a încărcăturii pornind spre animal.

Și totuși, păru că din nou nu se întâmplă nimic. Dinozaurul alerga mai departe.

De-acum însă, Muldoon fugea și el cât îl țineau picioarele, strigând:

— Dă-i drumul! Dă-i drumul!

Gennaro băgă în viteză, iar vânătorul se aruncă dintr-o parte, prinzându-se de portieră, în timp ce jeep-ul demara. Dinozaurul se apropia cu repeziciune, iar Muldoon reuși să deschidă ușa și să se urce pe banchetă.

— Dă-i drumul mai repede, fir'ar mă-sa a dracu' de bestie? Dă-i drumul cât poți de repede.

Gennaro apăsă pe accelerație până în podea. Mașina săltă în derivă, iar botul se ridică atât de mult înainte, încât nu mai văzură decât cerul prin parbrizul lat. După care vehiculul își reveni și începu să străbată câmpia tot mai iute, Gennaro se îndreptă către un șir de copaci din stânga lor, până ce, în oglinda retrovizoare, observă că tiranozaurul mai răcnește o dată, infuriat, apoi se întoarce în loc să se depărtează de ei.

Încetini.

— Isuse preasfinte! exclamă el, răsuflând ca din foale.

Muldoon dădea din cap, nedumerit:

— Mi-aș fi băgat mâna-n foc că a doua oară l-am nimerit.

— Eu am impresia că ai cam tras pe-alături, zise Gennaro.

— Probabil că s-a rupt acul ăla înainte de a-l înfige injectorul în carnea fiarei ăleia...

— Ei, acum recunoaște că nu l-ai nimerit și gata!

— Mda, oftă Muldoon. Nu l-am nimerit. Bateria de la cătarea lunetei era moartă demult. E vina mea. Ar fi trebuit să o controlez, după ce a stat toată noaptea afară, în umezeală. Hai să ne întoarcem și să mai luăm câteva încărcături tranchilizante.

Jeep-ul se îndreptă către nord, spre hotel. Muldoon ridică radio-receptorul.

- Control...
- Da, răspunse Arnold.
- Ne întoarcem la bază.

De-acum râul se îngustase grozav, iar curentul era mult mai rapid. Pluta luneca mereu cu tot mai mare viteză. Chiar începea să semene cu un traseu de plăcere, dintr-un adevărat parc de distracții.

— Iuhuuu! țipa Lex, ținându-se de mânerele copastiei. Mai iute, mai iute!

Grant își miji ochii, scrutând terenul înaintea. Matca era în continuare strimțată și întunecată de crengile dese, însă înaintea, la mare distanță, se vedea cum se sfârșeau șirurile de copaci, iar soaiele revărsa o lumină orbitoare peste câmpul deschis. Departe, se mai auzea și un răget fioros... Râul parcă se termina dintr-odată, într-o barieră ciudată, dreaptă...

Barca își mărea în continuare viteza.

Grant se apucă îndată de mânere.

— Ce s-a întâmplat?

— Urmează o cascadă, răspunse el.

Ambarcațiunea era trasă cu putere din tunelul întunecat spre năvala aceea orbitoare de raze, îndreptându-se cu iuțeală spre buza cascadei. Vuietul devenise asurzitor. Grant vâslea din răspuseri împotriva curentului, dar nu reuși decât să rotească pluta pe loc o vreme. Însă aceasta tot înainta cu repeziciune spre căldarea de apă, neabătut.

Lex se aplecă spre el și mai apucă să îi zică:

— Nu știu să înot!

Și atunci bărbatul observă că vesta ei de salvare nu era încheiată, însă nu mai avu ce face: cu o viteză înspăimântătoare, ajunseră la marginea cascadei, iar mugetul ei neîntrerupt parcă umplu toată lumea. Grant cufundă adânc vâsla în apă, atinse fundul și opri pluta în loc, chiar pe buza cascadei. Ambarcațiunea sălta pe valuri, izbită de curenți, însă nu se mișcă din loc. Și omul, sprijinit strașnic în

vâslă, se uită dedesubt și observă cum viitoarea aceea cobora aproape douăzeci de metri, adunându-se într-un bazin larg.

Iar acolo, stând cufundat chiar în locul de strângere a apelor ședea tiranozaurul, așteptându-i.

Lex începu să urle de groază, apoi pluta se învârti în loc ca un titirez și, capătul din spate se smuci în sus. aruncându-i în aer, apoi în apa înspumată și căzură mult. de la înălțimea aceea amețitoare. Brațele lui Grant se zbatură prin aer, neputincioase, iar lumea păru că se afundă dintr-odată într-un somn netulburat.

Lui i se păru că zburase așa. prin văzduh, minute întregi. Avu chiar timp să o zărească pe Lex apucându-se înspăimântată de portocalia vestă de salvare, căzând și ea alături de el. Avu timp să îl vadă și pe Tim uitându-se înfiorat la hăul de dedesubt. Avu timp să cuprindă cu ochii toată pânza aceea de apă rece ca gheața. Și, în sfârșit, avu timp să privească și bazinul acela larg, în vreme ce el se prăbușea parcă ar fi fost filmat cu încetinitorul, într-o liniște deplină.

După aceea se scufundă în apa rece, care-i înțepă trupul cu mii de ace înghețate, și bulbuci albicioși îl împresurară din toate părțile. Se rostogoli peste cap, se învârti amețitor, și, în treacăt, zări conturul neclar al piciorului monstrului, în timp ce el era dus de curent spre matca râului aferent. Omul înotă spre mal, se prinse zdravăn de pietrele încălzite de soare, alunecă, apoi apucă o creangă și, în sfârșit, reuși să se smulgă din viitoare. Gâfâind, se târî cu greu pe burtă, hârșâindu-se de pietre, și privi înapoi spre râu tocmai când pluta brună, de cauciuc, trecu pe lângă el, purtată de valuri. Atunci îl văzu și pe Tim, înotând împotriva curentului, iar Grant se întinse spre el, îl apucă de haine și îl trase pe țarm, alături.

Și se întoarse din nou cu fața spre cascadă tocmai când tiranozaurul își cufunda capul în apă. Căpățâna lui masivă se scutură, improșcând cu stropi în toate părțile. Ținea ceva în dinți.

Și, când își ridică iar capul, omul își dădu seama ce anume.

Între fălcile cumplite ale animalului se vedea o formă portocalie — era vesta de salvare a lui Lex.

Câteva clipe mai târziu, trupul fetei ieși la suprafață, chiar lângă coada lungă, puternică a dinozaurului. Era cu fața în jos, iar corpul ei mititel era târât fără milă de curent, spre matca râului. Grant se aruncă în apă după ea și imediat undele involburate îl înghițiră. După câteva momente, apărură iar, ducând-o pe Lex și apoi târând-o pe țârm. Părea greoaie acum, inertă. Chipul ei plăcut era deja vinețiu. Din gură i se scurgeau suvițe de apă.

Grant se aplecă deasupra ei, să îi facă respirație artificială, însă fetea tuși, înecându-se. După care vomită un lichid galben-verzui și tuși din nou. Pleoapele i se zbătură.

— Bună, ce faceți, glumi ea, încercând să zâmbească. Am reușit, așa-i?

Tim începu să plângă. Ea se înecă iar.

— Auzi, ai de gând să încetezi sau nu!? Acum de ce mai bâzâi aici, în creierii noștri?!

— Uite-așa.

— Ne-am cam făcut griji din pricina ta, îi explică Grant,

Fâșii subțiri de plastic portocaliu pluteau în josul râului. Tiranozaurul sfâșia vesta de salvare. Stătea încă întors cu spatele la ei, privind spre cascadă însă în orice minut se putea îndrepta spre locul unde se aflau și îi vedea, cu siguranță.

— Haideți, copii, îi zori Grant.

— Da' unde ne mai ducem?! zise Lex, tușind întruna.

— *Haideți!*

Căuta din ochi un loc unde să se ascundă. În josul râului era numai o câmpie deschisă, plină de ierburi și bătută de soare, care nu le-ar fi oferit nici o protecție. În susul râului, ședea dinozaurul cel fioros. Și atunci, paleontologul zări o

potecuță noroioasă, care urma cursul râului. Părea că duce înapoi, spre buza cascadei.

Și acolo, în mocirla zvântată, observă o urmă de pantofi bărbătești. Care era îndreptată spre cascadă.

Într-un târziu, tiranozaurul își întoarse privirea de la cascadă și începu să scruteze, câmpia înverzită. Parcă și-ar fi dat într-adevăr seama că fugarii nu mai erau prin preajmă. Se uita mai ales spre cursul inferior al râului. Grant și copiii se pitiră printre ferigile uriașe, care mărgineau malul apei. Cu mare precauție, se îndreptă în susul râului.

— Încotro ne îndreptăm? se interesă Lex. Nu vedeți că ne întoarcem *la el*?!

— Știu și eu.

De-acum se apropiaseră de cascadă, iar mugetul acesteia se auzea, cumplit. Pietrele de sub tălpile lor erau tot mai lunecoase, iar cărarea tot mai mocirloasă. Pretutindeni plutea o pânză deasă, persistentă, de ceață. Parcă s-ar fi afundat într-un plafon de nori. Iar poteca părea că duce chiar către apa înspumată, însă când ajunseră lângă matcă, observară că de fapt drumeagul ocolea pe undeva, prin spatele cascadei.

Tiranozaurul încă scruta cursul inferior al râului, cu spatele întors la ei. Se grăbiră să parcurgă cărarea spre cascadă și, tocmai când erau aproape ascunși de vâlul des al apei, Grant văzu cum dinozaurul se mișcă și se întoarce către ei. De-acum însă erau acoperiți de căderea de apă, iar omul nu mai putea desluși nimic prin șuvoiul argintiu.

Se uită atunci în jur, uimit: era un mic adăpost chiar acolo, puțin mai încăpător decât o magazie obișnuită și plin cu o mulțime de mașinării: pompe care zumzăiau asurzitor, imense filtre de apă și țevi de tot soiul. Acolo, înăuntru, era umed și răcoros.

— Oare ne-o fi văzut? se întrebă Lex.

Trebuia să țipe, ca să fie auzită peste tumultul acela al cascadei.

— Unde suntem aici? Ce-o fi înăuntru? Ne-a văzut oare ticălosul ăla?!

— Stați aici numai câteva clipe, o opri Grant.

Se uită atent la echipamentele din magazie. În mod clar, era unul din punctele de întreținere a utilajelor parcului. Și, firește că acestea erau puse în mișcare de curent electric, așa că era posibil să se afle prin preajmă și vreun telefon pentru comunicări urgente. Începu să bâjbâie cu mâna printre filtre și conducte.

— Ce tot faceți acolo? strigă Lex, curioasă.

— Caut un telefon, răspunse el.

Era deja aproape ora zece dimineața. Nu mai aveau nici o oră încheiată ca să contacteze prin radio nava ce se îndrepta către continent.

În spatele adăpostului găsi o ușă pe care scria MAINT 04, dar era încuiată. Alături, se putea desluși un locaș pentru introducerea cartei de siguranță Pe perete, chiar lângă ușă, zări un șir de cutii de metal. Le deschise pe rind, însă nu conțineau decât butoane de tot felul și regulatoare. Nici un telefon. Și nimic cu care să deschidă ușa

Aproape că nici nu dăduse atenție cutiei din stânga ușii. Dar când o desfăcu, descoperi un tablou cu nouă suporturi pentru chei, acoperit cu puncte în toate nuanțele de verde. Dar oricum, părea o modalitate de a deschide ușa aceea, iar el, nu știa de ce, avea sentimentul că de cealaltă parte a ușii se afla un telefon. Poansonat pe metalul cutiei, era numărul 1023. Dădu un pumn chiar în locul acela.

Cu un fâșâit, ușa se dădu în lături. Orbecăind prin bezna de nepătruns, începu să coboare scările de beton. Pe peretele din fundul încăperii zări inscripția: VEHICOL DE ÎNTREȚINERE 04/22 TRANSPORT. Mai încolo era o săgeată ce indica undeva, în josul scărilor. Era oare posibil să existe într-adevăr o mașină acolo?!

— Copii, veniți încoace!

— Lăsați-o baltă, se mironosi Lex. Eu una nu intru acolo nici moartă.

— Haide, Lex, o îndemnă Tim.

— Nici nu mă gândesc, stăruie ea. Nu-i nici o lumină, nimic... Eu nu intru nici în ruptul capului.

— Nici o problemă atunci, zise Grant, împăciuitor.

Nu aveau timp de certuri.

— Rămâneți unde sunteți, că eu mă întorc imediat.

Grant păși peste pragul ușii. Se auzi un bâzâit electronic și ușa se închise într-o clipă, cu un pocnet sec.

Grant rămase în întunericul acela de nepătruns. După o clipă de uimire, se întoarse către ușă și pipăi suprafața ei umedă. Nu era nici un mâner, nici un locaș pentru deschidere manuală. Începu atunci să băjbâie pereții de o parte și de alta a intrării, căutând un buton, un tablou de comandă, orice...

Dar nu dădu de nimic.

Tocmai intrase în panică și, pe neașteptate, degetele lui pipăiră un cilindru metalic, rece. Își trecu mâna peste o margine bombată, apoi peste o suprafață plată.. *O lanternă?!* O aprinse, iar raza ei păru de-a dreptul orbitoare. Se uită iar la —ușă, dar își dădu seama că nu avea cum s-o descuie. Trebuia să aștepte până ce copiii o deschideau pe dinafară. Între timp...

Începu să coboare treptele. Erau umede și lunecoase din pricina mucegaiului, așa că era nevoit să meargă încet, cu mare băgare de seamă. La o oarecare distanță, în josul scărilor, se auzi un sforăit subțirel și un zgrepțănăt de gheare pe ciment. Omul scoase pistolul cu tranchilizante și își urmă drumul cu atenție sporită.

Treptele ocoleau în spirală și, pe măsură ce lanterna lui lumina înainte, o sclipire ciudată scăpără pentru o clipă, apoi, după câteva momente, observă ce anume era de fapt: o mașină! Da, era o mașină electrică, precum cărucioarele pentru transportat echipamentul de golf și era îndreptată cu botul spre un tunel lung, întunecat, ce părea că se întinde pe kilometri întregi. O luminiță roșie licărea pe bord, lângă volan, așa că Grant se gândi că probabi. funcționa.

Auzi din nou furnăitul acela și, când dădu cu ochii roată încăperii, zări o umbră palidă care se ridica asupra lui, ce sări

prin aer, cu fălcile larg deschise. Și atunci, Grant, fără să mai stea pe gânduri, apăsă pe trăgaci. Animalul se prăbuși peste el, culcându-l la pământ, însă omul se rostogoli cât colo, speriat, în vreme ce raza lanternei lui se învârtea nebunește, în toate părțile. Însă făptura aceea doborâtă nu se mai trezi, iar paleontologul se simți grozav de rușinat când își dădu seama ce era de fapt.

Era un velociraptor, însă pui, probabil că avea chiar mai puțin de un an. Avea vreo jumătate de metru înălțime, cam cât un câine, iar în clipele acelea zăcea pe podele, respirând anevoie, întretăiat. Săgeata tranchilizantă i se înfipsese sub falcă. Se. părea însă că doza de anestezic era prea mare pentru un corp atât de mărunț, așa că Grant smulse săgeata la iuțea. Velociraptorul îl privi cu ochii scăpărători, întredeschiși.

Omul simți atunci privirea inteligentă a animalului, care vădea un fel de blândețe, ce contrasta vizibil cu amenințarea grozavă pe care o inspirau adulții din aceeași specie, închiși în țarc. Bătu ușurel raptorul pe creștet, sperând că o să se mai calmeze. Apoi privi trupul creaturii, care tremura ușurel, căci somniferul puternic începuse să își facă efectul. Și atunci paleontologul văzu că micul animal era mascul.

Da, era un pui de velociraptor, *mascul*. Și nu avea nici o îndoială în privința aceea. Dinozaurul din fața lui fusese născut și crescut în junglă, în libertate.

Însuflețit de acea descoperire, se grăbi să urce iarăși scările spre ușa de la intrare. Cercetă cu atenție, la lumina lanternei, suprafața plată, netedă, a ușii, precum și pereții interiori. În vreme ce își plimba mâinile pe tăblia ușii, căutând vreun locaș sau un mâner pentru deschidere, înțelese dintr-odată cu groază că era încuiat înăuntru și nu avea cum să iasă de acolo, decât dacă le trecea cumva prin cap copiilor să descuie ușa pe dinafară. Îi auzea foarte slab, de partea cealaltă a ieșirii.

— Domnule Grant! striga Lex, bătând cu pumnii în ușa. Domnule Grant!

— Ușurel, Lex, încercă Tim să o potolească. O să se întoarcă.

— Dar unde s-a dus?

— Uite ce-i: domnul Grant știe întotdeauna ce anume trebuie să facă. O să se întoarcă în câteva minute.

— Dar eu vreau să se întoarcă *acum!* se înfurie Lex.

Își proptise pumnișorii în șold, își ridicase sprâncenele în semn de mânie și bătea din picioare cât putea.

Și atunci, cu un răget cumplit, capul tiranozaurului străpunse pânza de apă, până la ei.

Tim rămase cu ochii cășcați de groază la gura aceea uriașă, care se deschidea, gata să îi înghită, Lex țipă sfâșietor și se aruncă la pământ. Țeasta imensă se clătină într-o parte și într-alta, apoi se trase îndărăt din nou. Însă Tim putea zări prin vâlul transparent al cascadei conturul neclar al creștetului dinozaurului.

O împinse pe sora lui mai mult în adăpost, exact când fălcile dinozaurului clămpăniră din nou prin cascadă, iar limba bifurcată a acestuia se întinse cu iuțeală către copii. De pe țeasta monstrului, apa era improșcată peste tot. Apoi acesta își scoase iar capul de acolo. Lex se strânse înfrigurată, lângă fratele ei, tremurând din toate încheieturile.

— *Îl urăsc*, scânci ea neajutorată.

Se duse iarăși câțiva pași înapoi și se făcu acolo ghem, însă adăpostul, la intrare, nu era decât de vreun metru și jumătate și ticsit cu tot soiul de mașinării. Nu aveau nici o fărâmbă de loc unde să se ascundă.

Din nou, capul tiranozaurului străbătu șuvoiul, însă de data aceea încet, fără grabă, iar falca de jos se sprijini pe policioara de piatră. Dinozaurul sforăi zgomotos, umflându-și nările, trăgând aer în piept. Dar ochii mari rămăseseră încă acoperiți, dincolo de pânza de apă.

Tim se gândea, speriat de moarte: "Nu ne poate vedea. Știe că suntem aici, dar nu poate vedea prin apă".

Tiranozaurul adulmecă.

— Ce face? bâigui Lex.

— Ssst...

Cu un mormăit grozav, fălcile animalului se deschiseră larg, iar limba țâșni înainte, printre colții necruțători. Avea o limbă groasă, vineție, despicață la vârf. Probabil că era lungă în jur de un metru și ceva, așa că ajunse cu ușurință până în spatele adăpostului. Linse, cu un hârșăit aspru, filtrele cilindrice. Tim și Lex se lipiră și mai tare de conducte.

Și atunci, limba dinozaurului se mișcă încet, mai întâi spre stânga, apoi spre dreapta, lăsând bale scârboase pe mașinăriile din acea magazie. Vârful despicat se încolăci pe țevi și supape, pipăindu-le, căutând copiii. Tim observă că limba tiranozaurului se mișca ușor, ca un organ de sine stătător, de parcă ar fi fost mai degrabă trompa unui elefant. Apoi; aceasta se îndreptă iar către partea dreaptă a micului depozit. Și se înfășură pe piciorul fetei.

— Bleah, făcu Lex, îngreșoșată.

Limba creaturii se opri acolo. Se încovoie, simțind-o, apoi începu să urce ca un șarpe uriaș pe corpul ei...

— *Nu te mișca!...*, șopti Tim, disperat.

... peste fața ei, apoi peste umărul băiatului și în cele din urmă îl încolăci fără scăpare, pe după cap. Tim își strânse pleoapele, plin de silă, în vreme ce mușchiul lipicios îi acoperea în întregime chipul. Era. fierbinte și umed și mirosea îngrozitor a urină.

Înfășurată zdravăn în jurul lui, limba tiranozaurului începu să îl tragă, foarte încet, spre fălcile deschise.

— Timmy!...

Dar el nu putea răspunde, căci gura îi era acoperită de limba aceea uriașă, vineție. Putea încă să vadă, dar nu avea cum vorbi. Lex îl trăgea de mână, spre ea.

— Haide, Timmy!...

Limba dinozaurului îl târa în continuare spre gura aceea ce părea că mârâie întruna. Simțea deja răsuflarea fierbinte, întretăiată, dogorindu-i picioarele. Lex se străduia din

răsputeri să îl țină pe loc, dar măruntele ei forțe nu puteau sta împotriva uriașului animal care pusese stăpânire pe fratele ei. Tim dădu drumul mâinii fetei și începu să își împingă pumnii în limba aceea imensă, să își scape capul din strânsoare. Dar nici nu putu să o clintească din loc. Își înfipse atunci călcâiele în lutul noroios, dar era târât mai departe, ca și înainte.

Lex își încolăci brațele împrejurul mijlocului băiatului și se căznea și ea să îl salveze, strigând în continuu, disperată, însă el nu mai avea putere nici să miște. Începuse deja să își piardă toată vlaga, iar în fața ochilor îi jucau roiuri de stelute strălucitoare, colorate. O pace netulburată, tihnită, îl coplesi, ca și cum s-ar fi împăcat cu sfârșitul inevitabil, în timp ce era smuls mai departe, spre fălcile monstrului.

— *Timmy?!...*

Și dintr-odată, limba tiranozaurului se înmuie și se desfăcu dimprejurul lui. Tim simți cum vârful despicat lunecă fleșcăit peste fața lui. Tot trupul îi era acoperit cu bale lipicioase, albicioase și dezgustătoare, iar limba animalului căzu neputincioasă la pământ. Fălcile clămpăniră tare, închizându-se mușcând limba uriașă. Sânge închis la culoare țâșni în toate părțile, amestecându-se cu mocirla. Numai nările largi încă fremătau, respirând rar, cu putere.

— Da' ce-are?! țipă Lex?

Însă atunci, pe neașteptate, încet, foarte încet, capul tiranozaurului prinse să lunece înapoi, depărtându-se de magazie, lăsând în urmă o brazdă adâncă în noroi. Și, în sfârșit, dispăru cu desăvârșire, iar copiii nu mai zăriră înainte decât pânza argintie a cascadei.

CONTROL

— O. K., zise Arnold, în camera de control. T-rex a trecut în lumea viselor...

Se lăsă pe spate, în scaunul mobil și zâmbi satisfăcut, în vreme ce aprindea ultima țigară. Mototoli pachetul. Da, avusese dreptate el: în sfârșit, făcuseră cel din urmă pas înainte de a restabili pe deplin ordinea în Parcul Juristic. Iar acum nu mai aveau decât să se ducă acolo, în junglă, și să îl ducă pe tiranozaur în arealul lui. Atât.

— Scârba dracului, ocăra Muldoon, uitându-se la monitor. Până la urmă tot l-am nimerit. Se întoarse către Gennaro și adăugă: Numai că i-a trebuit o oră întreagă, până să simtă doza prin șoriciul ăla gros al lui...

Henry Wu se încruntă, urmărind imaginile de pe ecran.

— Dar ar putea să se înece acolo, în poziția în care a adormit...

— Lasă, nu-i mai purta atâta de grijă, îl repezi Muldoon. Eu unul n-am văzut în viața mea o bestie mai greu de omorât decât ăsta...

— Cred c-ar trebui să ne cam mișcăm fundurile de-aici și să-l târâm p-ăla la locul lui, sugeră Arnold.

— O s-o facem noi și pe-asta, mai târziu, îl opri Muldoon, fără să dovedească prea multă trageră de inimă.

— Da' ăsta-i un animal al dracului de scump, știi doar...

— Da, da, cunosc..., i-o reteză vânătorul, fără chef.

Arnold se întoarse către avocat. Nu își putea reține bucuria.

— Ce ți-am spus eu duminică, că de-acum parcul este în bună regulă? Pe de-a întregul. Indiferent de ce arată, modelele alea matematice ale lui Malcolm. Noi deținem controlul asupra a tot ce-i aici, ca la început...

Gennaro nu zise decât:

— Dar asta ce-i? și arată spre monitorul din spatele inginerului.

Arnold se întoarse și se uită. În colțul ecranului, căsuța de avertizare a sistemului de operare, de obicei goală, semnaliza: AUX PWR LOW Surprins, omul nici nu înțelise la început despre ce era vorba. De ce să fi fost sursa auxiliară de energie la limită? Doar circuitele electrice primeau energie de

la sursa principală, nu de la cea de rezervă! Se gândi apoi că probabil nu era decât un control de rutină pentru verificarea sursei auxiliare. Da, probabil că era doar un control al rezervei de combustibil sau al bateriilor...

— Henry. spuse el. Ia uită-te și tu la chestia asta...

— Dar tu alimentezi circuitele de la sursa auxiliară? întrebă Wu.

— Nicidecum, se miră Arnold.

— Păi cam așa se pare...

— Nu se poate așa ceva?!

— Cere, evidența operațiunilor pe ultimele câteva ore, sugeră Wu.

Arnold apăsă pe un buton și dintr-odată se auzi bâzâitul imprimantei, ce afișa ceva în colțul de sus al ecranului. Henry Wu se apropie de computer.

Arnold rămăsese cu ochii holbați la monitor, nevenindu-i să creadă. Căsuța de avertizare își schimbase de-acum culoarea, din galben fosforescent în roșu, iar mesajul era: AUX PWR FAIL (Sursă de energie auxiliară epuizată). Începu numărătoarea inversă, de la douăzeci.

— Ce paștele mă-sii se întâmplă aici?! izbucni Arnold buimăcit.

Precaut, Tim înainta câțiva pași pe poteca noroioasă, până ce ieși în lumina soarelui. Apoi aruncă o privire împrejurul cascadei și zări pe dată tiranozaurul zăcând pe-o râună, plutind în bazinul de apă de dedesubt.

— Sper c-a crăpat de tot, spuse Lex, cu ură.

Însă băiatul își dădu seama că animalul nu murise încă: pieptul i se ridica ritmic, iar unul dintre picioarele din față tresălta spasmodic. Însă oricum, se petrecuse ceva ciudat cu el. Și atunci Tim observă seringă mare, albă. Înfiptă în spatele capului, chiar lângă orificiul auditiv.

— A fost adormit cu o săgeată tranchilizantă! se dumiri el.

— Foarte bine i-au făcut, se bucură Lex. Pentru că pur și simplu ne mânca, ce mai!...

Tim privi mai departe dinozaurul care respira anevoie. Și dintr-odată se simți neașteptat de dezamăgit pentru că un asemenea uriaș putuse fi umilit în așa hal. Și nici nu voia ca tiranozaurul să moară.

— Nu-i vina lui, îngăimă el.

— Ei sigur, auzi acum! se oțărî fetița. Cât pe ce să ne sfarme în gura aia scârboasă a lui și nu-i de vină!

— Dar el e un carnivor, îi explică Tim. El nu știe să facă decât asta: să ucidă și să mănânce.

— N-ai mai vorbi tu acum așa, dacă ai fi fost deja în stomacul lui, zise Lex disprețuitoare.

Și atunci, tumultul cascadei pieri ca prin farmec. Da, din mugetul acela neîntrerupt nu rămase decât un murmur molcolm, liniștitor. Pânza strălucitoare a apei se subție și se prefăcu într-o șuviță...

Apoi se opri.

— Timmy, s-a oprit cascada, strigă fetița.

Da, de-acum nu mai curgea decât ca un robinet care nu fusese închis de tot. Iar apa din bazinul de dedesubt se domolise ca din senin. Parcă ar fi fost o oglindă netulburată.

Copiii rămăseseră acolo, aproape de creasta stâncoasă, în nișa plină cu mașinării. Se uitau în jos și nu le venea a crede.

— Dar cascadele nu trebuie să se oprească niciodată, urmă Lex.

Tim clătină din cap, nedumerit.

— Probabil că-i din pricina curentului... O fi întrerupt cineva curentul electric.

În spatele lor, pompele și filtrele amuțeau pe rând, luminițele angrenajelor se stingeau, iar utilajele rămâneau neclintite. Și după aceea, se auzi pocnetul deconectării sistemului de siguranță și ușa pe care scria mare MAINT 04 se dădu în lături, anevoie.

Grant păși peste prag, clipind des, orbit de lumina soarelui și spuse bucuros:

- Bravo, copii. Ați deschis ușa...
- Da' noi n-am făcut nimic, sări Lex de colo.
- S-a întrerupt curentul electric, continuă Tim.
- Ei, asta e... Nici o problemă, zise paleontologul. Ia veniți voi aici să vedeți ce-am găsit.

Arnold rămăsese pur și simplu stupefiat.

Unul după altul, monitoarele ieșeau din funcțiune, automat, apoi și becurile din cameră se stinseră, lăsându-i pe toți în întuneric și uimire. Toți începură să strige dintr-odată, în devălmășie. Muldoon trase jaluzelele, să intre lumina soarelui, iar Wu se aplecă să se uite pe imprimanta calculatorului.

— Ia uită-te puțin la asta, zise el către' Arnold:

— L-ai scos din funcțiune azi dimineață, la cinci și trei's'pe minute, iar când l-ai pornit din nou, el s-a alimentat automat de la sursa auxiliară de energie.

— Sfinte Cristoase?! exclamă Arnold uluit.

Din câte reieșea din fișa aceea, de când scosese el computerul din circuit, sursa principală de energie nu mai fusese solicitată deloc. Când repusese sistemul computerizat în funcțiune, numai sursa auxiliară își reluase activitatea. Lui Arnold i se părea grozav de ciudat, însă într-un târziu își dădu seama că de fapt *era cât se putea de firesc*. Pentru că asta era și de așteptat să se întâmple. Era perfect logic: generatorul de rezervă intra primul în funcțiune și, de obicei, era folosit pentru a activa și principalul generator, pentru că era mult mai greu să se încălzească acesta din urmă mai întâi. Așa fusese sistemul proiectat.

Însă până atunci, Arnold nu mai avusese niciodată ocazia să închidă principala sursă de energie.

JURASSIC PARK

Time

Event

System Status

[Code]

05-12-44

Safety 1 Off

Operative

[AV12]

05-12-45

Safety 2 Off

Operative

[AV12]

05-12:46

Safety 3 Off

Operative

[AV12]

05-12:51

Shutdown Command

Shutdown

[-AV0]

05:13:48

Startup Command

Shutdown

[-AV0]

05. 13:55
Safety 1 On
Shutdown

[-AV0]

05:13:57
Safety 2 On
Shutdown

[-AV0]

05:13:59
Safety 3 On
Shutdown

[-AV0]

05:14:08
Startup Command
Startup — Aux Power
[-AV1]

05:14:18
Monitor-Main
Operative — Aux Power
[AV04]

05:14:19
Security-Main
Operative — Aux Power
[AV05]

05:14:22
Command-Main
Operative — Aux Power

[AV06]

05. 14:24

Laboratory-Main

Operative — Aux Power

[AV08]

05:14:29

TeleCom-VBB

Operative — Aux Power

[AV09]

05:14:32

Schematic-Main

Operative — Aux Power

[AV09]

05:14:37

View

Operative — Aux Power

[AV09]

05:14:44

Control Status Chk

Operative — Aux Power

[AV09]

05:14:57

Warning: Fence Status [NB]

Operative — Aux Power

[AV09]

09:11:37

Warning Aux Fuel (20%)

Operative — Aux Power

[AVZZ]

09:33:19

Warning: Aux Fuel (10%)

Operative — Aux Power

[AVZ1]

09:53:19

Warning: Aux Fuel (1%)/

Operative — Aux Power

[AVZ2]

09:53:39

Warning: Aux Fuel (0%)

Shutdown

[-AV0]

Iar atunci când văzuse că luminile și monitoarele funcționează din nou în camera de control, nici măcar nu îi trecuse prin minte că de fapt generatorul central nu își reluasese și el activitatea.

Dar așa se întâmplase, deci în tot timpul acela, când ei alergaseră după T-rex și făceau una sau alta, toate circuitele parcului erau alimentate de sursa auxiliară de energie. Și asta nu era deloc bine. Adevărul era că toate consecințele faptului în sine, începuseră să îi vină în minte, una după alta...

— Dar alineatul ăsta ce vrea să spună? întrebă Muldoon, arătând spre fișa imprimată.

05: 14: 57 WARNING: FENCE STATUS (NB] OPERATIVE
— AUX POWER [A V09].

— Înseamnă că avertismentul sistemului a fost transmis monitoarelor din camera de control, răspunse Arnold. Cu privire la gardurile electrice...

— Și tu ai văzut avertismentul ăla? întrebă Muldoon.

Arnold clătină din cap cu tristețe.

— Nu. Probabil că tocmai luasem legătura cu tine, prin radio. Sau cine știe... În orice caz, nu l-am văzut.

— Bine, bine, dar ce înseamnă asta: *FENCE STATUS*?

— Păi, atunci n-aveam de unde să știu că circuitele sunt alimentate de sursa auxiliară, se eschivă Arnold. Iar generatorul ăsta de rezervă nu produce un amperaj destul de mare pentru a menține gardurile electrice în funcțiune, așa că, automat, au fost întrerupt curentul electric care le activa:

— Cum adică? se enervă Muldoon. Vrei să spui că gardurile electrice au fost neactivate?

— Da.

— Toate?! De la ora cinci dimineață?! *Adică cinci ore încheiate?!*

— Da.

— Inclusiv gardurile de la țarcul velociraptorilor?

— Da, oftă Arnold.

— Sfinte Isuse Cristoase. Cinci ore întregi?! Asta înseamnă că fiarele alea ar fi putut ieși de-acolo până acum...

Și atunci, de undeva, din depărtare, se auzi un țipăt sfâșietor. Muldoon începu să vorbească foarte grăbit. Dădu roată încăperii, dându-le tuturor câte un radio-emitor portabil.

— Domnul Arnold o să se ducă acum la centrala principală, să pună în funcțiune generatorul principal. Domnule Wu, dumneata o să rămâi în camera de control. Ești singurul care te mai descurci cu computerele astea. Domnule Hammond, dumneata întoarce-te la Popasul Turistic. Și nu te certa cu mine nici o clipă, că n-avem vreme de asta. Haideți, acum faceți ce v-am spus. Încuiați bine porțile și rămâneți la adăpost până ce vă dau eu de știre. Eu unul o să-l ajut pe Arnold să scape de raptorii ăia.

Se întoarse apoi către Gennaro:

— Tot ți-ar mai face plăcere să trăiești momente palpitate?

— Nu prea, mărturisi Gennaro, alb la față ca varul.

— În ordine atunci. Du-te cu ceilalți la adăpost, încheie Muldoon. Asta-i ce rămâne de făcut pentru toată lumea. Și-acum: *dați-i drumul!*

Hammond se tângui, îngrijorat:

— Dar ce-ai de gând să le faci animalelor mele?

— Nu asta-i întrebarea, domnule Hammond. Problema este ce-au *ele* de gând să ne facă nouă...

Ieși din încăpere și se grăbi să străbată coridorul până la biroul lui. Gennaro îl prinse din urmă:

— Ce-i, ți-ai schimbat intențiile? mormăi Muldon.

— O să ai nevoie de ajutor, conchise avocatul.

— S-ar putea...

Vânătorul intră într-o cameră pe ușa căreia se vedea inscripția: SUPRAVEGHERE ANIMALE. Luă lansatorul portabil, de umăr, apoi descuie un dulap fixat pe peretele de deasupra biroului. Înăuntru se aflau șase cilindri și șase recipiente cu tranchilizante.

— Necazul ăl mare cu scârbele astea de dino, începu Muldoon, este că au sisteme nervoase inegal distribuite. Și nu mor deloc repede, nici măcar cu o împușcătură sigură, direct în creieri. Pe deasupra, mai au și o constituție strașnică: oasele alea tari ca piatra pot să ricoșeze un glonte spre inimă, iar picioarele și partea din spate a corpului, abia le paralizează. Cu cât sângele curge mai încet, cu atât mor mai încet.

Desfăcu cilindrii unul după altul și le dădu drumul în recipiente. Îi aruncă apoi lui Gennaro o centură groasă, cu diagonală.

— Ia pune-ți asta.

Gennaro îl ascultă, strânse centura în jurul brâului. iar Muldon îi dădu lui proiectilele.

— Nu mai avem decât să sperăm că o să-i facem fărâme. Din nefericire, nu avem decât șase proiectile. Iar în țarcul ăla sunt opt rapтори. Hai să mergem. Și stai cât mai aproape de mine. Doar tu ai obuzele alea...

Vânătorul ieși din încăpere și o luă la fugă de-a lungul coridorului, uitându-se peste balconul ce dădea spre cărarea care ducea către centrala electrică. Alături de el, Gennaro încerca să țină pasul, răsuflând ca din foaie. Ajunseră la parter, trecură printre ușile glisante, apoi Muldoon se opri.

Arnold stătea întors cu spatele spre centrala electrică. Trei velociraptori se apropiau de el. Arnold luase un ciomag în mână și îi amenința cu el, strigând întruna, să-i sperie. Pe măsură ce ajungeau tot mai aproape, dinozaurii se răsfirau, în formație de luptă — unul rămase în centru, iar ceilalți doi veneau dintr-o parte și din cealaltă. Parcă își coordonau mișcărilor, fără efort instinctiv. Gennaro începu să tremure de frică.

Da, erau vânători înnăscuți, vânători în ceată.

Muldoon deja se așezase pe un genunchi, cu lansatorul pe umăr.

— Încarcă, îi ordonă el celui alt.

Gennaro puse proiectilul în magazia armei. Se auzi apoi numai un scurt bâzâit electric. Și nu se întâmplă nimic.

— Sfinte Cristoase, i-ai dat drumul pe undeva, prin spate, se înfurie Muldoon, înclinând țeava lansatorului, până ce obuzul căzu în palmele lui Gennaro.

Acesta încarcă din nou. Dinozaurii mârâiau amenințatori spre Arnold, când, dintr-odată, cel din stânga omului pur și simplu explodează. Partea de sus a corpului zbură prin aer, tăiată de la jumătate, iar sângele improșcă toți pereții din jur, ca o roșie strivită. Bucata de trup de la șolduri în jos se prăbuși la pământ, cătând aerul cu picioarele și cu coada groasă.

— Asta o să-i stârnească. se încruntă Muldoon.

Arnold alerga de-acum spre ușa centralei electrice. Velociraptorii se întoarseră în loc și o porniră către Muldoon și Gennaro. Pe măsură ce se apropiau de cei doi, animalele încercau să îi încadreze de o parte și de alta. Din depărtare, de undeva dinspre popasul turistic, se auzeau țipete.

— Ar putea fi un adevărat dezastru pe-aici se sperie Gennaro.

— Taci și încarcă, se răsti Muldoon.

Henry Wu auzi exploziile și se uită spre ușa camerei de control. Ocoli mesele pe care se aflau computerele, apoi se opri. Ar fi vrut să iasă și el de-acolo, însă știa că era nevoit să rămână în acea încăpere. Dacă Arnold ar fi reușit să repună în funcțiune curentul electric, măcar pentru un minut, atunci Wu putea să activeze generatorul principal.

Așa că trebuia să rămână acolo.

Și atunci auzi pe cineva răcnind ca din gură de șarpe. Părea să fie Muldoon.

Muldoon simți un junghi cumplit în gleznă, se rostogoli în josul unei ridicături de pământ, apoi sări în picioare și o luă la fugă. Uitându-se înapoi, îl zări pe Gennaro alergând în direcția opusă, spre pădure. Raptorii însă nu îi dădeau atenție lui, ci se luaseră după Muldoon. De-acum se aflau la mai puțin de douăzeci de metri distanță. Muldoon urla cât îl ținea gura, în timp ce gonea mai departe, întrebându-se înnebunit unde mama dracului se mai putea ascunde. Pentru că știa că în cel mult zece secunde, fiarele acelea aveau să pună gheara pe el.

Da, în zece secunde.

Poate chiar mai puțin.

***

Ellie trebuia să îl ajute pe Malcolm să se întoarcă pe burtă, ca Harding să înfigă acul seringii și să îi injecteze încă o doză de morfină. Matematicianul oftă din greu și se prăbuși între perne. Părea că îi scad puterile văzând cu ochii. Prin

radio, nu se auzeau decât țipete stridente și duruitul depărtat al unor explozii, ce se auzeau dinspre complexul turistic.

Hammond apăru și el în încăpere și se interesă:

— Cum se mai simte?

— Se ține tare, îl laudă Harding. Numai că uneori mai aiurează.

— Nu zău? se rățoi Malcolm la el. Nici vorbă. Sunt cât se poate de lucid.

Ascultară câteva clipe în tăcere ce emitea radioul.

— Parcă ar fi război afară, își dădu Malcolm cu părerea.

— Au ieșit raptorii din țarc, oftă Hammond.

— Ei, nu zău?! bâigui Malcolm, respirând anevoie. Și cum de s-a putut întâmpla una ca asta?

— A apărut o defecțiune la sistemul computerizat. Arnold nu și-a dat seama că alimentatorul de rezervă e pe sfârșite, iar gardurile electrice au fost scoase din funcțiune.

— Ca să vezi!

— Ia mai du-te dracului, țicnit plin de ifose ce ești!

— Dacă-mi aduc eu bine aminte, urmă Malcolm netulburat, am prevăzut demult posibilitatea ca gardurile electrice să nu prezinte o siguranță totală.

Hammond oftă iar, din greu, și se așeză covârșit pe scaun.

— Fir'ar al dracului de necaz, ocări el, clătinând din cap, cu mare tristețe. În mod sigur, nu ar fi trebuit să scape atenției tale nemaipomenite faptul că, în străfundul inimii noastre, tot ceea ce am încercat noi aici se bazează până la urmă pe o idee extrem de simplă. Eu, împreună cu toți colaboratorii mei, am hotărât, cu ani în urmă, că era posibil să recuperăm ADN-ul unui animal dispărut și să îl reconstituim, să îi dăm viață. Ceea ce pentru noi părea un vis minunat, căci era de fapt o călătorie în timp. Singura călătorie în timp, care a avut loc pe lumea asta. Da, puteam să redăm viață trecutului, ca să mă exprim astfel. Și, devreme ce idealul ăsta era atât de însuflețitor și era posibil să îl și înfăptuim, am decis să trecem la pasul următor. Am achiziționat insula asta și am pornit la fapte. Totul a fost cât se poate de simplu.

— Simplu, ai?! răbufni Malcolm.

Adunându-și toate forțele, găsi atâta putere în el cât să stea în capul oaselor în pat și să îl înfrunte pe bătrân.

— Simplu, zici? repetă el. Ești chiar mai nebun și mai bătut în cap decât am crezut eu. Și cred că nebunia asta e deja incurabilă.

— Domnule Malcolm, interveni Ellie, încercând să îl așeze iarăși, ușor, între perne.

Dar Malcolm nu se mai putea stăpâni deloc. Arată către radio, acuzator, căci de acolo se auzeau în continuare țipete și tot soiul de răcnete ciudate.

— Ce-i acum acolo, ce se petrece? scrâșni el cu mânie. Asta-i chiar ideea ta cea simplă. *Simplă?! Ai reușit să creezi noi forme de viață, despre care habar n-ai nimic. Iar geneticianul ăla, Wu, nici nu știe cum se cheamă lighioanele pe care le moșmondește el prin laborator. Nu poate fi deloc deranjat cu "întrebări minore", precum: "Cum se numește chestia asta sau ai'la'tă?" Pentru că el pur și simplu lasă aluatul ăla scârbavnic să crească și să se facă cine știe ce monștri. Așa că ați izbutit să creați o mulțime de bestii, într-un timp foarte scurt, fără să învățați vreodată ceva despre ele, ba chiar vă așteptați să răspundă cerințelor voastre, pentru că voi i-ați făcut și sunt proprietatea voastră, după cum vă închipuiați în prostia voastră nelimitată. Numai că ați uitat că ființele astea sunt vii, că au inteligență proprie și s-ar putea foarte bine să nu voiască să se supună. Ba pe deasupra mai și uitați toți că aproape habar n-aveți de nimic în legătură cu creaturile astea și uitați cât de incompetenți sunteți pentru ca să înfăptuiți asemenea lucruri, pe care, cu atâta ușurință le numiți "simple"?!... Doamne, dă-le minte, măcar un strop! Se prăbuși iarăși între perne, cuprins de un acces de tuse.*

— Știi cumva mătăluță care-i hiba forței științifice? urmă apoi Malcolm. Este numai o altă formă de moștenire preluată de urmași. Și toată lumea știe, inclusiv dumneata, ce căcăcioși și bătuti în cap sunt bogătanii în general... E o chestie verificată deja.

— Ce dracu' tot îndrugă ăsta acolo? se înfurie Hammond.

Harding îi făcu, semn că bolnavul aiura. Malcolm însă ridică din sprâncene, disprețuitor.

— Să-ți spun tot eu la ce mă refer, continuă el. În cele mai multe cazuri, cel ce își dorește puterea, în orice domeniu, trebuie să facă niște sacrificii pentru a o obține. Cunoaște o perioadă de ucenicie, se supune unei anumite discipline, timp de ani de zile. Și asta indiferent de ce fel de ascensiune te preocupă — să fii președintele unei companii; să obții centura neagră la karate; să devii un guru spiritual. Indiferent de țelul pe care ți-l propui, trebuie să îți măsoari drumul în timp, în practică, în eforturile care ți se cer pentru asta. Și trebuie să renunți la o mulțime de alte lucruri pentru a ajunge să-ți vezi visul cu ochii. Așa că e neapărat să fie cel mai important lucru pentru tine. Și, de îndată ce ai căpătat ceea ce ți-ai dorit, înseamnă că ai dobândit și forță deosebită. Care nu ți se mai poate lua de către nimeni și nimic, pentru că ea există și trăiește în tine, în sufletul tău. Pentru că este pur și simplu rezultatul disciplinei căreia i te-ai supus atâta vreme. Însă este foarte interesant faptul că, pe parcursul acestui drum îndelungat, în tot acest timp în care respectivul învață pas cu pas cum să ucidă cu mâinile goale, cum se întâmplă în cazul artelor marțiale, el trebuie să își însușească mental și regula de a nu omorî oricum, nesăbuit. Deci acest fel de forță este înfrânată la rândul ei de un auto-control perfect. Disciplina datorită căreia urci treptele puterii, te învață totodată să nu abuzezi de această putere.

Însă, așa cum am mai zis, puterea științei este întocmai ca averile moștenite: se obține fără efort, fără disciplină. Poți să tot citești ce au făcut alții, apoi să faci, la rândul tău, pasul următor. Și poți să faci asta încă de foarte tânăr. Poți să faci progrese uluitoare, foarte repede. Însă nu ai cum să cunoști acea disciplină care îți dozează puterile, care durează mai multe etape, gradate. Nu mai ai nici un frâu: pe toți cei ce și-au adus înaintea ta contribuția la evoluția științifică, într-un fel sau altul, îi ignori. Nici măcar în fața naturii nu te mai

simți complexat în vreun fel. Nu mai există alte reguli în afară de "trebuie să ajung bogat cu orice preț" și "afirmă-te cât mai repede, prin orice mijloace îți stau la îndemână, fără să asculți de nimeni altcineva". Înșeală, minte, falsifică, n-are importanță! Nici pentru tine, nici pentru colegii tăi de breaslă. Nimeni n-o să stea să-ți facă morală. Nimeni nu are vreun model anume de urmat. Pentru că și ceilalți, la rândul lor, încearcă să facă același lucru: să facă o minunăție, oricare ar fi ea, și asta cât mai repede cu putință.

Și așa, pentru că poți să stai liniștit pe umerii unor giganți, poți să te apuci la iuțea să încropești ceva, acolo. Nici măcar nu îți trece prin țăr-tăcuță ce-ar putea să iasă. Dar oricum, tu ai raportat deja, ai patentat găselnița și ai vândut-o la repezeală. Iar cumpărătorul o să cunoască disciplina de care am vorbit, chiar mai puțin decât tine. El pur și simplu o să achiziționeze această putere! ca pe oricare alt lucru trebuincios pentru a-i face lui viața mai ușoară. El nici măcar nu este capabil să conceapă că ar putea fi necesar pe lumea asta un "fleac" precum disciplina.

— Înțelegeți cumva ce tot bâiguie ăsta pe-aici? făcu iarăși Hammond pe miratul.

Ellie încuviință din cap.

— Nu pricep prea mare lucru, ca să fiu drept, zise bătrânul.

— O să încerc să explic și mai simplu: un maestru de karate n-o să ucidă oameni cu mâinile goale. El n-o să se enerveze niciodată așa de cumplit încât să-și omoare nevasta dintr-o lovitură. Acela care ucide este clar că nu cunoaște disciplina, nu știe să se stăpânească și a obținut puterea pe care o deține numai ca pe-o distracție oarecare, o surpriză pentru petrecerea de sâmbătă seara. Asta e puterea pe care o încurajează și o permite știința, în general. Și de aceea te gândești și dumneata că nu-i nimic mai simplu pe pământ decât să construiești un loc ca ăsta?!

— *Era simplu*, stăruie Hammond.

— Atunci de ce naiba s-a dus totul de râpă?

Cu nervii încordați la maximum, amețit de-atâta teamă, John Arnold deschise ușa adăpostului și intră. Sfinte Isuse, înăuntru era o beznă cumplită. Ar fi putut să-și dea seama dinainte că toate luminile aveau să fie stinse. Simți atunci răcoarea dinăuntru și bănuî întinderea locului unde se afla, căci dedesubtul său erau încă două etaje. Trebuia să găsească scara de acces. Și, pe deasupra, mai trebuia să fie și grozav de atent, ca nu cumva să-și rupă gâtul pe-acolo.

Dădu peste scara îngustă.

Bâjbâi prin întuneric, ca un orb, până ce își dădu seama că era prea periculos să meargă așa, fără să știe unde să pună piciorul. Era nevoit să găsească o modalitate prin care să facă măcar un fir de lumină în adăpost. Se întoarse la ușa și o deschise cam cât un lat de palmă. Așa pătrundea o fâșie de lumină. Însă nu avea cum să țină ușa în poziția aceea. Își scoase la iuțeală un pantof din picior și îl propti în deschizătura ușii.

Se îndreptă apoi iarăși spre scara care acum era mai ușor de găsit. Începu să înainteze, ținându-se de bara de metal ondulat, simțind denivelările sub tălpi — un pas mai apăsător, unul mai ușor... Bine măcar că nu orbecăia degeaba. Înaintea lui, deasupra, se zăreau scările propriu-zise, care duceau la generatoarele de curent. Mai avea vreo zece metri.

Și, dintr-odată, se lăsă întuneric de nepătruns.

Lumina se topise ca prin farmec.

Arnold se întoarse pe călcâie și privi către ușa. Și atunci observă că fâșia de lumină fusese acoperită de trupul masiv al unui velociraptor. Animalul se aplecă și începu să adulmece pantoful ce ținea ușa întredeschisă.

Henry Wu se plimba ca un leu în cușcă. Își tot trecea mâinile peste monitoarele computerelor. Atingea ecranele cu vârfurile degetelor. Se mișca de colo-colo, tot timpul, fără

astâmpăr. Parcă înnebunise de atâtea emoții prin care trecea întruna.

Revăzu în minte, pentru a cine știe câta oară, ce anume avea de făcut. Trebuia să acționeze cu mare grabă. Da, mai întâi avea să reintre în funcțiune primul ecran, apoi el apăsa...

— Hei, Wu!...

Aparatul de radio începuse să pârâie.

Geneticianul se repezi să îl ridice.

— Da, aici sunt...

— Tot n-ați făcut dracu' nimic cu împuțitu' ăsta de curent?

Era Muldoon. Și vocea lui suna destul de ciudat, cam gâtuită.

— Nu, răspunse Wu.

Și zâmbi ca pentru sine, bucuros că știa măcar că vânătorul era în viață.

— Cred că Arnold a reușit s-o taie spre adăpostul ăla, urmă Muldoon. Da' ce-a mai făcut dup-aia, habar n-am.

— Și tu unde ești?

— Sunt înghesuit.

— Poftim?'

— Sunt înghesuit ca o rămă nenorocită, într-o țeavă de scurgere, lua-o-ar dracii și p-asta, răbufni celălalt. Și vreau să te anunț că la ora asta sunt mare vedetă... Se chinuie ăștia într-o veselie să îmi admire mutra...

Mda, mai degrabă sunt înfipt în țevile astea, nu înghesuit, se gândi Muldoon. Chiar în spatele complexului turistic erau depozitate niște conducte de scurgere, iar el reușise să se ascundă într-una din ele, cea mai apropiată, târându-se ca un vierme scârbavnic, să își scape viața. Țevile acelea aveau cam un metru în diametru, așa că abia încăpuse, cu chiu cu vai, însă măcar lighioanele nu puteau să ajungă până la el.

Cel puțin nu după ce el izbutise să împuște un velociraptor în picior, atunci când animalul venise prea apraape de conducta în care se adăpostise omul. Raptorul fugise de-acolo, urlând cât îl ținea gura. așa că acum ceilalți stăteau la o distanță respectabilă de țeva cu pricina. Singurul regret ai vânătorului fusese însă că monstrul nu își arătase căpățâna la capătul conductei, atunci când apăsase el pe trăgaci.

Însă oricum, putea să mai aibă ocazia, pentru că se părea că afară îl așteptau vreo trei-patru fiare, care mârâiau întruna amenințătoare.

— Da, da, află de la mine că sunt foarte iubit la ora asta, repetă el în radio-emițător.

— Știi cumva, Arnold are vreun radio? îl întreabă Wu, din camera de control.

— Nu cred, zise Muldoon. Da' stai și tu pe recepție. Așteaptă, poate dă vreun semn.

Nu văzuse ce se afla la celălalt capăt al țevii — intrase în cotlonul acela prea repede, nu avusese timp —, iar atunci nu avea cum să vadă nicidecum. Era prea înghesuit. Nu îi mai rămânea decât să spere că în partea din spate, gura conductei era astupată. Sfinte Cristoase, nu i-ar fi fost deloc pe plac să simtă colții bestiiilor acelea cum îi fac buicile arșice!

Arnold mergea cu spatele, mai departe, pe pasarelă, fără să își ia ochii nici o clipă de la animal. Velociraptorul era la mai puțin de zece metri distanță, îl pândeau, se apropia întruna prin semiîntuneric. Omul auzea hârșăitul ghearelor necruțătoare pe metal.

Însă se deplasa fără grabă, precaut. Arnold știa că dinozaurul avea simțul vederii bine dezvoltat; însă grilajul complicat al pasarelei, mirosurile ciudate, necunoscute ale uleiurilor cu care erau unse angrenajele din centrală, îl făceau să fie mai prudent. Da, încetineala cu care se mișca animalul era singura lui șansă de salvare, se gândea

inginerul. Dacă el ar fi ajuns înaintea bestiei la scară, iar apoi izbutea să coboare la etajul de dedesubt...

Pentru că era aproape sigur că velociraptorii nu puteau să urce treptele. În orice caz, nu trepte înguste, întortocheate...

Se uită înapoi, peste umăr. Scările se aflau numai la câțiva metri înaintea lui. Da, încă vreo câțiva pași și...

Ajunse! Tot mergând astfel, cu spatele, simți balustrada de metal și începu să coboare, aproape târându-se, scările abrupte, verticale. În sfârșit, atinse cu tălpile cimentul neted. Deasupra lui, raptorul mârâi amenințător, înfuriat, neîndrăznind să coboare de pe pasarelă.

— Ce să-ți fac, amice. Îi dădu Arnold cu tifla?

Se întoarse pe călcâie și o porni spre generatorul de rezervă. Era cât pe ce să ajungă acolo; când auzi în spatele lui un bufnet surd.

Se uită înapoi, să vadă ce se întâmplase.

Raptorul era deja acolo, pe podeaua de ciment; mârâind.

Sărise de pe pasarelă.

Omul privi la iuțeală împrejur, după o armă, ceva cu care să se apere, dar se trezi dintr-odată pe poaeaua rece, întins pe spate. O greutate cumplită îi apăsa pieptul, încât abia mai putea respira. Și atunci își dădu seama că animalul *ședea chiar pe el!* Simți ghearele încovoiate sfâșiindu-i carnea de pe piept iar răsuflarea urât mirositoare a animalului îi veni direct în față, în vreme ce omul deschise gura, să urle de durere.

Ellie ținea în mână radio-emițătorul, ascultând. Încă doi muncitori ticani ajunseseră la baza turistică. După toate aparențele, acolo erau în siguranță. Însă în ultimul sfert de oră nu mai apăruse nimeni să se adăpostească. Iar afară, dincolo de zidurile protectoare, se lăsase o liniște suspectă. Prin radio, Muldoon tocmai spunea:

— Cât timp a trecut?

— Vreo patru-cinci minute, răspunse Wu.

— Păi, Arnold ăla ar fi trebuit să-i dea drumul la curent până acum, zise vânătorul. Dacă o a-vea de gând să facă asta. Nu-ți trece chiar nici o idee prin mansardă?

— Nu, răspunse geneticianul.

— Da' de Gennaro mai știi ceva?

Avocatul apăsă pe butonul de emisie.

— Sunt aici, îl anunță el.

— Adică unde mama dracilor bălțați ești mătăluță? se oțărî Muldoon.

— Tocmai mă pregătesc să o pornesc și eu spre centrala electrică, zise Gennaro. Urează-mi noroc.

Gennaro se ghemui în frunziș, scurtând împrejurimile, ascultând fiecare foșnet.

Chiar în fața lui, zări poteca mărginită de arbori falnici, ce ducea spre complexul turistic. Știa că adăpostul unde se afla centrala electrică, era situat undeva, spre est. Păsările ciripeau voios prin copaci. O ceață lăptoasă se lăsa peste pădure. Un raptor răgi îndelung, dar de undeva, din depărtare. Parcă dinspre partea dreaptă. Omul o porni mai departe, abătându-se de la cărare, afundându-se în desiș.

Îți place să trăiești așa, în suspans?

Nu prea.

Adevărul era că nu îi plăcea câtuși de puțin. Însă el se gândea să facă un plan de acțiune, sau măcar să găsească o posibilitate, cât de firavă, care să izbândească. Dacă o ținea tot spre nord, față de complex, putea ajunge în spatele centralei electrice. Așa că toți raptorii erau probabil în partea opusă, spre sud, printre celelalte clădiri. Nu aveau cum să fie acolo, în junglă.

Sau cel puțin, el așa spera.

Făcea cât mai puțin zgomot putea, însă își 'dădu seama cu groază că de fapt stârnea mai multă zarvă decât își închipuise. Se strădui să încetinească pasul, simțind cum inima îi bătea mai-mai să-i spargă pieptul. Frunzișul era deja

foarte des, nici nu mai putea zări la mai mult de trei-patru metri înaintea rătăcise de tot drumul spre centrala electrică. Însă lui. Începu să se întrebe îngrijorat, dacă nu cumva tocmai atunci observă acoperișul clădirii, chiar în dreapta lui, deasupra palmierilor.

O luă în partea aceea, apoi ocoli adăpostul. Găsi ușa, o deschise și se strecură înăuntru, neauzit. Era o beznă cumplită. Se împiedică de ceva.

De un pantof.

Încremenii de spaimă. Deschise ușa larg, să intre lumina, și porni mai departe. Văzu o pasarelă chiar înaintea lui. Și dintr-odată își dădu seama că habar n-avea încotro să se îndrepte. Și uitase și radioul.

Fir'ar al dracului de ceas rău!

Oricum, pe undeva, pe-acolo, trebuia să găsească un radio. Sau măcar să se uite după generatorul acela. Știa și el cum arăta un generator. Mda, probabil că era pe la etajul de dedesubt. Dădu peste o scară care ducea la nivelul inferior.

Jos era încă și mai întuneric, așa că de-abia deslușea câte ceva. Bâjbâia cu mâinile printre țevi, căutându-și calea, ca nu cumva să se lovească de ceva.

Și atunci auzi furnăitul unui animal și îngheță pe loc. Ascultă, încordat ca un arc, însă horcăitul acela numai veni. Păși mai departe, precaut. Un lichid vâscos îi stropi pe umăr și pe brațul gol. Era cald, ca apa stătută. Atinse pata aceea cu mâna.

Ce lipicioasă era!

Miroși. *Sânge!*

Se uită în sus. Raptorul era cocoțat pe grămada aceea de conducte, la numai doi-trei metri deasupra lui. De pe ghearele încovoiate îi picura sânge. Cu o luciditate neașteptată, se gândi atunci dacă animalul era rănit. Iar apoi o rupse la fugă, însă dinozaurul îi sări chiar în spinare, aruncându-l la podea.

Gennaro însă era un bărbat puternic. Își adună toate forțele și sări în picioare, lovind animalul, care se rostogoli pe

ciment. Când aruncă o privire înapoi, zări raptorul prăbușit pe-o rână, horcăind din greu.

Da, într-adevăr, era rănit. Cine știe cum se lovise la un picior.

Ucide-l!

Gennaro se ridică în picioare, căutând cu ochii o armă. Dinozaurul încă zăcea pe podele, răsuflând anevoie. Omul începu să caute cu febrilitate un obiect dur, ceva ce putea fi folosit drept armă. Orice. Când se întoarse spre animal, acesta dispăruse ca prin farmec.

Însă mârâia amenințător de undeva, din beznă:

Gennaro făcu un ocol larg, căutând cu palmele întinse înainte. Și atunci simți o durere cumplită în mâna dreaptă.

Dinți ascuțiți, necruțători.

Da, fiara aceea îl mușcase.

Dinozaurul își smuci capul îndărăt, iar Donald Gennaro își pierdu echilibrul, se împletici pe picioare și căzu.

Zăcând neputincios, scăldat în sudori reci, Malcolm asculta încordat pârâitul înnebunitor al radioului.

— Nimic încă? întrebă Muldoon. Tot n-ați aflat nimic nou?

— Nici vorbă, oftă Wu.

— Mama mă-sii de treabă, ocări vânătorul.

Urmă un moment de tăcere.

Malcolm oftă disprețuitor.

— Ard de nerăbdare să aud ce planuri minunate mai coace mintea lui.

— Ce aș vrea eu acum, urmă Muldoon. ar fi ca toată lumea să se ducă în incinta hotelului și să se reorganizeze cumva. Dar tot nu mă luminez cum...

— Păi e un jeep în fața complexului turistic, sugerează Wu. Dacă eu l-aș aduce până la tine. crezi c-ai putea ieși de-acolo?

— Poate. Dar n-ai cum să pleci din camera aia de control.

— Oricum nu pot fi de nici un ajutor pp-aici.

— Numai bunul Dumnezeu știe câtă dreptate are, pufni Malcolm. O cameră de control fără curent electric rămâne tot o cameră de control și-atât. Inutilă.

— În ordine atunci, zise Muldoon. Hai s-o încercăm și p-asta. Nu-mi miroase deloc a bine. Toată harababura n-o să se sfârșească deloc cum trebuie...

Întins în patul de campanie, Malcolm comenta și el:

— Nu, nu o să se sfârșească deloc bine. Pentru că o să se sfârșească numai cu un dezastru.

Wu își continuă discuția cu vânătorul.

— Raptorii ar fi în stare să ne urmărească până aici.

— Da, da, mai bine ne-am păzi de monștri ăia..., zise Malcolm ca pentru sine. Înainte, camarazi...

Radioul își întrerupsese emisia. Malcolm închise ochii, vlăguit, respirând anevoie, drămuindu-și puterile.

— Hai, liniștește-te, îl îndemnă Ellie. Nu te mai zbate atât...

— Știi de fapt ce se întâmplă acum, aici? o întrebă el. Cu toată mascarada asta, cu toate încercările de a ține lucrurile în frâu? Este aceeași formă de manifestare a minunatului mod de comportare occidental, care s-a afirmat acum vreo cinci sute de ani. Pe vremea aceea, oamenii de genul ăsta au pornit-o din Florența, din Italia, care pe-atunci era cel mai important oraș al lumii. Principala idee de la care a pornit știința era atunci noua modalitate de a privi realitatea în sine, (care la rândul ei era obiectivă, adică nu depindea de credințele sau naționalitatea oamenilor, pentru că era vorba de *rațiune* și numai de ea), iar această idee abia descoperită, agita mințile tuturor pe-atunci.

Pentru că era de fapt speranța pentru un viitor nebănuit până atunci, așa că pur și simplu a spulberat tot sistemul medieval străvechi, deși durase sute și sute de ani. Iar interesele politice feudale, dogmele religioase și superstițiile reprobabile au trebuit să se plece în fața științei. Dar adevărul este că toate astea s-au petrecut din pricină că acea lume medievală nu mai avea putere să meargă înainte astfel. Din

nici un punct de vedere — nici economic, nici intelectual. Ba mai mult: nu avea nici un punct comun măcar cu lumea ce tocmai se năştea în acele momente.

Malcolm tăcu, scuturat de un acces de tuse.

— Însă în zilele noastre, urmă el apoi, chiar ştiinţa este acel sistem complex de credinţe, care deja a durat câteva sute de ani. Şi, întocmai ca şi sistemul medieval de dinainte, ştiinţa începe să se potrivească tot mai puţin lumii noastre. Pentru că ştiinţa a dobândit atâta putere, încât limitele ei practice sunt numai nişte biete aparenţe. Pentru că, mult dincolo de hotarele ştiinţei, câteva miliarde de specimene umane, ca noi, trăim laolaltă într-o singură lume mărunţă, îngrămădiţi ca vai de noi şi. Întretăindu-ne drumurile. Însă ştiinţa nu ne poate ajuta să ne hotărâm ce anume să facem cu această lume sau cum să ne trăim viaţa. Ştiinţa poate să producă un reactor nuclear, dar nu ne poate învăţa şi cum să-l folosim, în plus, amărâta asta de planetă a noastră începe să fie tot mai poluată şi încă în elementele ei fundamentale — aerul, apa, pământul — tocmai din pricina rezultatelor ştiinţei, care a scăpat demult din frâu.

Oftă, trăgându-şi sufletul.

— Iar acest lucru este mult mai uşor de observat pentru oricine.

Se lăsă o tăcere apăsătoare, preţ de câteva minute, Malcolm şedea aproape nemişcat, cu ochii închişi, rasuflând tot mai anevoie. Ninemi nu scoase o vorbă, iar lui Ellie chiar i se păru că matematicianul a adormit, în sfârşit. Când, dintr-odată, acesta se ridică în capul oaselor, fără veste.

— În acelaşi timp, marile motivaţii intelectuale ale ştiinţei au dispărut deja. Chiar de la Newton şi Descartes, ştiinţa ne-a oferit o viziune minunată, a controlului absolut. Pentru că Măria Sa Ştiinţa pretindea că deţine puterea de a ţine totul sub control, prin însăşi înţelegerea perfectă a legilor naturale ale acestei lumi. Însă în secolul douăzeci, această pretenţie iluzorie a fost distrusă definitiv şi irevocabil. Mai întâi, după enunţarea principiului nelimitării, descoperit de Heisenberg,

s-au stabilit niște granițe foarte precise în privința cunoștințelor noastre despre lumea subatomică. Ei, sigur, am putea spune. Nici unul din noi nu trăiește totuși în lumea subatomică. Și așa că nu aduce nici o consecință practică în viețile noastre de zi cu zi. După aceea însă, teorema lui Gödel a stabilit niște limite similare în matematică, pe care eu le-aș numi un limbaj formal al științei în genere. Matematicienii credeau până atunci că limbajul pe care îl foloseau ei conținea niște adevăruri indubitabile, derivate din legile logicii. Însă acum știm că tot ceea ce noi denumim "raționament" este numai un joc al hazardului. Și nu este deloc atât de deosebit, după cum ne închipuim noi.

Și, în sfârșit, iată că apare și teoria haosului, care dovedește că imprevizibilul incumbă chiar în viața noastră de zi cu zi. Da, da, este tot atât de așteptat să apară precum furtunile pe care noi nu le putem prezice. Și astfel, marea viziune pe care știința se lăuda că ne-o oferă, de sute și sute de ani — visul grandios al controlului absolut — a pierit în secolul nostru. Și odată cu ea s-au dus și cele mai multe din motivațiile, din raționamentele științifice, în numele cărora se ocupă de ceea ce se ocupă ea în mod implicit. Iar pentru noi deci, nu mai are rost să auzim ceea ce auzim acum, nu-i așa? Știința a declarat întotdeauna că tot ceea ce nu cunoaștem încă, vom cunoaște într-o bună zi. Însă iată că ne convingem că nu este deloc adevărat. Nu-i decât vorbărie goală toată teoria asta. Și tot atât de tâmpită și de nesăbuită pe cât saltul în gol al unui copil cam ținut la minte, care sare de pe bloc pentru că lui i se pare că poate zbura.

— Ei, asta chiar că-i o exagerare, spuse Hammond, clătinând din cap înțeleghător.

— Noi asistăm neputincioși la sfârșitul erei științifice. Da, da, știința, ca de altfel toate sistemele depășite, se autodistruge. Și, pe măsură ce acaparează tot mai multă putere, se dovedește tot mai incapabilă să se folosească de această forță extraordinară. Pentru că lucrurile deja se precipită într-un ritm amețitor acum. Cu cincizeci de ani în

urmă, toată lumea era căzută-n fund de admirație în fața bombei atomice. Pentru că însemna într-adevăr putere. Însă deocamdată nimeni nu își dădea seama ce poate face această putere. Apoi, după numai un deceniu de la descoperirea acestei bombe, începem să dispunem și de forța geneticii. Iar forța bioingineriei genetice este de departe mult mai apreciabilă decât cea atomică. Și nu peste multă vreme, va sta la îndemâna oricui. O să se regăsească și în îngurășmintele pentru grădinarii care își îngrijesc plantele. Or să facă și copiii experimente genetice la școală. Or să se instaleze chiar mici laboratoare de specialitate pentru teroriști și dictatori. Și uite-așa toată lumea o să fie silită să se întrebe la fel: oare ce anume să fac eu cu această putere pe care o dețin? Ei bine, asta-i întrebarea la care știința nu poate răspunde defel.

— Și-atunci ce o să se-ntâmple? se interesă Ellie.

Malcolm înălță din umeri, nedumerit.

— O schimbare majoră.

— Ce fel de schimbare?

— Toate schimbările majore sunt precum moartea, rosti el. Nu izbutești să le deslușești câtă vreme te afli de partea cealaltă.

Închise ochii, vlăguit.

— Săracul de el, îl căină Hammond, clătinând din cap cu milă.

Malcolm oftă, neînțeles.

— Ai idee cât de puțin probabil este ca dumneata sau oricare dintre noi, cei de-aici, să plecăm de pe insula asta *vii*? întrebă el.

A ȘASEA ITERAȚIE

"Recuperarea sistemului se poate dovedi deja imposibilă".
IAN MALCOLM

ÎNTOARCEREA

Cu roțile scrâșnind pe șinele electrice, vehiculul gonea prin bezna tunelului subteran. Grant ședea pe locul șoferului, cu picioarele bine înfipite în podele. Tunelul acela părea lipsit de orice formă de viață. Numai din când în când curenți de aer rece se abăteau asupra lor, apărându-i însă de pân-za de apă a cascadei și lăsând o fâșie de lumină să pătrundă înăuntru. Însă paleontologul observă multe balegi uscate, albicioase. În mod clar, acolo stătuseră o mulțime de animale ascunse.

Stând alături de el în vagonet, Lex îndreptă lanterna spre micul velociraptor, care zăcea undeva, în spate.

— De ce respiră așa de greu? întrebă ea.

— Pentru că l-am nimerit cu o doză de tranchilizante, răspunse bărbatul.

— Da' atunci o să moară?

— Sper că nu.

— Și de ce-l luăm cu noi? urmă curioasa.

— Ca să le demonstrăm celor de la bază că dinozaurii într-adevăr se înmulțesc singuri, răspunse Grant.

— Bine, da' de unde știți că se înmulțesc?

— Pentru că puiul ăsta e încă mic. Și pentru că este un mascul.

— Nu zău?! exclamă Lex și se grăbi să lumineze animalul, ca să se convingă.

Întoarse mâna cu ceasul către fetiță.

— Ia vezi, cât mai e ora?

— Păi... zece și un sfert.

— O. K.

Tim interveni și el, îngrijorat:

— Asta înseamnă că mai avem numai patruzeci și cinci de minute ca să îi anunțăm pe cei de pe vapor.

— Ei, probabil că deja suntem aproape de complex, îl liniști Grant. Îmi închipui că ar trebui să ajungem deja acolo dintr-o clipă într-alta.

Nu era prea sigur nici el de asta, însă simțea după mișcarea mașinii că tunelul urca o pantă lină, ducându-i spre suprafață și...

— Mamăă..., făcu Tim, pierit de bucurie.

Ieșiră din tunel în plină viteză, orbiți de lumina puternică. Peste insulă, se lăsase o ceață lăptoasă, subțire, care acoperea în bună parte silueta clădirii ce se înălța drept în fața lor. Grant își dădu seama imediat că era complexul turistic. Ajunseseră chiar înaintea garajului!

— Iuhuuuu! strigă Lex fericită. Am reușit! Iuhuuu!...

Țopăia de colo-colo, ca o veveriță, în vreme ce Grant parca vehiculul. De-a lungul unuia dintre pereți erau înșirate o mulțime de cuști pentru animale. Așezară micul velociraptor într-una din ele, lăsându-i și un vas cu apă. Apoi urcară scările spre ieșirea de la parterul construcției.

— O să mănânc hamburgeri! țipa Lex. Și fripturi cu garnitură! Și ciocolată cu lapte și cu frișcă! Și n-o să mai dau de nici un dinozaur! Iuhuuu!

Ajunseră în hol și deschiseră ușa.

Și încremeniră în prag.

În marele hol al popasului turistic, ușile mari, glisante, fuseseră făcute țândări și o ceață întunecată venea dinspre uriașa sală de conferințe. Inscripția pe care se citea "CÂND DINOZAUURII STAPÂNEAU PĂMÂNTUL" se mai ținea într-un singur șurub, scârțâind întruna în bătaia vântului. Giganticul tiranozaur-robot fusese răsturnat și a-cum zăcea la podea, cu picioarele în aer, iar cablurile și circuitele dinăuntru ieșiseră din lăcașurile lor. Afară, dincolo de geamurile securizate; zăriră șirurile prelungi de palmieri, și umbre ciudate, hălăduind prin ceață.

Tim și Lex se ascunseră înfricoșați după biroul de metal al ofițerului de serviciu. Grant luă radio-emițătorul paznicului și încercă să transmită pe toate lungimile de undă.

— Alo, aici Grant. Alo, m-auziți?... Nu-i nimeni pe-aici? Alo, Grant pe recepție...

Lex rămăsese cu ochii ațintiți pe trupul inert al paznicului, care zăcea pe covor. De-acolo de unde ședea, fetița însă nu putea zări decât picioarele celui căzut.

— Alo, aici Grant... Alo...

Lex cuteză să își ițască capul peste marginea biroului, ca să vadă mai bine omul doborât. Grant o prinse de mânecă.

— Hei, ia stai tu cuminte...

— Da-i mort? Ce este mîzga asta de pe jos? Sânge?

— Da:

— Atunci de ce nu-i roșie, cum e sângele?

— Ești sinistră..., răbufni Tim.

— Ce-i aia "sinistră"? Eu nu sunt...

Radioul pâri pentru câteva secunde, apoi se auzi:

— Sfinte Dumnezeule mare! Grant? Tu ești?!

Iar apoi vocea lui Ellie:

— Alan? Alan?!...

— Da, eu sunt..., răspunse Grant.

— Slavă Domnului, oftă femeia ușurată. Ești teafăr?

— Da, sunt viu și nevătămat.

— Dar pe copii i-ai văzut? Știi ceva de ei?

— Copiii sunt aici, cu mine, răspunse el. N-au pățit nimic.

— Slavă Domnului, repetă Ellie.

Lex se furișa pe după colțul biroului. Grant o plesni peste gleznă.

— Hei, întoarce-te.

Se auziră iarăși câteva pârâituri ale aparatului, apoi:

—... de sunteți acum?

— În holul clădirii principale.

Glasul lui Wu, bâigui:

— Dumnezeule mare! Auzi, sunt *chiar aici!*

— Alan, ascultă-mă, se grăbi Ellie. Raptorii au scăpat din țarc. Pot să deschidă ușile. Și s-ar putea să fie acum chiar în clădirea în care sunteți voi.

— Ei, atunci e minunat. Da' voi unde vă aflați?

— În hotel.

— Și ceilalți? Muldoon și toți ceilalți?

— Am pierdut câțiva oameni. Dar toți ceilalți sunt aici, la hotel.

— Telefoanele funcționează?

— Nu. Tot sistemul computerizat este dereglat. Nimic nu funcționează.

— Și-atunci cum facem să-l reparăm?

— Am tot încercat.

— Trebuie să repunem totul în funcțiune. Cât mai repede. Dacă nu, într-o jumătate de oră velociraptorii or să ajungă pe continent.

Începu să îi povestească despre vaporul pe care se strecuraseră animalele, când Muldoon interveni în emisie.

— Domnule Grant, am impresia că nu înțelegi totuși care-i situația reală. Noi nu mai rezistăm nici măcar o jumătate de oră aici.

— Cum așa?

— Câțiva raptori s-au luat după noi. Doi din ei sunt acum chiar pe acoperiș.

— Și ce-i cu asta? În clădirea aia nu se poate pătrunde.

Muldoon tuși, încurcat.

— După toate aparențele, lucrurile nu stau tocmai așa. Pentru că nimeni nu se aștepta vreodată ca animalele astea să ajungă pe acoperiș.

Apăru un bruiaj în emisie, apoi:

—... probabil că au fost plantați copacii prea aproape de gard. Raptorii au sărit peste gard, apoi pe acoperiș. Mă rog, grilajele de oțel care apără ferestrele din tavan, trebuiau să fie și ele electrificate, dar devreme ce nu-i curent electric... Aia s-au apucat să roadă barele de metal...

— Să roadă barele?! exclamă Grant.

Se încruntă, încercând să își imagineze scena.

— Cât de repede?

— Păi, mușcătura lor are o forță de patruzeci de kile pe centimetru pătrat. Sunt ca hienele, pot să roadă fierul și...

Transmisia se întrerupse câteva momente.

— Cât de repede mușcă? întrebă iar Grant.

— Cred că mai avem la dispoziție vreo zece-cin'spe minute până or să distrugă complet grilajul și să intre în clădire prin geamurile de sus. Și îndată ce-or să ajungă aici... A, stați numai puțin, domnule Grant...

Emisia se încheie.

Raptorii reușiseră să ronțăie prima bară de oțel de deasupra geamului din camera lui Malcolm. Unul dintre dinozauri apucă apoi capătul barei și trase cu putere, îndoindu-l, dându-l deoparte. Lovi apoi cu piciorul din spate în geam, iar acesta se făcu țandări, mii de cioburi se împrăștiară pe patul rănitului. Ellie se duse și îndepărtă de pe așternut bucățile mai mari de sticlă.

— Doamne sfinte, că tare urâți mai sunt, îngăimă Malcolm, privind dinozaurii.

Acum, după ce fereastra fusese spartă, puteau auzi cu toții mârâielile și furnăitul animalelor și scrâșnetul colților acestora pe metalul pe care îl rodeau. Brazde prelungi, argintii, rămâneau în oțelul pe care îl mușcau cu furie. Bale

vâscoase năclăiau cearceafurile suferindului și masa de la capătul patului.

— Bine măcar că nu pot încă să intre, zise Ellie. Cel puțin până n-or să mai dea gata încă o bară...

— Dacă Grant ar putea să se ducă el cumva la centrala aia electrică..., sugeră Wu.

— Fir'ar al dracu' de rahat cu moț! ocări Muldoon, șotâncăind prin încăpere din pricina gleznei luxate. Nu are cum s-ajungă acolo îndeajuns de repede. Nu poate să dea drumul la curent prea repede. Cel puțin nu ca să-i oprească p-ăștia...

Malcolm tuși, înecându-se.

— Da.

Avea vocea atât de slabă, încât abia se auzea.

— Ce zice? întrebă Muldoon.

— Da, repetă Malcolm. Puteți...

— Ce putem?

— Distrageți..., clipi din ochi.

— Ce să distragem? Cum?

— Mergeți lângă gard...

— Da... Și dup-aia?

Malcolm se forță să zâmbească.

— Băgați... mânuțele printre gratii..

— Of, Cristoase, ce idee!..., făcu Muldoon a lehamite, îndepărtându-se.

— Ei, stai puțin, sări Wu. Are dreptate. Aici nu-s decât doi raptori. Ceea ce înseamnă că afară mai sunt cel puțin patru. Ne-am putea duce acolo să le distragem cumva atenția.

— Și dup-aia?

— Și-atunci Grant s-ar duce fără probleme la centrala electrică și ar pune generatorul în funcțiune.

— Și atunci am putea să ne ducem la camera de control și să punem tot sistemul pe roate?!

— Exact.

— N-avem timp, se tângui Muldoon. N-avem timp.

— Dar dacă îi atragem pe raptori aici, jos, urmă Wu, poate că reușim să-i și îndepărtăm de geamul ăla... Am putea avea șanse de reușită. Merită să încercăm.

— Aha, să-i momim adică, conchise Muldoon.

— Exact.

— Și cine anume o să fie momeala? Eu unu' nu-s bun la nimic. Am glezna făcută praf.

— Mă duc eu, hotărî Wu.

— Nici vorbă, tu ești singurul care știe cum să lucreze cu computerele. Și trebuie să îi spui lui Grant cum să pornească generatorul ăla...

— Atunci mă duc eu, se offeri Harding.

— Nu, refuză Ellie. Malcolm are nevoie de dumneata. *Eu* o să mă duc.

— Draci împielițați?! se oțărî Muldoon. Auzi, o să ai numai raptori de jur-împrejur, raptori pe acoperiș...

Dar ea nu-l mai asculta. Deja își lega șireturile la teniși.

— Numai să nu-i spuneți lui Grant, îi avertiză. O să se înfurie grozav dac-o să afle.

În hol era liniște, iar ceața aceea răcoroasă îi învăluia pe cei trei. Câteva minute, nu mai transmise nimeni prin radio.

— De ce nu vorbesc cu noi? se interesă Tim.

— Mie foame, scânci Lex.

— Probabil că încearcă să facă un plan de acțiune, presupuse Grant.

Se auzi iar pâraitul radio-emițătorului.

— Grant... ești... nry Wu pe recepție. Ești acolo?

— Da, te-aud, răspunse paleontologul.

— Uite ce-i, urmă Wu. Poți să vezi partea din spate a complexului turistic, de-acolo, de unde te afli?

Grant scrută împrejurimile, prin ferestrele de la celălalt capăt al încăperii, învăluți în fuioare lăptoase.

— Da, răspunse el.

— Ei, continuă celălalt. Există o potecă dreaptă, care duce printre palmieri, chiar până la centrala electrică. Acolo sunt și toate utilajele electrice și generatoarele. Mi se pare că de altfel ai și fost la centrală ieri, nu?

— Da, confirmă Grant.

Pentru o clipă însă rămase buimăcit de acel adevăr. Să fi fost numai o zi de când se uitase el prin clădirea aceea? Parcă ar fi trecut secole de-atunci.

— Ei, acum ascultă-mă cu atenție, zise Wu. Noi credem că putem să atragem toți raptorii aici; lângă popasul turistic, dar nu suntem chiar convânși. Așa că ai mare grijă. Mai lasă-ne doar cinci minute, să îi momim.

— O. K., acceptă Grant.

— Poți să lași copii în cofetărie, n-or să pățească nimic. Ia și radioul cu tine, când pleci...

— O. K.

— Închide-l însă înainte de-a pleca de-acolo, ca să nu răzbată zgomotul până afară. Și când ajungi la centrala electrică, ia legătura cu mine, din nou...

— O. K.

Grant închise radioul. Lex se trase înapoi, cuminte, după birou.

— Ne ducem la cofetărie? întrebă ea nerăbdătoare.

— Da, răspunse bărbatul.

Se ridicară și o porniră prin ceața ce umpluse încăperea.

— Eu vreau un hamburger, îi anunță Lex.

— Nu cred că poți să îl gătești fără curent electric...

— Atunci măcar o înghețată.

— Tim, tu o să rămâi cu ea și o să o ajuți...

— Da.

— Eu însă va trebui să plec pentru puțină vreme, zise Grant.

— Știu.

Se îndreptară către intrarea în cofetărie. Deschizând ușa, Grant dădu roată cu ochii camerei spațioase, înțesată cu mese pătrate și scaune. La celălalt capăt se vedeau uși

glisante, de metal. Alături, o casă de marcat și un raft plin cu gumă de mestecat și acadele.

— În regulă, copii. Și-acum aș vrea să stați aici cuminți, indiferent de ce s-ar întâmpla. Ați priceput?

— Lăsați-ne nouă radioul, se rugă Lex.

— Nu pot. Am nevoie de el. Stați aici potoliți. În cinci minute mă întorc. O. K. ?

— O. K.

Grant închise ușa în urma lui, iar cofetăria se cufundă în întuneric. Lex îl prinse pe fratele ei de mână.

— Aprinde lumina, spuse ea, înfricoșată.

— N-am cum, zise el. Nu-i curent.

Însă oricum, își puse ochelarii de noapte la ochi.

— Ce să-ți spun, bine de tine! Da' eu ce mă fac?! se văicări fetița.

— Tu mă ții pe mine de mână. Și o să mergem să mâncăm ceva.

O trase după el. Deslușea mesele și scaunele conturate cu verde strălucitor, fosforescent. În dreapta, observă casa de marcat și raftul cu gumă de mestecat și acadele. Înșfăcă o mână de dulciuri.

— Ți-am spus doar, se răsti Lex. Vreau înghețată, nu acadele!

— Ia și de-astea, pentru orice eventualitate.

— Nu, *înghețată*, Tim.

— Bine, bine.

Băiatul își îndesă acadelele în buzunar și o duse pe Lex mai departe, prin sală. Ea îl strânse cu putere de mână, înfiorată.

— E un întuneric de-mi vâr degetele-n ochi, șopti.

— Mergi cu mine, fără teamă. Ține-mă de mână.

— Atunci mergi și tu mai încet.

Dincolo deacele mese și scaune, se zăreau două uși mobile, cu ferestre mici, rotunde, în partea de sus, care păreau că duc spre bucătărie. Băiatul împinse în lături o ușă și o deschise larg.

Ellie Sattler ieși pe poarta principală a popasului turistic și simți răcoarea neobișnuită, care îi înfrigură fața și picioarele goale. Inima îi bătea, speriată, mai să-i sară din piept, deși femeia știa că îndărătul gardului era în deplină siguranță. Chiar în fața ei, zări gratiile solide, pierzându-se în ceața deasă.

Însă nu putea distinge nare lucru dincolo de gard. Pentru că la numai douăzeci de metri, totul era cufundat în vălătuci albicioși, de nepătruns. Și nicăieri nu se vedea urmă de raptor. De fapt, se lăsase dintr-odată o tăcere suspectă, rău prevestitoare.

— Heeei! strigă ea spre țărcul animalelor, încercând să le capteze atenția.

Muldoon ședea sprijinit de canatul ușii.

— Mă cam îndoiesc eu că o să-i faci să iasă așa, își dădu el cu părerea. Trebuie să faci *zgomot*.

Se îndreptă spre gard, sprijinindu-se într-o vergea de fier, luată de la fundamentul construcției. Lovi cu putere în zăbrelele gardului, care sună ca un gong uriaș.

— Hei, ia veniți voi încoa! Cina e servită!

— Ce să-ți spun, grozav de amuzant, se înfurie Ellie.

Privi nervoasă spre acoperiș. Nu zări nici, un velociraptor acolo.

— Cred că ăștia nu prea înțeleg englezește, rânji Muldoon, amuzant. Dar oricum, am impresia că în mare au priceput despre ce-i vorba...

Femeia abia își stăpâni nervii, scoasă din sărite de umorul macabru al vânătorului. Se uită către popasul turistic, atunci învăluit în fuioarele de ceață. Muldoon se apucă iarăși să zdrăngăne cu vergeaua în barele de metal. Cu greu, Ellie zări totuși silueta fantomatică a unui animal. Un velociraptor.

— Primul client sosește, urmă Muldoon cu aceeași voioșie.

Dinozaurul dispăru din raza privirii lor ca un strigoi în noapte, apoi se întoarse, însă nu se apropie mai mult, ci

părea chiar prea puțin interesat de zarva aceea. Femeia începu să se îngrijoreze. Dacă nu reușeau să atragă atenția raptorilor, Grant putea fi în mare pericol.

— Faci prea multă gălăgie, observă ea.

— Ei, pe dracu acum! pufni Muldoon.

— Îți place, nu-ți place, așa e.

— Cunoscut eu dobitoacele astea..., o înfruntă el.

— Ești băut, îl repezi Ellie. Lasă-mă pe mine să mă descurc cu ele.

— Și cam cum ai vrea mățăluță să faci adică?

Ea nu se osteni să îi răspundă. Se duse la poartă.

— Mi s-a spus că velociraptorii sunt inteligenți.

— Așa-i. Cel puțin la fel de inteligenți ca și cimpanzeii.

— Au și auzul bine dezvoltat?

— Oho, al dracului de bine dezvoltat!

— Ei, atunci poate că or să fie mai interesați de sunetul ăsta, zise ea în timp ce deschidea poarta.

Balamalele de metal, ruginite din pricina ceței permanente, scârțâiră jalnic. Femeia închise iarăși poarta, apoi o deschise, într-un scrâșnet înnebunitor.

O lăsă deschisă larg.

— Eu n-aș face asta, în locul tău, zise Muldoon. Da' dacă tot ai de gând, măcar dă-mi lansatorul ăla.

— Uite lansatorul.

Atunci el oftă, amintindu-și ceva.

— Tot degeaba. Proiectilele sunt la Gennaro?

— Ei, atunci asta e, zise Ellie. Oricum, fii cu ochii-n patru.

Și ieși pe poartă, intrând pe teritoriul velociraptorilor. Inima îi bătea nebunește, abia dacă își mai simțea tălpile atingând pământul. Se îndepărtă de gard și în câteva clipe acesta se pierdu în ceața deasă. Curând, nici nu se mai zări.

Așa cum se așteptase, Muldoon începu să răcnească în urma ei, cu vocea lui de bețiv înrăit.

— Al dracu' de ceas, măi fată, nu face asta! urla el, întruna.

— Și nu îmi mai spune "fată"!..., răspunse ea.

— Al dracu' să fiu eu dacă nu-ți spun cum vor mușchii mei! se înfurie el în zadar.

Ellie însă nu-l mai asculta. Se întoarse încet, fără grabă, cu trupul încordat ca un arc, scrutând la iuțeală în toate părțile. De-acum era la cel puțin douăzeci de metri de gard și observă că ceața se cernea ca o burniță mărunță, cenușie, peste frunzișul copacilor. Rămase la o distanță apreciabilă de desiș. Se mișca parcă printr-o lume de umbre. Mușchii picioarelor și umerii o dureau de atâta încordare. Ochii erau atenți la fiecare foșnet.

— Ei, tu m-auzi ce dracu' bolborosesc eu aici? Sau vorbesc singur ca televizorul? urla Muldoon mai departe, dându-se de ceasul morții.

Oare cât de inteligente și rapide sunt animalele astea? se întreba ea. Îndeajuns de bine înzestrate ca să îmi poată tăia retragerea? Nu era prea mare distanța până la gard, adică nu chiar...

Și-atunci o atacară.

Fără să scoată nici un sunet măcar.

Primul animal se repezi de undeva, din lăstărișul ce împrejmuia rădăcina unui copac înalt, din partea stângă. Se năpusti pur și simplu cu capul înainte, iar ea se întoarse pe călcâie ca un spârnел și o rupse la fugă. Cel de-al doilea raptor năvăli din dreapta, aruncându-se înainte, în mod clar, ca să o prindă din mers. Făacu însă un salt prin aer, cu ghearele încovoiate pregătite pentru a o sfâșia, dar Ellie țâșni ca un atlet de mare clasă, iar animalul se prăbuși în țărână. De-acum ea alerga nebunește, fără să îndrăznească măcar să se mai uite înapoi, trăgând adânc aer în piept, zărind cum se apropiau tot mai mult barele solide ale gardului ce se deslușea mai clar din pânza de ceață. Apoi îl zări pe Muldoon repezindu-se pe poarta larg deschisă, ajungând până la ea, apucând-o de mână și smucind-o îndărăt atât de tare, încât își pierdu echilibrul și căzu la pământ. Se întoarse să privească exact când dinozaurii (mai întâi primul, apoi al

doilea, în sfârșit, al treilea) se izbiră de gard și începură să mârâie, furioși.

— Bună treabă ai făcut, chicoti Muldoon încântat.

Se apucase să necăjească animalele, mormăind și el, enervându-le cât putea mai tare. Scoși din minți de mânie, dinozaurii se dădură câțiva metri înapoi și săriră din nou, ba unul chiar era cât pe ce să ajungă la marginea de sus a gardului de patru metri.

— Sfinte Cristoase, jivinele astea scârboase pot să sară ca dracu! Asta era cât pe ce să reușească?!

Ellie se ridică în picioare, apoi examinează zgârieturile și vânătăile pe care le căpătase. Pe picior i se scurgea un șiroi de sânge din răni. Dar tot ceea ce o preocupa pe ea atunci era că acolo izbutise să atragă trei animale. Iar două erau pe acoperiș. Ceea ce însemna că unul era într-altă parte, cine știe pe unde.

— Haide, vino să m-ajuti! o strigă Muldoon. Hai să îi ținem pe urâții ăștia pe loc!

Grant părăsi complexul turistic și se afundă la iuțeală în ceață. Găsi apoi cărarea printre palmieri și o apucă spre nord. Înaintea lui zări dintr-odată clădirea dreptunghiulară a centralei.

Deocamdată nu reuși să distingă nici o intrare. Merse mai departe, ocolind. În spate, pe fundalul vegetației abundente, desluși totuși o platformă de beton, pentru încărcarea camioanelor. Se cățăără pe platformă și zări o ușă de fier ondulat, mobilă, care era însă încuiată. Sări jos de pe platformă și ocoli iar construcția. La o oarecare distanță, în dreapta lui, observă o ușă obișnuită. Care era întredeschisă și ținută astfel de un pantof bărbătesc.

Grant intră în incinta centralei și scrută întunericul. Ascultă cu atenție, însă nu surprinse nici o mișcare. Atunci apăsă pe butonul de emisie și transmise prin radio:

— Aici Grant. Am ajuns la centrală.

Wu privi către geamurile instalate în plafon. Cei doi raptori erau încă acolo, se uitau în camera lui Maâcolm, însă păreau totuși că dau mai multă atenție zarvei din curte. Se duse să privească într-acolo, pe fereastra laterală. Afară, cei trei velociraptori se izbeau în continuare de gard, încercând să ajungă la Ellie, care se agita de colo-coâo, însă apărată de barele solide. Dar deja animalele nu păreau să mai ia hărțuiala aceea în serios. Aproape că se jucau. Se depărtau de gard, dându-se cu spatele înapoi, se lăsau cu burta la pământ, apoi iar făceau un ocol și, în sfârșit, atacau. Toată comportarea lor luase mai degrabă turnura unei hârâieli oarecare, a unei repetiții generale, nu păreau că atacă într-adevăr.

— Parcă sunt pasări, observă Muldoon. Da, parcă-s niște cocoși în arena de luptă.

Wu încuviință din cap.

— Sunt cu adevărat inteligenți. Își dau seama foarte bine că nu pot ajunge la ea. De-asta nici nu-și dau osteneala prea tare.

Se auzi bâzâitul aparatului de radio.

—... năuntru...

Wu se repezi într-acolo:

— Mai spune încă o dată, domnule Grant.

— Sunt înăuntru, în centrală, repetă acesta.

— Domnule Grant, zici că ești chiar înăuntru, în centrală?

— Da, răspunse el.

Apoi se gândi să adauge:

— Poate c-ar fi mai bine să-mi spui simplu: Alan.

— În ordine, Alan. Dacă stai acum chiar la intrarea dinspre răsărit, o să dai cu ochii de o mulțime de țevi și conducte.

Wu închise ochii, încercând să-și amintească fiecare detaliu.

— Chiar în fața ta este o nișă spațioasă, în mijlocul construcției, care mai are două etaje subterane. Iar la stânga ta e o pasarelă metalică, cu niște bare de susținere.

— O văd.

— Mergi pe pasarela aceea...

— Am pornit.

Prin radio, se auzea slab ecoul pașilor săi ce urcau treptele de metal.

— După ce parcurgi vreo patru-cinci metri, o să vezi încă o scară de acces care o la la dreapta.

— Da, am găsit-o.

— Ia-o pe-acolo, drept înainte.

— O. K.

— În drum, o să dai peste o scară mobilă, pe undeva, prin stânga, urmă Wu. Duce drept la subsol.

— Am înțeles.

— Coboară pe scara aceea.

Urmară câteva momente de tăcere, care li se părură tuturor o veșnicie. Wu își trecu înfrigurat mâna prin părul năclăit de sudori. Muldoon se încruntă, îngrijorat.

— O. K., am coborât scara, zise Grant.

— Bun, acum drept în fața ta trebuie să vezi două canistre mari, galbene, pe care scrie "Flamabil".

— Păi aici scrie *inflamabil*. Și dup-aia mai scrie ceva dedesubt. Cred că-i în spaniolă.

— Ei, alea sunt, îl liniști Wu. Alea sunt rezervoarele de combustibil pentru generator. Unul din ele s-a golit, așa că trebuie să ne asigurăm alimentarea de la celălalt. Dacă o să te uiți atent pe fundul canistrelor, o să vezi o țevă mică, albă, ieșind în afară.

— Aha, un PVC de vreo cinci-șase centimetri.

— Da, un PVC. Ia urmărește acum unde ajunge țevușca aia...

— O. K., verific imediat... *Aoleu!*

— Ce-ai pățit?

— Nimic. M-am pocnit cu capul de ceva.

Urmă un moment de liniște suspectă.

— Hei, ești teafăr?

— Da, n-am nimic. Numai că... m-am cam lovit la cap. Ce tâmpit sunt!

— Ei, acum vezi ce se întâmplă cu țeava aia.

— O. K., O. K...., zise Grant, părând cam supărat. Bun, am descoperit că ajunge într-o cutie mare de aluminiu, cu supape de aerisire pe fiecare parte. Scrie pe ea "Honda". Parcă ar fi generatorul...

— Așa-i, aprobă Wu; Ala-i generatorul. Dacă o să te dai mai într-o parte, o să vezi un tablou de comandă cu două butoane.

— Da, le-am găsit. Unu-i galben, altul roșu...

— Bun. Apasă mai întâi pe cel galben și, în timp ce stai cu degetul pe el, apasă imediat pe cel roșu.

— În regulă.

Urmă iarăși un minut întreg de tăcere apăsătoare. Wu și Muldoon se uitară unul la altul, nedumeriți și îngrijorați.

— Alan?

— Nu funcționează.

— Ai apăsat pe butonul galben întâi și-apoi pe cel roșu?

— Da, răspunse Grant, foarte nervos. Am făcut exact cum mi-ai spus. A bâzâit ceva. dup-aia a păcănit repede, de câteva ori, după care tot bâzâitul ăla a încetat și... nimic...

— Mai încearcă încă o dată...

— Am mai încercat deja, se răsti Grant. Și nu merge nici de-al dracului...

— O. K., stai puțin, spuse Wu, încruntându-se, îngândurat. Zici că generatorul a încercat să facă întâi contactul și apoi s-a întrerupt? *Alan?!*

— Aici sunt.

— Ia du-te în spatele generatorului, acolo unde intră țeava aia de plastic.

— O. K.

Tăcu pentru câteva clipe, apoi zise:

— Țeava asta intră într-un cilindru negru care seamănă cu o pompă de alimentare.

— Așa-i, îl aprobă Wu. Chiar asta și este. Este pompa de alimentare. Uită-te acum la mica supapă de pe vârful ei.

— Ce supapă?

— Pompa aia se ȣuguiază spre capăt și se termină cu un mic robinet de metal, pe care poți să-l răsucești.

— Aha, l-am găsit. Da'i pe-o parte, nu la capăt.

— O. K. Deschide-l la maximum.

— Păi, iese aerul dinăuntru.

— Nu-i nimic. Așteaptă până ce...

—... iese și niște lichid acum. Și miroase ca gazul metan...

— O. K. Acum închide supapa, zise Wu și se întoarce către Muldoon, clătinând din cap, mai dumirit. Pompa aia luase aer și-acum s-a debarasat de umplutură. Alan?...

— Da!

— Ia mai încearcă o dată să apeși pe butoanele alea...

Câteva momente mai târziu, geneticianul auzi tușitul înecat al generatorului, apoi bâzâitul neîntrerupt și, în sfârșit, zgomotul familiar al acestuia.

— Gata! exclamă Alan.

— Foarte bine, Alan! Bravo ție!

— Ei, și-acum ce mai fac? întrebă Grant cu voce lipsită de expresie. Aici încă nu s-au aprins luminile.

— Întoarce-te în camera de control, iar eu o să-ți spun cum anume să repui sistemul în funcțiune, manual.

— Adică asta urmează să fac eu acum?!

— Da.

— În regulă. O să iau iar legătura cu voi, când ajung acolo.

Se auzi un bâzâit enervant, apoi radio-emițătorul amuți.

— Alan...

Nici un răspuns.

Tim se strecură printre ușile rabatabile de la capătul sălii de mese și intră în bucătărie. O masă lungă, cu tăblie metalică, era așezată chiar în mijlocul încăperii, apoi urma o plită electrică, cu o mulțime de ochiuri de gătit pe partea stângă, iar în spatele plitei, se vedeau frigidererele uriașe, cu rafturi bine garnisite. Tim începu să dea iama prin congelatoare, căutând înghețată. De fiecare dată când deschidea un frigider, în aerul umed din cameră se stârneau aburi de condens,

— Da' cum de funcționează plita asta? se miră Lex, dând drumul mâinii fratelui ei.

— Nu funcționează.

— Da' atunci ce-s flăcările alea mici, albastrii?

— Sunt lumini de orientare.

— Ce-s alea lumini de orientare?

Aveau și ei o plită electrică acasă, dar nu așa de ciudată.

— N-are importanță, zise Tim, deschizând un alt frigider. Însă oricum, asta înseamnă că îți pot pregăti ceva de mâncare.

În următorul congelator găsi tot soiul de bunătăți: cutii cu lapte, grămezi întregi de legume, o mulțime de antricoate, pește, dar... nici un pic de înghețată.

— Tot mai vrei înghețată?

— Doar ți-am mai spus, nu?

Frigiderul de alături era pur și simplu cât un mastodont. Avea o ușă din oțel inoxidabil, prevăzută cu un mâner lat, orizontal. Băiatul apucă de mâner, trase cu putere și ajunse la raftul congelatorului. Era cât o cameră în miniatură și înghețat bocnă.

— Timmy...

— Vrei să aștepți și tu măcar un minut, sau ba? se enervă el. Mă chinui cât pot să îți găsesc scârba aia de înghețată după care salivezi tu...

— Timmy... *e ceva aici, înăuntru...*

Fetița șopti toate astea la repezeală și, pentru o clipă, ultimele ei cuvinte nu produsera nici un efect asupra fratelui

ei. Dar după aceea, el înțelese și ieși îndată de după ușa frigiderului, zărind marginea ușii învăluită într-un fum verde-strălucitor, fantomatic. Lex ședea lângă masa cu tăblie metalică. Și se uita îngrozită către ușa bucătăriei.

Auzi atunci și el un șuier prelung, parcă al unui șarpe uriaș. Sunetul acela ciudat se întetea, apoi scădea treptat. Abia se auzea uneori. Ar fi putut să fie numai vântul, însă băiatul presimțea că nu era deloc așa.

— Timmy, îngăimă fetița. Mi-e frică.

El se furișă spre ușile batante și se uită în sala de mese.

În încăperea aceea întunecată, zări prin ochelarii de noapte obișnuitele contururi dreptunghiulare, verzi, fosforescente, ale meselor. Și, mișcându-se cu agilitate, precaut, printre ele, tăcut ca un strigoi, care însă șuiera din când în când, se deslușea un velociraptor.

În beznă care stăpânea centrala electrică, Grant bâjbâia printre conducte, întorcându-se la scara împletită pe care coborâse până acolo. Era dificil să își găsească drumul prin întunericul de nepătruns și bâzâitul generatorului abia pus în funcțiune parcă îl dezorienta și mai mult. Ajunse în sfârșit la scara cu pricina și tocmai pornise să urce, când își dădu seama că se mai auzea ceva, în afară de zumzetul generatorului.

Se opri și ascultă cu atenție.

Da, cineva striga după ajutor.

Parcă ar fi fost Gennaro.

— Unde ești? strigă și Grant la rândul lui.

— *Aici*, răspunse celălalt. În camion.

Grant însă nu putea vedea nici un fel de camion deocamdată. Încercă să scruteze întunericul. Își ascuți privirea până ce începu să simtă săgeți de foc în pleoape. Zări atunci siluete verzi-strălucitoare mișcându-se prin beznă. Și, în sfârșit, desluși conturul masiv al camionului. Se întoarse pe călcăie și o porni într-acolo.

Tăcerea aceea netulburată îl înfricoșa încă mai tare pe Tim.

Velociraptorul era cam de un metru optzeci înălțime, foarte voinic. Picioarele dinapoi îi erau ascunse de mesele presărate prin încăpere. Băiatul nu putea zări decât partea de sus a corpului animalului — pieptul puternic și cele două brațe strâns lipite de o parte și de alta, cu ghearele încovoiate mișcându-se întruna. Putea distinge chiar și solzii lucitori de pe spinarea dinozaurului. Acesta părea alertat de ceva. Pe măsură ce înainta, se uita cu atenție în toate părțile, mișcându-și capul brusc, ca o pasăre. Când se deplasa, țeasta sălta când în sus, când în jos, iar coada groasă, lungă, rămânea ridicată, ceea ce întărea acea aparență de pasăre uriașă.

Da, semăna cu o imensă, tăcută pasăre de pradă.

În sala de mese era un întuneric de nepătruns, însă după toate aparențele, raptorul putea vedea îndeajuns de bine pentru a se deplasa în continuare, fără abatere. Din când în când se apleca în față, uitându-se pe sub mese. Tim auzea atunci un furnăit grăbit, parcă animalul ar fi adulmecat ceva. După care, capul velociraptorului se ridica de îndată, mereu atent la fiecăre foșnet; clătinându-se întruna, ca la orice pasăre.

Tim rămase astfel, să îl privească, până ce se convinsese că se îndrepta chiar spre bucătărie. Oare nu cumva se lua după urmele lor? În toate cărțile de specialitate scria că dinozaurii aveau mirosul foarte slab dezvoltat, însă cel dinaintea lui părea că se descurcă foarte bine din punctul acela de vedere. Și oricum, cine mai credea în ce se spunea prin cărți? Doar acolo, în fața lor, era *un dinozaur în carne și oase*.

Care se îndrepta chiar spre el.

Băiatul o zbughi în bucătărie.

— E *ceva* dincolo? întrebă Lex.

Tim nu răspunse. Numai o împinse pe soră-sa sub o masă așezată într-un colț al încăperii, ascunzând-o după o ladă mare, de gunoi. Apoi se apropie de urechea fetei și șopti amenințător:

— *Să nu te miști de-aici!*

Apoi fugi iar la frigider. Apucă o mână de fripturi înghețate și se grăbi spre ușa bucătăriei. Lăsă prima friptură pe podele, apoi se dădu câțeva pași îndărăt și o așeză și pe cea de-a doua...

Prin ochelarii de noapte, o zări pe Lex uitându-se pe furiș, pe după lada pentru gunoi. Îi făcu semn cu mâna să își tragă capul la adăpost. Lăsă apoi jos cea de-a treia friptură, apoi a patra, înaintând tot mai mult spre mijlocul bucătăriei.

Șuieratul animalului se auzea acum mai aproape și, în sfârșit, ghearele acestuia se încleștară de marginea ușilor batante, iar capul urât se iți înăuntru; cercetând încăperea.

Velociraptorul însă rămase în pragul camerei.

Tim stătea pe jumătate ciucit lângă cel mai îndepărtat picior al mesei metalice. Însă nu avea timp să se ascundă. Capul și umerii se vedeau deasupra tăbliei. Ceea ce însemna că velociraptorul îl putea zări fără probleme.

Încetișor, Tim se lăsă în jos, sub masă... Dinozaurul își săltă imediat capul, uitându-se chiar la băiat.

Acesta îngheță. Încă nu reușise să se pitească de tot, dar își ordonă: "*Nu mișca!*"

Velociraptorul ședea încă neclintit în pragul ușii.

Și adulmeca.

"Aici e mai întuneric", își zise băiatul. "Nu cred că poate vedea chiar atât de bine". Și asta îl face să fie mult mai precaut".

Însă acum putea și el să simtă mirosul respingător al uriașei reptile, iar prin ochelarii de noapte zări cum animalul căscă larg gura, dându-și capul pe spate, dezvelind șirurile de colți tăioși ca niște pumnale. Se uită apoi iarăși înainte, săltându-și capul cu iuțeală, dintr-o parte într-alta. Ochii mari, cruzi, se roteau în orbite.

Tim simți cum inima îi bătea nebunește. Într-un fel, era mult mai rău să înfrunți un animal ca acela într-o bucătărie, oricât de mare, decât în câmp deschis. Talia impresionantă a dinozaurului, agilitatea acestuia, mirosul scârbos, răsuflarea lui şuierătoare...

Colac peste pupăză, așa cum era el, acela era mult mai înfricoșător decât chiar tiranozaurul. *Tyrannosaurus Rex* era uriaș și grozav de puternic, însă nu părea prea deștept. În vreme ce velociraptorul nu era mai mare decât un stat de om, însă era înfiorător de iute în mișcări și periculos de inteligent. Lui Tim îi era mai groază de ochii aceia crunți decât de dinții ascuțiți.

Raptorul adulmecă în aer. Apoi înaintă... drept spre locul unde era ascunsă Lex. Probabil că o simțise, cine știe cum?! Inima băiatului bătea să-i spargă pieptul.

Dinozaurul se opri în loc. Și se aplecă spre podele.

Găsise friptura!

Tim ar fi voit să se aplece, să se uite pe sub masă, însă nu îndrăzneala să se miște deloc. Așa că rămase încremenit, pe jumătate ghemuit pe vine, ascultând crăntănitul animalului. Acesta mânca friptura. Cu oase cu tot.

Apoi ridică încet capul subțiratic, prelung, și cercetă întunericul. Adulmeca. Și atunci văzu cea de-a doua friptură. Se repezi înainte. Se aplecă iar.

Însă... tăcere.

Dinozaurul nu mai mănca bucata de carne.

Țeasta hidoasă se ridică de îndată. Tim simțea că-l ard picioarele amorțite, însă nu cuteza nici să respire.

De ce n-o fi mâncat și ce-a de-a doua friptură? O mulțime de presupuneri îi trecură prin minte: poate că animalului nu îi plăcuse gustul cărnii de vită. Sau poate că nu îi plăcuse că era congelată. Sau poate că nu îi plăcuse că nu era un organism viu, pe care să-l sfâșie... Ori și-o fi dat seama că era numai o momeală și de fapt o adulmecase pe Lex. Sau îl simțise pe Tim, da, poate îl văzuse deja pe Tim...

Velociraptorul se deplasa acum cu mare iuțeală. Găsi și a treia friptură, își lăsă capul în jos, apoi îl ridică și porni mai departe.

Tim își ținu răsuflarea. Dinozaurul se afla acum la numai doi-trei metri de el. Băiatul putea observa micile gropițe ale mușchilor vânjoși. de pe șoldurile animalului, Putea desluși chiar și sângele închegat de pe ghearele încovoiate. Da, distingea liniile frânte ale striatiilor de pe spatele pătat și pliurile de pe gât, îndărătul fălcilor puternice.

Raptorul fornăi, apoi înălță capul și se uită direct la Tim. Acesta aproape că își opri și inima din piept să mai bată, simțind groaza morții în suflet. Trupul îi înțepenise de încordare. Observă ochii reptilei mișcându-se prin cameră, căutând. Apoi dinozaurul mai fornăi încă o dată.

"E clar, m-a reperat", gândi băiatul îngrozit.

Însă chiar atunci capul animalului se trase îndărăt, iar velociraptorul se îndreptă spre cea de-a cincea friptură. Tim își zise atunci în gând: "Lex, din tot sufletul te rog să nu te urnești din loc pentru nimic în lume, te rog... "

Velociraptorul mirosi friptura, apoi porni mai departe. De-acum ajunsese chiar lângă ușa deschisă a frigiderului. Tim putea vedea fuioare de fum ieșind din congelator și încolăcind, diafane, picioarele monstrului. Acesta ridică piciorul mare, greu, apoi se răzgândi. Șovăia.

"Mda, probabil pentru că-i prea frig înăuntru", presupuse Tim. "N-o să intre el acolo, e prea frig, n-o să intre, n-o să intre, n-o să intre..."

Și totuși dinozaurul intră.

Mai întâi dispăru înăuntru capul, apoi corpul, apoi coada țeapănă.

Tim țâșni ca din arc, aruncându-se cu toată greutatea lui pe ușa frigiderului, trântind-o cât putea. Însă ușa metalică prinsese vârful cozii animalului. Și nu voia să se închidă! Velociraptorul răgi înfricoșător, asurzitor. Fără voie, Tim se dădu în spate un pas, înfricoșat, iar coada pieri ca prin

fatmec! Băiatul se repezi iar să închidă ușa și. auzi pocnetul sec. Gata, îl încuiase înăuntru!

— Lex! Lex! urlă Tim.

Auzea cum dinozaurul se izbea pe dinăuntru de ușa frigiderului și simțea fiecare bufnet ce cutremura metalul. Știa că înăuntru era un buton de siguranță și, dacă raptorul reușea să îl nimerească, putea deschide ușa cât colo. Așa că trebuia să o blocheze cumva.

— Lex!

— Ce vrei?

Fetița era deja lângă el.

Tim se proptise cu toată puterea în minerul orizontal, ținându-l încuiat.

— Vezi că trebuie să fie pe-aici un buton mic; m-auzi, un buton mic! Caută-l!

Înăuntru, velociraptorul răgea întocmai ca un leu înfuriat, dar răgetul lui era înăbușit de pereții groși ai frigiderului. Se arunca însă cu tot corpul în ușa solidă.

— Da' nu văd nimic! țipă Lex.

Piedică pe care o căuta atârna la capătul unui lăncșor de metal chiar lângă mânerul orizontal.

— Uite-l acolo!

— Nu-l văd! strigă Lex și-atunci băiatul își dădu seama că de fapt ea nici nu avea cura să îl zărească, devreme ce nu purta ochelari de noapte?

— Pipăie și tu cu mâna, până dai de el!

Văzu mâna fetei întinzându-se prin întuneric, atingând-o pe a sa, orbecăind după siguranță și, observând-o îndeaproape. Înțelese cât de îngrozită era, cum respira anevoie, întretăiat, în timp ce bâibââa peste tot, iar velociraptorul acela nemernic-se zbătea întruna înăuntru și — Sfinte Dumnezeule mare! — deschise dintr-odată ușa. Dar animalul nu se aștenta încă la asta. așa că tocmai se dăduse înapoi, să mai izbească încă o dată, iar Tim avu timn să trântască ușa la loc. Lex se împletici pe picioare, aproape să cadă, dar se prinse de ceva pe nevăzute.

— L-am găsit! țipă ea fericită, ținând piedica în mână și apoi îndesând-o în lăcașul ei. Însă siguranța sări de-acolb.

— Împinge-o cu capătul înainte. Cu capătul înainte! strigă Tim.

Fetița prinse iarăși butonul acela mărunțel, a poi înfășură lăncișorul în jurul mânerului și împinse piedica cât putu, la locul ei.

Gata, blocase ușa!

Velociraptorul răgea înăuntru, în zadar. Copiii se dădura câțiva pași în spate, în vreme ce dinozaurul se izbi iar, pe dinăuntru, de ușă. La fiecare nouă lovitură, balamalele solide, de oțel, scrâșneau, însă rezistau mai departe. Tim nu credea că animalul ar mai fi putut reuși să iasă de-acolo.

Da, fiara aceea necruțătoare, era încuiată înăuntru, fără putință de scăpare.

Băiatul oftă din greu, parcă i se luase o piatră de pe inimă.

— Hai să mergem, zise el.

O prinse de mână pe Lex și o luară amândoi la goană.

— Ar fi trebuit să-i vezi și dumneata, zicea Gennaro, în vreme ce Grant îl ducea spre ieșirea din centrala electrică. Cred că erau cel puțin două-zeci-două'scinci. Compy dintr-ăia mici. A trebuit să mă cocoț, cum am putut, în camionul ăla, ca să scap de ei. Erau peste tot, ce mai! Acoperiseră parbrizul. Și chirăiau pe-acolo ca toți dracii, așteptând să mă înhațe în orice clipă, întocmai ca niște vulturi nesătui. Dar cum ai venit dumneata, s-au împrăștiat care încotro.

— Da, se poartă ca orice mâncători de cadavre, îi explică Grant. Nu atacă nici o ființă cart se mișcă normal sau este în plină putere. Nu atacă decât trupuri inerte, sau care par muribunde. Mă rog, corpuri nemișcate.

Ajunseseră de-acum la scara care ducea spre ușa principală.

— Dar ce s-a întâmplat cu raptorul care te-a atacat? zise Grant.

— Habar n-am, mărturisi Gennaro.

— A plecat de-aici?

— Nu l-am văzut. Pur și simplu a dispărut; cred că din pricină că era rănit. Am impresia că Muldoon l-a nimerit în picior și când a ajuns aici tocmai începuse să sângereze din belșug. Dup-aia. Nu mai știu. Poate că s-a dus iar afară, în pădure. Sau poate c-a murit pe-aici, pe undeva. Nu am de unde să știu.

— Dar poate că-i încă aici, sugeră Grant.

Wu se uita încă la velociraptorii de dincolo de gard. Aceștia păreau încă a avea chef de joacă, mai mult prefăcându-se că o atacă pe Ellie. Hărțuiala aceea însă dura de destulă vreme, de-acum, ba lui i se părea că dura chiar de prea multă vreme. Parcă ar fi încercat să îi atragă și ei atenția femeii, întocmai cum voia și ea să procedeze cu ei.

Comportamentul dinozaurilor însă fusese dintotdeauna pe un plan secundar, din punctul de vedere al lui Wu. Și chiar așa era, cel puțin după părerea lui: comportamentul animalelor era de fapt un efect de gradul doi al ADN-ului, ca și dezvoltarea proteinelor, de pildă. Nu aveai cum să prevezi evoluția comportamentală și nici nu puteai să o controlezi în totalitate, decât așa, în linii foarte mari, ca de exemplu să faci un animal dependent de regimul alimentar administrat, prin eludarea unei anume enzime din procesul genetic. Însă în general efectele comportamentale erau pur și simplu dincolo de orice înțelegere omenească. Nu puteai să analizezi o secvență adeneică și să poți prevedea reacțiile unui animal. Era imposibil.

De aceea, Wu se rezuma la aspectul pur empiric al muncii sale. Și acesta era însă mai degrabă un soi de cârpăceală, precum truda unui ceasornicar din zilele noastre, care încearcă să repare străvechiul ceas al bunicului. Trebuia să

lucreze cu un fel de unelte care aparțineau de fapt trecutului și să clădească o formă nouă, însă cu materiale depășite și după reguli ce se pierdeau în negura vremii. Nu puteai fi sigur niciodată dacă ceea ce ai măiestrit tu acolo avea să meargă întocmai cum s-ar cuveni; mai ales dacă mai fusese reparat și modificat de multe ori înainte, prin forțele inerente e-voluției și prin trecerea nemăsurată a timpului. Tot astfel, ca și ucenicul care modifică mașinăria ceasonicului, și-abia apoi își dă seama dacă aceasta funcționează sau nu, Wu trebuia și el să opereze câte o schimbare și abia după aceea să vadă dacă animalele se comportau mai bine sau nu. Iar el nu încercase să modifice decât, în mare aspectele purtării dinozaurilor: înclinația firească a acestora de a se repezi întruna la gardurile electrice sau obiceiul de a se freca de trunchiuri cu spinările, până ce le dădea sângele. Numai acestea erau problemele legate de reacțiile creațiilor sale, care îl puteau determina să se așeze iarăși la masa de lucru și să o ia de la capăt.

Iar puținătatea cunoștințelor lui despre dinozauri în general, îl făcuse să se simtă oarecum complexat în privința dinozaurilor vii din Parcul Juristic. Niciodată, dar absolut niciodată nu era sigur deloc dacă acel mod de comportare al animalelor era într-adevăr un dar preistoric sau un efect al mutațiilor genetice. Oare aceștia se purtau într-adevăr întocmai ca și în trecut? Această întrebare încă nu aflase răspuns și se părea că în ultimă instanță nici nu avea să găsească vreunul.

Și cu toate că Henry Wu nu ar fi recunoscut asta nici în ruptul capului, faptul că se descoperise capacitatea de reproducere a dinozaurilor din rezervație reprezenta o certitudine copleșitoare că munca lui fusese într-adevăr rodnică. Pentru că un animal capabil de reproducere era în mod fundamental cel mai puternic argument în favoarea trudei uriașe a geneticianului. Da, însemna că acesta reușise cu adevărat să refacă o întreagă lume din acele mici fărâme găsite pe câteva fosile. Deci el recrease niște ființe ce trăiseră

cu milioane și milioane de ani în urmă, și încă izbutise să le reconstituie atât de bine, încât acestea se puteau înmulți singure.

Însă cu toate acestea, uitându-se la raptorii ce bântuiau prin jurul clădirii, nu putea fi decât îngrijorat de comportamentul acestora. Velociraptorii erau inteligenți, iar animalele inteligente, în general, se plictisesc repede de același fel de activitate, oricât ar fi fost de atractivă. Da, animalele dotate cu inteligență sunt în stare de asemenea să își facă planuri de atac și...

Harding se năpusti într-un suflet pe ușa camerei lui Malcolm, dând buzna pe hol.

— Unde-i Ellie?

— E tot pe-afară...

— Mai bine cheam-o înapoi. Raptorii au plecat de la geamul acela din plafon...

— Când asta? întrebă repede Wu, cuprins de o presimțire neagră.

— Acum câteva clipe, răspunse Harding.

Wu se grăbi să deschidă larg ușa principală.

— Ellie, intră acum înapoi. *Intră acum, n-auzi?!*

Ea îl privi însă nedumerită.

— Da' de ce? Nu-i nici un pericol, totul este cât se poate de sigur...

— Acum!

Ea însă clătină din cap, refuzând cu încăpățănare:

— Știu eu ce fac.

— Haide, Ellie, n-auzi?

Lui Muldoon nu îi plăcea de fel cum stătea Wu acolo, în pragul ușii deschise la perete și tocmai se pregătea să îi spună asta, când dintr-odată zări o umbră prăvălindu-se de undeva, de deasupra, și își dădu seama pe loc ce anume se întâmplase. Wu a fost ridicat într-o clipă, în aer, scuturat zdravăn, apoi se auzi țipătul sfâșietor al lui Ellie. Muldoon se repezi la ușă și se uită afară. Henry Wu era întins pe spate, cu trupul deja spintecat de ghearele cumplite, în vreme ce

raptorul își smucea capul în toate părțile, smulgând intestinele omului, deși acesta era încă viu și încerca, degeaba, cu ultimele puteri, să îndepărteze capul uriaș. Era devorat încă în viață fiind și atunci femeia încetă să țipe și o luă la goană pe lângă gard, iar vânătorul trânti de îndată ușa, buimăcit și îngrozit. Totul se întâmplase atât de repede!

— A sărit de pe acoperiș? întrebă Harding.

Muldoon abia mai avu putere să dea din cap, încuviințând. Se duse apoi la fereastră și se uită afară. Dincolo de gard, trei raptori alergau cât puteau. Însă nu după Ellie.

Se întorceau iar la complexul turistic.

Grant ajunse la capătul zidului adăpostului de intervenție, și se uită împrejur, încercând să deslușească prin ceață. Auzi mârâielile raptorilor, care păreau că se apropie tot mai mult. După câteva clipe îi și văzu, gonind pe lângă el, fără să îl observe. Se îndreptau către complexul turistic.

Paleontologul se uită în spate, spre Gennaro.

Acesta clătină din cap, refuzând.

Atunci Grant se apropie de urechea celuiilalt și îi șopti:

— N-avem încotro. Trebuie să punem odată computerul ăla în funcțiune.

Și apoi o porni prin ceața aceea aproape de nepătruns.

După un moment de șovăială, Gennaro îl urmă.

Ellie nu își pierduse însă cumpătul, Când raptorii reușiseră să treacă peste gard, ca să îl atace pe Wu, ea se întorsese îndată pe călcâie și o luase la goană cât o țineau picioarele, către celălalt capăt al popasului turistic. Între gard și clădire nu erau mai mult de cinci-șase metri. Femeia alerga cât putea, fără să mai audă forăitul animalelor care deja o urmăreau, fără să mai poată percepe nimic altceva decât propria ei răsuflare obosită. Dădu colțul la iuțeală și zări un

copac ce crescuse chiar lângă zid. Sări înainte, apucând o creangă mai groasă și cocoțându-se la iuțeală. Nu îi era frică. Simțea numai un fel de însuflețire ciudată, nefirească, în timp ce prindea o altă ramură cu picioarele, ca o maimuță, apoi se ridică de spate, ținându-se la repezeală și cu mâinile.

Ajunsesese deja la vreo șapte metri deasupra solului, însă velociraptorii tot nu păreau încă să o urmărească. Tocmai începuse să îi mai vină inima la loc, când văzu primul dinozaur la poalele copacului. Gura largă a acestuia era mânjită peste tot de sânge, iar dintre fălci încă îi mai atârna câteva fâșii de carne. Femeia îngrozită urcă mai departe, apucând trunchiul copacului când cu mâinile, când cu picioarele, până ce văzu vârful acoperișului clădirii. Atunci se uită în jos.

Cei doi raptori deja urcau în copac.

Aflată deja la nivelul acoperișului, la numai doi metri putea zări prundișul fin ce acoperea mica terasă și piramidele de sticlă, care închipuiau geamurile din plafoane, ridicându-se printre fuioarele de ceață. Acolo, pe acoperiș, se observa și o ușă prin care ar fi putut ajunge în interiorul clădirii. Adunându-și puterile, făcu un salt în gol și ateriză drept pe pietriș, întinsă pe burtă. Se cam zgâriase pe față, dar totuși încă avea acel simțământ ciudat, aproape de voioșie, de parcă ar fi jucat de fapt un joc în care voia să câștige ea cu tot dinadinsul. Se ridică îndată și alergă la ușa care ducea la casa scărilor. În urma ei, crengile copacului trosneau mai departe. Cei doi raptori încă urcau.

Ajunse la ușă și trase cu putere de mâner.

Însă ușa era încuiată.

Îi trebuiră câteva clipe ca să se dezmeticească din acea euforie stranie ce o cuprinsese. Da, ușa era încuiată. Ea se afla în acele momente pe acoperiș și nu putea să coboare în nici un fel.

Ușa era încuiată.

Înfuriata la culme, se apucă să bată cu pumnii în ușă, apoi se duse la iuțeală să se uite peste marginea acoperișului,

sperând din tot sufletul să găsească o cale de scăpare, însă jos nu se vedea decât conturul verzui al bazinului de înot, acoperit în parte de vălătucii groși de ceață. Iar de jur-împrejurul bazinului, nu se zăreau decât dale de ciment. Da, patru-cinci metri de ciment. Prea mult ca ea să poată sări peste el. Și nu mai exista nici un arbore, cât de mic, ca să se ascundă. Nici o scară, de incendiu. Nimic.

Nimic!

Femeia se întoarse și se uita înapoi. Raptorii tocmai săreau pe acoperiș, fără prea mare efort. Atunci ea alergă spre celălalt capăt al acoperișului, sperând să mai găsească o ușă de acces. Dar nu găsi nimic.

Animalele se apropiau de ea fără grabă, pândind-o, strecurându-se neuzite printre piramidele de sticlă. Se uită dedesubt. Marginea bazinului era la patru metri distanță.

Prea departe.

Dinozaurii se aflau la numai câțiva metri și începură să se depărteze, pregătindu-se să o atace din ambele flancuri. Iar ea nu mai reuși să se gândească la nimic altceva. Atât îi mai trecu prin minte: "Oare nu se întâmplă *întotdeauna* așa? E de ajuns să apară o greșeală, cât de mică, și totul se duce de râpă..."

Era încă năucită, încă mai simțea acea stare de exaltare nejustificată. De parcă nu i-ar fi stat în puteri să înțeleagă că viața ei avea să se sfârșească în felul acela. Nu i se părea posibil un asemenea lucru. Părea învăluită într-o platoșă protectoare, de voieșie atotputernică. Pur și simplu nu putea să conceapă că avea să se petreacă ceea ce, în mod normal, urma...

Velociraptorii mârâiră amenințători. Atunci Ellie se dădu câțiva pași înapoi, spre cealaltă margine a acoperișului. Trase adânc aer în piept și după aceea o rupse la fugă. În timp ce alerga așa, zări iar bazinul de înot, dar știa că era totuși prea departe. Însă, pe neașteptate, își zise "Dracu' să-l ia dac-o fi să fie..." și sări în gol.

Și căzu astfel, preț de câteva secole, după cât i se păru.

Mii și mii de ace reci, se trezi între o mare friguroasă. Se scufundase în apă. Reușise! Înotă până la suprafață și se uită în sus. De-acolo, de pe acoperiș, raptorii se uitau la ea. Iar femeia își dădu seama că, dacă ea izbutise să facă astfel, nici lor nu le era prea greu. Se bălăci câteva clipe, fericită, întrebându-se: "Oare raptorii pot să înoate?", Era sigură că puteau. Probabil că înotau precum crocodilii.

Raptorii însă se depărtară de marginea acoperișului. Și atunci, Ellie îl auzi pe Harding strigând:

— Domnișoară Sattler...

Înțelese că veterinarul deschisese ușa de pe acoperiș, ca să o ajute să pătrundă în clădire. Iar dinozaurii se îndreptau acum către el.

Grăbită, ieși din bazin și o luă la goană către hotel.

Harding urcase scările într-un suflet, sărind câte două trepte, apoi deschisese ușa ce dădea spre acoperiș și strigase din toate puterile:

— Domnișoară Sattler!...

Apoi așteptă. Fuoare de ceață se încolăceau printre piramidele de sticlă de pe acoperiș. Dar raptorii nu se vedeau nicăieri.

— Domnișoară Sattler!

Era atât de îngrijorat de soarta femeii, încât își dădu seama abia cu o clipă prea târziu de greșeala de neiertat pe care tocmai o comisese. Ar fi trebuit să vadă fiarele acelea, își zicea el. Iar în clipa următoare ghearele încovoiate se năpustiră asupra tăbliei ușii, înfigându-se și în pieptul lui. Abia suportând durerea cumplită, își adună toate puterile și trânti ușa peste brațul animalului. Și atunci îl auzi pe Muldoon strigându-i:

— A intrat deja. E aici, înăuntru!

De cealaltă parte a ușii, raptorul sforăi înfuriat și Harding izbi iarăși ușa peste ghearele bestiei, iar acestea se

traseră îndărăt. Omul închise la iuţeală uşa, apoi se prăbuşi pe podele, tuşind.

— Unde ne ducem acum? întrebă Lex.

Ajunseseră deja la etajul doi al complexului turistic. Un coridor lung, încadrat de o parte şi de alta numai cu pereţi de sticlă, se ivi înaintea lor.

— La camera de control, răspunse Tim.

— Şi-asta unde-i?

— Pe-aici pe undeva, zise băiatul, uitându-se la fiecare inscripţie de pe uşi.

Din câte se părea, nu erau decât birouri.

"Îngrijitori parc"... "Relaţii cu publicul... " "Director general... " "Revizor... "

Apoi ajunseră în faţa unui glasvand mare, pe care scria:

ACCESUL STRICT INTERZIS!

INTRAREA PERMISĂ

NUMAI PERSONALULUI DE SPECIALITATE

Alături se zărea locaşul pentru cartelele de securitate, însă Tim numai împinse uşa, iar aceasta se dădu în lături.

— Da' cum de s-a deschis aşa uşor?

— Pentru că nu e curent electric, îi explică băiatul.

— Şi de ce ne ducem în camera aia de control, mă rog? se interesă ea mai departe.

— Ca să găsim un radio. Trebuie neapărat să luăm legătura cu cineva.

Dincolo de glasvand, coridorul continua, parcă la nesfârşit. Tim îşi aduse aminte unde se aflau. Mai fusese o dată pe acolo, când începuseră turul parcului. Lex se târşâia plictisită, alături de el. Din depărtare, se auzeau mârâielile raptorilor care păreau că se tot apropie. Apoi Tim îi auzi izbînd geamurile de la parter.

— Sunt acolo, jos..., şopti fetiţa, înspăimîntată.

— Nu-ți face probleme.

— Da' ce tot. fac acolo? urmă ea.

— Acum nu mai are nici o importanță.

"Supraveghetori parc"... "Operațiuni"... "Camera de control"...

— Aici, se bucură băiatul.

Deschise ușa. Camera de control, era întocmai cum și-o aducea el aminte. În mijloc se afla monitorul central înconjurat de patru scaune și alte patru terminale. În afară de lumina ce venea de la ecranele monitoarelor, în cameră nu mai exista nici o altă sursă de iluminat. Iar pe ecrane nu se vedea decât unul și același tabel.

— Deci unde-i radioul ăla? se rățoi Lex.

Tim însă deja uitase cu desăvârșire de radio. Se îndreptă spre computer. Monitoarele funcționau! Ceea ce însemna că...

— Au reparat rețeaua electrică...

— Bleah, făcu Lex, scârbită. dându-se în lături ca arsă.

— Ce mai e?

— Am călcat pe o *ureche!* zise ea.

Tim msa nu văzuse nici un cadavru când veniseră acolo. Se uită în urma lor și, într-adevăr, văzu o ureche însângerată zăcând pe podele.

— E de-a dreptul grețos, se oțărî fetița.

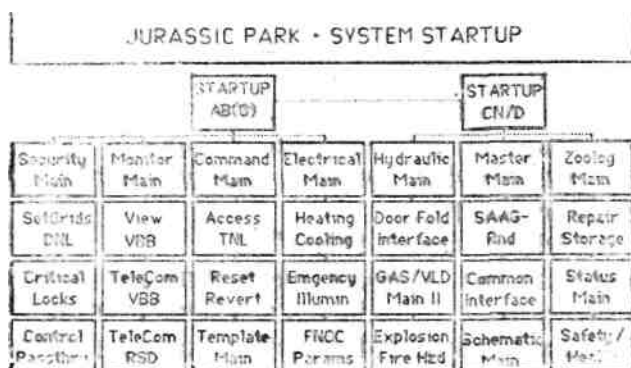
— Ei, lasă, nu te mai gândi și tu...

Tim se întoarse la calculator.

— Unde-o fi mortul? se întrebă ea.

— Acum ce mai contează!...

Băiatul se uită atent pe ecran. Nu se vedeau decât șiruri de etichete colorate și însemnate astfel:

— Mai bine nu te-ai juca la chestia aia, Timmy, îl sfătui ea.

— Nu-ți face tu griji, că nu mă joc...

Mai văzuse el computere sofisticate și înainte, de pildă ca acelea care erau în biroul unde lucra tatăl lui. Acele calculatoare controlau toate sistemele computerizate — de la lifturi și uși automate la aerul condiționat. Și semănau mult cu acelea pe care le avea atunci în față: pe ecrane apăreau o mulțime de casete colorate, însă erau totuși mai puțin complicate. Și aproape întotdeauna găseai o casetă cu informații, dacă aveai nevoie să afli câte ceva despre sistem. Însă acolo nu se zărea nici urmă de casetă cu informații. Se uită încă o dată, ca se se convingă.

Atunci observă altceva: câteva cifre ce apăreau sistematic în colțul din stânga al ecranului. Citi — 10:47: 22. Și atunci își dădu seama că era ora exactă. Nu mai rămăseseră decât treisprezece minute până ce nava avea să ajungă pe continent. Însă oricum, băiatul își făcea mai multe gânduri despre cei ce se aflau în complexul turistic.

Se auzi un pârâit enervant. Băiatul se întoarse și o zări pe Lex eu un aparat de emisie-recepție în mână. Începuse să învârtă într-o voioșie toate butoanele și roțițele.

— Cum naiba funcționează ăsta? se întrebă ea. Nu pot să-l fac deloc să meargă,

— Ia dă-mi-l mie puțin!

— Nu vreau, ce, eu l-am găsit! E-al meu!

— Lex, dă-mi-l mie!

— Nu mă interesează, ce, eu trebuie să mă joc prima cu el!

— Lex!

Și deodată, din radio se auzi:

— Ce mama dracu' se petrece?

Era vocea lui Muldoon.

Surprinsă, Lex scăpă aparatul pe podele.

Grant se ascunse repede, ghemuindu-se la rădăcina palmierilor. Printre vălătuci, deslușea siluetele întunecate ale raptorilor care șuierau înfuriați și izbeau cu capetele în geamurile groase de la intrarea în complexul turistic. Însă, în răstimpuri, încetau toată hărmălaia și rămâneau neclintiți, de parcă ar fi ascultat niște semnale îndepărtate. Și în acele momente, numai scânceau ciudat, cu voce scăzută.

— Ce lot fac acolo? întrebă Gennaro.

— Parcă ar încerca să intre în cofetărie, zise Grant.

— Bine, bine, da' ce-i în cofetăria aia?

— Acolo i-am lăsat eu pe copii..., oftă paleontologul.

— Și ăștia pot să spargă geamurile?

— Nu prea cred eu...

Grant se uită în continuare, cu atenție, apoi auzi pârâitul unui radio. Velociraptorii începură să se agite și mai mult, țopăind pe loc, alertați. Unul după altul se apucară să sară tot mai sus, până ce, într-un târziu, primul reuși să sară peste balustrada balconului de la etajul doi, iar de acolo intră în clădirea complexului turistic.

În camera de control, la etajul al doilea al complexului turistic, Tim înșfăcă aparatul de emisie-recepție, pe care sora lui îl scăpase. Apăsă pe un buton.

— Alo... Alo, m-auziți?

—... ști tu, Tim? se auzi vocea lui Muldoon.

— Da, eu sunt.

— Unde te afli acum?

— În camera de control. S-a reparat rețeaua electrică!

— Asta-i mare lucru, Tim, zise Muldoon.

— Dacă e cineva pe-acolo care să îmi spună cum să pun computerul în funcțiune, mă ocup eu...

Urmă o tăcere apăsătoare.

— Alo! strigă băiatul. Alo, mă auziți?

— ăăăă... da, da... Vezi tu, avem un necaz cu chestia asta, oftă Muldoon. Pentru că ăăăă... ăăă... noi, ăștia, care suntem aici, nu prea ne pricepem să lucrăm cu calculatoarele. Mă rog, habar n-avem să dăm drumul computerului ăla, ce să mai...

— Stați puțin; cum adică? Glumiți, sau ce? rămase băiatul cu gura căscată de uimire. Nu știe nimeni să lucreze cu computerul?!

I se părea de necrezut.

— Nu, nimeni nu știe...

Se lăsă iar un moment de liniște rău prevestitoare.

— Mi se pare că era ceva cu primul șir de casete... Parcă să plimbi mausul peste primele căsuțe, cam așa ceva... Da' nu te pricepi deloc la calculatoare, Tim?

Băiatul rămase câteva minute cu privirea ațintită pe ecran. Lex îi dădu un ghiont.

— Spune-i că nu te pricepi, Timmy...

— ăăăă... da, mai știu câte ceva..., zise băiatul.

— Ei, păi atunci ai putea foarte bine să încerci chiar tu, îl îndemnă Muldoon. Pentru că aici cel puțin, nu-i nimeni care să știe ceva, cât de cât. Și nici Grant nu le are deloc cu calculatoarele.

— O. K., răspunse Tim. O să încerc.

Întrerupse emisia și apoi privi atent ecranul, gândindu-se de unde să înceapă.

— Timmy, pufni soră-sa, disprețuitoare. Habar n-ai ce să faci...

— Ba știu ce să fac.

— Ei, dacă-i așa, atunci să te vedem!

— Așteaptă numai o clipă, zise el.

Până una-alta, își apropie scaunul mobil de keyboard și apăsă pe cursor. Mda, acolo erau tastele care mișcau spotul pe ecran, încotro voiai. Însă nu se întâmplă nimic. Atunci, băiatul apăsă pe alte butoane. Afișajul însă rămase neschimbat.

— Ei, și-acum? îl luă Lex în zeflema.

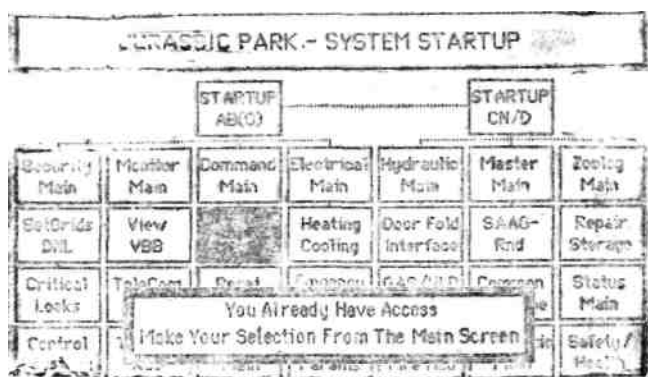
— Ceva nu-i în regulă, se încruntă băiatul.

— Ce să-ți spun! Mai bine recunoaște că nu te pricepi, Timmy, îi dădu ea cu tifla.

El însă nu o băgă în seamă, ci cercetă iar ecranul computerului, foarte atent. Bordul de comenzi avea și un șir de funcții chiar pe rândul de sus al tastaturii, întocmai ca la orice PC obișnuit, iar monitorul era mare, color. Însă diviziunile ecranului erau oarecum diferite de cele pe care le știa el. La capetele ecranului, de jur-împrejur, se zărea un contur de punctișoare de un roșu-strălucitor.

Semnale roșii peste tot pe ecran... Ce naiba putea să însemne asta? Își apropie degetul de conturul acela și observă cum, la atingerea lui, culoarea prinde încă și mai multă viață.

Își plimbă atunci degetele peste ecran și, deodată, se auzi un bâzâit scurt.

Câteva clipe mai târziu, afișajul acesta însă dispăru, iar imaginea rămase mată.

— Ce-a pățit acum? întrebă Lex. Ce i-ai făcut? Ai stricat tu ceva pe-acolo, când l-ai atins cu mâna...

Da, așa era! Cum de nu-i venise și lui în minte mai de mult? Atinsese ecranul! Deci asta era dezlegarea enigmei! Era un computer cu comandă manuală! Probabil că punctișoarele acelea roșii, de pe margini, erau senzori infraroșii. Tim nu mai văzuse niciodată așa ceva până atunci, dar citise despre astfel de calculatoare, prin reviste; Atinse caseta RESET/REVERT și pe ecran apăru scris:

ACUM COMPUTERUL A RESETAT.
ALEGEȚI COMANDA DE PE
AFIȘAJUL PRINCIPAL

Prin radio, auziră mârâitul raptorilor.

— Vreau să-i văd! strigă Lex. Ar trebui să încerci comanda VIEW (Video)!

— Nu, Lex, termină...

— Ce, nu mă interesează, eu vreau VIEW! țipă ea.

Și, mai înainte ca el să o poată împiedica, apăsă pe butonul respectiv. Iar afișajul se schimbă.

SUBROUTINES - VIEW			
VIDEO INTERFACE ENVIRONMENTAL WATCH			
REMOTE CLC VIDEO - H			REMOTE CLC VIDEO - P
Monitor Interval	Set	Held	Monitor Interval
Monitor Control	Auto	Man	Monitor Control
Optimize Sequence Rotation	AO(19)	DD(33)	Optimize Sequence Rotation
Specify Remote Camera	Command Sequence		RGB Image Parameters

— Iuhuuu, chirăi ea de bucurie.

— Lex, ai de gând să te potolești odată?!

— Ia uită-te! jubila ea. Merge! Ha, ha, ce bine-mi pare!

Monitoarele din camera de control derulau rapid imagini din diferite părți ale parcului. Cele mai multe priveliști însă erau neclare, din pricina ceței dense, dar o dată apăru o vedere exterioară a complexului turistic, unde se zărea un

raptor pe acoperiș, apoi un altul prins undeva, într-un loc unde soarele bătea din plin, orbitor, parcă pe coca unui vas. Da, da. În soarele orbitor...

— Ce-a fost asta? se încruntă Timmy, apropiindu-se de ecran.

— Ce anume?

— Imaginea asta...

Însă deja se vedea o altă priveliște... Da, era chiar interiorul hotelului. Zăriră fiecare cameră în parte, apoi, deodată, pe Malcolm zăcând în pat. nemișcat...

— Oprește aici, strigă Lex. I-am văzut!

Tim atinse ecranul în mai multe locuri, însă nu obținu decât un submenu. Apoi încă vreo alte câteva.

— Ei, stai puțin! îl opri Lex. Ai încurcat tot...

— Da' tu chiar n-ai chef să-ți ții fleanca aia deloc?! se enervă băiatul. Habar n-ai ce-i ăla un computer...

Apăru un listing al tuturor monitoarelor. Pe unui din ele era trecut OBIECTIV TURISTIC: LV2-4. Pe altul — PLAN DEPĂRTAT: VAS DE APROVIZIONARE (VND). Atinse iar de câteva ori ecranul.

Imagini disparate apărură pe fiecare terminal în parte. Unul arăta silueta vagă a navei de aprovizionare și întinsul oceanului. În depărtare. Tim reuși să deslușească linia uscatului — da, era țărmul, se distingeau și clădirile înalte și portul... Recunoscu locurile pentru că zburase pe deasupra lor cu numai o zi în urmă, când călătoriseră cu elicopterul până la insulă. Era orașul Puntarenas. Iar vaporul părea că nu mai are decât câteva minute până la mal.

Însă în clipa aceea îi reținu atenția terminalul de alături, pe care se observa acoperișul complexului turistic, învăluit în ceață. Raptorii erau aproape în întregime ascunși — printre piramidele de sticlă, dar capetele lor hidoase tot apăreau pe după acestea.

Și apoi, pe cel de-al treilea monitor se zări inferiorul unei încăperi. Malcolm zăcea mai departe, în patul lui, iar Ellie îl veghea. Și amândoi se uitau undeva, în sus. Între timp,

Muldoon intră și el în încăpere și privi într-acolo, părând foarte îngrijorat.

— Cred că ne văd și ei, zise Lex.

— Eu unul nu cred defel...

Radioul pâraie. Și pe ecran se văzu Muldoon ducând aparatul său în dreptul gurii.

— Alo, Tim?

— V-ascult...

— Ăăăă, nu prea mai avem mult timp la dispoziție, zise Muldoon cu voce lipsită de orice expresie. Mai bine ai da drumul la curent cât de repede poți tu...

Și atunci băiatul auzi mârâitul raptorilor și văzu un cap uriaș aplecându-se prin fereastra spartă, din plafonu încăperii. Animalul clămpănea din fălcile puternice.

— Grăbește-te, Tim, îl îndemnă Lex. Dă-i drumul odată la curentul ăla!

GRILAJUL ELECTRIFICAT

Tim se trezi dintr-odată privind neputincios la șirurile de comenzi încâlcite ce apăreau întruna pe ecranele monitoarelor, în vreme ce el încerca să controleze calculatorul central. Multe, sisteme erau activate de un singur buton sau o singură comandă, care readuceau imaginea precedentă sau mecanismul principal. Însă acel sistem nu părea să aibă așa ceva — sau cel puțin el nu își dădea seama care ar fi putut fi. În plus, era sigur că și caseta cu informații fusese integrată într-un cod anume, pe care el nu reușea să îl descopere. Iar Lex nu stătea o clipă locului, ci sărea în toate părțile, ca un cangur, înfuriat, și îi striga în urechi cât o țineau puterile, înebunindu-l de cap.

Într-un târziu, reuși să stabilească iar afișajul principal. Nu era el prea sigur de ce operase până atunci, dar oricum,

bine că izbutise și atât. Rămase o clipă pe gânduri, căutând comanda potrivită.

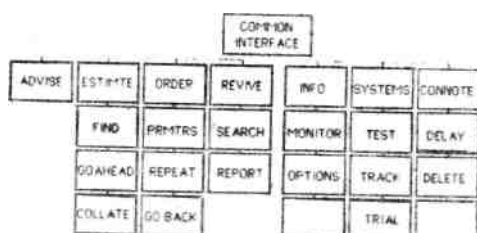
— Fă odată ceva, Timmy!

— Ține-ți pliscul ăla! strigă el. Încerc și eu să dau o mână de ajutor, nu?

Apăsă pe tasta SCHEMA CENTRALA. Iar pe ecran apăru o diagramă complicată, cu o mulțime de căsuțe legate între ele și încă o mulțime de săgeți aiurite.

Nu era bine deloc. Nu, nu era bine.

Apăsă atunci pe ZONA COMUNĂ. Iar pe ecran se afișă:

— Ce-i asta? ți-pă Lex. De ce nu dai odată drumu' la curentu' ăla electric, Timmy?

Băiatul însă nu îi mai dădu nici o atenție. Poate că ajungea la vreun rezultat dacă activa sistemul "info". Așa că apăsă pe tasta respectivă.

— Tiiimm! N-auzi? se dădea Lex de ceasul morții.

Însă el deja apăsase pe FIND. Și obțină iar o casetă care nu îi ajuta la nimic. Comandă GO BACK (înapoi).

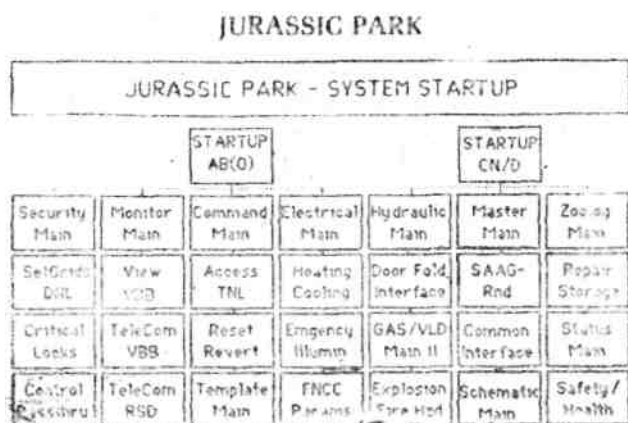

Prin radio, îl auzi pe Muldoon întrebându-l:

— Cum mai merge, Tim?

El însă nu se mai osteni să răspundă. Cuprins de o febrilitate subită se apucă să apese butoanele unul după altul.

Și atunci, pe neașteptate, apăru iar afișajul central.

Se uită cu atenție. ELECTRICAL MAIN (punct electric central) și SETGRIDS DNL (rețele de grilaje electrice) păreau că au o legătură cu conexiunile electrice. Observă însă că și SAFETY/HEALTH (protecție/sănătate) și CRITICAL LOCKS (blocaje pentru cazuri de urgență) puteau fi la fel de importante. Auzi iar furnăitul raptorilor. Trebuia neapărat să se decidă, într-un fel sau altul. Apăsă atunci pe SETGRIDS DNL și scăpă un țipăt de groază când văzu afișajul:

SET GRIDS ONL

CUSTOM PARAMETERS		STANDARD PARAMETERS			
ELECTRICAL SECONDARY (H)					
MAIN GRID LEVEL	A4	B4	C7	D4	E9
MAIN GRID LEVEL	C9	R5	D5	E3	G4
ELECTRICAL SECONDARY (P)					
MAIN GRID LEVEL	A2	B3	C6	D11	E2
MAIN GRID LEVEL	C9	R5	D5	E3	G4
MAIN GRID LEVEL	A8	B1	C8	D8	E8
MAIN GRID LEVEL	F4	R8	P4	E5	L6
ELECTRICAL SECONDARY (M)					
MAIN GRID LEVEL	A1	B1	C1	D2	E2
MAIN GRID LEVEL	C4	R4	D4	E5	G6

(Nu poate fi efectuată comanda: Eroare la punctul 505).

POWER INCOMPATIBLE WITH COMMAND ERROR

(Circuitul electric nu poate fi activat)

Nu mai știa ce să facă! Apăsă pe STANDARD PARAMETERS (parametri standard).

STANDARD PARAMETERS

Park Grids B4-C6 Outer Grids
C2-D2

Zoological

Grids BB-07 Pen Grids
R4-R4

Lodge Grids F4-D4 Maint Grids
E5-L6

Main Grids C4-G7 Sensor Grids
D5-G4

Utility Grids AH-B5 Core Grids
A1-C1

Circuit Integrity Not Tested

Security Grids Remain Automatic

Tim clătină din cap, nemulțumit, simțind cum furia pune stăpânire pe el. Îi trebui însă numai un moment de gândire ca să realizeze de fapt că tocmai căpătase informațiile pe care le căuta! Pentru că acum știa sigur care erau coordonatele sistemului de protecție al hotelului! Apăsă pe comanda F4.

POWER GRID F4 (COMPLEX TURISTIC)

COMMAND CANNOT BE EXECUTED.

ERROR — 505.

Ref. Manual Pages 4. 09—4. 11 (Vezi manualul de comenzi, paginile 4. 09—4. 11).

— Nu-i bine deloc, își dădu Lex cu părerea.

Nu a fost verificată integritatea circuitului.

Conecțiile electrice ale sistemului de protecție sunt încă pe comandă automată.

— A, acum știu! se luminează băiatul.

Apăsă pe o altă tastă. Iar ecranul schimbă afișajul.

POWER GRID D4 (COMPLEX TURISTIC)

COMMAND CANNOT BE EXECUTED.

ERROR — 505.

(Power Incompatible with Command Error.

Ref. Manual Pages 4. 09 — 4. 11).

Tim încercă să rămână calm, să gândească limpede. Cine știe pentru ce motiv, ori de câte ori încerca să refacă un circuit sau altul, comanda lui conținea o eroare în mesaj.

Computerul îi tot semnala că toate conexiunile electrice erau incompatibile cu comenzile lui. Dar ce să însemne chestia asta? De ce să fie incompatibile?

— Timmy..., îl trase Lex de mânecă.

— Lasă-mă, Lex. Nu începe iar *acum*...

— Ba da, acum, se înverșună fetița și îl trase din fața monitorului.

Și atunci, băiatul auzi șuierul velociraptorilor.

Care veneau de undeva, din josul coridorului.

***

Dinozaurii aproape că distruseseră și cea de-a doua bară de metal de la fereastra din plafonul camerei lui Malcolm. De-acum puteau să își vâre cu totul capetele prin fereastra spartă și se repezeau întruna, mârâind spre cei de dedesubt. După care se trăgeau îndărăt și se apucau iar să roadă zăbrelele.

— Ei, de-acum nu mai durează mult, zise Malcolm cu voce slabă. Poate trei-patru minute.

Invârti butonul radioului.

— Alo, Tim, m-auzi? Tim...

Însă nu primi nici un răspuns.

Tim se furișă spre ușă și privi velociraptorul de la celălalt capăt al coridorului, stând chiar lângă balcon. Rămase cu ochii măriți de uimire. Cum naiba de ieșise animalul ăla din frigider, unde îl încuiase el?

După care, zări un al doilea dinozaur apărând ca prin farmec în același balcon și înțelise totul. ' Raptorul nu ieșise deloc din congelator, ci venise de afară. *Sărise de jos în sus, până la balcon!* Cel de-al doilea ateriză neauzit, ținându-și perfect echilibrul pe balustradă. Lui Tim nu îi venea să-și creadă ochilor. Uriașii aceia săriseră patru metri! De jos în

sus! Poate chiar mai mult de patru metri. Picioarele acelea ale lor probabil că erau neînchipuit de puternice.

— Mi se pare mie sau tu ai spus că ăștia nu pot să..., începu Lex, în șoaptă.

— Sssstt...

Băiatul încercă să imagineze un plan de scăpare, însă deocamdată nu putea face altceva decât să privească fascinat cum un al treilea velociraptor sări în balcon. Apoi animalele se împleticiră pe culoar câteva momente, dezorientate, și, pe neașteptate, se reorganizară, înaintând în șir indian. Se îndreptau chiar spre cei doi copii.

Fără să facă nici un zgomot, Tim împinse ușa din spatele lui, ca să se întoarcă iar în camera de control. Însă aceasta se închisese. Împinse mai tare. Degeaba.

— Am rămas pe-afară, șopti Lex. Ia uită-te.

Arătă spre locașul de introducere a cartei de siguranță, aflat chiar lângă canatul ușii. O luminiță roșie lucea acolo vovăie. Cine știe cum, sistemul de blocare a intrărilor fusese reactivat.

— Tâmpitule ce ești, ne-ai lăsat pe-afară!

Tim se uită de-a lungul coridorului. Văzu mai multe uși la capătul acestuia, însă în dreptul fiecăruia licărea câte un beculeț roșu. Ceea ce însemna că toate ușile erau blocate. Iar ei nu aveau unde să se mai ascundă!

Apoi zări o siluetă întinsă pe podele, la celălalt capăt al coridorului. Era gardianul ucis. O cartelă albă era agățată de cureaua mortului.

— Haide, șopti băiatul.

O luară amândoi la goană spre gardian. Tim desprinse cartela de siguranță și se întoarse pe călcăie, spre camera de control. Însă bineînțeles că raptorii îi văzuseră deja. Iar. acum mârâiau amenințători, tăindu-le drumul. Apoi se așezară în poziție de atac, răsfirându-se, pentru a-i ataca pe cei doi copii din toate părțile. Capetele dinozaurilor începură să salte. Înainte și înapoi, ritmic.

Erau pregătiți pentru luptă.

Tim făcu singurul lucru care îi stătea la înde-mână: introduse cartela în cel mai apropiat lăcaș, iar când ușa se deschise, o împinse pe Lex înainte. În vreme ce în urma lor se bloca încet intrarea, cei trei velociraptori şuierară cumplit și atacară.

LA HOTEL

Ian Malcolm își cântărea fiecare răsuflare, ca și cum ar fi fost ultima. Privea animalele cu ochi goi, lipsiți de orice expresie. Harding îi luă pulsul, se încruntă nemulțumit, apoi îi mai luă o dată pulsul. Ellie Sattler, dea alături, înfășurată într-o pătură, tremurând înfrigurată, Muldoon stătea pe podele, cu spatele rezemat de zid. Hammond se uita țintă la raptori, fără să scoată o vorbă. Ascultau toți, încordați, să primească vreun răspuns prin radio.

— Ce-o fi pățit Tim? zise Hammond. Tot n-avem nici o veste de la el?

— Habar n-am ce-i cu el.

Malcolm spuse:

— Urâte mai sunt dihăniile astea, așa-i? Sunt groaznic de urâte.

Hammond clătină din cap cu tristețe.

— Cine ar fi bănuir că toate astea au să ia o astfel de întorsătură?

— Din câte se pare. Malcolm a bănuir, răspunse Ellie.

— Nu. nu am bănuir, o contrazise matematicianul. *Am calculat chiar.*

Hammond oftă din greu.

— Gata, să nu mai începem iar discuția ăsta. De ore întregi îmi înșiră întruna: "Eu v-am zis de la bun început că așa o să fie"... *Numai că nimeni nu a dorit* să se întâmple așa...

— Aici nu-i vorba dac-a dorit cineva sau nu să se întâmple așa, îl opri Malcolm, ținând ochii închiși.

Abia reușea să deschidă gura, amețit de narcotice.

— Aici e vorba despre ce poți pune în practică și ce nu. Când vânătorul iese și pe ploaie și pe vânt, în pădure, să agonisească hrana familiei, dumneata crezi că el se așteaptă să stăpânească forțele naturii? Nu. Își imaginează că aceste forțe sunt dincolo de înțelegerea lui. Dincolo de puterea lui de a le stăpâni. Poate că numai se roagă naturii. Se roagă ca pădurea, din prisosul ei, să îi dăruie o bucățică de mâncare. Și se roagă cu credință, tocmai pentru că nu poate stăpâni sau cunoaște aceste forțe. Pentru că el însuși trăiește prin mila lor... Numai că dumneata nu vrei să primești bunăvoința naturii. Dumneata hotărăști că poți stăpâni natura, iar din clipa aceea ești pierdut, pentru că asta nu îți stă deloc în puteri. Și totuși ai produs sisteme care te obligă să faci asta. Iar dumneata nu poți, nici n-ai putut, și nici n-o să fii în stare vreodată să ții totul în frâu. Nu poți să amesteci, așa, toate lucrurile între ele. Poți să construiești o barcă, dar nu poți zămisli oceanul întreg. Poți să proiectezi un aeroplan, dar nu poți plămădi văzduhul. Puterile dumitale sunt cu mult mai mărunte decât visurile nebune care te îndeamnă să crezi în ele.

— Ce mai, eu unul nu-l mai înțeleg deloc, mărturisi Hammond, oftând. Unde s-o fi dus Tim? Doar părea un băiat atât de stăpân pe el, atât de cu capul pe umeri.

— Eu unul sunt sigur că încearcă și el să păstreze totul sub control, zise Malcolm, Ca de altfel, toată lumea de aici.

— Și Grant ăla... Ce-o fi cu el?

Grant ajunse la ușa din spate a complexului turistic. Pe aceeași ușă ieșise cu douăzeci de minute în urmă. Trase de mâner — era blocat. Apoi zări luminița cea roșie. Intrările automatp erau reactivate! Fir'ar al dracului de ceas rău! Alergă îndată spre ușa principală și intră prin geamurile sparte de la parter. Pătrunse în holul central, oprindu-se lângă biroul ofițerului de serviciu, unde fusese înainte de a

pleca la centrala electrică Auzi bâzâitul enervant al radio-emițătorului Se îndreptă spre bucătărie, căutându-i pe copii, însă ușa de acolo era deschisă larg, iar copiii nicăieri.

Urcă degrabă scările, însă ajunsese la un glasvand pe care scria: ACCESUL INTERZIS. Ușa era blocată. Avea neapărat nevoie de o cartelă, ca să intre.

Altfel nu avea cum.

De undeva, de pe coridorul de dincolo de intrarea blocată, Grant auzi raptorii şuierând furioși.

Pielea solzoasă a reptilei atinse fața lui Tim, iar ghearele încovoiate îi sfâșiară cămașa. Băiatul căzu pe spate, tremurând de frică din toate încheieturile.

— Timmy! strigă Lex îngrozită.

El se ridică însă îndată în picioare. Puiul de velociraptor se cocoță imediat pe umărul copilului, scâncind și chirăind speriat. Cei doi frați ajunseseră în mica crescătorie. Pe podele erau risipite o mulțime de jucării: o minge galbenă care se rostogolea de colo-colo, o păpușă, un șoarece de plastic.

— E puiul de velociraptor, îl liniști fetița pe frate-său.

Micul raptor își îngropă căpșorul sub bărbia băiatului. Probabil că bietul micuț era mort de foame, își zise Tim.

Lex se apropie și ea, iar puiul de dinozaur sări pe umărul ei. Și începu să își frece creștetul de gâtul fetiței.

— De ce naiba tot face așa? se întrebă ea. O fi speriat sau de ce?

— Nu știu, mărturisi Tim.

Ea i-l întinse iar băiatului. Puiul chirăia și țopăia întruna pe umărul acestuia, foarte agitat. Se tot uita de jur-împrejur, iar capul i se rotea în toate părțile, ca o morișcă stricată. Fără îndoială, micuțul era grozav de neliniștit și...

— Tim..., șopti Lex.

Ușa dinspre hol nu se închisese în urma lor de tot, după ce ei intraseră în încăpere, iar acum, velociraptorii adulți își făceau apariția pe rând. Mai întâi unul, apoi al doilea...

Foarte alertat, puiul chirăia cât îl ținea gura, săltând ca o minge vie pe umărul băiatului. Tim știa că trebuia să îi dea drumul micuțului. Poate că așa reușea să le distragă atenția celorlalți dinozauri. La urma urmei, era doar un pui de velociraptor! Dădu jos micuțul de pe umăr și îl aruncă înainte, spre ceilalți. Puiul se repezi să se gudure pe lângă picioarele adulților. Primul dintre aceștia aplecă ușor capul și îl adulmecă pe prichindel cu delicatețe.

Tim o apucă pe Lex de mână și o trase spre capătul încăperii. Trebuia neapărat să găsească o ușă, o cale de ieșire...

Și atunci se auzi un țipăt sfâșietor. Tim întoarse capul și zări puiul între fălcile uriașului velociraptor. Al doilea adult se apropie de îndată și începu să sfâșie membrele micuțului, încercând să îl scoată din gura celui ce îl ucidea. Apoi se apucară să se lupte între ei, în vreme ce puiul muribund încă mai scâncea. Șiroaie de sânge se scurgeau pe podele.

— *L-au mâncat!* zise Lex, pierită.

Raptorii încă se mai băteau pe rămășițele însângerate, dându-se înapoi, apoi repezindu-se să se izbească cap în cap. Tim zări atunci o ușă descuiată și ieși pe acolo, trăgând-o pe soră-sa după el.

Erau de-aeum într-altă cameră, iar după lumina aceea verzuie ce umplea locul, băiatul își dădu seama că se aflau în laboratorul de extracție a ADN-ului. Nu mai era nimeni acolo, în afară de ei. Șirurile de microscopie sofisticate fuseseră abandonate, monitoarele ce urmăreau procesele tehnologice erau acum inactive, iar pe ecranele lor nu se vedeau decât imaginile neclintite ale uriașelor insecte, mult mărite și conturate doar în alb-negru. Da, erau chiar muștele și țânțarii care pișcaseră dinozaurii cu milioane și milioane de ani în urmă, lugând picături de sânge ce fuseseră folosite de oameni pentru a recrea o întreagă lume a mastodonților în Parcul Juristic. Alergară prin laboratorul pustiu, iar Tim auzea în urmă furnăitul și mârâitul mai mult. Apoi copiii ajunseră la capătul încăperii, velociraptorilor care îi urmăreau și se apropiau tot trecură de o ușă care probabil că era prevăzută cu alarmă, pentru că pe coridorul îngust începu să răsună asurzitor o sirenă stridentă, iar luminile înșirate pe plafon licăreau întruna...

Fugind cât îl țineau picioarele pe holul acela; băiatul se afundă dintr-odată în beznă, apoi iar în lumină, și iar în întuneric... Dincolo de sunetele înebunitoare ale alarmei, încă se auzeau (tot mai tare) mârâielile raptorilor care veneau în urma lor. Lex începuse să scâncească de frică, în neștire. Apoi Tim văzu o altă ușă în fața lor, cu semnul albastru "Biohazard" și se izbi în tăblia ei, o deschise, fugi mai departe și..., deodată se ciocni de un corp dur, masiv, iar Lex răcni cuprinsă de groaza morții.

— Gata, liniștiți-vă, copii, spuse cineva.

Tim clipi buimac, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Chiar în fața lui ședea Alan Grant. Iar alături de el, Donald Gennaro.

Acolo, pe culoar, abia după câteva minute, Grant își dădu seama că paznicul ucis probabil că deținea și el o cartelă de siguranță. Așa că se întorsese din drum, o luase, apoi urcase

din nou pe coridorul de la etaj și coborâse repede în holul următor. Se luase după zgomotele pe care le făceau raptorii și îi găsisse luptându-se în mica crescătorie; Era sigur, că puștii aveau să se îndrepte spre camera următoare, așa că alergase și el îndată spre laboratorul de extracții.

Și acolo dăduse peste copiii înspăimântați.

Iar acum raptorii se apropiau de ei. Pentru câteva clipe părură dezorientați, uimiți de apariția subită a atâtor oameni.

Grant îi împinse pe copii în brațele lui Gennaro și îi ordonă:

— Du-i de aici, undeva, la loc sigur.

— Dar...

— Pe-aici, îi arată Grant peste umăr, către o ușă depărtată. Du-i în camera de control, dacă poți. Acolo ar trebui să fiți în siguranță.

— Da' tu ce-ai de gând să faci? întrebă Gennaro.

Velociraptorii ajunseseră în pragul ușii. Grant observă că așteptară până se strânseseră toți la un loc, apoi o porniră mai departe, în grup compact. Da, vânau în ceată și îl luară fiori reci pe șira spinării.

— Am eu un plan de acțiune, zise el grăbit. Și-acum duceți-vă de-aici...

Gennaro luă copii și plecă. Raptorii își urmară drumul neabătut, fără să se zorească prea tare, în-dreptându-se spre Grant. Treceau cu agilitate printre supercomputere, printre monitoarele care încă derulau la nesfârșit secvențe adeneice decodificate. Dinozaurii înaintară însă fără să se oprească locului, adulmecând podeau, săltând și coborând ritmic capetele hidoase.

Grant auzi declicul încuietorii și se întoarse să privească peste umăr. Ceilalți stăteau de-acum de cealaltă parte a ușii cu geam mare, urmărindu-i mișcările cu sufletul la gură. Gennaro dădu din cap, parcă voind să îi dea ceva anume de înțeles.

Însă Grant pricepu imediat ce voia să spună: dincolo nu mai exista nici o altă ieșire spre camera de control. Gennaro

și copiii erau pur și simplu blocați acolo.

De atunci înainte, totul depindea numai de el, de Alan Grant.

Se deplasă încet, cu grijă, dând ocol laboratorului, pentru a-i sili pe raptori să se depărteze de locul unde se afla Gennaro și copiii. Astfel reuși să zărească o altă ușă, (lângă cea din față, pe unde intrase), pe care era scris: "Spre laborator". Ce mai putea să însemne și asta?! Parcă bănuia el ce anume, și spera din tot sufletul să nu se înșele. Pe ușa aceea mai era și un semn albastru — "Biohazard". Iar velociraptorii se apropiau... Grant se întoarse pe călcâie și izbi cu putere ușa, apoi intră în cealaltă încăpere, într-o tăcere deplină.

Privi împrejur.

Da, minunat!

Se afla chiar acolo unde își dorise: în sala unde se incubau embrionii. Pretutindeni se zăreau numai lumini infraroșii și mese lungi pline cu zeci de ouă de dinozaur, peste care plutea o ceață deasă, lăptoasă. Cuiburile artificiale instalate pe tăbliile meselor păcăneau din când în când și se roteau singure, în același ritm netulburat. Vălătucii groși se lăsau peste marginile meselor, până ce atingeau suprafața podelei, iar acolo se evaporau.

Grant se îndreptă direct spre capătul încăperii, unde se zărea un mic laborator separat, apărat de pereți înalți de sticlă și scaldat în raze ultraviolete. Hainele lui părură că devin și ele albastrii. Se uită curios la toate acele recipiente cu reactivi, la paharele speciale pline cu eprubete, la pipetele de toate mărimile, la mojarile de sticlă... Peste tot se vedea numai echipament de laborator, foarte fragil.

Velociraptorii intrară și ei în cameră, mai întâi foarte precauți, adulmecând aerul umed, privind mesele lungi, pline

cu ouă uriașe. Animalul ce mergea în frunte își șterse fălcile însângerate cu laba din față. Pășind neauzit, cei trei dinozauri se strecurau printre mese într-un mod foarte ordonat, de parcă ar fi știut dinainte cum sa se poarte, lăsându-și pe rând capetele pe sub mese.

Îl căutau pe Grant.

Acesta se lăsă pe vine, mergând ciucit spre capătul laboratorului, să se ascundă. Când se uită în sus, observă un capac mare, metalic, pe care se vedea desenat un craniu și două oase încrucișate deasupra. Dedesubt era un avertisment: ATENȚIE TOXINE BIOGENICE A 4. MAXIMĂ PRECAUȚIE LA UTILIZARE. Grant își aduse aminte că Ed Regis îl avertizase că aveau la dispoziție otrăvuri foarte puternice, pentru cazuri de urgență. Numai câteva molecule dintr-o astfel de substanță putea ucidă orice vietate instantaneu...

Sertarul acela era fixat în prelungirea mesei de laborator. Grant însă nu își putea strecura mâna dedesubt. Încercă totuși să îl deschidă, dar nu dădu peste nici un capac, mâner sau altceva care să îi fie de ajutor... Se ridică atunci cu grijă și privi prin camera de dincolo. Raptorii încă mai căutau printre mese.

Apoi se întoarse iar spre sertarul acela. Și atunci zări un lăcaș îngropat chiar în tăblia mesei. Părea un fel de siguranță electrică, acoperită cu un căpăcel de protecție. Desfăcu acel căpăcel, găsi un buton și apăsă pe el.

Cu un fâșâit ușor, sertarul se ridică singur spre plafon. Și dedesubt se iviră rafturi de sticlă și șiruri lungi de sticlute pe care era lipită eticheta cu craniul și oasele încrucișate. Citi ce scria pe ele: CCK-55... TETRA-ALPHA SECRETIN... THYMOLEVIN X-1612... În lumina ultravioletă, lichidele dinăuntru luceau verde-pal. Alături de toate acele recipiente, omul zări un vas de sticlă plin cu seringi mici, fiecare conținând licoarea aceea verde, strălucitoare. Șezând acolo ghemuit, în semiîntuneric, Grant se strădui să ajungă la vasul cu seringi. Acele acestora erau sigilate cu un căpăcel de

plastic. Scoase cu dinții unul dintre învelișurile protectoare și privi o clipă acul subțire.

Apoi înaintă cu grijă. Spre velociraptori.

Își consacraseră întreaga viață studiului dinozaurilor. Iar acum avea într-adevăr ocazia să se convingă cât de mult aflase el despre acele făpturi. Velociraptorii erau dinozauri carnivori de talie mică, precum oviraptorii sau dromezaurii, specii despre care încă de multă vreme se emisese ipoteza că s-ar fi putut hrăni cu ouă furate de la alte soiuri. Întocmai precum în zilele noastre, păsările mănâncă ouăle altor specii. Așa că Grant presupusese că nici velociraptorii nu se dădeau în lături de la asta, dacă aveau prilejul.

Se furișă până la cea mai apropiată masă pe care se găseau numeroase ouă. Se ridică încetișor, apărât de ceața deasă, și luă un ou mare de pe masa rotundă. Era de mărimea unei mingi de fotbal și avea o culoare crem-deschis, cu mici punctișoare rozalii. Paleontologul înfipse cu grijă acul subțire în coaja rezistentă și injecta otrava. Pe loc, oul căpătă o nuanță albăstrie.

Apoi Grant se lăsă iarăși pe vine. Pe sub masă, zări picioarele raptorilor și fuioarele de ceață ce se lăsau peste marginile tăbliei lungi. Împinse oul, care se rostogoli către velociraptori. Aceștia tresăriră la auzul duruitului pe podele și se uitară degrabă împrejur. După care începură iar să pândească pe cel ascuns.

Oul se opri la numai câțiva metri de cel mai apropiat raptor.

Of, fir'ar al dracu' de necaz!

Bărbatul a fost nevoit să o ia de la capăt: se ridică iar, luă un ou, injectă otrava și îl aruncă spre dinozauri. De data aceasta, oul se opri chiar în piciorul unui animal. Apoi se rostogoli puțin pe loc, pocnindu-se ușor de gheara de la picior.

Raptorul privi surprins acel nou dar. Apoi se aplecă și adulmecă oul strălucitor. Îl împinse cu botul pe podea.

Și porni mai departe, fără să îi mai dea importanță!

Planul lui Grant eșuase.

Atunci, încăpățânându-se, acesta luă al treilea ou și injectă o nouă doză de otravă. Cumpăni o clipă oul în mână, apoi îi dădu drumul să se rostogolească. Numai că de data asta îl aruncă mai tare, ca pe o minge de popice. Oul zurui cu zgomot mare pe jos.

Unul dintre dinozauri îl auzi îndată — plecă repede capul, îl reperă — și, instinctiv, se apucă să fugărească obiectul acela mișcător, strecurându-se cu agilitate printre mese, ca să îl prindă. O singură clămpănitură a fălcilor puternice a fost de ajuns să nimicească acea coajă prea subțire.

Animalul ridică apoi capul, iar albușul i se prelinse pe fălci în jos. Își linse botul cu zgomot și mormăi. Apoi mai lipăi o dată materia aceea gelatinoasă și aruncă găoacea goală cât colo. Însă deocamdată nu părea să se sinchisească prea mult de otravă. Ba chiar se mai aplecă să lingă și resturile. Grant se întinse înainte să urmărească până la capăt ce avea să se întâmple...

Și atunci, de acolo, din celălalt colț al camerei spațioase, raptorul îl zări! *Da, se uită chiar la el!*

Velociraptorul mârâi amenințător și se urni către Grant, traversând camera cu pași incredibil de repezi. Grant pur și simplu încremeni de frică, gândindu-se ce avea să se petreacă atunci cu el, când, pe neașteptate, animalul scoase un icnet, apoi un bolborosit ciudat și pe dată trupul masiv se prăbuși ca secerat pe podele. Coadă groasă bătea lespezile, scuturată de spasme grozave. Iar raptorul bolborosea mai departe, din când în când reușind să mai scoată câte un răcnet de durere. Din gură i se prelingeau spume scârboase. Capul i se bălăbănea într-o parte și în cealaltă. Iar coada i se zbătea și se pocnea de lespezi, cu putere.

Unul la mână, se gândi Grant.

Atâta numai că nu murea prea repede. Omului i se părea că agonia aceea durează veacuri de-a rândul. Se întinse să ia un alt ou și atunci observă că și ceilalți doi raptori se opriseră din drum, ascultând horcăitul celui muribund. Unul dintre ei

săltă capul, neliniștit, apoi celălalt. Și primul dintre ei se apropie de cel căzut, să vadă ce se întâmplă cu el.

Velociraptorul aflat în agonie tresărea spasmodic, tot corpul îi zvâcnea nebunește. Deja nu mai putea decât să scâncească jalnic. Atâtea bale îi în-cleiaseră gura, încât de-abia se mai auzeau gâfâitu-rile lui. Apoi izbi iar podeaua și gemu.

Celălalt îl privi o clipă, aplecându-se asupra lui, cercetându-l. Părea năucit de acele convulsii neașteptate. Cu grijă, se uită îndeaproape la capul năclăit de spume, apoi la gâtul încovoiat de durere, la pieptul ce tresălta anevoie, la picioare...

Și mușcă dintr-unul din picioarele dinapoi!

Animalul pe moarte mârâi furios și, cu ultimele puteri, își înfipse adânc colții în beregata celui ce îl atacase.

S-a dus și-al doilea, se bucură Grant.

Însă celălalt scăpă din strânsoare. Sângele i se scurgea șiroaie pe gâtul solzos. Dintr-o singură mișcare, spintecă pântecul celui căzut, cu gheara tăioasă de la piciorul din spate. Intestinele incolăcite ca niște șerpi grași stârniți, ieșiră afară, împrăș-tiindu-se pe podele. Țipetele de durere ale raptorului în agonie umplură încăperea. Celălalt însă se întoarse și se depărtă, de parcă lupta aceea ar fi devenit dintr-odată lipsită de interes.

Traversă încăperea, aplecându-se printre mese și deodată înălță capul, ținând între fălci un ou strălucitor! Grant îl privi cum lipăie cu poftă gălbenușul ce i se prelingea pe bărbie.

De data asta am răpus doi, jubila Grant.

Într-adevăr, cel de-al doilea velociraptor resimți efectul otrăvii aproape instantaneu, căci imediat începu să tușească și căzu pe burtă, rămânând nemișcat. În cădere însă, se lovi de o masă și zeci de ouă uriașe se rostogoliră pe podele. Grant le privi deznădăjduit.

Pentru că mai rămăsese încă un dinozaur, cu care nu mai putea folosi aceeași stratagemă.

Iar el nu mai avea oricum decât o seringă. Dar, din pricina acelei mulțimi de ouă împrăștiate pe jos, trebuia să găsească o altă modalitate de a o folosi. Tocmai se gândea ce ar fi putut el să mai facă în situația aceea, când ultimul animal rămas mârâi nervos. Grant se uită peste tăblia mesei: velociraptorul îl reperase!

Însă animalul nu se urni din loc încă multă vreme, ci pur și simplu îl aținti cu privirea. Iar după aceea, fără grabă, fără să scoată nici un sunet măcar, începu să înainteze. Să îl încolțească. Să îl pândească. Mai întâi se uita pe sub mese, apoi pe deasupra... Se mișca în mod voit alene, nu dădea deloc semne de acea iuțeală care caracteriza atacurile în ceată. Pentru că acum rămăsese singur și trebuia să fie cu mult mai multă băgare de seamă. Nu îl scăpa din ochi pe Grant nici o clipă măcar. Acesta se uită în jur, la repezeală. Nu avea nici un colțișor măcar unde să se mai ascundă. Nu mai avea nici o cale de salvare...

Îl urmărea și el cu privirea pe animalul ce se mișca agale, pregătindu-se să îl atace dintr-o parte. Omul încercă atunci să interpună între el și fiară cât mai multe mese, cât mai multe obstacole... Ușurel... Ușurel... Se deplasă spre stânga...

Velociraptorul înainta în lumina aceea sângerie din încăpere. Respirația lui ușor găfăită, stârnea aburi roșiatici, de parcă ar fi scos flăcări pe nări, ca un balaur...

Sub tăpile lui Grant se sfărâmau o mulțime de ouă de dinozaur, iar gălbenușul îi năclăia pantofii. Se ghemui pe vine și atunci simți muchiile tari ale radioului din buzunar.

Radioul!

Scoase aparatul la iveală și îl puse în funcțiune:

— Alo, aici Grant...

— Alan? se auzi vocea lui Ellie. Alan, tu ești?

— Uite ce-i, zise el cu glas scăzut. Tu vorbește mai departe. Orice.

— Alan, tu ești?

— Vorbește, nu te opri, zise el iar și așeză radioul pe podea, cât mai departe de el, chiar în drumul raptorului care

se apropia.

Apoi el se piti pe după un picior de masă și așteptă acolo, nemișcat.

— Alan, spune ceva, te rog...

Se auzi un pârâit scurt, după care urmă un moment de tăcere apăsătoare. Aparatul încetă emisia. Iar velociraptorul își urma drumul. Se auzea în continuare răsuflarea lui sacadată, gâfâită.

Iar radioul rămase în continuare mut!

Ce mama dracului pățise oare?! N-o fi înțeles ce îi spusese el?

Prin semiîntunericul acela, dinozaurul se apropia tot mai mult.

—... Alan!

Vocea subțire a femeii îl descumpăni pe animalul acela masiv. El adulmecă prin aer, împrejur, ca și cum ar fi voit să se convingă dacă mai exista și altcineva în încăpere.

— Alan, eu sunt, Ellie. Nu îmi dau seama dacă tu mă auzi sau nu.

De-acum, dinozaurul se întoarse complet cu spatele la Grant și se duse până la radio.

— Alan... te rog...

De ce naiba nu împinsese el aparatul ăla chiar mai departe? Velociraptorul se lăsase păcălit, dar tot rămăsese prea aproape. Laba mare a piciorului din spate călcă podeaua chiar lângă el. Omul putea desluși pielea solzoasă, de un verde deschis, strălucitor. Distinse și dărele prelungi de sânge încheșat de pe gheara încovoiată. Și îl izbi drept în față mirosul puternic, grețos, de reptilă.

— Alan, ascultă-mă... Alan!

Dinozaurul se aplecă înainte, lovi ușurel cu botul aparatul, temător încă. Stătea încă întors cu spatele la Grant. Coada lui groasă era ridicată chiar deasupra capului omului. Acesta se săltă puțin pe genunchi și înfipse adânc seringă în coada aceea injectând la iuțeală otrava.

Velociraptorul răgi cumplit și sări cât colo. Cu o viteză uluitoare, se întoarse spre Grant, cu fălcile larg deschise. Clămpăni o dată lângă piciorul mesei, apoi săltă brusc creștetul. Masa a fost azvârlită într-o parte, iar omul căzu pe spate, neputincios, acum expus atacului necruțător. Raptorul se clătină însă deasupra lui, săltând gâtul puternic, și se pocni cu capul de becurile suspendate, făcându-le să se lovească între ele cu zgomot.

— Alan!

Velociraptorul se dădu puțin în spate, să își ia avânt și ridică laba piciorului, să spintece. Grant însă se rostogoli la iuțeală, iar talpa animalului bătu podeaua la numai un centimetru de el. Simți însă o durere ascuțită în urmă și un val de sânge cald îi îmbibă cămașa. El însă se rostogoli mai departe pe podele, zdrobind ouăle uriașe, năclăindu-și mâinile și fața... Dinozaurul atacă din nou, făcând zob radioul, stârnind o pulbere de scântei electrice. Urla de furie când se repezi pentru a treia oară, iar Grant se opri în zid, îngrozit că nu mai are unde să se ducă. Animalul ridică pentru ultima dată piciorul, cu gheara aceea, care sfărteca orice.

Și atunci se prăbuși pe spate.

Horcăia grozav, iar valuri de spume însângerate i se scurgeau din gură.

Gennaro și copii intrară în încăpere într-un suflet. Grant le făcu semn să rămână deoparte. Fetița se uită curioasă la animalul aflat în agonie și bâigui doar:

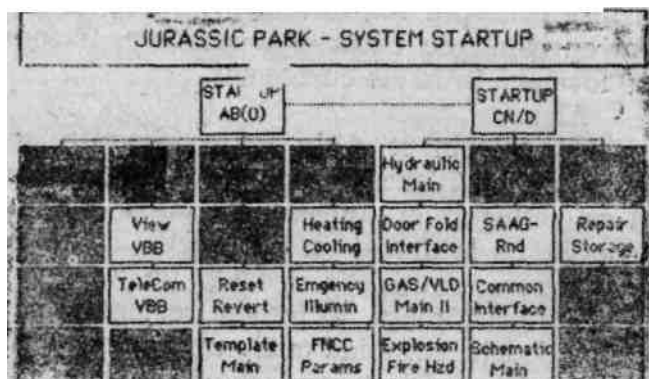
— Maaamă...

Gennaro îl ajută pe Grant să se ridice în picioare. Apoi se îndreptară cu toții spre ieșire și o luară la goană spre camera de control.

CONTROL

Tim rămase pur. și simplu uluit văzând ecranul monitorului principal din camera de control care transmitea intermitent același afișaj. Acesta apărea pe ecran câteva clipe, apoi dispărea. Și tot așa.

— Da' ce naiba a pățit? întrebă Lex, uimită.

Tim îl zări atunci pe Alan Grant și, foarte îndatoritor, arătă cu mâna către tastatură.

— A, nu. eu unul sunt cu. totul pe dinafară în ce privește computerele..., îl opri paleontologul, clătinând din cap cu tristețe.

Însă Tim deja nu îl mai asculta, ci se cuibărise comod în fotoliul mobil din fața computerului. Atinse cu mâna ecranul. Pe monitoarele video se putea vedea silueta prelungă a vasului de aprovizionare apropiindu-se cu fiecă clipă de Puntarenas. Nu mai avea mai mult de o jumătate de kilometru până la doc. Apoi. pe un alt terminal se zări hotelul și camera lui Malcolm, unde, prin fereastra din plafon, raptorii încercau să coboare. Prin radio-emițător, putea auzi mârâitul lor amenințător.

— Fă ceva, Tim, doar îi vezi și tu pe nenorociții ăia ce vor..., îl grăbi Lex.

Băiatul apăsă pe SETGRIDS DNL (Activare grilaje de protecție), deși după ce dădu comanda pe ecran apărură semnale luminoase, de avertisment:

Computerul îi răspunse imediat:

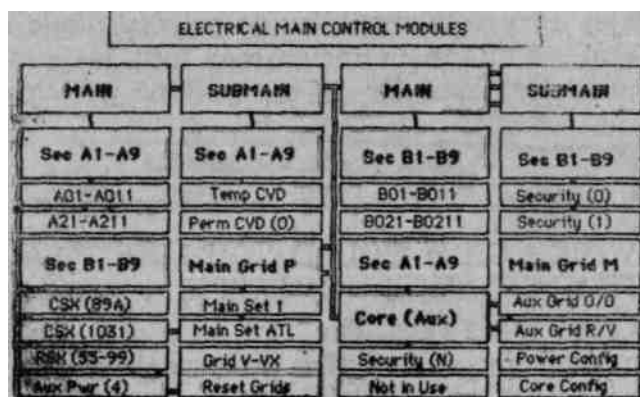
AVERTISMENT: EXECUTAREA COMENZII A EȘUAT (SURSA DE ENERGIE ELECTRICĂ AUXILIARĂ EPUIZATĂ).

— Ce naiba înseamnă asta? întrebă Tim ca pentru el. Gennaro pocni din degete. Înțelegând.

— S-a mai întâmplat chestia asta și înainte. Asta înseamnă că generatorul de rezervă nu mai poate asigura alimentarea cu energie electrică. Așa că trebuie să repui în funcțiune generatorul principal:

— Așa deci...

Și băiatul apăsă pe *SURSA PRINCIPALA DE ENERGIE*.

Tim nu își putu stăpâni o exclamație de deznădejde.

— Și-acum ce mai faci? se interesă Grant.

Tot ecranul se umplu de puncte scânteietoare.

Băiatul apăsă iar pe MAIN (Sursa principală).

Și tot nu se întâmplă nimic. Eranul licărea în continuare, orbitor.

Tim apăsă atunci pe MAIN GRID P. (Grilaje centrale). Simți cum i se face stomacul ghem de frică.

MAIN POWER GRID NOT ACTIVE/AUXILIARY POWER ONLY.

(Grilaje electrice principale neactivate/Numai energie electrică de la sursa auxiliară).

Ecranul încă se lumina de atâtea semnale de avertisment. Atunci atinse comanda MAIN SET 1.

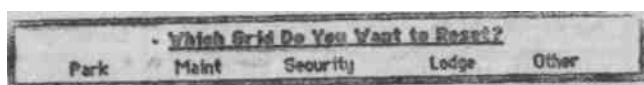
MAIN POWER ACTIVATED.

(Sursa principală de energie activată).

Toate luminile din încăpere se aprinseră ca prin farmec. Imaginile de pe monitoare nu se mai dereglară.

— Hei! Ai reușit!

Tim apăsă pe tasta RESET GRIDS (Reactivare grilaje). Pentru moment, nu se petrecu nimic nou. Băiatul se uită neputincios mai întâi la ecranele terminalelor, apoi iar la computerul principal.

WHICH GRID WOULD YOU LIKE TO ACTIVATE? (Ce grilaj electric doriți să se reactiveze?)

Grant spuse ceva, dar Tim nu îl auzi, nu percepu decât încordarea din glasul paleontologului, care îl privea pe băiat, foarte îngrijorat.

Tim simți că inima îi bate mai-mai să îi spargă pieptul. Lex striga la el cât o ținea gura. Însă el nu mai voia să se uite deloc la monitor. Auzea și singur scrâșnetul barelor îndoite și velociraotorii mârâind amenințători, gata să coboare în încăperea matematicianului. Îl auzi și pe Malcolm îngăimând:

— Sfinte Dumnezeule mare...

Și atunci, adunându-și gândurile, apăsă pe tasta LODGE (Popasul turistic).

SPECIFY GRID NUMBER TO RESET (Specificați numărul de ordine al grilajului de protecție, pentru a se reseta comanda).

Pentru o interminabilă clipă de groază, nu își aminti numărul de ordine. Însă după aceea se luminează dintr-o dată și apăsă pe F 4.

ACTIVATING LODGE GRID F4 NOW (Grilajul de protecție de la Popasul turistic se activează acum).

Și pe ecran se zări o ploaie de scânteii căzând din tavan, în camera hotelului. Terminalul se luminează și el, orbitor, fără să se mai poată distinge imaginea pe care o arăta. Lex strigă înspăimântată:

— Ce-ai făcuut?!...

Însă imediat, imaginea dinainte reveni și văzură cu toții velociraptorii prinși între barele electrificate, contorsionându-se și urlând de durere, în mijlocul unei adevărate cascade de scânteii. Muldoon și ceilalți izbucniră în urale, iar vocile lor subțiate se auziră prin radio-emitter.

— Asta a fost, se bucură Grant, bătându-l pe băiat cu palma pe spate. Asta a fost! Ai reușit!

Stăteau toți acolo, jubilând, sărind de fericire ca niște copii, când deodată Lex întreabă:

— Da' cu nava aia ce facem?!

— Cu ce anume?

— *Cu nava*, sublinie fetița, arătând spre ecranul monitorului.

Pe ecran, clădirile de dincolo de silueta navei de aprovizionare se conturau acum mult mai clar și treceau treptat în planul din partea dreaptă, pe măsură ce vasul se pregătea de acostare. Tim văzu echipajul îndreptându-se spre prova, ca să înceapă manevrele de intrare în port.

Băiatul se grăbi să își reia locul în scaun și privi casetele din partea de sus a ecranului. *TeleCom VBB* și *TeleCom RSD* păreau că sunt în legătură cu telefoanele. Apăsă —pe tasta *TeleCom RSD*.

YOU HAVE 23 WAITING CALLS AND/OR MESSAGES.

(S-au înregistrat 23 de convorbiri/mesaje telefonice).

DO YOU WISH TO RECEIVE THEM NOW?

(Doriți să le primiți acum?)

Tim tastă *NU*.

— Poate că una din convorbirile alea este chiar de pe navă..., sugerează Lex. Poate că așa afli și numărul de telefon!

Băiatul nu îi dădu importanță.

ENTER THE NUMBER YOU WISH TO CALL OR PRESS F7 FOR DIRECTORY.

(Indicați numărul dorit sau apăsați tasta F7, pentru a obține informația necesară).

Apăsă pe F7 și deodată o mulțime de nume și cifre începură să se perinde pe ecran, ca dintr-o agendă nesfârșită. Nu erau ordonate alfabetic, așa că îi trebui ceva vreme până să scaneze singur și să găsească ceea ce căuta:

VSL ANNE B. (FREDDY) 708-3902.

De-acum nu mai avea altceva de făcut decât să își dea seama cum trebuia să formeze numărul. Apăsă pe rând o mulțime de puncte de pe ecran! Și curând se putu citi:

DIAL NOW OR DIAL LATER?

(Doriți să formați numărul acum sau mai târziu?)

Atinse cu degetul comanda DIAL NOW (Formează acum).

WE'RE SORRY, YOUR CALL CANNOT BE COMPLETED AS DIALED.

Ne pare rău, dar numărul telefonic format nu este complet).

(ERROR-598)

PLEASE TRY AGAIN.

(Mai încercați).

Mai încercă încă o dată.

Auzi tonul telefonului, apoi bâzâitul scurt al cifrelor formate de computer.

— Asta a fost deci? se miră Grant.

— Ei, nu-i rău deloc, Timmy, smârcâi Lex din nas. Dar oricum, aproape au ajuns la mal.

Într-adevăr, pe ecran zăriră prova navei apropiindu-se de docul din Puntarenas. Apoi se auzi un țârâit strident și o voce bărbătească zise:

— A, John, tu ești? Aici Freddy. Mă auzi bine de-acolo?

Tim ridică receptorul de bord al computerului, dar nu auzi decât tonul.

— Ei, aici Freddy. John, mă auzi?

— *Răspunde-i!* îl îmboldi Lex.

Toți cei din camera de control se apucară să ridice pe rând toate receptoarele, însă nu se auzea decât tonul liniei telefonice libere. Într-un târziu, Tim zări un aparat telefonic montat pe o parte a consolei. Pe receptor se zărea un beculeț ce clipea întruna.

— Ei, alo, controlul... Aici Freddy. Mă auzi? Stop.

Băiatul ridică receptorul.

— Alo, aici Tim Murphy. Vreau să vă spun că...

— Ei, alo, mai zi încă o dată. N-am înțeles, John...

— Nava nu trebuie să acosteze! Alo, mă auziți?

Urmară câteva clipe de tăcere. Apoi, o voce foarte mirată exclamă:

— Parc-ar fi un drac de copil acolo. Ce s-o juca el...

Tim repetă:

— Nu permiteți acostarea navei! Întoarceți-vă la insulă!

Glasurile celor de la celălalt capăt al firului se auzeau foarte îndepărtat și hârșăite.

— Zicea... numește Murphy?

Un altul răspunse:

— N-am... țeles... numește...

Deznădăjduit, băiatul se uită spre cei din jurul lui. Gennaro apucă imediat receptorul.

— Lasă-mă pe mine să încerc. Poți să-i afli numele căpitanului?

Tim începu să bată pe tastele computerului, străduindu-se să dea cumva de informațiile respective. Cine o fi Freddy...

— Alo, mă auziți? începu Gennaro la telefon. Dacă mă auziți, răspundeți-mi acum. Terminat.

— Ascultă bine, fiule, îi răspunse celălalt enervat. Nu știu cine mama dracu' oi fi fiind tu, da' să știi că nu ține poanta asta tâmpită. Suntem aproape lângă doc și avem multă bătaie de cap cu ancorarea. Și acum ia mai dă-ți numele o dată, p-ăla adevărat, sau schimbă postul, că pe noi ai reușit să ne oftici...

Tim citi pe ecran numele FARRELL, FREDERICK D. (Căpitan).

— Ia încearcă să-ți dai seama cine sunt din următoarele câteva vorbe foarte adevărate, i-o tăie Gennaro. Dacă nu întorci nava din drum și nu vii iar spre insulă începând chiar din clipa asta, o să fii judecat pentru încălcarea Paragrafului 509 din Codul Unității Maritime, așa că o să ai surpriza să ți se retragă autorizația profesională, o să fii penalizat pentru fraudă cu minimum cincizeci de mii de dolari și o să înfunzi pușcăria cinci ani încheiați. Acum ai auzit?

Urmă un moment de tăcere apăsătoare.

— Ai receptat mesajul meu, căpitane Farrel?

Și atunci, o voce foarte glacială, rosti:

— L-am receptat.

Iar o alta ordonă:

— Toată lumea la pupa!

Nava începu să se îndepărteze de țărm.

Lex se apucă să chiuie de bucurie, țăpăind ca o maimuțică. Tim se prăbuși vlăguit în fotoliu; ștergându-și fruntea de sudoare.

Numai Grant mai întrebă, foarte curios:

— Auzi, ce-i ăla Codul Unității Maritime?

— Dracu' știe, că eu unul habar n-am dacă există așa ceva, mărturisi Gennaro.

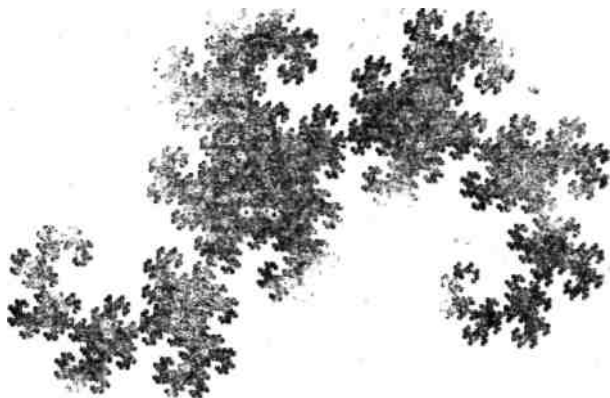
Priveau toți cu satisfacție, ecranul computerului. Se zărea destul de clară silueta prelungă a vasului care lăsa tot mai mult în urmă docul.

— Am impresia că partea cea mai grea s-a dus, oftă Gennaro.

Grant însă clătină din cap, dezaprobator.

— Partea cea mai grea începe de-abia de-acum încolo, zise el cu mâhnire.

A ȘAPTEA ITERAȚIE

"Fără îndoială, de aici încolo, calculele matematice necesare cer tot mai mult curaj celor ce vor să își asume implicațiile practice inevitabile".

IAN MALCOLM

DISTRUGEREA LUMII

Îl mutară pe Malcolm într-o altă cameră a Popasului Turistic, într-un pat curat. Hammond păru că se însuflețește dintr-odată și începu să forfotească de colo-colo, dezmorțindu-se.

— Ei, oftă el. Bine măcar că dezastrul a fost evitat.

— Adică despre ce dezastru e vorba? interveni Malcolm. apoi începu iar să tușească.

— Păi... animalele n-au scăpat de pe insulă și n-au pus stăpânire pe planetă, nu? zise Hammond.

Malcolm se ridică dintre perne și se sprijini într-un cot.

— Nu cumva dumneata erai îngrijorat din pricina asta?

— Ba bineînțeles, doar eram la un fir de păr de așa ceva, spuse Hammond. Pai animalele astea, răpitori, cărora nu le poate sta nimic în cale, ar fi putut scăpa de-aici și ar fi distrus planeta.

— Auzi tu, tâmpit și dobitoc egomaniac ce ești, țipă Malcolm. Îți dai cumva seama de ce dracu' îndrugi acum? Ți-a

trecut cumva prin diblă vreo clipă că poți nimici tu lumea?! Păi, Sfinte Cristoase, ți-ar trebui o forță... de distrugere...

Se prăbuși iar pe spate, vlăguit.

— N-ai cum să distrugi planeta. Nici măcar n-ai cum să visezi la așa ceva.

— Mulți cred că oricum planeta este în pericol, rosti Hammond foarte înțepat.

— Ei bine, află că nu-i deloc așa.

— Dar toți experții sunt de — părere că planeta noastră este în primejdie.

Malcolm oftă din greu, cu tristețe.

— Dă-mi voie să ți spun câteva lucruri despre planeta asta a noastră, zise el. Pământul există de vreo patru miliarde și jumătate de ani. Iar viața a durat pe această planetă cam tot pe-atât, respectiv trei miliarde opt sute de milioane de ani, de când s-a format prima bacterie. Apoi, au urmat primele animale multiceulare, după aceea primele creaturi mai complexe, care trăiau în mare sau pe uscat. Și a urmat și marea, înfloritoarea epocă a animalelor uriașe — amfibienele, dinozaurii, apoi mamiferele, fiecare dintre aceste soiuri viețuind la rândul lor milioane și milioane de ani. Îndelungi dinastii de ființe s-au ivit, au stăpânit lumea, apoi au pierit. Și toate astea s-au întâmplat pe fundalul permanentelor și violentelor schimbări ale planetei: șiruri întregi de munți care se ridicau sau se erodau, impacte extraordinare cu tot felul de comete, erupții vulcanice, oceane ce se întindeau pretutindeni sau secau pe neașteptate, deplasarea de continente întregi... Deci o mulțime de modificări constante și radicale... Chiar și în zilele noastre, cele mai importante caracteristici geografice ale Terrei sunt rezultatul îmbinării a două continente uriașe, care împing relieful spre suprafață, astfel născându-se lanțul muntos al Himalayei, care durează de milioane de ani. Și în tot acest timp, planeta a rezistat tuturor schimbărilor. Așa că, în mod sigur, va supraviețui și după ce specia umană n-ar mai exista...

Hammond se încruntă.

— Numai pentru că a putut rezista atâta vreme, nu înseamnă că asta va urma astfel la infinit, zise el. Dacă de pildă s-ar produce un accident la nivel radioactiv...

— Ei, presupunând că s-ar petrece așa ceva..., acceptă Malcolm. Să ne gândim că ar fi o catastrofa care ar ucide toate plantele și animalele, iar pământul s-ar transforma într-o masă fierbinte pentru următoarea sută de mii de ani... Oricum, viața ar continua să existe undeva — sub pământ sau poate printre ghețurile arctice. Și, după toți acești ani îndelungați, în care planeta nu ar mai fi fost prielnică evoluției speciilor, viața s-ar întinde din nou pe planetă. Iar procesul evoluției sale ar începe din nou. Poate că ar trebui să treacă chiar câteva miliarde de ani ca să se refacă o varietate de specii echivalentă cu cea din zilele noastre. Și, bineînțeles, ființele acelea ar putea fi total diferite de tot ce întâlnim în prezent. Însă oricum, pământul ar reuși să supraviețuiască nimicniciei și prostiei noastre. Numai noi, cu mințile noastre înguste, credem că nu poate scăpa de la pieire.

— Ei, dacă stratul de ozon se tot subțiază..., îl contrazise Hammond.

— Atunci vor pătrunde mai multe radiații ultraviolete până la suprafața planetei. Și ce-i cu asta?

— Păi, asta provoacă chiar cancerul pielii.

Malcolm clătină din cap, disprețuitor.

— Razele ultraviolete sunt propice vieții. Înseamnă energie pură. Pot produce mutații, schimbări, e-adevărat, dar multe forme de viață vor prospera cu ajutorul ultravioletelor.

— Și multe altele or să dispară, conchise Hammond.

Malcolm oftă.

— Crezi că ar fi prima oară când s-ar întâmpla așa ceva? N-ai auzit până acum de oxigen?

— Ba știu că este un gaz necesar vieții.

— *Acum* e necesar vieții. Dar de fapt oxigenul este o otravă metabolică. E un gaz coroziv, ca și fâuorina, care se folosește pentru gravurile pe sticlă. Când a fost produs pentru prima oară oxigenul pe pământ, de către celulele anumitor plante —

asta cu vreo trei miliarde de ani în urmă —, a provocat o catastrofă pentru toate celelalte forme de viață de pe planetă. Pentru că plantele alea poluau mediul cu o toxină mortală. Da, ele eliminau un gaz ucigător și îi sporeau concentrația pe zi ce trecea. Pe planeta Venus, de pildă, concentrația de oxigen este sub unu la sută. Pe Terra însă, concentrația de oxigen a crescut rapid — până la cinci, zece, apoi aproape până la douăzeci și unu la sută! Pământul are o atmosferă pur și simplu otrăvitoare! Da, incompatibilă cu viața!

Hammond părea foarte nervos. '

— Bine, și ce vrei să demonstrezi cu asta? Că poluanții din timpurile noastre vor fi și ei încorporați în atmosferă?

— Nu, îl opri Malcolm. Vreau să ajung la concluzia că viața de pe pământ poate să își poarte singură de grijă. Oamenii cred că o sută de ani înseamnă multă vreme. Acum o sută de ani nu aveam mașini și avioane și vaccine... Ce mai, era o lume cu totul diferită. Însă pentru planetă, o sută de ani *nu înseamnă nimic!* Nici chiar un milion de ani *nu înseamnă nimic!* Pentru că planeta asta trăiește și respiră la dimensiuni mult mai impresionante. Noi nici nu ne putem imagina aceste ritmuri fundamentale, statornice, și nici nu avem înțelepciunea și umilința necesare de a încerca să ne închipuim așa ceva. Noi, ca specie, am viețuit pe pământ numai cât ai clipi din ochi... cam atât. Și dacă mâine am pieri cu toții, în mod sigur, pământului nu i-ar fi deloc dor de noi.

— Și s-ar putea foarte bine să nu fim, spuse Hammond cu tăfnă.

— Așa-i. S-ar putea, îl aprobă Malcolm.

— Atunci ce vrei să spui? Că nu ar trebui să ne îngrijim de mediu?

— Nu, bineînțeles că nu vreau să spun asta.

— Și atunci?

Malcolm tuși și rămase cu ochii pironiți undeva, în zare.

— Să ne înțelegem: planeta nu-i deloc în pericol. *Noi suntem în pericol.* Noi încă n-am dobândit atâta putere încât

să putem distruge planeta și nici s-o salvăm. Dar am putea căpăta forța de a ne salva pe noi înșine.

TOTUL E SUB CONTROL

Trecuseră patru ore încheiate. Era deja amiază. Soarele începuse să coboare din crucea cerului. În camera de control, aerul condiționat funcționa din nou, iar computerul fusese reactivat. Din datele pe care le aveau deocamdată, cei de acolo își dăduseră seama că, din douăzeci și patru de oameni câți fuseseră pe insulă, opt erau morți, iar alții șase dispăruți. Complexul turistic și Popasul (hotelul) erau în afară de orice pericol și nici în partea de nord nu se reperaseră dinozauri. Ceruseră ajutorul autorităților din San José. O trupă de soldați din Garda Națională Costa Ricană era deja în drum spre Isla Nublar, ca de altfel și un avion sanitar, pentru Malcolm. Însă în timpul convorbirii telefonice, cei de la garda costaricană fuseseră deosebit de precauți. Fără îndoială, că înainte de a se trimite ajutor celor de pe insulă, multe telefoane între Washington și San José aveau să se mai poarte! Iar acum se făcuse deja târziu și, dacă elicopterele nu soseau mai curând, erau nevoiți să aștepte până a doua zi dimineată.

Între timp, nu mai aveau nimic altceva de făcut decât să aștepte. Nava se întorcea și ea pe Isla Nublar. Echipajul descoperise trei velociraptori pui jucându-se printre schelăria de la pupa și îi ucisese. Pe insulă, pericolele imediate se părea că dispăruseră de-acum. Toată lumea stătea în complexul turistic sau în hotel. Tim se obișnuise destul de repede să lucreze cu computerul, așa că se apucă să studieze un nou afișaj.

TOATE ANIMALELE

Specie Număr probabil Găsit Ver.

Tyrannosaurus

2

1

4. 1

Maiasaurus

22

20

??

Stegosaurus

4

1

3. 9

Triceratops

8

6

3. 1

Procompsognathids

65

64

??

Othnielia

23

15

3. 1

Velociraptors

37

27

??

Apatosaurus

17

12

3. 1

Hadrosaurus

11

5

3. 1

Dilophosaurus

7

4

4. 3

Pterosaurus

6

5

4. 3

Hypsilophodontis

34

14

??

Euoplocephalids

16

9

4. 0

Styracosaurus

18

7

3. 9

Microceratops

22

13

4. 1

Total

292

203

— Da' acum ce se mai putea petrece, fir'ar să fie?! se miră Gennaro. De ce apar *mai puține* animale?

Grant încuviință din cap.

— Probabil că așa și este.

— Da, în sfârșit, Parcul Jurasic este sub control, adăugă Ellie.

— Adică?

— S-a restabilit echilibrul, îi explică Grant, arătând spre monitoare.

Pe un ecran, se zăreau hipsilofodonții săltând în depărtare, pe o câmpie, în vreme ce o ceată de velociraptori se arăta din partea de apus.

— Gardurile au fost scoase din funcțiune ore întregi, urmă paleontologul. Iar acum se amestecă animalele între ele. Și speciile cunosc într-adevăr echilibrul firesc — un echilibru normal în perioada jurasică.

— Eu unul nu cred că trebuia să se întâmple așa ceva, spuse Gennaro. Pentru că proiectul prevedea că animalele astea nu trebuiau să trăiască la un loc, să se amestece.

— Ei bine, uite că s-a întâmplat...

Pe ecranul unui alt monitor, Grant văzu un grup de velociraptori gonind cu toată viteza spre un hadrozaur de patru tone. Hadrozaurul se întoarse să fugă, însă unul dintre raptori îi sări în spinare, mușcându-l de gâtul lung, în vreme ce ceilalți velociraptori înconjurau uriașa lor pradă, sfârtecându-i picioarele și săltând să-i spintece pântecul

voluminos cu ghearele lor tăioase. În câteva minute, șase raptori doborâseră la pământ hadrozaurul cu mult mai masiv decât ei.

Grant privea, fără să scoată nici o vorbă.

— Ei, așa ți-ai închipuit și tu că ar trebui să fie? îl întreabă Ellie.

— Acum nu mai știu cum îmi închipuiam eu, mărturisi el. Mă rog, nu tocmai...

Se uită iar la computer.

Interveni și Muldoon:

— După câte se pare, toți raptorii adulți sunt liberi, prin parc.

La început. Grant nu dădu prea mare atenție remarcii vânătorului. Rămase în continuare să urmărească priveliștea înfruntării acelor creaturi gigantice. În partea de sud; stegozaurul își flutura coada puternică, plină de țepușe ascuțite, dând roată furios puiului de tiranozaur, care îl privea descumpănit și, din când în când, se repezea în zadar să muște spinii aceia amenințători. În sectorul vestic, tricerapatorii adulți se luptau între ei, năpustindu-se unul asupra celuilalt și încrucișându-și cornurile rezistente. Unul dintre ei zăcea deja în agonie, într-o baltă de sânge.

— Mai avem încă vreo oră bună până la sfârșitul zilei, domnule Grant, zise iar Muldoon. De ce să nu profităm de lumina asta? Dacă ați vrea să mergem să descoperim cuiburile alea...

— Dumneata ai dreptate, recunosc Grant. Vreau să merg.

— Mă gândeam eu că atunci când or să vină costaricanii ăia, or să bănuiască probabil că insula asta ridică probleme de ordin militar, zise Muldoon. Mă rog, ceva care trebuie neapărat distrus cât mai repede cu putință.

— Al dracului să fiu dacă n-au dreptate, mormăi Gennaro.

— Or să bombardeze din elicopter, urmă Muldoon. Probabil cu napalm sau cu gaz lacrimogen. Dar oricum, tot din elicopter or să arunce proiectilele.

— Eu sper din tot sufletul, adăugă Gennaro. Pentru că insula asta e mult prea periculoasă. Fiecare animal de aici trebuie nimicit. Și cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Grant îl opri:

— Asta nu este de ajuns.

Se ridică degrabă în picioare, gata de plecare.

— Haideți, la drum, îi îndemnă el.

— Am impresia că nu înțelegi ce vreau să spun, Alan, interveni Gennaro. Părerea mea este că insula asta este într-adevăr prea primejdioasă. Trebuie neapărat să fie ștearsă de pe fața pământului. Și fiecă animal viu de aici trebuie să fie nimicit. Iar de asta se vor ocupa soldații costaricani. Cred că ar trebui să îi lăsăm pe ei să ducă treaba asta la bun sfârșit, doar ei se pricep la așa ceva. Acum m-ai înțeles?

— Perfect, îl asigură Grant.

— Ei, păi atunci ce treabă mai ai tu? se miră avocatul. E vorba de o operațiune militară. Așa că las-o în seama lor.

Paleontologul simți o durere ascuțită în umăr, acolo unde îl zgâriase raptorul.

— Nu, nici gând. *Noi* trebuie să avem grijă de asta, răspunse el.

— Las-o, domnule, în seama celor care știu ce să facă...

Grant își aminti atunci cum îl găsisese el pe Gennaro ghemuit ca un șobolan și îngrozit de moarte, în cabina camionului din centrala electrică. Și asta cu numai șase ore în urmă. Dintr-odată își pierdu cumpătul, îl prinse de guler pe celălalt și îl propti furios de zidul încăperii.

— Ascultă aici la mine, nemernic și vierme ticălos ce ești, scrâșni el. Ai o mare responsabilitate în ce privește toată afacerea asta, așa că din acest moment vei începe să te porți ca atare.

— O. K., am înțeles, tuși Gennaro, strangulat.

— Nu, n-ai înțeles nimic. Pentru cazul că tot timpul, încă de la bun început, ți-ai declinat răspunderea pentru toate astea...

— Pe dracu'...

— Ai atras investitorii într-o întreprindere pe care tu însuși nu erai în stare să o înțelegi. Ai acceptat să fii acționar într-o afacere pe care n-ai fost în stare să o ții în frâu. Nu ai controlat deloc activitatea unui individ pe care, din proprie experiență, îl cunoșteai drept mincinos și escroc. Și i-ai permis descreieratului ăsta să se joace ca un tâmpit cu cea mai periculoasă tehnologie din istoria omenirii. De-aia spun eu că n-ai fost la înălțimea responsabilității tale.

Gennaro tuși din nou, sufocându-se.

— Bun, gata, de-acum o să îmi asum responsabilitatea deplină.

— Nu, încă nu, îl contrazise celălalt. Încă încerci să nu îți asumi responsabilitatea. Numai că de-acum înainte nu mai ții, gata!

Îi dădu drumul avocatului, care se frânse de spate, cu răsuflarea tăiată. Grant se întoarse spre Muldoon:

— Ce arme putem lua cu noi?

— Numai niște plase electrice și niște bastoane cu șocuri electrice.

— Cât de eficiente sunt bastoanele alea? se interesă paleontologul.

— Arată cam ca bețele alea cu care se țin rechinii la distanță. Au un capăt prin care se produc descărcările electrice în contact cu corpul. Cu un voltaj mare, dar amperaj scăzut. Nu este fatal, însă pentru o vreme paralizează animalul.

— Ei, asta nu o s-o putem face. zise Grant îngândurat. Cel puțin nu în cuib.

— Ce cuib? tuși Gennaro.

— În cuibul raptorilor, îi explică Ellie.

— *În cuibul raptorilor?!*

Grant nu îl băgă în seamă, ci întrebă doar:

— Dar zgărzi dintr-acelea cu micro-emitătoare aveți?

— Sunt sigur că mai avem, spuse Muldoon.

— Ei, adu și una dintr-acelea. Mai e ceva pe-aici care poate fi folosit pentru apărare?

Muldoon clătină din cap cu tristețe.

— Ei, asta e, oftă Grant. Adună tot ce poți.

Muldoon ieși din cameră. Paleontologul se întoarse spre Gennaro:

— Insula dumitale e o întreagă harababură, domnule avocat. Experimentul dumitale este o încurcătură uriașă. Care trebuie descâlțită. Însă nu poți face asta până ce nu știi până unde se întinde harababura. Și asta înseamnă să găsești mai întâi cuiburile de pe insulă. Mai ales cuiburile de velociraptori. Probabil că sunt cine știe în ce locuri ascunse. Iar noi trebuie să le găsim, să le inspectăm și să numărăm ouăle. Trebuie să luăm în calcul fiecare animal născut pe insula asta. După care putem să o facem una cu pământul. Dar mai întâi mai avem niște treburi de rezolvat.

Ellie se uită la harta verticală, pe care se distingeau acum animalele și mișcările lor în teritoriu. Tim lucra la calculator. Femeia arătă spre hartă:

— Raptorii sunt reperați acum în aria sudică, acolo unde sunt câmpurile acelea vulcanice. Poate că le place căldura.

— Și pe-acolo există locuri prielnice pentru ascunzători?

— Cam așa se pare. În partea aceea sunt o mulțime de construcții pentru pomparea apei, construcții din beton armat, care permit irigarea arealului sudic. Sunt o mulțime de săpături subterane. Deci acolo velociraptorii au apă și adăpost.

Grant încuviință din cap.

— Da, atunci acolo trebuie să se afle.

— Eu am impresia totuși că mai există o intrare dinspre plajă, îi aminti Ellie.

Se întoarse spre monitoare și strigă:

— Tim, vrei tu să ne arăți căile de acces spre construcțiile subterane?

Tim însă păru că nu o aude.

— Tim! repetă ea:

Băiatul era aplecat asupra tastaturii computerului, foarte concentrat.

— Numai o clipă, vă rog, se scuză el. Am găsit ceva,

— Ce anume?

— O magazie nemarcată. Habar n-am ce poate fi înăuntru.

— Ar putea fi arme acolo, sugeră Grant.

Se duseră cu toții în spatele centralei electrice, să descuie ușa aceea masivă, blindată. Dedesubt, se dezvălui un șir de trepte de beton, care coborau mult sub nivelul solului.

— Blestematul ăla de Arnold, ocăra Muldoon în vreme ce se împiedica pe scări. Probabil că el a știut tot timpul de camera asta secretă.

— Poate că nu știa, zise Grant. Pentru că n-a încercat să vină deloc aici.

— Mă rog, da' scârba aia de Hammond știa. Sunt sigur că știa cineva de magazia asta.

— Unde-i acum Hammond?

— Tot la hotel.

Ajunseră la capătul scărilor și dădură peste o mulțime de măști de gaze atârinate pe pereți, în cuiere, ambalate în săculeți de plastic. Aprinseră lanternele și luminară în interiorul încăperii, unde descoperiseră câteva cuburi mari, de sticlă groasă, înalte de peste jumătate de metru și cu capace de oțel. Grant observă că înăuntru erau o puzderie de sfere mici, întunecate la culoare. Parcă s-ar fi aflat într-o moară uriașă, pentru măcinat piper, gândi el.

Muldoon însă desfăcu îndată capacul unuia dintre cuburile de sticlă și scoase de acolo o sferă. O privi în lumină și se încruntă, mânios.

— Talpa iadului să mă strângă pe mine de gât!... exclamă el.

— Ce-i aia? se interesă Grant.

— MORO-12, îi explică Muldoon. Un gaz paralizant. Iar jucăriile astea mici sunt grenade. Sute și sute de grenade.

— Bun. Acum hai să pornim la treabă, zise Grant, mohorât.

— Mă iubește, se mândri Lex, numai zâmbet. Stăteau acum în garajul din complexul turistic, lângă micul raptor pe care Grant îl capturase în tunel. Fetița dezmiarda animalul printre barele de oțel ale cuștii. Iar puiul de dinozaur se gudura și se freca drăgăstos cu capul de gâtul micuței.

— Eu aș fi mai cu băgare de seamă, dac-aș fi în locul tău, o sfătui Muldoon. Lighioana asta, cât de prichindică e, poate să te muște destul de rău.

— Nu, nici vorbă. Mă iubește. Îl cheamă Clarence.

— Clarence?!

— Întocmai, se fandosi Lex.

Muldoon ținea în mână zgarda de piele cu micro-emițătorul atașat într-o parte. În căști, Grant putea auzi bâzâitul electronic strident al aparatului ce transmitea deja,

— Ce, e vreo problemă cu zgarda aia? întrebă el.

Lex încă mângâia velociraptorul printre zăbrele?

— Eu fac pariu că pe mine mă lasă să i-o pun, se lăudă ea.

— Eu unul n-aș prea încerca, în locul tău, spuse Muldoon, precaut. Dihăniile astea sunt imprevizibile.

— Pe mine o să mă lase, rosti fetița, foarte convinsă.

Așa că vânătorul se văzu nevoit să îi dea ei zgarda, iar fetița o întinse în cușcă, în așa fel încât dinozaurul să o poată adulmeca. După care, pe nesimțite, trecu zgarda pe după gâtul animalului. Când Lex strânse cureaua și închise catarama, raptorul căpătă o culoare verde-strălucitoare. După care se liniști și reveni la nuanța lui obișnuită.

— Să fiu eu al naibii! exclamă Muldoon.

— Țsta-i cameleon, se miră fetița.

— Ceilalți raptori n-ar putea să se poarte așa, de regulă, remarcă vânătorul încruntându-se. Numai că animalele astea născute în libertate cred că sunt deosebite. Apropo — zise el întorcându-se către Grant — dacă sunt numai femele, cum de pot să se înmulțească? N-ai mai ajuns deloc să îmi explici și mie cum e cu ADN-ul ăla de broască.

— Nu-i ADN de broască, îl corectă Grant. E ADN amfibilian. Numai că întâmplarea face ca fenomenele astea să se observe cel mai bine la broaște. Mai ales broaștele vestafricane, din câte îmi aduc eu aminte.

— Și ce fenomen mai e și ăsta?

— Transsexuare, îi explică Grant. Mai pe înțelesul tuturor: schimbarea completă a sexului.

Îi povesti apoi că numeroase specii de plante și animale își dovediseră capacitatea de a cunoaște, în procesul vieții lor, etape de transformare totală a sexului. Ca de pildă: orhideele, unii pești sau creveți și, cel mai sigur — broaștele. Cercetătorii descoperiseră că broaștele depuneau ouă din care ieșeau după câteva luni numai masculi. În prima fază, aveau caracteristici fizice tipic masculine, scoteau sunete de împerechere ca orice mascul, era stimulată dezvoltarea hormonală specifică și se producea maturizarea gonadelor masculine. Ba chiar reușeau să se împerecheze cu femelele.

— Glumești, sau cum?! exclamă Gennaro. Și cum de vine asta?

— După toate aparențele, schimbarea sexului este favorizată și de situația în care toate animalele sunt de același sex. Atunci, unele amfibiene încep în mod spontan să se transforme din femelă în mascul.

— Și asta crezi dumneata că s-a întâmplat și cu dinozaurii ăștia?

— Mă rog, până la proba contrarie, asta este explicația mea, mărturisi Grant. Eu cred că ăsta-i răspunsul. Și-acum, mergem să găsim cuiburile alea?

Se îngrămădiră cu toții în jeep, iar Lex luă în brațe puiul de velociraptor, scoțându-l din cușcă. Animalul părea destul de liniștit, aproape îmblânzit, la pieptul fetei. Ea îl bătuse ușurel cu mâna pe creștet, pentru ultima dată, apoi îi dădu drumul.

Însă micul dinozaur nu voia să se urnească din loc.

— Gata, uș de-aici! îl împinse Lex. Du-te la tine acasă!

Raptorul o privi câteva clipe, apoi se întoarse pe loc și o zbughi în desiş.

Grant ținea în mână aparatul de recepție și asculta în căști semnalele electronice. Muldoon conducea mașina. Automobilul se hurduca acum pe drumul principal, îndreptându-se spre sud. Gennaro se întoarse către paleontolog și îl întrebă:

— Da' cum arată cuibul ăla?

— Cine naiba știe? ridică Grant din umeri.

— Păi aveam impresia că totuși dumneata ai dezgropat lighioanele alea...

— Eu am descoperit cuiburi de *dinozauri fosili*, îl corectă celălalt. Însă toate fosilele sunt afectate de trecerea mileniilor. Noi n-am putut face decât vreo câteva ipoteze, câteva supoziții, însă de fapt nimeni nu poate ști cum arată cuiburile adevărate.

Tăcu și ascultă bâzâiturile din căști, apoi îi făcu semn lui Muldoon să se abată spre vest. Se părea că Ellie avusese dreptate: cuibul se afla undeva în partea sudică, prin câmpia vulcanică.

Într-un târziu, Grant adăugă:

— Trebuie să înțelegi și dumneata odată pentru totdeauna: noi nu avem cum să cunoaștem toate detaliile despre comportamentul reptilelor, de pildă, care din ele își fac cuiburi, cum ar fi crocodilii și aligatorii, pentru că sunt niște animale foarte greu de studiat. Însă se știe de pildă că, în cazul aligatorilor americani, numai femelele apără cuibul, așteptând vremea când puii ies din ouă. La începutul primăverii, aligatorul mascul petrece uneori zile întregi culcat

lângă femelă, împlinind astfel ritualul seducerii acesteia, aruncându-i întruna bulbuci de salivă în falcă, ca să o atragă, iar în cele din urmă, ea își ridică docilă coada și îi permite să o fecundeze. În timpul când femela construiește deja cuibul pentru a-și depune ouăle, respectiv după două luni de la actul împerecherii, masculul este demult plecat. Iar ea păzește cu strășnicie cuibul de formă conică, înalt de aproape un metru, iar când noii-născuți încep să scâncească și sparg coaja ouălelor, ea îi ajută de multe ori să sfărâme găoacea, apoi îi împinge către apă. Uneori îi duce chiar ea acolo, în gură.

— Deci aligatorii adulți îi apără pe pui?

— Da, răspunse Grant. În plus, în privința puilor au un fel de solidaritate de specie. Micii aligatori au un fel specific de a scânci, atunci când se află în pericol. Și orice adult care îi aude chiar dacă nu este părintele lor — le sare în ajutor, printr-un atac-fulger, foarte violent. Fără nici un alt avertisment. Pur și simplu se repede și sfâșie tot...

— Sfinte Dumnezeule, bâigui Gennaro, apoi amuți.

— Numai că dinozaurii nu sunt reptile, remarcă Muldoon foarte laconic.

— Tocmai. Însă modul de comportare al dinozaurilor ar putea fi mult mai asemănător cu acesta decât cu acela al oricărei specii de pasăre.

— Deci, dumneata nu știi de fapt cum ar putea fi. se îngrijoră Gennaro. Nici nu ai habar cum ar putea arăta cuibul ăla?

— Nu, recunosc Grant. Habar n-am.

— Ce să-ți spun! pufni avocatul. Câți bani aruncați aiurea pe "specialiștii" ăștia!

Grant nu îi dădu deloc atenție. Deja se simțea mirosul de sulf. Și, chiar în fața lor, observă fuioarele prelungi ce se înălțau deasupra câmpiei împânzită cu vulcani.

Solul era pur și simplu fierbinte, remarcă Gennaro, în vreme ce pășea mai departe. Da, *pur și simplu fierbinte!* Din loc în loc, mîzga aceea bolborosea și arunca stropi încinși din pămînt. Iar aburii sulfuroși, urât mirositori, se ridicau în vîlătuci groși, șuierători, ajungându-le până la umăr. Parcă ar fi coborât în miezul iadului.

Se uită la Grant, care mergea alături de el, cu căștile la urechi, ascultând semnalele electronice. În cizmele lui de cowboy, cu cămașă hawa-iană și blugi soioși, paleontologul părea foarte detașat, foarte liniștit, ca și cum ar fi făcut doar o plimbare pe bulevard. Numai că Gennaro nu era liniștit. Era îngrozit de locul acela de coșmar, care putea înfiorător și unde, cine știe în ce parte, colcăiau velociraptorii. Nu pricepea defel cum de reușea Grant să rămână atît de netulburat.

Ca de altfel și femeia aceea, Ellie Sattler. Și ea mergea la fel, privind împrejur cu mult calm.

— Nu-ți faci chiar nici o problemă în momentele astea? îl întrebă el pe Grant. Mă rog, chiar nu ți-e teamă defel?

— Trebuie să ducem treaba asta la bun sfârșit, asta e, răspunse Grant, apoi tăcu fără să-i mai dea alte explicații.

Înaintară printre trombele acelea de aburi fierbinți. Gennaro pipăi grenadele cu gaz paralizant, pe care și le îndesase în centură. Nu se putu abține să nu o sâcâie și pe Ellie:

— Cum naiba de nu-i e groaza de locul ăsta?

— Poate că îi este, zise femeia. Însă toată viața lui s-a gândit numai la așa ceva.

Gennaro încuviință din cap, părînd că a înțeles. Însă după aceea se întrebă oare cum o fi când stai să aștepti o viață întreagă ceva anume. Oare el avusese vreun scop pe care să îl urmărească o viață întreagă? își dădu seama că nici măcar nu se gândise la asta.

Grant își miji ochii, în lumina asfințitului, scrutînd terenul dinainte. Chiar în fața lor, printre fuioarele de aburi, un animal se opri locului, uitîndu-se la ei. Apoi țâșni mai departe.

— Nu cumva era raptorul acela? întrebă Ellie.

— Așa cred. Sau poate că era un altul. În orice caz, tot pui.

— Probabil.

Ellie îi povestise cum velociraptorii se jucaseră pur și simplu cu ea, prefăcându-se că o atacă printre zăbrelele gardului, ca să îi distragă atenția de la cel ce se urcase pe acoperiș. Dacă era adevărat, atunci purtarea lor dovedea o capacitate mentală mult superioară celorlalte forme de viață de pe pământ. După teoriile formulate până atunci, însușirea de a imagina și a executa un plan dinainte stabilit, era caracteristică numai pentru trei specii: cimpanzei, gorile și specia umană. Deci atunci apărea posibilitatea ca și dinozaurii să intre în aceeași categorie.

Micul velociraptor apărură iar, țopăind în lumina apusului. Rămase o clipă pe loc, apoi o porni mai departe, scoțând un țipăt strident. Într-adevăr, parcă voia să le dea de înțeles că îi duce undeva.

Gennaro se încruntă, îngrijorat.

— Cât de inteligenți sunt? se interesează el.

— Dacă te gândești numai că seamănă cu păsările, atunci vei avea o mare surpriză, zise Grant. Pentru că unele cercetări recente au demonstrat că papagalul cenușiu este (comparativ vorbind) cam la fel de inteligent ca și cimpanzeul. Iar cimpanzeii sunt sigur capabili de a folosi limbajul. Cercetătorii însă au stabilit că papagalii au o structură emoțională comparabilă cu aceea a unui copil de trei ani, însă inteligența lor este incontestabilă. În mod clar, papagalii posedă o judecată uimitoare.

— Numai că eu unul n-am auzit să fi fost cineva omorât de vreun papagal până acum, mormăi Gennaro, mohorât.

***

Din depărtare, se auzea foșnetul valurilor ce se spărgeau la țărm. Câmpurile vulcanice rămăseseră de-acum în urma

lor. Ajunseră la marginea unei câmpii plină de bolovani. Micul velociraptor se cățăără pe un pietroi și dintr-odată dispăru.

— Unde s-a dus? întrebă Ellie.

Grant ascultă câteva clipe semnalele din căști. Pe neașteptate, bâzâitul acela se întrerupse.

— S-a dus, gata...

Se grăbiră să se apropie de locul acela. Dădură peste o groapă largă, cu diametrul cam de doi metri, săpată chiar între bolovani. În timp ce ei se uitau uluiți într-acolo, puiul de velociraptor apăru din nou, clipind din ochi, orbit de lumină. Apoi chirăi iar și o zbughi îndărăt.

— Nici nu mă gândesc, se eschivă Gennaro. Nici nu-mi trece prin cap să intru acolo.

Grant nu zise nimic. Ajutat de Ellie, se apucă să scotocească după echipamentul necesar. Curând, asamblară o cameră' video în miniatură, atașată unui monitor portabil. Legă camera de o frânghie, o puse în funcțiune și o coborî cu grijă în groapă.

— Da' n-o să vedeți nimic așa, pufni Gennaro.

— Să o mai reglăm puțin, sugeră Grant.

În tunelul săpat imediat sub nivelul solului, încă pătrundea destulă lumină ca să poată desluși pereții rotunjiți, murdari, ai construcției. Apoi tunelul se lărgea dintr-odată. Prin micro-emisător, se auzi un chirăit subțirel. Apoi un fel de trâmbițat, mai puternic. Da, și mai multe foșgăieli, probabil făcute de mai multe animale.

— O. K., se pare că ăsta-i cuibul, conchise Ellie.

— Da' nu puteți vedea *nimic*, insistă Gennaro.

Își șterse fruntea de sudoare.

— Nu, întări Grant. Dar măcar îi putem auzi.

Ascultă cu atenție câteva momente, apoi scoase camera de luat vederi din groapă, și o așeză pe pământ.

— Bun, haideți! hotărî el.

Se urcă pe bolovani, până la buza hrubei. Ellie luă cu ea o lanternă și un baston cu șocuri electrice. Grant își puse o mască de gaze și se lăsă pe burtă, cu picioarele întinse înapoi.

— Doar nu vorbești serios că vrei să intri acolo, tremură Gennaro.

Grant încuviință din cap.

— De ce nu? Nu mă sperii eu așa ușor. Eu intru primul, apoi Ellie, și dumneata ultimul.

— Stai puțin, stai puțin! sări Gennaro, speriat de moarte. Da' de ce să nu aruncăm noi mai întâi grenadele astea în groapă, și dup-aia să intrăm? Nu-i mai logic așa?

— Ellie, ai luat lanterna?

Ea îi întinse lanterna.

— Ei, ce zici de propunerea mea? insistă Gennaro. Ce părere ai?

— Nu mai pot de bucurie, e minunată, pufni Grant.

Se întoarce iar cu fața spre groapă.

— Ai văzut vreodată o ființă murind asfixiată de un gaz paralizant?

— Nu...

— Ei, atunci află că gazul ăsta provoacă niște convulsii groaznice.

— Mă rog, îmi pare rău dacă e cam neplăcuta situația, dar...

— Uite ce-i: să ne înțelegem, se enervă Grant. Noi coborâm aici ca să aflăm cât de mulți dinozauri s-au născut în libertate. Dacă mai întâi omori animalele astea și din pricina spasmelor, unele din ele cad peste cuiburile cu ouă, s-a dus dracu' încercarea noastră de a ne lămuri odată pentru totdeauna. Așa că n-avem cum să facem așa ceva.

— Dar...

— *Dumneata* ai făcut animalele astea, domnule Gennaro.

— *Nu eu!*

— Banii dumitale le-au făcut. Și strădaniile dumitale. Ai ajutat la crearea lor. Deci, sunt creația dumitale. Și-ăcum nu poți să le omori numai așa, pentru că îți țâțâie puțin fundul de frică!

— Da' nu-mi țâțâie deloc fundul de frică, zise Gennaro. Pur și simplu sunt al dracului de îngrozit...

— Gata cu vorbăria, luați-vă după mine, i-o reteză Grant.

Ellie îi dădu un baston cu șocuri electrice. El își dădu drumul încet în groapă și mormăi:

— Cam strâmt pe aici!

Trase adânc aer în piept, întinse brațele înainte; apoi se auzi numai un răcâit și dispăru cu totul.

Căzu în gol prin groapa aceea întunecată și pustie.

— Ce naiba a pățit? se impacientă Gennaro.

Ellie se apropie de gura gropii și ascultă cu atenție. Apăsă pe butonul radioului și întreabă în șoaptă:

— Alan?...

Urmă un moment de tăcere, care ei i se păru o veșnicie. Apoi auzi slab.

— Aici sunt...

— E totul în ordine, Alan?

Urmă iar o pauză apăsătoare. Când, într-un târziu, paleontologul răspunse, vocea lui suna total schimbată, de parcă ar fi fost copleșit de uimire.

— Totul e în ordine, îi asigură el.

APROAPE CONFORM MODELULUI ÎNIȚIAL

De pe holul hotelului, Hammond intră în camera lui Malcolm. Bătrânul era foarte neliniștit și nu se simțea deloc în apele lui. După ce își irosise ultimele puteri în timpul ultimei lor discuții, matematicianul intrase într-o comă prelungită, iar acum, după câte i se părea și lui Hammond, nu prea mai avea șanse de scăpare. Adevărat, elicopterul fusese trimis spre insulă, însă numai bunul Dumnezeu știa când avea să sosească acolo. Gândul că Malcolm avea să moară, îl umplea pe Hammond de tulburare și spaimă.

Și, în mod paradoxal, pe Hammond îl durea mult mai mult sufletul pentru Malcolm, tocmai pentru că nu îl plăcea deloc. Da, suferea chiar mai multdecât dacă ar fi pierdut un

prieten. Pentru că Hammond simțea că moartea lui Malcolm, atunci când s-ar fi produs, avea să fie ultima dovadă a eșecului total, ceea ce bătrânul pur și simplu nu ar fi putut suporta.

În orice caz, în încăperea aceea, se înstăpânise un miros ciudat, de cadavru. Da, de cadavru. Era chiar duhoarea cărnii omenеști ce intra deja în putrefacție.

— Totul... e parad..., bolborosi muribundul, zvârcolindu-se pe pernă.

— Își revine? se interesă Hammond.

Harding clătină din cap cu tristețe.

— Dar ce tot zicea acolo?. Ceva despre paradis?

— Nu am înțeles, spuse veterinarul.

Hammond mai dădu încă o dată ocol încăperii. Deschise și mai mult ferestrele, să intre aer proaspăt. Într-un târziu, simțind că nu mai poate răbda să rămână acolo nici o clipă, întrebă:

— E vreo problemă dacă ies prin preajmă, pe-afară?

— Nu cred, răspunse Harding. Am impresia că în zona asta totul e în ordine.

— Bun, atunci eu mă duc să iau o gură de aer, pe-aici, prin apropiere.

— În regulă, zise celălalt.

Reglă cantitatea de antibiotice din perfuzii.

— Mă întorc repede.

— Bine.

Hammond ieși din clădire, în lumina încă puternică a zilei, întrebându-se de ce oare se mai ostenise să îi dea atâtea asigurări lui Harding. La urma urmei, individul era angajatul lui. Hammond nu trebuia să se explice în fața nimănui.

Trecu de porțile gardului de protecție, scrutând parcul. Era deja după-amiază, târziu, venise momentul în care ceața se mai subția, iar pe alocuri!se zărea soarele. Însă deodată soarele pieri cu totul, iar bătrânul se gândi că era semn rău. Indiferent de ce aveau să spună ceilalți, el știa că la început parcul acela era de mare viitor. Și, chiar dacă bătosul acela

prostănac de Gennaro se hotăra să ordone distrugerea insulei, nu mai avea nici o importanță:

Pentru că John Hammond știa sigur că în anumite locuri secrete de la sediul firmei InGen, din Palo Alto, existau zeci de embrioni congelați. Așa că nu era o problemă să îi dezvolte iar, pe o altă insulă, într-altă parte a lumii... Și dacă pe Isla Nublar avuseseră necazuri, data următoare aveau să rezolve din start toate dificultățile acelea. În fond, așa era posibil progresul. Prin rezolvarea greutăților apărute pe parcurs, nu?

Gândindu-se la toate acestea, ajunse la concluzia că de fapt Wu nu fusese deloc omul potrivit pentru sarcina pe care i-o dăduse el. Da, în mod cert, Henry Wu fusese mult prea neglijent, pusese prea puțin suflet pentru îndeplinirea măreței idei a lui Hammond. Pe deasupra, geneticianul era prea preocupat cu perfecționarea la nesfârșit a muncii sale. În loc să vrea numai să facă dinozauri, el nu își bătea capul decât cum să îi facă mai docili?! Hammond avea o sumbră bănuială că de fapt acele încercări ale specialistului stăteau la baza tuturor eșecurilor din Parcul Juristic.

Wu era de vină.

În plus, era nevoit să recunoască că nici John Arnold nu era deloc potrivit pentru funcția de inginer-șef, pe care o deținuse. Arnold avea niște scrisori de recomandare grozav de impresionante, dar în acel moment al carierei sale era deja foarte obosit și, pe deasupra, era din fire un alarmist incorigibil. Nu lucrase deloc organizat, așa că pierduse din vedere o mulțime de lucruri. Foarte importante.

Adevărul era că și iui Wu, și lui Arnold, le lipsea cea mai însemnată însușire dintre toate, își zise Hammond, foarte categoric. Și anume *viziunea*: Acel hotărâtor act de imaginație care putea permite oricui să vadă cu ochii minții un parc minunat, nemaivăzut, în care copiii uimiți, cu mânuțele prinse de zăbrelele gardurilor, se mirau la nesfârșit în fața acelor ființe extraordinare, parcă abia întrupate din paginile cărților lor de povești. Da, asta însemna adevărata *viziune*. Capacitatea de a putea citi viitorul. Capacitatea de a te

strădui din toate puterile, de a pune în joc toate resursele, pentru ca visul să devină realitate.

Nu, nu, nici Wu, nici Arnold nu erau deloc oamenii potriviți pentru acea misiune nemaiîn-tâlnită.

Și, dacă tot era să se gândească la asta, trebuia să recunoască totuși că nici Ed Regis nu fusese o alegere prea inspirată. Măcar Harding nu conta prea mult, din punctul lui de vedere. Muldoon era un bețiv...

Hammond clătină din cap, foarte nervos. Da, da, în mod sigur, data următoare avea să facă totul mult mai bine.

Pierdut în gândurile sale, se îndreptă spre bungalow, urmând firul potecii ce o lua în partea de nord a complexului turistic. Trecu pe lângă unul dintre muncitori, icare dădu din cap, scurt, în semn de salut. Hammond nu se osteni să îi răspundă la binețe. Lui i se păruse dintotdeauna că muncitorii ticanî erau cu toții la fel de insolenți. Ca să fie sincer până la capăt, își spuse că până și alegerea acelei insule din apropierea statului Costa Rica nu fusese prea înțeleaptă. Nu trebuia cu nici un chip să mai facă asemenea greșeli grosolane...

Și atunci, răgetul tiranozaurului se auzi îngrozitor de aproape. Hammond se răsuci pe loc atât de repede, încât se prăbuși drept în mijlocul drumului, iar când se uită înapoi, i se năzări că vede umbra tiranozaurului cel tânăr stârnind frunzișul, pe lângă cărarea pavată cu lespezi, apropiindu-se de el.

Dar ce căuta T-rex acolo? Cum de ajunsese dincolo de gardul electric?

Bătrânul simți cum îl înăbușă o mânie cumplită, Însă chiar atunci îl zări pe muncitorul tican alergând cât îl țineau picioarele; ca să își scape viața; iar Hammond se folosi de acel moment pentru a sări și el în picioare și se năpusti ca turbat în desișul de dincolo de potecă. Se afundă într-o clipă în beznă, se împiedică și căzu, cu fața în frunzele ude și țărâna jilavă, apoi se ridică iar în picioare, o luă la goană, căzu din nou și iar alergă cât putu... Deja ajunsese pe panta unui deal

abrupt, pietros, așa că nu își putea ține echilibrul... Se rostogoli neputincios, lovindu-se în cădere, până ce se opri chiar la poalele dealului. Fața îi era cufundată într-un fir de apă caldută, ce susura împrejurul lui și îi înecase nările.

Căzuse cu fața în jos drept într-un pârau?!

Se speriasse așa, prosteste! Ce tâmpenie de neiertat! Ar fi trebuit să se ducă direct la bungalow. Începu să se blesteme singur. În timp ce încerca să se ridice în picioare, în glezna dreaptă îl săgetă o durere atât de cumplită, încât îi dădură lacrimile. Pipăi cu grijă locul: probabil că își rupsese piciorul. Se chinui să se lase cu toată greutatea pe piciorul lovit și, fără voie, scrâșni din dinți.

Da, acum era aproape sigur că își rupsese piciorul.

În camera de control, Lex îi zicea lui Tim:

— Tare mi-aș mai fi dorit să ne ia și pe noi la cuibul ăla...

— E prea primejdios pentru noi, Lex, îi explică frate-său. Noi trebuie să rămânem aici. Ei, ia ascultă!

Apăsă pe un alt buton și răgetul tiranozaurului; înregistrat pe bandă, stârni ecouri în toate difuzoarele parcului.

— Phii, ce minunăție! se miră Lex. De data asta a fost mai bine decât data trecută!

— Poți să te joci și tu așa, zise Tim. Și dacă apeși aici, o să aibă și reverberații...

— Ia lasă-mă și pe mine să încerc, se repezi Lex.

Apăsă pe buton. Răgetul tiranozaurului se auzi din nou.

— Da' nu putem să-l facem să dureze mai mult? propuse ea.

— A, sigur că da, spuse băiatul. Nu avem decât să apăsăm aici...

Zăcând acolo, la poalele dealului, Hammond auzi răgetul tiranozaurului venind de undeva, din junglă.

Isuse mare?!

Începu să tremure din toate încheieturile, de groază. Urletul acela era terifiant, parcă ar fi fost un răcnet dintr-o altă lume. Așteptă să vadă ce o să se mai întâmple. Oare ce avea să facă tiranozaurul? L-o fi înhățat deja pe muncitorul tican? Așteptă în tăcere, însă nu se auzea decât țârâitul nenumăraților cicada din junglă. Într-un târziu, își dădu seama că își ținea respirația, așa că răsuflă prelung, parcă mai venindu-i inima la loc.

Din pricina gleznei rănite nu putea să urce dealul. Era nevoit să aștepte acolo, pe fundul văii. După ce tiranozaurul avea să se depărteze, putea să strige după ajutor. Până atunci, nu îl păștea nici un pericol acolo unde se afla.

După câteva minute, prin amplificatoare, se auzi o voce:

— Haide, Timmy, acum trebuie să încerc și eu. Haide, lasă-mă și pe mine să dau drumul la răgetul ăla...

Copiii!

Urletul tiranozaului răsună din nou, dar de data aceea glasul înfiorător căpătase un timbru aproape muzical, parcă ar fi fost însoțit de un ecou prelungit, care rămase mult după aceea.

— Phii, grozav! zise fetița. Ia mai fă o dată!

Blestemații ăia de copii?!

N-ar fi trebuit pentru nimic în lume să aducă acolo bestiile alea mici. Încă de la bun început, numai bătaie de cap avusese cu ei! Nimeni nu le dorise prezența. De fapt, Hammond îi adusese numai pentru că se gândise că avea să îl impresioneze pe Gennaro, ca să nu distrugă rezervația, însă tâmpitul ăla de Gennaro oricum n-ar mai fi permis continuarea lucrărilor parcului, nici în ruptul capului. Iar atunci, copiii ajunseseră în camera de control și începuseră să încurce totul pe-acolo, ca să se joace... Cine mama dracu' le dăduse voie?!

Inima începu să îi bată nebunește, din cauza nervilor, și simți că respiră tot mai anevoie. Se strădui să se liniștească. Nu, nu era nimic în neregulă. Totul era sub control. Chiar

dacă el nu putea urca dealul acela, nu putea să fie la mai mult de o sută de metri de bungalow și de complexul turistic. Se așeză pe pământul jilav, ascultând atent zgomotele junglei dimprejurul lui. După o vreme însă, se apucă să strige din toate puterile după ajutor.

Vocea lui Malcolm era doar o șoaptă.

— Totul... pare diferit... de cealaltă parte a problemei..., bâiguia el.

Harding se aplecă asupra lui, ca să priceapă ce spune:

— De cealaltă parte?

Își închipuia că Malcolm vorbește despre moarte.

—... Când se schimbă sensul..., îngână Malcolm.

— Când se schimbă?

Malcolm însă nu mai avu putere să răspundă. Doar buzele lui roșiră, neauzit:

— Modelul... Paradigma..., articulă el într-un târziu.

— A, când se schimbă modelul..., se dumiri Harding.

Știa și el ce însemna schimbarea paradigmei. În ultimele două faze ale muncii sale, deja devenise o modă, o obișnuință să discute despre schimbări, din punct de vedere științific. "Paradigmă" era de fapt un sinonim al cuvântului "model" (matematic), însă savanții îl foloseau ca pe un termen ce îngloba mult mai mult — o vedere asupra lumii. Da, o viziune mai largă asupra lumii întregi. Schimbarea paradigmei se presupunea că apare ori de câte ori știința accepta o modificare majoră a modului său de a privi lumea. Asemenea schimbări erau relativ rare, apăreau cam o dată la un secol. De pildă, teoria evoluționistă a lui Darwin provocase o modificare a paradigmei. Mecanica cuantică determinase însă o modificare de mai mică amploare.

— Nu..., șopti Malcolm. Nu... paradigma... de dincolo...

— Dincolo de paradigmă? întrebă Harding.

— Nu lua în seamă... ce... nu mai...

Harding oftă, cu tristețe. În ciuda tuturor eforturilor sale, matematicianul se îndrepta fără doar și poate, foarte rapid, către delirul ultim. Febra crescuse îngrijorător și nu prea mai avea nici antibiotice...

— De ce anume nu-ți mai pasă?

— De nimic, bâigui Malcolm. Pentru că... totul pare diferit... privit din cealaltă parte...

Și zâmbi, împăcat.

DESCOPERIREA

— Ești nebună de-a dreptul, conchise Gennaro uitându-se la Ellie Sattler, care se afunda cu capul înainte în groapa aceea, cu mâinile întinse deasupra capului.

— Îți spun eu: numai dacă ești nebună poți să faci așa ceva!

Ea însă zâmbi înțeleghătoare.

— Probabil că ai dreptate...

Își dădu drumul mai mult, împingând cu mâinile în pereții deschizăturii. Și dintr-odată dispăru cu totul.

Gura gropii rămase goală, întunecată.

Donald Gennaro începu să asude de groază. Se întoarse către Muldoon, care stătea sprijinit de jeep.

— Eu nu fac așa ceva nici în ruptul capului, îi anunță el.

— Ba o să faci...

— Nu, nu, nu sunt în stare. Nu pot, ce mai.

— Oamenii ăia te așteaptă, zise vânătorul. Așa că trebuie să te duci, n-ai încotro.

— Da' numai unul Cristos știe ce-o fi în hruba asta, se enervă Gennaro. Îți spun drept: nu pot să intru acolo.

— N-ai de ales.

Gennaro se apropie iar de groapă, se uită înăuntru, apoi iar la Muldoon.

— Nu pot și gata?! Doar nu poți să mă silești.

— Mda, presupun că nu.

Luă un baston de metal.

— Ai simțit vreodată un șoc electric? îl întreabă el pe avocat.

— Nu.

— Ei, nu e prea rău, să știi, încep Muldoon. Mă rog, aproape niciodată nu are efect mortal în general, te lasă lat, paralizat. Și-ți cam înmoaie coțele... Da' oricum, de obicei nu are efect permanent... Cel puțin nu în cazul dinozaurilor. Însă vezi mătăluță, oamenii ăștia sunt cu mult, cu mult mai fragili.

Gennaro privi uluit la bastonul acela.

— N-ai să îndrăznești!

— Eu unu' cred că mai bine te-ai duce de bunăvoie să numeri jivinele alea, îl sfătui Muldoon. Și asta cât mai repede, că mă cam mănâncă palma!

Gennaro se uită iar la hrubă — o deschizătură largă, întunecată, care îi dădea fiori reci pe șira spinării... ce mai! o gură nesătulă a pământului necunoscut. După aceea îl privi iar pe Muldoon cum stătea în fața lui, masiv și nemilos.

Gennaro transpira în continuare și părea buimăcit. În sfârșit, o porni către groapă. De la distanță, aceasta părea mai mică, însă pe măsură ce el se apropia, se mărea din ce în ce.

— Ei, vezi, asta a fost..., îl încurajă Muldoon.

Gennaro se târî mai întâi cu picioarele înainte, apoi i se făcu prea frică să mai continue astfel — gândul că se putea arunca orbește în necunoscut, îl umplea de groază —, așa că în ultima clipă se întoarce și își vârî mai întâi capul în deschizătură, întinzând mâinile și împingându-se cu picioarele în pereții tunelului. Măcar putea să vadă unde ajunge... Își puse masca de gaze pe față.

Și, dintr-odată, se năpusti înainte, alunecând la iuțeală prin beznă, prinzând cu coada ochiului cum pereții murdari sunt înghițiți de întuneric, apoi tunelul se îngustă — cu mult —, devenind grozav de strâmt, iar el se pierdu de tot cu firea, cuprins de durere din pricina greutateii aceleia ce îl apăsa din

toate părțile, tot mai rău, până ce îl sili să își golească de tot plămânii de aer, iar el își dădu seama cu greu, ca prin vis, că tunelul acela urca ușor, în pantă, sorbindu-i mai departe trupul, lăsându-l fără suflare și făcându-l să vadă pete colorate, strălucitoare, înaintea ochilor, în vreme ce durerea devenise și mai cumplită...

Apoi, pe neașteptate, tunelul coborî iar și se lărgi, iar Gennaro simți cum se târăște peste ceva tare, da, da. peste ciment. Îi năvăli în față un curent de aer rece. Corpul îi scăpă pe dată din strânsoare, se lovi de ceva și se rostogoli pe lespezile de beton.

Și căzu iar, în gol.

***

Din întuneric se auziră voci. Și degete străine îl atinseră, venind din aceeași parte cu glasurile ce șopteau ceva... Aerul era rece, ca în peșteră.

—... teafăr?

— Pare nevătămat, da...

— Respiră...

— Bine.

O mână delicată, de femeie, îi dezmierda fața. Era Ellie.

— Mă auzi? șopti ea.

— De ce naiba vorbești numai în șoaptă? întrebă el.

— De-aia, zise ea și îi arată cu mâna într-o parte.

Genaro se întoarse, se rostogoli iar și se ridică anevoie în picioare. Rămase câteva clipe să se obișnuiască treptat cu bezna aceea. Și primul lucru pe care îl văzu apoi au fost o mulțime de ochi strălucind în întuneric. Da, nenumărați ochi lucitori, verzi.

Zeci de ochi. Împresurându-l din toate părțile.

Stătea pe o ridicătură de beton, un fel de margine de canal, cam la doi metri și jumătate de la podea. Cutii mari de

racord, le ofereau un adăpost temporar ideal, ascunzându-i privirilor celor doi velociraptori adulți, aflați la nu mai mult de doi metri, chiar în fața lor. Animalele erau de un verde-închis, cu dungi maronii, ca tigrii. Ședeau în picioare, balansându-și cozile puternice, lungi. Nu scoteau nici un sunet măcar, ci doar se uitau împrejur, precauți, scrutând pretutindeni cu ochii lor mari, întunecați. La picioarele adulților, puii chirăiau întruna și țopăiau de colo-colo. Puțin mai în spate, în întuneric, tinerii dinozauri se jucau și se rostogoleau pe podele, din când în când mârâind scurt sau fornăind.

Gennaro nu mai cuteza nici măcar să răsufle.

Doi raptori adulți!

Ghemuit acolo, pe parapet, se afla la numai jumătate de metru deasupra capetelor dinozaurilor. Velociraptorii erau chiar la marginea ridicăturii de beton, iar capetele masive tresăreau nervos, în toate părțile. Din vreme în vreme, sforăiau neliniștiți. După o vreme însă, se deplasară mai încolo, apropiindu-se de grupul celorlalți.

Acum, devreme ce ochii lui se obișnuiseră cu întunericul, Gennaro putea desluși construcția aceea impunătoare, subterană, unde stăteau. Erau de fapt pe un șir de tuburi de ciment și panouri de beton din care ieșeau vergelele lungi, de fier. Iar în acea incintă încăpătoare, se aflau o mulțime de animale. Gennaro bănuia că erau în jur de treizeci de exemplare. Poate chiar mai multe.

— E o colonie întreagă, șopti Grant. Conduasă de patru sau șase adulți, restul sunt numai pui și tineret. Deci există cel puțin două generații. Una de anul trecut, alta de anul ăsta. Puii au în jur de patru luni. Probabil că au ieșit din ouă prin aprilie.

Unul dintre pui, foarte curios, țopăi îndată pe marginea de beton și se îndreptă spre ei, chirăind. Rămase cam la vreun metru distanță.

— Sfinte Isuse, se rugă Gennaro.

Însă imediat, unul dintre adulți se apropie, ridică cu grijă capul și împinse ușurel puiul, cu botul, îndemnându-l să se

întoarcă. Micuțul chițai, foarte revoltat, apoi săltă jucăuș drept pe botul adultului. Acesta se mișcă încet, atent, dându-i voie puiului să se urce pe creștetul lui, apoi să coboare pe gât în jos, pe spate... Însă de acolo, prichindelul se întoarce și începu să chirăie subțirel spre cei trei străini.

Însă velociraptorul adult tot nu părea că le-a sesizat prezența.

— Tot nu pricep, mărturisi Gennaro. De ce naiba nu ne atacă?

Grant clătină din cap, înțelegător.

— Pentru că încă nu ne văd. Și nici nu mai au ouă în cuiburi... De-asta sunt mai puțin vigilenți... Mai liniștiți...

— Auzi, *liniștiți!* se rățoi Gennaro. Și cât timp o să înțepenim noi pe-aici?

— Îndeajuns de mult ca să îi numărăm pe toți, îl lămuri paleontologul.

După câte observă Grant, existau acolo trei cuiburi păzite de câte trei rânduri de părinți. Împărțirea teritoriului fiecărei perechi se limita strict împrejurul fiecărui cuib, cu toate că jucăușele odrasle nu prea păreau să țină seama de asta și alergau de colo-colo, pline de voieșie. Adulții erau foarte blânzi cu cei mici, însă mult mai puțin îngăduitori cu cei mai măricei, iar uneori, când joaca acestora din urmă devenea prea zgomotoasă sau prea violentă, îi mușcau destul de zdravăn.

În acel moment, un velociraptor tânăr se apropie de Ellie și se frecă încet cu capul de piciorul ei. Ea îl privi atentă și remarcă zgarda de piele, cu micro-emitătorul prins de ea. Într-un loc, cureaua aceea părea umezită. Și chiar iritase pielea gâtului animalului.

Acesta scânci ușor.

Jos, în camera spațioasă, unul dintre adulți întoarce curios capul în partea din care venise scâncetul.

— Crezi c-ar trebui să i-l scot? întrebă ea.

— Da, dar cât mai repede.

— O. K., răspunse Ellie, ghemuindu-se lângă micul velociraptor.

Acesta scânci din nou.

Adulții fornăiră nervoși, săltând repede capetele.

Ellie mângâie puiul, încercând să îl liniștească. Întinse mâinile spre zgarda de piele și desfăcu iute catarama, cu un hârșăit. Velociraptorii adulți tresăriră violent.

După care, unul dintre ei începu să se apropie de femeie.

— Of, paștele mă-sii de treabă, ocări Gennaro.

— Nu te mișca, zise Grant. Liniștește-te.

Dinozaurul trecu chiar pe lângă ei, iar ghearele încovoiate de la picioare, zgreptăneau cimentul. Animalul se opri în fața lui Ellie, care ședea ceiucită, lângă micul velociraptor, în spatele unei cutii de metal. Puiul stătea la loc deschis, iar mâinile femeii erau încă pe zgarda de piele de la gâtul lui. Adultul ridică atunci capul și adulmecă prin aer. Creștetul lui era foarte aproape de mâna ei, însă nu o putea vedea, din pricina cutiei de racord. Totuși, limba lui bifurcată țâșni înainte, căutând.

Grant apucă o grenadă cu gaz paralizant, o scoase de la brâu și rămase cu degetul pe siguranță. Gennaro însă îl prinse cu mâna de umăr, oprindu-l, și arătând cu capul către Ellie.

Femeia nu purta mască de gaze.

Grant lăsă atunci grenada pe ciment și luă bastonul cu șocuri electrice. Velociraptorul adult ședea încă foarte aproape de ea.

Ellie dădu încet drumul curelușei de piele. Catarama de metal se izbi cu un pocnet de beton. Capul raptorului adult sări într-o parte, alertat, apoi acesta privi curios. Mai înaintă câțiva pași, să vadă ce se întâmplă, însă tocmai atunci puiul chirăi fericit și o zbughi de-acolo. Adultul însă rămase lângă femeie. Apoi, într-un târziu, se întoarse și se duse iar în mijlocul cuibului său.

Gennaro răsuflă prelung, de parcă i s-ar fi luat o piatră de pe inimă.

— Isuse Cristoase, bine c-am scăpat. Acum putem să plecăm?

— Nu, i-o reteză Grant. Dar cred că acum putem să ne facem treaba noastră în liniște.

Prin lentilele verzi-fosforescente ale ochelarilor de noapte, Grant se uită cu atenție în mijlocul încăperii, drept în primul cuib. Era alcătuit din țărână și paie, în formă de coș, puțin adânc, însă foarte larg. Numără rămășițele a patrusprezece ouă. "Bineînțeles că nu putea număra toate frânturile de găoace de la distanța aceea și oricum, era destulă vreme de când acestea fuseseră sparte și împrăștiate pe podele. Însă putea desluși lăcașurile unde stătuseră, imprimate în lut. După toate aparențele, raptorii își făcuseră cuiburile cu puțină vreme înainte de a depune ouăle, iar acestea rămăseseră în permanență nemișcate acolo, pe locul lor. Observă și faptul că un ou părea strivit înainte de a ieși puiul. Deci conchise că nu se născuseră decât treisprezece animale.

Cel de-al doilea cuib se spărsese în două. Însă Grant numără nouă ouă. În cel de-al treilea, găsi cincisprezece urme, dar trei dintre acestea păreau că fuseseră sparte înainte de a ieși puii.

— Ei, câți au fost. În total? întrebă Gennaro.

— Treizeci și patru de pui vii, răspunse paleontologul.

— Și câți sunt acum, aici?

Grant clătină din cap, descumpănit. Animalele alergau peste tot prin camera aceea enormă, când ieșind în plină lumină, când dispărând în beznă.

— I-am urmărit și eu, zise Ellie, aprinzând lanterna deasupra unui bloc notes. Ar trebui să faci niște fotografii, ca să fii sigur, însă oricum, forma boturilor puilor diferă de la unul la altul. Eu am numărat treizeci și trei.

— Și cei mai marișori?

— Sunt douăzeci și doi. Dar, Alan, tu nu observi un lucru curios la ei?

— Adică?

— Uite-i cum se așează în spațiu. Parcă ar cunoaște dinainte un anume fel de a sta în camera asta...

Grant se încruntă, neînțelegând.

— E cam întuneric aici...

— Nu, nu... Uită-te numai cu atenție... Ia privește-i pe cei mici. Când se joacă, se rostogolesc și aleargă în toate părțile. Dar când stau liniștiți, ia seama cum se orientează... Fiecare stă cu fața către un anume perete sau altul. Ca și cum s-ar alinia, după o regulă...

— Nu știu ce să cred, Ellie... Dar tu crezi că e vorba de o metastructură a coloniei? Ca la albine?

— Nu, nu tocmai, răspunse ea. E mult mai subtilă organizarea asta. Este pur și simplu o regulă generală.

— Și puii o respectă?

— Nu numai ei. Toți! Și adulții. Privește-i cu atenție. Îți spun eu: se organizează din instinct, într-un anume fel.

Grant se încruntă. După toate aparențele, femeia avea dreptate. Animalele acelea se comportau diferit, unele se jucau, altele se dezmoșteau, însă în timpul în care stăteau pe loc se odihneau sau stăteau de pază, păreau că se aliniau într-o ordine perfectă, ca și cum ar fi fost trase niște marcate pe ciment, iar creaturile acelea se așezau în funcție de ele.

— Parcă încep să înțeleg, mormăi el. Poate că este o briză...

— Eu nu simt deloc așa ceva, Alan.

— Atunci ce naiba fac? se miră el. Să fie vorba de vreo organizare socială, exprimată în planul structurii spațiale?

— Nu, n-are nici o logică, îl contrazise ea. Pentru că *toți se comportă la fel*.

Gennaro își desprinsese ceasul de la mână și îl flutură prin aer.

— Știam eu că obiectul ăsta îmi va fi de folos într-una din zile, zise el.

Sub cadran era o mică busolă.

— Ți-ajută la ceva chestia asta când ești pe la tribunal? îl luă Grant peste picior.

— Nu, răspunse Gennaro, fără să dea importanță împunsăturii. Mi l-a dăruit soția mea când mi-am serbat ziua de naștere.

Arată către busolă.

— Ei bine, explică el, bestiile astea nu sunt deloc aliniate în funcție de nimic. Eu unul cred că pur și simplu stau cu toții așezați pe un fel de axă nord-est — sud-vest, sau cam așa ceva...

— Poate că aud ceva din partea aceea și așa își pot întoarce toți capetele în acea direcție..., presupuse Ellie.

Grant se încruntă din nou, îngândurat.

— Sau poate că-i doar un ritual, urmă ea. Da, un comportament-tip, caracteristic speciei, care le permite să se distingă unii de alții. Dar tot atât de bine s-ar putea să nu aibă nici o semnificație aparte, oftă ea. Poate că așa sunt ei, ciudați... Probabil că toți dinozaurii sunt cam ciudați. Sau s-ar putea ca pur și simplu să fie un mod de comunicare...

Și Grant se gândea la același lucru. Da, albinele puteau comunica prin așezarea în spațiu, printr-un fel de dans specific. Probabil că și dinozaurii se comportau asemănător.

Gennaro privi și el animalele acelea o vreme, apoi întrebă:

— Dar de ce nu ies afară?!

— Pentru că ei preferă să vâneze noaptea.

— Bine, bine, dar se pare că acum mai mult se-ascund...

Grant ridică din umeri, neștiind ce să mai zică. În clipa următoare însă, puii începură să chirăie nebunește și să țopăie de colo-colo, foarte încântați. Adulții îi priviră curioși câteva momente. Iar apoi, mârâind și urlând, stârnind ecouri asurzitoare în încăperea aceea imensă, întunecată, toți dinozaurii se întoarseră în loc și o luară la goană spre tunelul cimentat, pierzându-se în beznă.

HAMMOND

John Hammond se așeză anevoie pe pământul Jilav de pe panta dealului și încercă să își drămuiască răsuflarea greoaie. Sfinte Dumnezeule, gândea el, era groaznic de cald. Da, cald și umed peste tot. Avea impresia că respira printr-un burete umezit.

Se uită îndărăt, spre malul pârâului, aflat acum la vreo zece metri distanță. Parcă ar fi trecut ore întregi de când lăsase în urmă undele sprintare și începuse urcușul. Glezna rănită se umflase mult și se înroșise puternic. Nu se mai putea sprijini deloc în piciorul drept. Era nevoit să se folosească numai de celălalt picior, care acum îl durea cumplit din pricina efortului.

Colac peste pupăză, dintr-odată, o sete năucitoare îi ardea gâtul. Înainte de a pleca la drum, sorbise câteva înghițituri din apa pârâului, cu toate că știa prea bine că nu era prea indicat. Se simțea năucit, uneori lumea părea că se învârte cu el. Nici nu se mai ținea bine pe picioare, își pierdea echilibrul. Însă el nu mai știa decât că trebuia neapărat să urce dealul acela și să se întoarcă pe poteca dinspre bunglaow. Cu o oră în urmă i se tot năzărise că aude pași pe cărare, și asta de mai multe ori. De fiecare dată, strigase din toate puterile după ajutor. Însă vocea lui parcă nu mai avea vlagă deloc, abia se auzea, așa că nimeni nu venise. Și astfel, după-amiaza se apropia de sfârșit; se însera. Își dăduse seama că era nevoit să urce panta oricum, cu piciorul acela rupt. Deci asta și făcuse.

Of, ticăloșii și blestemații ăia de copii!

Hammond clătină clin cap, încercând să se dezmeticească. Urcase mai bine de o oră încheiată și nu parcursese decât o treime din colină. Și era tare obosit, începuse să seâncească încet, ca un câine bătrân. Glezna umflată îl săgeta îngrozitor. Și era năucit... Bineînțeles, își dădea seama că nu îl păștea nici un fel de primejdie — pentru

numele lui Dumnezeu, aproape că putea să. deslușească silueta bungalowului său —, însă n-avea încotro: era silit să recunoască totuși că era grozav de istovit. Cum stătea acolo, pe pantă, parcă îi venea să nu se mai urnească niciodată.

Și cum naiba să nu fie el ostenit? își spunea. Doar avea șaptezeci și șase de ani. La vârsta aceea nu prea te mai apuci să sui pieptișuri! Chiar dacă el era în plină formă la anii lui. El unul se aștepta să trăiască chiar o sută de ani. Da, era numai o chestiune de îngrijire, conta cum te întrețineai fizic și cum aveai grijă ca toate să îți meargă din plin și să nu te copleșească. În mod sigur, el avea toate motivele de pe lume ca să trăiască mult. O mulțime de alte parcuri de construit din nimic. Numeroase minuni de înfăptuit...

Auzi un ciripit, apoi un chirăit —subțirel. Parcă ar fi fost niște păsări mici, care se încurcau pe-a-colo, prin lăstăriș. Auzise o mulțime de animale mici toată după-amiaza. Tot soiul de lighioane colcăiau pe-acolo: șobolani, possumi, șerpi.

Chirăitul se întete și bucățele de pământ se prăvăliră pe coasta dealului, spre el. Parcă venea ceva... Atunci zări un animal verde-închis țopăind spre el, de pe culme. Apoi veni altul, și altul...

Compy, gândi bătrânul scuturat de un fior de teamă.

Mâncători de cadavre.

Procompsognații nu păreau deloc periculoși, după înfățișare. Nu erau mai mari decât o găină obișnuită și chiar săreau de colo-colo, fără să stea o clipă locului, întocmai ca niște găini infuriate. Dar el știa că erau veninoși. Mușcăturile lor acționau ca o otravă cu efect întârziat asupra animalelor muribunde, pe care le ucideau.

Animale muribunde?! își zise el, încruntându-se îngrijorat.

Primul compy se ivi în josul colinei, privindu-l țintă. Ședea acolo, cam la doi metri distanță de bătrân, unde acesta nu îl putea ajunge, și pur și simplu se uita la el. Apoi mai veniră și alții, până ce se așezară pe un șir întreg, privindu-l. Țopăiau fără astâmpăr, chițâind întruna, și își încârligau ghearele mititele de la picioarele din față.

— Ușș, ușș de-aici! încercă el să le gonească și aruncă o piatră.

Procompsognații se dădură puțin înapoi, nu mai mult de o jumătate de metru. Nu le era. frică, deloc. Parcă ar fi știut că el nu le poate face nici uri rău.

Înfuriat, Hammond rupse o creangă dintr-un copac și o repezi spre ei, ca pe o mătură. Micii dinozauri se feriră, apoi se repeziră să muște frunzele de pe ramură, chirăind tot timpul foarte voioși. Parcă ar fi voit să se joace.

Bătrânul își aduse iar aminte că sunt veninoși. Unul dintre îngrijitori fusese mușcat de un compy dintr-o cușcă. Iar omul spusese după aceea că otrava animalului acționase asupra lui ca un narcotic — îi dăduse o stare de liniște, de visare... Nu simțise nici o durere.

Parcă nu voiai decât să te duci și să te culci, să te odihnești, își zise Hammond.

Ce mama dracu' m-o fi apucat?! se dezmetici el. Luă o piatră, ochi cu grijă și o aruncă. Nimeri un compy drept în piept. Micul animal țipă speriat și se dădu îndărăt peste cap. Ceilalți imediat se depărtară.

Mda, mai bine așa.

Hammond se întoarse și începu iar să urce dealul. Ținea în ambele mâini câte o creangă și șchiopăta de piciorul drept, simțind cum crește durerea în mușchii obosiți ai coapsei. Nu parcursese mai mult de trei metri, când unul dintre dinozauri sări în spinarea lui. El dădu din brațe nebunește, înspăimântat, iar animalul căzu și se duse cât colo. Însă și omul își pierdu echilibrul și alunecă pe colină în jos. Când se opri, cu trupul numai vânătăi și zgârieturi, un al doilea compy făcu un salt și îl mușcă la iuțeală de mână. Bătrânul văzu cu groază cum sângele îi șiroia peste degete. Se întoarse pe brânci și începu să se cațere târâș spre culmea dealului.

Un alt procompsognat îi sări pe umăr și Hammond simți o durere ascuțită într-o parte a gâtului, unde îl mușcase. Țipă înnebunit de frică și aruncă animalul cât colo. Apoi se întoarse cu fața către urmăritorii lui, abia trăgându-și

răsuflarea, și îi privi cum îl împrejmuise, ținându-l întruna, săltându-și capetele mici, fără să îl scape din ochi. Din mușcătura aceea de la gât i se revărsă în tot corpul o căldură plăcută, de-a lungul șirei spinării. Zăcând așa, întins pe spate, începu să se simtă dintr-odată grozav de împăcat, de relaxat. Însă își dădu seama încă o dată că de fapt nimic nu era ieșit din comun. Nimic nu era în neregulă acolo. Da, nicăieri nu se făcuse nici o greșală, cât de mică. Malcolm ăla nu avusese deloc dreptate cu analizele lui afurisite. Hammond rămase astfel pe loc, foarte liniștit, ca un nou-născut în leagănul lui curat, copleșit de o pace adâncă. Când un alt compy se apropie și îl mușcă de gleznă, nu făcu decât un gest vag cu mâna, ca să îl alunge. Micile animale strânseseră cercul în jurul lui. În curând, chirăiau peste tot, pe lângă cel căzut, ca niște păsări trezite din somn. El ridică încet capul, în timp ce un dinozaur sări chiar pe pieptul lui. Se gândi că făptura aceea era surprinzător de ușoară și fragilă. Și apoi nu mai simți decât o durere ușoară, foarte ușoară, când procompsognatul se aplecă și începu să se înfrupte din beregata lui.

PLAJA

Alergând după dinozauri, luându-se după cotiturile și urcușurile tunelului de beton, Grant se trezi dintr-odată într-o deschidere uriașă a construcției, care dădea chiar spre plajă, spre Oceanul Pacific. Peste tot în jurul lui micii velocirap-tori chirăiau fericiți și se dădeau de-a rostogolul prin nisipul fin. Apoi unul câte unul, intrară în umbra palmierilor de la marginea desişului de mangrove, iar acolo se așezară ordonat, în felul acela ciudat, de neînțeles pentru el, privind țintă întinsul apelor. Păreau că se uită cu toții spre sud.

— Pur și simplu nu pricep o iotă, se enervă Gennaro.

— Nici eu, mărturisi paleontologul. Nu-mi dau seama decât de faptul că nu le prea place lumina soarelui.

Nu era prea multă lumină pe țărm. Se lăsase o ceață ușoară, iar deasupra oceanului pluteau, fuioare subțiri, lăptoase. Dar de ce părăsiseră oare cuibul atât de grăbiți? Ce adusesese întreaga colonie de dinozauri pe plajă?

Gennaro bătu iar cu degetul în cadranul ceasului și se uită spre animale:

— Mda, s-au așezat exact în același fel. Pe direcția nord-est — sud-vest. Da, întocmai ca și mai înainte.

În spatele plajei, pierdut printre copaci, se auzea bâzâitul continuu al rețelei de garduri electrice.

— Măcar acum știm cum ieșeau din parc, zise Ellie.

Și atunci auziră deslușit zumzetul motoarelor diesel și văzură o navă apărând dinspre sud. Era un cargobot mare, care se îndrepta încet spre nord.

— Așa deci... De-asta au ieșit! rămase Gennaro cu gura căscată de uimire.

Grant încuviință din cap, tăcut.

— Probabil că au auzit vasul venind...

În vreme ce vaporul trecea prin fața lor, toate animalele îl urmăreau cu privirea, nemișcate și fără să scoată un sunet măcar. Numai din când în când, puii scânceau sau chițăiau subțirel. Grant era pur și simplu uluit observând mișcările lor perfect sincronizate, modul în care se deplasau și acționau în grup. Însă probabil că nu era chiar așa misterios comportamentul lor. Revăzu în minte derularea evenimentelor, încă de când se aflau în peșteră.

Mai întâi, puii începuseră să se agite. Apoi simțiseră și adulții apropierea navei. Și, în sfârșit, toate animalele se repeziseră într-un suflet spre plajă. Ceea ce însemna că dinozaurii mai tineri, cu simțul auzului mult mai ascuțit, detectaseră primii prezența vaporului. După care cei mai vârstnici duseseră grupurile spre țărm. În vreme ce Grant îi privea, adulții se așezară în poziție de luptă. În mod cert, aveau o anume organizare în plan spațial, vizibilă acolo, pe

plajă. Când se așezară în nisip, așteptând, nu mai erau atât de liniștiți și nu se mai mișcau atât de liber, cum făcuseră în ascunzătoare. Păreau chiar că se poartă într-un fel dinainte stabilit. Fiecare adult stătea la distanță de vreo zece metri, înconjurat de câte un grup de pui. Tinerii velociraptori ședeau între acele cete, iar adulții câțiva pași în fața lor. Ca niște soldați, în obiectiv!

Însă paleontologul mai remarcă și faptul că nu toți adulții erau de aceeași mărime. Se distingeau clar o femelă cu dungi specifice de-a lungul creștetului. Ea stătea chiar în centrul grupului înșirat pe țărm. În același timp, ea se afla și în mijlocul grupului de pui. Și atunci, lui îi veni ideea că erau organizați (ca și unele comunități de maimuțe) într-o ordine matriarhală, în trepte, iar acel animal vârstat pe creștet era de fapt singura femelă, alfa și omega coloniei. Iar masculii, după câte își dădu el seama, stăteau pregătiți pentru apărarea ei și a puilor, de o parte și de alta a acestora.

Însă spre deosebire de maimuțe, care cunoșteau o modalitate de organizare mai liberă, ce putea fi schimbată după caz, dinozaurii erau dispuși în poziții statornice, parcă ar fi fost un adevărat regiment militar. În plus, mai rămânea enigma așezării lor pe o axă nord-est-sud-vest. Ei, Grant pur și simplu nu găsea nici o explicație pentru asta. Deși, într-un anumit sens, nu se mira prea tare. Pentru paleontologii descoperiseră fosile atâta vreme la rând încât deja uitaseră cât de puține informații le puteau oferi niște schelete străvechi. Osemintele respective puteau da o idee de ansamblu, despre mărimea și greutatea animalului. Ba chiar și despre dispunerea mușchilor corpului, iar de aici se puteau deduce câteva lucruri despre comportamentul acestora. Puteau chiar să indice existența unor boli specifice, care afectaseră structura osoasă. Însă până la urmă, un schelet rămânea o sursă de informații destul de restrânsă, care nu avea cum să ajute prea mult la alcătuirea unor concluzii despre comportamentul total al organismului în sine.

Însă, devreme ce tot ce le stătea la îndemână paleontologilor erau doar niște grămezi de fosile, încercau să le exploateze cât mai mult. Și, ca orice alt specialist în domeniu, Grant devenise și el foarte priceput în privința presupunerilor ce se bazau pe descoperirile respective. Însă undeva, cine știe cum, probabil că uitase și el că ipotezele acelea nu puteau fi demonstrate prea sigur, iar dinozaurii probabil erau animale cu totul și cu totul diferite de cum îi crezuseră ei. Și era foarte posibil ca acele ființe demult dispărute, să fi posedat un mod de comportare și o viață socială organizată foarte strict, cum mult mai târziu dovediseră clar urmașele lor mamifere. Însă pentru că dinozaurii semănau uimitor cu păsările...

— Sfinte Dumnezeule! exclamă el. Înțelegând.

Rămase cu privirile pironite la raptorii așezați în felul acela tipic, strict delimitat, urmărind tăcuți nava ce se apropia de țărm. Și atunci se convinse.

— Animalele astea, zise Gennaro, sunt în mod clar disperate să scape de aici.

— Nu, nicidecum, îl contrazise Grant. Nu vor să scape deloc de-aici.

— Cum așa?

— Nu vor să scape de pe insula asta, îl lămurii paleontologul. Vor pur și simplu să *migreze*.

LA CĂDEREA ÎNTUNERICULUI

— Să migreze! exclamă Ellie, uluită peste poate. Asta-i fantastic!

— Da, răspunse Grant zâmbind ciudat, ca pentru el.

— Bine, dar unde vor să se ducă atunci, tu ce crezi?

— Nu știu, spuse el.

Tocmai atunci, elicoptere greoaie apărură din plafonul de ceață, duruind asurzitor și rotindu-se deasupra insulei. În

pântelele lor încăpătoare purtau mult armament. Raptorii se împrăștiară țipând înspăimântați. care încotro, în vreme ce o aeronavă începu să survoleze plaja, apoi se îndreptă spre un loc de aterizare, spre nord. Ușa elicopterului se dădu în lături și soldați în uniforme măslinii se apropiară în goană de cei trei. Grant auzi comenzi scurte, în spaniolă, și îl zări pe Muldoon deja îmbarcat, împreună cu cei doi copii. Unul dintre militari spuse în englezește:

— Vă rugăm să veniți cu noi. Vă rugăm insistent, nu mai trebuie să rămâneți aici nici o clipă.

Grant se uită înapoi, spre plaja unde fuseseră velociraptorii, însă aceștia dispăruseră ca prin farmec, cu toții. Parcă nici n-ar fi existat vreodată. Soldații îl prinseră de brațe, iar el se lăsă dus spre elicopter și urcă supus. Muldoon se aplecă spre el și îi strigă la ureche:

— Țștia vor să ne ia de-aici cât mai repede. Vor să facă totul praf chiar acum!

Militarii îi îndemnară pe Grant, Gennaro și Ellie să se așeze în fotolii și îi ajutară să își lege centurile de siguranță. Tim și Lex îi făcură paleontologului cu mâna și abia atunci bărbatul își dădu seama cât de mititei erau cei doi și cât de obosiți. Lex deja căsca de îi trosneau fălcile, cu capul pe umărul fratelui ei.

Un ofițer se apropie de Grant și strigă:

— Señor, sunteți în misiune militară?

— Nu, răspunse Grant. Eu nu lucrez în cadrul armatei.

— Atunci cine este în misiune dintre dumneavoastră?

— Nu știu.

Atunci, ofițerul se apropie de Gennaro și îi puse aceeași întrebare:

— Sunteți în misiune de interes militar?

— Nu, răspunse Gennaro.

Ofițerul se uită spre Ellie, dar ei nu îi adresă nici o vorbă. Ușa elicopterului rămase deschisă, în timp ce acesta se înălța deasupra plăjii, iar Grant se aplecă în afară, să vadă pentru ultima dată velociraptorii, însă aeronava se afla deja

deasupra șirurilor dese de palmieri, îndreptându-se spre nordul insulei.

Grant se apropie de Muldoon și strigă:

— Dar ceilalți unde sunt?

Muldoon îi răspunse și el, tot strigând:

— L-au luat deja pe Harding și pe câțiva muncitori, cu alt elicopter. Hammond a avut un accident. Se pare că l-au găsit pe dealul de lângă bungalow. Probabil că a căzut acolo...

— Și-acum e teafăr? întrebă Grant.

— Da' de unde?! L-au ronțăit compy într-o veselie!

— Da' ce-i cu Malcolm? Cum se simte?

Muldoon numai clătină clin cap, mohorât.

Grant însă era prea obosit ca să mai simtă ceva la aflarea acelei vești. Se întoarse iar să privească prin ușa deschisă. Se lăsa întunericul, iar în lumina palidă desluși anevoie puiul de tiranozaur, cu fălcile năclăite de sânge, stând lângă hoitul unui hadrozaur abia ucis, la marginea lagunei. Dinozaurul se uită curios spre elicopterul care trecea pe deasupra lui și slobozi un răget înfricoșător, de neputință.

Undeva dedesuptul lor, auziră mai multe explozii, apoi zăriră un alt elicopter duruind asurzitor și rotindu-se printre fuioarele de ceață de deasupra complexului turistic. O clipă mai târziu, clădirea era mistuită de un foc uriaș. Lex începu să plângă, iar Ellie o prinse cu brațul pe după umeri încercând să nu o lase să mai privească într-acolo.

Alan Grant se uita pierdut spre pământul de dedesubt și cuprinse cu privirea pentru ultima dată, hipsilofodonții ce săltau prin câmpie, grațioși ca niște gazele, înainte ca o altă explozie puternică să izbucnească chiar lângă ei. Elicopterul luă în altitudine, apoi se deplasă spre răsărit, către ocean.

Grant se înfundă în fotoliul lui, copleșit. Se gândea la dinozaurii ce așteptaseră venirea navei pe plajă și se întrebă dacă aceștia într-adevăr ar fi migrat, de ar fi putut. Însă își dădu seama că oricum nu avea cum să mai afle vreodată și se

simți dintr-odată cuprins de o mare tristețe și de împăcare deopotrivă.

Ofițerul se apropie iar de el, aplecându-se la urechea lui:

— Sunteți în misiune?

— Nu, răspunse Grant.

— Vă rog, senor, spuneți-mi cine anume e în misiune militară?

— Nimeni, răspunse iar Grant.

Elicopterul mări viteza în vreme ce se apropia coasta continentală. Se făcuse frig de-acum, iar soldații trântiră cu putere ușa, închizând-o. Atunci, Grant se mai uită încă o dată spre insulă și o văzu pe fundalul cerului purpuriu și al apelor însângerate de amurgul târziu. Uscatul părea înveșmântat în ceața aceea protectoare, sfâșiată de exploziile dese, ce se întetiră, până ce toată Isla Nublar deveni un biet punct luminos, arzător, ce se mistuia în depărtările nopții.

EPILOG: LA SAN JOSÉ

Trecură câteva zile la rând. Autoritățile guvernamentale costaricane erau foarte politicoase cu cei veniți de pe Isla Nublar. Îi cazară într-un hotel din San José. Erau liberi să se ducă unde voiau și să primească orice vizită doreau. Însă nu le era permis să părăsească țara. În fiecare zi, un tânăr angajat al ambasadei americane venea să stea de vorbă cu ei, să îi întrebe dacă aveau nevoie de ceva și să le explice că oficialitățile de la Washington făceau tot ce le stătea în puteri ca să grăbească întoarcerea lor în Statele Unite. Însă adevărul crunt era că muriseră destui oameni pe teritoriul costa-rican și asta nu se putea trece cu vederea. În plus, un adevărat cataclism ecologic abia fusese semnalat. Guvernul din Costa Rica fusese de asemenea înșelat și decepționat de John Hammond și de proiectul lui de pe insulă. Așa că, luând în considerație toate acele circumstanțe, autoritățile în drept nu

erau deloc dispuse să lase supraviețuitorii să plece așa, cu una cu două. Nici măcar nu dăduseră voie să fie îngropați Hammond și Malcolm. Pur și simplu stăteau în așteptare, fără să lase nimănui nici măcar o bănuială despre intențiile lor

Așadar, în fiecare zi, Alan Grant era dus în alt birou guvernamental, unde îl interoga un alt ofițer de contrainformații, desigur, la fel de politicoș, inteligent și insistent ca și cei dinainte. Îl puneau să repete la nesfârșit aceeași istorie. Cum îl întâlnise pe John Hammond? Cât știuse dinainte Grant despre proiectul de pe Isla Nublar? Cum de primise el faxul de la New York? De ce se dusesse pe insulă? Și ce se petrecuse acolo?

Trebuia să dea aceleași amănunte, zi de zi. Aceeași istorie, spusă de mii de ori.

Multă vreme, Alan Grant își închipui că probabil credeau cu toții că minte și că voiau de fapt să le spună altceva, cine știe ce, pentru că el unul nu își dădea seama ce ar putea fi. Și totuși, în mod straniu, autoritățile costa-ricane așteptau în continuare, fără să își piardă răbdarea.

În cele din urmă. Într-o bună zi, Grant stătea pe marginea bazinului de in. ot al hotelului, uitându-se la Tim și Lex care se bălăceau de mama focului, și atunci se apropie de el un american în haine kaki.

— Nu ne-am mai întâlnit până acum, așa că nu aveți cum să mă știți, începu acesta. Mă numesc Marty Guitierrez. Sunt cercetător biolog aici, la rezervația Carara.

— A, dumneata ai găsit rămășițele procompsognatului..., se dumiri paleotologul.

— Așa-i, confirmă celălalt și se așeză lângă el. Probabil că ești și dumneata nerăbdător să te întorci acasă.

— Da, îi mărturisi Grant Nu mai am decât câteva zile bune pentru săpături, până să vină iarna. După cum probabil știi și dumneata, în Montana ninge prima dată prin august.

— De-asta a finanțat Fundația Hammond săpăturile din zona nordică? Pentru că se putea recolta mai bine material genetic intact de pe fosilele găsite în părțile cu climă rece?

— Cam așa presupun și eu, recunosc Grant.

Guitierrez clătină din cap, înțelegând.

— Deștept om Hammond ăla...

Grant nu răspunse. Biologul se lăsă comod pe spate în șezlong.

— Țștia de la guvern probabil că nu or să vă spună nimic din cele ce îți voi relata eu dumitale acum, încep Guitierrez într-un târziu. Pentru că probabil încă se tem sau poate sunt doar reticenți în privința a ceea ce ai putea întreprinde. Însă vreau să te anunț că în mediul rural se întâmplă lucruri foarte ciudate...

— Iar apar copii mușcați de...

— A, nu, slavă Domnului, nu s-au mai semnalat astfel de cazuri. Însă a intervenit un nou șir de evenimente foarte stranii. În primăvara asta, în zona Ismaloya, din nordul țării, animale necunoscute devastează recoltele într-un mod fără precedent. În fiecare zi se deplasează — în linie dreaptă, parcă ar urma o săgeată indicatoare — dinspre coasta continentală spre munți, prin junglă.

Grant sări ca ars de pe locul lui.

— De parcă ar migra, urmă Guitierrez. Ce părere ai?

— Ce fel de recolte devastează? se interesă paleontologul, alertat.

— Păi, în mod ciudat, nu mănâncă decât păstăi de agama și soia și uneori pui de găină.

— Mda, hrană bogată în lizină, se dumiri Grant, posomorât. Și ce se întâmplă cu animalele astea?

— Păi, deocamdată se presupune că au intrat în junglă. Mă rog, până acum nu a fost găsit nici unul. Firește, ar fi grozav de dificil să se apuce să le caute prin junglă. O echipă de cercetași ar putea irosi ani întregi prin munții Ismaloya, fără să aibă cât de cât niște informații.

— Și noi suntem reținuți aici pentru că...

Guitierrez ridică din umeri, nepăsător.

— Autoritățile guvernamentale sunt foarte îngrijorate. Probabil că sunt mai multe animale intrate în țară. Deci vor

avea mare bătaie de cap. Trebuie să-și ia niște măsuri de prevedere...

— Dar dumneata bănuiești că e vorba despre mai multe animale? întrebă Grant.

— Nu am cum să-ți spun. Dumneata ce părere ai?

— Nici eu nu știu. Nu, nu pot să știu...

— Dar bănuiești că ar putea fi mai multe? insistă Guitierrez.

Grant tăcu și încuviință din cap.

— S-ar putea. Da, cred că da.

— Și eu sunt de aceeași părere.

Biologul se ridică de pe șezlong. Le făcu semn cu mâna lui Tim și Lex, care se bălăceau în continuare, fericiți.

— Probabil că or să trimită copiii acasă, presupuse el. N-au nici un motiv să n-o facă.

Își puse ochelarii de soare.

— Oricum, domnule Grant, bucurați-vă de șederea dumneavoastră aici. E o țară minunată.

— Să înțeleg deci că nu plecăm nicăieri de-acum înainte? întrebă Grant.

— *Nici unul din noi nu pleacă nicăieri*, domnule Grant, răspunse celălalt zâmbind.

Apoi se întoarse și o porni spre ieșirea din hotel.

SFÂRȘIT

^{1} raptor — pasăre de pradă, prădător (din latină — raptor, prădător; în franceză — raptus).

^{2} A fost un prădător (span.)

^{3} Nu a vorbit în spaniolă (span.)